ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣ-ΣΕΙΑ ΜΕΤΑ ΔΙΔΥΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑ-λαιοτάτου ἐξηγήσεως.

HOMERI VLYSSEA VNA CVM DIDYMI AVTORIS ANTIQVISsimi interpretatione.

BASILEAE APVD IO. HERVAGIVM,
ANNO M. D. XLI.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣ
ΣΕΙΑ ΜΕΤΑ ΔΙΔΙΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑ-
λαιοτάτου ἐξηγητοῦ.

HOMERI VLYSSEA VNA CVM
DIDYMI AVTORIS ANTIQVIS-
simi interpretatione.

BASILEAE APVD IO. HERVAGIVM,
ANNO M. D. XLI.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου, μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δὲ ὁμιλίας παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη, καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Α ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

ΑΝΔΡΑ.] νῦν τὸν φύσει. οὐ γὰρ εὑρίσκεται δύο ἐπίθετα ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ, δηλοῖ δὲ καὶ τὸν ἀνδρεῖον ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος, καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα. ὡς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῷ. καὶ τὸν γήμαντα, ἄνδρα μὲν ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. καὶ τὸν φύσει. ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες. ἔννεπε.] εἰπέ. πολύτροπον.] ἐπὶ πολλὰ τρέποντα τὴν διάνοιαν, συνετόν, ἢ πολλῶν ἔμπειρον τρόπων. πλάγχθη.] ἐπλανήθη. ἐπεὶ Τροίης.] ἀντὶ τοῦ ἀφ' οὗ τὴν Τροίαν. ἱερὸν πτολίεθρον.] διὰ τὸ τετειχίσθαι ὑπὸ θεῶν. ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία εὐσέβειαν.

ἔπερσεν.] ἐπόρθησεν. ἄστεα.] πόλεις. πάθεν ἄλγεα.] ἐνταῦθα στικτέον. εἶτα ὃν κατὰ θυμὸν ἀρνύμενος. τὸ ἐφ' ἑαυτῷ περιποιῶν καὶ σώζων ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἑταίρους. ἢ ἀντὶ τοῦ καταλλασσόμενος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν καὶ τὴν εἰς τὸν οἶκον τιμωρίαν, ὑπὲρ τῶν ἑταίρων. οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι θέλων ἵνα σώσῃ τοὺς ἑταίρους. διαληπτέον ἐπὶ τῷ καὶ νόστον. πόντῳ.] θαλάσσῃ. ὃν κατὰ θυμόν.] κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. ἀρνύμενος.] ἀντικαταλλασσόμενος. ἥν.] τὴν ἑαυτοῦ νόστον οὖν φησίν, τὴν οἴκαδε ἐπάνοδον. ἐρρύσατο.] ἔσωσεν. ἀτασθαλίῃσιν.] φρενοβλαβείαις. ἱέμενός περ.] καίπερ προθυμούμενος. σφετέρῃσι.] ταῖς ἑαυτῶν. ὄλοντο.] ἀπώλοντο. νήπιοι.] ἄφρονες, ἀνόητοι. οἳ κατὰ βοῦς.] ἐμφαίνει τούτων ἐπεὶ ἐκ προαιρέσεως ἀδικήσαντες, ἀπώλοντο. ὑπερίονος.] ἐπιθετικῶς τοῦ ἡλίου. ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰέναι. Ἡσίοδος δὲ ὑπερίονος αὐτὸν γενεαλόγησεν. νόστιμον ἦμαρ.] τὴν τῆς ἀνακομιδῆς ἡμέραν. τῶν ἁμόθεν γε.] τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσέα, ὁπόθεν θέλεις πράξεων ἀπό τινος μέρους ἀρξαμένη διηγοῦ ἡμῖν. ἁμόθεν.] ποθέν. ἔστι λέξις τῶν Ἀττικῶν. ἢ ἀπό τινος μέρους, ὁπόθεν θέλεις. θύγατερ Διός.] ἀντὶ τοῦ ὦ μοῦσα. εἰπὲ καὶ ἡμῖν.] ὡς σὺ οἶδας, ἵνα καὶ ἡμεῖς γνῶμεν. αἰπύν.] δεινόν, χαλεπόν. οἴκοι.] εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπὶ τῆς οἰκίας. οἶον.] μόνον, ὁποῖον. νόστου.] τῆς οἴκαδε ἐπανόδου, ἢ δὲ γυναικός. οἰκείως προτέθεικεν ἵνα καταφρονήσῃ καὶ θεᾶς ἐρώσης. πότνια.] σεμνή, ἔντιμος, σεβασμία. ἔρυκε.] κατεῖχεν, ἐκώλυεν. δῖα.] ἐνδοξοτάτη. Καλυψώ.] Ἄτλαντος θυγάτηρ. ἐν σπέεσι.] σπηλαίοις. γλαφυροῖσι.] κοίλοις, βαθῶσιν. λιλαιομένη.] ἐπιθυμοῦσα. πόσιν.] ἄνδρα. περιπλομένων.] περιερχομένων, τελειουμένων. τῷ οἱ.] ἐν ᾧ αὐτῷ. ἐπεκλώσαντο.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησαν. πεφυγμένος.] διαπεφευγώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἄλφα θεῶν ἀγορή· Ὀδυσσηΐδι Παλλάδι θάρσος.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε.
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα, ὃν κατὰ θυμὸν
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν, καὶ νόστον ἑταίρων.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός περ,
Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο
Ἤσθιον, αὐτὰρ ὁ, τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον
Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες, ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δ' οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέσσι † γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ, οἶκόνδε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων·

† σπέεσι

ἀέθλων.] κακοπαθειῶν. οἷσι.] τοῖς ἑαυτοῦ. ἐλέαιρον.] ἠλέουν. νόσφιν.] χωρίς. ὁ δ' ἀσπερχές.] οὗτος δὶ ὅλου. μενέαινεν.] ἐχολοῦτο, ὠργίζετο. ἀντιθέῳ.] ἰσοθέῳ κατὰ ἀρετήν. ἔνθα.] τότε, χρονικὸν ἐπίρρημα καὶ τόπου. μετεκίαθεν.] μετῆλθεν. πάρος.] πρίν, πρότερον. τηλόθ' ἐόντας.] μακρὰν οἰκοῦντας. διχθά.] διχῶς, εἰς δύο. δεδαίαται.] νενέμηνται, μεμερισμένοι εἰσίν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' ἀνατολάς εἰσιν. οἱ δὲ ἐπὶ δυσμάς, τινὲς δὲ πρὸς τοῦ Νείλου σχίζεσθαι αὐτοὺς λέγουσιν. δυσομένου ὑπερίονος.] τοῦ πρὸς δύσιν ἡλίου. βούλεται δὲ εἰπεῖν τοὺς Αἰθίοπας, τοὺς πρὸς δύσιν ὄντας. οἱ δ' ἀνιόντος.] ἀνατέλλοντος τοὺς ἀνατολικοὺς δηλοῖ. ἀντιόων.] μεταληψόμενος. ἤτοι ὑπαντῶν ἢ μεταλαμβάνων. δαιτί.] εὐωχίᾳ. ἑκατόμβης.] μεγάλης θυσίας. παρήμενος.] παρών, διατρίβων. τοῖσι δέ.] ἐν τούτοις δὲ τοῖς θεοῖς. ὀλυμπίου.] τοῦ τὸν ὄλυμπον οἰκοῦντος. μύθων.] λόγων. ἀθρόοι.] ὁμοῦ. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] ὁ Ζεύς. ἦρχε.] προκατήρχετο. μνήσατο.] ὑπεμνήσθη. τόν ῥα.] ὅν τινα δή. ἀμύμονος Αἰγίσθοιο.] ἤτοι καλοῦ πρὸ τοῦ μοιχεῦσαι, ἢ τοῦ κατὰ γένος ἀγαθοῦ. τηλεκλυτός.] οὗ πόρρωθεν δόξα διέρχεται. μετηύδα.] ἐν αὐτοῖς εἶπεν. ὢ πόποι.] ὢ παπαί. ἔστι δὲ ἐπίρρημα σχετλιασμοῦ δηλωτικόν. αἰτιόωνται.] αἰτιῶνται. φασί.] λέγουσι. ἐξ ἡμέων.] ἐξ ἡμῶν. σφῇσι.] ταῖς ἑαυτῶν. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν.] τὸ ἑξῆς οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίαις, ὅ ἐστι ταῖς ἑαυτῶν ἐν ἴσῳ τῷ αὐτοὶ αἴτιοί εἰσιν. οἱ δὲ περιττὸν τὸν καὶ σύνδεσμον. ἢ στικτέον οἱ δέ. ἀτασθαλίαις.] ἁμαρτίαις. ὑπὲρ μόρον.] ὑπὲρ τὸ πεπρωμένον. γῆμε.] ἔγημεν. ἄλοχον.] γαμετήν. μνηστήν.] τὴν ἐκ μνηστείας γεγαμημένην γυναῖκα. νοστήσαντα.] ὑποστρέψαντα, ἐπανελθόντα. εἰδώς.] ἐπιστάμενος. πρό οἱ εἴπομεν.] προείπομεν αὐτῷ. Ἀργειφόντην.] τὸν ἀργὸν φόνου καὶ ἀρκυνικόν. ἢ τὸν φονεύσαντα Ἄργον, τὸν πολυόμματον κύνα, ὃς ἐφύλασσε τὴν Ἰώ. κτείνειν.] ἀνελεῖν, φονεῦσαι. μνάασθαι.] μνηστεύεσθαι. τίσις.] ἀντὶ τοῦ ἔκτισις, τιμωρία, κόλασις. ἔσσεται.] γενήσεται. Ἀτρεΐδαο.] μετὰ τοῦτο ὑποστικτέον, ἢ τοῦ Ἀτρεΐδαο Ἀγαμέμνονος τοῦ Ὀρέστου. ἡβήσῃ.] ἀκμάσῃ. ἱμείρεται.] ἐπιθυμεῖ. ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων.] κἀκ τούτου δηλονότι δύο περὶ ἕκαστον εἰσὶν εἱμαρμέναι. αἱρεῖται δὲ ἕκαστος ἣν βούλεται. ἀθρόα.] ὁμοῦ πάντα. ἀπέτισεν.] ἀπέδωκεν. ὕπατε.] ἐνδοξότατε, ὑπερέχων. κρειόντων.] βασιλέων ἀρχόντων. καὶ λίην.] πάνυ μὲν οὖν. ἐοικότι.] ὁμοίῳ. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος.] ἐμφαίνει τοὺς μνηστῆρας. ὀλέθρῳ.] θανάτῳ. ῥέζοι.] ἐπιτελοίη, παρὰ τὸ αἷμα πράττων. δαΐφρονι.] πολεμόφρονι. δαῒς γὰρ ἡ μάχη. ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης λέγῃ δεδαυῖα κατὰ φρένας, τουτέστι μεμαθηκυῖα. ἐξ οὗ τὴν συνετὴν καὶ σώφρονα βούλεται δηλοῦν. δαίεται.] διακόπτεται. τὸ γὰρ καίεται ἐρώσης. δυσμόρῳ.] κακομόρῳ. δηθά.] πολλά. φίλων ἄπο.] πόρρω τῶν φίλων. ἀμφιρρύτῃ.] τῇ κύκλῳ ὑπὸ θαλάσσης περιρρεομένῃ. ὅθι.] ἀντὶ τοῦ ὅπου. ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης.] μέση τῆς περὶ αὐτὴν θαλάσσης. ὀμφαλός.] τὸ μεσαίτατον.

Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι, θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος, ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι,
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης.
Τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα,
Ὢ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν, ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν.
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε, καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων. νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα, θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ,
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅς τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης

Νῆσος

ναίει.]

Νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅς τε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει,
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι
Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῴσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. οὐδέ νυ σοί περ
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεῦ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσι Κυκλώπεσσι, Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Οὔ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων δὲ μεθήσει
Ὃν χόλον, οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων, ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα, θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων.
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε.
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην δ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,

Εἰς

ναίει.] οἰκεῖ. ὀλοόφρονος.] ὀλεθρίου, ἐπεὶ πολέμιος τοῖς θεοῖς. οἱ δὲ, τὸ ἑξῆς, θαλάσσης ὀλοόφρονος. οἱ δὲ ἐδάσυναν, ἵνα ᾖ, περὶ τῶν ὅλων φρονοῦντος. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἄτλας τὸν κόσμον βαστάζειν παραδίδοται. ἢ ἐγέγραπτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ὀλοόφρον, εἶτά τις μὴ νοήσας προσέθηκε τὸ ος. βένθεα.] βάθη. ἔχει δέ τε.] νῦν ἐπιμελεῖται, ὡς κἀκεῖ, καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ἢ κρατεῖ καὶ βαστάζει. κίονας.] στύλους. ἀμφὶς ἔχουσιν.] διείργουσιν. τοῦ.] τούτου. δύστηνον.] ἄθλιον. ὀδυρόμενον.] ἀποκλαιόμενον. αἱμυλίοισι.] παραλογιστικοῖς ἢ συνοικοῖς καὶ οἷον συγγενικοῖς τοῖς μετ' ἐμπειρίας συνετοῖς καὶ προσηνέσιν. θέλγει.] ἀπατᾷ. ἐπιλήσεται.] ἐπιλάθηται, ἀμνημονήσει. καὶ καπνὸν ἀποθρῴσκοντα νοῆσαι ἧς γαίης.] ἐνταῦθα στικτέον. τὸ γὰρ ὅλον ὁ πρότερον ἐπιθυμῶν καπνὸν τῆς πατρίδος ἰδεῖν νῦν εὔχεται διὰ τὰ κατέχοντα τελευτῆσαι. ἐντρέπεται.] μεταστροφὴν λαμβάνει. οὔ νύ τ' Ὀδυσσεὺς Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων.] ἐκεῖνος μὲν γὰρ παρ' αὐτοῦ ἐπιθύων, σὺ δὲ οὐ κεχαρισμένος ἐλάμβανες. ῥέζων.] θύων, πράττων. εὐρείῃ.] πλατείᾳ. τί νύ οἱ.] διατί δὴ αὐτῷ. ὠδύσαο.] ἐχολώθης, ὠργίσθης. περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν.] ἀντὶ τοῦ, περίεστιν ἁπάντων καὶ συνέσει καὶ εὐσεβείᾳ. γαιήοχος.] ὁ τὴν γῆν ὀχῶν. ἢ ὑπὸ τῆς γῆς ὀχούμενος. ἀσκελές.] ἀμετακινήτως. κατὰ στέρησιν τῶν σκελῶν, ἢ ἀδιαλείπτως καὶ ἄγαν σφοδρῶς. αἰέν.] αἰεὶ καὶ διαπαντός. κεχόλωται.] ὤργισται. ἀλάωσεν.] ἐτύφλωσεν. ἀντίθεον.] νῦν τὸν ἐναντιούμενον θεοῖς τὸν ἀσεβῆ. ὅου.] οὗτινος ἰσχὺν ἀπῆρχεν. Θόωσα.] μήτηρ Πολυφήμου κύκλωπος κυρίως οὕτως λεγομένη. Φόρκυνος θυγάτηρ.] ἐνάλιος γὰρ θεὸς ὁ Φόρκυς. μέδοντος.] βασιλεύοντος. συνήθως γὰρ τοὺς ὑπάρχους βασιλεῖς ἔλεγον. ἢ συναπτέον μέδοντος ἐν σπέεσι, ὥστε ἐν σπηλαίοις τοῦ Ποσειδῶνος γεννηθῆναι τὸν Κύκλωπα. μιγεῖσα.] κοινωνήσασα. ἐκ τοῦ δή.] ἐκ ταύτης δὴ τῆς αἰτίας. ἐνοσίχθων.] ὁ τὴν γῆν κινῶν. ἔνωσις γὰρ ἡ κίνησις. κατακτείνει.] ἀναιρεῖ. πλάζει.] πλανᾶσθαι ποιεῖ. ἀπό.] πόρρω. περιφραζώμεθα.] βουλευσώμεθα. νόστον.] τὴν ἐπάνοδον. μεθήσει.] ἐάσει, παύσει. ἀντία.] ἀντικρύ. ἀέκητι.] ἀκουσίῳ γνώμῃ. ἐριδαινέμεν.] φιλονεικεῖν. φίλον.] προσφιλὲς, ἀρεστόν. νοστῆσαι.] ἐπανελθεῖν. ὅνδε δόμονδε.] εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. διάκτορον.] ἄγγελον σαφῆ. Ὠγυγίην.] ἡ Καλυψοῦς νῆσος. ὀτρύνομεν.] παρορμήσομεν, ἐπείξωμεν. ἐϋπλοκάμῳ.] εὐκόμῳ. ἀπὸ μέρους καλῇ. ταλασίφρονος.] τῇ ἑαυτοῦ φρονήσει πάντα ὑπομένοντος. νέηται.] ἐπανέλθῃ. ἐποτρύνω.] παρορμήσω.

 Ἀχαιοὺς.]

Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρήν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας, οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί,
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής.
Ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
Ὀσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν
Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων μνηστῆρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην,
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐφεστάμεν, ἐγγύθι δὲ στάς,
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσάμενος, μυθήσεαι ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν,
Δουροδόκης ἔντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά.
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας
Καλὸν δαιδάλεον, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν,
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ,

Ἀχαιούς.] τοὺς Ἰθακησίους. ἀπειπέμεν.] ἀπαγορεῦσαι. οἵ τέ οἱ.] οἵτινες αὐτῷ. ἀδινά.] ἤτοι λεπτὰ πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἀδινῶς, ἵνα ᾖ πυκνῶς καὶ συνεχῶς. ἕλικας.] ἑλικοειδῆ κέρατα ἔχοντας. ἠμαθόεντα.] ἀμμώδη. πευσόμενον.] ἀκουσόμενον. ἤν που.] ἐάν που. ἀμβρόσια.] τίμια. τά μιν.] ἅπερ αὐτήν. ἀπείρονα.] τὴν πέρας καὶ τέλος μὴ ἔχουσαν· λέγει δὲ τὴν γῆν. ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.] ἴσα ἀνέμῳ. εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος.] ἀθετοῦνται μετὰ ἀστερίσκων, ὅτι ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος καλῶς. ἀκαχμένον.] ἐστομωμένον. κοτέσσεται.] ὀργισθήσεται.

βῆ.] ἔβη, ἐπορεύθη. ὄβριμος.] γενναία. δήμῳ.] τόπῳ ἐν Ἰθάκῃ ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσέως βασίλειον. οὐδοῦ.] βαθμοῦ φλιᾶς. παλάμῃ.] τῇ χειρί. Ταφίων.] Τάφος ἡ νῆσος τῶν Ἐχινάδων, ἣν κατῴκουν Τηλεβόαι. ἀγήνορας.] ἄγαν αὐθάδεις, ὑβριστάς. πεσσοῖσι.] τοῖς κύβοις, ἀπὸ δὲ τοῦ παίζειν ἐσχημάτισται ἢ παρὰ τὸ πίπτειν, πεσσοὶ δὲ οἱ ψῆφοι. προπάροιθεν.] ἔμπροσθεν. ἥμενοι ἐν ῥινοῖσι.] διὰ τούτου τὸ βίαιον ἐμφαίνει τῶν μνηστήρων τὸ τὰς βύρσας ὑποστρωννύειν τοῖς θρόνοις καθημένοις. ῥινοῖσι.] βύρσαις. ἔκτανον.] ἀνεῖλον. ὀτρηροί.] δραστικοί. πολυτρήτοισι.] πανταχόθεν τετρημένοις. νίζον.] ἀπένιπτον. ἰδὲ ἀντὶ τοῦ καί. προτίθεντο.] προετίθεσαν. δατεῦντο.] ἐμέριζον. τετιημένος ἦτορ.] τετιμωρημένος τὴν ψυχήν. ὀσσόμενος.] ἀνειδωλοποιούμενος, προσδοκῶν, ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποβλέπων. σκέδασιν.] σκορπισμόν, φυγήν. θείη.] ποιήσει. κτήμασι.] δώματι. ἀνάσσοι.] βασιλεύοι. τὰ φρονέων.] ταῦτα ἐνθυμούμενος. μεθήμενος.] σὺν αὐτοῖς καθήμενος. βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο.] ἐπ' εὐθείας ὡς ἐπὶ τὸ πρόθυρον οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐν τῷ τυκτῷ καλουμένῳ δαπέδῳ. νεμεσσήθη.] μέμψιν ἡγήσατο. φιλήσεαι.] φιλοφρονηθήσῃ, ξενισθήσῃ. δείπνου.] τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀρίστου. μυθήσεαι.] εἰς λόγους ἥξεις καὶ λέξεις. ὅττεό σε χρή.] εἴ τινός σοι χρεία ἐστί. κίονα.] στῦλον. ἔντοσθεν.] ἔσωθεν. δουροδόκης.] δορατοθήκης. νοητέον δὲ ἀπεξύσθαι τοὺς κίονας καὶ ἐνταῦθα ἀποτίθεσθαι τὰ δόρατα. ἐϋξόου.] καλῶς ἐξεσμένης. λῖτα.] λεπτὸν περιβόλαιον. πετάσσας.] ἁπλώσας. δαιδάλεον.] ποικίλον. θρῆνυς.] ὑποπόδιον. κλισμόν.] δίφρον ἀνάκλιτον ἔχοντα καθέδραν. θέτο.] ἀπέθετο. ἔκτοσθεν.] χωρίς, ἰδίᾳ, ἔξωθεν. ἀνιηθείς.] λυπηθείς. ὀρυμαγδῷ.] κυρίως μὲν τῷ ἐν ὄρει ψόφῳ· ἔστι γὰρ κατὰ τὸ ἔτυμον ὀρομαγδῷ· νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ θορύβου.

Δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθών,
Ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπῴχετο οἰνοχοεύων,
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες. οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Σῖτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἤτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
Ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω;
Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή,
Ῥεῖ', ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε.
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρή, εἴ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Φῇσιν ἐλεύσεσθαι, τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

ἀδήσειεν.] ἀηδῶς διατεθείη. ὑπερφιάλοισι.] ὑπερηφάνοις, ὑπερσπούδοις. μετελθών.] συνελθών. ἀποιχομένοιο.] ἀπόντος, ἀποδημοῦντος. ἔροιτο.] ἐρωτήσειε, πύθοιτο. χέρνιβα.] τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν ὕδατα. ἀμφίπολος.] θεράπαινα, ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν δέσποιναν πολεῖσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀναστρέφεσθαι. προχόῳ.] ἀγγείῳ προχυτικῷ, ἀπὸ τοῦ χέειν τὸ ὕδωρ, τῷ καθ' ἡμᾶς ξέστῃ. ἐπέχευε.] ἐπέβαλλεν.

λέβητος.] τοῦ καθ' ἡμᾶς χερνίβου.

ξεστήν.] τὴν καλῶς ἐξεσμένην, καὶ κατεσκευασμένην. ἐτάνυσσε.] ἐξέτεινε, παρέθηκε. ταμίη.] ταμιοῦχος φύλαξ. αἰδοίη.] αἰδοῦς ἀξία, τιμία. εἴδατα.] βρώματα, ἐδέσματα.

χαριζομένη παρεόντων.] ἐκ τῶν παρόντων ἐπιδιδοῦσα. δαιτρός.] μάγειρος, ὁ διανέμων τὰ κρέα. παρὰ δέ σφι.] παρ' αὐτοῖς δέ. θάμ' ἐπῴχετο.] τὸ σπουδαῖον τοῦ κήρυκος δηλοῖ.

θάμα.] πυκνῶς, συνεχῶς. ἐπῴχετο.] ἐπορεύετο. οἰνοχοεύων.] οἰνοχοῶν, κιρνῶν. ἀγήνορες.] ἄγαν αὐθάδεις. ἕζοντο.] ἐκαθέσθησαν.

τοῖον.] τοιοῦτον. κλισμούς.] δίφρους, καθέδρας. ἔχευαν.] ἐπέβαλλον. παρενήνεον.] παρεσώρευον. ἐκ τούτου δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐδεσμάτων ἐμφαίνει. κανέοισι.] κανισκίοις. ὀνείατα.] τὰ ὄνησιν ἐμποιοῦντα ἐδέσματα. ἴαλλον.] ἐδίδοσαν, ἐξέτειναν.

νώμησαν.] ἐμέρισαν. αὐτὰρ ἐπεί.] ἐπειδὴ δέ. πόσιος.] βρώσεως.

ἐξ ἔρον ἕντο.] ἐπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν. τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.] πιθανῶς, ἵνα ὁ Τηλέμαχος καιρὸν σχῇ. μεμήλει.] ἔμελλεν.

μολπή.] ἡ μετ' ᾠδῆς παιδιά, ἡ ᾠδή. ὀρχηστύς.] ὄρχησις. ἀναθήματα δαιτός.] τῆς εὐωχίας τὸ κόσμημα, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατιθεμένων. κίθαριν.] κιθάραν. περικαλλέα.] ἄγαν ἐκπρεπῆ. ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.] προανεφώνησε ἵνα ὁ Φήμιος σωθῇ ἐν τῇ μνηστηροφονίᾳ. ἤειδεν.] ᾖδεν. φορμίζων.] κιθαρίζων. ἀνεβάλλετο.] ἀνεκρούετο, προοιμιάζετο. πευθοίατο.] ἀκούσειαν. ἄγχι σχών.] ἐγγὺς προσενεγκών. ὅττι κεν.] ὅπερ ἄν. νεμεσήσεαι.] μέμψῃ. ἀοιδή.] ᾠδή. ῥεῖ' ἐπεὶ ἀλλότριον.] τὸ ἑξῆς ἐπεὶ ῥεῖ' ἀλλότριον. βίοτον.] περιουσίαν. νήποινον.] ἀτιμώρητον, ἀνεκδίκητον. ἔδουσιν.] ἐσθίουσιν. οὗ.] οὗτινος. πύθεται.] σήπεται. ἐπ' ἠπείρου.] ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν ἁλί.] ἐν τῇ θαλάσσῃ. κυλίνδει.] κυλίει. ἰδοίατο.] θεάσοιντο, ἴδοιεν. ἀρησαίατο.] εὔξαιντο. ἀφνειότεροι.] πλουσιώτεροι. ὥς.] οὕτως ὡς ἔχει. ἀπόλωλε.] ἀπώλετο, ἀπέθανεν. θαλπωρή.] ἐλπίς, σωτηρία, ἀσφάλεια, σκέπη. φῇσιν.] φαίη, εἴπῃ. ἐλεύσεσθαι.] ἐλθεῖν. ὤλετο.] ἀπώλετο. εἰς.] ὑπάρχεις. νόστιμον ἦμαρ.] ἡ εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπάνοδος. πόθι.] ποῦ. τοκῆες.] γονεῖς. ὁπποίης.] ὁποίας. νηός.] νεώς, πλοίου. ἀφίκεο.] παρεγένου. εὐχετόωντο.] ἐκαυχῶντο.

Οὐ μὲν γάρ πως πεζὸν οἴομαί σε ἐνθάδ' ἱκέσθαι,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηῒ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν, ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτην ἥρωα. τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον, δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
Σὸν πατέρ'. ἀλλά νυ τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
Ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω,
Οὔτε τι μάντις ἐών, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς.
Οὔτοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι,
Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν.
Ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔγωγε

Οὐκ

οὐ μὲν γάρ τι πεζόν.] πεζὸν μὲν γάρ σε ἀδύνατον ἐλθεῖν. ἀγόρευσον.] εἰπέ. ἐπήτυμον.] ἀληθές. εὖ εἰδῶ.] ἀσφαλῶς γνῶ. ἠὲ νέον μεθέπεις.] ἢ νεωστὶ πρὸς ἡμᾶς ἔρχῃ. μεθέπεις.] μετέρχῃ. ἐλήλυθας. ἴσαν.] ἐπίστανται. δῶ.] δῶμα, οἴκημα. ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.] ἐπιστροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο τῶν ἀνθρώπων. ἢ οὗ λόγον ἐποιοῦντο πάντες ἄνθρωποι. ἢ ἐπερχόμενος καὶ ἐπιδημῶν. ἐπιστροφός.] συναναστρεφόμενος. φιληρέτμοισι.] ναυτικοῖς. ὧδε.] οὐδέ ποτε κεῖται παρὰ τῷ Ποιητῇ τὸ ὧδε τοπικόν, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ οὕτως. οἴνοπα πόντον.] μέλανα πόντον. ἀλλοθρόους.] ἀλλοδαπούς. ξένους, βαρβάρους. Τεμέσην.] Τεμέση πόλις Κύπρου. κατὰ δὲ τινας Ἰταλίας, ἣν νῦν Βρεντίσιον καλοῦσι. νηῦς.] ναῦς. ἥδε.] αὕτη. μετὰ χαλκόν.] διὰ χαλκόν. ἄγω.] κομίζω. αἴθωνα.] μέλανα, ἀντὶ τοῦ ἀνέργαστον ἢ λαμπρόν. ἀπὸ τοῦ αἴθοντος πυρός. νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν.] τὸ ἡ δὲ ἀναφορικῶς εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ δεικτικῶς. ἐν λιμένι Ῥείθρῳ.] ὄνομα τοῦ ἐν Ἰθάκῃ λιμένος τὸ Ῥέθρον. ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. ἐπειδὴ ἔκρουν ἔχει. ἢ ἀπὸ τοῦ συρρεῖν εἰς αὐτὸν χειμάρρους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ Νηΐου ὄρους. Νηΐῳ.] τῷ πρὸς ὑποδοχὴν νεῶν εὐθέτῳ ὄρει τῆς Ἰθάκης. ὑλήεντι.] ὑλώδει. εἴρηαι.] ἐρωτήσειας. ἀπάνευθεν.] ἄποθεν. μακράν. παρτιθεῖ.] παρατίθει. πήματα.] κακά. γρηΐ.] γραΐ. βρῶσιν.] τροφήν. πόσιν.] ποτόν. εὖτ' ἄν μιν.] ὁπότ' ἂν αὐτόν. ἑρπύζοντα.] μετὰ θλίψεως καὶ ἀνίας ἠρέμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. γουνόν.] τὸ γονιμώτατον καὶ κάλλιστον. ἀλωῆς.] ἀμπελοφύτου γῆς. οἰνοπέδου.] οἰνοφόρου. ἔφαντο.] εἶπον. ἐπιδήμιον.] ἐπιδημοῦντα. μεθέπεις.] μετέρχῃ, ἐλήλυθας. βλάπτουσιν.] ἐμποδίζουσιν. ζωός.] ζῶν. κατερύκεται.] κατέχεται, κωλύεται. εὐρέϊ.] πλατεῖ, μεγάλῳ. ἐν ἀμφιρύτῃ.] τῇ ὑπὸ θαλάσσης περιεχομένῃ. ἐρυκανόωσι.] ἐπέχουσι, κωλύουσιν. ἀέκοντα.] ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον. οὐκέτι.] οὐδαμῶς. οἰωνῶν σάφα εἰδώς.] ὀρνεοσκοπίας ἔμπειρος ἢ οἰωνιστὴς ὤν. δέσματα.] δεσμοί. ἔστι δὲ Ἀττικοῖς τὰ ἀρσενικὰ οὐδετέρως λέγειν. ἀπὸ τοῦ δέω δέσματα. καὶ ἀπὸ τοῦ ξέω ξέσματα. ἔχῃσι.] κατέχῃ, φυλάσσῃ. φράσσεται.] διανοηθήσεται. νέηται.] ἀνακομίζηται. πολυμήχανος.] πολύβουλος. συνετός. αὐτοῖο.] ἐξ αὐτοῦ. αἰνῶς.] νῦν ἀντὶ τοῦ λίαν. ἔοικας.] ὅμοιος εἶ. θαμὰ τοῖον.] συχνῶς. οὕτως καὶ νῦν ὑμεῖς. ἐμισγόμεθα.] ἐμιγνύμεθα. πεπνυμένος.] σεσοφισμένος. πεπαιδευμένος.] συνετὸς ὤν.

ἐκτότε.]

Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πω τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε.
Νῦν δ' ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
Τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ
Εἰλαπίν', ἠὲ γάμος· ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
Ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα, νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖν' ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
Οἳ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν περὶ πάντων
Ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὔκε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῶ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο.
Οἴχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν. οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
Οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσι,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν, τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὀδυσῆος
Δεύῃ † ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη. † δεύει

Εἰ γὰρ

ἐκτότε.] ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. γόνον.] γεννήτορα. ἀνέγνω.] ἐπέγνω. ὄφελον.] ὤφειλον. νύ τευ.] δή τινος. κτεάτεσσι.] κτήμασι. ἑοῖς ἐπί.] ἐπὶ τοῖς ἰδίοις. ἔτετμε.] κατέλαβε. ἀποτμότατος.] δυστυχέστατος. ἐρεείνεις.] ἐρωτᾷς, πυνθάνῃ. νώνυμον.] ἀνώνυμον. ἄδοξον. δαίς.] εὐωχία. ὅμιλος.] ἄθροισμα. πλῆθος. ἔπλετο.] ὑπάρχει. χρεώ.] χρεία. εἰλαπίνη.] ἡ μεγάλη εὐωχία. ἐν ᾗ κατὰ εἴλας καὶ συστροφὰς εὐωχοῦνται. ἐπεὶ οὐκ ἔρανος.] ὡς τοῦ ἐράνου κοσμιωτέρου καὶ εὐτελεστέρου ὄντος, καὶ εἰκότως. ὁ μὲν γὰρ γάμος καὶ αἱ λοιπαὶ εὐωχίαι, φιλίᾳ τινὶ γίνονται. ὁ δὲ ἔρανος ὡς ἕκαστος τί κομίσειεν. ἔρανος.] τὸ ἀπὸ συμβολῆς δεῖπνον. δοκέουσι.] δοκοῦσι, φαίνονται. νεμεσσήσαιτο.] μεμπτὸν ἡγήσαιτο. αἴσχεα.] αἰσχύνας. πινυτός.] σώφρων συνετός. ἀνείρεαι.] ἀνερωτᾷς. μεταλλᾷς.] ἐπιζητεῖς. μετέλθοι.] ἐπέλθοι. μέλλεν.] ὤφειλεν. αὕτη ἡ λέξις οὐδέ ποτε κεῖται παρὰ τῷ Ποιητῇ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ χρονικῶς, ἀλλ' ἑκάστοτε, ἀντὶ τοῦ ἐῴκει. μεταλλᾷς.] ἐπιζητεῖς. ἐρωτᾷς. ἐπιδήμιος.] ἐπιδημῶν, παρών. ἑτέρως.] ἄλλως. ἐβόλοντο.] ἠβούλοντο, ἤθελον. μητιόωντες.] βουλευόμενοι. ἄϊστον.] ἀνιστόρητον, ἀφανῆ. ἀκαχοίμην.] λυποίμην. δάμη.] ἐδαμάσθη, ἀνῃρέθη. τολύπευσε.] κατειργάσατο. μεταφορικῶς. καὶ γὰρ τὴν τῶν ἐρίων τῶν ἤδη κατειργασμένων εἴλησιν, τολύπην λέγομεν. τύμβον.] τάφον. ᾧ.] ἰδίῳ. ἤρατο.] περιεποιήσατο. ἀνηνέγκατο. ἀκλειῶς.] ἀδόξως. ἅρπυιαι.] δαίμονες. ἢ ἄνεμοι ἁρπακτικοί. ἀνηρέψαντο.] ἀνήρπασαν. ἄϊστος.] ἀνιστόρητος. ἀφανής. ἄπυστος.] ἀνήκουστος. ὀδύνας.] λύπας. κάλλιπεν.] κατέλιπεν. γόους.] θρήνους. στεναχίζω.] στενάζω. ἐπεί νύ μοι.] ἐπειδή μοι. ἔτευξαν.] κατεσκεύασαν. ἐπικρατέουσι.] κρατοῦσιν. ἄρχουσι. Δουλιχίῳ.] νήσῳ κατὰ τὴν Κεφαληνίαν. Ζακύνθῳ.] νήσῳ καὶ αὐτῇ τῆς Κεφαληνίας. Σάμῃ.] τὴν Σάμον Σάμην εἶπεν. ἔστι δὲ γὰρ αὕτη κατὰ τὴν Κεφαληνίαν. κραναήν.] τραχεῖαν. κοιρανέουσι.] βασιλεύουσι. μνῶνται.] μνηστεύονται. τρύχουσι.] καταδαπανῶσι. στυγερόν.] μισητόν. φοβερόν. τελευτήν] τέλος τελείωσιν. φθινύθουσι.] φθείρουσιν. ἐλαττοῦσι. ἔδοντες.] ἐσθίοντες. τάχα.] αὕτη ἡ λέξις οὐ τίθεται παρὰ τῷ Ποιητῇ διστακτικῶς, ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ. ἀλλ' ἑκάστοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως. διαρραίσουσι.] διαφθείρουσι. ἐπαλαστήσασα.] ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν ὡς ἀλάστοις καὶ δεινοῖς οὖσι δεινοπαθήσασα. ἐὰν δὲ ᾖ χωρὶς τοῦ ε. παλαστήσασα ἀντὶ τοῦ ἐπαλαστήσασα· ὁ ἐστι τῷ ἀγκῶνι τῆς χειρὸς νύξασα. ἦ δή.] ἀληθῶς, δή. Παλλάς.] ἐπιθετικῶς ἡ Ἀθηνᾶ. ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ δόρυ. ἢ ὅτι Πάλλαντα ἀνεῖλεν ἕνα τῶν γιγάντων. πολλὸν ἀποιχομένου.] ἐπὶ πολὺ ἀποδημοῦντος ἢ πολλὴν δεύει. ἐπὶ πολὺ λείπει τούτους τιμωρίαν ὑποσχεῖν. δεύει.] ἐνδεῖ, λείπει. ὅ κε.] ὅς τις δή. ὅς τις ἄν. ἐφείη.] ἐπιβάλλῃ.

εἰ γάρ.

ἢ γὰρ.] ἤδη γάρ. δόμου.] οἴκου. ἐν πρώτῃσι θύρῃσι.] ἐν αὐταῖς ταῖς πρώταις θύραις. σταίη.] στῇ. πήληκα.] περικεφαλαίαν. δοῦρε.] δόρατα, δυϊκῶς. νόησα.] ἐθεασάμην. οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντα.] τὸν ἀγαθὸν παι-δείκνυσι καιρὸς οἷος ἂν ᾖ ἐν τοῖς ἔργοις. Ἐφύρης.] πόλεως Θεσπρωτίας, Ἔφυραι δὲ τρεῖς εἰσίν, ἥτε Θεσπρωτική, ἡ νῦν Κόρινθος, καὶ ἡ τρίτη Ἦλις. ἀνιόντα.] ἀνερχόμενον. Μερμερίδαο.] Μερμέρου παιδός. ἀνδροφόνοιο.] ἄνδρας φονεύοντος. διζήμενος.] ζητῶν. οἱ.] αὐτῷ. ᾤχετο.] ἀπῆλθε. θοῆς.] ταχείας. ἰοὺς χρίεσθαι.] προπαρεσκεύασεν ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ἀπὸ μιᾶς πληγῆς ἀναιροῦνται οἱ μνηστῆρες.

ἰούς.] βέλη. χαλκήρεας.] χαλκῷ ἡρμοσμένους. νεμεσίζετο.] ἐσέβετο, ἐνετρέπετο. φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς.] καὶ οἶδεν ὅτι κατ' ἐχθρῶν στήσεται. ὁμιλήσειε.] συναναστραφῇ. γενοίατο.] γένοιντο. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] ἐν τῇ τῶν θεῶν ἐξουσίᾳ ἐστί. πικρόγαμοι.] ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτῶν τὸν γάμον τοῦτον μνηστευσόμενοι. ἀποτίσεται.] τιμωρίαν εἰσπράξεται. ἄνωγα.] κελεύω.

ἀπώσεαι.] ἀποθήσεις, ἐκβαλεῖς.

μεγάροιο.] τοῦ οἴκου, τῆς οἰκίας. ξυνίει.] νόησον, ἄκουσον. ἐμπάζεο.] ἐπιστρέφου, ἀντιποιοῦ, φρόντιζε. πέφραδε.] εἰπέ. ἔστων.] ἔστωσαν, ὑπαρχέτωσαν. σφέτερα.] τὰ ἴδια. σκίδνασθαι.] σκορπίζεσθαι. ἄνωχθι.] κέλευε. μητέρα.] τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγέγραπτο μήτηρ ἀντὶ τοῦ μήτηρ. τοῦτο ἀγνοήσας τὶς προσέθηκε τὸ α. ἢ στικτέον. μητέρα δὲ ὑποκειναμένου τὸν διασκεπτόμενον. ἄψ.] ἐπίρρημα συντακτικόν. πάλιν.] εἰς τοὐπίσω, καὶ ἐκ δευτέρου. ἐφορμᾶται.] ἐπιθυμεῖ, προσίεται. γαμέεσθαι.] γαμηθῆναι.

ἴτω.] ἀπίτω, ἀπερχέσθω, πορευέσθω.

μέγα δυναμένοιο.] μέγα ἰσχύοντος ἐν τῷ ἐκδοῦναι. τεύξουσι.] ποιήσουσι, κατασκευάσουσι. ἀρτυνέουσιν.] ἑτοιμάσουσιν. ἔεδνα.] δῶρα τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ.

ἔοικε.] προσήκει, πρέπει. ἕπεσθαι.] ἀκολουθεῖν. πυκινῶς.] πυκνῶς, συνετῶς. ὑποθήσομαι.] συμβουλεύσω. πίθηαι.] πεισθῇς. ἄρσας.] ἁρμόσας, εὐτρεπίσας. ἐρέτῃσι.] ἐρέταις, κωπηλάταις. ἐείκοσιν.] εἴκοσιν. ἔρχεο.] ἀπέρχου. πευσόμενος.] ἀκουσόμενος. οἰχομένοιο.] ἀποδημοῦντος. ἤν τις.] ἐάν τις.

ἥτε μάλιστα φέρει.] κληδόνα καὶ φήμην περὶ ἀγνοουμένων. κλέος.] νῦν κληδόνα τουτέστι κλέος καὶ δόξαν.

πρῶτα μὲν ἐς Πύλον.] πέμπει αὐτὸν παιδευθησόμενον, καὶ ἅμα ἔνδοξον ἐσόμενον. ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησεν. εἴρεο.] ἐρώτησον. κεῖθεν.] ἐκεῖθεν. ὃς γὰρ.] οὗτος γάρ. ξανθόν.] πυρρόν. δεύτατος.] ἔσχατος. βίοτον.] βίον, ζωήν. ἦτ' ἄν.] καίπερ τρυχόμενος.] καταπονούμενος. τλαίης.] καρτερήσειας, ὑπομείνειας. τεθνειῶτος.] τετελευτηκότος, ἀποθανόντος. σῆμα.] τάφον. χεῦαι.] χῶσαι, ἀντὶ τοῦ χῶσον. κτερεΐξαι.] ἐνταφιάσαι.

Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
Σταίη, ἔχων πήληκα, καὶ ἀσπίδα, καὶ δύο δοῦρε,
Τοῖος ἐὼν οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε, τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
Ὤιχετο γὰρ κἀκεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
Ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας. ἀλλ' ὁ μὲν, οὔ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας.
Ἀλλὰ πατὴρ οἱ, δῶκεν ἐμός, φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο, πικρόγαμοί τε,
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἠὲ καὶ οὐκί,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο,
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιούς,
Μῦθον πέφραδε πᾶσι. θεοὶ δ' ἐπὶ μάρτυροι ἔστων
Μνηστῆρας μὲν, ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
Μητέρα δ' εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι
Ἄψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι αἴ κε πίθηαι,
Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
Ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς
Ἐκ Διός, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον,
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον.
Ὃς γὰρ, δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦτ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν.
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεῦαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξαι
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.

Αὐτὰρ

κήρια]

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δ' ἤπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὅππως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν. οὐδέ τι σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἦ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε, μέγαν τε,
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους, οἵ που με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες.
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥστε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὔποτε λήσομαι αὐτῶν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίῃς χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν μάλα καλόν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
Ἐξ ἐμεῦ, οἷα φίλοι, ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο.
Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἶκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών. σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια διέπτατο, τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τε ἑ πατρός,
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν, ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμὸν ὀΐσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπῴχετο ἰσόθεος φώς.
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκούοντες, ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
Λυγρόν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἷο δόμοιο
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

Αντα

κήρια.] ἐντάφια. δοῦναι.] ἀντὶ τοῦ δός. αὐτὰρ ἐπήν.] ἐπειδὰν δέ. τελευτήσῃς.] τελειώσῃς, πληρώσῃς. ἔρξῃς.] πράξεις. τεοῖς.] τοῖς σοῖς. ἀμφαδόν.] φανερόν. νηπιάας ὀχέειν.] τὰ νέων φρονεῖν, καὶ φέρειν. ἢ ὀχεῖσθαι ὑπὸ νεότητος. τουτέστιν ἄφρονα εἶναι. τηλίκος.] τηλικοῦτος μικρός, ἀντὶ τοῦ πάνυ νέος. ἐσσί.] ὑπάρχεις. ἀΐεις.] ἀκούεις, αἰσθάνῃ.

πατροφονῆα.] τὸν τοῦ πατρὸς φονέα. δολόμητιν.] δόλια βουλευόμενον. ἔκτα.] ἀπέκτεινεν. ὀψιγόνων.] μεταγενεστέρων. ἔσσο.] γενοῦ.

κατελεύσομαι.] κατέρχομαι.

ἀσχαλόωσι.] δυσανασχέτως ἔχουσι. δυσχεραίνουσι. φίλα φρονέων.] φιλοφρονούμενος. μελέτω.] ἐν ἐπιμελείᾳ ἔστω. ἐμπάζεο.] ἐπιστρέφου.

ποίει καὶ σέβου. λήσομαι.] ἐπιλάθωμαι. ἐπειγόμενος.] σπεύδων. λοεσσάμενος.] λουσάμενος. τεταρπόμενος.] τερφθείς. κίῃς.] πορευθῇς. τιμῆεν.] τίμιον. κειμήλιον.] ἀπόθετον χρῆμα. κατέρυκε.] κάτεχε, κώλυε. ἀνώγει.] βούλεται, προστάσσει. αὖτις ἀνερχομένῳ.] ὑποστρέφοντι ἐκ τῆς Ἰταλίας. φέρεσθαι.] ἀποφέρειν. ἡ μὲν ἄρα.] αὕτη μέν.

ἀμοιβῆς.] χάριτος. ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.] ἀξίως ἀμείψασθαι. ἢ τοὐναντίον. παρ' ἐμοῦ καλὸν δῶρον λάβοις ἄν, ὥστε ἄξιον ἀμοιβῆς γενέσθαι. καὶ γὰρ οἱ ξενισθέντες ἐδίδοσαν δῶρα, Βελλεροφόντης δὲ χρυσοῦν ποτήριον. ἀπέβη.] ἀπῆλθεν. ἡ μέν.] αὕτη μέν.

ὄρνις δ' ὥς.] καθάπερ δὲ ὄρνις.

ἀνόπαια.] εἶδος ὀρνέου. ἢ διὰ τῆς ὀπῆς, ἢ ἀόρατος. διὰ τὸ ὡς ὄρνις ταχέως ὁρμῆσαι. καὶ Ἀρίσταρχος δὲ φησὶν ὄνομα ὀρνέου. ἢ ἀνόπαια ὡς φωνὴ εἰδομένη, ἔνιοι δὲ ἀνὰ τοὺς ὦπας, ὅ ἐστι τοὺς ὀφθαλμούς. θάμβησεν.] ἐξεπλάγη, ἐθαύμασεν. διέπτατο.] διέπτη.

ὑπέμνησεν.] ἐπιμνησθῆναι ἐποίησεν. ὀΐσατο.] ὑπενόησεν. ἰσόθεος.] ὅμοιος θεῷ κατὰ ἀρετήν. φώς.] ὁ ἀνήρ. ἀοιδός.] ὁ Φήμιος δηλονότι. ἐπῴχετο.] ἐπορεύετο. ἄειδεν.] ᾖδεν. περικλυτός.] περιαδός, ἔνδοξος. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. λυγρόν.] χαλεπόν. ἐπετείλατο.] προσέταξε. ὑπερωϊόθεν.] ἐκ τοῦ ἀνωγέου οἴκου. ἐκ τοῦ ὑπερῴου. σύνθετο.] συνῆκεν. ἢ ἤκουσεν. θέσπιν.] θείαν, θαυμαστήν. πύκα ποιητοῖο.] τοῦ ἐπιμελῶς κατεσκευασμένου. κατεβήσετο.] κατῆλθεν. ἀφίκετο.] παρεγένετο. Ἰκαρίοιο.] Πηνελόπης πατήρ. περίφρων.] συνετή. οἷο.] τοῦ ἑαυτοῦ. οἴη.] μόνη. δύ'.] τὸ πλῆρες δύο. σταθμόν.] παραστάδα. τέγεος.] καταγείου οἴκου. ἄντα.] ἔμπροσθεν.

ἄντα

ἄντα παρειάων.] προκαταλυψαμένη τῷ καλύμματι. σχομένη.] καλυψαμένη, κατασχοῦσα. λιπαρά.] ἁπαλά, καλά. κρήδεμνα.] ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περιδίσμια. κεδνή.] προσηνής. σώφρων.] συνετή. ἑκάτερθεν.] ἐξ ἑκατέρου μέρους. θελκτήρια. τὰ θέλγοντα καὶ ἀπατῶντα τοὺς ἀνθρώπους. κλείουσιν.] ὑμνοῦσι, δοξάζουσι. σιωπῇ.] μετὰ σιωπῆς. πινόντων.] πινέτωσαν Ἀττικῶς. λυγρῆς.] χαλεπῆς. τείρει.] καταπονῇ. καθίκετο.] καθήψατο. ἄλαστον.] ἀνεπίληστον.

τοίην γὰρ κεφαλήν.] τοιοῦτον γὰρ ἄνδρα. καθ' Ἑλλάδα.] κατὰ τὴν Θετταλίαν, ἀπὸ μιᾶς πόλεως ὀνόματι Ἑλλάδος. ἐρίηρον.] ἐνάρμοστον. νῦν πρέπον. ὄρνυται.] προήρηται. οἶτον.] θάνατον. ἀλφηστῇσιν.] εὑρετικοῖς. ἐπινοητικοῖς. ἐντίμοις. ἐπικλείουσι.] ὑμνοῦσι, δοξάζουσι. ἀκουόντεσσιν.] ἀκούουσι. νεωτάτη ἀμφιπέληται.] περί τινων λέγεται συντελεσθῆναι. ἐπιτολμάτω.] ὑπομενέτω. ἐν Τροίῃ πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι.] διαστολῇ ἀναγνωστέον. οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐν Τροίᾳ ἀπώλετο. φῶτες.] ἄνδρες. ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα.] ἀθετοῦνται ἐνταῦθα, ἐπὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος καλῶς. κράτος.] νῦν ἡ δεσποτεία. κόμιζεν.] ἐπιμελείας ἠξίου. ἠλακάτην.] ἐριουργὸν ἐργαλεῖον. ἐποίχεσθαι.] πορεύεσθαι. θαμβήσασα.] ἐκπλαγεῖσα. θαυμάσασα. πεπνυμένον.] συνετόν. βεβήκει.] ἐπορεύετο. ἔνθετο θυμῷ.] ἐνέβαλε τῇ ψυχῇ. συνῆκε. ὑπερῷα.] τὰ ἀνώγεα οἰκήματα. ὄφρα.] μέχρις ὅτε, ἕως. οἱ.] αὐτῇ. ὁμάδησαν.] ἐθορύβησαν. ἀνὰ μέγαρα.] κατὰ τοὺς οἴκους. σκιόεντα.] σύσκια διὰ τὸ ὕψος. παραὶ λεχέεσσι.] παρὰ κοίταις. κλιθῆναι.] συγγενέσθαι. λεχέεσσι.] κοίταις. ὑπέρβιον.] ὑπερήφανον. βιαίαν ὕβριν ἔχοντες. δαινύμενοι.] εὐωχούμενοι. βοητύς.] βοή. κραυγή. κιόντες.] ἐλθόντες. κατακείετε.] κοιμᾶσθαι. ἀπηλεγέως.] ἀποτόμως.

στερρῶς. ἀποείπω.] ἀποφανοῦμαι. ἐξιέναι.] ἐξελθεῖν, ἀντὶ τοῦ ἐξέλθετε. ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας.] ἄλλας δὲ διὰ φροντίδος ἔχετε εὐωχίας. ὑμά.] ὑμέτερα. ἀμειβόμενοι.] ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλους ὑποδεχόμενοι, καὶ ἀμοιβῆς. δοκέει.] δοκεῖ, νομίζει. λωΐτερον κρεῖττον. βέλτιον. κείρετε.] συντόμως ἐσθίετε. ἐπιβώσομαι.] ἐπικαλέσομαι.

Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεί με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεί
ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὔ νύ τ' ἀοιδοὶ
αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅστε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ.
τούτῳ δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν.
οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.
ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει·
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
ἔστω, ἐπεὶ τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
πάντες, ἵν' ὕμιν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
εἰ δ' ὕμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσθαι,
κείρετ'· ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας,

Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
ὑψαγόρην τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν.
μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειεν, ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσεαι ὅ,ττι κεν εἴπω,
καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
ἦ φὴς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἶψά τέ οἱ δῶ
ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμηέστερος αὐτός.
ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί,
τῶν κέν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο,
καὶ δμώων, οὕς μοι ληΐσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν,
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
μὴ γὰρ ὅ γ' ἔλθοι ἀνήρ, ὅς τις σ' ἀέκοντα βίηφι
κτήματ' ἀπορραίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
ἀλλ' ἐθέλω σε φέριστε περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
ὁππόθεν οὗτος ἀνήρ· ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
γαίης; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
ἠέ τιν' ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἦ ἑὸν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει;
οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Εὐρύμαχ', ἤτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὔτ' οὖν ἀγγελίῃς ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
ἐς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστί,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι
υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθε.
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.

παλίντιτα.] ὑπὲρ ὧν ἐξ ἑτέρου τιμωρία γίνεται. ὅ.] διό. ὄλοισθε.] ἀπόλοισθε. ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες.] ἐνδακόντες τὰ χείλη. θαρσαλέως.] τολμηρῶς. ἢ τεθαῤῥηκότες. ὑψαγόρην.] μεγαλορρήμονα. ἀμφιάλῳ.] περιῤῥεομένη πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. ἀγάσσεαι.] θαυμάσειας. ἢ φωνήσειας. καί κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι.] τὸ ἰδιοτεύειν. Διὸς βουλομένου. οὐ δὲ γάρ ἐστι πάνυ καλόν. ἦ φής.] ἢ ἄρα λέγεις. βασιλευέμεν. βασιλεύειν. ἀρέσθαι.] ὑπενέγκασθαι. τιμηέστερος.] τιμιώτερος. ἔχῃσι.] ἐχέτω. δμώων.] δούλων, οἰκετῶν. ληΐσατο.] λεία γάρ κυρίως ἡ τῶν πολεμικῶν λαφύρων συναγωγή. βίηφι.] βιαίως. βίᾳ.

Πολύβου παῖς.] Εὐρύμαχος. ἀπορραίσει. διαφθερεῖ. ἀποσπάσει. ναιεταώσης.] οἰκουμένης. ἔρεσθαι.] ἐρωτῆσαι. πυθέσθαι. ὁππόθεν.] πόθεν. ποίης δ' ἐξ.] ἐκ ποίας δέ. εἰς ὦπα.] τὴν πρόσοψιν. ἀγγελίην.] ἀπαγγελίαν. ἐῴκει.] ὅμοιος ἦν. ἑὸν αὐτοῦ.] ἑαυτοῦ. χρεῖος.] χρέος. ὄφλημα. νόστος.] ἡ οἴκαδε ἐπάνοδος. ἐελδόμενος.] ἐπιθυμῶν. τόδ' ἱκάνει.] ἐνθάδε παραγέγονεν. ἐλήλυθεν. ἄφαρ.] ταχέως. οἷον.] ἀντὶ τοῦ ὅπως. θεοπροπίης.] μαντείας. ἐμπάζομαι.] ἀντιποιοῦμαι. ἐξερέηται.] ἐρωτήσαι. πύθηται. ἱμερόεσσαν.] ἐπέραστον. καλήν. τρεψάμενοι.] τραπέντες. ἕσπερον.] ἀντὶ τοῦ ἑσπέραν, ἕσπερος. μετέπλασε τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ ἑσπέριον δεῖπνον.

Τηλέμαχος δ', ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς
Ὑψηλὸς δέδμητο, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων,
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν
Πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσίβοια δ' ἔδωκεν,
Ἶσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός,
Ἥ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καί ἑ μάλιστα
Δμωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Ὤιξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο.
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα.
Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν
Ἡ μὲν τὸν πτύξασα, καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
Πασσάλῳ ἐγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θύρην δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι,
Ἔνθ' ὅγε παννύχιος κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
Βούλευε φρεσὶν ᾗσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

θάλαμος.] ὁ κοιτών. κακκείοντες.] κατακοιμηθησόμενοι. δέδμητο.] ᾠκοδόμητο. περισκέπτῳ.] ὑψηλῷ, ὅθεν ἔστι περισκέψασθαι. ἢ πάντοθεν ὁρωμένῳ περιορατῷ. χώρῳ.] τόπῳ. μερμηρίζων.] διανοούμενος. μερμηρῶν. εἰς πολλὰ μέρη διαιρῶν τὴν ψυχήν. αἰθομένας.] καιομένας. λαμπούσας. δαΐδας.] δᾶδας. λαμπάδας. κεδνά.] συνετὰ προσφιλῆ. εἰδυῖα.] ἐπισταμένη. τίεν.] ἐτίμα. Ὦπος.] περισπαστέον διὰ τὴν ἀντέκφρασιν πρὸς τὸν ὀφθαλμόν.

Ὦπος θυγάτηρ.] Εὐρύκλεια. πρίατο.] ἠγόρασεν. πρωθήβην.] πρώτην ἀκμὴν ἡλικίας ἔχουσαν. ἐεικοσίβοια.] εἴκοσι βοῶν ἄξια. ἶσα.] ἐπίσης. ὁμοίως. κεδνῇ.] τιμίᾳ. ἔμικτο.] ἐμίγη. ἀλέεινε.] ἐφυλάσσετο. φιλέεσκεν.] ἐφίλει. ὤιξεν.] ἀνέῳξεν. λέκτρῳ.] κοίτῃ. πύκα ποιητοῖο.] καλῶς κατεσκευασμένου. ἔκδυνε.] ἐξεδύσατο. πυκιμηδέος.] συνετῆς. πτύξασα καὶ ἀσκήσασα.] μετ' ἐπιμελείας διπλώσασα. τρητοῖσι.] τορνευτικοῖς ἱμαντοδέτοις. ἐπέρυσε.] ἐφειλκύσατο. ἐπεσπάσατο. κορώνῃ.] τῷ λεγομένῳ κόρακι. ἐπὶ δὲ κληῗδ' ἐτάνυσσεν ἱμάντι.] τὸ λεγόμενον ἐφ' ἡμῶν κλεῖθρον. δύο δὲ τοῦτο εἶχεν ἱμάντας ἐξηρτημένους διατεινόντων τρήσεων, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἀνοῖξαι καὶ κλεῖσαι. νῦν οὖν τὸ κλεῖθρον παρέτεινε καὶ παρήγαγε τῷ ἱμάντι. κορώνῃ.] τῷ ἐπισπάστῳ τῆς θύρας. οἰὸς ἀώτῳ.] τῷ ἄνθει καὶ τῷ καλλίστῳ τοῦ προβάτου. λέγει δὲ τὸ ἐξ ἁπαλῶν ἐρίων γεγονότων περιβόλαιον. βούλευε.] ἐβουλεύετο. πέφραδε.] εἶπεν, ἐσήμανεν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ λαβὼν παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἑταίρους τε καὶ ναῦν εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίου δύνατος.

ΣΚΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Β ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ἠριγένεια.] τὸν ὄρθρον γεννῶσα. τουτέστι τὴν πρωΐαν, ἡ ἐν τῷ ἦρι γενομένη. ὃ ἐστιν ὄρθρος. ῥοδοδάκτυλος.] ἀπὸ τῆς πρωϊνῆς ἀνατολῆς καὶ τοῦ χρώματος τοῦ περὶ τὸ διάστημα τὸ πρωϊνὸν τὴν ἡμέραν διὰ ἐπιθέτου κεκόσμηκεν. ῥοδοδάκτυλος.] ῥοδόχρους, ἀπὸ μέρους καλή.

ἠώς.] διάφορα σημαίνει, τήν τε γὰρ σωματοειδῆ θεὸν, διὰ τὸ φάναι τὸν Ποιητήν· ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέρει ἠδὲ βροτοῖσι. καὶ τὸν ὄρθρον, φερωνύμως κληθέντα ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦσθαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κοίτης, καὶ περὶ τὰ οἰκεῖα τρέπεσθαι ἔργα. ὅταν φήσει, ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν. καὶ τὸ ἀπὸ πρωΐας, μέχρις ὥρας ἕκτης διάστημα. ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. καὶ τὴν ὅλην ἡμέραν καθ' ὃ σημαινόμενον ἡμέρα νοεῖται ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δρόμος μέχρι δύσεως, ὁπότε τὴν ὑπὲρ ἡμᾶς ποιεῖται φορὰν ὁ θεὸς οὗτος, τὸ παρ' ἡμᾶς δεξιὸν ἡμισφαίριον. οἳ δ' ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ ἠοῖ τῇ προτέρῃ, τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι. καὶ ἤματι τῷ προτέρῳ ὅτ' ἐμαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ. καὶ τὸ συναμφότερον ἡμέραν τε καὶ νύκτα, καθ' ὃ σημαινόμενον καὶ παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς νοεῖται. ἠὼς δέ μοι ἐστὶν ἤδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα. καὶ τὴν ἡλίου πάροδον, καὶ τὸν τόπον ὅθεν ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, κατὰ Ἀρίσταρχον, ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, οὐδ' ὅπῃ ἠώς. οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν. οὐδ' ὅπῃ ἀννεῖται. νῦν γὰρ καθά φησιν ὁ Κράτης, τῶν τεσσάρων τοῦ κόσμου μέμνηται μερῶν. ἄρκτου, μεσημβρίας, ἀνατολῆς, δύσεως, ἅπερ ἀλλήλοις ἐξ ἀντιθέτου ἀντίκειται. ἡ μὲν ἄρκτος τῇ μεσημβρίᾳ. ἡ δὲ ἀνατολὴ τῇ δύσει.

ἐξ εὐνῆφιν.] ἐκ τῆς κοίτης. ἑσσάμενος.] ἐνδυσάμενος. θέτο.] περιέθετο. παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.] ἀντὶ σκήπτρου τὸ δόρυ κατεῖχεν ὡς οὐ συγχωρούμενος εἶναι βασιλεύς.

κύνες ἀργοί.] ὑπὸ συνηθείας ἢ ἀσφαλείας χάριν. ἀργοί.] λευκοί, ἢ ταχεῖς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, ἥια γρηός, πλοῦν μετ' Ἀθάνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορήν. παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην γ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν.
Ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ᾔδη,
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσσῆϊ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητὴς, τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ, πύματον δ' ὡπλίσατο δόρπον,
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει
Εὐρύνομος,

θεσπεσίην.] θείαν, θαυμαστήν. κατέχευεν.] κατέχεε, κατέβαλεν. θηεῦντο.] θεωροῦντες ἐθαύμαζον. θώκῳ.] τοῦτον οἱ Ἀττικοὶ θᾶκον λέγουσι, ἔστι δὲ καθέδρα. εἶξαν.] ὑπεχώρησαν. Αἰγύπτιος ὄνομα κύριον. κυφός.] κεκυφὼς, κεκυρτωμένος. ᾔδη.] ἠπίστατο. εὔπωλον.] καλοῖς ἵπποις χρωμένην. πύματον δ' ὡπλίσατο δόρπον.] ἤτοι τὸν ἐν τάξει ἔσχατον. ἢ ἐπιφρονέστερον † τοῦτο εἴρηκε. ἢ πύματον τῶν ἕξ, ἢ δόρπον πύματον. οὐκέτι γὰρ ὁ Κύκλωψ ἔφαγε. συναποβαλὼν τῷ φωτὶ καὶ τὸ ζῆν, ὡς καὶ λέγεται. δόρπον.] τὸ καθ' ἡμᾶς δεῖπνον. τρισὶ δὲ τροφαῖς ἐχρῶντο. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐκάλουν ἄριστον, ἣν ἐλάμβανον πρωΐας σχεδὸν ἔτι σκοτίας οὔσης. καὶ ὠνομάσθη ἄριστον ἢ παρὰ τὸ λαμβάνοντας αὐτοὺς ἐς τὴν ἀριστείαν προέρχεσθαι, ἢ ἀπὸ τοῦ προσφέρεσθαι ταύτην πρώτην τῶν τροφῶν. παρὰ τὸ ἄειρε ὠνομασμένης τῆς λέξεως. μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα πότνια μῆτερ. τὴν δευτέραν δεῖπνον, μεθ' ὃ ἔδει πονεῖν. ὅπερ ἐστὶν ἐνεργεῖν, λαμβάνοντες γὰρ ταύτην τὴν τροφὴν πάλιν περὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐπόνουν. τὴν δὲ τρίτην δόρπον τὸ καθ' ἡμᾶς λεγόμενον δεῖπνον, καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἰαύδορπον, ὅταν εἰς τὸ ἰαύειν πορευώμεθα. ὅπερ ἐστὶ κοιμᾶσθαι.

† ὡδὶ σφόδρα νέου

Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώϊα ἔργα.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων·
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω.
Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ', οὔτε θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσί.
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει,
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
Ἦέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο· χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κῆρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνήρ, τάχα δ' εἴσεαι αὐτός,
Ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἥν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
Οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω,
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ
Δοιά, τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι, καί οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι·
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσιν, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.
Ἦτ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσήθητε καὶ αὐτοί,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα,

Λίσσομαι

μᾶσθαι. Αἰσχύλος δὲ καὶ τῆς τάξεως τῶν ὀνομάτων μάρτυς ἐστί, λέγων ἄριστα δὲ τινα δόρπα αἱρεῖσθαι. ὡμίλει.] συνανεστρέφετο. ἔχον.] εἶχον, κατεῖχον. ἔργα.] τὰ γεωργικά. ἵκει.] ἀφικνεῖται. θόωκος.] συνέδριον. ἤγειρε.] συνήθροισεν, παρώρμησεν. προγενέστεροι.] πρεσβύτεροι. στρατοῦ ἔκλυεν.] ἤτοι πολεμίων, ἢ τῶν μετ' Ὀδυσσέως. ὅτε.] ἡνίκα. πρότερος.] πρῶτος. δήμιον.] δημόσιον. πιφαύσκεται.] προσημαίνει. ὀνήμενος.] ὄνησιν ἑαυτοῦ λάβοι. λείπει τὸ εἴη. ὀνήμενος εἴη. μενοινᾷ.] κατὰ διάνοιαν ἐνθυμεῖται. φήμῃ.] τῇ κληδόνι. μενοίνησε.] προεθυμήθη. καθαπτόμενος.] ἤτοι τὸν λόγον πρὸς αὐτὸν ποιούμενος. ἀμειβόμενος, ἀποκρινόμενος, ἢ κατὰ πραΰνων καὶ προσαγόμενος. εἴσεαι.] μαθήσῃ. ἔκλυον.] ἤκουσα, πυθοίμην, ἀκούσω. πιφαύσκομαι.] προμηνύω, προλέγω. ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ.] μετὰ τοῦτο ὑποστακτέον. δοιά.] δύο ἢ διχῶς. τοῖσδεσσιν.] ἐν τούτοις. διαρραίσει.] διαφθερεῖ. ὀλέσσει.] ἀπολέσει. ἐπέχραον.] μετὰ βλάβης καὶ ἐπηρείας ἐπῆλθον. ἀπερρίγασι.] δεδίασι, φοβοῦνται. δεδοίκασιν. ἐεδνώσαιτο.] ἕδνα ἐπιδώσει, καὶ κυρίως μὲν ἕδνα ἐστὶ τὰ διδόμενα ἀπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ. νῦν δὲ καταχρηστικῶς κεῖται ἡ λέξις ἀντὶ τοῦ χρήματα ἐπιδοίη. ᾧ.] ᾧ ἄν. κεχαρισμένος.] προσφιλής, ἡδύς. πωλεύμενοι.] παραγινόμενοι, ἀναστρεφόμενοι. ἤματα πάντα.] πάντα τὸν χρόνον. ἱερεύοντες.] θύοντες. ὄϊς.] πρόβατα. πίονας.] λιπαράς. εἰλαπινάζουσι.] ἐν ἀθροίσματι συνέρχονται, ἑορτάζουσιν. μαψιδίως.] ματαίως. κατάνεται.] καταναλίσκεται. ἦ καὶ ἔπειτα.] ὄντως γὰρ ἂν μετὰ τὸ ἐπιχειρῆσαι. λευγαλέοι.] ἀσθενεῖς, ἀδύνατοι. δεδαηκότες.] εἰδότες, μεμαθηκότες. ἀλκήν.] τὸν τρόπον τῆς βοηθείας, δύναμιν. ἀμυναίμην.] ἀντὶ τοῦ ἠμυνάμην. ἀνσχετά.] ἀνασχετά, ὑπομενητικά. τετεύχαται.] κατεσκευασμένα εἰσίν. διόλωλε.] διεφθάρη, ἀπώλετο. νεμεσήθητε.] μεμπτὸν ἡγήσασθε. περικτίονας.] τοὺς περιοικοῦντας. ναιετάουσιν.] οἰκοῦσιν. ὑποδείσατε.] φοβήθητε. μεταστρέψωσι.] μεταβάλλωσιν. ἀγασάμενοι.] χολωθέντες.

θέμιστος.]

Λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει,
Σχέσθε φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τούτους ὀτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε.
Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη.
Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη.
Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
Ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἕλε λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν.
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες
Ἡμέας αἰσχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
Σοὶ δ' οὔ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν.
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι τέταρτον,
Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε·
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἱστόν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη.

Καὶ τὴν

θέμιστος.] Αἰολικῶς δὲ Θέμιδος. ἥτ' ἀνδρῶν ἀγοράς.] τινὲς ᾠήθησαν εἰς τὰς ἐκκλησίας εἰσφέρεσθαι Θέμιδος ἄγαλμα. σχέσθε.] βοηθήσατε. τὸ γὰρ φίλον ἐνάρμοστον κατὰ τῶν μνηστήρων ἵνα ᾖ ἀπόσχεσθε. τείρεσθαι.] καταπονεῖσθαι. δυσμενέων.] ἐχθραίνων. κακὰ ἔρεξεν.] ἐκακοποίει. τῶν.] ὑπὲρ ὧν. ἀποτινύμενοι.] τιμωρούμενοι. ῥέζετε.] πράττετε. δυσμενέοντες.] δυσχεραίνοντες, ἐχθρωδῶς διακείμενοι. ὀτρύνοντες.] παροξύνοντες, διεγείροντες. πρόβασιν.] πρόσοδον, ἀπὸ τοῦ προβαίνειν. ἐκ τούτου τὴν οὐσίαν. τίσις.] ἀπόδοσις. πρόβασιν.] τὴν τῶν τετραπόδων κτῆσιν. ποτιπτυσσοίμεθα.] προσπτυσσοίμεθα, παραβάλλοιμεν ἢ ἀχώριστοι γινοίμεθα. ἀπαιτίζοντες.] ἀπαιτοῦντες. ἕως.] μέχρις ὅτε. ἀπρήκτους.] ἀπράκτους. δάκρυα ἀναπρήσας.] δακρύων πλῆθος προϊέμενος. οἶκτος.] ὀδυρμὸς λύπη. ἀκὴν ἔσαν.] ἥσυχοι ἦσαν, ἐσιώπων. ἀμειβόμενος.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀνταποκρινόμενος. ὑψαγόρη.] μεγαλόρρημον. μένος ἄσχετε.] ἀνακατάσχετε τῇ δυνάμει. εἰρωνικῶς ἀδύνατε. μῶμον.] ψόγον. ἀνάψαι.] περιποιῆσαι, περιθεῖναι. κέρδεα.] δόλους πανουργίαν ἢ σύνεσις. ἐνί.] ἐλλείπεται. ἀτέμβει.] στερίσκει, ἀφαιρεῖται. ἔλπει.] εἰς ἐλπίδα ἄγει. περίμετρον.] μέγα. μεταμώλια.] μάταια μὴ ὀνήμενα· μὴ ὄνια· μώνια, καὶ μώλια. ὡς νίτρον, λίτρον. πνεύμων, πλεύμων. ταφήϊον.] ἐντάφιον. κατὰ παράθεσιν τοῦ κ. ὡς πολεμήϊον. νεμεσήσῃ.] μέμψηται. αἴ κεν ἄτερ σπείρου.] ὡς ἀξίου ἱματίου σπανίζοντος αὐτοῦ. οὐ γὰρ παντελῶς ἐσπάνιζε. σπεῖρον ὕφασμα, δυνάμενον σπειροῦν, καὶ σπαργανοῦν, τὸ αὐτῷ περιτιθέμενον, ἢ ἱμάτιον· ὡς τὸ, σπεῖρα κακ' ἀμφ' ὤμοισι. ἔνθα.] τότε, χρονικῶς. ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκε, νύκτας δ' ἀλλύεσκε.] ἀναλύεσκε, σχῆμα δὲ παρισώσεως. ἐπὴν δαΐδας.] συνελέξας ἡρωϊκῆς δηλωτική, ἢ τῶν δάδων παράθεσις. Πηνελόπη φασίν, ἡ φιλοσοφία. ἱστὸς ἡ ἐπίθεσις τῶν προτάσεων, ἐξ ὧν αἱ συλλογιστικαὶ συμπλοκαί. ἀνάλυσις ἡ οὕτω καλουμένη παρὰ τοῖς φιλοσόφοις. ἧς οὐκ ἐπαΐουσιν οἱ παχεῖς, καὶ σπάταλοι μνηστῆρες. διὸ καὶ παύουσιν αὐτήν. κύβοις αὖθις ἐπιρρίψαντες ἑαυτούς. ἔργον γὰρ ὄργον τὸ τοιοῦτον, διὸ καὶ ἡ Πηνελόπη λέγει ἐξ ἧς βίον ἐμπνέουσα αὐτῇ, τὰ κατὰ τὸν τοιοῦτον ἱστόν. θεράπαιναι δὲ, αἱ προστετηκυῖαι τῇ φιλοσοφίᾳ συλλογιστικὴ μέθοδος. δαΐδες δὲ αἱ τῆς γνώσεως. ἐπ' ἤλυθον ὧραι.] ὧραι τοῦ τετάρτου ἔτους. πῶς συνέμπροσθεν ἔλεγε τάχα δ' εἶσι τέταρτον. οἷον τελειωθήσεται. καὶ τότε δή τις ἔειπε.] ποιητικὴ οἰκονομία εἰς τὰ ἑξῆς. ἵνα καὶ τὴν τῶν θεραπαινῶν ἀναίρεσιν ἑτοίμως παραδεξώμεθα. δηλοῦται δὲ ἡ δουλικὴ ἀπιστία.

καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.] τὴν βίαν τῶν μνηστήρων ἐδήλωσεν. σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται.] ἀντὶ τοῦ οὕτως ἀποκρίνονται. ὅρα δὲ ὅπως Ἀντίνοος ἑαυτῷ τοὺς ὅλους μνηστῆρας ὑποκρίνεται ὡς αὐτὸς ὢν οἱ πάντες. καλῶς ἄρα πρὸ πάντων αὐτὸς πεσεῖται ὑπ' Ὀδυσσέως βληθείς. ὅτεῳ.] ὅτῳ. ὡς Πηνέλεω. περὶ δὲ τῆς γνώμης Ἰκαρίου δεδήλωται καὶ ἐν ἄλλοις. ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον.] ἡ ἀνταπόδοσις ἐν τῷ ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα. τὰ δὲ λοιπὰ διὰ μέσου. ἢ ἀνανταπόδοτον τὸ, εἰ. καθ' ὡς εἰώθει ποιεῖν. ὡς καὶ τὸ, ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας. ἅ οἱ περιδῶκεν Ἀθήνη.] πικρῶς καθαψάμενος τῆς Πηνελόπης διαχέαι αὐτὴν βούλεται τοῖς ἐγκωμίοις.

Καὶ τήν δ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
Σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν' εἰδῇς
Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ, ὅτεῴ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἁνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γε πολὺν χρόνον υἷας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμόν, ἅ οἱ περιδῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς,
Κέρδεά θ', οἷ' οὔπω τιν' ἀκούομεν, οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων, αἳ πάρος ἦσαν ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαί,
Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη,
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείῃ
Ἤδη, ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησεν,
Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν, καὶ κτήματ' ἔδονται,
Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὅν τινά οἱ νῦν,
Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί, μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βιότοιο,
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀντίνο', οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι,
Ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε, πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκε. κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
Ἰκαρίῳ, αἴ κ' αὐτὸς ἐγὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
Δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς ἀρήσετ' Ἐρινῦς,
Οἴκου ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται, ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
Ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον,
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,

Κείρετ'

κέρδεα.] πανουργεύματα. οὐχ ὡς ἡμεῖς, τὴν φιλοχρηματίαν. ἐϋπλοκαμῖδες.] ἐϋπλόκαμις. ὡς ἐϋκνῆμις. πολυψῆφις. ἐϋπλόκαμός τε Μυκήνη.] Ἰνάχου θυγάτηρ καὶ Μελίας τῆς Ὠκεανοῦ. ἐν στήθεσι τιθεῖσι θεοί. Θεόσοφον λέγει τὴν Πηνελόπην ἀλλ' οὐχ οὕτως ὁ νοῦς. ἀλλ' ἐρεθίζει τὸν Τηλέμαχον ἀπώσασθαι τὴν μητέρα. εἰ διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον παρορᾷ τὰ τοῦ Τηλεμάχου. ἔστι δὲ τοῦτο καὶ φήμη ἐσχηματισμένη. ἀληθῶς γὰρ οὕτως ἀπέβη τοῖς μνηστῆρσι. ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα.] τοῦτο πρὸς κακοῦ τοῖς μνηστῆρσιν. ἐξὸν σωθῆναι ἄλλην τραπομένους, ὅμως πάνυ ὁμοῦ εὑρεθέντες, πανωλεθρίαν ἔπαθον. καὶ εἴη ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος τοῦ Ἀντινόου λόγος. ὡς οἷά τις κατὰ τῶν μνηστήρων προεκθετικὴ ἀναφώνησις. Ἀντίνοε.] πυκνότητα καὶ συντομίαν καὶ ἰσχὺν νοημάτων ἐνδείκνυται ὁ Τηλέμαχος. ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψεν.] ἐπίτασιν δηλοῖ γνησιότητος τὸ, ἥ μ' ἔθρεψε. πολλαὶ γὰρ μητέρες ἐκτιθέασι ταῖς τίτθαις τὰ τέκνα. Διὸ καὶ ἀποστρέφονται διὰ τὴν ἄπονον εἰλήθυιαν. δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι.] καὶ οὗτος τεχνικὴν ἄγαν μορικὴν τὴν ἀντίρρησιν ποιεῖται. περὶ μὲν γὰρ τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ὑποσχέσεως σιωπᾷ. παρατηρήσας δὲ ὅπη μάλιστα ἀπηκριβειώσῃ ὁ Ἀντίνοος. πρὸς τοῦτο τὴν ἀντίρρησιν ποιεῖται. ἔστι γὰρ πρόσφορον ἐν πλήθει, τὸ ὑπὲρ τῆς φύσεως λόγον ἀντικαταστῆσαι. ὅρα δὲ καὶ τὴν ὑπαλλαγὴν τοῦ ῥήματος. ὁ μὲν, ψιλῶς εἶπεν ἀπόπεμψον. ὁ δὲ, οὐκ ἂν φησὶν ἀπώσασθαι, καὶ ὁ μὲν μητέρα. ὁ δ' ἥ μ' ἔτεχ' ἥ μ' ἔθρεψε. καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ ἐνίψω. κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν.] καθ' ἔνια τῶν ὑπομνημάτων. ἡ τούτων ἐξήγησις ἡμάρτηται. φασὶ γὰρ ὡς ἔθος, εἴ τις ἑκὼν ἐξ οἴκου γυναῖκα ἀπέπεμψε, χρήματα ἀποτίνειν τοῖς αὐτῆς συγγενέσι. καὶ τῷ πατρί. φησὶν οὖν ὅτι κακόν ἐστι. καὶ οἷον ἀλυσιτελὲς εἰ ἐκδιώξω τῶν οἴκων τὴν μητέρα. πολλὰ γὰρ ἀποτίσω τῷ Ἰκαρίῳ. ἄμεινον δὲ οὕτω διαστέλλειν. κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν. καὶ οὐ περὶ χρημάτων φησὶν ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπαγομένων. ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι. ἄλλα δὲ δαίμων δώσει. εἶτα καθ' ὑπερβατὸν αἴ κεν αὐτὸς Ἰκαρίῳ ἀποπέμψω τὴν μητέρα. εἰ περὶ χρημάτων ἔλεγε, σμικρολόγος ἀνεφαίνετο τοῦ πατρός. οὐ γὰρ ἀπεγνώκει αὐτόν. ἐπειδὴ, φησίν, ἐσσόμενος πατὴρ ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν. ἄλλως τε κατὰ Καλλίμαχον. χαλεπὴ μῆνις ἐπιχθονίων. διὸ Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ, τὸ, ἔσσεται ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω. περισσὸς γὰρ ἐστιν εὖ, πρὸς ταύτην τὴν ἀπόδοσιν. ἀρήσετ' ἐρινῦς.] τοῦτο ἔλεγον ἐπιθειάζειν τῷ δαίμονι οἱ ὕστερον. ὡς παράφορον κρατεῖ. ἐνίψω.] τὸ μετὰ σφοδρότητος καὶ ἀπειλῆς λέγειν.

ἐναντίωτῷ

Κείρετ', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας.
Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ εὐρύοπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ἐπιδινηθέντε, τιναξάσθην πτερὰ πολλά,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον,
Δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειάς, ἀμφί τε δειράς
Δεξιὼ ἤϊξαν, διά τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν,
Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμόν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης, ὁ γὰρ οἶος ὁμηλικίην ἐκέκαστο,
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι,
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω,
Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω,
Τοῖσι γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται, οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Δὴν ἀπάνευθε φίλων ὧν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
Ἐγγὺς ἐών, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
Πάντεσσιν, πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται.
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν, οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
Παυέσθων, καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώϊόν ἐστιν.
Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' ἐῢ εἰδώς,
Καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα,
Ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἄπο πάντας ἑταίρους
Ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα.
Ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
Οἴκαδ' ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι,
Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ὤλετο

ἐναντίωτῷ, λοιδορήσω. τῷ δ' αἰετώ.] ἡ μὲν ἐξ ὄρους ἄφιξις, τὴν ἐξ ἀγρῶν ἐπάνοδον Ὀδυσσέως καὶ τοῦ παιδὸς σημαίνει. καὶ ἡ μὲν ἐν ἀρχαῖς ἠρεμαία πτῆσις, τὴν μετὰ ἡσυχίας κάθοδον. ὁ δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν θόρυβος, τὴν κατὰ τὴν πόλιν γενομένην ταραχήν. ὁ δὲ τιναγμὸς τῶν πτερῶν, ἀπώλειαν καὶ ἐλάττωσιν τῶν ἀρχομένων. τὸ δὲ καταδρύψαι τὰς παρειὰς, τὸν τῶν μνηστήρων σημαίνει φόνον. διὰ δὲ τὸ κατὰ ἀνατολὰς ὁρμῆσαι, ὅτι οἱ μὲν δύο νικήσουσιν, οἱ δὲ μνηστῆρες, ἐν ζόφῳ γενήσονται. ἕως μέν.] τέως. μέχρι χρόνου τινός. μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο.] ὡς ἡσυχῇ τὸ ἔργον τὰ πρῶτα διαχειριζόμενοι. πλησίω ἀλλήλοισιν.] ἐπεὶ οὐκ ἀποστατοῦσιν ἀλλήλων ταῖς βουλαῖς. πτερὰ πολλά.] ἢ διότι πολλοὺς ἀπέβαλον καὶ τῶν ὑπηκόων. μνηστῆρας δὲ καὶ κήρυκας. καί τινας τῶν τοῦ οἴκου. ἢ διότι θανατώσουσι τοὺς μνηστῆρας οἰστοὺς ἐπαφιέντες πτερόεντας. πάντων κεφαλάς.] κοινὴν βλάβην δηλοῖ. δρυψαμένω δ' ὀνύχεσσιν.] ἐπειδὴ οὐ μόνον μνηστῆρσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἄλλοις Ἰθακησίων ἔσται κακά. καὶ πολλοὶ τὰς παρειὰς ἐπ' αὐτῷ δρύψονται. καὶ Ἰάμβλιχος οἶδεν ὄρνιθας, οἳ αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἀναιροῦσιν, ἐπὶ δηλώσει μέλλοντος κακοῦ, ὑπὲρ φύσιν μέν τοι. δεξιὼ ἤϊξαν.] ἀνατολικοὶ οἱ αἴσιοι. καὶ πόλιν αὐτῶν.] ἢ τῶν Ἰθακησίων, ἢ τῶν ἀετῶν. ὡς ἐπαναστραφέντων ἔνθα ᾤκουν. ὃ καὶ ἐδήλου. ὡς καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Τηλέμαχος ἀνελόντες τοὺς μνηστῆρας, αὖθις εἰς ἀγροὺς ἀπελεύσονται. ἵνα πάλιν καὶ οἰκίαν τὴν κατάπαυσιν τῶν ἀετῶν λέγῃ. διότι μόνη τοῦ βασιλικοῦ τούτου ζῴου. ὥρμηναν δ' ἀνὰ θυμόν.] οἱ γὰρ κακοὶ τὰς πράξεις κακὰς καὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι. τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν σημείων, τοῖς μὲν ἀγαθοῖς, τὸ θαρρεῖν. τοῖς δὲ πονηροῖς ἀποτροπὴν περιποιεῖται τῶν τολμωμένων. γέρων ἥρως.] τοιούτων γὰρ ἀνδρῶν, ἡ πολυπειρία. Ἁλιθέρσης.] νησιώτῃ καὶ ἁλιευτικῷ πρέπον ὄνομα. ὁ ἐν τῇ ἁλὶ δηκονότι θερόμενος. οἳ νεμόμεσθα.] συνάγει καὶ ἑαυτὸν τοῖς κακωθῆναι μέλλουσι διὰ τὸ φιλάληθες. εὐδείελον.] εὖ πρὸς δείλην κειμένην. φυτεύει.] ἔνθεν οἱ ὕστερον ὑπορύττειν τὸ δολιεύεσθαι. κακὸν ἔσται.] ἤγουν ζημία. ἄφαρ.] συναπτικῶς, εὐθέως. ἀπὸ τοῦ ἅπτω, ἅψω, ἧφα. ἄφαρ. ψιλοῦται δὲ Αἰολικῶς. καὶ γὰρ κείνῳ.] συνιστῶν ἑαυτὸν ἐπὶ μαντικῇ, ταῦτα λέγει. ὥς οἱ ἐμυθεόμην.] συναπτέον ἕως τὸ πολύμητις Ὀδυσσεύς, δύναται δέ τις καὶ ἐπὶ τοῦ μυθεόμην στίζειν. τοῖς ἄνω αὐτὰ ἀποδιδούς. καὶ ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς ἀναγινώσκειν. ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον. ἵν' ὑποστίξωμεν μετὰ τὸ Ἀργεῖοι, καὶ Ὀδυσσεύς, ἡ δὲ ἀπόδοσις φῆν κακά. φῆν πολλὰ κακὰ παθόντα.] μέχρι τοῦ, τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται, σύνοψις πάσης τῆς Ὀδυσσείας.

ὡς καὶ

ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι.] τὸ ὡς ἀναφορικόν ἐστι, καὶ συναπτέον ἐπὶ τὸ ἐπάνω. ἢ ἀντὶ τοῦ εἴπε. καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς αὐτὸ ἀναγνωστέον. ὧδ' ἀνιείης.] ἀπὸ τοῦ ἀνίημι. ὡς τιθείης. κυνηγετικὴ ἡ λέξις. ὅτε τις κύνα τοῦ δεσμοῦ ἀνεὶς ἀφήσῃ κατὰ θηρός. δασυντέον. ἔστι γὰρ ἀντὶ τοῦ ἀναπείθεις. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνηγῶν τῶν ἐφιέντων ἱμάντας τοῖς κυσίν. ψιλοῖ δὲ Ἑλλάνικος παρὰ τὴν ἀνίαν, ἐκδεχόμενος τὸ λυπείης. εἰ γὰρ οὕτω, ἐχρῆν γράφειν ἀνιώῃς. τοιαύτη γὰρ ἦν συζυγία. παρφάμενος.] παραπείσας. παραλογιζόμενος. ἀνιηρέστερον.] λυπηρότερον. ὡς τὸ αἰδοιέστερον. ὤφειλε γὰρ ἀνιηρότερον. οὕτω καὶ ἀμορφέστερον. δικαιέστερον, ἀκρατέστερος. ἀπὸ τοῦ ἄκρατος. σπουδαιέστερος. ἀναγκαιέστερος. ἀλλοιέστερος. ἐπιτηδειέστερος. ἀφνειέστερος. καὶ Ἀριστοφάνης κατὰ Σέλευκον ἔγραφε φιλοκτεανέστατε. θωὴν ἐπιθήσομεν.] θωὴ ἡ ἐπιτιθεμένη τινὶ ζημία. ὅθεν ἀθῷος ὁ μὴ θωὴν πάσχων. οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν.] εἰπὼν ἐς πατρός, μετέβη εἰς τὸ πληθυντικόν. οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν. δηλονότι οἱ μνηστῆρες, καὶ εὐτρεπίζουσιν ἔεδνα, ὅσα δεῖ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδὶ δίδοσθαι παρὰ τῶν γαμούντων. οἱ δὲ γάμον τεύξουσι.] τὸ σχῆμα περιττόν. ἄτομον. ἔεδνα.] τὰ παρὰ τοῦ νυμφίου μείλια δέ, τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς τῇ νύμφῃ διδόμενα. μνηστύος ἀργαλέης.] τῆς μέχρι νῦν ἀκατεργάστου. οὔτ' οὖν Τηλέμαχον.] θρασύτερα ταῦτα τοῦ Ἀντινόου. πολύμυθον.] ἀκριτόμυθον. σκώπτει εἰς ποσότητα. ὁ γὰρ Ἀντίνοος εἰς ποιότητα λόγου ἔσκωψεν. προειπὼν δέ, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης. οὔτε Τηλέμαχον, οὔτε τὴν μαντείαν. οὐκέτι ἐπήγαγεν οὔτε ἄλλον τινά. καίτοι ὁ λόγος ἀπῄτει. ἀλλ' εἶχεν ἀπέχθειαν πρὸς τὸ πλῆθος. κακῶς βεβρώσεται.] ὁμολογεῖ τὴν βίαν. οὐδέ ποτ' ἶσα.] ἤγουν ἀεὶ ἐλαττωθήσονται. διατρίβῃσιν.] διατρίβειν τὸ χρονοτριβεῖν, ἀναβάλλεσθαι καὶ τριψημερεῖν. ταῦτα μέν.] λείπει ἡμεῖς, ἀντὶ τοῦ, εἰς ταῦτα.

ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα.] πρὸς τοὺς Ἰθακησίους. ἢ τὴν ὑπόνοιαν ἀποτριβόμενος, αἰτεῖται παρὰ τῶν μνηστήρων τὰ πρὸς τὴν πορείαν. πῶς γὰρ ἠδύνατο σκευωρεῖν κατὰ αὐτῶν πολίτας ὀπαδοὺς ἔχων. κέκλυτε νῦν μευ Ἰθακήσιοι.] ὁρῶν

Ὤλετο τῆλ', ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
Ὤφελες· οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἴ κε πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
Αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον ἔσται,
Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε,
Σοὶ δὲ γέρον θωὴν ἐπιθήσομεν, ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀσχάλλῃς, χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός,
Μητέρα ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι,
Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα.
Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀίομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηστύος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης,
Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα,
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπαζόμεθ', ἣν σὺ γεραιὲ
Μυθέαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον,
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἶσα
Ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥ γε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
Ὃν γάμον, ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
Εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ', ἃς ἐπιεικὲς ὀπυιέμεν ἐστὶν ἑκάστῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Εὐρύμαχ' ἠδὲ καὶ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω.
Ἤδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοί, καὶ πάντες Ἀχαιοί,
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν, καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον,
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσαν ἀκούσω
Ἐκ Διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν,
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον, καὶ νόστον ἀκούσω,
Ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν,
Εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω,
Πολλὰ μάλ' ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
Ἦ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα.
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν,
Ὅς σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

Κέκλυτε

Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, ττι κεν εἴπω.
Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν,
Ἀλλ' ἦ τοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔ τι μεγαίρω
Ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο,
Σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως,
Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι, οἷον ἅπαντες
Ἧσθ' ἄνεω, ἀτὰρ οὔ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρους μνηστῆρας καταπαύετε πολλοὶ ἐόντες.
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα.
Μέντορ ἀταρτηρέ, φρένας ἠλεέ, ποῖον ἔειπες;
Ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν, ἀργαλέον δὲ
Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἴ περ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ,
Οὔ κεν οἱ κεχάροιτο γυνὴ μάλα περ χατέουσα
Ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο, σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
Τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν, ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοί εἰσιν ἑταῖροι,
Ἀλλ' ὀίω καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
Πεύσεται ἐν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν,
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος,
Μνηστῆρες δ' ἀνὰ δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος,
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλός, εὔχετ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μοι ὃς χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο
Ἔρχεσθαι, τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
Μνηστῆρες δὲ μάλιστα κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχ' οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠύ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος,
Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσὶ γόνος καὶ Πηνελοπείης,

οὐ σέ γ'

ὁρῶν τοὺς μνηστῆρας ἀπηρυθριακότας, οὐ πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνεται. ἀλλὰ πρὸς τὸ κοινόν. ἔδει ἔντι δικαιολογικὸν ἔχει ἡ δημηγορία. καταφορικὴ δέ, καὶ ἀγαθῷ ἐπιτρόπῳ πρέπουσα. αἴσυλα ῥέζει.] ἄδικα ποιῇ. οἱονεὶ αἰσόσυλα. τῶν καθηκόντων σεσυλημένα. Ὀδυσσῆος θείοιο.] οἱ μνηστῆρες μέμνηνται τοῦ Ὀδυσσέως. οὐχ ὡς θείου μέν τοι. ἀλλ' ὡς γυναῖκα εὐειδῆ ἔχοντος καὶ ἀφνειοῦ. κακορραφίῃσι.] κακοσυνθεσίαις, κακοβουλίαις. παρθέμενοι κεφαλάς.] προτείναντες ὡς ἐπὶ ξίφος. ἤγουν ἐπὶ κόπῳ ὥστε κοπῆναι. παρθέμενοι.] ἐνέχυρον θέμενοι. ἀντὶ τοῦ, ὡς μὴ ἐπικείμενοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς. ἀλλὰ παρατιθέμενοι αὐτάς. ἧσθ' ἄνεω.] κάθησθε ἄφωνοι. ἄναυδοι. οὔ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν.] αἰσχύνει τοὺς Ἰθακησίους. εἰ μὴ δὲ λόγοις ἅπτονται τῶν βιαίων μνηστήρων, τὸ γὰρ χερσὶ δυσχερέστερον. Λειώκριτος.] οἷον ἔκκριτος τοῦ λαοῦ. ὁ Ποιητὴς τὸν μὲν Ἀντίνοον ἁπλούστερον ἐποίησε δημηγοροῦντα. καὶ ἀφελέστερον. τὸν δὲ Εὐρύμαχον, ἐμβριθέστερον καὶ ἁδρότερον. ἐνταῦθα δὲ Λειώκριτόν τινα μνηστῆρα βραχύλογον μὲν πλάττει. θρασύτερον δέ, ὃς οὐ μόνον τὸν Ὀδυσσέα ἐξευτελίσει. ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγορὰν ταχὺ λύσει. ὥστε ταύτην τὴν ἀγορὰν θέμις μὲν ἐκάθισεν. ἀθεμίστου δ' ἀνδρὸς ὕβρις ἔλυσε. περὶ δαιτί.] οἱ γὰρ ἐν δαιτὶ οἴονται ἀνυπόστατοι εἶναι τὴν ἀλκὴν τοῦ οἴνου στρατηγοῦντος αὐτοῖς. λέγει δὲ ὅτι ἀργαλέον τοῖς Ἰθακησίοις, καὶ πλέονας ὄντας ἀντικαταστῆναι δαινυμένοις τοῖς μνηστῆρσιν. ὅπερ ἐστὶ κύριον τοῦ ἀδυνάτου. οὔ κεν οἱ κεχάροιτο γυνή.] ἅμα γὰρ ἰδοῦσα στερήσεται. λύσατο δ' ἀγορήν.] αἰψηρὴν ὡς ἀπὸ δεσμοῦ τινός. αἰψηρήν. ἀντὶ τοῦ αἰψηρῶς. ὡς τό, τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών. ἀντὶ τοῦ εὐρύ. κλῦθί μευ.] ὁ μὲν Τηλέμαχος, ἁπλῶς θεὸν ἐπικαλεῖται. ἀγνοεῖ γὰρ τίς ἦν θεῶν ὁ φανεὶς αὐτῷ. ὁ δὲ Ποιητὴς εὔχετ' Ἀθήνῃ φησί. ἠεροειδέα. μέλανα. δίκην ἀέρος ἢ βαθύν. Τηλέμαχε.] πρὸς παῖδα εὖ γεγονότα. τὸ οὐδ' ὄπιθεν προτρεπτικῶς. ὡς περὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐμφρόνως διατεθειμένου. οὐ δὲ ὕστερον κακὸς ἔσῃ. οὐ δὲ ἄφρων εἰ Ὀδυσσέως παῖς τυγχάνεις. καὶ τῆς πατρῴας σπορᾶς ἔχεις τι σύμβολον. ἐνέστακται.] ἔοικεν ἠρτῆσθαι τῆς ἀρχικῆς σπερματικῆς τοῦ εἶναι δυνάμεως. οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη.] ἄλλα ἁλίη. ὡς διὰ θαλάσσης πλέοντι. οὐδ' ἀτέλεστος.] εἰ πατρῴζεις ἀγαθὸς ἔσῃ.

Οὐδέ γ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν ἃ μενοινᾷς,
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται,
Οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, οὐδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Τῶ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι,
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὃς δή σφι σχεδόν ἐστιν, ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς,
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω, καὶ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰών, μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Ὅπλισσόν τ' ἤϊα καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἄλφιτα μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν, ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι, εἰσὶ δὲ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι, ἠδὲ παλαιαί.
Τάων μέν τοι ἐγὼν ἐπιόψομαι ἥ τις ἀρίστη,
Ὦκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διός, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν,
Βῆ δ' ἰέναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους θ' εὕοντας ἐν αὐλῇ,
Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη μένος ἄσχετε, μή τί τοι ἄλλο
Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε
Ἀλλά μάλ' ἐσθιέμεν, καὶ πινέμεν ὡς τὸ πάρος περ,
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
Νῆα, καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο', οὔπως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν,
Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἕκηλον,
Ἦ οὐχ ἅλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα,
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων,
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός,

Πειρήσω

ἐστι. καὶ οὐ μάτην ὀδεύσεις. ἀλλὰ μὴν πατρώζεις ὡς ἡ δημηγορία σου ἔδειξεν· ἔστιν ἄρα ἐπὶ σοὶ ἀγαθὴ ἐλπίς. ὁ δὲ Ποιητὴς τῷ χωρίῳ ἐπιβάλλει καὶ γνωμικὸν σεμνότατον ἐν ᾧ περὶ διαθέσεως παίδων φιλοσοφεῖ. καὶ Ὀδυσσέως ἐπαινοῦ. παῦροι γάρ τοι παῖδες.] τὸ αἴτιον τοῦ δισταγμοῦ. πατρὸς ἀρείους.] ὁποῖος Ἡρακλῆς πρὸς Ἀμφιτρύωνα. Ἀχιλλεύς. Ἕκτωρ. οὔ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι.] δογματίζει Ὅμηρος, ὅτι ὁ ἄδικος, καὶ ἀσύνετός ἐστιν. οὐδέ τι ἴσασι.] διασαφεῖ τὸ νοῆμον. ὃς δή σφιν σχεδόν.] ἀναφώνησις περὶ μνηστήρων πάνυ γοργή. ὅπλισσόν τ' ἤϊα.] ἑτοίμασον τὰ ἐφόδια. οἱ παλαιοί φασιν, ὅτι ἤϊα κυρίως αἱ ὀσπρέων καλάμαι. καὶ δισυλλάβως ἐν συναιρέσει, ἦα. ὡς Φερεκράτης. τὴν γαστέρ' ἤων κἀχύρων σεσαγμένους. Ὅμηρος δὲ τὰ ἁπλῶς βρώματα. δηλοῖ δὲ καὶ τὸν εἰς ναῦν ἐπισιτισμόν. ἄρσον ἅπαντα.] γέμισον. ἐκ τοῦ ἀρα κολληθέντος. ἥρμοσται γὰρ τὸ πληροῦν τῷ πληρουμένῳ. ἄλφιτα μυελόν.] ἄλευρα μυελοποιά. θρεπτικά. ἀμφιφορεῖς.] κεραμεοῖ ἦσαν ἀμφοτέρωθεν φερόμενοι. ὅ ἐστιν ἄμφωτοι. δίωτοι. ὡς ἀμφίδουλος ὁ ἐξ ἀμφοτέρων γονέων δοῦλος. ἐν πυκινοῖσιν.] ἐν στερεοῖς. ἐθελοντῆρας.] ἐθελοντάς. αἶγας ἀνιεμένους.] ἐκφραστικὸν γοργὸν δαπάνης τῶν μνηστήρων. ἀνιεμένους.] ἐκδέροντας. ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. ἐκ τῶν κάτω γὰρ τὰ ἄνω ἵενται οἱ τοιοῦτοι. σιάλους.] σιτευτούς. χοίρους. εὕοντας.] ἐντεῦθεν τὸ στα θεύειν ἔνθα καὶ στατευτός. εὕειν τὸ μαδᾶν ὕδατι ζέοντι. ὅθεν εὔστρα ἐργαστήριον, ἐν ᾧ χοῖροι εὕονται ἢ κατὰ Πανσανίαν, τὸ ἐκ σταχύων καυθέντων ἔδεσμα τοὺς ἀνθέρικας ἀποβαλλόντων. ἤτοι ὁ περικεκαυμένος στάχυς. Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας.] ἱλαρότερον νῦν ποιεῖ τὸν Ἀντίνοον κατὰ τὴν ἀγοράν. μήτε τι ἄλλο ἐν στήθεσι. ταῦτα θυμοῦ ἀποτρέπουσι. τρυφᾶν δὲ παρακελεύουσι. ὡς τὸ πάτρος περ.] ἐπικερτομεῖ τῷ μειρακι. ὡς μέχρι μὲν ἄρτι ἀστενομένῳ, νῦν δὲ ἐξαίφνης ἐκ τοῦ σχολάζειν γαστρὶ πειρωμένῳ μεταβάλλεσθαι.

ταῦτα δέ τοι.] λόγος εἰρωνικῶς ἀποτελευτῶν εἰς φήμην. οὕτω γὰρ ἀληθῶς ἀπέβη. πολλὰ καὶ ἐσθλά.] ποσὸν καὶ ποιὸν ἐπήυξηται τὸ κακόν. μέγας εἰμί.] ἀφελῶς εἴρηται. καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων. διδακτικὴ ἄρα ἡ φρόνησις. πυνθάνομαι.] ἀντὶ τοῦ πυνθανόμενος ἀκούω. ἀέξεται ἔνδοθι θυμός.] αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι, συναυξάνονται καὶ αἱ τῆς λογικῆς ψυχῆς αἱ δυνάμεις κατὰ Γαληνόν. καὶ Ἡρόδοτος. αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι, συναυξάνονται καὶ αἱ φρένες. τινὲς ἐπὶ ὀργῆς ἤγουν ἔμαθον ἤδη θυμοῦσθαι. καὶ μὴ διὰ τέλος ἀόργητος εἶναι. αὐξηθέντος τῇ δυνάμει εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος θυμὸν ἀέξειν, τὸ πρὸς ἐπιθυμίαν ζῆν.

κακὰς

κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω.] ἐπιπέμψω. θυμοῦ προβολὴ ὁ λόγος οὗτος τῷ Τηλεμάχῳ. πλευσεῖται μὲν γὰρ εἰς Πύλον. οὐ πειράσεται δέ τι τοιοῦτον. ἔμπορος.] ἔμπορον ὁ Ποιητὴς τὸν ἀλλοτρίας νεὼς ἐπιβαίνοντα λέγει. τὸν παρὰ τοῖς ὕστερον ἐπιβάτην. ὡς ἐμπόρου παρ' αὐτοῖς λεγομένου τοῦ μεταβολέως. καὶ πραγματευτοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ διὰ θαλάσσης περῶντος. καὶ ὅτι Ἀττικοὶ τοὺς ἐν ταῖς τριήρεσι κωπηλάτας ἐπικώπους λέγουσιν. ἐπιβάτας δὲ τοὺς μαχητάς. ἐπήβολος.] ἐπιτυχής, ἐγκρατής. ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν. ὅ ἐστι τοῦ σκοποῦ τυγχάνειν. ὅθεν καὶ τό, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι ἀντὶ τοῦ ἐπιτυχῶς λάμβανε. καὶ ἡ βουλὴ δὲ οἷον βολή τις οὖσα, ὅθεν ἔφη, ἐπεὶ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμοιο πόλις. ὡσεὶ ἔλεγε τοῖς ὅπλοις. καὶ τοῖς σοῖς τόξοις καὶ βέλεσι λύοις ἐντεῦθεν. καὶ τό, ἡ δὲ φρένας ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ. ἔστι γὰρ ἀπὸ τῶν πόῤῥωθεν ἐπιβολὴν ποιουμένων, ὥστε τυχεῖν τοῦ φρενῶν. οὕτω δὲ τῇ λέξει καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον κέχρηνται. ὥς νύ περ ὔμμιν ἐείσατο.] τοῦτο ἡμῖν ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφαίνετο. τὸ ἐμὲ μὴ ἔχειν ἰδίαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον ἀποπλεῖν. οἱονεὶ λέγει. ἀντὶ ναυκλήρου ἐπιβάτης δι' ὑμᾶς γέγονα. τοὺς τὰ ἐμὰ καταναλώσαντας ἅπαντα κτήματα. καὶ ἐκ χειρός.] ἢ δεδιὼς μὴ ἐπιβούλως ἅψεται τῆς χειρός. ἢ ὅτι γελῶν ἥψατο ὁ Ἀντίνοος. ἐπελώβευον.] λώβη ἡ ἐν τῷ κοινῷ ὕβρις, οἱονεὶ λάσβη, ἡ ἐν τῷ λεῷ ἐπεμβαίνουσά τινι. ὧδε δέ τις εἴπεσκεν.] μερίζει τοὺς μνηστῆρας. ὧν οἱ μὲν δεδίασιν. οἱ δὲ θαῤῥαλεώτερον διάκεινται. εἰς Ἐφύρην.] τὴν Θεσπρωτίαν, ἣ Νίκυρον μετωνομάσθη. θυμοφθόρα.] φθαρτικὰ λογισμοῦ καὶ ἀναιρετικὰ κατὰ τοὺς παλαιούς. ὀφέλλειε πόνον.] αὐξήσειε πρώτου ἀορίστου ὡς τύψειε. τίς δὲ ὁ πόνος λέγει. κτήματα γάρ κε εἰρωνικῶς. τινὲς τὴν περὶ τὸν γάμον σπουδήν. ὁ ὑψόροφον.] ὑψηλόν. διὰ τὸ ἀνεπιβούλευτον. θάλαμον.] τὸ ταμιεῖον. εὐρύν.] διὰ τὸν βαθὺν πλοῦτον τοῦ Ὀδυσσέως. νητός.] σεσωρευμένος. χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο.] οἰκονομικὴ μέθοδος διδάσκοντος τοῦ Ποιητοῦ τοὺς οἰκοδεσπότας κειμήλια ἔχειν εἰς χρῆσιν τὴν ἐν καιρῷ. ἐν χηλοῖσι.] χηλὸς, λάρναξ, κιβωτὸς, σορός. εὐώδες ἔλαιον.] ἴσως μὲν τῆς ἐλαίας. εἰκὸς δὲ καὶ ἐσκευάσθαι τιμιώτερον, οἷον τὸ ἴρινον σαμψύχινον. ποτὶ τοῖχον

Πειρήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
Ἠὲ Πύλονδ' ἐλθών, ἢ αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
Εἶμι μέν, οὐδ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω
Ἔμπορος, οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
Γίγνομαι, ὥς νύ περ ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ' Ἀντινόοιο
Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο,
Οἱ δ' ἐπελώβευον, καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Ἦ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.
Ἤ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος.
Ἤ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεί νύ περ ἵεται αἰνῶς.
Ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειραν ἄρουραν
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηὸς
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος ὥσπερ Ὀδυσσεύς,
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι,
Κτήματα γάρ κε πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Ὣς φάτ', ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρὸς
Εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο.
Ἐσθής τ' ἐν χηλοῖσιν ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον,
Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἕστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες
Ἑξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Κληϊσταὶ δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
Δικλίδες, ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσχ', ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θαλαμόνδε καλέσσας.
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀιομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας,
Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας,

Ἐν δέ μοι

ἀρηρότες.] ἵνα τὸ μέσον τοῦ θαλάμου εἴη ἄλλως χρήσιμον. σανίδες.] αἱ θύραι. δικλίδες.] διχόθεν κλειόμεναι, δίθυροι. νόου πολυϊδρείῃσιν.] περίφρασις τοῦ κεδνῆ. ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον.] ἐκ πίθου ἀπαύτλησον εἰς ἀμφιφορεῖς. λαρώτερος.] ἡδύτερος. ὅμοιον τῷ, Τηλέμαχ' οὔτοι σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος. χρηστὸν ἦθος ὑποφαίνει. οὐ γὰρ τὸν κάλλιστον. ἀλλὰ τὸν μετ' ἐκεῖνον ἡδύτερον αἰτεῖ. τὸν πρωτεύοντα τῷ πατρὶ φυλάσσειν. κεῖνον ὀιομένη.] νομίζουσα, ἐλπίζουσα. πώμασιν ἄρσον.] πώμασι σύναψον.

ἐϋῤῥαφέεσσιν.]

Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦσον ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς,
Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι, τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Ἑσπέριος γὰρ ἐγὼν αἱρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτου τε μέδηται,
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην, καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου ἤν που ἀκούσω.
Ὣς φάτο, κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίπτε δέ τοι φίλε τέκνον ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο, πῇ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός, ὁ δ' ὤλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσωνται,
Ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος, οὐδέ τί σε χρὴ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Θάρσει μαῖ', ἐπεὶ οὔτι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.
Ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
Αὐτίκ' ἔπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δοροῖσιν,
Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
Ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει,
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν, ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι φορέουσιν,
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο, θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἰέναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' εὕδειν ὄρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ἐκπροκα

ἐϋῤῥαφέεσσιν.] εὐράπτοις. δοροῖσι.] κωρύκοις. παρὰ τὸ χωρεῖν, θυλάκοις, φασκωλίοις. ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ δέρμασιν ἀντὶ σάκκων εἰς ἀλφίτων φυλακήν. ἵνα μηδὲν ἐκεῖθεν διαφορῆται, τεγούσης διὰ πυκνότητος. εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα.] τὸ μέτρον ἐπί τε ξηρῶν, ἐπί τε ὑγρῶν λέγεται. ὡς ἐν τοῖς Κύκλωπος. ἀκτῆς.] δωρεᾶς. ἢ τοῦ κλάσματος, παρὰ τὸ κλῶ. ἢ ἀκτή, ἤτοι συναγωγῆς τροφῆς. μυληφάτου.] διὰ ὑπὸ μύλης κεκομμένης. αἱρήσομαι.] λήψομαι. τίπτε δέ τοι φίλε τέκνον.] φίλε υἱέ. πυκνὰ καὶ γοργὰ προβάλλεται νοήματα ἡ τροφός. ἀλλογνώτῳ.] ἄλλοις, καὶ οὐχ ἡμῖν γινωσκομένῳ. ἢ ἄλλοις γνωστῷ. ἢ κατὰ γένος οἰκείῳ. ἦν γὰρ αὖ ἀλλογνώτῳ, κατὰ τὸ ἄγνωστον πάντεσσι. οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι.] ἀναφώνησις, οὔτε τὰ γὰρ καὶ γέγονε. ἀλλὰ μὲν αὖθι.] τὸ αὐτὸ νόημα καὶ πρὸς τοῦ Ἀντινόου ἐλέχθη. δυσμενῶς μέντοι. γένηται.] ἔλθῃ ἡμέρα. ἢ αὐτὴν ποθέσαι.] ἕως πρὶν αὐτὴ ποθέσῃ. ὃ δὲ ἀσυνήθως ἐσχημάτισε, διὰ τὴν τοῦ πρὶν ἐπιῤῥήματος δύναμιν. ἰάπτῃ.] διαφθείρῃ. παρὰ τὸ ἰόν, ἔνθεν καὶ τὸ ἄϊδι προΐαψεν. ἀπώμνυ.] ἀποφατικῶς. ὦ ἐναντίον τὸ ἐπώμνυ.

ὄμοσέν τε.] ὀμόσαι μὲν τὸ εἰπεῖν θεοῦ τι ὄνομα, οἷον νὴ τὸν Ἑρμῆν, μὰ τὰς Ἐλευσινίας θεάς. τελεύτησέ τε τὸν ὅρκον.] τὸ ἀποδοῦναι τὸν ἔνορκον λόγον. οἷον ποιήσω τόδε. ἢ οὐ ποιήσω. Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα.] αἰνίττεται ὡς ἕκαστος τῶν Ἰθακησίων τὴν τοῦ νέου δημηγορίαν εἰς νοῦν φέρων. καὶ τὸν τοῦ βασιλέως εἰδωλοποιούμενον παῖδα οἷον παρ' αὐτοῖς ἱστάμενον. καὶ κρίνων δίκαια ἐκεῖνον εἰπεῖν, καὶ αἰτήσασθαι, ἀμῦναι μὲν οὐ θαῤῥοῦσι διὰ τὸ κινδυνῶδες τοῦ ὅρου. νῆα δὲ δοῦναι λογίζονται καὶ αὐτῶν τινας εἰς ἐρέτας προσεπιδοῦναι. Φρονίοιο Νοήμονα.] ἀστείως ὠνοματοπεποίηκεν. πάντως γὰρ ἐκεῖνος νῆα ὑπέσχετο, ὁ μὴ κατὰ τοὺς μνηστῆρας ἄφραδής καὶ ἀνοήμων ὢν τοῖς μένουσιν.

πρόφρων.] ἐθελοντής. ὑπέδεκτο.] ὑπέσχετο. σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.] ἡ γὰρ νὺξ σκιὰ γῆς. ὅπλ' ἐτίθει.] τὴν σκευὴν τῆς νηός. ἐπ' ἐσχατιῆς.] ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ λιμένος. μεθ' ὃ ἡ θάλασσα. ὕπνον ἔχευεν.] τὸ ὑγρὸν τοῦ ὕπνου δηλοῖ. πλάζε δὲ πίνοντας.] παρέπλαζε τοῦ ἐγρηγορέναι. χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.] ἀδυνατούντων διὰ τὸν ὕπνον. ἐπὶ βλεφάροισιν

Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν,
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρηκομόωντας ἑταίρους,
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Δεῦτε φίλοι ἤϊα φερώμεθα, πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες ἐϋσσέλμῳ ἐπὶ νηὶ
Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
Ἕζετο Τηλέμαχος, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
Ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθῖζον,
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀκραῆ ζέφυρον κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντες ἄκουσαν,
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσιν,
Ἔπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης,
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον,
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο·
Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ,
Παννυχίη μέν ῥ' ἥ γε, καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣ-

φάροισιν ἔπιπτεν.] βάρος ὕπνου δηλοῖ. ταχὺ τὰ βλέφαρα κλείοντος. ἐπήρετμοι.] ἐπίκωποι. ἕτοιμοι τρέσσειν. μετ' ἴχνια βαῖνε.] εὐσεβεῖ πρέπει. δεῦτε φίλοι.] δημαγωγικῶς εὐκαίρως κολακεύει. μία δ' οἴη.] λεληθότως ἀπόῤῥητον αὐτοῖς ὑποτίθησι τὴν πρᾶξιν ἐσιᾶσθαι. ἵνα μὴ δὲ αὐτοὶ ἐξείπωσί τισί. νηὸς βαῖνε.] ἐπὶ νηός. νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ.] ἀντὶ τοῦ νεὼς πρύμνῃ, καὶ ἐν Ἰλιάδι. νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔνθα βροτόεντα Δόλωνος. πρυμνήσια.] τὰ πείσματα. ἴκμενον.] ὑγρόν. παρὰ τὴν ἰκμάδα. ἢ τὸν φορὸν καὶ εἰς τὸ ἵκεσθαι ἐπιτήδειον. οἱονεὶ ἱκόμενον. ἴκμενον. δίυγρον, καὶ ἀλλαχοῦ. ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. ἢ τὸν ἱκνεῖσθαι καὶ φέρεσθαι ποιοῦντα. ἀκραῆ ζέφυρον.] ἐπιτήδειον ἄκρως πνέοντα πρὸς τὴν χρείαν. οὔτε πλέων οὔτ' ἐλάττων. ἢ τὸν μὴ κεκραμένον ἀλλ' ἀκριβῶς ζέφυρον. τινὲς εὐκραῆ. κελάδοντα.] ἐπίθετον τοῦ πνεύματος. ὅθεν καὶ οἱ παλαιοὶ ἐγκέλαδον ἵππον τῷ Ποσειδῶνι παραδεδώκασιν. ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη.] ἡ κατὰ τοὺς ναυτίλους ἐμπειρία καὶ φρόνησις. ᾗ χρησάμενοι ἔπλευσαν. ἔντοσθε μεσόδμης.] μεσόδμη ἡ ὀπή, δι' ἧς ὁ ἱστὸς ἐνείρεται παρὰ τὸ ἐν μέσῳ τῆς νηὸς δεδομῆσθαι. προτόνοισι.] σχοινίοις. δι' ὧν ὁ ἱστὸς ἀποδεσμεῖται. ὡς ἂν ἔχῃ βεβαίως ἵστασθαι. οὓς δὲ παλαιοὶ κάλωας. ἀπὸ τοῦ καρχησίου εἰς πρῶραν καὶ πρύμναν διατείνοντας. ἐϋστρέπτοισι.] εὐμαλάκτοις εὐκλώστοις. βοεῦσι.] χρήσεως ἀρχαίας ἐστί, καθ' ἣν καὶ νῦν οἱ περί που τοὺς ταύρους ἀρκτικοί, φωκῶν δέρμασι, καὶ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις, τὴν τῶν σχοινίων χρείαν ἀποπληροῦσι. βόεας καὶ βοεῖς λέγει τοὺς ἐκ βοείων ἱμάντας κάλωας. ἔπρησε δ' ἄνεμος.] ἐφύσησεν. ὅθεν καὶ πρηστήρ. στείρῃ.] ἡ τρόπις. ἴαχεν.] ἤχησεν. ὀνοματοποιΐα. ἐπιστεφέας.] πλήρεις. μέχρι στεφάνης. παρὰ τὸ κρητῆρας ἐπεστέψαντο. καὶ ἠῶ.] ἠῶ τὴν μεταξὺ νυκτός τε καὶ ἀνατολῆς ὥραν. ὤφειλε δὲ εἰπεῖν ἠοῦ. πεῖρε.] διεπόρα. ἔνθεν καὶ τὸ ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἐλθόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίζει Νέστωρ· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι καὶ τὸν ἀπόπλουν ἐκ Τροίας. πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας Ἀθηνᾶν ἀποιχοῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱῷ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ ἐπιγιγνομένης ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

ΑΛΛΩΣ.

Τηλέμαχος εἰς Πύλον καταχθεὶς ἅμα τῇ Ἀθηνᾷ ἐν Μέντορος μορφῇ καταλαμβάνει τοὺς Πυλίους θυσίαν ταύρων ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι. καί τι περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῷ πυνθανομένῳ, ἐκτίθεται τινὰ τῶν ἰλιακῶν διηγημάτων. μετὰ τοῦτο ἡ μὲν Ἀθηνᾶ, ἐν ὄρνεου μορφῇ ἀπαλλάττεται· ὁ δὲ Νέστωρ θυσίαν αὐτῇ συντελέσας τὸν Τηλέμαχον ἅμα τῷ υἱῷ Πεισιστράτῳ εἰς Λακεδαίμονα ἀποπέμπει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Γ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ἀνόρουσε.] ἀνώρμησεν. λίμνην.] νῦν τὸν ὠκεανόν. πολύχαλκον.] ἰσχυρόν, στερεόν. φαείνῃ.] φαίνει, λάμψῃ. ζείδωρον.] τὴν τὰ πρὸς ζωὴν δωρουμένην. ῥέζον.] ἔπραττον, ἔθυον. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον. ταύρους παμμέλανας.] ταύρους μὲν διὰ τὸ βίαιον τῆς θαλάσσης. μέλανας δὲ διὰ τὴν χρόαν τοῦ ὕδατος τὴν ἐκ τοῦ βάθους. Ἐνοσίχθονι.] τῷ Ποσειδῶνι τῷ κινοῦντι τὴν γῆν. ἔνωσις γὰρ ἡ κίνησις, χθὼν δὲ ἡ γῆ. δοκοῦσι γὰρ οἱ σεισμοὶ ἐξ αὐτοῦ εἶναι. κυανοχαίτῃ.] μελανοχρῶτι. ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν.] ἐννέα συνέδρια ἦν τῶν πόλεων, διὰ τὸ ἐννεάπολιν εἶναι τὴν Πύλον. προὔχοντο.] προείχοντο παρεῖχον, ἢ κατεῖχον ἐπὶ τῷ σφάξαι. ἑκάστοθι.] ἑκάστοτε ἐφ' ἑκάστης. εὖθ' οἱ.] αὐτίκα οὗτοι. ἐΐσης.] ἴσης κατὰ τοὺς τοίχους. στεῖλαν.] συνέστειλαν. ἐπάσαντο.] ἐγεύσαντο. ἐκ δ' ἔβαν.] ἐξέβησαν δέ. βαῖνε.] ἐξέβαινεν. ἔτ' αἰδοῦς.] ἔτι αἰδεῖσθαι. ἐπέπλως.] ἔπλευσας. κύθε.] κεύθει, κρύπτει ἢ ἔκρυψεν. ἐπίσπεν.] ἐπλήρωσεν. εἴδομεν.] γνῶμεν, μάθωμεν. μῆτιν.] βουλήν, γνώμην. ἴω.] πορευθῶ. προσπτύξομαι.] προσεταιρήσομαι, προσαγορεύσω, φιλοφρονήσομαι. πεπείρημαι.] ἔμπειρός εἰμι. οὐκ ἤσκημαι λόγοις. πυκινοῖς.] συνετοῖς σώφροσιν. γεραίτερον.] παλαιότερον. ἐξερέεσθαι.] ἐπερωτᾶν.

ὑποθήσεται.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Γάμμ' ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, συνῶρτο δ' ὃς υἱεϊ θεὰ δ' ἔπτη.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Οἱ δὲ Πύλον Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
Ἷξον, τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
Εἵατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,
Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἱστία νηὸς ἐΐσης
Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τηλέμαχ' οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς, οὐδ' ἠβαιόν,
Τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
Πατρὸς ὅπου † κύθε γαῖα, καὶ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστορος ἱπποδάμοιο
Εἴδομεν ἥν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε,
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα εἴπῃ,
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει. μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ ἴω, πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν,
Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν,
Αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ' ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,

Ἄλλα

† γαῖα κεύθει

Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται, οὐ γὰρ ὀΐω
Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι, τετραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας.
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι κρέα τ' ὤπτων, ἄλλα τ' ἔπειρον,
Οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἑδριάασθαι ἄνωγον,
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσε, παρὰ δαιτὶ
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ, καὶ πατέρι ᾧ.
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διὸς αἰγιόχοιο.
Εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες,
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι ἣ θέμις ἐστί,
Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον ὀΐομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι, πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι,
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Τοὔνεκά τοι προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
Οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον,
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε. μὴ δὲ μεγήρῃς
Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν,
Σύμπασι Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον,
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ξείνους οἵ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς,
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,

Οἷά τε

ὑποθήσεται.] ὑποβαλεῖ. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον. ἕδρας.] τὰ συνέδρια. ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ, παρὰ γνώμην. ἐντυνόμενοι.] παρασκευαζόμενοι. ἔπειρον.] περιέπειρον, ἐνήργουν, ὃ ἐστὶ διεπερόνησαν. γενέσθαι.] γεννηθῆναι. ἵδρυσεν.] ἐκάθισεν. κώεσι.] κωδίοις δέρμασι προβάτων. ἁλίῃσι.] θαλασσίαις. μοίρας.] μερίδας. δειδισκόμενος.] δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος. δαίτης.] εὐωχίας. σπείσῃς.] θύσεις. ἠντήσατε.] ἐπετύχετε, συνηντήσατε. ὁμηλικίη.] ὁ ὅμηλιξ, συνηλικιώτης.

μολόντες.] ἐλθόντες. προτέρῳ.] πρώτῳ. ἄλεισον.] ἔκπωμα ἐκτετορνευμένον, οἷον εὐάλιον ὑπάρχον ἢ πλατὺ ὅθεν ἐστὶν ἄλις πιεῖν. μεγήρῃς.] φθονήσῃς. ἀμοιβήν.] χάριν, ἔκτισιν. ἀγακλειτῆς.] ἄγαν ἐνδόξου. ὣς δ' αὔτως οὕτως δέ. τελεύτα.] ἐτελείου, ἐπλήρου. ὑπέρτερα.] τὰ ὑπέρθετα καὶ μείζονα τῶν ἔξωθεν τῶν ἔνδον ἐστὶν οὐ νωτιαῖα, ταῦτα γὰρ ὑπερέχει τῶν λοιπῶν κρεῶν. δασσάμενοι.] μερισάμενοι. κάλλιον.] καλόν. Γερήνιος.] κατὰ μὲν Ἡσίοδον ὁ ἐν Γερήνοις ἀνατραφείς. κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι ὁ ἔντιμος παρὰ τὸ γέρας. μεταλλῆσαι.] ἐπιζητῆσαι, ἔρεσθαι, ἐρωτῆσαι. τάρπησαν.] ἐκορέσθησαν. πλεῖτε.] πλέετε, ἀλάλησθε, πλανᾶσθε.

οἷα τε

Οἷά τε ληϊστῆρες, τοί τ' ἀλόωνται,
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἣν ἀγορεύσω,
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤν που ἀκούσω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ποτέ φασιν
Σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι,
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
Πευθόμεθ', ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων,
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὁππόθ' ὄλωλεν,
Εἴθ' ὅ γ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης,
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ,
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
Ἢ ἔπος, ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπες.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος, ἣν ἐν ἐκείνῳ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
Ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς,
Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μαρνάμεθ', ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
Ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων
Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής,
Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά, τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων
Ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί.
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο,
Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

Ἔνθ'

οἷά τε ληϊστῆρες.] οὐκ ἄδοξον ἦν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ λῃστεύειν, ἀλλ' ἔνδοξον. ληϊστῆρες.] λῃσταί. ὑπεὶρ ἅλα.] κατὰ τὴν θάλασσαν. ἀλόωνται.] πλανῶνται. ψυχὰς παρθέμενοι.] ἀφειδήσαντες ἑαυτῶν, παραβαλόντες. ἀλλοδαποῖσιν.] τοῖς ἀλλοφύλοις ξένοις. εἴρεαι.] ἐρωτᾷς. ὑπονηΐου.] τῆς ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος κειμένης. οὐ δήμιος.] οὐ δημοσία. μετέρχομαι.] ἐπιζητῶ. ταλασίφρονος.] ὑπομονητικοῦ. ἐξαλαπάξαι.] ἐκπορθῆσαι. πευθόμεθα.] ἐμάθομεν, ἠκούσαμεν. λυγρῷ.] χαλεπῷ. ἀπευθέα.] ἀνήκουστον. ἀμφιτρίτης.] τῆς θαλάσσης. λέγεται δὲ οὕτω καὶ ἡ Ποσειδῶνος γυνή. ἱκάνομαι.] ἱκετεύω. ἐνισπεῖν.] εἰπεῖν. ὄπωπας.] ἐθεάσω, ἑώρακας. ὀϊζυρόν.] ἐπίπονον, ταλαίπωρον. μειλίσσεο.] μείλιχα, καὶ προσηνῆ λέγε. ὀπωπῆς.] θέας παρὰ τοὺς ὦπας, ἢ φωνῆς παρὰ τὴν ὄπα. ὑποστάς.] ὑπομείνας, νῦν ὑποσχόμενος. ἐλεαίρων.] ἐλεῶν. κατάλεξον.] ἕκαστα εἰπέ. ἤντησας.] ἐπήντησας. ἐξετέλεσσε.] ἐτελείωσεν, ἐπλήρωσεν.

μνῆσαι.] μνημόνευσον. ἐνίσπες.] εἰπέ. ἀνέτλημεν.] ὑπεμείναμεν. μένος ἄσχετοι.] τὴν δύναμιν ἀκατάσχετοι, ἀνδρεῖοι. κατὰ ληΐδα.] κατὰ τὴν λείαν διὰ τὴν τῶν λαφύρων κτῆσιν. ὅπῃ.] ὅπου. ἄρξειεν.] ἡγήσοιτο. μαρνάμεσθα.] μαχόμεθα. θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.] θεοῖς ἐν τῷ βουλεύεσθαι ὅμοιος. μυθήσαιτο.] εἴποι. παραμίμνων.] παραμένων. ἐξερέοις.] ἐξερευνήσειας, ἐρωτήσειας. κακὰ ῥάπτομεν.] κακὰ ἐβουλευόμεθα, συνήγομεν, ἐτεχνώμεθα.

ἤθελε.]

Ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Παντοίοισι δόλοισι πατὴρ τεός, εἰ ἐτεόν γε
Κείνου ἔκγονός ἐσσι, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ἦ τοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἦ τοι εἵως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς,
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
Πάντες ἔσαν, τῶ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
Μήνιος ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης,
Ἥ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιούς
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ' ἦ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιούς,
Νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε, βούλετο γάρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
Ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο
Νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν,
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἕστασαν, οἱ δ' ἀνόρουσαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις, ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν, αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἔπλεον, ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον,
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν
Οἴκαδε ἱέμενοι, Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,
Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἵ μοι ἕποντο

φεῦγον

ἤθελε.] ἠδύνατο. ἔκγονος.] παῖς. σέβας.] ἔκπληξις. μῦθοι.] λόγοι. φαίης.] εἴποις, ἀντὶ τοῦ εἴποι τις ἄν. δίχ' ἐβάζομεν.] ἐδιχονοοῦμεν, ἐλέγομεν. εἵως.] ἐφ' ὃν χρόνον. βουλῇ.] σκέψει, γνώμῃ. ἕνα θυμὸν ἔχοντες.] ὁμονοοῦντες. ἐπίφρονι.] συνετῇ. φραζόμεσθα.] ἐβουλευόμεθα. διεπέρσαμεν.] παντελῶς ἐκπορθήσαμεν. βῆμεν.] ἔβημεν, εἰσήλθομεν. σφέων.] αὐτῶν. ἐπέσπον.] ἐπλήρωσαν. μήνιος ἐξ ὀλοῆς.] ἐπεὶ Αἴαντα τὸν Λοκρὸν οὐκ ἐκόλασαν βιασάμενον ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς Κασάνδραν. μήνιος.] ὀργῆς. καλεσσαμένω.] καλέσαντες. μυθείσθην.] ἔλεγον. ἄγειραν.] συνήθροισαν. ἐρυκακέειν.] κατασχεῖν, κωλῦσαι. ἐξακέσαιτο.] θεραπεύσειεν, ἰάσαιτο. πείσεσθαι.] πείσειν. τρέπεται.] μεταβάλλεται. ἀμειβομένω.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀλλήλοις ἀποκρινόμενοι. ἕστασαν.] ἀντὶ τοῦ διέστησαν. ἀνόρουσαν.] ἀνώρμησαν. ἀέσαμεν.] ἀνεπαυσάμεθα, ἐκοιμήθημεν ἢ διενυκτερεύσαμεν, ἐμείναμεν. ὁρμαίνοντες.] ἐνθυμούμενοι, βουλευόμενοι. ἤρτυε.] παρεσκεύαζεν. ἐρητύοντο.] ἔμειναν οἰκείᾳ τῇ βουλῇ. ἐστόρεσεν.] ἔστρωσεν, γαλήνην ἐποίησεν. ἡμίσεες.] ἡμίσεις. ἐρέξαμεν.] ἐπράξαμεν, ἐθύσαμεν. μεγακήτεα.] μεγάλα κήτη ἔχοντα. ἦρα.] ἐπιθυμητὰ

μετὰ

Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων,
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήϊος, ὦρσε δ' ἑταίρους,
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχε δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
Νήσου ἔπι Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
Ἢ ὑπένερθε Χίοιο παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα,
Ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας, αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
Ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι, αἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν
Ἐννύχιαι κατάγοντο, Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες,
Τέτρατον ἦμαρ ἔην ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας
Τυδείδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἔστασαν, αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον, οὐδὲ ποτ' ἔσβη
Οὖρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
Ὣς ἦλθον φίλε τέκνον ἀπευθὴς, οὐδέ τι οἶδα
Κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν, οἵ τ' ἀπόλοντο,
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
Πεύθομαι, ἣ θέμις ἐστὶ δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω,
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός,
Εὖ δὲ Φιλοκτήτην Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν,
Πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
Ἀτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
Ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν,
Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε,
Ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ Νέστορ, Νηληϊάδη μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.
Καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδήν,
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται,
Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοὶ, νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.

μετὰ νῶϊν.] ὡς πρὸς ἡμᾶς μεθ' ἡμᾶς. Λέσβῳ.] Λέσβος, νῆσος Τροίας ἔχουσα πόλεις· Πύῤῥαν, Ἔρεσον, Μιτυλήνην, Μήθυμναν, Ἄντισσαν. ἔκιχεν.] κατέλαβεν. δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας.] διανοουμένους περὶ μακροῦ πλοῦ. καθύπερθεν.] ὑπεράνωθεν. νεοίμεθα.] πορευοίμεθα, ἀντὶ τοῦ πλέοιμεν. παιπαλοέσσης.] τραχείας νήσου. ἐπὶ Ψυρίης.] νησίδιόν ἐστι λυπρὸν ἀπέχον σταδίους π. τῆς Χίου, ὃ καὶ αἰγιαλὸν ἔχει ἐν ᾧ ἐστὶ λιμὴν ἐκδεχόμενος ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ταρασσομένας τὰς ναῦς. μέμνηται Δημοσθένης. κεῖται ἡ νῆσος Χίος μέση τῶν Ψυρῶν καὶ τοῦ Μίμαντος. παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.] Μίμας ὄρος ἀντικρὺ Χίου τῆς νήσου, ἀπὸ Μίμαντος ἑνὸς τῶν γιγάντων ὀνομασθέν. αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες.] τὴν Χίον λέγει. ἠνεμόεντα.] ἀνέμοις καταπνεόμενον, κατήνεμον, ὑψηλόν. ὑπένερθεν.] ὑποκάτωθεν. Μίμαντα.] ὁ Μίμας ὄρος ἐρυθρὸν ἀντικρὺ Χίου. ᾐτέομεν.] ᾐτοῦμεν, παρεκαλοῦμεν. φῆναι.] δεῖξαι. ἠνώγει.] ἐκέλευεν. πέλαγος μέσον.] τὴν τούτων μέσην ὁδόν. Εὔβοιαν.] νῆσον ἐγγὺς Ἀθηνῶν. τέμνειν.] διαπερᾶν. κακότητα.] τὸν κίνδυνον, τὴν κακίαν. οὖρος πόμπιμος, ἄνεμος. ἀήμεναι.] πνεῖν, φυσᾶν. ἰχθυόεντα κέλευθα.] τὴν θάλασσαν λέγοι. Γεραιστόν.] Γεραιστὸς λιμὴν Εὐβοίας. ἐννύχιαι.] ἑωθιναί, ὑπὸ νύκτα. μετρήσαντες.] διελθόντες, διαπεράσαντες, οὐριοδρομήσαντες. ἔσβη.] ἐσβέσθη, ἐπαύσατο. ἀῆναι.] πνεῦσαι. φίλε τέκνον.] ἤτοι πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπήντησε, φίλος γὰρ τὸ τέκνον οὐδέτερον, ἢ πρὸς τὸ συνώνυμον τὸ παῖς. ἀπευθής.] μηδὲν πυνθανόμενος ἢ ἀκούσας. σάωθεν.] ἐσώθησαν. πεύθομαι.] πυνθάνομαι, ἀκούω. ἣ θέμις.] ὡς δίκαιον, ὡς ὁ νόμος. δαήσεαι.] μαθήσῃ. πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.] οὐκ ἀπέλαυσεν ὁ πόντος τινός, ὥστε οὐ κατεπόντισεν τινά. κεύσω.] κρύψω. εὖ μὲν Μυρμιδόνας.] οἱ νεώτεροι τὸν Νεοπτόλεμον εἰς τὴν Ἤπειρον ἐλθεῖν λέγουσι. μήσατο.] διεπράξατο, εἰργάσατο. σμυγερῶς.] ἐπιπόνως, τὸ μέτρον μετείληπται, αἰολικῶς· ἢ ἐστὶν ἐπὶ πόνοις. καταφθιμένοιο.] ἀποθανόντος. λιπέσθαι.] καταλειφθῆναι. αἲ γὰρ ἐμοί.] εἴθε γὰρ ἐμοί. ὑπερβασίης.] ὑπερηφανίας. ἐπέκλωσαν.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησαν. ὄλβον.] εὐδαιμονίαν. τετλάμεν.] καρτερεῖν.

μηχανάασθαι.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ὦ φίλ' ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοὺς
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι,
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,
Τίς δ' οἶδ' εἴ κε ποτὲ σφι βίας ἀποτίσεται ἐλθών,
Ἢ ὅ γε μοῦνος ἐὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί,
Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί,
Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Εἴ σ' οὕτως γ' ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῶ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ὦ γέρον οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω,
Λίην γὰρ μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει, οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὣς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Ῥεῖα θεός κ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
Βουλοίμην δ' ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ' ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ, καὶ ἧς ἀλόχοιο,
Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίιον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ,
Κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι, καὶ ἐρέσθαι
Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας, ἠδὲ φρόνιν ἄλλων,
Τρὶς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν,
Ὥς τέ μοι ἀθάνατος ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι,
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἔνισπε.
Πῶς ἔθαν' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Ποῦ Μενέλαος ἔην, τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω,
Ἦ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ θαρσήσας κατέπεφνε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἤτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς ὀΐεαι ὥς κεν ἐτύχθη,

Εἰ ζωόν

μηχανάασθαι.] ἐπινοεῖν. ὑποδάμνασαι.] ὑποτέταξαι. ἐχθαίρουσι.] μισοῦσιν. ἐπισπόμενοι.] ἀκολουθοῦντες καὶ πειθόμενοι. ὀμφῇ.] χρησμῷ, κληδόνι, μαντείᾳ. ἀναφανδά.] ἐκ τοῦ φανεροῦ, φανερῶς. φιλεῦντας.] φιλοῦντας. κήδοιτο.] φροντίζοι. ἐκλελάθοιτο.] ἐπιλάθοιτο. σαῶσαι.] σῶσαι, ἀντὶ τοῦ σώσει. ἐφέστιος.] ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἑστίας εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. ὁμοίιον.] τὸν ὁμοίως ἐπὶ πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον. μοῖρα.] θανατικὴ ἀνάγκη. λεγώμεθα.] διαλεγώμεθα. κηδόμενοί περ.] καίπερ λυπούμενοι. ἐτήτυμος.] ἀληθής. φράσσαντο.] ἐβουλεύσαντο. δίκας.] δίκαια, καθήκοντα. φρόνιν.] φρόνησιν. ἀνάξασθαι.] βασιλεῦσαι. ἰνδάλλεται.] ὁμοιοῦται, φαίνεται, φαντασιοῦται. εἰσοράασθαι.] ὁρᾶν, ἀντὶ τοῦ ὁρῶντι, βλέποντι. δολόμητις.] δολία βουλευσάμενος. μήσατο.] εἰργάσατο, ἐτεχνάσατο. κτάνε.] ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν. ἀρείω.] βελτίονα. ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιικοῦ.] ἆρα οὐκ ἐν τῷ Ἄργει ἦν τῆς Ἀχαιικῆς. κατέπεφνεν.] ἀνεῖλεν. ἀγορεύσω.] λέξω, εἴπω. Τροίηθεν.] ἀπὸ τῆς Τροίας.

ἔτετμεν

Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρείδης Τροίηθεν ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,
Τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν,
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἑκὰς Ἄργεος, οὐδέ κέ τίς μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιϊάδων, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους,
Ἥμεθ', ὁ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Πόλλ' Ἀγαμεμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν,
Ἡ δ' ἤτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήστρη, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι,
Πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
Ἀτρείδης, Τροίην δὲ κιὼν ἔρυσθαι ἄκοιτιν,
Ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς.
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες
Ἀτρείδης καὶ ἐγὼ φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον Ἀθηνῶν,
Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
Οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα
Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ' ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρ' ἕταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι Μαλειάων ὄρος αἰπύ,
Ἷξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀϋτμένα χεῦε,
Κύματά τε τροφόεντα πελώρια ἶσα ὄρεσσιν,
Ἔνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτῃ ἐπέλασσεν,
Ἧχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
Ἐσχατιῇ Γόρτυνος ἐν ἠεροειδέι πόντῳ.
Ἔνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ Σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
Ἐς Φαιστόν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.

αἱ μὲν

ἔτετμεν.] κατέλαβεν. χυτήν.] τὴν ἐπιχεομένην τοῖς νεκροῖς γῆν. οἰωνοί.] σαρκοφάγοι ὄρνιθες. κατέδαψαν.] κατέφαγον. μέγα μήσατο ἔργον.] νῦν μέγα καὶ χαλεπὸν ἐβουλεύσατο. ὅ ἐστιν ἔργον χαλεπὸν ἐμηχανήσατο. τελέοντες.] ἐκτελοῦντες. μυχῷ Ἄργεος.] τῷ ἐσωτάτῳ μέρει τοῦ Ἄργους.

θέλγεσκε.] ἠπάτα. ἔργον ἀεικές.] τὴν μοιχείαν. δῖα Κλυταιμνήστρη.] δῖα, εὐγενής, πρὸ τοῦ μοιχευθῆναι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσι.] φρεσὶν ἀγαθαῖς. πὰρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδός.] συμπαρῆν δὲ αὐτῇ καὶ ἀοιδός, τὸ γὰρ ἀρχαῖον οἱ ἀοιδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπεῖχον, τινὲς δὲ κακῶς νοήσαντες τὸν εὐνοῦχον ἀπέδοσαν. εἴρυσθαι.] φυλάττειν. κῦρμα.] ἐγκύρημα, ἐπίταγμα. ἔκηε.] ἔκαυσεν. ἀγάλματα.] ἱμάτια ὑφαντά. ἔλπετο.] ἤλπιζεν. Σούνιον.] ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.

ἱρόν.] ἱερὸν τίμιον. ἀφικόμεθα.] παραγενόμεθα. ἄκρον Ἀθηναίων.] ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν Ἀττικὴν εἴρηκεν. φρόντιν ὀνητορίδην.] παρὰ τὸ φροντίζειν καὶ ὄνησιν εἶναι πέπλακε τὰ ὀνόματα. ἐκαίνυτο.] ἐνίκα. κυρίως δὲ τὸ καίνυσθαι τὸν κτείναντα νικῆσαι. καίνειν γὰρ τὸ φονεύειν ἐστί, τὸ δὲ σπέρχοιεν ἀντὶ τοῦ κατεπείγοιεν. κατέσχετο.] ἐν λιμένι κατεσχέθη. κτερίσειεν.] ἐνταφιάσῃ. Μαλειάων.] ὄρος. τὴν Μαλέαν λέγει τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. ἐφράσσαντο.] ἐβουλεύσαντο. ἀϋτμένα.] ἀρρενικῶς τὸν ἀϋμένα ἀπὸ ὀρθῆς τῆς ἀϋτμήν, ἀϋτμὴ γὰρ ἡ πνοὴ ἡ σφοδρά. χεῦε.] ἔβαλεν. τροφέοντο.] ηὐξάνοντο. πελώρια.] μεγάλα. Κύδωνες.] ἔθνος Κρήτης, καὶ Κυδωνὶς πόλις Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα Ἰάρδανον. ἔστι δέ τις λισσή.] λεία πέτρα. ἢ κατὰ μεταπλασμὸν εἶπεν τὸ νῦν καλούμενον παρὰ τοῖς Κρησὶ σὺν τῷ β. Βλίσση. ἔστι δὲ ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνίας. ὅθεν Κράτης σὺν τῷ ιν γράφει Λισσήν. ἐσχατίη.] ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις. σκαιόν.] δεινόν, χαλεπόν. Φαιστόν.] ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνῆς. ἀπὸ μὲν τῶν πολλῶν κυμάτων λίαν ἐπικλυζόμενον, καὶ εἰ βραχεῖά τις αὔρα γένηται. ἀπὸ δὲ μεσημβρίας οὐδὲ ὅλως. καίτοι δὲ νότου μέγιστα ἐγείροντος κύματα. διὰ τὸ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος προκυούσαις εἰς θάλασσαν πέτραις περιρράσσεσθαι τὰ κύματα, τινὲς δὲ τὴν Φαιστὸν πόλιν τῆς Κρήτης λέγουσι. μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.] τὸ γὰρ ὑπὸ τοῦ νότου κῦμα τὴν Φαιστὸν ἂν ἐποίει ἀλίμενον εἰ μὴ προκείμενος ὁ λίθος ἐκώλυεν ἐντὸς μέγα γίγνεσθαι κῦμα προκαταγνυμένων περὶ αὐτὸν τῶν κυμάτων. γράφεται καὶ Μάλιον δὲ λίθος. Μάλιον γὰρ ὀνομάζεται πρὸ τοῦ Φαιστίων λιμένος ἀκρωτήριον. ἀποέργει.] ἀποκωλύει.

ἤλυξαν.]

Αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἦλθον, σπουδῇ δ' ἤλυξαν ὄλεθρον
Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
Κύματ', ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρῳρείους,
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά,
Κτείνας Ἀτρείδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης,
Ἂψ ἀπ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὅ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα,
Ἤτοι ὁ τὸν κτείνας, δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν,
Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο.
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν,
Καὶ σὺ φίλος μὴ δηθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο.
Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν, κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
Ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
Αὐτόετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν,
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δέ τοι υἷες ἐμοί, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτόν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ,
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ γέρον ἤτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας,
Ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράασθε δὲ οἶνον,
Ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα, τοῖο γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικε
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,

Δὴ τότ'

ἤλυξαν.] ἐξέφυγον. σπιλάδεσσι.] παραλίοις πέτραις, παρὰ τὸ ἐσπιλῶσθαι ὑπὸ ταῖς κατὰ θάλασσαν περιειλημέναις ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. ἔαξαν.] ἔκλασαν.

ἠλᾶτο.] ἐπλανᾶτο. δέδμητο.] ὑποτέτακτο. ἂψ ἀπ' Ἀθηναίων.] ὅπου ἐπαιδεύετο. τόν.] τοῦτον τὸν Αἴγισθον. δαίνυ.] κατεσκεύασε. μητρός τε στυγερῆς.] φείδεται διὰ τούτων τοῦ Ὀρέστου. τὸ μὲν γὰρ εὐφημότερον ἐποίησεν ὅτι ἔθαψε τὴν μητέρα, τὸν δὲ θάνατον παρεσιώπησεν. ἀνάλκιδος.] ἀσθενοῦς. ἄειραν.] ἐβάστασαν. ἀλάλησο.] πλανῶ. προλιπών.] καταλιπών. τηϋσίην.] ματαίαν.

εἰλήλουθεν.] ἦλθεν. ἐκ τῶν.] ἐξ ἐκείνων. ἔλποιτο.] ἤλπιζεν. ἀποσφήλωσιν.] ἀποκρουσθῆναι καὶ ἀποσφαλῆναι ποιήσωσιν. αὐτόετες.] ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει. οἰχνεῦσι.] παραγίγνονται. πάρα τοι.] πάρεστί σοι.

πομπῆες.] προπομποί. δῖαν.] εὐδαίμονα. ἐνίσπῃ.] εἴπῃ. τάμνετε μὲν γλώσσας.] ἔθος ἦν τρεπομένοις πρὸς τὸ καθεύδειν, τῶν ἱερείων τὰς γλώσσας ἀποτέμνειν καὶ καίειν τοῖς θεοῖς, τοὺς λόγους ἐπιμελομένοις. διὸ καὶ ἐνθάδε μόνης τῆς Νέστορος θυσίας εἴρηται τὸ ἔθος. σύνηθες γὰρ τὸ λέγειν σιῶ τε μὲ τοὺς λόγους. λέγεται δὲ Ἀττικὸν εἶναι τὸ ἔθος, λαβόντων τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν. κεράασθε.] ἀντὶ τοῦ κιρνᾶτε. κοίτοιο.] κοίτης ὅ ἐστιν ὕπνου. ζόφον.] τὸ σκότος. οὐ δὲ ἔοικεν.] οὐ πρέπον ἐστίν.

θαασσέμεν.] καθίσαι, διατρίψαι.

αὐδησάσης.] εἰπούσης.

ἱέσθην.]

Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδής,
Ἄμφω ἱέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι,
Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε.
Ὥς τέ τευ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ,
Ὧ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
Οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν,
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά,
Οὔ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω, ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅς τίς κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα γέρον φίλε. σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω,
Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἕψεται ὄφρά κεν εὕδῃ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ' ἵνα θαρσύνω θ' ἑτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
Οἶος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται,
Πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο,
Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Νῦν ἀτὰρ ἠῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ' ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε
Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δὲ τοῦτον ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ, δὸς δέ οἱ ἵππους,
Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Φήνῃ εἰδομένη, θάμβος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας,
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσι.
Τηλεμάχου δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Ὦ φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται,
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη τριτογένεια,
Ἥ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
Ἀλλὰ ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλόν,
Αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι,
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον
Ἀδμήτην ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασι περιχεύας.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Υἱάσι καὶ γαμβροῖσιν ἑὰ πρὸς δώματα καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος:

Ἑξείης

ἱέσθην.] ὥρμησαν. καθαπτόμενος.] φιλοφρονούμενος. Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε.] τὸ ὑμᾶς χωρισθῆναι ἀπ' ἐμοῦ ὥς τευ χροῦ ἢ ἀνελευθέρου. ἀλεξήσειε.] ἀπείρξειε, κωλύσειεν. κίοιτε.] ἀπέλθοιτε. ἀνείμονος.] μὴ κεκτημένου ἱμάτια. ῥήγεα.] βαπτὰ ἱμάτια καὶ περιβόλαια. ῥῆξαι γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον τὸ βάψαι. μαλακῶς.] ἁπαλῶς ἀντὶ τοῦ ἐν ἁπαλοῖς. πάρα.] πάρεισιν. τοῦδ' ἀνδρός.] ἤτοι ἀναφορικῶς τοῦ Ὀδυσσέως. ἢ τοῦδε ἀνδρὸς δεικτικῶς ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. ἐπ' ἰκριόφιν.] ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων καὶ σανιδωμάτων τῆς νηός. καταλέξεται.] κοιμηθήσεται. λίπωνται.] καταλειφθῶσιν. ξεινίζειν.] ξενοδοχεῖν φιλικῶς ὑποδέχεσθαι. ἔφησθα.] εἶπες. εὕδῃ.] κοιμηθῇ. θαρσύνω.] παρορμήσω, θαρρεῖν ποιήσω. γεραίτερος.] παλαιότερος. λεξαίμην.] κοιμηθείην. μετὰ Καύκωνας.] νῦν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ μέμνηται. οὐκέτι δὲ ἡ Ἀθηνᾶ πρὸς τὸν Μενέλαον σὺν τῷ Τηλεμάχῳ ἀφικνέεται διότι γάμοι ἐπετελοῦντο υἱοῦ καὶ θυγατρὸς Μενελάου. ἀλλοτρία δὲ τούτων ἡ Ἀθηνᾶ. ὀφέλλεται.] ὀφείλεται, χρεωστεῖται. φήνη.] φήνη εἶδος ὀρνέου ὅμοιον ἀετῷ. θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός.] ὅτι νέῳ ὄντι τῷ Τηλεμάχῳ συνηκολούθει ἡ Ἀθηνᾶ. κακόν.] δειλὸν ἀσθενές. ἕπονται.] ἀκολουθοῦσιν. ἵληθι.] ἵλεως καὶ εὐμενὴς ἔσο. δίδωθι.] δίδου, παρέχε. ἀγακλυτά.] ἀγανένδοξα.

κρήδεμνον.]

Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Ὤιξε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε.
Τοῦ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο. πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀποσπένδων κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ
Πὰρ δ' ἄρ' ἐϋμμελίην Πεισίστρατον ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν,
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Λευκοὶ ἀποστίλβοντες ἀλείφατος, οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, ἀϊδόσδε βεβήκει,
Νέστωρ δ' αὖ τότ' ἐφῖζε γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν
Σκῆπτρον ἔχων, περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε,
Περσεύς τ' Ἄρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἷσαν ἄγοντες,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Καρπαλίμως μοι τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ.
Ὄφρ' ἤτοι πρώτιστα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθήνην,
Ἥ μοι ἐναργὴς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν,
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
Ἔλθῃσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ,
Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
Πάντας ἰὼν ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους
Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ,
Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες, εἴπατε δ' εἴσω
Δμῳῇσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ἕδρας τε, ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ,
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον, ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς
Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἐΐσης,
Τηλεμάχου ἕταροι μεγαλήτορος, ἦλθε δὲ χαλκεύς,
Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε σφῦράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,

Οἷσιν

κρήδεμνον.] τὸ πῶμα μεταφορικῶς τοῦ πίθου. αἰθούσῃ.] τῇ πρὸς ἥλιον τετραμμένῃ, παρὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐτῇ φῶς, ὅ ἐστι καίεσθαι. ἐριδούπῳ.] μεγάλους ἤχους ἀποτελούσῃ διὰ τοὺς ἀνέμους. ἐϋμμελίην.] καλῶς τῇ μελίᾳ χρώμενον. ὄρχαμον.] ἡγεμόνα. ἠΐθεος.] ὁ ἀπὸ τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν ἕως ὀκτωκαίδεκα ἠΐθεος λέγεται, ἔστι δὲ ἄγαμος. πόρσυνε.] ηὐτρέπιζεν. ἀποστίλβοντες.] ἀπολάμποντες. ἀλείφατος.] λείπει τὸ ὡς, ἔστι γὰρ ὡς ἐλαίου. ἵζεσκεν.] ἐκαθέζετο. ἐφῖζε.] ἐπεκάθητο. θεοείκελον.] θεοῖς ὅμοιον. εἷσαν.] ἐκάθισαν. κρηήνατε.] ἐπιτελέσατε. ἱλάσσομαι.] ἐξιλεώσομαι. ἐναργής.] φανερά. ἴτω.] βαδιζέτω. θάλειαν.] θάλλειν καὶ αὔξειν ποιοῦσαν. λιπέτω.] καταλιπέτω, ἐασάτω. οἴους.] μόνους. κελέσθω.] κελευσάτω. περιχεύῃ.] περιβάλλῃ. ἐποίπνυον.] ἐνήργουν. ὅπλα.] τὰ ἐργαλεῖα. χαλκήια.] χαλκευτικά. πείρατα.] τέχνης. οἷς ἡ τέχνη συμπεραιοῦται.

ἀντιόωσα.]

ἀντιόωσα.] μεταληψομένη. ἀνθεμόεντι.] ποικίλῳ, διὰ τὰ ἐντετορνευμένα αὐτῷ ἐπιτόρπῃ. οὐλάς.] ἐλαιοβρόχους κριθάς. πέλεκυν.] δίστομον ἀξίνην. ἀμνίον.] ἔστι μὲν τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἡ λέξις, σημαίνει δὲ ἀγγεῖον ὅπου τὸ αἷμα τοῦ ἱερέως δέχονται. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἀμένιον, ὅ ἐστι στερητικοῦ τοῦ μένους τουτέστι ψυχῆς, οἱ Ἀττικοὶ δὲ σφάγιον αὐτὸ καλοῦσι. χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο.] χερνίβων καὶ οὐλῶν πρῶτος ἦρχεν. ἤλασεν.] ἔπαισεν. ἔκρουσεν. τένοντας.] πάντα τὰ διατεταμένα νεῦρα Ὅμηρος τένοντας καλεῖ. ὀλόλυξαν.] μετὰ βοῆς ηὔξαντο. νυοί.] νύμφαι. πρέσβα.] πρεσβυτέρα. ἢ ἔντιμος. ἀνέχοντες.] κουφίσαντες. εὐρυοδείης.] πλατείας ὁδοὺς ἐχούσης. ἔσχον.] κατέσχον. ῥύη.] ἔρρευσεν. διέχευσεν.] κατὰ μέρη διεῖλον. τάμνον.] διέτεμον, διέκοψαν. ἀκροπόρους.] ὀξεῖς. ὧν τὸ ἄκρον διὰ τῶν πειρομένων εὐχερῶς δίεισιν διὰ τὴν ὀξύτητα. ὁπλοτάτη.] νεωτάτη. λίπ' ἐλαίῳ] τῷ λιπαρῷ ἐλαίῳ. ἑζόμενοι.] καθεζόμενοι. ὄροντο.] ὥρμων. οἰνοχοεῦντες.] κιρνῶντες. πρήσσῃσιν ὁδοῖο.] πορεύηται εἰς τὴν ὁδόν. ὄψα.] ἐδέσματα. Διοτρεφέες.] ὑπὸ Διὸς τετραμμένοι, εὐγενεῖς.

σεῖον ζυγόν.]

Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο, ἦλθε δ' Ἀθήνη
Ἱρῶν ἀντιόωσα, γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ,
Χρυσὸν ἔδωχ'. ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
Ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα,
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων,
Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι,
Ἤλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἑτέρῃ δ' ἔχεν οὐλὰς
Ἐν κανέῳ, πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης,
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρί, παρίστατο βοῦν ἐπικόψων,
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε, γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνῃ
Εὔχετ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
Ἤλασεν ἀγχιστάς. πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος, αἱ δ' ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε, νυοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν,
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Ἔσχον, ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ῥύη, λίπε δ' ὀστέα θυμός,
Αἶψ' ἄρα μιν διέχευαν. ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν,
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε, νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο,
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισε λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος,
Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο ποιμένι λαῶν,
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυνθ' ἑζόμενοι, ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
Οἶνον ἐνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Παῖδες ἐμοὶ ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους
Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψα τε οἷα ἔδουσι Διοτρεφέες βασιλῆες.

Ἂν δ' ἄρα

Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον,
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν. ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον,
Μάστιξαν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,
Ἷξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἔνθα δ' ἔπειτα,
Ἦνον ὁδόν, τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι,
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

σεῖον ζυγόν.] παρεκδοχικῶς ἀπὸ τοῦ παρεπομένου τὸ προηγούμενον ἀντὶ τοῦ ὥδευον. Φηράς.] Φηραὶ πόλις τῆς ἐλῶν Μεσηνίας. οἱ δὲ τῆς Λακωνικῆς. Ἀλφειός.] ποταμὸς Ἤλιδος. ἄεσαν.] ἀνεπαύσαντο, ἐκοιμήθησαν. πυρηφόρον.] σιτοφόρον. ἦνον.] ἤνυον, διήρχοντο. τοῖον γὰρ ὑπέκφερον.] οὕτω γὰρ μετὰ τάχους ἔφερον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Παρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα διηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ νόστου τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας. δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψοῖ ἐστί. βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηνᾶ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν διὰ εἰδώλου ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Δέλτα μάθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρείδα, λοχώμενος υἱός.

Οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν.
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱέϊ πέμπεν.
Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον,
Τὴν ἄρ' ὅ γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι,
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσεν,
Υἱεῖ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης

Ἐκ δούλης

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Δ. ΤΟΥ Ομηρου ῥαψῳδίαν.

Κοίλην Λακεδαίμονα.] ἐπὶ ὑψηλοτάτοις ὄρεσι περιεκλεῖσται. ποτὲ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα, ποτὲ δὲ τὴν χώραν Λακεδαίμονα τὴν Σπάρτην. ἔλων.] ἤλαυνον. δαινῦντα.] ἑστιῶντα. ἔτῃσιν.] πολίταις.

ῥηξήνορος.] ἀνδρείου. τοῦ διὰ τῆς ἠνορέας ῥήσσοντος τὰς τάξεις. δωσέμεναι.] δοῦναι παρασχεῖν. Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ.] ἣν Ὅμηρος μὲν Φθίαν λέγει. οἱ δὲ νεώτεροι Φαρσαλίαν. Σπάρτηθεν.] ἐκ τῆς Σπάρτης.

Ἀλέκτορος κούρην.] οἱ μὲν Ἰφιλόχην. οἱ δὲ Ἐχέμηλον λέγουσιν. τὸν δὲ Ἀλέκτορα γενεαλογοῦσιν Ἀργεῖον τοῦ Πέλοπος. τηλύγετος.] ἤτοι ἔξω τῆς ἡλικίας, τουτέστι πρεσβευκόσι τοῖς γονεῦσι γενόμενος παῖς. μεθ' ὃν οὐκέτι ἐλπίζουσι τεκνῶσαι. ἢ μονογενής. καθάπερ Τηλέμαχος τῷ Ὀδυσσεῖ καὶ Ὀρέστης τῷ Ἀγαμέμνονι. μεγαπένθης.] ἐκ τοῦ ὀνόματος δηλοῖ. ὅτι μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τοῦτον ἔσχεν.

ἐκ δούλης.]

Ἐκ δούλης, Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
Ἐπεὶ δὴ τὸ πρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο
Τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Φορμίζων, δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσον.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Στῆσαν, ὁ δὲ προμολὼν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ξείνω δή τινε τώδε διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔϊκτην,
Ἀλλ' εἴπ' εἴ σφῶιν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος.
Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα Βοηθοΐδη Ἐτεωνεῦ
Τὸ πρίν, ἀτὰρ νῦν μὲν πάϊς ὣς νήπια βάζεις,
Ἦ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
Ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ' αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ παύσῃ ὀϊζύος. ἀλλὰ λύ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηροὺς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ,
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειάς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν.
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον, οἱ δὲ ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος,
Ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἠὲ σελήνης,
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἔς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα.
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων,
Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας

Παντοίων,

ἐκ δούλης] οἱ μὲν κύριον τὸ Δούλης· οἱ δὲ τηριδάη τὸ κύριον κατ' ὄνομα.
Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον] πιθανῶς ἵνα ἐπιπλεῖστον ἀκμάσῃ· ἢ ἵνα ἐξ Ἀλεξάνδρου παῖδα μὴ σχῇ. οἱ δὲ νεώτεροι Ἑλένης μὲν καὶ Ἀλεξάνδρου Κόρυθον ἢ Ἕλενον, ἐκ δὲ Μενελάου Νικόστρατον γενεαλογοῦσι. γείτονες ἠδὲ ἔται] γείτονες μὲν νῦν οἱ ἀστυγείτονες, ἔται δὲ ψιλῶς, ἵν' ὦσιν οἱ πολῖται. οὕτω γάρ ἐστι μεγαλοπρεπὴς ὁ γάμος. ἐμέλπετο] ᾖδεν. κυβιστητῆρε] κυβισταί, ὀρχησταί. μολπῆς] τῆς παιδιᾶς. ἐδίνευον] κυκλόσε ἐστρέφοντο, ὠρχοῦντο.
ἴδετο] ἐθεάσατο. κρείων] ἄρχων καὶ διάκριτος. προμολών] προελθών. ὀτρηρός] σπουδαῖος, δραστικός. θεράπων] ὑπηρέτης φίλος, ὁ περὶ τὴν θεραπείαν ὑπάρχων. ἀγγελέων] ὀφείλων ἀπαγγεῖλαι. ξείνω δή τινε] εἰσαγγέλλεται μόνον περὶ ξένων Μενελάῳ διὰ τὸ ἐπιβεβουλεῦσθαι ὑπὸ ξένου. γενεῇ] γεννήσει, γένος.
ἔϊκτην] ἐοίκεσαν. σφῶιν] αὐτοῖς. ἄλλον] πρὸς ἄλλον. ἱκανέμεν] παραγενέσθαι. φιλήσῃ] φιλικῶς ὑποδέξηται. ἐξοπίσω] εἰς ὕστερον, εἰς τὰ μετὰ ταῦτα. θοινηθῆναι] εὐωχηθῆναι. ζειάς] ὀλύρας.
κάπῃσι] φάτναις. οὔλας δὲ ἀντὶ τοῦ ἁπαλάς, κεκροκισμένας.

δεικνύμενος]

Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα,
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Σίτου θ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον, αὐτὰρ ἔπειτα
Δείπνου πασσαμένω, εἰρησόμεθ' οἵ τινές ἐστον
Ἀνδρῶν, οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ διοτρεφέων βασιλήων
Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
Ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν
Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
Φράζεο Νεστορίδη τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή,
Ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι,
Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.
Ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκὶ
Κτήμασιν, ἦ γὰρ πολλὰ παθών, καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσί, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον
Κύπρον Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
Ἔνθα μὲν οὔτε ἄναξ ἐπιδευής, οὔτε τι ποιμὴν
Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος,
Ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα θῆσθαι.
Εἷος ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον ξυναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε
Λάθρῃ ἀνωϊστί, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οὔ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵ τινες ὔμμιν
Εἰσίν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι, αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο,

Τῶν

δεικνύμενος] δεξιούμενος. εἰρησόμεθα] ἐρωτήσωμεν. οὐ γὰρ σφῷιν γε γένος] σὺν τῷ ι γραπτέον, ἵν' ᾖ σφῷιν δυϊκῶς, οὐ γὰρ ἀφανῶν ἐστε γονέων. ἄσπετα] πολλά. κακοί] δειλοί, ἀσθενεῖς. τέκοιεν] γεννήσοιεν.
τά ῥά οἱ] ἅτινα δὴ αὐτῷ. γέρα] κατὰ τιμήν. πάρθεσαν] παρέθηκαν. φράζεο] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅρα. στεροπήν] ἔκλαμψιν. ἠχήεντα] μεγάλα. ξύνετο] συνῆκεν, ἤκουσεν.
ἐρίσσεται] φιλονεικήσει. ἐπαληθείς] πλανηθείς. οἱ δὲ ἰδεῖν τοὺς ἀληθεῖς Αἰγυπτίους, ὅτι μαντικῆς ἔμπειροι.
Αἰγυπτίους] ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους.
ἱκόμην] παραγενόμην. Σιδονίους] τοὺς παρὰ τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ λέγει, ὅθεν μετῴκησαν οἱ Φοίνικες. Ἐρεμβούς] τοὺς Τρωγλοδύτας παρὰ τὸ εἰς τὴν ἔραν ἐμβαίνειν· οἱ δὲ τοὺς Ἰνδοὺς παρὰ τὸ ἔρεβος, μέλανες γάρ. ὅθεν καὶ Κράτης Ἐρεμνοὺς γράφει. οἱ δὲ ἴδιον ἔθνος, ἔνιοι δὲ τοὺς Ἄραβας. καὶ μεταγράφουσιν οὕτως· Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους Ἄραβάς τε. ἄφαρ κεραοί] ταχέως φέρουσι διὰ τὴν εὐδίαν. οἱ δὲ ἐπίθετον τῶν ἀρνῶν τὸ κεραοί. τινὲς δὲ τὸ ἄφαρ, ὅτι ταχέως καὶ πρώιμοι γίνονται.
τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα] ἄλλοτε ἄλλα. ἢ δι' ὅλου αὐταί εἰσιν αἱ γοναί, οὐχ ὥσπερ ἡμῖν μόνῳ τῷ ἦρι. ἐπιδευής] ἐνδεής. ἐπηετανόν] ἐπὶ πολὺ ἄφθονον. θῆσθαι] κυρίως μὲν τὸ θηλάσαι, νῦν δὲ τὸ ἀμέλγειν εἶπεν, παρὰ τὴν θηλήν. ἠλώμην] ἐπλανώμην. τείως] τηνικαῦτα. ἀνωϊστί] ἀνυπονοήτως, ὥστε μηδὲ προνοῆσαί τινα. κεχανδότα] χωροῦντα. καὶ ἀπώλεσα οἶκον] ἀμφίβολον, πότερον τὸν ἑαυτοῦ, ἢ τὸν Πριάμου. γόῳ φρένα τέρπομαι] πληροῦμαι.
αἰψηρὸς δὲ κόρος] ὁ ὑπὲρ τῶν ἄλλων μοι θρῆνος ταχέως θραύεται.

ὀδύρομαι]

Τῶν πάντων δ' οὐ τόσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνός, ὅς τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ, ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
Ὅσσ' Ὀδυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο, τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
Αὐτῷ κήδε' ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν,
Ζώει ὅγ', ἢ τέθνηκεν, ὀδύρονται νύ που αὐτὸν
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ' ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχὼν
Ἀμφοτέρῃσι χερσί, νόησε δέ μιν Μενέλαος,
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἠέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρε, μαλακοῦ ἐρίοιο,
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Ὃς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένῃ ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα
Χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράαντο,
Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν,
Αὐτίκα δ' ἥγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα,
Ἴδμεν δή, Μενέλαε διοτρεφές, οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ.
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω. κέλεται δέ με θυμός.
Οὐ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
Ὡς ὅδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἷι ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἤλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὕτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ὡς σὺ ἐΐσκεις,
Κείνου γὰρ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
ὀφθαλμῶν

ὀδύρομαι.] ἀποκλαίομαι. ἀπεχθαίρει.] εἰς μῖσος ἄγει. μνωομένω.] μνηστευομένῳ. ἐμόγησεν.] ἐκακοπάθησεν. ἤρατο.] ὑπέμεινεν. ἀποίχεται.] ἄπεστιν, ἀποδημεῖ. ἐξερέοιτο.] ἐρευνήσοιεν, ἀνακρίνοι. μυθήσαιτο.] εἴποι. θυώδεος.] εὐώδους.

κλισίην.] δίφρον ἀνάκλιτον ἔχοντα. τάλαρον.] κάλαθον. Θήβῃσι.] Θῆβαι πόλις Αἰγύπτου, ἡ νῦν καλουμένη Διὸς πόλις. κάλλιμα.] ἄγαν καλά. ὑπόκυκλον.] κύκλον ἔχον ἢ ὑπότροχον. κεκράαντο.] ἐτετελέωτο.

νήματος.] εἰς νῆσιν ἐπιτηδειότερος. ἀσκητοῖο.] καλῶς γεγονότος. βεβυσμένον.] πεπληρωμένον. ἠλακάτη.] ἐριουργικόν, ὀργαλεῖον. τετάνυστο.] ἐπέκειτο. ἰοδνεφές.] μέλαν ἢ πορφυροῦν. εἶρος.] ἔριον. εὐχετόωντο.] ἐκαυχῶντο. ἐοικότα.] ὅμοιον ὄντα. εἴσκεις.] ἀπεικάζεις. τοῖαι.] τοιαῦται.

βολαί.]

Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.
Καὶ νῦν ἤτοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆϊ
Μυθεόμην, ὅσα κεῖνος ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,
Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Κείνου μέν τοι ὅδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις,
Ἀλλὰ σαόφρων ἐστί, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
Ὧδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὣς τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι, ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρα οἱ ἤ τι ἔπος ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον,
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο
Ἐν μεγάροις, ᾧ μὴ πολλοὶ ἀοσσητῆρες ἔωσιν,
Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους.
Καί μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεὶρ ἅλα νόστον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς,
Καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ,
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ', οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινε φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτός,
Ὃς κεῖνον δύστηνον, ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε,
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός,
Τοῦ ὅγ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν.
Ἀτρεΐδη, περὶ μέν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέστωρ φάσχ' ὁ γέρων, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν,
Καὶ νῦν εἴ τι που ἔστι, πίθοιό μοι, οὐ γὰρ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ ἠὼς
Ἔσσεται ἠριγένεια, νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδὲν
κλαίειν

βολαί.] τὰ βλέμματα. ἐφύπερθεν.] ἐπάνωθεν. μυθεόμην.] ἔλεγον διηγούμην. ὀϊζύσας.] ταλαιπωρήσας. σαόφρων.] σώφρων. νεμεσσᾶται.] ἐντρέπεται, αἰδεῖται. ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν.] τὰς γινομένας τῶν μνηστήρων εἰς αὐτὸν φλυαρίας, ἢ τὰς περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ φλυαρίας, καὶ λοιδορίας, διεξιέναι. ἢ ὑπὸ σωφροσύνης οὐ βούλεται προκατάρχεσθαι λόγων. ἐπεσβολίας οὖν νῦν τὰς τῶν ἐπῶν εἰσβολὰς ἀρχάς.

ἀναφαίνειν.] φαίνειν διεξιέναι.
ἐέλδετο.] ἐπεθύμει. ἀοσσητῆρες.] βοηθοί. ὑποθήσεαι.] ὑποβάλλῃς.
ἀλάλκοιεν.] κωλύσοιεν, βοηθήσωσιν.
φιλησέμεν.] φιλοφρονήσασθαι.
ἔφην.] ἔλεγον. νάσσα.] κατῴκησα. ἔτευξα.] κατεσκεύασα. τέκεϊ.] τέκνῳ. ἐξαλαπάξας.] μεταστήσας τοὺς ἐνοικοῦντας εἰς ἕτερον τόπον.
ἀμφεκάλυψε.] περιεκάλυψεν.
ἀλλὰ τὰ μέν που μέλλεν.] ἀλλὰ τούτοις καὶ ἐῴκει. ἀγάσσεσθαι.] φθονήσειν. ἀνόστιμον.] ἐπανόδου μὴ τυχόντα. Ἠοῦς υἱός.] ὁ Μέμνων. Τιθωνοῦ γὰρ καὶ τῆς Ἡμέρας υἱός. ἐρέοιμεν.] ἐρωτήσωμεν. εἴ τι που ἔστιν.] εἰ ἐνδέχεται. μεταδόρπιος.] μετὰ τὸ δεῖπνον. ἢ οὕτως οὐκ ἀρέσκει μοι θρηνεῖν μετὰ τὸ δεῖπνον. νεμέσσομαι.] μέμφομαι.
κάκιστος.]

κάκιστος.] δειλός. ἴδμεναι.] εἰδέναι. ῥέξειε.] πράξοι. ὅ.] δι' ὅ. ἀρίγνωτος.] εὔγνωστος. ἐπικλώσει.] εἱμαρμένον ποιήσει. γεινομένῳ.] τεκνοποιοῦντι, γεννῶντι. λιπαρῶς.] εὐδαιμόνως, μεγάλως. πινυτούς.] σώφρονας, συνετούς. μνησώμεθα.] ἐπιμεληθῶμεν. χευάντων.] ἐπιχεέτωσαν ἀττικῶς. διαειπέμεν.] διαλεχθῆναι. Ἀσφαλίων.] πεποίηκε τὸ ὄνομα παρὰ τὴν ἀσφάλειαν. νηπενθές.] ἀπενθές. ἄχολον.] τὸ τὴν χολὴν παῦον. ἐπίληθον.] παροξυτόνως ἵν' ᾖ ἐπιλησμονικόν· οἱ δὲ προπερισπῶσιν, ἵν' ᾖ ἐπιλανθάνεσθαι ποιοῦν. καταβρόξειεν.] καταπίοι. ἐφημέριος.] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἔπιεν. δηιόῳεν.] ἀναιροῖεν, φονεύοιεν. μητιόεντα.] πρακτικὰ ὑπὸ συνέσεως. Πολύδαμνα.] ἀμφίβολα πότερον τῆς φαρμακίδος ἐστὶ τὸ ὄνομα ἢ τὰ φάρμακα τὰ πολλοὺς δαμάζοντα. ἐκείνην γὰρ Θοῦμιν Πτολεμαῖος ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ φησί. ἰητρὸς δὲ ἕκαστος.] ἕκαστος τῶν ἐκεῖθι ἰατρῶν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἐστίν· ἐπεὶ Παιήονος ἀπόγονοι εἰσί. γράφεται καὶ περὶ πάντων φαρμακευτῶν· οὐ γὰρ πάντες πάντα ἴσασιν. περὶ πάντων.] ὑπὲρ πάντας. Παιήονος.] Παιήων ἰατρὸς θεῶν· οὐχ ὁ αὐτὸς τῷ Ἀπόλλωνι ἀλλὰ κεχωρισμένος. παρὰ μὲν τοῖς νεωτέροις ὁ αὐτὸς νομίζεται εἶναι. καὶ Ἡσίοδος δὲ μάρτυς ἐστί, τοῦ ἕτερον εἶναι τὸν Παιήονα τοῦ Ἀπόλλωνος, λέγων, εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ὑπὲκ θανάτοιο σαώσει, ἢ αὐτὸς Παιήων, ὃς ἁπάντων φάρμακα οἶδεν. οἰνοχοῆσαι.] κρᾶσαι.

ἤτοι νῦν δαίνυσθε.] τὸ ἑξῆς Ἀτρείδη καὶ παῖδες ἤτοι νῦν δαίνυσθε. Ζεὺς γὰρ ἄλλοτε ἄλλα περιποιεῖ· νῦν μέν τοι ἡμῖν τὸ εὐωχεῖσθαι. καταλέξω.] ἕκαστα, εἴπω. ἄεθλοι.] ἆθλοι ἀγῶνες.

αὐτόν μιν.]

Κλαίειν ὅς κε θάνῃσι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμην, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν,
Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεὸς οὔτι κάκιστος
Ἀργείων, μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι, οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον, περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ἠδὲ μαχητήν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὦ φίλ' ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὃς προγενέστερος εἴη.
Τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε,
Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.
Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη,
Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χευάντων, μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοί, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων,
Ὃς τὸ καταβρόξειεν ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
Οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε, πατήρ τε,
Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν ἢ φίλον υἱὸν
Χαλκῷ δηϊόῳεν, ὁ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῷτο,
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρε Θῶνος παράκοιτις,
Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων, ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
Ἀτρείδη Μενέλαε διοτρεφές, ἠδὲ καὶ οἵδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῖ, δύναται γὰρ ἅπαντα,
Ἤτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε, ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι,

Ἀλλ' οἷον

Ἀλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί.
Αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλών, οἰκῆϊ ἐοικώς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν,
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἤϊσκε
Δέκτῃ, ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν, οἱ δ' ἀβάκησαν
Πάντες, ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα.
Καί μιν ἀνειρώτευν, ὁ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν,
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼ λόεον, καὶ χρῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα καρτερὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν,
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἔνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκυον, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἂψ οἶκόνδ', ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένην θάλαμόν τε, πόσιν τε,
Οὔ τευ δευόμενον, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γύναι κατὰ μοῖραν ἔειπες,
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν.
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οἷον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ,
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε, καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε, κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι,
Καί τοι Δηΐφοβος θεοείκελος ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας,
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντες
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἄντικλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν, ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε

Νωλεμέως

αὐτόν μιν.] δύο ἰσοδυναμοῦσαι ἀντωνυμίαι ἀντὶ μιᾶς παραλαμβάνονται. ἀεικελίῃσι.] δυσυναῖς, δειναῖς, χαλεπαῖς. σπεῖρα κακά.] ἱμάτια, προστίθησι δὲ κακὰ ἵνα δηλώσῃ ῥάκη. οἰκῆϊ.] οἰκέτῃ δούλῳ. ἀνδρῶν δυσμενέων.] οἱ μὲν ἵνα μετρήσῃ τὸ τεῖχος, οἱ δὲ ἵνα πείσῃ τὴν Ἑλένην συνεργῆσαι τοῖς Ἕλλησι. κατέδυ.] εἰσῆλθεν. ἤϊσκεν.] ἀπῄκαζεν, ὡμοίουτο. Δέκτῃ.] ἐπαίτῃ, ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι. ὃς οὐδὲν τοῖος ἔην.] τὸ δεῖν παρέλκει. ἀβάκησαν.] ἠγνόησαν παρὰ τὸ βάζω ἐσχημάτισται ἡ λέξις τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἐστίν. ἀνέγνων.] ἐπέγνων. ἀνειρώτευν.] ἠρώτουν. κερδοσύνῃ.] δόλος πανουργία. ἀλέεινεν.] ἐφυλάττετο.

λόεον.] ἔλουον· ἵνα ἀκριβέστερον τὰ καθ' ἑαυτοῦ μάθῃ αὐτοῦ ἔλουεν αὐτόν. ἕσσα.] ἐνέδυσα. ἀναφῆναι.] μηνύσαι, δεῖξαι. ταναήκεϊ χαλκῷ.] τεταμένην ἔχοντι τὴν ἀκμήν. κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.] κατὰ φρόνησιν αὐτοῦ ἤγαγεν· τουτέστιν ἢ αὐτὸς κατεφρόνησε τότε αὐτοῦ· ἢ τοὺς Ἕλληνας ἐποίησεν αὐτοῦ καταφρονῆσαι, δι' ὧν ἔπεισεν τὴν Ἑλένην· ἢ φρονήσεως ἄπειρος ἑαυτῷ περιέθετο τὸ ὄνομα ταῦτα ποιήσας. οἱ δὲ νεώτεροι φρόνιν τὴν λείαν ἀπεδέξαντο.

λίγα.] ὀξέως. ἐκώκυον.] ἐθρήνουν. μετέστενον.] μετεμελόμην. νέεσθαι.] πορεύεσθαι. νοσφισαμένην.] χωρίσασα, καταλιποῦσα. πόσιν.] ἄνδρα.

τευ.] τινός. δευόμενον.] ἐνδεῆ ὄντα, ἐνδευόμενον. ἐπελήλυθα.] ἐπῆλθον. ἐδάην.] ἔμαθον. ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ.] τῷ δουρείῳ ἵππῳ καλῶς ἐξεσμένῳ.

ἐνήμεθα.] ἐμβλημένοι ἦμεν. κελευσέμεναι.] προτρέψαι. καί τοι Δηΐφοβος.] ἐπεὶ τελευτήσαντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ὑπὸ Φιλοκτήτου, Δηϊφόβῳ ἐγαμήθη ἡ Ἑλένη. θεοείκελος.] θεοῖς ὅμοιος. ἰούσῃ.] πορευομένῃ. τοί.] σοί. περίστειξας.] περιῆλθες ἀπὸ τοῦ στείχειν ὃ ἐστὶ πορευθῆναι. κοῖλον λόχον.] τὸν δούρειον ἵππον. ἀμφαφόωσα.] ψηλαφῶσα. ἐκ δ' ὀνομακλήδην.] ἐξ ὀνόματος. ἴσκουσα.] ἀπεικάζουσα.

νῶϊ.] ἡμεῖς. μενεήναμεν.] προεθυμήθημεν. ἔσχεθεν.] ἐπέσχεν. ἔνδοθεν.] ἔσωθεν. κατέρυκε.] κατέσχεν, ἐκώλυεν. ἱεμένους περ.] καὶ προθυμουμένους. ἀκήν.] ἥσυχοι. ἀμείψασθαι.] ἀποκριθῆναι. μάστακα.] τὸ στόμα. πίεζε.] ἔσφιγγεν.

νωλεμέως.]

Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς,
Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἄλγιον, οὐ γάρ οἵ τι τάδ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ', Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσε,
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Δέμνια δὲ στόρεσαν, ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κῆρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχός θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
Ἀτρεΐδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δὲ παρίζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τίπτε δέ σε χρειὼ δεῦρ' ἤγαγε Τηλέμαχ' ἥρως
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤλυθον εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἁδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Οὕνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου· περὶ γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς
Ἤ ἔπος, ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ

Ἤθελον

νωλεμέως.] ἀδιαλείπτως. σάωσε.] ἔσωσεν. ὄφρα.] ἕως. ἄλγιον.] λυπηρόν. ταρπώμεθα.] τερφθῶμεν. ἤρκεσεν.] ἐβοήθησεν. γλυκερῷ.] ἡδεῖ. δέμνια.] στρώματα. ὑπ' αἰθούσῃ.] ἠχητικῇ. στόρεσαν.] ἔστρωσαν. ὕπερθε.] ὑπεράνωθεν. δάος.] φῶς, λαμπάδα. προδόμῳ.] τῷ πρὸ τοῦ θαλάμου. μυχῷ.] τῷ ἐσωτάτῳ. τανύπεπλος.] τεταμένον πέπλον ἔχουσα. ἐλέξατο.] ἐκοιμήθη. ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ἴμεν.] πορευθῆναι. δεῦρο.] ἐνθάδε. νῶτα θαλάσσης.] μεταφορικῶς τὸ πλάτος τῆς θαλάσσης εἶπεν. δήμιον.] δημόσιον. νημερτές.] ἀληθές. κληηδόνα.] κληδόνα, φήμην. ἐνίσποις.] εἴποις. πλεῖος.] πλήρης. ὑπέρβιον.] μεγάλην. ἀναλκίδες.] ἀσθενεῖς. ἱκάνομαι.] ἱκετεύω. ὄπωπας.] ἑώρακας. ὀϊζυρόν.] ταλαίπωρον. μειλίσσεο.] προσηνῶς διαλέγου. ὑποστάς.] ὑποδεχόμενος. ἐνισπεῖ.] εἰπέ.

ξυλόχῳ.]

Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες,
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
Κνημοὺς ἐξερέῃσι, καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
Ὣς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐών, οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο, πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἐγώ γε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω,
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας,
Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσος ἔπειτά τις ἐστί, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι,
Τόσσον ἄνευθ', ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν.
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
Ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί, οὐδέ ποτ' οὖροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἤϊα πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καί μ' ἐλέησεν,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος
Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα,
Ἥ μ' οἴῳ ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα, ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
Νήπιός εἰς ὦ ξεῖνε λίην τόσον, ἠδὲ χαλίφρων,
Ἦε ἑκὼν μεθίεις, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἐκ μέν τοι ἐρέω ἥτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,

Ὅς τις

ξυλόχῳ.] συνδένδρῳ τόπῳ, κοίτῃ θηρίων. νεβρούς.] τὰ ἔγγονα τῶν ἐλάφων. νεηγενέας.] νεωστὶ τεχθείσας, νηπίας. γαλαθηνούς.] μικρούς, ἔτι γάλακτι τρεφομένους. κνημούς.] τὰς προβάσεις τῶν ὀρέων. ἐρέῃσιν.] ἐξερευνᾷ. ἄγκεα.] τοὺς κοίλους τόπους τῶν ὀρέων. ποιήεντα βοτανώδη.

ἑήν.] τὴν ἑαυτοῦ. εἰσήλυθεν.] εἰσῆλθεν. ἐφήσει.] ἐπιβαλεῖ. κὰδ δ' ἔβαλε δέ.] κατέβαλε δέ, ἐφῆκεν, ἔπεμψεν. Φιλομηλείδῃ.] τῷ Παρθένῳ. Φιλομήλας γὰρ ἦν υἱός. κεχάροντο.] ἐχάρησαν. ὁμιλήσειεν.] συμβάλοι, μαχέσαιτο. λίσσεαι.] ἱκετεύεις, παρακαλεῖς. παρέξ.] ἔξω παρὰ ταῦτα. παρακλιδόν.] παρακλινθείσης, παραβαθείσης. γέρων ἅλιος.] θαλάσσιος γέρων ὁ Πρωτεύς. νημερτής.] ἀληθής, ἀψευδής. Φάρον.] νῆσον Αἰγύπτου, τὴν νῦν Ἀλεξάνδρειαν. ἐπιπνείῃσιν.] ἐπιπνέει. εὔορμος.] εὐκαθόρμιστος. τόσσον ἄνευθεν.] ἐκτὸς τοσοῦτον εἶναι κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τὸ διάστημα. ἔπειτα ἀπὸ γαιωθῆναι τοῦ Νείλου ὑπερχέοντος τὴν ἰλύν. ποταμόχωστος γὰρ ἡ Αἴγυπτος κατὰ Ἡρόδοτον. ἄνευθε.] μακράν, πόῤῥω. πανημερίη.] διὰ πάσης ἡμέρας. γλαφυρή.] κοίλη. ἤνυσε.] διεπέρασεν. ἀφυσσάμενοι.] ἀντλήσαντες. ἁλιαέες.] οἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ πνέοντες. ἤϊα.] ἐφόδια. κατέφθιτο.] κατανάλωτο, ἀπέλιπεν. ὀλοφύρατο.] ᾤκτειρεν. Πρωτέος θυγάτηρ.] Εἰδοθέα. ὄρινα.] ἐτάραξα.

ἔρροντι.] μετὰ λύπης πορευομένῳ καὶ φθορᾶς. ἀλώμενοι.] πλανώμενοι. ἰχθυάασκον.] ἰχθῦς ἠγρεύομεν. γναμπτοῖς.] ἐπικαμπέσιν. ἔτειρε.] κατεπόνει. χαλίφρων.] κεχαλασμένας ἔχων τὰς φρένας ἢ ἠλίθιος. μεθίεις.] ἀμελεῖς. ἐρύκεαι.] κατέχῃ, κωλύῃ. μινύθει.] ἐλαττοῦται, μειοῦται. κατερύκομαι.] κατέχομαι. μέλλω.] ἔοικα. ἀλιτέσθαι.] ἁμαρτῆσαι.

πεδάᾳ.]

Ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτής,
ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅς τε θαλάσσης
πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
τὸν δέ τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι ἠδὲ τεκέσθαι.
τόν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι, διοτρεφές, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
ὅττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται
οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
αὐτὴ νῦν φράζευ σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
μή πώς με προϊδὼν ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται·
ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκῃ,
τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἅλιος νημερτής,
πνοιῇ ὕπο Ζεφύροιο μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς,
ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέεσι γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἁλοσύδνης
ἁθρόαι εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
εὐνάσω ἑξείης· σὺ δ' ἐῢ κρίνασθαι ἑταίρους
τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὶν ἐϋσσέλμοισιν ἄριστοι.
πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἔπεισιν·
αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἠδὲ ἴδηται,
λέξεται ἐν μέσσῃσι, νομεὺς ὣς πώεσι μήλων.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῖν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ·
ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν μᾶλλόν τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι,
τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὅς τίς σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰποῦσ' ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.

Αὐτὰρ

πεδάα.] ἐμποδίζει, κατέχει. πωλεῖται.] ἀναστρέφεται, παραγίγνεται. ὑποδμώς.] θεράπων, ὑπηρέτης. δύναιο.] δυνηθῇς. λοχισάμενος.] ἐνεδρεύσας. λελαβέσθαι.] ἐπιλαβέσθαι, κρατῆσαι. δολιχήν.] μακράν. φράζεο.] διανοοῦ, βουλεύου. προδαείς.] προμαθών. ἀλέηται.] ἐκκλίνῃ, φυλάξηται. δαμῆναι.] δαμασθῆναι. ἀμφιβεβήκῃ.] περιέχει. ἐξ ἁλός.] ἤτοι ἔξω τῆς θαλάσσης. φρικί.] τῇ ἐπιγινομένῃ μελανίᾳ ἐν τῷ ἐκ τῆς ἐπιπολαίου κινήσεως τῶν ὑδάτων. ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι.] περὶ αὐτὸν δὲ φώκας συνδιαιτᾶται ὁ Πρωτεύς. ἐπιτηδειότατον γὰρ τῶν ἐναλίων ζώων τοῦτο εἰς μαγείαν. νέποδες.] αἱ διὰ τοῦ νήχεσθαι τὴν πορείαν ποιούμεναι, ἢ ἄποδες. ἁλοσύδνης.] τῆς θαλάσσης, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ σεύεσθαι. ἀθρόαι.] ὁμοῦ πᾶσαι. ἀποπνείουσαι.] ὄζουσαι. πολυβενθέος.] πολὺ βάθος ἐχούσης. εὐνάσω.] κατακλινῶ, κοιμίσω. κρίνασθαι.] ἐπιλέξασθαι. ὀλοφώϊα.] ὀλέθρια, ἢ ἀπόκρυφα, ἢ δόλια. ἔπεισιν.] ἐπελεύσεται. πεμπάσσεται.] κατὰ πέντε ἀριθμήσει. λέξεται.] κατακλιθήσεται. νομεύς.] ὡς ποιμήν. πώεσι.] ποιμνίοις. κατευνηθέντα.] κοιμηθέντα. ἀλύξαι.] ἐκφυγεῖν. πειρήσεται.] πειραθείη. ἑρπετά.] κυρίως μὲν οἱ ὄφεις· καταχρηστικῶς δὲ νῦν πάντα τὰ θηρία. ἀστεμφέως.] ἀσφαλῶς, βεβαίως, ἀμετακινήτως. πιέζειν βιαιότερον.] βιαιότερον κρατεῖν. ἀνείρηται.] ἐρωτήσει. εἴρεσθαι.] ἐρωτᾶν. σχέσθαι.] παῦσαι. ἐλεύσεαι.] ἔλθῃς, περάσεις. χαλέπτει.] βλάπτει. ἐδύσατο.] κατέδυνεν. ἤϊα.] ἐπορεύθην ἢ ἐπορευόμην.

πόρφυρε.]

Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἕστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἤϊα πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
τόφρα δ' ἄρ' ἥ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἁλίῃσιν
ἧστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
ἑξείης δ' εὔνησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστῳ.
ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
τίς γάρ κ' εἰναλίῳ παρὰ κήτεϊ κοιμηθείη;
ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα
ἡδὺ μάλα πνείουσαν, ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
ἑξῆς εὐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας
ζατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν·
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ὠΐσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
ἡμεῖς δὲ ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὀλοφώϊα εἰδώς,
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε·
τίς νύ τοι, Ἀτρέος υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
ὄφρα μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
οἶσθα, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεείνεις;
ὡς δὴ δηθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ, θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,
ὅς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἀλλὰ

πόρφυρε.] ἐν βάθει τῆς διανοίας διενοεῖτο καὶ ἐκινεῖτο καὶ ἐταράσσετο. ὥσπερ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ὑδάτων, τὰ ἐκ βάθους κινούμενα μελαίνεσθαι. κιόντι.] ἀπιόντι. ὁπλισάμεθα.] παρεσκευάσαμεν. ἀμβροσίη.] ἄφθαρτος, θεία. πεποίθεα.] ἐπεποίθειν, ἐθάρρουν. πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.] ἐπὶ πᾶσαν ὁρμὴν καὶ πρᾶξιν. εὐρέα.] πλατεῖαν, ἢ μεγάλην. ὑποδῦσα.] κατελθοῦσα. νεόδαρτα.] νεωστὶ ἐκδαρθέντα. διαγνάψασα.] διακοιλάνασα. εὔνησεν.] κατέκλινεν, ἐκοίμισεν. αἰνότατος.] δεινότατος, χαλεπώτατος. τεῖρε.] κατεπόνει. ἁλιοτρεφέων.] τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ τρεφομένων. εἰναλίῳ.] θαλασσίῳ. ὄνειαρ.] ὠφέλειαν. ἡδύ.] ἡδέως. ὀλοώτατος.] ὀλεθριώτατος. ἀμβροσίην.] νῦν τὸ θεῖον καὶ εὐῶδες ἔλαιον. ἠοίην.] τὸν ἀπὸ πρωΐας ἕως ὥρας ἕκτης καιρόν. τετληότι.] καρτερικῷ, ὑπομονητικῷ. ἑξῆς.] ἐφεξῆς κατὰ στίχον. εὐνάζοντο.] ἐκοιμῶντο. ἔνδιος.] μεσημβρινός. τότε γὰρ ἄρχεται λοιπὸν ἐνδεῖν ἡ εἵλη, ὅ ἐστιν ἡ ἀκτὶς ἡλίου. ζατρεφέας.] εὐτραφεῖς. λέκτο.] ἠρίθμησεν. λέγε.] κατηρίθμει. ὠΐσθη.] ὑπενόησεν. λέκτο.] νῦν ἐκαθεύδησεν. ἰάχοντες.] βοήσαντες. ἐπεσσύμεθα.] μετὰ ὁρμῆς ἐπήλθομεν.

ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα.] οὐ καλῶς μετέβαλεν· ἀλλὰ φαντασίαν ἐποίει τέχνῃ μαγικῇ. ἐλήφθη δὲ ἐν δόλῳ οὐ προμαντευόμενος. οὐ δὲ προεφεστηκὼς ἐπὶ τὰς μεθόδους τῆς μαντείας. ἔχομεν.] κατέχομεν. ἠϋγένειος.] καλὸν ἔχων γένειον. ἀνίαζεν.] ἐστέναζεν. ἀνειρόμενος.] ἐρωτῶν. τέο σε χρή.] τίνος σοὶ χρεία ἐστίν. παρατροπέων.] παραλογιζόμενος. ἐρύκομαι.] κατέχομαι. πεδάα.] ἐμποδίζει, κατέχει. ἐλεύσομαι.] ἔλθω, διαπεράσω.

ὤφελλες.]

Ἀλλὰ μάλ' ὤφελλες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλὰ καὶ ὧς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοί,
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἠέ τις ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκεῖ ἧς ἐπὶ νηός,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσὶν ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Ἀτρεΐδη, μή με ταῦτα διείρεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον, οὐδέ σε φημὶ
Δὴν ἄκλαυστον ἔσεσθαι, ἐπεί κ' εὖ πάντα πύθηαι.
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο, μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι,
Γυρῇσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσιν μεγάλῃσι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος.
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἤλασε γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν.
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ.
Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη.
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς, ἠδ' ὑπάλυξεν
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀναρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρειν μεγάλα στενάχοντα
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης

Τὸ πρὶν

ὤφελλες.] ὤφειλες. ἀναβαινέμεν.] ἀναβαίνειν ἐπὶ τῶν πλοίων δηλονότι. ἵκοιο.] παραγένοιο, ἔλθοις. Αἰγύπτοιο.] Αἴγυπτος ὁ Νεῖλος πρότερον ἐκαλεῖτο. Διιπετέος.] τοῦ ὑπὸ Διὸς πληρουμένου. κατεκλάσθη.] ἐλυπήθη λίαν. δολιχὴν.] μακράν.

τελέω.] τελειώσω, πληρώσω. ἀδευκεῖ.] ἀπροσδοκήτῳ χαλεπῷ. τολύπευσεν.] ἐμηχανήσατο· μετὰ κακοπαθείας ποιηθὲν, τολυπεύειν ἐργάζεσθαι· τολύπη ἡ ἐργασία, τολυπευτὸν κατασκευαστὸν καὶ πεφιλοκαλημένον ἔριον.

διείρεαι.] ἐρωτᾷς. δαῆναι.] μαθεῖν. ἀρχοὶ δ' αὖ δύο.] τὸν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν λέγει καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. καὶ γὰρ αὐτὸς οὐδέπω εἰς τὴν αὐτοῦ πατρῴαν οἰκίαν. παρῆσθα.] παρῆς. δολιχηρέτμοισι.] μεγάλαις, ἐπιμήκεσι, μακροτάταις. γυρῇσι.] πέτραις πλησίον Μυκόνου τῆς νήσου οὕτως καλουμέναις, ἐπεὶ εἰσὶ περιφερεῖς. ἐπέλασσε.] προσήγγισεν. ἐχθόμενος.] λυπούμενος.

ὑπερφίαλον.] ὑπερήφανον. ἀάσθη.] ἐβλάβη. ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ παρὰ γνώμην. λαῖτμα.] βάθος ἢ διάστημα. αὐτόθι.] αὐτοῦ χώρας, ἐπὶ τόπου.

ἤλασε.] ἔπληξεν. γυραίην πέτρην.] τὰς γύρας. τρύφος.] τὸ ἀπόκλασμα. ἐφεζόμενος.] ἐπικαθήμενος. ἐφόρει.] ἔφερεν. ἀπείρονα.] τὸν μέγαν.] καὶ πέρας μὴ ἔχοντα.

ὑπάλυξεν.] ἐξέφυγεν. Μαλειάων.] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς.

ἵξεσθαι.] ἀφίξεσθαι, παραγίνεσθαι. θύελλα.] ἀνέμων συστροφή.

ναῖε.] ᾤκει.

Θυεστιάδης.]

Τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
Ἂψ δὲ θεοὶ οὖρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο,
Ἤτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἁπτόμενος ἣν πατρίδα, πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν,
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα, φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην,
Κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον, ἑτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀεικέα μερμηρίζων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Ἀτρεΐδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
Δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἅλιος νημερτής.
Μηκέτι Ἀτρέος υἱὲ πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὕτω
Κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δήομεν, ἀλλὰ τάχιστα
Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Ἢ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, ἤ κεν Ὀρέστης
Κτεῖνεν ὑποφθάμενος, σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Αὖτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τούτους μὲν δὴ οἶδα, σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
Ὅς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
Ἠὲ θανών, ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Υἱὸς Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων,
Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,

Ἀθάνατοι

Θυεστιάδης.] Θυέστου παῖς, Αἴγισθος. κύνει.] προσεκύνει. μνήσαιτο.] μνησθείη. τέχνην.] μηχανήν. κρινάμενος.] ἐπιλεξάμενος. ἑτέρωθι.] ἀλλαχοῦ. πένεσθαι.] ἐνεργεῖν, πράττειν. δειπνίσας.] εὐωχήσας. κατέκτανεν.] ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν. ζώειν.] ζῆν. κυλινδόμενος.] κυλιόμενος. ἀσκελές.] ἀδιαλείπτως. ἄνυσιν.] πρᾶξιν. δήομεν.] εὑρήσομεν. πείρα.] πειρῶ, σπούδαζε. κιχήσεαι.] καταλάβοις. κτεῖνε.] ἔκτεινεν, ἀνεῖλεν. ὑποφθάμενος.] προλαβών. τάφου.] τοῦ περιδείπνου. ἰάνθη.] διεχύθη, ἥσθη. ἀντιβολήσαις.] μετάσχοις. ἴσχει.] κατέχει, κωλύει. πέμποιεν.] δοκιμάζοιμεν. ἐπήρετμοι.] ἐπίκωποι. θέσφατον.] τὸ ἐκ θεοῦ πεφασμένον, εἱμαρτόν. Ἠλύσιον πεδίον.] τὸ τῶν ἡρώων ἐνδιαίτημα, κεκλημένον ἀπὸ Ἠλυσίου τοῦ Ἐλευθῆρος εὐσεβεστάτου γενομένου. ἢ παρὰ τὸ ἄλυτα ἐν αὐτῷ μένειν τὰ σώματα. ὁ δὲ τόπος ἐν ταῖς καλουμέναις μακάρων νήσοις.

ee ῥηίστη.]

Ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
Τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετός, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολύς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος,
Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο † λιγυπνείοντας ἀήτας,
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
Ὣς εἰπών, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν,
Ἤια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι,
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ἐπί τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ.
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τιθέμεσθα, καὶ ἱστία νηυσὶν ἐΐσης,
Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον,
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας,
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν,
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
Ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον, αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρείδη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἕλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων.
Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν, ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι, ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις,
Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης κειμήλιον ἔστω,
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα, σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολύς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ, οὔτ' ἂρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών.
Αἰγίβοτος καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
Αἵθ' ἁλὶ κεκλίαται, Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.

† λιγυπνείοντος.

ῥηΐστη.] ἀρίστη, ἄφθονος. βιοτή.] ζωή, βίος. νιφετός.] χιών. λιγυπνείοντας.] ἡδεῖαν ἔχοντας πνοήν. ἀνίησι.] ἀναδίδωσιν, ἀναπέμπει. ἀναψύχειν.] ἀνακτᾶσθαι. ἐρύσσαμεν.] εἱλκύσαμεν, κατηγάγομεν. κυμαίνοντα.] κυματούμενον. πολιήν.] λευκὴν διὰ τὸν ἀφρόν. πόρφυρε.] διενοεῖτο. χεῦα.] ἔχωσα. ἄσβεστον.] ἀκατάπαυστον. τελευτήσας.] τελειώσας, πληρώσας. κιόντι.] ἀπιόντι, πορευομένῳ. νεόμην.] ἐπορευόμην. ἔρυκε.] κάτεσχε. ἀνεχοίμην.] ὑποφέροιμι, στέγοιμι. ἥμενος.] ἄπρακτος καθεζόμενος. ἀνιάζουσι.] λυποῦνται, ἀνιῶνται. ἐρύκεις.] κατέχεις. λείψω.] καταλείψω, ἐάσω. λωτός.] εἶδος πόας καὶ δένδρου. κύπειρον.] εἶδος πόας τὸ κύπειρον. ζειαί.] ὀλύραι. εὐρυφυές.] τὸ ἐπὶ πλάτος καὶ ἐπιπολὺ φυόμενον. κρῖ.] κριθή. λειμὼν δὲ τραχεῖα, πρὸς βόσιν καὶ νομὴν αἰγῶν ἐπιτηδεία καὶ μᾶλλον ἐπήρατος. ἱπποβότοιο.] ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο. ἵν' ᾖ καί τοι αἰγίβοτος οὖσα, τῆς ἱπποτρόφου ἐμοὶ μᾶλλον ἐπήρατος, ἐπήρατος δὲ ἡ ἐπέραστος. ἱππήλατος.] εἰς ἔλασιν ἵππων ἐπιτηδεία. εὐλείμων.] καλοὺς λειμῶνας ἔχουσα. ἁλὶ κεκλίαται.] περιέχονται τῇ θαλάσσῃ. περὶ πασέων.] ὑπὲρ πάσας.

αἵματος.]

Χειρί

Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω, δύναμαι γάρ.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
Δώσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν,
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον, ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο, πόρεν δέ ἑ Φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου βασιλῆος.
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο,
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν.
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἠὲ καὶ οὐκί,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος,
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων, ἐμὲ δὲ χρεὼ γίνεται αὐτῆς
Ἤλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοὶ
Ἀδμῆτες, τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, οὐ γὰρ ἔφαντο
Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηλήϊον, ἀλλά που αὐτοῦ
Ἀγρῶν ἢ μήλοισι παρέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός.
Νημερτές μοι ἔνισπε, πότ' ᾤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
Κοῦροι ἕποντ' Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦε οἱ αὐτῷ,
Θῆτές τε, δμῶές τε, δύναιτό τε καὶ τὸ τελέσσαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
Ἤ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
Ἠὲ ἑκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα.
Αὐτὸς ἑκών οἱ δῶκα, τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὁππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
Αἰτίζῃ, χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
Κοῦροι δ' οἳ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας
Οἵ οἱ ἕποντ', ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα ἠὲ θεόν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐῴκει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω, ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον

αἵματος.] γένους. οἷα.] ὁποῖα. μεταστήσω.] μεταβαλῶ, μεταλλάξω. κεκράανται.] τετελέωνται, πεπλήρωνται. ἑός.] ὁ ἴδιος. ἀμφεκάλυψε.] περιεκάλυψεν, ἀντὶ τοῦ ὑπεδέξατο. Φαίδιμος.] ὄνομα κύριον. τεΐν.] σοί. ὀπάσσαι.] παρασχεῖν. δαιτυμόνες.] οἱ ἑστιάτορες. εὐήνορα οἶνον.] τὸν ἀνδρείαν παρέχοντα ἐν καιρῷ πινόμενον. καλλικρήδεμνοι.] καλὰ περιβόλαια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἔχουσαι. τυκτῷ δαπέδῳ.] κατεσκευασμένῳ καὶ λελειωμένῳ ἐδάφει. ὁππότε.] πότε. νεῖται.] ἐπανήξει, ἐλεύσεται, πορεύσεται. διαβήμεναι.] διελθεῖν, διαπλεῦσαι. ταλαεργοί.] ὑπομενητικοί. ἀδμῆτες.] ἀδάμαστοι. ἐθάμβεον.] ἐξεπλήττοντο. θῆτες.] οἱ ἐπὶ μισθῷ δουλεύοντες. δμῶες.] οἱ δοῦλοι, παρὰ τὸ δεδμῆσθαι ὅ ἐστιν ὑποτετάχθαι. προσπτύξατο.] ἐκολάκευσεν, ἐξελιπάρησεν, ἐφιλοφρονήσατο. τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος.] τί ἂν πράξει καὶ ἄλλος αὐτὸς τοιοῦτος, πάντως συνέδωκεν. μελεδήματα.] μερίμνας, παρὰ τὸ μέλη ἔδειν ὅ ἐστιν ἐσθίειν. αἰτίζῃ.] αἰτῇ, παρακαλῇ. δόσιν.] δωρεάν. ἀνήνασθαι.] ἀρνήσασθαι. κοῦροι δ' οἱ κατὰ δῆμον.] ἄνδρες αὐτῷ συμπλέουσι λογάδες Ἰθακήσιοι οἱ μεθ' ὑμᾶς κρατοῦσιν. βαίνοντα.] εἰσιόντα.

ὑπ' ἠοῖον

χθιζὸν

ὑπ' ἠοῖον.] ὑπὸ τὴν ἕω, ὀρθρινόν. ἔμβη.] εἰσῆλθεν. ἀγάσσατο.] ἐθαύμασεν, ἐξεπλάγη. ἐρυσσάμενος.] ἑλκύσας, καταγαγών. κρίνας.] τοὺς κρείττονας ἐκλεξάμενος. ἄρξει καὶ προτέρω, οἷον προκακώσει ἡμᾶς. οἱ δὲ ὄνομα ἀπὸ εὐθείας τῆς ἄρξις. ἵν' ᾖ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς χεῖρον ἡμᾶς ἐργάσεται. λοχήσομαι.] ἐνεδρεύσω. φυλάξω.] τηρήσω. πορθμῷ.] τῷ διὰ περάματος τῷ στενῷ τόπῳ. πορθμὸς γὰρ λέγεται ἡ στενὴ θάλασσα. παιπαλοέσσης.] τραχείας. ἐπισμυγερῶς.] ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτοῦ, ἐπιπόνως. ναυτίλλεται.] πλεῖ. ἄπυστος.] ἀνήκοος, ἀνήκουστος. βυσσοδόμευον.] κατὰ βάθους τῆς διανοίας ἐβουλεύοντο. ὕφαινον.] κατεσκεύαζον. πρόεσαν.] προέπεμψαν. μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες.] μηδὲ ἄλλοθί που συγγενόμενοι. πύματα.] ἔσχατα, τελευταῖα. ἀγειρόμενοι.] συναθροιζόμενοι. κατακείρετε.] καταναλίσκετε, καταδαπανᾶτε. πατρῶν.] συγγενῶν. ἐξαίσιον.] ἔξω τοῦ καθήκοντος, ἄδικον. δίκη.] νόμος ἢ τρόπος. ἐχθαίρῃσι.] μισοίη. ἀτάσθαλον.] ἁμαρτωλόν, ἄδικον. ἐώργει.] εἰργάσατο. ἀεικέα.] ἀπρεπῆ, χαλεπά. εὐεργέων.] εὐεργεσιῶν. ἀργαλεώτερον.] δεινότερον, χαλεπώτερον. τελέσειε.] εἰς τέλος ἄξει. νισόμενον.] ἐπανερχόμενον, ὑποστρέφοντα.

ἀμφασίη.]

χθιζὸν ὑπ' ἠοῖον, τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ἀχνύμενος, μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε, φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι,
Ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος πάϊς οἴχεται αὔτως
Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι, ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι, ἠδὲ φυλάξω
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.
Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων ὃς ἐπεύθετο βουλάς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών, οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ.
Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια.
Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
Ἦ εἰπέμεναι δμῳῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι,
Μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
Ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν.
Οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλόν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος, οὐδέ τι πατρῶν
Ὑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν
Οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτε τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ, ἥ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων.
Ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τίς ἐστι χάρις μετόπισθεν εὐεργέων.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
Εἰ γὰρ δή, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη.
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων.
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Οἴκαδε νισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν

Ἐς Πύλον

Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή,
Ὀψὲ δὲ δή μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπε.
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἵθ' ἁλὸς ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν,
Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Οὐκ οἶδ' ἤ τίς μιν θεὸς ὤρορεν, ἦε καὶ αὐτοῦ
Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς ἑοῦ, ἢ νόστον, ἢ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη, περὶ δὲ δμῳαὶ μινύριζον
Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί,
Τῇς δ' ἀδινὸν γοόωσα, μετηύδα Πηνελόπεια.
Κλῦτε φίλαι, περὶ γάρ μοι Ὀλύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
Ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὁμοῦ τράφεν, ἠδ' ἐγένοντο,
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδ' ὁρμηθέντος ἄκουσα,
Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Ἐκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἤ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσειε γέροντα,
Δμῶ' ἐμόν, ὅν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
Εἰ δή πού τινα κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν
Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἐν μεγάρῳ, μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω.
Ἤιδε' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευσεν,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον,
Μὴ πρὶν σοὶ ἐρέειν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι,

Ἤ σ' αὐτὴν

ἀμφασίη.] ἀμφασία, ἀφωνία· κεῖται τὸ μ. περισσόν. λίπηται.] καταλειφθείη. ὤρορεν.] παρώρμησεν. πύθηται.] ἀκούσῃ, μάθῃ. ἐπέσπεν.] ἐπλήρωσεν. θυμοφθόρον.] βλαπτικὸν λογισμοῦ. ἐφέζεσθαι.] ἐπικαθέζεσθαι. πολυκμήτου.] μετὰ πολλοῦ καμάτου κατασκευασθέντος. οἴκτρα.] ἐλεεινά. μινύριζον.] ἡσύχως ἔκλαιον, ἐθρήνουν. ἀδινόν.] ἀθρόως, ἀδινῶς. κεκασμένον ἢ κεκοσμημένον. θυμολέοντα.] ἀνδρεῖον, λεοντόθυμον. ἀκλέα,] ἄδοξον. ὁρμηθέντος.] ἐξελθόντος. σχέτλιαι.] ἀγνώμονες, χαλεποί. θέσθαι.] ἀποθέσθαι, θησαυρίζεσθαι. πυθόμην.] ἤκουσα, ἔμαθον. ἔλειπε.] ἀφῆ κέ με. ὁρμαίνοντα.] προθυμούμενον. ὀτρηρῶς.] δραστικῶς, σπουδαίως. Δολίον.] ὄνομα κύριον. κιούσῃ.] πορευομένῃ. κῆπον ἔχει.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπιμελεῖται. καταλέξῃ.] εἴποι ἕκαστα. μῆτιν.] σύνεσιν, βουλήν, γνώμην, τέχνην, δόλον, ἀπάτην, ἦθος. ὑφήνας.] κατασκευάσας. ὀδύρεται.] ἀποκλαύσεται. φθῖσαι.] διαφθεῖραι. κατάκτανε. νηλέϊ. φόνευσον. ἕλετο.] ἔλαβεν.

ἰάπτῃς.]

Ἧσ' αὐτὼ ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι.
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Εὔχε' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Ἡ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσει.
Μὴ δὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον, οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματά θ' ὑψερεφέα, καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
Ὣς φάτο, τῆς δ' εὔνησε γόον, σχέθε δ' ὄσσε γόοιο.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέῳ, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ.
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς,
Ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε.
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον.
Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὣς εἰποῦσ' ὀλόλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτύνει, οὐδέ τι οἶδεν ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἀπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖσιν ἀναστάντες τελέωμεν
Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρεν ἡμῖν.
Ὣς εἰπὼν ἐκρίνατ' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους.
Βὰν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ.
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν.
Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήνγ' ὅρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
Ἔνθα δὲ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερωΐῳ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
Ὁρμαίνουσ', ἤ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἢ ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι,
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.

ἰάπτῃς.] διαφθείρῃς. ὑδρηναμένη.] λουσαμένη. ὕδατι περιχεομένη. ἑλοῦσα.] λαβοῦσα, ἀντὶ τοῦ ἐνδυσαμένη. κάκου.] λύπει. γονήν.] γένος. Ἀρκεισιάδαο.] πατρωνυμικῶς τοῦ Λαέρτου. ἔχθεσθαι.] μισεῖσθαι. ἐπέσσεται.] καὶ ὡς τὸ μετὰ ταῦτα ἔσται. ὑψερεφέα.] ὑψηλοτέρα. πίονας.] τοὺς πιαίνοντας· τουτέστι λιπαροὺς, πλουσίους ποιοῦντας τοὺς ἀνθρώπους. εὔνησε.] ἔπαυσεν, ἐκοίμισεν. ἀπάλαλκε.] ἀπεκώλυσεν. ὀλόλυξε.] ὀλοφυρτικὸν ἐφθέγξατο. ἀρῆς.] εὐχῆς. ὑπερηνορέοντας.] ὑπερέχοντας τῇ δυνάμει. σημαίνει δὲ καὶ ὑπερηφανοῦντας. ὁμάδησαν.] ἐθορύβησαν. ἀνὰ μέγαρα.] κατὰ τοὺς οἴκους. πολυμνήστη.] ὑπὸ πολλῶν μεμνηστευμένη. ἀρτύνει.] παρασκευάζει. οὐκ ἴσαν.] οὐκ ἐγίνωσκον. δαιμόνιοι.] μακάριοι, θαυμάσιοι. ἀλέασθε.] ἐκκλίνατε, φυλάξατε. σιγῇ τοῖσιν.] μετὰ σιγῆς οὕτω. τελέωμεν.] τελειώσομεν, πληρώσομεν. ἤραρεν.] ἥρμοσεν. ἐκρίνατο.] ἐπελέξατο. ἐν δ' ἱστὸν ἐτίθεντο.] πῶς τῇ εἰρεσίᾳ χρώμενοι κόσμου χάριν. ἠρτύναντο.] παρεσκευάσαντο. ἐρετμά.] κώπας. τροποῖς ἐν δερματίνοισι.] περιεσπωμένως· δηλοῖ γὰρ τοὺς τροπωτῆρας, περὶ οὓς αἱ κῶπαι ῥέπονται καὶ στρέφονται ἐν ἱμᾶσι τοῖς περιδεδεμένοις ταῖς κώπαις. ὑπέρθυμοι.] ἀνδρειότατοι. ὑψοῦ.] ἐν ὕψει ἐν τῷ κατωτέρῳ τόπῳ. νοτίῳ.] τῷ διύγρῳ· οἱ δὲ ἐν νοτίῳ τῷ πρὸς νότον τόπῳ. ὥρμισαν.] ἡσύχως ἱστάναι τὴν ναῦν ἐποίησαν. ἔβαν.] ἔβησαν, εἰσῆλθον. ἕλοντο.] ἔλαβον. ἕσπερον.] τὴν ἑσπέραν. ἄπαστος.] ἄγευστος. ὁμίλῳ.] πλήθει. ὁρμαίνουσα.] λογιζομένη. δόλον περικύκλον.] τὸ δίκτυον. ἅψεα δὲ τὰ μέλη φησί, ἀπὸ τοῦ συνῆφθαι.

εἴδωλον.]

Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί
Ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο.
Τὴν Εὔμηλος ὄπυιε Φερῇς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην γοόωσαν
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Εὕδεις Πηνελόπεια φίλον τετιημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' οὐδὲ ἐῶσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθ'· ἐπεί ῥ' ἔτι νόστιμός ἐστι
Σὸς πάϊς, οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι,
Τίπτε κασιγνήτη δεῦρ' ἤλυθες, οὔτι πάρος γε
Πωλέ' ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις;
Καί με κέλεαι παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Παντοίῃς ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν
Ἐσθλόν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος;
Νῦν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηός
Νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδώς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἤπερ ἐκείνου.
Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δείδια μή τι πάθῃσιν,
Ἢ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἵν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν.
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ ἐνὶ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἅμ' ἔρχεται, ἥν τε καὶ ἄλλοι
Ἀνέρες ἠρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γάρ,
Παλλὰς Ἀθηναίη, σὲ δ' ὀδυρομένην ἐλεαίρει.
Ἣ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εἰ μὲν δὴ θεός ἐσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν κατάλεξον.
Εἴπου ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρόν.
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε, κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰποῦσα σταθμοῖο παρὰ κληῖδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων, ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε

εἴδωλον.] φάσμα. ἤϊκτο.] ὅμοιον ἦν. Ἰφθίμῃ.] οὕτως ἐκαλεῖτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπης. Φερῇς.] ἐν ταῖς Φεραῖς. Φεραὶ δὲ πόλις τῆς Μεσηνίας. δακρυόεντος.] δακρύων ποιητικοῦ. παρὰ κληῖδος ἱμάντα.] ἀντιστρόφως παρὰ τὴν κλεῖδα, ἥτις ἱμάντα εἶχε παρὰ τὸ κλεῖθρον. τετιημένη.] λελυπημένη. ῥεῖα ζώοντες.] ῥαδίως καὶ απόνως ζῶντες. νόστιμός ἐστι.] ἐλπίζων ἀνακομισθῆναι καὶ σωθῆναι. ἀλιτήμενος.] ἡμαρτηκὼς ἢ ἡμαρτυμένος. κνώσσουσα.] κοιμωμένη. ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι.] ἐν τῷ βάθει τοῦ ὕπνου. διὰ γὰρ τούτου ἔρχεται ὄνειρος. τίπτε.] τιδή. κασιγνήτη.] ἀδελφή. ἤλυθες.] ἦλθες. πωλέαι.] παραγίνῃ, ἀναστρέφῃ. ἀπόπροθι.] πόρρω. ναίεις.] οἰκεῖς. ἐρέθουσιν.] ἐρεθίζουσιν. ὀϊζύος.] ταλαιπωρίας, κακοπαθείας. πόσιν.] ἄνδρα. νήπιος.] νῦν ὁ πραγμάτων ἄπειρος, ἢ μικρός. εὖ εἰδώς.] ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. δείδια.] φοβοῦμαι, εὐλαβοῦμαι. μηχανόωνται.] ἐπινοοῦσιν. ἀμαυρόν.] τὸ μὴ βλεπόμενον, οἱ δὲ τὸ ἅμα ταῖς αὔραις φερόμενον. πομπός.] παραπέμπουσα. τρομέω.] τρέμω. ἵνα.] ὅπου. ἱέμενοι.] προθυμούμενοι. ἀμαυρόν.] ἀσθενές. δείδιθι.] φοβοῦ. ζώει.] ζῇ. τεΐν.] σοί. εἰν Ἀΐδαο.] ἐν ᾅδου. εἰ δ' ἄγε.] ἀγεδή. πομπός.] ὁδηγός. τέθνηκεν.] ἀπέθανεν. διηνεκέως.] σαφῶς, ἀκριβῶς ἕως τέλους τὰ πάντα. ἀνεμώλια.] μάταια. βάζειν.] λέγειν. σταθμοῖο.] τῆς παραστάδος. κληῖδα.] τὴν κλεῖν, τὸ κλεῖθρον. λιάσθη.] ἐκλύθη, ἐχωρίσθη. ἰάνθη.]

ἰάνθη.] εὐφράνθη.]ἐναργές.] φανερόν. νυκτὸς ἀμολγῷ.] ἐν τῇ τῆς μεσονυκτίου ὥρᾳ. καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον ἤτοι ἀμολγῷ. καθ' ἣν ὥραν συμβέβηκεν μὴ ἀμέλγεσθαι ζῶα. ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ γ. ἀμολῷ. καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μολίσκει ὁ ἐστὶ βαδίζει. ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ λ. ἀμ. γῷ. καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς μογεῖ. ὅπερ ἐστὶ κακοπαθεῖ, ἀλλὰ ἀναπαύεται. ταῦτα δὲ πάντα εἰς τὴν τῆς μεσονυκτίου ὥραν καταστρέφει. μέσση ἁλί.] ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ. πετρήεσσα.] πετρώδης, τραχεῖα. Ἀστερίς.] ὄνομα νήσου κειμένης μέσον Ἰθάκης καὶ Σάμου. ὑγρὰ κέλευθα.] τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. ναύλοχοι.] ἐν οἷς αἱ νῆες λοχῶσαι καὶ ἐνεδρεύουσαι λαθεῖν δύνανται. ἢ οἱ τὰς ναῦς ὑποδεχόμενοι τόποι. ἀμφίδυμοι.] ἀμφοτέρωθεν ἐκδύσεις τουτέστιν ἐξ ἑκατέρου μέρους εἴσπλους καὶ καταγωγὰς ἔχοντες. ἢ διπλοῖ. τῇ.] ἐκεῖ. λοχόωντες.] ἐνεδρεύοντες. ἀχαιοί.] οἱ μνηστῆρες.

Κούρη Ἰκαρίοιο. φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη.
Ὡς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες, ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες,
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς οὐ μεγάλη, λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι, τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ε ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεύς, Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Καλυψώ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν καὶ χαλεπήνας, λύει τὴν σχεδίαν. Ἰνὼ δὲ αὐτῷ κρήδεμνον δίδωσιν. ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς, ἀπορρίψαι αὐτό. καὶ πολλὰ παθών, εἰς τὴν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε. ΤΟΥ Ομηρου ῥαψωδίαν.

Τιθώνοιο. Τιθωνὸς Λαομέδοντος παῖς, Πριάμου ἀδελφός, Ἠοῦς ἀνήρ. ὁ Ἐνδυμίων, λέγεται συνευνᾶσθαι τῇ Σελήνῃ. καὶ ὁ Τιθωνὸς τῇ Ἡμέρᾳ. ἀλληγορεῖται δὲ οὕτως. ὁ Ἐνδυμίων εἰς ἄνδρα κυνηγέτην. καὶ τῇ μὲν νυκτὶ κοιμώμενον, τῇ δὲ Ἡμέρᾳ οὔ δὲ πόσως διὰ τὸ ἠσχολῆσθαι περὶ τὰ κυνηγέσια. ὁ δὲ Τιθωνὸς εἰς ἀστρονόμον καὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ κοιμώμενον τῇ δὲ νυκτὶ ἐπαγρυπνοῦντα διὰ τὸ ἠσχολῆσθαι περὶ τὰ ἄστρα. θῶκονδε.] εἰς συνέδριον. μνησαμένη, ὑπομνησθεῖσα. μέλε.] διὰ φροντίδος ἦν ὅπως.] πρᾶος. ἥσυχος. αἴσυλα.] παράνομα, καὶ ἁμαρτωλά. ἴσχει.] κατέχει, κωλύει. παρά.] πάρεισιν.

οὐ γὰρ δύ

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ

Ἔπλει ἐπὶ σχεδίης Ὀδυσσεὺς κλασθείσης πόντῳ

Ηὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο,
Ὤρνυθ' ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι, ἠδὲ βροτοῖσιν.
Οἱ δὲ θεοί, θῶκόνδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι,
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Τοῖσι δὲ Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
Μνησαμένη, μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.
Ζεῦ πάτερ ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς. ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι.
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασι

Οἴκαδε

Οἴκαδε νεισόμενον, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή.
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γάρ
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Μνηστῆρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα καὶ Ἑρμείαν φίλον υἱὸν ἀντίον ηὔδα.
Ἑρμεία, σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
Ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν.
Πέμψουσι δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
Πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι,
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτίκα δ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει,
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων, πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.
Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
Ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ.
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος, ἤπειρόν δε
Ἤϊεν, ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος, τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν,
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμή,
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει

Δαιομένων,

ἀκουήν.] φήμην. δῖαν.] μεγάλην. ἀποτίσεται.] τιμωρήσεται. οὐ γὰρ δή.] οὐ τοῦτο ἐν ἐρωτήσει πρὸς ἐναντίον. ἐβούλευσας.] ἐβουλεύσω, ἐσκέψω. ἐπισταμένως.] ἐπιστημόνως. ἀσκηθής.] ὑγιὴς ἐξ ἐπιμελείας. παλιμπετές.] ἐξ ὑποστροφῆς εἰς τὰ ὀπίσω. ηὔδα.] ἔλεγεν. εἰπεῖν.] ἀντὶ τοῦ εἰπέ. ταλασίφρονος.] καρτερικοῦ. οὔτε θεῶν πομπῇ.] οὐδενὸς θεῶν παραπέμποντος. πομπῇ.] παρακομιδῇ. σχεδίας.] εἶδος πλοίου. σχεδίης.] λέμβου, νεὼς τῆς αὐτοσχεδίως πηχθείσης. πολυδέσμου.] πολλοῖς ἐμπεπηγμένης δεσμοῖς. ἤματι.] ἡμέρᾳ. Σχερίην.] Σχερία ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Κέρκυρα. τὸ δὲ ἀρχαιότατον ἐκαλεῖτο Δρεπάνη. ἐρίβωλον.] μεγαλόβωλον, εὔγειον. ἀγχίθεοι.] ἤτοι καθότι περ τοι εἰσὶν ἀπὸ Ποσειδῶνος, οἱ βασιλεῖς αὐτῶν. ἢ ὅτι εὐδαίμονές εἰσιν ἢ καθὰ οἱ θεοὶ συνδιατρίβουσιν αὐτοῖς καὶ συνευωχοῦνται. περὶ κῆρι.] περισσῶς καὶ λίαν τῇ ψυχῇ ἐνθύμως. ἅλις.] ἱκανῶς αὐταρκῶς. ἐξήρατο.] ἐξαίρετα ἔλαβεν. Τροίης ἐξήρατο.] διαιρετέον. τὸ γὰρ ἐξῆς Τροίης ἀπὸ ληΐδος, ἀπὸ τῆς Τροϊκῆς λείας. λαχών.] κληρωσάμενος. μοῖρα.] εἱμαρμένη. διάκτορος.] ἄγγελος. σαφής. ὁ διάγων τὰς ἀγγελίας. εἵλετο δὲ ῥάβδον.] λόγου ἀθρότητα νοητέον τὴν τοῦ Ἑρμοῦ ῥάβδον, ὥς τε ψυχὰς μὲν τεταραγμένας παύειν. ἐκλελυμένας δὲ διεγείρειν. θέλγει.] ἀμαυροῖ. νῦν δὲ κοιμίζει. ὑπνώοντας.] κοιμωμένους καθεύδοντας. Πιερίην.] Πιερία ὄρος Μακεδονίας ἱερὸν μουσῶν. ἔμπεσε.] ἀθρόως κατῆλθεν. λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς.] τὴν ὁρμὴν οὐ τὸ σῶμα. λάρος δὲ ὄρνεον θαλάσσιον. κόλπους ἁλός.] τὰ κοιλώματα τῆς θαλάσσης. ἀγρώσσων.] θηρεύων, ἀγρεύων. πυκινά.] πυκνῶς, συνεχῶς. δεύεται.] βρέχεται. ὀχήσατο.] ἐποχήσατο, ἐπέδραμεν. βάς.] ἐκβάς, ἐξελθών. ἰοειδέος.] μέλανος. ἤπειρόνδε.] εἰς τὴν γῆν. τῷ ἔνι.] ἐν ᾧ. ναῖεν.] ᾤκει. ἐϋπλόκαμος.] καλοὺς πλοκάμους ἔχουσα. τέτμεν.] κατέλαβεν. ἐπ' ἐσχαρόφιν.] ἐπὶ τῆς ἑστίας. ἢ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. τηλόσε.] πόῤῥω. κέδρου.] εἶδος δένδρου. εὐκεάτοιο.] εὐκατασκευάστου, εὐκλάστου, εὐσχίστου. ἀνὰ νῆσον.] κατὰ τὴν νῆσον. θύου.] εἶδος δένδρου φυτοῦ. ὀδώδει.] ἔπνειεν, ἀνεδίδοτο, ὦζεν.

δαιομένων.

Δαιομένων, ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν,
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος,
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο.
Σκῶπές τ' ἴρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν,
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο,
Ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῇσι.
Κρῆναι δ' ἑξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων, τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη,
Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου
Θήλεον, ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργεϊφόντης,
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν, οὐδέ μιν ἄντην
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει,
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος περ
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων,
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι.
Τίπτε μοι Ἑρμεία χρυσόρραπι εἰλήλουθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε, πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις,
Αὔδα ὅ τι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν,
Ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
Ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν,
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος ἀργεϊφόντης,
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω. κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἔμ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα,
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσὸν δὲ διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
Ἄσπετον, οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵ τε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας,
Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν, οὔθ' ἁλιῶσαι.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον ἄλλων
Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο

Εἰνάετες,

Δαιομένων.] καιομένων. ἀοιδιάουσα.] ᾄδουσα. ἐποιχομένη.] ἐπιπορευομένη. σπέος.] περὶ τὸ σπήλαιον. πεφύκει.] πεφύτευτο ἦν. τηλεθόωσα.] ἄγαν θάλλουσα. κλήθρη τ' αἴγειρός τε.] εἴδη δένδρων. τανυσίπτεροι.] οἱ ἐν τῇ πτήσει τείνοντες τὰ πτερά. σκῶπες.] ὄρνεα νυκτονόμα, κακόνομα, κακόφωνα, σκαιόπες οὖν τινές. ἴρηκες.] ἱέρακες. τανύγλωσσοι.] πλατύγλωσσοι. εἰνάλιαι.] θαλάσσιαι. τῇσιν.] αἷστισιν. θαλάσσια ἔργα.] αἱ ἐν τῇ θαλάσσῃ διατριβαί. τετάνυστο.] ἐξετέτατο. περὶ σπείους.] περὶ τοῦ σπηλαίου. γλαφυροῖο.] τοῦ κοίλου. ἡμερὶς ἡβώωσα.] ἄμπελος εἰς διαστολὴν τῆς ἀγρίας ἀκμάζουσα. τεθήλει.] ἔθαλλεν. πίσυρες.] τέσσαρες. τετραμμέναι.] ἀπεστραμμέναι. ἄλλυδις ἄλλη.] ἄλλη ἀλλαχοῦ. τὸ ἄλλη ἐπίρρημα ἐστὶν ὅθεν ἄνευ τοῦ ι γραπτέον. λειμῶνες μαλακοί.] κακῶς τινὲς περιέσπασαν, ἵν' ᾖ, μαλακοί, ἁπαλοί. ἀλλαχοῦ γὰρ λέγει ὑδρηλοὶ μαλακοί. ἴου.] ἴον εἶδος ἄνθους. θήλεον.] ἔθαλλον. θηήσατο.] ἐθεάσατο, ἐθαύμασεν. θηεῖτο.] ἐθεᾶτο ἐθαύμαζεν. ἀγνῶτες.] ἄγνωστοι. πέλονται.] εἰσὶν ὑπάρχουσιν. ἐπ' ἀκτῆς.] ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. στοναχῇσι.] στεναγμοῖς. ἄλγεσι.] κακοῖς. θυμὸν ἐρέχθων.] καταπίνων ἐν ἑαυτῷ στένων λυπούμενος βαρέως. δερκέσκετο.] ἑώρα, ἔβλεπεν. ἐρέεινεν.] ἠρώτα. ἱδρύσασα.] καθίσασα. σιγαλόεντι.] ποικίλῳ. χρυσόρραπιν.] χρυσῆν ῥάβδον ἔχοντα. ἄνωγεν.] ἐκέλευεν. αἰδοῖος.] αἰδοῦς ἄξιος, τίμιος. θαμίζειν.] συνεθῶς ἐπιφοιτᾶν καὶ ἔρχεσθαι. εἰ τετελεσμένον ἐστί.] εἰ φύσιν ἔχει τοῦ δύνασθαι τελειωθῆναι, ἢ δυνατὸν ἐστὶν γενέσθαι. ἀμβροσίης.] τοῦ τῶν θεῶν βρώματος. πλήσασα.] πληρώσασα. κέρασε δὲ νέκταρ.] νῦν ἐνέχεεν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνηθείας. εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. ἦσθε.] ἤσθιεν. ἤραρεν.] ἀρεσθῆναι ἐποίησεν, τουτέστιν ἥρμοσεν. νημερτέως.] ἀληθῶς. ἐνισπήσω.] εἴπω, λέξω. οὐκ ἐθέλοντα.] ἐκ τούτου ἐμφαίνεται ἀκουσίως ἀμφίχθαι. ἄσπετον.] πολύ. ἐξαίτους.] ἐξαιρέτους. οὔτε παρεξελθεῖν οὔτ' ἁλιῶσαι.] οὔτε μάταιον ἡγήσασθαι οὔτε παρελθεῖν καὶ ἀπειθῆναι. ὀϊζυρώτατον.] καταπεπονημένον, τεταλαιπωρημένον.

νόστον.

Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ', ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο.
Ἥ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά,
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν,
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τάχιστα,
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἀπονόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Σχέτλιοί ἐστε θεοὶ ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵ τε θεαῖς ἀγάασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίην, ἤν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὣς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Ὣς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
Ὧι θυμῷ εἴξασα μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ, οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεύς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὣς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάασθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα, περὶ τρόπιος βεβαῶτα
Οἶον, ἐπεί οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ,
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων, καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε, καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
Οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι,
Ἐρρέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, πέμψω δέ μιν οὔπη ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργεϊφόντης.
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργεϊφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη,
Ἤϊ', ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον, οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν

Νόστον

νόστον.] τὸν οἴκαδε ἐπάνοδον. τῶν.] ἐκείνων. πέρσαντες.] πορθήσαντες. ἔβησαν.] ἐπορεύθησαν, ἐπέπλευσαν. ἀλίτοντο.] ἥμαρτον. ἐπῶρσε.] ἐπήγαγεν. ἀπέφθιθεν.] ἐφθάρησαν. τῇδε.] ἐνθάδε. αἶσα.] πεπρωμένη. ὀλέσθαι.] ἀπολέσθαι. σχέτλιοι.] ἀγνώμονες. ζηλήμονες.] ζηλότυποι. ἢ δηλήμονες. βλαπτικοί. ἀγάασθαι.] φθονεῖτε. εὐνάζεσθαι.] κοιμᾶσθαι. ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίωνα.] οἱ πλείονες ὑπὸ Σκορπίου φασὶ αὐτὸν ἀνῃρῆσθαι βιαζόμενον τὴν Ἄρτεμιν. ὁ γὰρ Ἀπόλλων οὐκ ἀνεῖλεν, ἴσως μὴ παρὼν τότε. ἠγάασθε.] ἐφθονεῖτε. Ὀρτυγίᾳ.] τῇ Δήλῳ. νῆσος δὲ ἡ Δῆλος ἐστὶν ἀνὰ μέσον τῶν Κυκλάδων. ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι.] τούτου καὶ Δήμητρος ὁ Πλοῦτος. ἦν δὲ Κρὴς ὁ Ἰασίων Ἑλλάνικος δὲ Ἠλέκτρας καὶ Διὸς αὐτὸν γενεαλογεῖ. ἔνιοι δὲ φασὶν αὐτὸν γεωργικώτατον ὄντα δόξαν ἔχειν, ὅτι τῇ Δήμητρι συνῴκει. τινὲς δὲ φασὶν μετὰ τὸν ἐπικλυσμὸν παρὰ μόνῳ Ἰάσωνι σπέρμα πυροῦ εὑρεθῆναι ἐν Κρήτῃ, ὅθεν διασωθῆναι φήμην, ὅτι ἡ Δημήτηρ αὐτῷ συνῴκει καὶ ἐγέννησε Πλοῦτον. ᾧ θυμῷ εἴξασα.] ἐπιθυμήσασα. νειῷ.] νενεασμένῃ γῇ ἠρομένῃ. τριπόλῳ.] τρίτον ἐστραμμένῃ. ἄπυστος.] ἀνήκουστος. ἐσάωσα.] ἔσωσα. περὶ τρόπιος βεβαῶτα.] περιβεβηκότα τὴν τρόπιν. ἐλάσας.] πλήξας, κεραυνώσας. ἐκέασσε.] ἔκαυσε, διέσχισεν. ἀγήραον.] μὴ γηρῶντα. πάρα.] πάρεισιν. ὑποθήσομαι.] συμβουλεύσω. ἐποτρύνει.] παρορμᾷ. οὔπη.] οὐδαμῶς. πρόφρων.] πρόθυμος ἢ προθύμως. ἐποπίζεο.] ἐπιστρέφου, φρόντιζε. χαλεπήνῃ.] ὀργισθείη. τέρσοντο.] ἐξηραίνοντο. κατείβετο.] ἐν δάκρυσιν ἦν αὐτῷ ὁ τοῦ βίου χρόνος καὶ κατετήκετο.

ἐπεὶ οὐκέ-

Νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ.
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων.
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων.
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω, ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρεῖαν σχεδίην, ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
Ὑψοῦ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι.
Εἵματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπισθεν.
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.
Αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Οἵ μευ φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἄλλο τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
Ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐΐσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ,
Οὐδ' ἂν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίην,
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς,
Οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι,
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
Μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι,
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνήρ,
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα καθίζεν ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας, νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν
Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,

Τῇ δὲ

ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε.] καθ' ὃ ἦν ἤρεσκεν ἀποπέμπειν ἔτι αὐτόν. ἢ τὸ μὲν πρῶτον ὡς σώσας αὐτὸν στέργειν· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα οὐκέτι. ἰαύεσκεν.] διενυκτέρευσεν, ἢ ἐκοιμᾶτο. κάμμορε.] ἤτοι κακόμορε, καὶ ταλαίπωρε. δερκέσκετο.] ἔβλεπεν. φθινέτω.] φθειρέσθω. αἰών.] ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου, τουτέστιν ὁ τῆς ζωῆς χρόνος. δούρατα.] ναῦν, ξύλα. ταμών.] κόψας. σχεδίην.] τὴν εἰκαίως κατασκευασθεῖσαν ναῦν λέγει. ῥίγησεν.] ἔφριξεν, ἐφοβήθη. ἴκρια.] τὰ ὀρθὰ ξύλα, ἐφ' ὧν τὰ τῆς νεὼς καταστρώματα πήγνυται, τὰ ἐγκύλα λεγόμενα παρ' ἡμῖν. πῆξαι.] σύμπηξον. πομπήν.] ἔφοδος, ἢ ἀποστολή. μενοεικέα.] τῷ μένει ἁρμόζοντα. ἐρύκοι.] κωλύοι. κρῆναι.] τελειῶσαι. πολύτλας.] πολλὰ ὑπομείνας. μήδεαι.] βουλεύματα. ὠκύποροι.] ταχέως πλέουσαι. περόωσιν.] διαπερῶσιν. ἀγαλλόμεναι.] τερπόμεναι. βουλευσέμεν.] βουλεύσασθαι, ἐπινοῆσαι. ἀλιτρός.] ὁ μὴ ἀπηλλαγμένος πανουργίας, ὁ ἁμαρτωλός.

ἀέκητι.] ἀβουλίᾳ, παρὰ γνώμην.

ἀποφώλια.] ἀπαίδευτα, φωλεοὶ γὰρ τὰ παιδευτήρια. ἢ ἃ οὐκ ἄν τις ἀποφήναιτο ὡς ἄρρητα ἢ ἀσύνετα. ἐπεφράσθης.] ἐβουλεύσω, ἐπενόησας. ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω.] ἀλλὰ ταῦτά σοι μηνύσω ὅσα φρονῶ, καὶ ὅσα ἂν ἐμαυτῇ συνεβούλευσα, ἐν τούτῳ τῆς χρείας καταστᾶσα. μηδοίμην.] βουλευσοίμην. ἵκοι.] ἔλθοι. ἐναίσιμος.] ἀγαθός. γλαφυρόν.] κοῖλον, διὰ τὸ γεγλύφθαι. ἷξον.] ἀφίκοντο, ἦλθον.

αὐτίκα.]

Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῳαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι, σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης,
Εἴ γε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
Κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἐνθάδε κ' αὖθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἴης, ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα,
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν,
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πότνια θεά, μή μοι τόδε χώεο, οἶδα καὶ αὐτός,
Πάντα μάλ' οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια,
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ' εἰς ἄντα ἰδέσθαι.
Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖτις ῥαίῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν.
Ἤδη γὰρ μάλα πολλ' ἔπαθον καὶ πολλ' ἐμόγησα,
Κύμασι καὶ πολέμῳ, μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ', ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς.
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
Καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην,
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
Δῶκέ μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάϊνον εὖ ἐναρηρός.
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον, ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τ' ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ δῖα θεάων.
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα, θοῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον.
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ.

Ξέσσε δ'

αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι.] ἐν ἐρωτήσει. εἰδείης.] ᾔδεις, ἠπίστασο. κήδεα.] λῦπαι, ἀνίαι. ἀναπλῆσαι.] ἀναπληρῶσαι. δῶμα.] καταχρηστικῶς τὸ σπήλαιον. εἴης.] γένοιο. ἱμειρόμενος.] ἐπιθυμῶν. ἐέλδεαι.] ἐπιθυμεῖς. ἤματα πάντα.] πάντα τὸν χρόνον. οὐ μέν θην.] οὐ μὲν δή. ἐρίζειν.] φιλονικεῖν. πότνια.] σεβασμία, τιμία. χώεο.] ὀργίζου. ἀκιδνοτέρη.] οἱ μὲν γλωσσογράφοι ἀσθενεστέρα. οἱ δὲ εὐτελεστέρα. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο. οἱ μέν τοι γλωσσογράφοι ἀπέδοσαν πάλιν ἀσθενέστερον. ἀγήρως.] μὴ γηρῶσαι. εἰ δ' αὖτις] εἰ δέ τις. ῥαίῃσι.] διαφθείρῃ. νόστιμον ἦμαρ.] τὴν τῆς ἀνακομιδῆς ἡμέραν. ταλαπενθέα.] ὑπομενητικόν. ἐμόγησα.] ἐκακοπάθησα. μυχῷ.] τελευταίῳ. σπείους.] σπηλαίου. ἕννυτο.] ἐνεδύσατο. ἰξυῖ.] ὀσφύϊ. καλύπτρην.] τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς. ἀργύφεον.] λευκόν. πομπήν.] παράπεμψιν. ἄρμενον.] ἡρμοσμένον. στειλειόν.] στειλεὸς ἡ λαβὴ τοῦ πελέκεως. περικαλλές.] πάνυ καλόν. ἐναρηρός.] ἐνηρμοσμένος. ἐπ' ἐσχατιῆς.] ἐπὶ τῶν ἐσχάτων μερῶν. αὖα πάλαι.] κατάξηρα καὶ ἐξαυλισμένα. ἢ διὰ εὐφωνίαν ἔγκειται τὸ α. περίκηλα.] περισσῶς κατεσκληκότα. ἤνυτο.] ἠνύετο, ἐτελειοῦτο. ἔκβαλε.] κατέβαλε.

στάθμην.]

ff

Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Τέτρηνεν δέ τε πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι.
Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν.
Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ,
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δὲ στήσας ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι
Ποίει, ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ,
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι.
Κύματος εἶλαρ ἔμεν, πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ἱστία ποιήσασθαι, ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ.
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα.
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψώ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ, ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά.
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως
Ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι, καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἥτ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,
Οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ποντοπορευέμεναι, ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτακαίδεκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων.
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα,

Γαίης

στάθμην.] κανόνα, ὑπομεμιλτωμένον σχοινίον, ἢ τεκτονικὸν σπάρτον. ἴθυνε.] ἐπ' εὐθείας ἤγαγεν. τόφρα.] τηνικαῦτα. ἔνεικε.] ἤνεγκεν, ἤγαγεν. τέρετρα.] πάντα τὰ διατρῆσαι δυνάμενα γομφωτήρια καὶ τρύπανα. γόμφοισιν.] οἷς ἁρμόζεται τὰ ξύλα πρὸς ἄλληλα, ἢ πασσάλοις. ἢ πλατέσιν ἐπιούροις, ἢ σφήναις. ἁρμονίῃσιν.] ἁρμονίαις. ἄραρεν.] ἥρμοσεν, γράφεται καὶ ἄρηρεν. ἔδαφος νηός.] τὸ κατώτατον κύτος τῆς νηός. τορνώσεται.] περιγράψειεν. φορτίδος.] φορταγωγοῦ τῆς καὶ ὁλκάδος καλουμένης. τεκτοσυνάων.] τῆς περὶ τὴν τεκτονικὴν ἐμπειρίας. ἀραρών.] ἁρμόσας. θαμέσι.] πυκνοῖς, συνεχέσιν. σταμίνεσσι.] τοῖς ἐπιμήκεσι ξύλοις, ἃ παρατίθεται τοῖς ἰκρίοις ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν πρὸς τὸ ἱστάναι, ἢ τοῖς ὀρθοῖς ξύλοις, οἷς τὰ πηδάλια ἐμπήσσεται. ἐπηγκενίδεσσι.] ταῖς διατεταμέναις σανίσι. κατὰ μετάθεσιν τοῦ γ, οἷον ἐπενεγκίδεσι ταῖς ἐπικειμέναις δοκοῖς. ἐπίκριον.] τὴν κεραίαν, τὸ πλάγιον ξύλον τοῦ ἱστοῦ ᾧ προσδέδεται τὰ ἄρμενα. τελεύτα.] ἐτέλει, ἐπλήρου. πηδάλιον.] κώπην. ἰθύνοι.] ἐπ' εὐθείας ἄγοι, κυβερνᾷ. διαμπερές.] διὰ παντὸς δι' ὅλου. ῥίπεσσι.] τοῖς τῆς ἰτέας ῥάβδοις ὅ ἐστιν κλάδοις. ἢ ἀπὸ οἰσυΐνων, ὅ ἐστιν ἱμαντῶδες φυτόν. εἶλαρ.] ἀσφάλειαν. ἢ κώλυμα καὶ φυλακήν. ἐπεχεύατο ὕλην.] ἔρεισμα τῆς σχεδίας. φάρεα.] ὀθόνας. τεχνήσατο.] εἰργάσατο. ὑπέρας.] τοὺς ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς ὀθόνης ἐξηρτημένους κάλους, ἢ τὰς τροχηλίας. κάλως.] τὰ σχοινία. δι' ὧν ἀνάγεται καὶ κατάγεται ἡ κεραία. πόδας.] τοὺς πόδας τοὺς κάτωθεν συνέχοντας τὴν ὀθόνην. ἢ τοὺς μεταγωγοὺς τοῦ κέρατος. ἕτεροι δὲ φορὰ σχοινία οἷς συνέχεται ἀπὸ πρώρας καὶ ἀποπρύμνας ὁ ἱστός. ἢ τὰ ἑκατέρωθεν δεδεμένα τοῖς ἀρμένοις σχοινία. κατείρυσεν.] καθείλκυσεν. ἀμφιέσασα.] ἐνδύσασα. θυώδεα.] εὐώδη. ἤια.] ἐφόδια ἄλφιτα. μενοεικέα.] προσηνῆ, ἀρέσκοντα τῇ ψυχῇ. ἀγαθά. κωρύκῳ.] τῷ θυλάκῳ. πέτασεν.] ἥπλωσεν. ἰθύνετο.] ἐπ' εὐθείας ἦγεν, ἐκυβέρνα. τεχνηέντως.] ἐπιστημόνως. ἥμενος.] καθήμενος. πληϊάδας.] ἑπτὰ ἀστέρας συνεχεῖς, κατ' οὐρὰν δὲ ταύρου κειμένους. ὧν οἱ ἓξ μόνοι φαίνονται. ὀψὲ δύοντα Βοώτην.] τότε γὰρ μάλιστα τοῦ ἔργου ἀπολύονται οἱ βόες. ὀψὲ δύοντα.] μετὰ πολὺν χρόνον τῶν συγκατατελλόντων δύοντα. κατὰ γὰρ τὸν Ἄρατον τέτρασι γὰρ μοίραις ἄμυδις κατιόντα Βοώτην Ὠκεανὸς δέχεται. συγκαταφέρεται δὲ τέτρασι ζῳδίοις Σκορπίῳ, ἀφ' οὗ ἄρχεται, τοξότῃ, αἰγοκέρῳ, ὑδροχόῳ ἐφ' οὗ λήγει. Βοώτην.] ὁ βοώτης καὶ Ἀρκτοφύλαξ καλεῖται, καὶ δοκεῖ εἶναι ὁ Ἰκάριος, Βοώτης δὲ λέγεται ὅτι κατὰ τὴν ἐπιτολὴν αὐτοῦ, βοηλατοῦσι καὶ ἀροτριῶσιν. ἢ ἐπεὶ ὁ Ἰκάριος ἐπὶ ἁμαξῶν παρεκόμιζε τὸν οἶνον. Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἅμαξαν.] καὶ ἅμαξα καλεῖται, ἡ Ἄρκτος ἐπεὶ ἐκ τεσσάρων καὶ τῶν ἐφεξῆς τριῶν ὥσπερ ἐκ τροχῶν καὶ ῥυμοῦ ἁμάξης, σχῆμα ἀποτελεῖται. ἐπίκλησιν.] ἐπωνυμίαν. τὴν γὰρ δή μιν.] πρὸς ταύτην γὰρ δὴ αὐτόν. ποντοπορευέμεναι.] πρὸς τὴν θάλασσαν διαπεραιοῦσθαι καὶ πλεῖν.

ἄγχιστον

Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ.
Εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν, εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ἐπιπλώων, ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.
Ὢ πόποι ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος.
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀϊζύος, ἥ μιν ἱκάνει,
Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημὶ ἅδην ἐλάαν κακότητος.
Ὣς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
Χερσὶ τρίαιναν ἑλών, πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσε Ζέφυρός τε δυσαής,
Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων,
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγὼ δειλός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
Δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται,
Οἵοισι νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἐγώ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν, περὶ Πηλείωνι θανόντι,
Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καί μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί.
Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασε μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν,
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
Ἐκ χειρῶν προέηκε, μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε
Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ,
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ δυνάσθη
Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς,
Εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ
Ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
Πικρήν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς,

Ἐν μέσσῃ

ἄγχιστον δέ.] τὸ ἐγγύτερον. εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινόν.] εἰ μὲν ῥινὸν ἀναγνωστέον ἔσται, ἐφάνη ὡς ἀσπὶς ὅ ἐστι βύρσα. εἰ δὲ ἐρινεόν, ἔσται συκέα. οἱ δὲ λέγουσιν Ἰλλυριοὺς ῥινὸν λέγειν τὴν ἀχλύν, ἐφάνη οὖν ὡς ἀχλὺς ἡ γῆ. εἴσατο.] ἐφάνη, ἔδοξεν. Σολύμων.] Σόλυμα ὄρη τῆς Πισιδίας. κάρη.] τὴν κεφαλήν. προτὶ ὅν.] πρὸς τὸν ἑαυτοῦ. μυθήσατο.] εἶπεν. μετεβούλευσαν.] μετέγνωσαν. πεῖρας.] ἤτοι τὸ πέρας τὸ τέλος. ἢ τὸ λιπαρὸν καὶ ἀκμαῖον. ἅδην.] ἀθρόως. ἐλάαν κακότητος.] κόρον σχεῖν τῆς κακίας. σύναγε νεφέλας.] πρὸς ἀνθρώπους πάντες πάντων ἐξουσίαν ἔχουσιν. τρίαιναν ἑλών.] εὐπρεπῶς πρὸς τὸ κινῆσαι· φόρημα γὰρ εἶχεν ἀχώριστον. ὀρόθυνεν.] ἐτάραξε, συνήγαγεν. ὀρώρει.] ἐκινεῖτο, παρωρμᾶτο. νύξ.] σκότος. δυσαής.] δύσπνους, ἢ ἀπὸ δυσμῶν πνέων ἢ δίπλους κατὰ τὸ πνεῖν. καὶ γὰρ ἀναψύχει τοὺς ἀνθρώπους. αἰθρηγενέτης.] αἰθρίαν καὶ εὐδίαν ποιῶν. ἢ αἶθρον ποιῶν, ὅ ἐστι πάγον. λύτο.] ἀντὶ τοῦ ἐλύθη. δειλός.] δείλαιος δυστυχής. τί νύ μοι μήκιστα γένηται.] τίνα μοι τούτων δύναται γενέσθαι μείζονα κακά. τινὲς δὲ διὰ τοῦ χ γράφουσιν. ἵν' ᾖ μήχιστα, ἀντὶ τοῦ τίς μοι γένηται μηχανή. οἱ δὲ τίνυ, πῶς ὡς κακεῖ, τίνυ βίομαι. πῶς μοι τούτων δύναται μείζω γενέσθαι κακά. μήκιστα.] μείζονα. ἔφατο.] εἶπεν. ἀναπλήσειν.] ἀναπληρώσειν.

οἵοισιν.] ὁποίοις. περιστέφει.] περιλαμβάνει, περικαλύπτει. ἐπισπέρχουσι.] κατεπείγουσι. περὶ Πηλείωνι θανόντι.] ἴσως διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἐμνήσθη. τῷ κεν.] οὕτως ἄν. ἔλαχον.] ἔτυχον, ἠξιώθην. ἦγον.] διέφερον, διεδίδοσαν. λευγαλέῳ.] ἀδόξῳ ἢ ἀδυνάτῳ, ἢ τῷ δι' ὕδατος. νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.] τοῦτο ἐστὶν ἀντὶ τοῦ ἀποθανεῖν. χάριν φέροντες.] χαριζόμενοι. εἵμαρτο.] πέπρωτο. ἔλασεν.] ἔπαισεν, ἐνέκρουσεν, ἔπληξεν. ἁλῶναι.] ἀποθανεῖν. ἐλέλιξεν.] ἔσεισεν. κατ' ἄκρης.] κατὰ κεφαλῆς. ἢ ἀντὶ τοῦ ὅλον, καὶ γὰρ κατ' ἄκρας πόλιν ἑλεῖν φαμέν. προέηκεν.] ἀφῆκεν, ἐξείασεν. σπεῖρον.] νῦν τὸ ἄρμενον. ὑπόβρυχα.] ὑποβρύχιον. βούλεται δὲ λέγειν τὸν καταδεδυκότα εἰς τὸ ὕδωρ. ἀνσχεθέειν.] ἤτοι ἀντισχεῖν, ἢ ἀνελθεῖν. κρατός.] κεφαλῆς. κελάρυζεν.]

Ἐν μέσσῃ δὲ κάθιζε τέλος θανάτου ἀλεείνων,
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας,
Ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
Ὣς τὴν ἂμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἄλλοτε μέν τε νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' εὖρος ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν,
Τὸν δὲ ἴδε Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος Ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα.
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς,
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν, ἀλώμενον ἄλγε' ἔχοντα,
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λίμνης,
Ἷζε δ' ἐπὶ σχεδίης, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
Κάμμορε, τίπτε τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
Οὐ μὲν δή σε καταφθίσει μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,
Εἵματα ταῦτ' ἀποδύς, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ', ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.
Τῆ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
Ἄμβροτον, οὐδέ τί τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι,
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
Ἂψ ἀπολυσάμενος, βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὤ μοι ἐγώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσι δόλον αὖτε.
Ἀθανάτων, ὅ τε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ', ἐπεὶ ἑκὰς ὀφθαλμοῖσι
Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον,
Ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων.
Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
Νήξομ', ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.
Ἕως ὁ ταῦτ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε κατηρεφές, ἤλασε δ' αὐτόν.
Ὡς δ' ἄνεμός τε ζαὴς ἠίων θημῶνα τινάξῃ
Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ.

Ὣς τῆς

ῥύζειν.] μετὰ ἤχου ἔρρει. τέλος θανάτοιο.] τοῦ θανάτου. τειρόμενός περ.] καὶ καταπονούμενος. ἐλάβετο.] ἐπελάβετο, κατέσχεν. κατὰ ῥόον.] κατὰ τὸ ῥεῦμα. ὀπωρινός.] ὁ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὀπώρας, ὅ ἐστιν ἐν τῷ θέρει πνέων.

φορέῃσι.] φέροι, κουφίζοι. ἔχονται.] ἀντέχονται. προβάλεσκε.] προεβάλετο, ὤθει. εἴξασκε.] παρεχώρει.

τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ.] ἐλεεῖ αὐτὸν ὡς ἄνθρωπος γενομένη Ἰνώ. ἢ ὅτι ἦν φιλογύνης ὁ Ὀδυσσεύς, ἢ δὲ διὰ τὸν Ἀθάμαντα ἐδυστύχησεν. οὐκ ἐναντιοῦται δὲ τῷ Ποσειδῶνι, κἀκεῖνος γὰρ οἶδεν ὅτι δεῖ σωθῆναι αὐτόν. καλλίσφυρος.] καλὰ σφυρὰ ἔχουσα, ὅ ἐστι πόδας. Λευκοθέη.] Λευκοθέα ἐκλήθη ἡ Ἰνὼ ἀπὸ τοῦ θεῦσαι, ὅ ἐστι δραμεῖν διὰ τοῦ λεγομένου λευκοῦ πεδίου τῆς Μεγαρίδος. αὐδήεσσα.] ἤτοι διαβόητος διὰ τὰ συμβάντα. ἢ ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι φωνήεντες πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα. αὐδήεσσα ἡ ἐπίγειος ποτέ. ἐξέμμορε τιμῆς.] μοῖραν ἔχει τιμῆς. αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτήν.] σὺν τῷ ν γραπτέον ἵν' ᾖ πτῆσιν ὡς τὴν ὁρμήν. ἀπαλλαττομένη μέντοι εἴκασται τῇ αἰθυίᾳ ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο, καὶ φήνῃ εἰδομένη. αἴθυια δὲ εἶδος ὄρνιθος θαλασσίου. ποτήν. ἢ ποτῇ.] τὴν πτῆσιν. τῇ πτήσει. ὠδύσατο.] ὠργίσθη. ἐκπάγλως.] πάνυ ἐξόχως. καταφθίσει.] φθαρῆναι ποιήσει. ἔρξαι.] πρᾶξον, ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. δοκέεις.] δοκεῖς, νομίζεις. οὐκ ἀπινύσσειν.] οὐκ εἶναι ἀσύνετος. κάλλιπε.] κατάλιπε, ἔασον. νέων.] νηχόμενος, κολυμβῶν. ἐπιμαίεο.] ἐφίεσο, ἐφικνοῦ. ἀλύξαι.] ἐκφυγεῖν. τῆ.] λάβε δωρικῶς. κρήδεμνον.] κεφαλόδεσμον. τάνυσσαι.] ἁπλῶσαι, ἀντὶ τοῦ ἅπλωσον.

ἐφάψεαι.] ἐπιλάβῃ. πολλὸν ἀπ' ἠπείρου.] ἵνα μὴ τὸ κῦμα ἐκβράσῃ. ὑφαίνῃσιν.] κατασκευάζει. ἔρξω.] πράξω. πείσομαι.] πεισθήσομαι. φύξιμον.] φευκτόν. ἀρήρῃ.] ἥρμοσται. νήξομαι.] κολυμβήσω. ὥρμαινε.] διενοεῖτο. πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.] τούτου κρεῖττον πάρεστι νοῆσαι. κατηρεφές.] ὑψηλόν, ἐπιστεγασμένον καὶ κατακαλύψαν αὐτόν. ζαής.] μεγάλως πνέων, πολύπνους. ἠίων.] ἀχύρων, παρὰ τὸ ἰέναι καὶ φέρεσθαι ταχέως τὸ ἄχυρον. δηλοῖ δὲ καὶ τὰ βρώματα καὶ ἐφόδια. θημῶνα.] σωρόν. καρφαλέων.] ξηρῶν. κέλης.] ὅ ἐστιν ὁ ἄζευκτος ἵππος. κέληθ' ὡς ἵππον.] ὡς διεσκέδασεν.] διεσκόρπισεν. ἄλλυδις ἄλλῃ.] ἄλλα ἀλλαχόσε.

ι βαῖνε

Ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ', αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων.
Εἵματα δ' ἐξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν,
Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
Νηχέμεναι μεμαώς, ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων.
Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν.
Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
Εἰς ὅ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγήῃς,
Ἀλλ' οὐδ' ὧς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους.
Ἵκετο δ' εἰς Αἰγάς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
Ἤτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους.
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε, καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας.
Ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
Ἕως ὅ γε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὀξὺ μάλα προϊδών, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος βίοτος παίδεσσι φανήῃ
Πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
Ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνῃ.
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,
Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὤ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
Ἔκβασις οὔ πῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε.
Ἔκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.

Ἀγχιβαθὴς

βαῖνε.] περιέβαινεν. κέλητα.] μόνον ἵππον. ἐξαπέδυνεν.] ἀπεδύσατο. πρηνής.] ἐπὶ πρόσωπον. νηχέμεναι.] νήχεσθαι, κολυμβᾶν. ἀλόω.] πλανῶ. ὀνόσσεσθαι κακότητος.] ἐξευτελίσειν τὴν κάκωσιν ἢ μέμψασθαι. Αἰγάς.] πόλιν τῆς Ἀχαΐας. οἱ δὲ νῆσον πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἱερὰν Ποσειδῶνος.

κατέδησε.] κατέσχεν, ἔπαυσεν.

κελεύθους.] νῦν τὰς πνοάς. κραιπνόν.] ταχὺν ἢ ὀξύν. πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν.] κατέαξε τὰ τῶν ἄλλων κύματα. ἐπιφέρει γὰρ μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς. πηγῷ.] οἱ μὲν γλωσσογράφοι μέλανι καὶ ἰσχυρῷ. τινὲς δὲ γαληναίῳ. κρεῖσσον εὐπαγεῖ καὶ εὐτραφεῖ καὶ εὐμεγέθει. πλάζετο.] ἐπλανᾶτο, προσεπέλαζε τῇ γῇ. προτιόσσετ' ὄλεθρον.] ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ φανερῶς ἑώρα τὴν ἑαυτοῦ ἀπώλειαν. νηνεμίη.] ἥσυχος, χωρὶς πνεύματος. ἀρθείς.] ἐπαρθείς, κουφισθείς. βίοτος.] βίος, ζωή. κρατερά.] ἰσχυρά.

ἄλγεα.] νῦν ὀδύνας. ἔχραε.] ἐπέσκηψεν, ἢ ἐπεβάρησεν, ἢ μετὰ βλάβης ἐπῆλθεν. κακότητος.] τοῦ κινδύνου τῆς νόσου. ἄσπαστον.] ἐπιθυμητόν. νῆχε.] ἐνήχετο, ἐκολύμβα. ἀπῆν.] ἀφειστήκει. ὅσσον τε γέγωνε βοήσας.] ὥστε ἐξάκουστον γενέσθαι βοήσαντα.

σπιλάδεσσι.] ὑφάλοις πέτραις. ῥόχθει.] ποιὸν ἦχον ἀπετέλει περί. ξερὸν ἠπείροιο.] πρὸς τὸ ξερὸν τῆς γῆς. λέγει δὲ τὸ πετρῶδες τῆς ἀκτῆς. ἐρευγόμενον.] μετὰ ἤχου ἀποβάλλον, ἐκβαζόμενον. εἴλυτο.] ἐκεκάλυπτο.

ἁλὸς ἄχνῃ.] τῷ λεπτομερεστάτῳ τοῦ ἀφροῦ, ἢ τῇ ἀκαθαρσίᾳ. νηῶν ὄχοι.] οἱ συνέχοντες τὰς ναῦς. ἢ ἐφ' ὧν ὀχοῦνται καὶ ἀναπαύονται αἱ νῆες.

ἐπιωγαί.] οἱ ἀνέμου σκέπην ἔχοντες τόποι, ἢ αἱ ἐξοχαὶ καὶ οἱ πλατεῖς αἰγιαλοί. προβλῆτες.] αἱ προβεβλημέναι τῆς θαλάσσης πέτραι. ἀκταί.] ἐξοχαί. πάγοι.] οἱ ὀξεῖς τόποι. αἱ πετρώδεις ἐξοχαὶ ἢ ὀξεῖαι πέτραι, ἢ εἰς ὕψος ἀνέχουσαι πέτραι ἀνατεταμένοι τόποι. σπιλάδες.] αἱ διεσχισμέναι καὶ κεκοιλωμέναι πέτραι ὑπὸ τῆς πλήξεως τῶν κυμάτων. ἀελπέα.] ἀνέλπιστον. βέβρυχεν.] ἠχεῖ. βοᾷ. βρέμει.] βρυχᾶται. ῥόθιον.] ἀπὸ τοῦ γινομένου ἤχου τὸ σημαινόμενον, ἢ ῥοίζῳ φερόμενον καὶ ὁρμητικόν. λισσή.] δὲ ἡ λεία καὶ ὁμαλή. ἀναδέδρομε.] ἀνατείνει, ἀνῆκεν εἰς ὕψος. ἀγχιβαθής.] ἡ ἐγγὺς τῆς γῆς βάθος ἔχουσα. λίθακι.] λιθώδει πέτρᾳ ὑποπεπτωμένῃ τῇ

Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, τῷ ὅπως ἐστὶ πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα.
Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή,
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι ἤν που ἐφεύρω,
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξασα θύελλα,
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
Ἠέ τι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
Ἐξ ἁλὸς, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη,
Οἶδα γὰρ ὥς μοι ὀδώδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθά κ' ἀπὸ ῥινοὺς τε δρύφθη, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων εἵως μέγα κῦμα παρῆλθε,
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται,
Ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν, τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν,
Ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κύματος ἐξαναδὺς τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε,
Νῆχε παρὲξ ἐς γαῖαν ὁρώμενος εἴ που ἐφεύροι
Ἠϊόνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρρόοιο
Ἷξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν,
Κλῦθι ἄναξ ὅς τις ἐσσὶ πολύλιστον δέ σ' ἱκάνω.
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἀνδρῶν ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν,
Σόν τε ῥόον σά τε γούνατ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
Ἀλλ' ἐλέαιρε ἄναξ, ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ὣς φάθ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
Ἐς ποταμοῦ προχοάς. ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε.
Χεῖράς τε στιβαράς· ἁλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ,
Ὤιδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἄν στόμα τε ῥῖνάς τε, ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἄναυδος
Κεῖτ' ὀλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἔμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη.
Καὶ τότε

μένῃ τῇ θαλάσσῃ ἢ ἐξεχούσῃ. μελέη.] ματαία. ἠϊόνας.] αἰγιαλούς. παραπλῆγας.] τοὺς ἐκ πλαγίου καὶ οὐχὶ ἀντικρὺ παρακλινομένους λιμένας ἐπιθετικῶς. θύελλα.] ἀνέμων συστροφή. στενάχοντα.] στενάζοντα. ἀμφιτρίτη.] ἀπὸ τοῦ δαίμονος ἡ θάλασσα. ὀδώδυσται.] κεχόλωται, ὤργισται. ῥινόν.] δέρμα. δρύφθη.] ἀπεδάρη, περιεσπαράχθη, ἐξέσθη. νέων.] κολυμβῶν. ἀράχθη.] συνετρίβη ἢ ἐρράγη. ἐπεσσύμενος.] ἐφορμήσας. λάβε.] ἐπελάβετο. στενάχων.] στενάζων. ὑπάλυξεν.] ἐξέφυγεν. παλιρρόθιον.] παλινόρμητον, εἰς τοὐπίσω φερόμενον, ἐκ τοῦ ἀντικρὺ ῥέοντος. ἐσσύμενον.] ἐπελθὸν τὸ κῦμα. πουλύποδος.] τοῦ ὀκτάποδος. εἶδος δὲ ἰχθύος ὁ ὀκτάπους. θαλάμης.] φωλεοῦ, καταδύσεως. πρὸς κοτυληδόνοφιν.] πρὸς ταῖς κοτυληδόσι. κοτυληδόνες δὲ εἰσὶν αἱ πολύποδος πλεκτάναι, ἐν αὐταῖς δὲ προσβέβληνται. πυκιναί.] πυκναί, συνεχεῖς. λάϊγγες.] μικρὰ λιθάρια ἢ μικραὶ ψῆφοι. ῥινοί.] τὰ δέρματα. ἀπέδρυφθεν.] ἀπεδρύφθησαν, ἀπεσπάσθησαν, ἀπεξέσθησαν. δύστηνος.] ἄθλιος. ἐπιφροσύνην.] σύνεσιν, ἐπίνοιαν. ἷξε.] ἀφίκετο, παρεγένετο. ἐξαναδύς.] ἀνελθών. ἐρεύγεται.] μετὰ ἤχου προσρήγνυται. στόμα.] τὴν εἴσοδον. σκέπας.] σκέπη. καλλιρρόοιο.] καλὰ ῥεύματα ἔχοντος. χῶρος.] τόπος. ἔγνω.] ἐθεάσατο ἢ ᾔσθετο. πολύλιστον.] πολυλιτάνευτον. ἱκάνω δέ.] ἀντὶ τοῦ ἱκετεύω. ἐνιπάς.] ἀπειλάς. ἵκηται.] ἱκετεύσει. ἐλέαιρε.] ἐλέησον. εὔχομαι.] νῦν λέγω. ἔσχε.] ἐπέσχεν, ἔπαυσεν. προχοάς.] τὰ εἰς θάλασσαν τῶν ποταμῶν στόματα τὰς πορεύσεις. δέδμητο.] ἐδεδάμαστο. ἁλὶ γὰρ δέδμητο.] τῇ θαλάσσῃ καταπεπονημένος ἦν. ᾤδεε.] ἔνιοι ᾤδεις ἐν ὄγκῳ. κήκιε.] κατέρρει, ἀνεφέρετο. ἄπνευστος.] μὴ ἀναπνέων. ἄναυδος.] ἄφωνος. ὀλιγηπελέων.] ὀλιγοψύχων. ἵκανεν.] νῦν συνεῖχεν.

ἁλιμυρήεντα.]

Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο,
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
Ἂψ δ' ἔφερε μέγα κῦμα κατὰ ῥόον, αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν, ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται,
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
Μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἐέρση
Ἐξ ὀλιγηπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν,
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό,
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μεθείη
Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω μὴ θήρεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι, δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ὕλην, τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὗρεν
Ἐν περιφαινομένῳ, δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους
Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας, ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερὲς, ὣς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδὶς, οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
Δύσετ', ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
Εὐρεῖαν, φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
Ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
Ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
Σπέρμα πυρὸς σῴζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι,
Ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα,
Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ἁλιμυρήεντα.] ἐπιθετικῶς τὸν ἐς θάλασσαν ἐξερευγόμενον. μεθῆκεν.] ἀφῆκεν. δέξατο.] ἔλαβεν. λιασθείς.] χωρισθείς. σχοίνῳ.] εἶδος πόας ἡ σχοῖνος. ὑπεκλίνθη.] ἐπέπεσεν. κύσε.] κατεφίλησεν. δυσκηδέα.] χαλεπὴν, κακωτικήν. ἄμυδις.] ὁμοῦ. στίβη δέ.] ἡ πάχνη, κατὰ ἀντίφρασιν, ἢ τὸ ἑωθινὸν ψῦχος. θῆλυς.] θάλλουσα. ἐέρση.] δρόσος. ὀλιγηπελίης.] ὀλιγοψυχίας. κεκαφηότα.] ἐκπεπνευκότα ἢ κεκακωμένον. αὔρη.] πνοή. ἠῶθι πρό.] πρὸ ἡμέρας. κλιτύν.] τὴν ὑψηλὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. θάμνοις.] δασέσι φυτοῖς. δάσκιον.] δασύσκιον. καταδραθῶ.] καθευδήσω, κατακοιμηθῶ. μεθείη.] ἐάσει. κέρδιον.] ὠφέλιμον, κρεῖττον. φρονέοντι.] βουλευομένῳ. περιφαινομένῳ.] περιορωμένῳ, περὶ ὃν τόπον οὐκ ἔστιν ὕλη ἀλλὰ μόνον θάμνος, τὸ δὲ περὶ αὐτὸν ψιλόν. ἐξ ὁμόθεν.] ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. πεφυῶτας.] πεφυκότας ἀναδεδομένους. φυλίης.] εἶδος ἐλαίας τῆς καλουμένης φυλίας. διάει.] διαπνεῖ, δίεισιν. ἀέντων.] πνεόντων. ἔφυν.] ὑπῆρχον, ἐπεφύκεσαν. ἐπαμοιβαδίς.] ἐπιπλεγμένοι, ἐναλλάξ. δύσετο.] ἐπέδυ, ὑπεισῆλθεν. ἐπαμήσατο.] ἐπεσπάσατο, ἐπισώρευσεν, ἐπέβαλεν. χύσις.] ἄθροισις πλῆθος. ἤλιθα.] ἀθρόως, δαψιλῶς. ἔρυσθαι.] ῥύσασθαι, σῶσαι, φυλάξαι. ὥρῃ χειμερίῃ.] ἐν τῇ τοῦ χειμῶνος ὥρᾳ. λέκτο.] ἐκοιμᾶτο. δαλόν.] διάπυρον ξύλον. σπέρμα πυρός.] τὸν σπινθῆρα τοῦ πυρός. χαλεπαίνοι.] χαλεπῶς ὑπὸ ῥίγους διατεθῇ. σποδιῇ.] κονίᾳ, σποδῷ. ἐπ' ἐσχατιῆς.] ἐπ' ἐσχάτων μερῶν. αὔοι.] ἐξάπτοι. χεῦε.] ἐπέβαλεν. δυσπονέος.] χαλεπὸν πόνον ἐπιφέροντος. ἀμφικαλύψας.] περισκεπάσας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀθηνᾶ ἐπιστᾶσα ὄναρ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ Ναυσικάᾳ, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀγαγοῦσαν πλῦναι· πλησίον γὰρ αὐτῇ εἶναι τὸν γάμον. ἡ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. ἔπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπαινῶν. ἀκούσας δὲ αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεὺς διυπνίζεται, καὶ ἱκέτης Ναυσικάας ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ζ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ναυσικάας.] ἡ Ἀλκινόου θυγάτηρ ὑπὸ ὀνείρου τραπεῖσα ἐπὶ τὸν ποταμὸν κάτεισι πλύνουσα τὴν ἐσθῆτα· μετὰ δὲ τὸ πλῦναι παιδιά τις ὁποία εἰκὸς διὰ σφαίρας ταῖς κόραις γίνεται. Ὀδυσσεὺς δὲ θορύβου γινομένου διυπνίσθη· καὶ ἐσθῆτος τυχὼν μέχρι τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἱδρύου, ὃ πρὸ τῆς πόλεως ἦν, συνώδευε τῇ κόρῃ. ἀρημένος.] βεβλαμμένος. ἤτοι συλληπτικῶς, ὑπὸ μὲν γὰρ τοῦ καμάτου βέβλαπτο, ὑπὸ δὲ τοῦ ὕπνου οὐκ ἔτι. ἢ κατὰ ἀντίφρασιν τὴν ἀγρυπνίαν ὕπνον ἔφη. ἢ ἐπὶ τῷ καμάτῳ στικτέον, εἶτα ἀρημένος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος βλαβεὶς καὶ παραθείς. ἢ κατεχόμενος. ἐν εὐρυχόρῳ.] πλατυχώρῳ, μεγάλῃ. Ὑπερείῃ.] οἱ μὲν τὴν ἐν Σικελίᾳ Καμάριναν. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ τὴν ἡμῖν γινωσκομένην. ἄλλοι δὲ ὅτι ἦν νῆσος πρότερον πλησίον τῆς τῶν Κυκλώπων χώρας. ὑπερηνορεόντων.] ὑπερεχόντων τῇ ἠνορέῃ, ὅ ἐστι τῇ ἀνδρείᾳ καὶ διὰ τοῦτο ὑπερηφάνων. οἵ σφεας.] οἵτινες αὐτούς. σινέσκοντο.] ἐκάκουν, ἠδίκουν, ἔβλαπτον. ἀναστήσας.] ἀνακομίσας, ἀποικίαν στειλάμενος. εἷσε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἵδρυσεν. Σχερίῃ.] ἡ τῶν Φαιάκων πόλις. ἀλφηστάων.] τῶν εὑρετικῶν καὶ ἐπινοητικῶν ἀνθρώπων. τεῖχος ἔλασσε.] περιέτεινε, περιέβαλεν, ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ ἐλαυνομένου σιδήρου. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλάσαι ὅ ἐστι πῆξαι καὶ σκάψαι. ἐδείματο.] κατεσκεύασεν. ἐδάσσατο.] διεμέρισε. σταθμοῖιν.] τῶν παραστάδων. ἐπέκειντο.] ἐπικεκλιμέναι ἦσαν. φαειναί.] λαμπραί. κηρί.] θανατηφόρῳ μοίρᾳ. Ἀϊδόσδε.] εἰς ᾅδου. πολυδαίδαλον.] πολυποίκιλον. ᾧ ἔνι.] ἐν ᾧ. θυγάτηρ Ἀλκινόοιο.] ἡ Ναυσικάα. ἑκάτερθεν.] ἑκατέρωθεν. δέμνια.] στρώματα. κούρῃ.] θυγατρί. Ναυσικλειτοῖο.] ἐν τοῖς κατὰ ναυτικὴν ἔργοις ἐνδόξου. ὁμηλικίη.] ὁμῆλιξ. κεχάριστο.] προσηνὴς ἦν, ἐφιλεῖτο. μεθήμονα.] ἀμελῆ, ῥάθυμον. ἀκηδέα.] μηδεμιᾶς φροντίδος ἠξιωμένα, ἢ ἀτημέλητα, ἀφρόντιστα. σιγαλόεντα.] ἁπαλά, ποικίλα· τὰ μὲν γὰρ σκληρὰ ἀντιπίπτει καὶ ἀντιτυπεῖ, τὰ ἁπαλὰ ὥσπερ σιγᾷ καὶ ἡσυχάζει. ἕννυσθαι.] ἐνδύεσθαι, ἀμφιέννυσθαι. τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν.] ὡς ἔθους τοιούτου ὄντος. φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει.] διαβόητοι γίνονται. συνέριθος.] συνεργὸς παρὰ τὴν ἀγαθὴν ἔριν. ἐντύνεαι.] κοσμήσειας πλύνασα, εὐτρεπίσειας. ὅθι τοι γένος.] οὐ τοπικόν ἐστι νῦν ἀλλὰ θέλει λέγειν ἐν οἷς καὶ αὐτὴ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρημένος. αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
Οἳ πρὶν μέν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Οἵ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδής
Εἷσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἑκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων.
Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει καὶ ἐδείματο οἴκους.
Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς, Ἀϊδόσδε βεβήκει.
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε, θεῶν ἄπο μήδεα εἰδώς.
Τοῦ μὲν, ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ' ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Πὰρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
Σταθμοῖιν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμου ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Εἰδομένη κούρῃ Ναυσικλειτοῖο Δύμαντος.
Ἥ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ,
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα.
Σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἕννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἵ κέ σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει

Ἐσθλή,

Ἐσθλή, χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντύνεαι, ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι,
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ,
Ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ,
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι.
Ζῶστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι, πολλὸν γὰρ ἄπο πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι, οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη.
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα.
Ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.
Αὐτίκα δ' Ἠὼς ἦλθεν εὔθρονος, ἥ μιν ἔγειρε
Ναυσικάαν εὔπεπλον, ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον
Βῆ δ' ἰέναι διὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί, κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα, τῷ δὲ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
Ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε.
Πάππα φίλ' οὐκ ἂν δή μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
Ὑψηλὴν εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται,
Καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι,
Βουλὰς βουλεύειν, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα,
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπυίοντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες.
Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες,
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι, τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ', αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἔρχευ, ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλὴν εὔκυκλον ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν.
Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἅμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
Ὅπλεον, ἡμιόνους θ' ὕπαγον, ζεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνῃ.
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν.
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ.

Μήτηρ

καὶ αὐτὴ ὀνομάζῃ τοῖς ἀρίστοις, τουτέστιν ὅτι εἰ εὐγενὴς γράφεται καὶ ἧ τοι γένος. ἀπότρυνον.] παρόρμησον. ἔσσεαι.] ἔσῃ, γενήσῃ. ἐφοπλίσαι.] παρασκευάσαι. ἥ κεν.] ἥτις ἄν. ἄγῃσι.] ἄγοι, φέροι, βαστάζοι. ζῶστρα.] τὰ πρὸς ζώνην ἐπιτήδεια ἐνδύματα. λέγει δὲ χιτῶνας ἢ ζώνας. πλυνοί.] οἱ τόποι ἐν οἷς πλύνουσιν. τινάσσεται.] κινεῖται. ἐπιπίλναται.] προσπελάζει, ἐμπίπτει. αἴθρη.] εὐδία. ἕδος.] ἕδρασμα, κτίσμα. πέπταται.] ἀναπέπταται, ἀνέῳκται. ἀνέφελος.] νεφελῶν χωρίς. ἡ γὰρ κορυφὴ ἡ τοῦ Ὀλύμπου οὐρανὸς καλεῖται. ὁ δὲ οὐρανὸς ὑφ' Ὁμήρου ἀπὸ τῶν νεφελῶν ἕως τοῦ κατηστερισμένου τόπου συνωνύμως αὐτῷ τῷ κατηστερισμένῳ καλεῖται. αἴγλη.] λαμπηδών. τῷ ἔνι.] ἐν τούτῳ. ἐπιδέδρομεν.] ἔπεισιν, ἐπιτρέχει. διεπέφραδε.] διεσήμανεν. εὔθρονος.] θρόνον νῦν τὸν ἁρμάτειον λέγει τῆς ἠοῦς ἕως, οὐ γάρ ἐστιν ἑδραία ἡ θεὸς αὕτη ἡ νῦν εἰρημένη. ἀγγείλειε.] ἐπαγγείλῃ, εἴποι. ἐπ' ἐσχάρῃ.] παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ, ἐσχάρα δὲ τόπος ἐφ' ᾧ τὸ πῦρ καίεται. ἠλάκατα.] νῦν τὰ ἔρια. στρωφῶσα.] στρέφουσα, ἐργαζομένη. ἁλιπόρφυρα.] θαλάσσια βαφῇ. θύραζε.] ἔξω. ξύμβλητο.] συνέτυχεν. κλειτούς.] ἐνδόξους. βουλήν.] νῦν τὸν τόπον ὅπου βουλεύονται. πάππα.] προσφώνησις φιλοφρονητικὴ νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. ἐφοπλίσσειας.] παρασκευάσειας. ἀπήνην.] ἅμαξαν. ὀπυίοντες.] γεγαμηκότες. ἠΐθεοι.] ἄγαμοι. θαλέθοντες.] θάλλοντες, ἀκμάζοντες. χορόν.] τὸ συνέδριον, τὰ ἀθροίσματα, διδασκαλεῖα. αἴδετο.] ᾐσχύνθη, ἐνετράπη. θαλερόν.] θάλλειν καὶ ἀκμάζειν ποιοῦν. ἐξονομῆναι.] ὀνομαστὶ εἰπεῖν. οὔτε τευ.] οὔτε τινός. ἀμείβετο.] ἀνταπεκρίνετο, διὰ ἀμοιβῆς προσεφθέγγετο. ἐφοπλίσσουσι.] παρασκευάσουσι. εὔκυκλον.] εὔτροχον· κύκλοι γὰρ οἱ τροχοί. ὑπερτερίῃ.] τῷ ἐπιτιθεμένῳ πλινθίῳ τῇ ἁμάξῃ πρὸς τὸ πλείονα βάρη φέρειν. ὑψηλοτάτῳ, ὃ καὶ πλίνθιον καλεῖται ἢ τῷ ὑπὲρ ἄνω τῆς ἁμάξης τετραγώνῳ ξύλῳ δεχομένῳ τὸ ἐντιθέμενον φορτίον. δμώεσσιν.] θεραπαινίσιν. ἐΰτροχον.] καλοὺς τροχοὺς ἔχουσαν. ὅπλεον.] ἡτοίμαζον, παρεσκεύαζον. ὕπαγον.] ὑπέζευγον. ἐσθῆτα φαεινήν.] οὐ τότε οὖσαν φαεινήν· ἐρρύπωτο γάρ· ἀλλὰ τῇ φύσει καθαρᾷ.

κίστῃ.]

κίστῃ.] ἐν κισματοθήκῃ. ἢ ἀποθήκῃ τοῦ ἐγκεῖσθαί τι ἐν αὐτῇ. ἔχευεν.] ἐνέχεεν ἐνέβαλεν. ληκύθῳ.] ἐλαιοδόχῳ, ἀγγείῳ. ὑγρὸν ἔλαιον.] οὐ τὸ τῇ φύσει ὑγρόν· ἀλλὰ τὸ ὑγροποιόν. εἵως.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅπως. χυτλώσαιτο.] λουσαμένη ἀλείψαιτο· χύτλος γὰρ τὸ μεθ' ὕδατος ἔλαιον. καναχή.] ψόφος, ἦχος.

τανύοντο.] συνεχῶς ἐφέροντο.

ἄμοτον.] ἀπλήρωτον. ἐπηετανοί.] συνεχεῖς. κίον.] ἐπορεύοντο.

ῥυπόωντα.] ῥυπαρά. ὑπεκπροέλυσεν.] ἡ μὲν ὑπὸ τὴν ὑπόζευξιν δηλοῖ, ἡ δὲ πρὸ τὴν ἐς προσθάλασσαν. σεῦαν.] ἐδίωξαν. δινήεντα.] δίνας καὶ συστροφὰς ἔχοντα. ἄγρωστιν.] εἶδος βοτάνης, ὅπερ ἐστὶ πόα χορτώδης. στεῖβον.] ἐπάτουν. βόθροισι.] τοῖς ὀρύγμασι. προφέρουσαι.] προβάλλουσαι. ῥύπα.] τὸν ῥύπον. λάιγγας.] τὰ μικρὰ λιθάρια· ἢ τὰς μικρὰς ψήφους. πέτασαν.] ἐξέτειναν. χέρσον.] τὴν γῆν.

ἀποπτύεσκε.] ἀπορρίπτειν. λοεσσάμεναι.] λουσάμεναι. χρισάμεναι.] ἀλειψάμεναι. δεῖπνον.] ἄριστον.

ὄχθῃσι.] τοῖς χείλεσι τοῦ ποταμοῦ.

τερσήμεναι.] ξηρανθῆναι. τάρφθεν.] ἐκορέσθησαν. εἶσι πορεύεται, ἢ ἔρχεται. λίπα.] λιπαρῶς. Τηΰγετον.] ὄρος τῆς Λακωνικῆς. περιμήκετον.] ὑψηλόν. Ἐρύμανθον.] ὄρος τῆς Ἀρκαδίας καὶ ποταμός· ἔνθα ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος· ἐν τούτοις δὲ λέων οὐ γίνεται. ὠκείῃς.] ὠκείαις, ταχείαις. ἀγρονόμοι.] αἱ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν νεμόμεναι, ἢ ἄγραν νέμουσαι. ἀριγνώτη.] μεγάλως καὶ γνωστὴ καὶ φοβερά. ἀδμής.] ἀδάμαστος, ἄγαμος.

πτύξασα.] διπλώσασα ἢ διπλωθῆναι ποιήσασα. ἔγροιτο.] ἐξανέστη. εὐώπιδα.] εὐόφθαλμον, ὦπες καὶ οἱ ὀφθαλμοί. δίνῃ.] τῇ τῶν ὑδάτων συστροφῇ. ἄϋσαν.] ἐβόησαν.

θεουδής.] θεοειδής, θεοῖς ὅμοιος· ἢ θεοσεβὴς ὁ θεοῖς ἀρέσκων ἢ θεοῦ ἔχων αἰδῶ.

ἀϋτή.]

Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν
Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δὲ οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ, κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
Δῶκε δὲ οἱ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον
Εἵως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν, καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνοιιν.
Αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτὴν
Οὐκ οἴην, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,
Ἔνθ' αἵ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.
Καὶ τὰς μὲν σεῦαν ποταμὸν πάρα δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα, ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης
Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς, ἔριδα προφέρουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηράν τε ῥύπα πάντα,
Ἑξείης πέτασαν παρὰ θῖν' ἁλός, ἧχι μάλιστα
Λάιγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα,
Αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο.
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμῳαί τε καὶ αὐτή,
Σφαίρῃ ταί δ' ἄρ' ἔπαιζον ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.
Τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον
Τερπομένη κάπροισι, καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι,
Τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀγρονόμοι παίζουσι, γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ,
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥ γε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι,
Ὣς ἥ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
Ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἡγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια,
Ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθείῃ δ' ἔμπεσε δίνῃ.
Αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσαν, ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσεύς
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
Ὤ μοι ἐγὼ τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω.
Ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι.
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.

Ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀϋτή
Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.
Ἤ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδηέντων.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠδὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῒ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται, αὐτὰρ ὁ βουσὶ μετέρχεται ἢ ὀΐεσσιν,
Ἠὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους, κέλεται δέ ἑ γαστὴρ
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν.
Ὣς Ὀδυσεὺς κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι γυμνός περ ἐών, χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ·
Τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προὐχούσας.
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε, τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἵλετο γυίων.
Στῆ δ' ἄντα σχομένη, ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσεύς.
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.
Γουνοῦμαί σε ἄνασσα, θεός νύ τις, ἢ βροτός ἐσσι.
Εἰ μέν τις θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἐγώ γε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Εἶδός τε μέγεθός τε, φυήν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω.
Εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι, μάλα πού σφισι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσύνῃσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
Λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας, οἶκόνδ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα,
Ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαός
Τὴν ὁδὸν ᾗ δὴ μέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι.
Ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δήν, ἐπεὶ οὔπω τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης.

ἀϋτή.] νῦν ἡ φωνή. πίσεα.] τοὺς διύγρους τόπους· παρὰ τὸ πίσαι, ὅ ἐστι ποτίσαι. αὐδηέντων.] εὐφώνων, ἐνάρθρῳ φωνῇ χρωμένων. ὑπεδύσατο.] ὑπεξῆλθεν. πτόρθον.] κλάδον, βλαστόν. ῥύσαιτο.] καλύψοι, σκεπάσοι.

μήδεα.] νῦν τὰ αἰδέσιμα μέρη, τὰ αἰδοῖα. ὀρεσίτροφος.] ὄρεσι τρεφόμενος. βῆ δ' ἴμεν.] ὥρμησε δὲ ἀπιέναι. ὑόμενος.] βρεχόμενος. ἀήμενος.] ὑπὸ ἀνέμου καταπνεόμενος.

δαίεται.] καίεται. μετέρχεται.] ἐπέρχεται. πειρήσοντα.] πεῖραν ληψόμενον. ἐϋπλοκάμοισι.] εὐκόσμοις ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν καλοῖς. κεκακωμένος.] κακῶς διακείμενος. τρέσσαν.] φοβηθεῖσαι, ἔφυγον. προὐχούσας.] προβεβλημένας. δέος.] φόβον. εἵλετο.] ἀφείλατο. ἄντα σχομένη.] νῦν ἐξεναντίας ἀνασχομένη, καὶ μείνασα. λίσσοιτο.] παρακαλοίη. αὔτως.] οὕτως ὡς ἔχει. ἀποσταδά.] ἐκ διαστήματος. δοάσσατο.] ἔδοξε. χολώσαιτο.] ὀργισθείη. κερδαλέα.] συνετά. γουνοῦμαι.] ἱκετεύω. ἄνασσα.] βασιλίς, δέσποινα. ἐϋφροσύνῃσιν.] θυμηδίαις. ἰαίνεται.] χαίρει, τέρπει. λευσσόντων.] βλεπόντων. θάλος.] βλάστημα. εἰσοιχνεῦσαν.] εἰσερχομένην, πορευομένην. ἐέδνοισι.] τοῖς πρὸ γάμου δώροις, μνήστροις. βρίσας.] βαρήσας.

φοίνικος νέον ἔρνος.] τοῦ ἀνατεθέντα λέγει φοίνικα τῇ Λητοῖ, οὗ ἐφαψαμένη ἀπεκύησεν. ἔρνος.] τὸ εὐθαλὲς δένδρον. ἀνερχόμενον.] αὐξανόμενον. ἦλθον γὰρ καὶ κεῖσε.] πιθανῶς ἐμφαίνει τινὰ τῶν ἐπιφανῶν· ἵνα μὴ φορτηγὸς ἢ κωπηλάτης εἶναι δόξῃ. ἔσεσθαι.] γενήσεσθαι. ἐτεθήπεα.] ἐξεπλάγην. δόρυ.] δένδρον.

ἀγαμαί.]

ἄγαμαι.] θαυμάζω. τεθήπεα.] καταπέπληγμαι. φόρει.] ἔφερεν. κραιπναί.] ταχεῖαι, ἢ ὀξεῖαι. θύελλαι.] αἱ συστροφαὶ τῶν ἀνέμων. ἱκόμην.] ἱκέτευσα, ἀφικόμην. εἴλυμα.] ἐνέλυμα, κάλυμμα, περίβλημα. σπείρων.] ἱματίων. σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν.] συνετῶς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα συνεύχεται ἃ μόνα διὰ φροντίδος οἴεται εἶναι. ὁμοφροσύνην.] γνησίαν φιλίαν. ὀπάσειαν.] παράσχωσιν. ἄρειον.] κρεῖττον βέλτιον. ὁμοφρονέοντες.] τὰ αὐτὰ βουλευόμενοι. χάρμα.] χαρά. εὐμενέτῃσι.] τοῖς φίλοις τοῖς εὐμενῶς διακειμένοις, καὶ εὐνοοῦσιν. μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.] τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας αἰσθάνονται καὶ ἀπολαύουσιν. νέμει.] ἀπονέμει, ἀφορίζει. ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσι.] δύναται καὶ οἷς ἀναμίγνυσι τοῖς ἀγαθοῖς τὰ κακά. πρὸς ἀξίαν ἑκάστων νέμει τὰ κακὰ καὶ τὰ ἀγαθά. ἱκάνεις.] παραγέγονας. δευήσεαι.] ἐνδεὴς ἔσῃ. ταλαπείριον.] τὸν πόρρωθεν ἐληλυθότα ἢ τὸν ταλαίπωρον. φάσθε.] ὑπολαμβάνετε. διερὸς βροτός.] ζῶν ἐῤραμμένος καὶ ἰκμάδος μετέχων, τὴν μὲν γὰρ ζωὴν ὑγρότης καὶ θερμασία συνέχει. τὸν δὲ θάνατον ψυχρότης καὶ ξυρασία. ὅθεν καὶ ἀλίβαντες λιβάδος μὴ μετέχοντες. κομέειν.] τημελεῖν. πρὸς γὰρ Διός εἰσι.] ὑπὸ γὰρ τοῦ Διὸς ἐποπτεύονται καὶ πτωχοί. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.] ὀλίγη μὲν τῷ διδόντι φίλη δὲ τῷ λαμβάνοντι. ἡ γὰρ ἔνδεια καὶ τὸ ὀλίγον φίλον ἡγεῖται. σκέπας.] σκεπηνόν.

ἤνωγον.]

Ὣς σὲ γύναι ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δείδιά τ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι, χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει,
Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης, νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
Ὄφρ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν, οὐ γὰρ ὀίω
Παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν,
Ἀλλὰ ἄνασσ' ἐλέαιρε, σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὔ τινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τι που εἴλυμα σπείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρα τε καὶ οἶκον καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
Ἐσθλήν, οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή, πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
Χάρματα δ' εὐμενέτῃσι, μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ, οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν
Ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ,
Καί που σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλου
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν,
Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν,
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι κέλευσε.
Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι, πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι,
Ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται,
Δηιοτῆτα φέρων, μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισι.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
Ἀλλ' ὅ δέ τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε
Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι κέλευσαν.
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἷσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.

πάρ

Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔθηκαν.
Δῶκαν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἤνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δὴ ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀμφίπολοι στῆθ' οὕτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμην ὤμοιιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
Χρίσομαι, ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἐστιν ἀλοιφή.
Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἐγώ γε λοέσσομαι, αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐυπλοκάμοισι μετελθών.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρῃ.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χρόα νίζετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἅλμην, ἥ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους.
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα λοέσσατο, καὶ λίπ' ἄλειψεν,
Ἀμφὶ δὲ εἵμαθ' ἕσαθ' ἅ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής.
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
Μείζονά τ' εἰσιδέειν, καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει.
Ὣς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
Κάλλεϊ καὶ χάρισι στίλβων, θηεῖτο δὲ κούρη.
Δὴ ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐυπλοκάμοισι μετηύδα.
Κλῦτέ μοι ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρα τι εἴπω.
Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
Πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι ἀεικέλιος δέατ' εἶναι,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Αἲ γὰρ ἐμοὶ τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ἦ τοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἁρπαλέως, δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλ' ἐνόησεν.
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης.
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἂν δ' ἔβη αὐτή,
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ὄρσεο νῦν ὦ ξεῖνε πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω
Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σέ φημὶ
Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν, ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,
Ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγροὺς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,

Τόφρα

ἤνωγον.] ἐκέλευον. ῥοῇσι.] ῥεύμασι, ῥεέθροις. ἀπόπροθεν.] ἔμπροσθεν. λοέσσομαι.] λούσομαι. αἰδέομαι.] αἰδοῦμαι, αἰσχύνομαι. μετελθὼν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπελθών. νίψατο.] ἀπεπλύνετο. ἄμπεχεν.] περιεῖχεν. ἁλὸς χνόον.] τὸ λεπτότατον τῆς θαλάσσης ἢ τὴν ἀκαθαρσίαν. λοέσσατο.] ἀπελούσατο, ἀπέπλυνεν. λίπ' ἄλειψεν.] λιπαρῷ ἢ λιπαντικῷ ἐλαίῳ. ἐλαίῳ ἠλείψατο. ἕσσατο.] ἐνεδύσατο.

πάσσονα.] παχύτερον. κάρητος.] τῆς κεφαλῆς. οὔλας.] συνεστραμμένας. ἧκε.] ἀντὶ τοῦ ἐποίησεν. περιχεύεται.] περιβάλλει. ἴδρις.] ἐπιστήμων, τεχνίτης. δέδαεν.] ἐδίδαξεν. χαρίεντα.] ἐπίχαριτα, καλά.

τελείει.] ποιεῖ, κατασκευάζει. ἀεικέλιος.] εὐτελὴς καὶ φαῦλος. δέατο.] ἐδόκει, ἐφαίνετο. ἅδοι.] ἀρέσκοι. ἁρπαλέως.] ἁρπακτικῶς. εἰδησέμεν.] γνῶναι, μαθήσεσθαι. ἀπινύσσειν.] ἀσύνετος εἶναι.

gg ἐπιβήσομεν.]

Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
Καρπαλίμως ἔρχεσθαι, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν πέρι πύργος
Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη, νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται, πᾶσιν γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν ἑκάστῳ.
Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορή, καλὸν Ποσιδήϊον ἀμφὶς
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Ἔνθα δὲ νηῶν ὅπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
Πείσματα καὶ σπεῖρας, καὶ ἀποξύνουσιν ἐρετμά.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιός, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἐῗσαι,
Ἧισιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις ὀπίσσω
Μωμεύῃ, μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάᾳ ἕπεται καλός τε μέγας τε
Ξεῖνος, ποῦ δέ μιν εὗρε, πόσις νύ οἱ ἔσσεται αὐτῇ,
Ἤ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν,
Ἤ τίς οἱ εὐξαμένῃ πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα,
Βέλτερον εἰ καὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν, ἦ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας, τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὣς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο.
Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγεται†, πρίν γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν,
Ξεῖνε σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς παρὰ πατρὸς ἐμεῖο,
Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
Αἰγείρων, ἐν δὲ κρήνη νάει ἀμφὶ δὲ λειμών.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωή,
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Ἔνθα καθεζόμενος, μεῖναι χρόνον εἰσόκεν ἡμεῖς
Ἄστυ δὲ ἔλθωμεν, καὶ ἱκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπῃ ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι.
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστί, καὶ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο
Νήπιος, οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
Ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν, ἡ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,

Ἠλάκατα

ἐπιβήσομεν.] ἐπιβῶμεν, εἰσέλθωμεν. πύργος.] νῦν τὸ τεῖχος. εἰσίθμη.] εἴσοδος ἀπὸ τοῦ εἰσιέναι, κατὰ μεταπλασμὸν τὸν ἰσθμὸν λέγει. εἰρύαται.] εἱλκυσμέναι εἰσίν. ἐπίστιον.] ἐποίκιον σκηνὴ νεώριον ἢ σκάφος παρὰ τὸ ἱστίον λέγει· ἢ ὅτι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν νεωλκημένων· στενὴ ἐστὶν ἡ εἴσοδος. Ποσιδήϊον.] τῷ Ποσειδῶνι καθιερωμένον τέμενος. ῥυτοῖσι.] τοῖς εἱλκυσμένοις, ἐκ γῆς τούτου μεγάλοις. κατωρυχέεσσι.] κατωρυγμένοις. ὅπλα.] τὰ τῶν νεῶν σχοινία. ἀλέγουσι] διὰ φροντίδος ἔχουσι καὶ ἐπιμελείας ἀξιοῦσι. πείσματα.] τὰ ἀπόγεια σχοινία. σπεῖρας.] νῦν οἱ μεγάλοι κάλοι, παρὰ τὸ σπείραι, δι' ὧν ἕλκονται αἱ νῆες. ἀποξύνουσι.] τὸν φλοιὸν περιξέουσι. φαρέτρη.] βελοθήκη. ἀγαλλόμενοι.] χαίροντες. ἀλεείνω.] φυλάττομαι. ἀδευκέα.] σκληράν, χαλεπήν. μωμεύῃ.] λοιδορήσῃ, μέμψηται, ψέξῃ. κακώτερος.] φαυλότερος χείρων. ἀντιβολήσας.] συντυχών. ἕπεται.] ἀκολουθεῖ. κομίσσατο.] ἐπιμελείας ἠξίωσεν. τηλεδαπῶν.] τῶν ἀπὸ τοῦ πόῤῥω ὑπάρχου ξένων. πολυάρητος.] πολύευκτος. ἐρέουσιν.] ἐρεῦσι, λέξουσι. ἀμφάδιον.] τὸν ἐκ τοῦ φανεροῦ. τύχῃς.] ἐπιτύχῃς. νάει.] ῥέει. τεθαλυῖα.] θάλλουσα, καὶ πλήθουσα φυτοῖς. ἀλωή.] ὁ εἰς φυτείαν ἐπιτήδειος τόπος τῆς δενδροφόρου γαίας. ἔλπῃ.] ἐλπίζῃ νομίζεις. ἀφῖχθαι.] ἐλθεῖν, παραγενέσθαι. ἐρέεσθαι.] ἐρωτᾶν, ἀντὶ τοῦ ἐρώτησον. ἀρίγνωτα.] δῆλα, πάνυ φανερά. κεύθωσι.] κρύψωσι, χωρήσωσιν. διελθέμεν.] διελθεῖν, ἀντὶ τοῦ δίελθε. ἐν πυρὸς αὐγῇ.] ἐν τῷ καταπεφωτισμένῳ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τόπῳ. ἧσται.] κάθηται.

κεκλιμένη.

† μίσγηται

Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμωαὶ δέ οἱ εἵατ' ὄπισθεν.
Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐγῇ,
Τῷ ὅγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὥς,
Τὸν παραμειψάμενος μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδηαι
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί,
Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους, αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα,
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν,
Ἡ δὲ μάλ' ἡνιόχευεν, ὅπως ἅμ' ἑποίατο πεζοὶ
Ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσεύς τε. νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἱρὸν Ἀθηναίης ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη.
Νῦν δή πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν, ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον, αἴδετο γάρ ῥα
Πατροκασίγνητον, ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

ΟΔΥΣ-

κεκλιμένη.] ἐπαναπαυομένη. ποτικέκλιται αὐγῇ.] περιέχεται τῇ αὐγῇ, ἀντὶ τοῦ πεφώτισται. οἰνοποτάζει.] οἰνοχεῖται. ἐφήμενος.] ἐπικαθήμενος. παραμειψάμενος.] παρελθών. μητρὸς ποτὶ γούνασι.] ἤτοι ὡς γυνὴ γυναῖκα προκρίνει ἢ φρονιμωτάτη παραδίδοται καὶ ἄλλως γὰρ φιλοικτίρμον τὸ θῆλυ. φίλα φρονέῃσι.] φιλοφρονεῖν βούλοιτο. τρώχων.] ἔτρεχον. πλίσσοντο.] διέβαινον. πλίχος γὰρ τὸ ὑπὸ τὰ αἰδοῖα δέρμα. ὃ δὴ τῶν διαβαινόντων. μάλα.] νῦν ἐπιστημόνως. ἑποίατο.] ἀκολουθήσειαν. νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.] τεχνικῶς ἤλαυνεν. δύσετο τ' ἠέλιος.] νῦν πρὸς δυσμὰς ἀπέκλινεν, ἡμέρας γὰρ ἔτι οὔσης εἰσέρχεται Ὀδυσσεύς, παρὸ καὶ ἀχλὺν αὐτῷ καταχέει. ῥαιομένου.] φθειρομένου. ἔρραιε.] ἔφθειρεν. ἐλεεινόν.] ἐλέους τυχεῖν. Ἐννοσίγαιος.] ὁ Ποσειδῶν, ὁ τὴν γῆν κινῶν, ἔνωσις μὲν γὰρ ἡ κίνησις. ἐναντίον.] ἀπεναντίας ἐκ τοῦ φανεροῦ. αἴδετο πατροκασίγνητον.] τὸν τοῦ πατρὸς ἀδελφόν, τὸν θεῖον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ναυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει τὴν Ἀρήτην Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, ἐγνώρισε γὰρ αὐτήν, τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν ἀπὸ τῆς Ὠγυγίας μέχρι τῆς τῶν Φαιάκων γῆς διηγεῖται.

 ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Η. ΤΟΥ Ομηρου ῥαψῳδίαν.

Ἀπειραίη.] ἄποθεν περῶσα, ἠπειρωτική, ἔστι δὲ ἀντικρὺ τῆς Κορκύρας ἡ Ἤπειρος. ἀπήνης.] ἁμάξης. θαλαμηπόλος.] ἤτοι ἡ περὶ τὸν θάλαμον ἀναστρεφομένη· ἢ ἡ τοῦ οἴκου προνοοῦσα.

ἀπείρηθεν.] πόρρωθεν ἀπὸ τῆς ἠπείρου. ἐκόσμει.] παρασκεύαζεν. ἔξελον.] ἐξαίρετον ἔδωκαν. κερτομέοι.] χλευάζοι. δύσεσθαι.] εἰσελθεῖν.

ἠέρα.] νῦν τὴν ὁμίχλην. ἐραννήν.] ἐπέραστον, καλήν. παρθενικῇ νεήνιδι.] παρθένῳ νεωτέρᾳ. εἰκυῖα.] ὁμοία. κάλπιν.] ὑδρείαν. ἀνείρετο.] ἐπηρώτησεν. ταλαπείριος.] Ἀρίσταρχος μὲν ἀντὶ τοῦ ταλαίπωρος. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ξένος, καὶ πόρρωθεν πεπορακώς· ἢ μακρόθεν ἀφιγμένος. προτιόσσεο.] ἐνόρα· ἢ προσαγόρευε, ἢ περίβλεπε. οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται.] οὐ ξενίζουσι τοὺς ἀνθρώπους. πῶς οὖν ἐν τοῖς ἑξῆς φιλοξενωτάτους λέγει; ἢ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὄντι εἶναι ἀηδῆ, τοὺς βασιλεῖς φιλοξένους. ἢ ἴσως ἵνα φυλάξηται τινὸς πυθέσθαι, ἢ πρὸς ἕτερον καταχθῆναι. ἀγαπαζόμενοι.] φιλοφρονούμενοι. φιλέουσι.] φιλικῶς ὑποδέχονται ξενίζουσιν. πεποιθότες.] θαρροῦντες. ὠκείῃσι.] ταχείαις. ναυσικλυτοί.] οἱ περὶ τὴν θάλασσαν ἔνδοξοι. ἡγήσατο.] ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ ἐγένετο.

διὰ σφέας.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ητα δ' εὖ φρονέουσ' Ὀδυσῆ, σχερίης βασιλῆες.

ΩΣ ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμιόνοιιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὗ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' ἵκανε,
Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι, κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἵσταντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπήνης
Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἑὸν ἤϊε, δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα.
Τήν ποτ' ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι.
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεοῦ δ' ὣς δῆμος ἄκουεν.
Ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
Ἥ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλιν δ' ἴμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας,
Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ' ὅτις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν,
Ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ.
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει,
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, τῷ οὔ τινα οἶδα
Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε πάτερ, δόμον ὅν με κελεύεις
Δείξω, ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει,
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται.
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι,
Νηυσὶ θοῇσι τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν,
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν ἐπεί σφισι δῶκε Κρονίων.
Τῶν νέες ὠκεῖαι, ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν.

Ἐρχόμενον

Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας, οὐ γὰρ Ἀθήνη
Εἴα ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας, καὶ νῆας ἐΐσας.
Αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά,
Ὑψηλὰ σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματ' ἵκοντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Οὗτος δή τοι ξεῖνε πάτερ, δόμος ὅν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας
Δαίτην δαινυμένους, σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει, θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισι τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
Τῶν αὐτῶν, οἵ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα,
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο, καὶ Περίβοια γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὅς ποθ' ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν,
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός,
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε,
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε.
Τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην, τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν.
Καί μιν ἔτισ' ὡς οὔ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν,
Ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν,
Ἔκ τε φίλων παίδων, ἔκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο
Καὶ λαῶν, οἵ μιν ῥα θεὸν ὣς εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστυ,
Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ,
Οἷσί τ' εὖ φρονέῃσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ', ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινήν,
Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε κλυτά, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἱσταμένῳ πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
Ὥς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.

Χάλκεοι

διὰ σφέας.] δι' αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ δι' αὐτῶν. δεινή.] φοβερά, δέους ἀξία. λαῖτμα.] οἱ μὲν ὅρμημα· οἱ δὲ τὸ κῦτος· οἱ δὲ τὸ διάστημα τοῦ πελάγους. ἔστι δὲ τὸ μέγα καὶ πλατύ, λέγει δὲ τὸ κῦμα. δήεις.] εὑρήσεις. ἀρηρότα.] συνησφαλισμένα. πεφραδέμεν.] ἐπιδεῖξαι.

κίε.] πορεύου. τάρβει.] φοβοῦ. κιχήσεαι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐντεύξεις· οὐ γὰρ καταλήψεσθαι σημαίνει. ἀρητὴ δ' ὄνομ' ἐστίν.] καθὸ ἀρητῶς καὶ εὐκταίως ἐγεννήθη. ἐπώνυμον.] φερώνυμον.

ὤλεσεν.] ἀπώλεσεν. τοκήων.] τῶν προγόνων. ἐγείνατο.] ἐγέννησεν.

Ῥηξήνορα.] ὄνομα κύριον. ἄκουρον.] ἄμοιρον ἄρρενος παιδός, ἢ μὴ γεννήσαντα παῖδα ἄρρενα. νυμφίον.] νεωστὶ γεγαμηκότα. τίεται.] τιμᾶται. λιπόντα.] καταλιπόντα.

ὅσσαι.] ὁπόσαι. δειδέχαται.] δεξιοῦνται, ἀσπάζονται. στείχησι.] πορεύηται. δεύεται.] ἐνδεὴς ὑπάρχει. οἷσί τ' εὖ φρονέῃσι.] καὶ οἷς ἂν εὐφρονῇ ἡ Ἀρήτη τὰ νείκη καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν διαλύει. Σχερίη.] ἡ τῶν Φαιάκων χώρα ἡ νῆσος· καὶ ἡ Κέρκυρα τὸ πρότερον οὕτως ἐκαλεῖτο. Μαραθῶνα.] τόπον τῆς Ἀττικῆς. Ἀθήνην.] νῦν τὴν πόλιν, τὰς Ἀθήνας.

δῦνε.] κατέδυ εἰσῆλθεν. Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.] τὸ ἑαυτῆς τέμενος. ἐν τούτῳ γὰρ ἐτράφη Ἐρεχθεύς. ἐληλέδατο.] παρατεταμένοι δὲ ἢ ἐρηρέδατο, ἡρμοσμένοι ἦσαν.

ἐς μυχὸν

ἐξ οὐδοῦ.] ἀπὸ τοῦ οὐδοῦ, ἕως τῆς ἔσω γωνίας. μυχόν.] τὸ ἐνδότατον τῆς οἰκίας. θριγκός.] ὁ περίβολος τῆς οἰκίας· καὶ τὸ ἐπικόσμημα τοῦ τοίχου. ἔεργον.] ἀπεῖργον· ἐκώλυον· περιεῖχον. σταθμοί.] αἱ παραστάδες. κορώνη.] τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας, ἤτοι τὸ κρίγκιον. ἑκάτερθεν.] ἑκατέρωθεν. ἰδυίῃσιν.] ἐμπείροις. πραπίδεσσι.] φρεσίν. ἐρηρέδατο.] ἐνηρμοσμένοι ἦσαν. χρύσειοι δ' ἑκάτερθεν καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν.] ἤτοι κυρίως ἢ ἥλους λέγει· παρ' ὃ καὶ κυνάδας φασί. ἢ τοὺς διπλοῦς ἥλους. τινὲς δὲ φασὶ τοὺς δοθέντας ὑπὸ Ἥρας Ποσειδῶνι ὑπὲρ τοῦ συλλαβεῖν αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ Διὸς ἐπίθεσιν· οὕτως περιελθεῖν εἰς Ἀλκίνοον. ἐΰννητοι.] εὐνενησμένοι. βεβλήατο.] ἐπέκειντο. χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι.] ἀνδριάντες τινές. ἐϋδμήτων.] καλῶς ᾠκοδομημένων.

ἐπὶ βωμῶν.] ἐπὶ τῶν βάσεων. ἕστασαν.] ἵσταντο. ἐπηετανόν.] ἀδιαλείπτως. δαιτυμόνεσσι.] εὐωχουμένοις. ἀλετρεύουσι.] ἀλοῦσιν. μύλης ἔπι.] ἐν τοῖς μύλοις, ἐπὶ τοῖς μύλοις. οἱ δὲ ὅτι τὸ ἔλεον ἐπὶ τοῦ μηροῦ ἔστρεφον, μύλη γὰρ τὸ ἄκρον τοῦ μηροῦ. μήλοπα.] καρπόν.] τοὺς πυρούς, μηλοειδὴς γὰρ ἔστι τὴν χροίαν. ὑφόωσιν.] ὑφαίνουσιν.

στρωφῶσιν.] στρέφουσιν, ἐργάζονται. ἥμεναι.] καθήμεναι. οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.] οἱ μὲν ὅτι ἡλιοτρόπιον τάξιν ἐπεῖχον καθήμεναι θεραπαινίδες, οἱ δὲ ὅτι πεπύκνωται τὸ δένδρον τοῖς φύλλοις. φύλλα δὲ ἤτοι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην· ὡς καὶ τὰ φύλλα τῆς αἰγείρου ἀντεστραμμένα ἀλλήλοις· καὶ εὐκίνητα ῥᾳδίως, καὶ ὑπὸ τυχούσης αὔρας. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐναργῶς· ὥσπερ γὰρ ἐν φύλλοισιν αἰγείρου μακρᾶς, κἂν ἄλλο μηδὲν, ἀλλὰ τοὐκείνης κάρα κινήσας, αὔραις ἀνακουφίζει πτερόν. μακεδνῆς.] τῆς μακεδνῆς καὶ ὑψηλῆς, παρὰ τὸ μῆκος. καιροσέων.] εὐυφῶν, εὖ κεκαιρωμένων. καίρωμα δὲ ἐστὶ τὸ διαπλεκόμενον ἐν τῷ στήμονι, παρὰ τὸν μίτον, ὑπὲρ τοῦ μὴ συγχεῖσθαι τοὺς στήμονας. ὅθεν ἀπὸ μέρους τοῦ μιτώματος, τοὺς ὅλους εὐυφεῖς λέγει.

ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.] ἤτοι οὕτως ἦσαν πυκναὶ ὡς μὴ δὲ ἔλαιον δι' αὐτῶν διελθεῖν. ἢ ἔξωθεν ὡς ἔλαιον ἔστιλβον διὰ τὴν λευκότητα, ἢ ῥυπαραὶ ἦσαν. ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀπορρεῖν. ἢ οὕτως ἀποστίλβειν τὸν μίτον, ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀποβάλλειν. ἴδριες.] ἐπιστήμονες, ἔμπειροι. ὡς δὲ γυναῖκες.] νῦν τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ τοσοῦτον. τεχνῆσαι.] τεχνῖται. ὄρχατος.] ὁ ἐπὶ στίχον καὶ ἐν τάξει τῶν ἀμπέλων φυτεία, ὄρχατος λέγεται, ἢ κῆπος. ἕρκος.] περίφραγμα, τειχίον.

ἐλήλαται.] τετείχισται. ἀμφοτέρωθεν.] νῦν πανταχόθεν. τηλεθόωντα.] πάνυ θάλλοντα. τετράγυος.] τεσσάρων γυῶν. γύη δὲ μέτρον γῆς γεωργικόν. ὄγχναι.] ἄπιοι. ἀγλαόκαρποι.] λαμπρὸν καρπὸν φέρουσαι. τηλεθόωσαι.] θάλλουσαι, ἀκμάζουσαι. χείματος.] χειμῶνος. θέρευς.] θέρους. ἐπετήσιος.] ἑκάστου ἐνιαυτοῦ ἢ ἐν ὅλῳ τῷ ἔτει τοῦ ἐνιαυτοῦ. ζεφυρίη.] ἡ τοῦ ζεφύρου πνοή. πέσσει.] πεπαίνει, πέπειρα ποιεῖ. ὄγχνη.] ἄπιος.

Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο.
Χρύσειαι δὲ θύραι, πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον.
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
Λεπτοὶ ἐΰννητοι βεβλήατο ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες.
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν,
Αἱ δ' ἱστοὺς ὑφόωσι καὶ ἠλακάτα στρωφῶσιν
Ἥμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
Τόσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν, ὣς δὲ γυναῖκες
Ἱστὸν τεχνῆσαι· περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος· περὶ δ' ἕρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἀπολείπει
Χείματος, οὐδὲ θέρευς ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
Ζεφυρίη πνείουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανόωσαι.
Ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐϋσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
Ὧι πυμάτῳ σπένδεσκον ὅτε μνησαίατο κοίτου.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεὺς,
Καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα φῶτα ἰδόντες,
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες. ὁ δ' ἐλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς.
Ἀρήτη θύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας,
Τούς δέ τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν,
Ζωέμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειαν ἕκαστος
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ' ὅτι δῆμος ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι
Θᾶσσον, ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς,
Ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ἀλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν·
Οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
Εἷσον ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.

Αὐτὰρ

ἄπιος.] ἀλωή.] ἀμπελόφυτος γῆ. ἐρρίζωται.] πεφύτευται. θειλόπεδον.] ἔνθα εἵλη γίνεται βοτρύων καὶ ἡλιοῦνται καὶ ψύχονται, ἢ ὀψυντήρ.

λευρῷ.] λείῳ, ὁμαλῷ, ἢ πλατεῖ. τέρσεται.] ἀντὶ τοῦ πεφύτευται. τραπέουσι.] πατοῦσιν. πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσι.] τὸ πλῆθος ἔμπροσθεν ἐστὶ τούτων ἐν ἑτέρῳ τόπῳ· διὸ πάλιν ἐπιφέρει ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν οὐχὶ ὅλας. ἄνθος ἀφιεῖσαι.] ἀπὸ ἄνθους εἰς ὄμφακας μεταβάλλουσαι. ὑποπερκάζουσι.] τῇ παραστάσει ἀκμάζουσι, οἷον ἐκ τοῦ ὄμφακος μεταβάλλουσιν εἰς τὸ μέλαν τῆς σταφυλῆς χρῶμα πεπαινόμεναι. πρασιαί.] αἱ λαχανεῖαι· ἢ αἱ τῶν φυτειῶν τετράγωνοι σχίσεις ὡς τὰ πλινθία. νείατον.] ἔσχατον. ὄρχον.] στίχον, ἀμπέλου. πεφύασιν.] εἰσίν, ὑπάρχουσιν.

γανόωσαι.] θάλλουσαι, λάμπουσαι.

ἐπηετανὸν γανόωσαι.] διηνεκῶς λάμπουσαι. ἐϋσκόπῳ.] καλῶς σκοποῦντι. ἵησι.] ῥεῖ. ὑδρεύοντο.] ὕδωρ ἐλάμβανον. τοῖα.] τοιαῦτα.

ᾧ πυμάτῳ.] ἐπεὶ ὀνειρόπομπος, ἢ ὕπνου παρεκτικός· διὸ καὶ εἵλετο δὲ ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει.

θέσφατος.] θεῖος, θαυμαστός. ἄνεῳ.] ἥσυχοι. κοίτου.] κοίτης. ὄλβια δοῖεν ζωέμεναι.] ἐν εὐδαιμονίᾳ παράσχοιεν ζῆσαι. ἐπιτρέψειαν.] παραδοῖεν. ἀκήν.] ἡσύχως. ὀτρύνετε.] ἐπάξατε, παρορμήσατε. ἐκέκαστο.] παρευδοκίμει. ἐπ' ἐσχάρῃ.] παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ. ἰσχανόωνται.] κατέχονται. εἷσον.] κάθισον. οἶνον ἐπικρῆσαι.] ἐπὶ τῷ ὄντι ἕτερον ἐπικεράσαι. ἱκέτῃσιν.] ἱκέταις. ὀπηδεῖ.] ἀκολουθεῖ. ταμίη.] ταμιοῦχος, φύλαξ.

ποικιλομήτιν.]

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὅς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων,
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
Ποντόνοε κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν,
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρα εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά, ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης
Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί,
Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι
Πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται, ἅσσα οἱ αἶσα κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
Ἄλλο τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται,
Αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, εὖτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας.
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν, ἐπεί σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀλκίνο' ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀϊζὺν
Ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.

Καὶ δ'

ποικιλομήτιν.] συνετὰ βουλευόμενον. αἰδοίοισιν.] αἰδοῦς ἀξίοις, τιμίοις. ὦρσεν.] ἀνέστησεν. ἀπ' ἐσχαρόφιν.] ἀπὸ τῆς ἐσχάτης. ἀγαπήνορα.] ὑπὸ ἀνδρῶν ἠγαπημένον. ἢ φιλάνθρωπον. ἢ τὸν ἀγαπῶντα ἀνδρίαν. νεῖμον.] μέρισον, διάδος. νώμησε.] διένειμεν, ἐμέρισεν. ἐπαρξάμενος.] τὴν καταρχὴν τῆς πόσεως ποιησάμενος. δαισάμενοι.] εὐωχηθέντες. κατακείετε.] καθευδήσατε, κατακοιμήθητε. ἰόντες.] ἀπελθόντες.

ἀνίης.] λύπης, ἀνίας. μεσσηγύς.] μεταξύ. αἶσα.] μοῖρα, εἱμαρμένη.

κατακλῶθές τε βαρεῖαι.] αἱ κατακλώθουσι καὶ καταμοιροῦσαι ἑκάστῳ τὸ εἱμαρμένον, βαρεῖαι. γεινομένῳ.] τικτομένῳ. νήσαντο.] ἐπένησαν ἐπεμοίραναν. ἐναργεῖς.] φανεροί.

ἔρδωμεν.] θύωμεν. δαίνυνται.] εὐωχοῦνται. ξύμβληται.] συντύχῃ.

ὁδίτης.] ὁδοιπόρος. εἰμέν.] ἐσμέν. ὥσπερ κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.] ὡς εἰσὶν ἀλλήλων ἐγγὺς κύκλωπές τε καὶ γίγαντες. ἤτοι κατὰ γένος. ἢ κατὰ τόπον. ἢ κατὰ ἀδικίαν. οὕτως καὶ ἡμεῖς θεοῖς πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. ἔοικα.] ὅμοιός εἰμι. ὀχέοντας.] ὑποφέροντας. ἢ ἔχοντας καὶ βαστάζοντας.

ἰότητι.]

Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ' αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων
Ληθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Ὥς κε μὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντα, ἰδόντα με, καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς
Ἥσθην, ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων.
Ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα
Καλά, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
Οὐ δὴ φῂς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀργαλέον βασίλεια διηνεκέως ἀγορεῦσαι,
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται.
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός, οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἐλάσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ με λαβοῦσα
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε,
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.

Ἔνθα μὲν

ἰότητι.] βουλήσει. κύντερον.] ἀναιδέστερον.] χαλεπώτερον. δύστηνον.] δυστυχῆ. αἰών.] ὁ βίος.

κακκείοντες.] κατακοιμηθησόμενοι.

ἤσθην] ἐκαθέζοντο. δορπῆσαι.] δειπνῆσαι. ἕο.] ἑαυτῆς. μνήσασθαι.] μνημονεῦσαι. ληθάνει.] ἐπιλαθέσθαι ποιεῖ. ἐνιπλήσασθαι.] πληρῶσαι. ἀνώγει.] κελεύει. ὀτρύνεσθε.] ἐπείγεσθε. ἐπιβήσεται.] ἐπιβῆναι, ποιήσεται. ἀπεκόσμεον.] ἀφῄρουν. ἔντεα δαιτός.] τὰ ὅπλα τῆς εὐωχίας, οἷον ῥαπίζας, καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰρήσομαι] ἐρωτήσω. ἔγνω.] ἐπέγνω. τά ῥα.] ἃ δή. φῂς.] εἶπας. διηνεκέως.] νῦν ταχέως, ἢ τὸ σύμπαν. Ὠγυγίη.] ἡ Καλυψοῦς νῆσος. δολόεσσα.] δόλους μηχανᾶσθαι δυναμένη. ἐφέστιον.] ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἐπιξενωθησόμενον. ἐλάσας.] συνελάσας. ἐκέασε.] διέσχισε.

ἀπέφθιτον.] διεφθάρησαν. τρόπιν.] τὸ κατώτατον μέρος τῆς νεὼς περὶ ὃ σχίζεται τὸ κῦμα. ἢ τὸ μέσον τῆς νεὼς ξύλον. ἀγκὰς ἑλών.] ἐναγκαλισάμενος περιλαβών. ἐνδυκέως.] φιλοφρόνως. ἔφασκε.] ἀντὶ τοῦ ἔλεγεν.

ἐδύνεσκον.]

Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ, καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν,
Οὖρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε,
Ἑπτακαίδεκα μὲν πλέον ἤματα ποντοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
Δυσμόρῳ, ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κελεύθους,
Ὤρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ἐπὶ σχεδίης ἁδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ', αὐτὰρ ἐγώ γε
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, ὄφρα με γαίῃ
Ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ,
Ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσῳ,
Πέτρῃς πρὸς μεγάλῃσι βαλὼν, καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ,
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποταμόν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἄριστος
Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίη νὺξ
Ἤλυθ', ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διϊπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
Ἠφυσάμην, ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τετιημένος ἦτορ
Εὗδον παννύχιος καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ,
Δύσετό τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην ἐϊκυῖα θεῇσι.
Τὴν ἱκέτευσ', ἡ δ' οὔ τι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλοῦ,
Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἐρξέμεν, αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν,
Ἥ μοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καί μοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν,
Ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Ξεῖν' ἦ τοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
Παῖς ἐμή, οὕνεκά σ' οὔ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἥρως, μή μοι τοὔνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην,
Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευσε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι,

Ἀλλ' ἐγὼ

δεύεσκον.] ἔβρεχον. ἄμβροτα.] θεῖα. ἐπιπλόμενον.] συμπληρούμενον, ἐπιπορευόμενον. ἕσσεν.] ἐνέδυσεν. ἀπήμονα.] ἀβλαβῆ. ἐποτρύνουσα.] ἐπείγουσα. ἀγγελίης.] νῦν κελεύσεως. λιαρόν.] ἡδύν. ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ.] συνεῖναι τῇ ταλαιπωρίᾳ.

ἐφορμήσας.] ἐπεγείρας. κατέδησεν.] ἐνεπόδισεν. ὤρινεν.] ἐτάραξεν. ἀθέσφατον.] πολλήν. ἁδινά.] ἀθρόως, οἰκτρά. σκέπας.] σκέπη. νηχόμενος.] κολυμβῶν. διέτμαγον.] διέτεμον. ἐπέλασσε.] ἐγγίσαι ἐποίησε. ἀτερπεῖ.] ἀηδεῖ, χαλεπῷ. νῆχον.] ἐνηχόμην, ἐκολύμβων. λεῖος.] ὁμαλός. θυμηγερέων.] λειποψυχῶν. ἢ συλλαμβάνων, καὶ συνάγων, καὶ ἀνακτώμενος τὴν ψυχήν.

διϊπετέος.] τοῦ ὑπὸ τοῦ Διὸς ὄμβρων πληρουμένου ποταμοῦ. κατέδραθον.] κατεκοιμήθην. ἠφυσάμην.] περιεβαλόμην. ἀπείρονα.] πολύν. ἠφυσάμην.] κυρίως οὐ περιεβαλόμην, ἀλλ' ἐπήντλησα, καὶ ἐπέβαλον ἀθρόα, νῦν δὲ ἐπεχεάμην. τετιημένος.] λελυπημένος. ἀνῆκεν.] ἀφῆκεν. ἐνόησα.] προσδέδορκα. τεῆς.] τῆς σῆς.

ἤμβροτεν.] ἥμαρτεν, ἀπέτυχεν.

ἔλποιο.] ἐλπίσειας. ῥεξέμεν.] πράξαι. ἀφραδέουσι.] μωραίνουσι.

ἅλις.] αὐταρκῶς. ἐναίσιμον.] καθῆκον. κατέλεξα.] ἕκαστα εἶπον.

ἀπαμείβετο.] ἀνταπεκρίνετο. ὅ ἐστιν ἐξ ἀμοιβῆς προσεφθέγγετο. ἐς ἡμέτερον.] τουτέστιν εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον, ἀττικὸς δὲ ὁ σχηματισμός. ἀμύμονα.] μῶμον καὶ ψόγον οὐκ ἔχουσαν, ἀγαθήν. νείκεε.] μέμφου.

ἐπισκύσαιτο.]

Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας, αἰσχυνόμενός τε,
Μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι,
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε.
Ξεῖν', οὔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Μαψιδίως κεχολῶσθαι, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐών, οἷός ἐσσι, τά τε φρονέων ἅ τ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
Αὖθι μένων, οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Εἴ κ' ἐθέλων γε μένοις, ἀέκοντα δέ σ' οὔ τις ἐρύξει
Φαιήκων, μὴ τοῦτο φίλον Διῒ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Αὔριον ἐς, τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι, οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν.
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης,
Τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι, οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
Ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν γαιήϊον υἱόν.
Καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαί, καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ζεῦ πάτερ αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἅπαντα
Ἀλκίνοος, τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
Ἄσβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν.
Ὄρσο κέων ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή.
Ὣς φάν, τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο.
Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ἐπισκύσαιτο.] ὀργισθείη. δύσζηλοι.] κακόζηλοι, φθονεροί. ἀμείνω δὲ αἴσιμα πάντα.] τὰ καθήκοντα πάντα καλά ἐστιν. παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν.] ταῦτα λέγει πειρώμενος τοῦ Ὀδυσσέως, εἰ ταῖς ἀληθείαις παραιτεῖται θεοῦ γάμον. εἰ γὰρ προπετῶς ὑπόσχηται γαμήσειν, πάντως ἐλεγχθήσεται κἀκεῖνο ψευδόμενος. ἐχέμεν.] γαμῆσαι.

δοίην.] παράσχοιμι. τεκμαίρομαι.] τελειῶ. τῆμος.] τηνικαῦτα.

δεδμημένος.] δαμασθείς, ὑποταχθείς, ἢ δεδασμασμένος. λέξεαι.] κοιμηθήσῃ. ἐλόωσιν.] ἐλάσωσιν. γαλήνην.] γαληναίως, ἡσύχως. εἴ που τι φίλον ἐστίν.] ὅπου ἄν σοι προσφιλὲς ἐστίν. ἑκαστέρω.] πορρωτέρω. τηλοτάτω.] πορρωτάτω. γαιήϊον.] τὸν τῆς γῆς υἱόν. ἐποψόμενον.] θεασόμενον.

Τιτυὸν γαιήϊον υἱόν.] τὸν τῆς γῆς υἱόν, κτητικὸς ὁ τόπος. Ἐλάρα, ἡ τοῦ Ὀρχομενοῦ, τινὲς Μινύου, συνελθὼν Ζεύς. διὰ τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν ἔκρυψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. ἡ δὲ ἀνῆκε παῖδα ὑπερμεγέθη τὸ μέγεθος, ὃς ὀνομάσθη Τιτυός, ὃς ἠράσθη Λητοῦς καὶ ἐτοξεύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. ἧκε δ' ὁ Ῥαδάμανθυς ἐπὶ θέαν τοῦ Τιτυοῦ, ἢ Διὸς ὤν, ἐσωφρόνισεν αὐτόν. φαίνονται οὖν οἱ Φαίακες πλησίον τῶν μακάρων νήσων κατοικοῦντες. ἤματι τῷ.] τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. εἰδήσεις.] γνώσῃ, μαθήσῃ. ἄρισται.] κάλλισται. ἀναρρίπτειν.] κωπηλατεῖν. ἀναρρίπτεται γὰρ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τῶν κωπηλατούντων. πηδῷ.] νῦν οὐ πηδαλίῳ. οὐ γὰρ ἔχουσι πηδάλια. ἀλλὰ κώπαις παρὰ τὸ πλήττειν τὴν θάλασσαν. πηδὸς γὰρ εἶδος ξύλου, ἢ τὸ πλάτος τῆς κώπης. δέμνια.] στρώματα. αἰθούσῃ.] στοᾷ. ῥήγεα.] βαπτά, περιστρώματα. οὔλας.] ἁπαλάς. δάος.] φῶς, λαμπάδα.

τελευτήσειεν.] εἰς τέλος ἄξειεν, πληρώσειεν. ἐγκονέουσαι.] σπεύδουσαι, ἐνεργοῦσαι ἐπιμελῶς. κέων.] κοιμηθησόμενος. ἀσπαστόν.] ἀσπαστῶς, ἡδέως. λέκτο.] ἐκοιμᾶτο. μυχῷ.] τῷ ἐσωτάτῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιάκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἑστιῶνται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιάκων οἱ ἄριστοι. καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίακες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ᾄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης, ἔπειτα τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου, καὶ τοῦ Ὀδυσσέως κλαίοντος πυνθάνεται τίς, καὶ πόθεν εἴη.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Θ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἦμος.] ἡνίκα, ὅτε. ὦρτο.] ἀνέστη. ἥ σφιν.] ἥτις αὐτοῖς. δεῦτ'.] ἄγε.] ἀμφότερα παρακελευστικῶς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται. ἴεναι.] πορευθῆναι. πύθησθε.] ἀκούσητε. ἔπληντο.] ἐπληρώθησαν. ἀγοραί.] αἱ ἐκκλησίαι. ἕδραι.] τὰ συνέδρια. ἀγρομένων.] ἀθροιζομένων. ἐθηήσαντο.] ἐθαύμασαν. κατέχευε.] κατέχεεν. πάσσονα.] παχύτερον, ἢ πλατύτερον. δεινός.] δέους καὶ φόβου ἄξιος. ἐκτελέσειν ἀέθλους.] πληθυντικῶς εἶπε τοῦ δίσκου ἄθλον, κράτης δὲ τοὺς κατὰ Ἰθάκην ἤκουσεν πόνους. ἠοίων.] τῶν ἀνατολικῶν. ἑσπερίων.] τῶν δυτικῶν. ὀτρύνει.] ἐπάγει. λίσσεται.] παρακαλεῖ. ἔμπεδον εἶναι.] τὴν πρὸς πάντας ἐχομένην πομπήν. ταύτην καὶ ἐπὶ τούτου τηρεῖν βεβαίαν. ἐποτρυνώμεθα.] παρασκευάσωμεν. δῖαν.] μεγάλην.

πρωτόπλοον.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκες Ὀδυσσῆος πείρηθεν.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἂν δ' ἄρα διογενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Φαιήκων ἀγορὴν δ', ἥ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον, ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
Δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὃς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ἐπιπλαγχθείς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου,
Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἕδραι
Ἀγρομένων, πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες,
Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα, τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις.
Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὥς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
Πολλούς, τοὺς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπε.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ξεῖνος ὅδ' οὐκ οἶδ' ὅς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς οἰκων, ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων.
Πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ' ὡς τὸ πάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν,
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ὅς τις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται,

Ἐνθάδ'

Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν
Πρωτόπλοον, κούρω δὲ δύω, καὶ πεντήκοντα
Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι,
Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληΐσιν ἐρετμὰ
Ἐκβῆτ', αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
Ἡμέτερον δ' ἐλθόντες, ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
Κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν,
Μηδέ τις ἀρνείσθω, καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, τῷ γάρ ῥα θεὸς περὶ δῶκεν ἀοιδὴν,
Τέρπειν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι. κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν,
Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθος δὲ ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ,
Ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὥρμισαν αὐτὰρ ἔπειτα,
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἕρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγρομένων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας σύας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς.
Τοὺς δέρον ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν.
Τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν,
Τῷ γ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον,
Μέσσῳ δαιτυμόνων πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
Καδδ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ, πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,
Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε.
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος.
Ὥς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ,
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριόωντο.

Ὣς γάρ

πρωτόπλοον.] καινήν. κρινάσθων.] ἐπιλεχθήτωσαν. δησάμενοι.] δήσαντες. θοήν.] ἀντὶ τοῦ θοῶς. ἡμέτερον δῶ.] εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον. κληΐσι.] καθέδραις. ἀλεγύνετε.] εὐτρεπίζετε. κούροισι.] νέοις. φιλέωμεν.] φιλοφρονησώμεθα. τροποῖς.] τοῖς τροπωτῆρσι. νοτίῳ.] ὑγρῷ τῷ διύγρῳ. ὅπῃ θυμός.] ὅσα βούλεται αὐτός. ἢ ὅσα ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀκουόντων. ἐποτρύνῃσι.] παρορμᾷ. μετῴχετο.] μετῄει. πλῆντο.] ἐπληρώθησαν. αἴθουσαι δὲ αἱ πρὸς ἥλιον τετραμμέναι στοαί. δόμοι.] οἶκοι. ἀργιόδοντας.] λευκοὺς καὶ ὀξεῖς ὀδόντας ἔχοντας. σύας.] χοίρους. ἐρίηρον.] μεγαλοφελῆ, ἀγαθόν. ἰσχυρόν. δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε.] πῶς οὖν ἐφίλησεν, ἤτοι ἐπεὶ οἱ τυφλοὶ μουσικώτεροι, μὴ περὶ πολλὰ ἀσχολούμενοι. ἢ οἰκονομικῶς, ἵνα μὴ ἐπιγνῷ τὸν Ὀδυσσέα. ἢ ἐπεὶ πάντως ἄνθρωπον ὄντα δεῖ κατά τι δυστυχεῖν. τινὲς δὲ φασὶν εἰς αὐτὸν ταῦτα αἰνίττεσθαι τὸν ποιητήν. ἄμερσεν.] ἐστέρησεν. ἐρείσας.] ὑπορθώσας. καδδ' ἐκ πασσαλόφιν.] κατὰ τοῦ πασσάλου. λίγειαν.] ἡδεῖαν. ἑλέσθαι.] λαβεῖν. ὑπὲρ κεφαλῆς.] ὑπὲρ ἄνω τῆς κεφαλῆς καὶ πέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι. ἤτοι ἐσήμαινεν ἵνα ἀνέληται ταῖς χερσίν. ἢ τὰς χεῖρας ἐπέθηκεν ἵνα γνῷ ἔνθα κεῖται. ἀνῆκεν.] ἀνήγειρεν ἐπὶ τὴν ᾠδὴν ἐμπνεύσασα. ἀειδέμεναι.] ᾄδειν. οἴμης.] ᾠδῆς, ἢ διηγήσεως ἔνθεν καὶ προοίμιον. νεῖκος Ὀδυσσῆος.] φασὶ τῷ Ἀγαμέμνονι χρειομένῳ περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τέλους, ἀνελεῖν τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, τότε πορθήσειν τὸ Ἴλιον, ὅτ' ἂν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων στασιάσωσι. καὶ δὴ παρὰ πότον διαλεχθέντων Ὀδυσσέως καὶ Ἀχιλλέως, τοῦ μὲν Ἀχιλλέως ἀνδρείαν ἐπαινοῦντος, τοῦ δὲ Ὀδυσσέως σύνεσιν, μετὰ τὴν Ἕκτορος ἀναίρεσιν, ὅτε ὁ μὲν βιάζεσθαι παρῄνει, διὸ καὶ ἀνῃρέθη. ὁ δὲ δόλῳ μετελθεῖν. καὶ Ἀγαμέμνονα ὡς τελουμένου τοῦ λόγου χαρῆναι, ἐσήμανε δὲ τὴν αὐτοῦ διαφορὰν πρὸς Ἀχιλλέα. δηρίσαντο.] διὰ λόγων ἐφιλονείκησαν. θαλείῃ.] τῇ θαλλούσῃ ἢ θάλλειν ποιούσῃ. ἐκπάγλοις.] ἄγαν ἐριστικοῖς. δηριόωντο.] ἐφιλονείκουν.

χρείων.]

Ὣς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος, τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
Κακκεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα.
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἤ τοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς
Δάκρυ' ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἄπο φᾶρος ἕλεσκε
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν.
Αὐτὰρ ὅτ' ἂψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν,
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
Ἂψ δ' Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδὲ νόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐΐσης
Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ.
Νῦν δ' ἐξέλθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν.
Πάντων, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων.
Πύξ τε παλαισμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λίγειαν.
Δημοδόκου δ' ἕλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ, ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἥν περ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι ἄεθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, ἅμα δ' ἕσπετο πουλὺς ὅμιλος
Μυρίοι, ἂν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεύς,
Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεύς,
Ποντεύς τε Πρωτεύς τε θόων ἀναβισί νεώς τε,
Ἀμφίαλός θ' υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο.
Ἂν δὲ καὶ Εὐρύαλος βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
Ναυβολίδης θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
Ἂν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ' Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος.
Οἱ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν,
Τοῖσιν δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων.
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ οὖρον πέλει ἡμιόνοιιν.

Τόσσον

χρείων.] χρησμῳδῶν, μαντευόμενος. Πυθοῖ.] Πυθὼ πόλις ἐστὶ Φωκίδος ἡ αὐτὴ καὶ Δελφοί. χρησόμενος.] μαντευόμενος. αἴδετο.] ᾐδεῖτο. κυλίνδετο.] ἐκυλίετο ἐπῄει. λήξειαι.] παύσαιτο. κακκεφαλῆς.] κατὰ τῆς κεφαλῆς. ὀμορξάμενος.] ἀποψησάμενος. ἕλεσκε.] ἀφῄρει. ὀτρύνειαν.] ἐπείξειαν. κρᾶτα.] τὴν κεφαλήν. γοάασκε.] ἐθρήνει. συνήορος.] συνηρμοσμένη. ἅρμασι.] πηδήμασιν. θαυμανέοντες.] θεασάμενοι. ἀνίσταντο.] ἀνέστησαν. βροτολοιγῷ.] ἀνδροφθόρῳ. νύσσης.] καμπτῆρος. κονίοντες.] κόνιν ἐγείροντες. νειῷ.] ἠροτριασμένῃ γῇ. οὖρον.] ὅρμημα, διάστημα.

ὑπεκπρο-

Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἵκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο.
Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
Ἅλματι δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστερος ἦεν.
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς.
Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη πάϊς Ἀλκινόοιο.
Δεῦτε φίλοι τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἄεθλον
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε, φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
Μηρούς τε κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
Αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος, οὐδέ τι ἥβης
Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν,
Οὐ γὰρ ἐγὼ δ' ἔτι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
Ἄνδρα τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες,
Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μῦθον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν,
Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά που δεδάηκας, ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους,
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρα κεν ᾖσιν,
Ἢ ὅτι ποσσίν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἑῇσιν,
Ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ,
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι, ἤδη
Νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὠδυσσεύς.
Λαοδάμα τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες.
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ ἄεθλοι,
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλ' ἔπαθον, καὶ πολλ' ἐμόγησα,
Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων,
Ἧμαι λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην.
Οὐ γάρ σ' οὐδὲ ξεῖνε δαήμονι φωτὶ ἐΐσκω
Ἄθλων οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται,
Ἀλλὰ τῷ ὅς θ' ἅμα νηῒ πολυκλήϊδι θαμίζων
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵ τε πρηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν, ὁδαίων
Κερδέων θ' ἁρπαλέων, οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας,
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
Οὕτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
Ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν,
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνήρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν

Τερπόμενοι

ὑπεκπροθέων.] προτρέχων. ἐλίποντο] κατελείφθησαν. ἀλεγεινῆς.] ἐπιπόνου. πειρήσαντο.] διὰ πείρας ἔλαβον. ἀπεκαίνυτο.] διέφθειρεν, ἐνίκα. προφερέστατος.] δυνατώτατος, κρείττων. ἐρώμεθα.] ἐρωτήσωμεν. δεδάηκε.] μεμάθηκε. συνέρρηκται.] συμπέπτωκε, ἠλάττωται, συγκέχυται. σύγχεαι.] κακῶσαι. κατὰ μοῖραν.] κατὰ τὸ πρέπον. πέφραδε.] διασήμανον εἰπέ. δεῦρ' ἄγε. ἀμφότερα κελευστικά. ὄφρα κεν.] ἕως ἄν. ᾖσιν.] ἀντὶ τοῦ ὑπάρχει. κήδεα.] κακά. νῆες.] ναῦς. σκέδασον.] σκόρπισον. ἀπέσσεται.] ἀπέσται. κατείρυσται.] καθείλκυσται. ἐπαρτέες.] ἕτοιμοι ἀπηρτισμένοι. ἴδμεν.] οἴδαμεν. λισσόμενος. παρακαλῶν. κερτομέοντες.] χλευάζοντες. χατίζων.] χρῄζων, δεόμενος. δαήμονι.] ἐμπείρῳ. θαμίζων.] πυκνῶς, πλέον, καὶ παραγινόμενος. πρηκτῆρες.] πρακτῆρες ἔμπειροι. φόρτου τε μνήμων.] ἐπιμελόμενος τῶν φορτίων ἢ μνημονεύων ἕκαστον, πόσου ἦν ἄξιον. ἐπίσκοπος.] ἔφορος ἢ φύλαξ. ὁδαίων.] κερδῶν, ὠφελειῶν. ἁρπαλέων.] ἅτινα ἁρπάσειε διὰ ἡδονήν. ἀθλητῆρι.] ἀγωνιστῇ. ἀτασθάλῳ.] ὑπερηφάνῳ, ὑβριστῇ. ἀγορητύν.] διάλεκτον, δημηγορίαν, ἐπιστ. λόγοις. ἀκιδνότερος.] παρὰ τὸ ἀκίζω ἀκιδνὸς γίνεται, ἀφ' οὗ καὶ συγκριτικὸν ἀκιδνότερος ἐστὶν ἀσθενέστερος ἢ προπετέστερος ἢ ἀμφότερος. στέφει.] κοσμεῖ.

λεύσσουσιν.]

Τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν.
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὣς εἰσορόωσιν.
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν,
Ἀλλ' οὔ οἱ χάρις ἀμφιπεριστρέφεται ἐπέεσσιν,
Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι.
Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον, ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι ὄφρ' ἥβῃ τε πεποίθεα, χερσί τ' ἐμῇσι,
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι, πολλὰ γὰρ ἔτλην
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλὰ καὶ ὣς κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων,
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος, ἐπώτρυνας δέ με εἰπών,
Ἦ ῥα, καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
Ἢ οἵῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός.
Βόμβησεν δὲ λίθος, κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ.
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς, ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων
Ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός, ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Καί κ' ἀλαός τοι ξεῖνε διακρίνειε τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων, ἐπεὶ οὔ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ.
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον, σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον
Οὔ τις Φαιήκων τόν γ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Χαίρων, οὕνεχ' ἑταῖρον ἐνηέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι.
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι.
Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι, τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
Ἥσειν ἢ τοσσοῦτον ὀΐομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ' ἄλλων ὅν τινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
Δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην,
Ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ, ἢ καὶ ποσίν, οὔ τι μεγαίρω
Πάντων Φαιήκων, πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
Ξεῖνος γάρ μοι ὅδ' ἐστί, τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο,
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνήρ,
Ὅς τις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων,
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ, ἕο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
Τῶν δ' ἄλλων οὔ πέρ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω.
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν καὶ πειρηθήμεναι ἄντην,
Πάντα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι.
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι,
Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ

Ἀνδρῶν

Λεύσσουσιν.] λεύσσοντες δ', ἤγουν βλέποντες. ἀσφαλέως.] μὴ σφαλλόμενος ἐν τῷ λέγειν. ἀγορεύει.] διαλέγεται. ἀγρομένοισι.] συνηθροισμένοις. ἀλίγκιος.] ὅμοιος. περιστρέφεται.] παρακολουθεῖ, πάρεστιν. ἀριπρεπές.] ἐπίσημον, φανερόν. οὐδέ κεν ἄλλως.] εἰ θεὸς θελήσαι καλὸν ποιῆσαι, τοιοῦτον οἷος εἶ σύ. τεύξει.] ποιήσειεν. ἀποφώλιος.] ἀπαίδευτος. ὤρινας.] ἐτάραξας. νῆϊς.] ἄπειρος. ἔχομαι.] συνέχομαι. ἔτλην.] ἐκαρτέρησα. μυθεῖαι.] λέγεις. πεποίθεα.] ἐπεποίθειν, ἐθάρρουν. ἄλγεσι.] κακοῖς. πείρων.] διαπερῶν. ἀλλὰ καὶ ὥς.] ἀλλὰ καὶ ὅμως. θυμοδακής.] τῆς ψυχῆς ἁπτόμενος. ἐπώτρυνας.] παρώξυνας. αὐτῷ φάρει.] σὺν τῷ ἱματίῳ ὡς εἶχεν. πάχετον.] παχύτερον. τόν ῥα περιστρέψας.] ὁ δίσκος ἐκ μέσου σχοῖνον εἶχε. βόμβησε δὲ λίθος.] τὸ ὀξὺ ἤχησεν ὁ λίθος πρὸς τῇ γῇ, ὡς τοὺς Φαίακας καταπλῆξαι. δύναται δὲ καὶ ἔνευσαν πρὸς τὴν γῆν, ὅπερ ἐν καταπλήξει ποιοῦσιν. ἔπτηξαν.] κατένευσαν, ἐκπλαγέντες. δολιχήρετμοι.] μακραῖς κώπαις χρώμενοι, ὅ ἐστι ναυτικοί. σήματα.] σημεῖα. τινὲς δὲ βήματα. ῥίμφα.] ῥαδίως, εὐχερῶς. τέρματα.] σημεῖα. ῥιπῆς.] ὁρμῆς, βολῆς. ἀλαός.] ὁ τυφλός. διακρίνει.] διαχωρίσειεν. ἀμφαφόων.] ψηλαφῶν. ὑπερήσει.] ὑπερβιβάσει, ὑπερβαλεῖ. ἐνηέα.] πρᾷον, προσηνῆ. λεῦσσε.] ἐθεᾶτο, ἔβλεπεν. κουφότερον.] ἐπηρμένον, παρρησιαστικώτερον, εὐθυμότερον. μετεφώνεεν.] ἐν αὐτοῖς εἶπε. τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε.] τὸν τόπον, ἢ τὸν λίθον. ἥσειν.] πέμψειν, ἀκοντίσειν. μᾶσσον.] μακρότερον. ἐχολώσατε.] εἰς ὀργὴν ἐκινήσατε. οὔτινα.] οὐδένα. μεγαίρω.] φθονῶ. οὐτιδανός.] οὐδενὸς λόγου ἄξιος. ξεῖνος.] ξενοδόχος. προφέρηται.] προβάλλεται. ἀλλοδαπῷ.] ἀλλοφύλῳ. κολούει.] κωλύει, ἐμποδίζει. ἕο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.] ἀφανίζει καὶ ἐλαττοῖ τὰ ἑαυτοῦ συμφέροντα. ἀναίνομαι.] παραιτοῦμαι, ἀρνοῦμαι. ἀθερίζω.] ἀποδοκιμάζω, ἀποβάλλω. ἀμφαφάασθαι.] μεταχειρίζεσθαι.

τοξαζοίμεθα.]

Ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
Ὅσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
Τῷ ῥα καὶ αἶψ' ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας
Ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι, χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, οὕνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις ὀϊστῷ.
Οἴοισιν δείδοικα ποσὶν μή τίς με παρέλθῃ
Φαιήκων, λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπηετανός, τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε.
Ξεῖν' ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος, ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
Νείκεσεν, ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔ τις ὄνοιτο,
Ὅς τις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἷα καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι.
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμά, καὶ εὐναί.
Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ὅσοι ἄριστοι,
Παίσατε, ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν
Οἴκαδε νοστήσας, ὅσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αἶψα κιὼν φόρμιγγα λίγειαν
Οἰσέτω, ἥ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς φάτ' Ἀλκίνοος θεοείκελος, ὦρτο δὲ κῆρυξ
Οἴσων φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐῢ πρήσσεσκον ἕκαστα,
Λείηναν δὲ χορόν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ, ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον, ἀμφὶ δὲ κοῦροι

Πρωθῆβαι

τοξαζοίμεθα.] εὐστόχως τοξεύοιμεν. ἴδμεν.] οἴδαμεν. τῷ ῥα.] διὸ δή. Οἰχαλιῆϊ.] ἡ Οἰχαλία πόλις Θεσσαλίας. ἀεικελίως.] ἀπρεπῶς, χαλεπῶς. οἴοισι μόνοις. κομιδή.] ἐπιμέλεια. ἐπηετανός.] δαψιλής, αὐτάρκης. ἀχάριστα.] ἀηδῆ. φαινέμεν.] δεικνύειν. ὄνοιτο.] μέμψαιτο. οὐ γὰρ πυγμάχοι.] ἐλεγχθεὶς ἀνεῖται, ἴσως εἰς τὸ μὴ παροξῦναι τὸν Ὀδυσσέα. ἀμύμονες.] ἄμεμπτοι. θέομεν.] τρέχομεν. ἐπίσταιτ.] εἰδείη. ἄρτια.] ἀπηρτισμένα. ξυνίει.] νοεῖ, ἀκούει. ἐξημοιβά.] ἄλλοτε ἄλλα ἀμειβόμενα καὶ ἀλλασσόμενα. βητάρμονες.] ὀρχησταὶ ἀπὸ τοῦ βαίνειν ἁρμοδίως. παίσατε.] πλήξατε ἀτεχνῶς χορεύσατε. ἐνίσπῃ.] εἴπῃ. περιγινόμεθα.] ὑπερέχομεν. ναυτιλίῃ.] τῇ περὶ τὴν ναυτικὴν τέχνῃ. ὀρχηστυῖ.] ὀρχήσει. ὦρτο.] ὥρμησεν. οἴσων.] κομίσων. γλαφυρήν.] κοίλην, διὰ τὸ γεγλύφθαι. αἰσυμνῆται.] οἱ πρὸς ἡμῶν λεγόμενοι βραβευταὶ καὶ ἀγωνοθέται, ἤτοι ἐπίσκοποι τοῦ ἀγῶνος. καὶ εἴη ἂν κατὰ τὸ ἕτοιμον αἰσιονεμηταί· οἱ τὸ αἴσιον, ὅ ἐστι τὸ κατὰ μοῖραν καὶ καθῆκον ἀπονέμοντες τοῖς ἀγωνιζομένοις. κριτοί.] ἐπίλεκτοι. δήμιοι.] δημόσιοι. πρήσσεσκον.] ἔπραττον. λείηναν.] ὁμαλὸν ἐποίησαν. χορόν.] τὸν τόπον ἔνθα ἔμελλον χορεύειν. εὔρυναν.] ἐπλάτυναν. ἀγῶνα.] τὸν τόπον ἐν ᾧ ἠγωνίζοντο.

πρωθῆβαι.]

πρωθῆβαι.] τὸ ἄκρον τῆς ἀκμῆς ἔχοντες ὅ ἐστιν ἀκμάζοντες. δαήμονες.] ἔμπειροι. ἐπέπληγον.] ἔπληξαν, ἔκρουσαν. ὀρχηθμοῖο.] ὀρχήσεως. μαρμαρυγάς.] τὰς συντόνους τῶν ποδῶν κινήσεις· ἐν γὰρ ταῖς ὀξείαις κινήσεσι ἀπόστιλψις τῶν ποδῶν γίνεται. θηεῖτο.] ἐθαύμαζεν. ἀνεβάλλετο.] ἀνεκρούετο, προοιμιάζετο. ἐϋστεφάνου.] καλὴν στεφάνην ἐχούσης· στεφάνη δὲ κόσμος γυναικεῖος. σφέ.] αὐτούς. ἀμφ' Ἄρεως φιλότητος.] περὶ κοινωνίας Ἄρεως τῆς Ἀφροδίτης. μακρόθεν παιδεύει αὐτοὺς μὴ ἀσελγαίνειν, ὡς καὶ θεῶν διὰ ταῦτα ἀσχημονούντων. ἥλιος ὅ σφ' ἐνόησεν.] ἐνταῦθα τρισυλλάβως λέγει τὸν θεόν. μιγαζομένους.] μιγνυμένους. φιλότητι.] συνουσίᾳ. θυμαλγέα.] τὴν ψυχὴν λυποῦντα. χαλκεῶνα.] τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐχάλκευον, τὸ χαλκεῖον. βυσσοδομεύων.] κατὰ βάθους τῆς διανοίας βουλευόμενος. ἀκμοθέτῳ.] τῷ ὀρύγματι ἐν ᾧ ὁ ἄκμων ἐντίθεται. δόλον.] πανουργίαν. κόπτε.] κατεσκεύαζεν. δέμνια.] στρώματα. ἑρμῖσι.] τοῖς ποσὶ τῆς κλίνης· ἕρματα γὰρ ὥσπερ εἰσὶ τῆς κλίνης παρὰ τὸ ἐνείρεσθαι. χέε.] περιέβαλλεν. μελαθρόφιν.] ἐκ τῆς ὀροφῆς. δέσματα.] δεσμούς. ἐξεκέχυντο.] ἐξήρτηντο. ἀράχνια.] τὰ τῶν ἀραχνῶν. εἴσατο.] προσεποιήσατο. δολόεντα.] πανούργως κατεσκευασμένα. μακάρων.] μακαρίων, δαιμόνων. ἀλαοσκοπίην.] τυφλὴν τὴν κατασκοπήν. χρυσήνιος.] χρυσᾶς ἡνίας ἔχων. κλυτοτέχνην.] ἔνδοξον περὶ τὴν τέχνην. περικλυτός.] περισσῶς ἔνδοξος. ἰχανόων.] ἐπιθυμῶν. Κυθερείης.] ἐπεὶ Κυθήροις προσηνέχθη. Κύθηρα δὲ νῆσος τῆς Λακωνικῆς. ἐρισθενέος.] καλὴν δύναμιν ἔχοντος. ᾔει.] ἐπορεύετο. εὐνηθέντες.] κοιμηθέντες. μεταδήμιος.] ἐπιδημῶν. Σίντιας.] τοὺς τὴν Λῆμνον κατοικοῦντας ἄνδρας. ἀσπαστόν.] ἀσπαστῶς, ἡδέως. κατέδραθον.] νῦν ἀνεπαύσαντο, κατεκοιμήθησαν. φυκτά.] φεύξιμα. ἀγχίμολον.] ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μετ' ὀλίγον. ᾕρει.] ἐλάμβανε. τεχνήεντες.] τεχνικῶς κατεσκευασμένοι. ἔχυντο.] περιεχύθησαν. ἀναεῖραι.] κουφίσαι. σκοπιὴν ἔχε.] κατάσκοπος ἦν. γέγωνε.] ἐξάκουστον ἐβόησε. γελαστά.] γέλωτος ἄξια. οὐκ ἐπιεικτά.] οἷς οὐκ ἄν τις εἴξειεν.

ἀρτίπος.]

Πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο,
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ,
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
Ἀμφ' Ἄρεως φιλότητος, ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης.
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
Λάθρῃ, πολλὰ δὲ δῶκε, λέχος δ' ᾔσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ἄνακτος, ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος ὅ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων.
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντῃ.
Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτά, τά γ' οὔ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο
Οὐδὲ θεῶν μακάρων, περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων,
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε χρυσήνιος Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
Ἰχανόων φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης,
Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζεθ', ὁ δ' εἴσω δώματος ᾔει.
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Δεῦρο φίλη λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντες,
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο,
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνου γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ.
Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει,
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε,
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,

Αἰὲν

Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον Ἄρηα.
Οὕνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην, ἀτὰρ οὔ τί μοι αἴτιος ἄλλος
Ἀλλὰ τοκῆε δύω, τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι.
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες, ἐγὼ δ' ὁρόων ἀκάχημαι.
Οὐ μὲν σφέας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω.
Καὶ μάλα περ φιλέοντε, τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν, ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα,
Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης.
Οὕνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ἦλθεν δὲ ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ δωτῆρες ἑάων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα, κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν.
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐὼν τέχνῃσι, τὸ καὶ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἑρμεία Διὸς υἱὲ διάκτορε δῶτορ ἑάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσι θέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αἲ γὰρ τοῦτο γένοιτο ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον.
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν.
Ὑμεῖς δ' εἰσορόῳτε θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι.
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ὣς ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Λῦσον, ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι ὡς σὺ κελεύεις,
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
Μή με Ποσείδαον γαιήοχε ταῦτα κέλευε,
Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἂν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴ κεν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

Ἥφαισ'

ἀρτίπος.] ἀρτίπους καὶ ὁλοκλήρους τοὺς πόδας ἔχων. ἠπεδανός.] ἀσθενής. τοκῆες.] γονεῖς. γείνασθαι.] γεννῆσαι. ὄψεσθε.] θεάσασθε. τώ γε.] οὗτοι. ἀκάχημαι.] λυποῦμαι.

μίνυνθά γε.] ὀλίγον. ἀΐδηλον.] ἄδηλον, ἀφανιστικόν. κειέμεν.] καθεύδειν. καὶ μάλα περ φιλέοντε.] τὸ ὅλον· καίπερ καθ' ὑπερβολὴν φιλοῦντες, οὐ δυνήσονται ὁμιλῆσαι ἀλλήλοις διὰ τοὺς δεσμούς· ἢ οὐκέτι ἐθελήσουσι φόβῳ τῶν δεσμῶν πάλιν συνελθεῖν. δόλος.] μηχάνημα. ἐγγυάλιξα.] ἔδωκα, παρέσχον. οὐκ ἐχέθυμος.] οὐ λογισμὸν ἔχουσα, ἢ οὐ κρατοῦσα τῶν ἐπιθυμιῶν, οὐ σώφρων. ἑκάεργος.] μακροβόλος, τοξότης, ὁ ἕκαθεν ἐνεργῶν. χαλκοβατές.] χαλκῷ βεβηκός, στερεόν. ἐριούνιος.] μεγαλωφελής. αἰδοῖ.] αἰσχύνῃ. δωτῆρες ἑάων.] ἀγαθῶν δοτῆρες. ἄσβεστος.] ἀκατάπαυστος. μεταφορικῶς ἀπὸ ἀψύχων εἰς ἔμψυχα. ἀπὸ γὰρ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τὸν γέλωτα μετήνεκται. ἐνῶρτο.] διεγήγερτο. οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα.] οὐκ ἀρετῶσι· ῥῆμα ἐστὶ συζυγίας δευτέρας τῶν περισπωμένων, δηλοῖ δὲ οὐκ ἀρετὴν καὶ εὐθήνειαν ἄγει τὰ κακὰ ἔργα. καὶ ἀλλαχοῦ· « ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτῷ, εὐθηνοῦσι. » κιχάνει.] καταλαμβάνει. εἷλε.] νικᾷ, κατέλαβε. τέχνας.] δόλους. ὠκύτατον.] ταχύτατον. τέχνῃσι.] δόλοις, μηχαναῖς. μοιχάγρια.] μοιχόληπτα· τὰ ὑπὲρ τῆς ἀγρεύσεως καὶ συλλήψεως τῶν μοιχῶν ἐκτιννύμενα. ὀφέλλει.] ὀφείλει, χρεωστεῖ. δῶτορ ἑάων.] δοτὴρ ἀγαθῶν. λέκτροισι.] κοίταις. διάκτωρ.] διάγων τὰς ἀγγελίας.

χρυσῇ.] καλῇ, χρυσοφόρῳ. ἀπείρονες.] μεγάλοι. ἀμφὶς ἔχοιεν.] περιέχοιεν. ἐρόωντες.] ὁρῶντες, βλέποντες. κλυτοεργόν.] ἔνδοξον κατὰ τὸ ἔργον. ὑπίσχομαι.] ὑπισχνοῦμαι. τίσειν.] ἐκτίσειν, ἀποδοῦναι.

δειλαί τοι δειλῶν γε.] δειλαὶ καὶ δυστυχεῖς αἱ ἐγγύαι καὶ δειλὸν τὸ ἐγγυᾶσθαι· ἢ αἱ πρὸς τοὺς δειλοὺς καὶ ἀσθενεῖς ἐγγύαι, οὐ γὰρ δύνανται τῶν ἀδικημάτων ἐπεξελθεῖν, διὰ ἀσθένειαν μὴ δυναμένων· ἢ οὕτως· αἱ ὑπὲρ τῶν κακῶν καὶ δειλῶν ἐγγύαι, καὶ αὗται κακαί εἰσι, τὴν πίστιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μηδενὸς τηρεῖν δυναμένου. παρὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ τοῦ σοφοῦ· ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα. δέοιμι.] δεσμεύοιμι, κρατοῖμι, ζητοῖμι.

πῶς ἂν ἐγώ γε δέοιμι.] εὑρίσκοιμι· καταλαμβάνοιμι. δήεις δὲ γε σύνεστιν. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος πῶς ἂν εὐθύνοιμι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δῆσαι καὶ σὺ θρασύς. ὁρᾷς φησὶν ὁ λόγος, ἀρνεῖται δὲ οὐ δύναμαί σε δῆσαι. ὁ γὰρ ἐγγυώμενος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς γίνεται, εἰ γὰρ ὁ Ἄρης ἀποδράσας φησὶν οἴχεται φυγών, πῶς ἄν σε ἀντ' ἐκείνου δήσαιμι ὄντα μου πολλῷ γενναιότερον. ἤτοι διὰ τὴν αὐτοῦ ἀσθένειαν. ἢ διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον αἰδῶ. ἀμφιγυήεις.] ἀμφοτέρους τοὺς πόδας ἔχων χωλούς. οἴχοιτο.] ἀπέλθοι.

χρεῖος.] Ἀττικῶς τὸ χρέος, τὸ ὄφλημα. τίσω.] ἐκτίσω. ἀποδώσω. ἀνίει.] ἔλυεν. ἀναΐξαντες.] ἀνορμήσαντες. φιλομμειδής.] φιλόγελως, ἱλαρά. Πάφον.] πόλις Κύπρου. θυήεις.] θυμιαμάτων πλήρης. ἐπενήνοθεν.] ἐπῆν ἐπέκειτο. ἐπήρατα.] ἐπέραστα, καλά. δολιχήρετμοι.] μακρόκωποι. σφισιν.] ἐπ' αὐτούς. μουνάξ.] καθ' ἕνα ἢ μόνος. ἕλοντο.] ἐδέχετο. ἐλάμβανεν. ἔριζεν.] ἐξισοῦτο. ῥίπτασκε.] προΐετο. ἀερθείς.] ἐπαρθείς. ἰδνωθείς.] καμφθείς. μετέλεσκε.] μετελάμβανε. ἀν' ἰθύν.] παρὰ τὸ ἄνω καὶ τὸ ἰθύνειν οἷον ἀνορμῶντες, ἥλλοντο γάρ. ταρφέ' ἀμειβομένω.] πυκνῶς πλέκοντες εἰς ἀλλήλους ἐναλλασσόμενοι. ἐπελήκεον.] ἐπεκρότουν, ἐπεβόωντο τοῖς ποσίν. ἑσταότες.] ἱστάμενοι. κρεῖον.] ἄρχον, βασιλεῦον. βητάρμονες.] ὀρχησταὶ οἱ διὰ τῶν ποδῶν ὀρχούμενοι ἀπὸ τοῦ ἡρμοσμένως βαίνειν. ἀριδείκετε.] ἄγαν ἔκδηλε, ἐπισημότατε. ἐκπρεπέστατε. ἀπείλησας.] προέτεινας, ὑπέσχου ἐκαυχήσω. παρὰ τὸ δέον. ἑτοῖμα τέτυκτο.] φανερὰ ἦν, οὕτως ἔχειν. ὡς ἐπιεικές.] ὡς πρέπει. κραίνουσι.] διατελοῦσιν, ὑπάρχουσι. ἐνείκατε.] ἀγάγετε κομίσατε. φιληρέτμοισι.] φιλοκώποις, ναυτικοῖς. ἀολλέα.] ὁμοῦ συναχθέντα, ἀθρόα. ἴκ.] πορεύοιτο. δόρπον.] δεῖπνον. ἀρεσσάσθω.] φιλοφρονησάτω. πρόεσαν.] προέπεμψαν.

ἀρέσσομαι.]

Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἔοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος Ἡφαίστοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατεροῦ περ ἐόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρῄκηνδε βεβήκει.
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἐς Πάφον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοος δ' Ἅλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεί σφισιν οὔτις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἕλοντο
Πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων,
Τὴν ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς
Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
Ἑσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἠμὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
Ἠδ' ἄρ' ἑτοῖμα τέτυκτο, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Ὣς φάτο, γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὁ ξεῖνος μοι μάλα δοκέει πεπνυμένος εἶναι,
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήϊον ὡς ἐπιεικές.
Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός,
Τῶν οἱ φᾶρος ἕκαστος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος,
Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
Ξεῖνος ἔχων ἐπὶ δόρπον ἴῃ χαίρων ἐνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δὲ ἑαυτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον,
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος,
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,

Ἀλκίνοε

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν.
Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι ὡς σὺ κελεύεις,
Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη
Ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται, πολέος δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, ἔπος δ' εἴπερ τι βέβακται
Δεινόν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι,
Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
Δοῖεν, ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
Τούτου, ὃ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν,
Καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί,
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι,
Δὴ ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο.
Δεῦρο γύναι φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἥ τις ἀρίστη,
Ἐν δ' αὐτὴ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα.
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ.
Ὄφρα λοεσσάμενός τε ἰδών τ' εὖ κείμενα πάντα
Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσσω
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα,
Σπένδῃ ἐν μεγάρῳ Διί τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
Αἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ.
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλοῦσαι.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
Ἐν δ' αὐτὴ φᾶρος θῆκε, καλόν τε χιτῶνα.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,
Μή τίς τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππότ' ἂν αὖτε
Εὕδῃσθα γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ'

ἀρέσσομαι.] φιλοφρονήσομαι. κώπη.] ἡ λαβή. κουλεός.] ἡ ξιφοθήκη. ἀμφιδεδίνηται.] κύκλῳ περίκειται. βέβακται.] πεφλυάρηται. ἔνθεν καὶ βὰξ ὁ κράκτης παρὰ τὸ βάζειν. ὄλβον.] εὐδαιμονίαν πλοῦτον. δύσετο.] ἔδυ. ποθή.] ἐπιζητήσεις. δεῦρο.] ἀντὶ τοῦ ἄγε. χηλόν.] κιβώτιον. ἀριπρεπέα.] ἄγαν ἐκπρεπῆ. ἰήνατε.] θερμάνατε χλιάνατε. ὀπάσσω.] δώσω, παράσχω. δαῖον.] δίεκοπτον. γαστρήν.] τὸ κύρτωμα ἢ τὸν πυθμένα. λοετροχόον.] εἰς ὃν τὰ λουτρὰ χεῖται. κηλέῳ.] καυστικῷ. ἴηλον.] ἐπίβαλον.

καθ' ὁδόν.]

καθ' ὁδόν.] κατὰ πλοῦν. εὕδησθα.] καθεύδεις. ἐπήρτυεν.] ἐφήρμοζεν. ἴηλε.] ἐπέβαλεν. δέδαεν.] ἐδίδαξεν διὰ τὸ τοὺς ἑταίρους λῦσαι τὸν τοῦ ἀσκοῦ δεσμόν. ἐποίησεν.] ἐδίδαξεν. αὐτόδιον.] παραχρῆμα ἐκ τῆς ὁδοῦ. οὐκ ἀλλαχοῦ που χωρισθέντα. ἢ αὐτοδίως πρὶν ἀλλαχοῦ πορευθῆναι μετὰ τὸ δῆσαι τὴν κιβωτὸν τοῦ Ὀδυσσέως.

ἀσπασίως.] ἐπιθυμητῶς. κομιζόμενός γε θάμιζεν.] οὐ γὰρ ὅλως ἐκοσμεῖτο, οὐδὲ ἐπιμελείας ἠξιοῦτο. οἰνοποτῆρας.] τοὺς εὐωχουμένους. ὀφέλλεις.] ὀφείλεις, χρεωστεῖς. ἐπειδή.] ἀφ' οὗ δή. ἀσάμινθον.] πύελον ἀπὸ τοῦ μινύθειν τὴν ἄσιν τοῦ σώματος. κομιδή.] ἐπιμέλεια. σταθμόν.] παραστάδα. τέγεος.] ἤτοι τοῦ μελάθρου. ζωάγρια.] τὰ ὑπὸ τῆς ζωῆς ὀφειλόμενα.

τῷ κέν τοι.] διὸ ἄν σοι. εὐχετοῴμην.] εὐχοίμην. ἐβιώσαο.] τὸ ζῆν περιεποίησας, ἔσωσας. μοίρας.] μερίδας. ἔνεμον.] ἐμέριζον. τετικμένον.] ἀντὶ τοῦ τετιμωρημένον καὶ λελυπημένον. θαλερή.] θάλλουσα.

προταμών.] ἀφελών. ἀλοιφή.] πιμελή, λίπος. τῆ.] δέξαι, λάβε.

προσπτύξομαι.] φιλοφρονήσομαι.

ἔμμοροι.] μέτοχοι. οἴμας.] ὠδάς. ὄρξαν.] ἔπραξαν. πολύμητις.] πολύβουλος, συνετός. αἰνίζομαι.] θαυμάζω καὶ ἐπαινῶ. κατὰ κόσμον.] κατὰ τάξιν. οἶτον.] μόρον, θάνατον. ἐμόγησαν.] ἐκακοπάθησαν. κόσμον.] κατασκευήν.

δουρατέου.]

Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε
Ποικίλον, ὅν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν
Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάνθ', ὃ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὔ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὣς ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα,
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
Ἤϊε, Ναυσικάα δὲ θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε ξεῖν' ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ,
Μνήσῃ ἐμεῦ, ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα, σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον, εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Νώτου ἀποπροταμὼν, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφή.
Κῆρυξ τῆ δὴ τοῦτο πόρε κρέας ὄφρα φάγησι
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ
Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρωϊ Δημοδόκῳ, ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δημόδοκ', ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Ἢ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς πάϊς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
Ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
Ὥς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον

Δουρατέου,

Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ ῥ' Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδήν,
Ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν
Βάντες, ἀπέπλειον πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
Ἀργεῖοι, τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ.
Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὣς ὁ μὲν εἱστήκει, τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
Ἥμενοι ἀμφ' αὐτὸν, τρίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή,
Ἠὲ διατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλέϊ χαλκῷ,
Ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
Ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι.
Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθ', ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
Ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες,
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπήν,
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
Βήμεναι, ἠΰτ' Ἄρηα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
Νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τήκετο, δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
Ὅς τε ἑῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
Ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ,
Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,
Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει. οἱ δέ τ' ὄπισθεν
Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους
Εἴρερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν.
Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί.
Ὡς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν.
Οὐ γάρ πω πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὤρορε θεῖος ἀοιδός,

Ἐκ τοῦ

δουρατέου.] ξυλίνου ἵππου. Ἐπειός.] ὁ τῶν Ἑλλήνων τέκτων. ἐμπλήσας.] πληρώσας. ἐξαλάπαξαν.] ἐπόρθησαν παντελῶς. καταλέξεις.] ἕκαστα εἴπῃς. φαῖνε.] ἐδείκνυεν. ὤπασεν.] παρέσχεν ἔδωκεν. ἔνθεν ἑλών.] ἐντεῦθεν ἀρξάμενος. κεκαλυμμένοι.] περικεκλεισμένοι. διατμῆξαι.] διατεμεῖν. κοῖλον δόρυ.] τὸν δούριον ἵππον. ἐρύσαντες.] ἑλκύσαντας. εἵατο.] ἐκαθέζετο. θελκτήριον.] ἱλαστήριον. διέπραθον.] διεπόρθησαν. ἱππόθεν.] ἐκ τοῦ ἵππου. ἐκχύμενοι.] ἀθρόως ἐξελθόντες. ἐρύσαντο.] εἵλκυσεν. τρίχα.] τριχῶς. σφίν.] ἀντὶ τοῦ αὐτοῖς. ἄγαλμα.] πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. κεραϊζέμεν.] διαφθάρειν. προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο.] ἐκ τούτου οἱ μεταγενέστεροι τὴν Ἑλένην καὶ Δηϊφόβῳ γήμασθαι λέγουσιν. ἔδευεν.] ἔβρεχεν. ἑῆς.] τῆς ἑαυτοῦ. χυμένη.] περιχυθεῖσα, περιπλακεῖσα. κωκύει.] θρηνεῖ. λίγα.] ὀξέως, ἠδέως. εἴρερον.] αἰχμαλωσίαν, δουλείαν τὴν περὶ τὰ ἔργα. καὶ ἀναπέπλασται κατ' ἀρχὴν παρὰ τὸ ἐρᾶν μετὰ ἐλευθερίας εἴρειν καὶ λέγειν τοὺς δούλους. ἐλεεινόν.] ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς. σχεθέτω.] ἐπισχῇ, παυσάτω.

δορπέομεν.]

δορπέομεν.] δειπνοῦμεν. ἀντὶ κασιγνήτου.] ἴσως ἀδελφῷ. ἐπιψαύῃ πραπίδεσσιν.] ἅπτεται ταῖς φρεσίν. ὅ ἐστιν φρόνιμός ἐστι. νοήμασιν.] ἐννοίαις. κερδαλέοισι.] πανούργοις. εἴρωμαι.] ἐρωτήσω. φάσθαι.] εἰπεῖν. τιτυσκόμεναι.] καταστοχαζόμεναι. ἴσασιν.] γινώσκουσιν, ἐπίστανται. νοήματα.] ἐννοίας, βουλάς. ἔπι.] ἔπεστιν. πημανθῆναι.] βλαβῆναι. δέος.] φόβος. ἀγάσασθαι.] ἄγαν ὀργισθῆναι. πομποί.] οἱ παραπέμποντες. ἀπήμονες.] ἀβλαβεῖς. ῥαισέμεν.] διαφθεῖραι.

ἀμφικαλύψειν.] περισκεπάσειν.

ἤκ' ἀτέλεστ' εἴη.] νῦν τὸ εἴη ἀντὶ τοῦ ἐάσει. ὑπὸ γὰρ τῆς κατὰ διήγησιν ἡδονῆς τῆς προρρήσεως ἐπελάθετο. ἀλλὰ ποῦ ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα ἀκούσας τὴν Ποσειδῶνος μηνύει ὀργήν, ἢ ἠθέλησε τὰ ἀληθῆ εἰπεῖν. ἀπεπλάγχθης.] ἀπεπλανήθης. ναιεταώσας.] καλῶς οἰκουμένας. θεουδής.] θεοειδὴς ἢ θεοῖς ἀρέσκων. ὀδύρεαι.] θρηνεῖς, κλαίεις.

τεῦξαν.] ἐποίησαν. ἐσσόμενος.] μεταγενέστερος. πηός.] συγγενὴς κατ' ἐπιγαμίαν, ἢ πόρρωθεν συγγενής.

ἀπέφθιτο.] διεφθάρη. κήδιστοι.] λόγου, φροντίδος ἄξιοι συγγενικώτατοι. τελέθουσι.] γίνονται. εἰδῇ.] γινώσκει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ἐκ τοῦ δ' οὔπω παύσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνος, μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω,
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι, ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μὴ δὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὅττι κέ σ' εἴρωμαι, φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
Εἴπ' ὄνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
Ἄλλοι θ' οἳ κατὰ ἄστυ καὶ οἳ περιναιετάουσι.
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμός ἐστ' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν, δῆμόν τε, πόλιν τε.
Ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τά τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν.
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
Καὶ πάντων ἴσασι πόληας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἁλὸς ἐκπερόωσι,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι, οὐδέ ποτε σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέος, οὔτ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τόδ' ὥς ποτε πατρὸς ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμῖν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Ἤ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἅς τινας ἵκεο χώρας
Ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας.
Ἠ μὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι.
Οἵ τε φιλόξεινοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Εἰπὲ δ' ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ,
Ἀργείων Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Ἀνθρώποις, ἵνα ᾖσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Ἤ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν,
Ἤ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ἐσθλὸς, ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τῶν τοῦ Ὀδυσσέως διηγημάτων· ἐν ᾧ φησὶν πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι, καὶ τὸν φαγόντα ἐξ ἤδη ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

ΟΔΥΣΣΙΑΣ Ι ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ

Ἰῶτα Λωτοφάγων, Κικόνων, σὺν Κύκλωψ ἐστίν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἤ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
Τοιοῦδ' οἷος ὅδ' ἐστὶ θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
Ἥμενοι ἑξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι, καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν.
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
Τί πρῶτόν τοι, ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
Εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
Εἰμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καί μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον, ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπὲς, ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι, μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον, αἱ δέ τ' ἄνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος, οὔτι ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι,
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ὣς δ' αὔτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.

Ὣς οὐδὲν

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ι. ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Οὐ γὰρ ἐγώ γέ τι φημί.] ταῦτα ἁρμοζόμενος τῷ καιρῷ λέγει, οὐ τοῦ παντὸς γὰρ βίου τέλος εἴρηκεν τὴν ἡδονὴν ἀλλὰ συμποσίου τινός. εὐφροσύνη.] θυμηδία. ἀκουάζονται.] ἀκροῶνται. πλήθωσι.] πεπλήρωνται. ἐπετράπετο.] προεθυμήθη. ἀφύσσων.] ἀρυόμενος, ἀπαντλῶν. ἐγχείῃ.] ἐγχέῃ. εἴδεται.] φαίνεται, δοκεῖ. μέλω.] ἐν ἐπιμελείᾳ εἰμί. ναιετάω.] οἰκῶ. εὐδείελον.] πρὸς δύσιν τῶν ἄλλων κειμένων. ὑστάτιον.] ἔσχατον. Νήριτον.] ὄρος Ἰθάκης. εἰνοσίφυλλον.] κινησίφυλλον, ἔνωσις γὰρ ἡ κίνησις. Δουλίχιον.] μία τῶν Ἐχινάδων. ὑλήεσσα.] ὑλώδης, σύμφυτος. χθαμαλή.] ταπεινή, κοίλη τὴν θέσιν. πῶς οὖν πανυπερτάτη, ἢ τῇ δόξῃ ἡ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς δύσιν. πανυπερτάτη.] ὑπεράνω κειμένη. ζόφον.] νῦν δύσιν. ἠῶ.] νῦν τὴν ἀνατολήν. κουροτρόφος.] νεωτέρων τροφός. κατερήτυεν.] κατεῖχεν. Αἰαίης.] ἐξ Αἰαίας νήσου τῆς Τυρρηνίας ἢ Κολχικῆς. Αἰαία γὰρ ἡ πόλις τῆς Κολχίδος.

γλύκιον.]

ii

γλύκιον.] γλυκύτερον ἢ ἡδύτερον. ἀλλοδαπῇ.] ἀλλοφύλῳ, ξένῃ. ναίει.] οἰκεῖ. λιλαιομένη.] ἐπιθυμοῦσα. πολυκήδεα,] πολλῶν κακῶν πλήρη. ἐνίσπω.] ἐρῶ, λέξω. ἐφέηκε.] ἐπέπεμψε. ἰόντι.] ἐπανιόντι. Ἰσμάρῳ.] Ἴσμαρος πόλις τῆς Κικονίας ἥτις νῦν Μαρωνεία(?) λέγεται. πόλιν ἔπραθον.] ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν. Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ. δασσάμεθα.] ἐμερισάμεθα. κίοι.] ἀπέλθοι. ἀτεμβόμενος.] στερισκόμενος. ἴσης.] ἰσότητος. διερῷ ποδί.] μεταφορικῶς τῇ νηί, οἱ δὲ διερῷ τῷ ὀξεῖ καὶ ταχεῖ. οἱ δὲ τῷ ζῶντι. ἐπεὶ ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες. καὶ γὰρ ἑτέρωθι διερὸς βροτὸς φησιν. οἱ δὲ τῇ κώπῃ οἱ δὲ τῷ διερῷ ἐκ τῆς θαλάσσης πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐκ τῆς βάσεως ὑγρασίαν. λέγει δὲ τὸν ἱδρῶτα. ἠνώγεα.] ἐκέλευον. οἰχομένου.] ἀπελθόντος. γεγώνευν.] ἐκάλουν, ἐβόων. ναίοντες.] οἰκοῦντες. ὥρῃ.] τῷ τοῦ ἔαρος καιρῷ. ἠέριοι.] ὀρθρινοί. αἰνομόροισι.] κακομόροις. ἀλεξόμενοι.] ἀμυνόμενοι ἢ ἐκκλίνοντες. κλῖναν.] ἐξέκλιναν, ἔτρεψαν. δαμάσαντες.] ἀνελόντες. ὤλοντο.] ἀπώλοντο. ἀκαχήμενοι.] λυπούμενοι. βουλυτόν.] τὸν καιρὸν ἐν ᾧ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων. τὸν προτέρω.] εἰς τοὔμπροσθεν. ἄσμενοι.] εὐκταῖοι. ὀλέσαντες.] ἀπολέσαντες. τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι.] ἀρχαῖον ἔθος τὸ ἐπὶ ξένης ἀπολλυμένων τὰς ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρίτον τοὺς περιλειφθέντας ἐπ᾽ ἂν ἐπίωσιν οἴκαδε. ἢ ἵνα καὶ εἴ τι ἀπολίποιτο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλθοι. δηϊωθέντες.] ἀναιρεθέντες. ἐπικάρσιαι.] πλάγιαι. λαίλαπι.] τῷ μετὰ ἀνέμων ὄμβρῳ. κάτθεμεν.] κατεθήκαμεν. προερύσαμεν.] προκαθειλκύσαμεν. ἤματα.] ἡμέρας. ἲς ἀνέμοιο.] ἄνεμοι. ἐσσυμένως.] προθύμως. συνεχές.] συνεχῶς. θυμὸν ἔδοντες.] τὴν ψυχὴν ἐσθίοντες, ἀντὶ τοῦ κατεσθιόμενοι. τέλεσε.] ἐτελείωσεν, ἐπλήρωσεν. ἐρύσαντες.] ἀνελκύσαντες. ἥμεθα.] ἐκαθήμεθα. ἴθυνον.] ἐπ᾽ εὐθείας ἔφερον. ἀσκηθής.] ὑγιὴς ἐξ ἐπιμελείας.

ῥόος.]

Ὣς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, οὐδὲ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει, ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ᾽ ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ᾽ ἐνίσπω,
Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν
Ἰσμάρῳ, ἔνθα δ᾽ ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ᾽ αὐτούς.
Ἐκ πόλιος δ᾽ ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ᾽, ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἔνθ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
Ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι, οὐκ ἐπίθοντο.
Ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
Ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ᾽ ἄρ᾽ οἰχόμενοι Κίκονες, Κικόνεσσι γεγώνευν
Οἵ σφιν γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους
Ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ᾽ ἵππων
Ἀνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ᾽ ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ
Ἠέριοι, τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα παρέστη
Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν᾽ ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
Στησάμενοι δ᾽ ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῇσι.
Βάλλον δ᾽ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ᾽ ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας.
Ἦμος δ᾽ ἠέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε.
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
Ἓξ δ᾽ ἀφ᾽ ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ᾽, οἱ δ᾽ ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Οὐδ᾽ ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἕκαστον ἀῦσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπὸ δηϊωθέντες.
Νηυσὶ δ᾽ ἐπῶρσ᾽ ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ᾽ οὐρανόθεν νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἐφέροντ᾽ ἐπικάρσιαι, ἱστία δέ σφι
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ᾽ ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἤπειρόνδε.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ᾽ ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ᾽, ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ᾽ ἠώς,
Ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ᾽ ἱστία λευκ᾽ ἐρύσαντες.
Ἥμεθα. τὰς δ᾽ ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ᾽ ἴθυνον.
Καί νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,

Ἀλλά

Ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν
Καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ᾽ ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι,
Πόντον ἐπ᾽ ἰχθυόεντ᾽, αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵ τ᾽ ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ᾽ ἐπ᾽ ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ᾽ ὕδωρ,
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ᾽ ἐπασσάμεθ᾽ ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ᾽ ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ᾽ ἅμ᾽ ὀπάσσας.
Οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ᾽ αἶψ᾽ οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ᾽ ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ᾽ ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ᾽ ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν,
Οὐκέτ᾽ ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι,
Ἀλλ᾽ αὐτοῦ βούλοντο μετ᾽ ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ᾽ ἐνὶ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων.
Μή πώς τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ᾽ αἶψ᾽ εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Ἑξῆς δ᾽ ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Κυκλώπων δ᾽ ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
Ἱκόμεθ᾽, οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ᾽ ἀρόωσιν.
Ἀλλὰ τά γ᾽ ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται.
Πυροὶ καὶ κριθαὶ, ἠδ᾽ ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ᾽ οὔτ᾽ ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θέμιστες,
Ἀλλ᾽ οἵ γ᾽ ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
Παίδων ἠδ᾽ ἀλόχων, οὐδ᾽ ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ᾽ ἀποτηλοῦ.
Ὑλήεσσ᾽, ἐν δ᾽ αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
Ἄγριαι, οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ᾽ ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ᾽ ἄρα ποίμνῃσιν καταΐσχεται, οὔτ᾽ ἀρότοισιν,
Ἀλλ᾽ ἥ γ᾽ ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
Ἀνδρῶν χηρεύει. βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι.

Οὐδ᾽

ῥόος.] ῥοῦς, ῥεῖθρον. περιγνάμπτοντα.] περικάμπτοντα. Μάλειαν.] ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. ἀπέωσεν.] ἀπωθήσατο. παρέπλαγξεν.] ἀπεπλάνησεν. Κυθήρων.] Κύθηρα νῆσος τῆς Λακωνικῆς. ὀλοοῖς.] ὀλεθρίοις. ἄνθινον εἶδαρ.] τὸν λωτόν. ἢ τροφὴν ἐξ ἀνθέων. βῆμεν.] ἔβημεν ἐξήλθομεν. ἀφυσσάμεθα.] ἠντλήσαμεν. ἐπασσάμεθα.] ἐγευσάμεθα. ποτῆτος.] ποτοῦ. προΐειν.] προέπεμπον. πεύθεσθαι.] πυθέσθαι, μαθεῖν. τρίτατον κήρυκα.] ἵνα μὴ εὐεπιχείρητοι ὦσι διὰ τὸν κήρυκα. ὀπάσσας.] παρασχών. εἶεν.] ὑπάρχοιεν. μίγεν.] ἐμίχθησαν. μήδοντο.] ἐβουλεύοντο. ἐρύσσας.] ἑλκύσας. οἰχόμενοι.] πορευόμενοι. ὑπὸ ζυγά.] ὑπὸ τὰς καθέδρας. ἐρεπτόμενοι.] ἐσθίοντες. Κυκλώπων δ᾽ ἐς γαῖαν.] δίκαιοι οὗτοι πλὴν Πολυφήμου. ὅθεν τὸ μὲν ὑπερφιάλων, νῦν μεγάλων. τὸ δὲ ἀθεμίστων μὴ ἐχόντων χρείαν νόμων. διὰ τὸ θεμιστεύειν ἕκαστον παίδων ἠδ᾽ ἀλόχων. πῶς οὖν ἠδίκουν τοὺς Φαίακας καὶ ἐλύπουν διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς πολιτείας. ἀνήροτα.] ἀναροτρίαστα. ἀρόωσιν.] ἀροτριῶσιν. ἐριστάφυλον.] ἐκ τελείου καρποῦ τῆς σταφυλῆς γινομένου. βουληφόροι.] εἰς ἃς αἱ βουλαὶ ἀναφέρονται ἵνα ἐπιτελεσθῶσιν. θέμιστες.] κοινὰ νόμιμα. κάρηνα.] ἀκρωρείας. θεμιστεύει.] ἄρχει, δικάζει. λάχεια.] εὔγειος ἢ εὔσκαφος, λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένη. οἰκονομικῶς δὲ εἰς ταύτην νύκτωρ κατηνέχθησαν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες. παρὲκ λιμένος.] ἔξω τοῦ λιμένος. τετάνυσται.] ἐκτέτακται. διήκει. ἀπειρέσιαι.] πολλαί. πάτος.] ἀναστροφή. ἀπερύκει.] ἀπείργει, κωλύει. εἰσοιχνεῦσιν.] εἰσπορεύονται εἰσέρχονται. ἐφέποντες.] ἐπιζητοῦντες. καταΐσχεται.] κατέχεται. ἀνήροτος.] μὴ ἀροτριουμένη. ἀρότροισιν.] ἀροτριασεσιν(?). χηρεύει.] σπανίζει ἐρημός ἐστι. μηκάδας.] μηκωμένας ἀπὸ τῆς φωνῆς. μήκη γὰρ λέγεται ἡ τῶν αἰγῶν φωνή. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὰ μήκη κίειν. μιλτοπάρῃοι.] μίλτῳ τὰς παρειὰς κεχρισμέναι, τουτέστι τὰς πρώρας. μίλτος δὲ πηλὸς ῥουσιώδης.

ii 2

ἐνι.]

ἔνι.] ἔνεισιν. κάμοιεν. κατασκευάσοιεν. τελέοιεν.] πράττοιεν ὑπουργοῖεν. ἱκνεύμεναι.] παραγινόμεναι. ἐκάμοντο.] κατειργάσαντο, κατεσκευάσαντο. ὥρια.] τὰ πρὸς ἕκαστον καιρὸν ἐπιτήδεια. ὑδρηλοί.] κάθυγροι. μαλακοί.] ἁπαλοί. ἄφθιτοι.] ἄφθαρτοι. ἄροσις.] ἀροτρίασις. λείη.] ὁμαλή. λήιον.] σιτοφόρον πεδίον. ἀμῷεν.] θερίζοιεν. πῖαρ.] λιπαρὸν, εὔγειον. ὑπ' οὖδας.] οὖδας τὸ ἔδαφος. εὔορμος.] εὐνεώλκητος. πείσματος.] ἀπογείου σχοινίου, ᾧ πείθεται ἡ ναῦς. ἀνάψαι.] προσδῆσαι. εὐνάς.] ἀγκύρας. ἐπικέλσαντες.] ἐποκείλαντας τῇ γῇ ἐπιψαύσοντας. ἐποτρύνει.] παροξύνει, παρορμᾷ. ἀῆται.] οἱ ἄνεμοι. κρατὸς λιμένος.] διὰ ἀρχῆς τοῦ λιμένος. προὐφαίνετο.] προεφαίνετο. ἀήρ.] ἀχλὺς, ἀορασία. βαθεῖα.] σκοτεινή. προὔφαινεν.] ἔφαινεν, ἔλαμπεν. ἐσέδρακεν.] εἶδεν, ἐθεάσατο. ποτὶ χέρσον δέ.] πρὸς τὴν γῆν. κελσάσῃσιν.] ἐποκειλάσαις τῇ γῇ. ἀποβρίξαντες.] ἐπὶ βορᾷ καὶ τρυφῇ ἀποκοιμηθέντες. θαυμάζοντες θεώμενοι. ἐδινεόμεθα. περιηρχόμεθα, ἀνεστρεφόμεθα. ὦρσαν.] διήγειραν. ὀρεσκῴους.] τὰς ἐν ὄρει διατριβούσας. καμπύλα.] ἐπικαμπῆ. αἰγανέας δολιχαύλους.] ἀκόντια ἐπιμήκεις τοὺς αὐλοὺς ἔχοντας, ὅ ἐστι τὸν σίδηρον. εἱλόμεθα.] ἐλάβομεν. μενοεικέα.] τῷ μένει ἁρμόζουσα. ἔξελον.] ἐξαίρετον, ἔδωκαν. πρόπαν ἦμαρ.] δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. ἠέλιον καταδύντα.] περιδύσεως ἡλίου. ἄσπετα.] πολλὰ. μέθυ.] οἶνον. ἐξέφθιτο.] δεδαπάνητο, ἀνάλωτο. ἠφύσαμεν.] ἠντλήσαμεν. ἀλλ' ἐνέην.] ἀλλ' ἐνῆν. ἀμφιφορεῦσιν.] ἀγγείοις, δι' ὠτοις. ἐλεύσσομεν.] ἐθεώμεθα, ἑωρῶμεν, ἐβλέπομεν. ῥηγμῖνι.] τῷ αἰγιαλῷ. θέμενος.] ποιησάμενος. φιλοξείνοιο. φιλοξένου.

ἐπ' ἐσχατιῇ.]

Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας ἐϋσσέλμους, αἵ κεν τελέοιεν ἕκαστα
Ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν,
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην ἐκάμοντο.
Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα,
Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ μαλακοί, μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.
Ἐν δ' ἄροσις λείη, μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας,
Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ἵν' οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' εὐνὰς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρήνη ὑπὸ σπείους, περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν,
Ἔνθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προὐφαίνετ' ἰδέσθαι,
Ἀὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἦν, οὐδὲ σελήνη
Οὐρανόθεν προὔφαινε, κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ἐπικέλσαι.
Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἱστία πάντα,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
Ὦρσαν δὲ νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
Αἶγας ὀρεσκῴους ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι,
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες,
Βάλλομεν, αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἑκάστην,
Ἐννέα λάγχανον αἶγες, ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρός,
Ἀλλ' ἐνέην, πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
Ἠφύσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἑλόντες,
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν ὀΐων τε καὶ αἰγῶν,
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον,

Ἄλλοι

Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν,
Ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἵ τινές εἰσιν,
Ἤ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦε φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Ὣς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι,
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν ἄγχι θαλάσσης,
Ὑψηλὸν δάφνῃσι κατηρεφές, ἔνθα δὲ πολλὰ
Μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον, περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισιν,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥα τὰ μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν, οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ᾔδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι,
Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βῆν, ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός,
Ἱερεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει,
Οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
Ἁζόμενοι, ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος, ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα,
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας,
Ἡδὺν ἀκηράσιον θεῖον ποτόν, οὐδέ τις αὐτὸν
Ἠείδη δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτός τ' ἄλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ', ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει
Θεσπεσίη, τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦια
Κωρύκῳ, αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν
Ἄγριον, οὔτε δίκας ἐὺ εἰδότα, οὔτε θέμιστας.
Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα

Ἐλθόντες

ἐπ' ἐσχατιῇ.] ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ καὶ τελευταίῳ μέρει. πολιήν.] λευκήν. κατηρεφές.] κατεσκευασμένον. μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες.] προτάξας τὸ γένος ἐπήνεγκε τὸ εἶδος. ἰαύεσκον.] διενυκτέρευον, ἐκάθευδον. δέδμητο.] ἐδέδμητο, ᾠκοδόμητο. κατωρυχέεσσι.] τοῖς ἐν τῇ γῇ ἐνωρυγμένοις, ὅ ἐστι τεθεμελιωμένοις. ὑψικόμοισιν.] ἐν ὕψει κομώσαις. ἐνίαυε.] διέτριβεν ἢ ἐκάθευδεν. πωλεῖτο.] ἀνεστρέφετο. ἀθεμίστια.] ἄδικα. ῥίῳ.] ἀκρωτηρίῳ, ὄρους ὑπεροχῇ. ἔρυσθαι.] φυλάξαι. Μάρων.] Εὐάνθους υἱός. Εὐάνθης ὁ Διονύσου. ἀμφιβεβήκει.] κατεῖχεν, ἐφύλαττεν. περισχόμεθα.] περιεσώσαμεν, ἐφυλάξαμεν. ἁζόμενοι.] σεβόμενοι, ἐντρεπόμενοι. ἄλσει.] ὑδρηλῷ καὶ πόαν ἔχοντι τόπῳ. ἀφύσσας.] ἀντλήσας. ἀκηράσιον.] καλὸν καὶ ἀδιάφθαρτον ἢ ἀκέραιον. ὕδατος δ' ἀνὰ εἴκοσι.] προσῳκονομήσεν, ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τοσοῦτος ἐκορέσθη. ἀποσχέσθαι.] ἀποστῆναι. ἐπελεύσεσθαι.] ἐπελθεῖν. ἐπιειμένον.] περιβεβλημένον. δμώων.] οἰκετῶν, δούλων. ἐρυθρόν.] πυῤῥόν. ἤια.] ἄλφιτα. κωρύκῳ.] θυλάκῳ. ἄντρον.] τὸ σπήλαιον. ἐνόμευεν.] ἔνεμεν. νομὸν κατά.] εἰς τὴν κατανομήν.

ἐθησάμεθα.]

Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα ἕκαστα.
Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στεῖνοντο δὲ σηκοὶ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, διακεκριμέναι δὲ ἕκασται
Ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι, ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ἐν ἄμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἑτάροι λίσσοντ' ἐπέεσσι
Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα
Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐμείναμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον
Ἥμενοι, εἷος ἐπῆλθε νέμων, φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν,
Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα,
Πάντα μάλ' ὅσσ' ἤμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφι,
Ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας
Ὄβριμον, οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἅμαξαι
Ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν.
Ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
Πίνειν αἰνυμένῳ, καί οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἤ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν, αὐτόν τε πέλωρον.
Ἀλλὰ καὶ ὣς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλθομεν, οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,

Τοῦ

ἐθηεύμεσθα.] ἐθεωροῦμεν, ἐθαυμάζομεν. ταρσοί.] οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυροκομοῦσι καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροί. λέγονται δὲ καὶ τάλαροι καὶ ψυγοί, ἢ ψυκτῆρες, διὰ ὅτι ἐν αὐτοῖς τὸ γάλα ψύγεται, ἔστι δὲ ἀγγεῖα πλεκτά. ταρσοὶ δὲ παρὰ τὸ τέρσαι, ὅ ἐστι ξηρᾶναι. βρῖθον.] ἐπεπλήρωντο. σηκοί.] αἱ μάνδραι καὶ περίβολοι ἐν οἷς συγκέκλεισται τὰ θρέμματα ἢ καταδύσεις τῶν θρεμμάτων. στεῖνοντο.] ἐστενοχωροῦντο. διακεκριμέναι.] διακεχωρισμέναι ἢ ἐπίλεκτοι. ἔρχατο.] συνείχοντο, συγκεκλεισμένοι ἦσαν. πρόγονοι.] προγενέστεραι παλαιότεραι ἢ μεταγενέστεραι τῇ ἡλικίᾳ. μέτασσαι.] μέσαι, μεσήλικες. ἕρσαι.] αἱ νεογναὶ καὶ ἁπαλαὶ καὶ δροσώδεις ἀπὸ τῆς ἕρσης ἢ ἐνδεεῖς τῇ ἡλικίᾳ. ναῖον.] νῦν ἀντὶ τοῦ περιέρρεον καὶ κατέρρεον ἢ ἐπεπλήρωντο, ἢ ὤκουν. ὀρῷ.] τῷ διεφθορότι γάλακτι ἢ τῇ ὑποστάθμῃ τοῦ γάλακτος. ὀρὸς γὰρ λέγεται ἡ τοῦ γάλακτος ὑδατώδης ὑπόστασις. γαυλοί τε.] ἀγγεῖα ποιμενικὰ σκαφοειδῆ εἰς ἃ οἱ ποιμένες ἀμέλγοντες δέχονται τὸ γάλα· σύνθεσι δὲ καὶ εἰς τυροῦ ἀπόθεσιν. σκαφίδες.] ὑποκοριστικῶς αἱ σκάφαι. τετυγμένα.] κατασκευασμένα. τοῖσιν.] ἐν οἷς. αἰνυμένους.] αἴροντας, βαστάσαντας. ἐρατεινός.] ἀγαπητὸς καὶ ἐπέραστος ἢ ἡδὺς καὶ προσηνής. κήαντες.] καύσαντες, ἀνάψαντες. αἰνύμενοι.] λαμβάνοντες.

νέμων.] βόσκων. τὸ δὲ ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.] ἀντὶ τοῦ, ἵνα αὐτῷ δειπνοῦντι φῶς παρείη. ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο.] βαλὼν τὴν συμφορτώδη ὕλην. ἄχθος.] φόρτον. ἀζαλέης.] ξηρᾶς.

ἀπεσσύμεθα.] ἀνεχωρήσαμεν. θύρηφι.] ἔξω. θυρεόν.] τὸν μοχλόλιθον.

τετράκυκλοι.] τετράτροχοι. ὀχλίσσειαν.] κινήσειαν. ἠλίβατον.] ὑψηλόν. τόσσην.] τοσαύτην. ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν.] ὑπέθηκεν ἔμβρυον. Ὅμηρος γὰρ ὑπεναντίον τῆς συνηθείας βρέφος μὲν λέγει τὸ κατὰ γαστρός. ἔμβρυον δὲ τὸ νεογνὸν ἢ τὸ τέκνον. θρέψας.] πήξας. ἀμησάμενος.] προσενεγκάμενος, συναγαγών. ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν.] ἔθηκεν ἐν τοῖς ἀγγείοις. αἰνυμένῳ.] ἐπιθυμοῦντι, λαμβάνοντι.

σπεῦσε.] ἐκακοπάθησεν. πονησάμενος.] ἐνεργήσας, πράξας. ἀποπλαγχθέντες.] πλανηθέντες.

ἱέμενοι.] ἐπιθυμοῦντες. ὑγρὰ κέλευθα.]

Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστί.
Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήϊον, ἠὲ καὶ ἄλλως
Δοίης δωτίνην, ἥ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδεῖο φέριστε θεούς, ἱκέται δέ τοι εἰμέν.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε,
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ.
Νήπιός εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα,
Ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἦ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά,
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι.
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας, ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ.
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε,
Σὺν δὲ δύω μάρψας ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
Κόπτ', ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον.
Ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες, ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων,
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
Ἆσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον.
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.

Αὐτὰρ

κέλευθα.] τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. μητίσασθαι.] ἐργάσασθαι.

διέπερσεν.] διεπόρθησεν. κιχανόμενοι.] παραγενόμενοι, ἱκόμεθα, ἱκετεύομεν. πόροις.] παράσχοις. παρθέμενοι.] παραβάλλοντες. δωτίνην.] δωρεάν. ἐπιτιμήτωρ.] ἐπόπτης, βοηθός. δειδίμεν.] φοβηθῆναι. ὀπηδεῖ.] ἀκολουθεῖ. ἀλέασθαι.] ἐκκλῖναι, φυλάξασθαι. Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν.] ἀσεβὴς ὢν ὁ Πολύφημος διαβάλλει καὶ τοὺς λοιπούς. ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι παρίστησιν ὁ ποιητὴς λέγων, νοῦσον γ' οὔπως ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι. πεφιδοίμην.] φεισαίμην. ἔσχες.] κατέσχες. πειράζων.] ἐνεδρεύων. ἄψορρον.] πάλιν οὐχ ἁπλῶς. εὐεργέα.] τὴν καλῶς κατεσκευασμένην. ὑμῆς.] ὑμετέρας. προσπελάσας,] προσεγγίσας ἀντὶ τοῦ προσρήξας. ἴαλλε.] ἐπέβαλλεν. μάρψας.] ἁρπάσας, συλλαβών. κόψε.] συνέτριψε. σκύλακας.] τοὺς νεογνοὺς κύνας. οὐδ' ἀπέλειπεν.] διὰ τοῦτο, οὐδὲ ἐγκαταλείψαντος τινὸς μένοντος ἐπέγνω τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ὁ Ὀδυσσεύς. μυελόεντα.] μυελοῦ πλήρη. ἀνεσχέθομεν.] ἀνετείναμεν. μελεϊστί.] κατὰ μέλος. ὡπλίσσατο.] παρεσκεύασεν. ἀμηχανίη.] ἀπορία. ἐπλήσατο.] ἐπλήρωσεν, ἐκόρεσεν. νηδύν.] τὴν γαστέρα. ἀνδρόμεα.] ἀνθρώπεια. ἔδων.] ἐσθίων. τανυσσάμενος.] ἐκταθείς, ἐμφαντικῶς δὲ ἐδήλωσε τὸ μέγεθος. βούλευσα.] ἐβουλευσάμην. οὐτάμεναι.] τρῶσαι. ὅθι φρένες ἧπαρ ἔχουσιν.] ὅπου αἱ φρένες τὸ ἧπαρ συνέχουσιν. ἐπιμασσάμενος.] ἐφαψάμενος. ἄμμες.] ἡμεῖς. ἕτερος.] ἄλλος. θυμός.] νῦν λογισμός.

θύρεον.]

θύρεον.] λίθον. ῥοίζῳ.] ἀσήμῳ φωνῇ, συριγμῷ. τισαίμην.] τιμωρησαίμην. ῥόπαλον.] ξύλον. σηκῷ.] τῇ μάνδρᾳ. χλωρόν.] νεωστὶ ἐκκοπέν. ἔκταμεν.] ἐξέκοψεν. φοροίη.] φέροι, βαστάζοι. αὐανθέν.] ξηρανθέν. ἐΐσκομεν.] ἀπεικάζομεν. φορτίδος.] φορτηγοῦ. ὄργυια.] ἐκτεταμένων τῶν χειρῶν τὸ διάστημα ὄργυιά ἐστι. ἐθόωσα.] ἀπώξυνα ἐκ τοῦ συνωνύμου τὸ ὁμώνυμον. ὁ τρόπος μετάληψις. ἐπυράκτεον.] ἐπύρουν εἰς τὸ δαλὸν ποιῆσαι. κηλέῳ.] καυστικῷ. ἤλιθα.] χύδην, παρὰ τὸ ἅλις, ἢ ἀθρόως, δαψιλῶς. πεπαλάχθαι.] κληρωθῆναι. ἐλέγμην.] ἠριθμούμην. ἑσπέριος.] δειλινός. νομεύων.] βόσκων. ὀισσάμενος.] ὑπολαβών. κισσύβιον.] ἤτοι ποιμενικὸν ποτήριον ἐκ κισσίνου ξύλου κατασκευασμένον. ἢ ὄνομα κύριον ποτηρίου, ἢ ἔχον κισσὸν ἔξωθεν. τῆ.] λάβε, δέξαι. λοιβήν.] σπονδήν. ἐκεκεύθει.] ἐκρύπτεν. οὐκέτ' ἀνεκτῶς.] οὐκ ἀνασχετῶς, οὐχ ὑπομενητικῶς. σχέτλιε.] ἄδικε. ἵκοιτο.] ἱκετεύοι. ἔρεξας.] ἔπραξας. ἥσατο.] ἥσθη, ἐτέρφθη, ἐχάρη, εὐφράνθη.

ὀριστάφυλον.]

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσατο δόρπον.
δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
ῥηϊδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν, αὐτὰρ ἔπειτα
ἂψ ἐπέθηχ', ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.
πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ, αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
χλωρὸν ἐλαΐνεον, τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
αὐανθέν, τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες
ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης
φορτίδος εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς,
καὶ παρέθηκ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα·
οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν, ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστάς
ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέῳ.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας
τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
ἤ τι ὀϊσσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψας, ὡπλίσατο δόρπον.
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς,
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
ὄφρ' εἰδῇς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
ἡμετέρη. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
σχέτλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.
ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν. ἥσατο δ' αἰνῶς
ἡδὺ ποτὸν πίνων, καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις,
δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ

Αὐτίκα

Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίροις.
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
ὣς ἔφατ'· αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον ὥσπερ ὑπέστης.
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστί· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ θυμῷ·
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,
τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν, τὸ δέ τοι ξεινήϊον ἔσται.
ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, κὰδ δέ μιν ὕπνος
ᾕρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι, ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς,
εἵως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδείσας ἀναδύη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἅψεσθαι, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν, ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήϊον ἀνὴρ
τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι
ἁψάμενοι ἑκάτερθεν, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεί·
ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἑλόντες
δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα.
πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν ἀϋτμὴ
γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
φαρμάσσων, τὸ γὰρ αὖτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν,
ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
σμερδαλέον δὲ μέγ' ᾤμωξε, περὶ δ' ἴαχε πέτρη,
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
ᾤκεον ἐν σπήεσσι δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας.
οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,

ἱστάμενοι

ἐριστάφυλον.] μεγαλοστάφυλον. ἀπορρώξ.] ἀπόρροια, ἀπόσπασμα. ἀφραδίῃσιν.] ἀνοίαις. αἴδομαι.] αἰσχύνομαι. ἔδομαι.] βρώσομαι. ἀποδοχμώσας.] πλαγιώσας. δοχμὸς γὰρ τὸ πλάγιον. ᾕρει.] κατελάμβανεν. φάρυγος.] συνεκδοχικῶς τοῦ στόματος. ἐξέσσυτο.] ἐξείη. ψωμοί.] σάρκες μέλη. οἰνοβαρείων.] βεβαρημένος τῷ οἴνῳ. ἤλασα.] ὑπέβαλον. εἵως.] ὅπως, ἵνα. πανδαμάτωρ.] ἐπιθετικῶς. ὁ ὕπνος ὁ πάντας δαμάζων καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους. θάρσυνον.] διήγειρον. ἀναδύη.] παραιτήσηται. ἅψεσθαι.] ἀφθήσεσθαι. διεφαίνετο.] διαφανὴς ἦν ὅτι πεπύρωτο. ἐνέπνευσε.] ἐνέβαλεν. ἐνέρεισαν.] ἐπεβάρησαν, ἐνέπηξεν. δίνεον.] ἔστρεφον. δόρυ.] ναυπηγήσιμον ξύλον. ὑποσσείουσι.] τὸ πλῆρες τρύπανον. ἁψάμενοι.] ἅψαντες, δήσαντες. πυριήκεα.] πεπυρωμένον. δινέομεν.] ἐστρέφομεν. εὗσεν.] ἐφλόγισεν. σφαραγεῦντο.] διετείνοντο, περιετείνοντο, ἢ κατεπονοῦντο, ἢ ἐταράσσοντο. γλήνης.] κόρης. ἰάχοντα.] ἠχοῦντα. φαρμάσσων.] φαρμαφερροποιῶν. στομῶν, στομοποιῶν. σιδήρου τε κράτος ἐστί.] τὸ βάψαι ψυχρῷ τὸν πεπυρωμένον σίδηρον. ἰσχυρὸν γὰρ αὐτὸν ποιεῖ. σίζε.] καὶ τοῦτο ὠνοματοπεποίηται ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ λίπος γινομένου σισιλιγμοῦ. ὅ ἐστι συνεχείας. ἐξέρυσεν.] ἐξείλκυσεν. πεφυρμένον.] ἡμαγμένον. ἀλύων.] ἀδημονῶν, δυσφορῶν. ἤπυεν.] ἐβόα, ἐκάλει. ἀμφὶς ᾤκεον.] περιῴκουν. δι' ἄκριας.] τοὺς μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων τόπους ἢ τὰς τῶν ὀρῶν ἀκρορείας. ἠνεμοέσσας.] ὑψηλὰς ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένας. ἐφοίτων.] περιήεσαν.

εἴροντο.]

Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ἑ κήδοι,
Τίπτε τόσον Πολύφημ' ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀΰπνους ἄμμε τίθησθα;
Ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος.
Ὦ φίλοι, οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἶον ἐόντα,
Νοῦσόν γ' οὔπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες. ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων,
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσι,
Χερσὶ ψηλαφόων ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων,
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
Οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,
Εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
Εὑροίμην, πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
Ὥς τε περὶ ψυχῆς, μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ἄρσενες οἶες ἦσαν ἐϋτρεφέες δασύμαλλοι
Καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχοντες.
Τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι.
Τῇς ἔπι Κύκλωψ εὗδε πέλωρ ἀθεμίστια εἰδώς,
Σύντρεις αἰνύμενος, ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν.
Τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄϊες φέρον, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων,
Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθείς.
Κείμην, αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο.
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληότι θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα,
Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς.
Οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο, ἄναξ δ' ὀδύνῃσι κακῇσι
Τειρόμενος πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων, τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
Ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε θύραζε.
Λαχμῷ στεινόμενος, καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος.
Κριὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο μήλων
Ὕστατος, ὅτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν.

ἀλλὰ

εἴροντο.] ἠρώτων. ὅτι ἑ.] ὅπερ αὐτόν. κήδει.] λυπῇ, βλάπτει. ἀρημένος.] βεβλαμμένος. τίθησθα.] διατίθεσθαι ποιεῖς. ἐλαύνει.] ἀπελαύνει. στείχοντα.] πορευόμενον.

θύραζε.] ἔξω. βούλευον.] ἐβουλευόμην. ἰοδνεφές.] μέλαν. εἶρος.] ἔριον. συνέεργον.] συνέδεον. λύγοισι.] ἱμαντώδεσι, φυτοῖς. τῇς ἔπι.] ἐφ' αἷς. αἰνύμενος.] λαμβανόμενος. φέρεσκε.] ἔφερε, ἐβάστασεν. ἴτην.] ἐπορεύοντο. φέρον.] ἐβάσταζον.

ἀρνειός.] κριός. λασίην.] δασεῖαν. ἐλυσθείς.] συστραφείς, εἰληθείς.

ἀώτου.] τοῦ ἄνθους. λέγει δὲ τοῦ ἐρίου.

θεσπεσίοιο.] λαμπροῦ ἢ πολλοῦ.

στρεφθείς.] περιστρεφθείς, περιστρέψας τὰς χεῖρας. ἐχόμην.] ἀντειχόμην, κατεῖχον. ἐμέμηκον.] ἀντὶ τοῦ ἐβληχῶντο. οὔθατα.] οἱ μαστοί.

σφαραγεῦντο.] πεπλήρωντο. τειρόμενος.] καταπονούμενος. ἐπεμαίετο.] ἐφήπτετο, ἐπελαμβάνετο. εἰροπόκων.] ἐρίοις κομώντων. ὕστατος.] ἔσχατος, τελευταῖος. ἔστιχε.] ἐπορεύετο. λαχμῷ.] τῇ δασύτητι τῶν μαλλῶν. γράφεται καὶ λάχνῳ παρωνύμως τῇ λάχνῃ. πυκινά.] συνετά, φρόνιμα. ἔσσυτο.] ὥρμησας, ἐξῆλθες.

στεινόμενος.] βαρυνόμενος.

νέμεαι.]

Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
Μακρὰ βιβάς. πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις.
Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέριος. νῦν αὖτε πανύστατος, ἦ σύ γ' ἄνακτος
Ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο
Εἰπεῖν, ὅππῃ κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει.
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
Θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδεϊ, καδδέ κ' ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους,
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα πίονα δημῷ,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
Ἱκόμεθ', ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῦον ἑκάστῳ
Κλαίειν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα,
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι,
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα.
Σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἅζεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐσθέμεναι, τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Ἧκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο,
Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης,
Τὴν δ' αἶψ' ἤπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι,
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ, ἑτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Ἐμβαλέειν κώπῃς, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγωμεν
Κρατὶ κατανεύων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος.
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα,

ὃς καὶ

νέμεαι.] βόσκεις, ἐσθίεις. καὶ ἐμοί.] ἀντί τοῦ καὶ ὑπ' ἐμοί. ποίης.] πόας. ἐπιμασσάμενος.] ἐφαψάμενος. ἐξαλάωσεν.] ἐτύφλωσεν. λυγροῖς.] χαλεποῖς. δαμασσάμενος.] δαμάσσας ἀντὶ τοῦ ἀλλοιώσας. ὁμοφρονέοις.] τὰ αὐτά μοι βούλοιο. φωνήεις.] λαλῆσαι δυνάμενος. ποτιφωνήεις.] ὁμόφωνος. ἠλασκάζει.] ἐκκλίνει, περιφεύγει. θεινομένου.] τυπτομένου. τῷ κε.] διὸ ἂν. ῥαίοιτο.] διαφθείροιτο. ἠβαιόν.] ὀλίγον. λωφήσειε.] παύσεται ἢ λήξει. ταναύποδα.] τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντα ἢ ἰσχυρόποδα. ἢ τετανόποδα. τανὸν γὰρ τὸ ἐπίμηκες. ἢ τοὐναντίον νεύοντα τοὺς πόδας διὰ τὸν ἑλιγμὸν τῆς πορείας οὐκ ἐλοῦντα ὡς οἱ βόες. περιτροπέοντες.] περιτρέποντες, συγκλείοντες. ἀσπάσιοι.] ἐπιθυμητοί. στενάχοντο.] ἐστέναζον. γοόωντες.] θρηνοῦντες. κρατερῆφι βίηφι.] τῇ ἰσχυρᾷ δυνάμει. τὸ πάθος. ἅζεο.] ἐνετρέπου. τίσατο.] ἐτιμωρήσατο. χολώσατο.] ὠργίσθη. κηρόθι.] ἐκ ψυχῆς. κυανοπρῴρου.] μελανοπρῴρου. ἐδεύησεν.] ἐδέησεν. ἐνέλιπεν. οἰήϊον.] πηδάλιον παρὰ τὸ οἰακίζειν ὅ ἐστι κατιθύνειν. ἤπειρόνδε εἰς τὴν γῆν. παλιρρόθιον.] τὸ εἰς τοὐπίσω φερόμενον κῦμα. ἐκλύσθη.] ἐκλυδωνίσθη. πλημμυρίς.] πλημμύρα, ἡ τῆς ἁλὸς ἐπανάστασις. ἢ κλύδωνος φορά, ἢ ἀνάχυσις. θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.] ἐγγίσαι ἐποίησεν τῇ γῇ. ὦσα παρέξ.] ἀπέωσα εἰς τὸ ἐκτός. προπεσόντες.] σφοδρῶς ἐπιπεσόντες καὶ ἐγκείμενοι. ἔρεσσον.] ἐκωπηλάτουν. χέρσον.] γῆν. ἀλλ' ὅτε τόσσον.] πῶς οὖν ἀκούει; προείρηκε γάρ, ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τίς γέγωνε βοήσας. ἤτοι μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς. ἢ διὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπέσχομεν πάλιν. οὕτως γὰρ ἡ ναῦς ἠνέχθη. πρήσσοντες.] διαπερῶντες. ἀπῆμεν.] ἀφεστήκειμεν,

βέλος.]

Ὃς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
αὖτις δ' ἤπειρόνδε, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήϊα δοῦρα
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών· τόσσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν, ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
Κύκλωψ, αἴ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτύν,
φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον † ἐξαλαῶσαι,
υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ·
ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει.
ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο,
καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἁμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν,
νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς
ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον,
τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
αὐτὸς δ', αἴ κ' ἐθέλῃσιν, ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
αἲ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
εὖνιν ποιήσας, πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.
Κλῦθι Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα,
εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ' ἱκέσθαι
υἱὸν Λαέρτεω Ἰθάκῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὕροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο
τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.

ἐκλύσθη

†πτολίπορθον

βέλος.] βλῆμα, νῦν γὰρ τὸν βληθέντα λίθον λέγει. σύν κεν ἄραξεν.] συνέτριψεν. ἵησιν.] ἀκοντίζει. ὀκριόεντι.] τραχεῖ. νήϊα δοῦρα.] τὰς ναῦς. εἴρηται.] ἐρωτήσῃ. ἀεικελίην.] δεινήν. κεκοτηότι.] ὠργισμένῳ. ἀλαωτύν.] τύφλωσιν, στέρησιν ὀφθαλμῶν. φάσθαι.] λέγειν, ἀντὶ τοῦ λέγε. τὸ δὲ ἐξαλαῶσαι.] ἀντὶ τοῦ ἐκτυφλῶσαι. θέσφατα.] μαντεύματα. παλαίφατα.] πάλαι πεφατισμένα, ἤτοι εἰρημένα. Εὐρυμίδης.] Εὐρύμου παῖς Τήλεμος. ἁμαρτήσεσθαι.] ἀποτυχεῖν, στερηθῆναι. ὀπωπῆς.] ὄψεως. ἐδέγμην.] ἐξεδεχόμην. ἐπιειμένον.] περιβεβλημένον. ἄκικυς.] ἀσθενής. ἀλαώσας.] ἐτύφλωσας. ὀτρύνω.] παρασκευάσω, προτρέψω. αἰῶνος.] βίου. εὖνιν.] ἐστερημένον. ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γε.] διὰ τὴν τύφλωσιν ἀλλ' οὐ διὰ τὰς φωνὰς ταύτας ὠργίσθη ὁ Ποσειδῶν. τούτων γὰρ οὐ νοῦς. ὁ δὲ Ποσειδῶν ἰάσεται ἱκανὸν ὄντα. κυανοχαῖτα.] μελανόθριξ. ἐπιδινήσας.] περιστρέψας. ἶν' ἀπέλεθρον.] δύναμιν πολλήν. ἐδεύησε δ' οἰήϊον.] ὠθεῖ τοῦ προτέρου ἀθετεῖται. πῶς γὰρ αὖ ἔμπαλιν ἡ ναῦς ἠνέχθη. πρόσω.]

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
νῆες ἐΰσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
δασσάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἀρνειὸν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
μήλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα, τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
ῥέξας μηρί' ἔκηον, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν.
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆες ἐΰσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
ἥμεθα δαινύμενοι κρέατ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τὰ περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει, ὃς τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὔριον ἄνεμον ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ, ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες κοιμωμένου Ὀδυσσέως, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑποστρέφουσι πρὸς Αἴολον. οὐ προσιεμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέων, εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται. παρ' οἷς ἕνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας εἰς Αἰαίαν παραγίνεται, καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεις τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει πευσομένους τίνες οἱ κατοικοῦντες. μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης πλὴν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθών, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον τὸ μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται. ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ Κίρκῃ εἰς ἅδου κατέρχεται.

εἰς τοὔμπαλιν, πόῤῥω. ἀθρόαι.] ὁμοῦ πᾶσαι. εἵατο.] ἐκαθέζοντο. ὀδυρόμενοι.] ἀπολαιόμενοι. κέλσαμεν.] ὡρμίσαμεν, ἐνεωλκήσαμεν. δαιομένων.] μεριζομένων, διαιρουμένων. ἔξοχα.] ἔξοχον, ἐξαίρετον. οὐκ ἐμπάζετο.] οὐ προσεποιεῖτο, οὐκ ἐπεστρέφετο. ἄσμενοι.] χαίροντες. ἄσπετα.] πολλά. προτέρω.] εἰς τοὔμπροσθεν.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ. ΤΟΥ Ομηρου ῥαψῳδίαν. ΟΔΥΣΣΙΑΣ Κ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον.] οὐ τὰς Αἰόλου νήσους νῦν λεγομένας, ἀλλά τινα ἄλλην ἐκτετοπισμένην νῆσον λέγει. οἱ δὲ λέγοντες περὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν πεπλανῆσθαι τὸν Ὀδυσσέα, Λωτοφάγους μὲν λέγουσι τοὺς νῦν Ἀκραγαντίνους. οἱ δὲ τοὺς Καμαριναίους. κύκλωπας δὲ τοὺς Λεοντίνους, τὰς δὲ Αἰόλου νήσους τήν τε κατὰ τὸν πορθμὸν στρογγύλην, καὶ τὰς λοιπὰς ἓξ Λιδύμην. Ἱεράν. Ἱκεσίαν. Λιπάραν. Ερικώδη. Φοινικώδη. τινὲς δὲ ἀλληγοροῦντες, Αἴολον μὲν λέγουσι τὸν ἐνιαυτὸν, δώδεκα δὲ παῖδας τοὺς μῆνας. τινὲς δὲ ὅτι παρετήρησεν ἀστρολογίας ἔμπειρος ὢν, ἡλίου ὄντος ἐν Ταύρῳ Ζέφυρον πνεῦσαι. οἱ δὲ ἄνεμοι πνέουσιν ἐνίοτε καὶ καθ' ἑαυτοὺς ὡς καὶ πολλοί. καὶ γὰρ ἡμεῖς δίχα βασιλικοῦ προστασσόμενοι προστάγματος. τινὲς δὲ ταύτας τὰς νήσους ἐν τῷ Τιρρηνικῷ πελάγει κεῖσθαι λέγουσιν.

Αἴολος Ἱπποτάδης.] Αἴολοι δύο. ὁ πρῶτος μὲν Ἱππότου τοῦ Μίμαντος. ἕτερος δὲ Ἕλληνος, ὁ υἱὸς Διός. οὗ καὶ Ἡσίοδος μέμνηται. Πλωτῇ.] ἐνίοτε μὲν τὴν πλεομένην. οἷον τὴν ἐν πλεομένοις τόποις κειμένην νῆσον. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος πλωτῇ φορητῇ, οἷον παραφερομένῃ, ὥστε ποτὲ μὲν ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι, ποτὲ δὲ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς ὁρᾶσθαι. οἷον δή τι καὶ περὶ τὴν Δῆλον ἱστορεῖ Πίνδαρος λέγων οὕτως.

" ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτεσσι
" δᾶλος παντοδαπῶν ἀνέμων ῥιπαῖς.

" ἐν δὲ ἄλλῳ προσπλεομένη ὑπ' ἀνθρώπων. ἢ περιφερομένη ὑπὸ τῆς θαλάσσης. ἄμεινον δὲ τὸ πρότερον, εἰ γὰρ ἐπέπλει τῇ θαλάσσῃ οὐκ ἂν οὐ δὲ ἐκ δευτέρου εὗρεν αὐτὴν Ὀδυσσεύς, ἢ περιφερομένη. τεῖχος χάλκεον.] ἰσχυρόν. ἀπρόσβατον γάρ ἐστι διὰ τὴν περὶ αὐτὸ λειότητα. λισσή.] λεία, ὁμαλή, ἢ ἀπρόσβατος. ἀναδέδρομε.] εἰς ὕψος ἀνέδραμεν. ἡβώοντες.] ἀκμάζοντες. κεδνῇ.] σώφρονι, συνετῇ. κνισῆεν.] ἤτοι δύοσμον ἢ κνίσσης μετέχον, διὰ τὸ πλῆθος τῶν θυομένων. περιστεναχίζεται.] περιηχεῖται. εὕδουσι.] καθεύδουσι. φίλει.] φιλικῶς ὑπεδέχετο. ἐξερέεινεν.] ἀκριβῶς ἠρώτα. ἤτεον.] ἤτουν παρεκάλουν. ἀνήνατο.] ἠρνεῖτο. ἐννεώροιο.] ἐνναετοῦς. βυκτάων.] ἀθρόως πνεόντων, ἀφυσήτων, πληρούντων τὰ ἱστία. κέλευθα.] πνεύματα. ταμίην.] διοικητὴν, φύλακα, ἢ προστάτην.

Κάππα δ' ἔχει Αἰόλου, Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἱπποτάδης φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ, πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος
Χάλκεον ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες,
Ἔνθ' ὅγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτις,
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Δαίνυνται, παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισι
Εὕδουσ', ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι,
Καὶ μὲν τῶν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα,
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ἤτεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
Δῶκε δέ μοι ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
Ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα,
Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσι.
Νηῒ ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐκτελέειν, αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε, καὶ ἦμαρ.
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα.
Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Καί μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὢ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
Ἀνθρώποις, ὅτεῳ κε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.

Πολλὰ κατέδει.]

Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλά
Ληΐδος, ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
Οἴκαδε νισσόμεθα, κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα ὅττι τάδ' ἐστίν,
Ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων.
Ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν,
Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
Κλαίοντας γαίης ἄπο πατρίδος, αὐτὰρ ἐγώ γε
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα,
Ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
Ἢ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα. καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηῒ
Κείμην. αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ,
Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δὲ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα, τὸν δ' ἐκίχανον
Δαινύμενον παρὰ ᾗ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
Ἑζόμεθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἐρέοντο.
Πῶς ἦλθες Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
Ἦ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἂν ἀφίκοιο
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τι φίλον ἐστίν.
Ὣς φάσαν, αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ.
Ἄασάν μ' ἕταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσί τε ὕπνος
Σχέτλιος, ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι, δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
Ὣς ἔφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο, πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ.
Ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον ἐλέγχιστε ζωόντων.
Οὐ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, οὐδ' ἀποπέμπειν
Ἄνδρα τὸν ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
Ἔρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
Ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
Ἠπύει εἰσελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς,
Τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων.

Ἐγγὺς

κατέδει.] κατεδέσμευεν. μέρμιθι φαεινῇ.] προενοήσατο ἵνα τῷ δεσμῷ ἀπατηθῶσιν οἱ ἑταῖροι, καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκ τῆς κουφότητος ἦν γνωρίσαι. προσεδέδετο γάρ. μέρμιθι.] σχοίνῳ. ἐκτελέσειν.] πληρώσειν. πυρπολέοντας.] πυρσεύοντας. πῦρ καίοντας. ἢ περὶ τὸ πῦρ ἀναστρεφομένους. ἐλεύσσομεν.] ἐβλέπομεν. πόδα νηός.] τὸν μεταγωγὸν τοῦ κέρατος κάλων. ἢ τὸ πηδάλιον. ἐνώμων.] ἐκίνουν, μετέφερον. οὐδέ τῳ.] οὐδενί. ἄγεσθαι.] κομίζειν. ὅτεῳ.] ὧντινων. ὁμήν.] ὁμοίαν. νισσόμεθα.] ἀπελευσόμεθα. κενεάς.] κενάς, ματαίας. ὄρουσαν.] ἀντὶ τοῦ ἐξῆλθον. ἐγρόμενος.] ἀναστάς. μερμήριξα.] ἐβουλευσάμην.

ληΐδος.] λείας. ἀποφθίμην.] ἀποφθαρείην, ἀναιρεθείην. ζωοῖσι.] ζῶσιν. μετείην.] συνυπάρχοιμι.

πασσάμεθα.] ἐγευσάμεθα. βῆν.] ἔβην, ἐπορεύθην. κίχανον.] κατέλαβον. ἔχραε.] μανικῶς ἐπέθετο.

ἑζόμεθα.] ἐκαθεζόμεθα. ἐνδυκέως.] φιλοφρόνως. μετεφώνεον.] ἐν αὐτοῖς ἔλεγον. ἄασαν.] ἔβλαψαν. ἀκέσασθαι.] ἰάσασθαι. ἐλέγχιστε.] ἐπονείδιστε. ἀπέχθηται.] μισεῖται.

εἰρεσίης.] κωπηλασίας. ματίῃ.] ματαιότητι, φρενοβλαβείᾳ. πομπή.] παράπεμψις. Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον.] ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος Λαιστρυγόνος Λάμου τοῦ Ποσειδῶνος παιδός. ἢ ὄνομα Λαιστρυγόνος. τηλέπυλον.] μεγάλην. τοῦ γὰρ τοιούτων πολὺ διεστῶσιν αἱ πύλαι. τινὲς δὲ τὸ κύριον τηλέπυλον ἐξεδέξαντο, οἱ δὲ, τηλέπυλον φασὶ μακρόπυλον, οὐ τῷ διαστήματι, ἀλλὰ τῷ πλάτει τῆς πύλης, ἢ τῷ μήκει. Λαιστρυγονίην.] τὴν τῶν Λαιστρυγόνων. Λαιστρυγόνες δὲ οἱ τὴν Λάμον οἰκοῦντες.

ἠπύει.] φωνεῖ. ἐξελάων.] ἐξελαύνων. εἰσελάων.] εἰσελαύνων. ἐξήρατο.] ἀπηνέγκατο. ἄργυφα.] λευκὰ ἢ λαμπρά. ποιμένα.] καταχρηστικῶς εἴρηκε ποιμένα καὶ τὸν βουκόλον.

ὅθι ποιμένα ποιμήν.] ὅπου οἱ νομεῖς ἀλλήλους προσφθέγγονται διὰ τὸ σύνεγγυς εἶναι τὰς νομάς. ἢ μᾶλλον τοῦ διαστήματος τὸ ἀπεναντίον τῶν πυλῶν μέτρον ἀπέχειν. καὶ οὕτω τὴν φωνὴν ἐξακούεσθαι τοῦ τε εἰσελαύνοντος καὶ τοῦ ἐξελαύνοντος.

ἐγγὺς γὰρ

Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
Ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη
Ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν.
Ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
Ἐν στόματι προὔχουσιν, ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι, οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
Οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη,
Αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας,
Ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
Ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἳ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ᾗπερ ἅμαξαι
Ἄστυ δ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.
Κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο,
Ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον ὅσην τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν,
Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα
Ὃν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων ὡπλίσσατο δόρπον,
Τὼ δὲ δύ' ἀΐξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην,
Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος, οἱ δ' ἀΐοντες,
Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος
Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασιν.
Οἵ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον· ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων,
Ἰχθῦς δ' ὣς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρώροιο.
Αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπῃσ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον,
Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
Νηῦς

ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.] αἱ νυκτεριναὶ καὶ ἡμεριναὶ νομαὶ ἐγγύς εἰσι τῆς πόλεως. φασὶ δὲ τοὺς Λαιστρυγόνας κατεσχηκέναι τὴν τῶν Λεοντίνων περὶ Σικελίαν χώραν ἐν ᾗ γεννᾶσθαι πολλὴν μύωπα καὶ τὸν οἶστρον. ὥστε τὰ μὲν λάσια τῇ ἡμέρᾳ νέμεσθαι· τὰ δὲ ψιλὰ τῇ νυκτί· καὶ οὕτως τὸν δυνάμενον ἀγρυπνεῖν δύο μισθοὺς ἀποφέρεσθαι. Κράτης δέ φησι κατὰ τὴν τοῦ δράκοντος αὐτοὺς κατηστερίσθαι κεφαλήν. περὶ ἧς Ἄρατος λέγει. κείνη που κεφαλὴ τῇ νίσσεται· ἧχίπερ ἄκραι μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλῃσιν. ὥστε πλέον μὲν εἶναι τὴν ἡμέραν, ὀλίγην δὲ τὴν νύκτα ὡς ἀνάπαλιν παρὰ τοῖς Κιμμερίοις· εἴ τις οὖν δύναται διαγρυπνεῖν, διττοὺς κομίζεται μισθούς. τετύχηκεν.] ἐστίν, ὑπάρχει. διαμπερὲς.] ἀντὶ τοῦ ἐπίμηκες. ἀκταὶ δὲ προβλῆτες.] αἱ προσβεβλημέναι ἐν τῇ θαλάσσῃ πέτραι, καὶ προέχουσαι ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν καὶ στενὸν ποιοῦσαι τὸν εἴσπλουν.

ἠλιβάτου.] ὑψηλῆς. ἀραιήν.] λεπτὴν καὶ στενήν. σκοπιήν.] ὑψηλὸν τόπον. προὔχουσι.] προέχουσιν ὅ ἐστι προβέβληνται. παιπαλόεσσαν.] τραχεῖαν· ἔνθεν καὶ τῇ συνηθείᾳ παιπάλιμον λέγομεν ἄνδρα τὸν τραχύν, καὶ μὴ ἁπλοῦν. ἀΐσσοντα.] ἀνιόντα. προΐειν.] προέπεμπον. λείην.] λείαν, ὁμαλήν. καταγίνεον.] κατέφερον. ξύμβληντο.] ἤρχετο. καλλιρρέεθρον.] καλὰ ῥεύματα ἔχουσαν. Ἀρτακίην.] ὄνομα κρήνης. εἶπον δὲ τὸ ὄνομα παρ' αὐτῆς μεμαθηκότες. λέγει γὰρ οἶδα καὶ αὐτή, ἠδ' ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα. ἢ κατὰ τὸ σιωπώμενον παρὰ τῶν φυγόντων μαθόντων παρὰ τῆς κόρης ἐπύθοντο. ἐπέφραδεν.] ἐσήμανεν, ἔδειξεν. κατὰ δ' ἔστυγον.] κατεπλάγησαν. φοίτων.] παρεγίνοντο. ἀνδραχθέσι.] τοῖς δυναμένοις ἄνδρα καταβαρύνειν. ἢ μέγα βάρος παρέχουσι τοῖς βαστάζουσι. κόναβος.] ἦχος.

ἰχθῦς δ' ὣς πείροντες.] ἀντὶ τοῦ νηχόμενοι καὶ περῶντες ὥσπερ ἰχθύες. ἢ διαπείροντες ὡς ἰχθύας· γράφεται καὶ σπαίροντας· πείροντες δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ διείροντες. φέροντο.] προσεφέροντο. ἀνέρριψαν.] ἐκωπηλάτησαν. ἀγνυμενάων.] συντριβομένων. ἐπηρεφέας.] ἤτοι ἄνωθεν ἐπηρεφεῖς. ἢ ἐπικεκλιμένας πέτρας.

ἀολλέες.]

Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους,
Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα δ' ἔναιε,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο,
Ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηΐ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα, καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν,
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα, καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξύ,
Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπήν,
Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πυθοίμην,
Ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην,
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Δεῖπνον ἑταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν, ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης
Πιόμενος, δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
Πλῆξα, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Εἰρυσάμην, τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
Εἴασ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε
Πεῖσμα δ' ὅσον τ' ὄργυιαν ἐϋστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν,
Πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
Βῆν δὲ κατὰ λοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὔπως ἦεν ἐπ' ὤμου
Χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς, ἀνέγειρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον.
Ὦ φίλοι οὐ γάρ πως καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.
Ἀλλ' ἄγετ' ὄφρ' ἐν νηΐ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
Ὣς ἐφάμην,

ἀολλέες.] ὁμοῦ πᾶσαι. Αἰαίην.] αὐτὴν ἔνιοι φασὶ τὸ νῦν Κίρκαιον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. αὐδήεσσα.] ἤτοι περιβόητος· ἢ εἰς διάλεξιν καὶ προσαγόρευσιν ἀνθρώποις ἐρχομένη. ἢ καθὸ ἐπίγειός ἐστι. ὀλοόφρονος.] τοῦ συνετὰ καὶ ὁλόκληρα φρονοῦντος. ἐκγεγάτην.] ὑπαρχοῦσιν. Πέρσης.] Πέρση Ὠκεανοῦ μέν ἐστι θυγάτηρ. Ἡλίου δὲ γυνή· καὶ Πέρσης τῆς Ὠκεανοῦ Αἰήτης καὶ Κίρκη. Ἡσίοδος δὲ καὶ τὴν Ἑκάτην Περσηΐδα λέγει. Αἰήτης.] Κόλχων βασιλεύς· πατὴρ Μηδείας· Κίρκης ἀδελφός. φαεσιμβρότου.] τὸ φῶς τοῖς ἀνθρώποις φαίνοντος. ἀκτῆς.] παραθαλασσίου τόπου. ναύλοχον.] τὸν εἰς φυλακὴν τῶν νεῶν ἐπιτήδειον τόπον. ἢ τὰς ναῦς κρύπτοντα, ἢ ὑποδεχόμενον. ἀνήϊον.] ἀνῆλθον. διὰ δρυμά.] διὰ τῶν δρυμωδῶν· καὶ συνδένδρων τόπων. αἴθοπα καπνόν.] τὸν ἐκ τοῦ αἴθεσθαι. ἐείσατο.] ἐφώνει. περιωπήν.] τόπον ὑψηλόν· ἀφ' οὗ ἐστι περισκέψασθαι καὶ ἀποσκοπεῦσαι. προέμεν.] προπέμψαμεν. ὀλοφύρατο.] ἠλέησεν. ὑψικέρων.] ὑψηλὰ κέρατα ἔχοντα.

δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο.] τὸν ἔλαφόν φησιν ὑπὸ τοῦ Ἡλίου ἐκκεκαῦσθαι, καὶ ὡς ἐν πυρὶ γεγονέναι. διὸ καὶ ἐπὶ τὸν ποταμὸν κατιέναι, τοῦ πιεῖν ἕνεκα. ἀμφιελίσσης.] ἑκατέρωθεν ἐλαυνομένης. κατήϊεν.] κατήρχετο.

κατὰ ἄκνηστιν.] ἐπεξηγήσατο μέσα νῶτα τὴν ῥάχιν· ἢ τὰ μέσα τῶν τετραπόδων, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κνήσασθαι.

μακών.] ὠνοματοπεποίηκε τὴν λέξιν· οἷον ποιὰν φωνὴν καὶ ἄσημον ἀποτελέσας. ἔμβαινον.] ἐπιβαίνων ὡς λάξ. ἐρυσάμην.] εἵλκυσα. σπασάμην.] ἀπέσπασα. λύγους.] γένη ῥάβδων. ῥῶπάς τε λύγους τε.] ἱμαντώδη φυτά, ἐπιμήκεις καὶ εὐκάμπτους ῥάβδους ἔχοντα. πεῖσμα.] σχοινίον. ἐϋστρεφὲς.] καλῶς ἐστρεμμένον.

ὀργυιάν.] τὴν τῶν χειρῶν ἔκτασιν.

πελώρου.] τέρατος, θηρίου. κατὰ λοφάδια.] κατὰ λόφου καὶ αὐχένος, κατὰ ῥάχιν. ἐρειδόμενος.] ἐπερειδόμενος. οὔπω εἶχεν.] οὐκ ἐνεδέχετο ἔχειν. παρασταδὸν.] παρεστώς, πλησίον. εἰς ἀΐδαο.] εἰς ᾅδου.

καταδυσόμεθα.] κατελευσόμεθα, κατέλθωμεν. ἀχνύμενοί περ.] καίπερ λυπούμενοι. μόρσιμον ἦμαρ.] τὴν εἱμαρμένην ἡμέραν. βρώμης.]

βρώσεως.

Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Θηήσαντ' ἔλαφον, μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδῦντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέατ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον.
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀνεῖται, ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,
Εἴ τις ἔτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
Εἶδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
Νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται.
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Ἠρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα.
Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδής.
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλομεν ὦκα.
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες, κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπισθεν.
Εὗρον δ' ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης,
Ξεστοῖσι λάεσσι περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες.
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
Οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
Οὐρῇσι μακρῇσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ', αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.
Ὣς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
Σαῖνον, τοὶ δ' ἔδδεισαν ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
Ἔσταν δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ.
Ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεάων
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.

Τοῖσι

βρώσεως. ἄσπετα.] πολλά. φραζώμεθα.] καταπονώμεθα. ἐκ δὲ καλυψάμενοι.] ἐκκαλύψαντες, ἀποσκεπάσαντες. τεύχοντο.] κατεσκεύαζον. ἐρικύδεα.] τὴν ποιοῦσαν γαυρίαν. ἢ μεγάλως ἔνδοξα. οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ.] οὐ γὰρ ἴδμεν ὅπου δύσις, ἢ ὅπου ἀνατολή. ταῦτα δὲ λέγει οὐκ ἀπορῶν, ἀλλὰ δεινοπαθῶν τοῖς παροῦσιν.

ἀνεῖται.] ἀνατέλλει, ἀνέρχεται, ἀναφέρεται. ἀπείριτος.] πολύς. ἐστεφάνωται.] κύκλῳ περίκειται. χθαμαλή.] ταπεινή. ἔδρακον.] ἐθεασάμην. μνησαμένοις.] ὑπομνησθεῖσιν. ὄπασσα.] ἔδωκα. πάλλομεν.] ἐσείομεν. ἔθορεν.] ἐξεπήδησεν. κυνέῃ.] περικεφαλαίᾳ. ὀρέστεροι.] ἄγριοι. ἐν βήσσῃσιν.] ἐν ταῖς προβάσεσι καὶ ὀρειναῖς κοιλάσι. κατέθελξεν.] πράους καὶ ἡμέρους ἐποίησεν. περισσαίνοντες.] κολακεύοντες. δαίτηθεν.] ἀπὸ εὐωχίας. σαίνωσι.] κολακεύωσι. μειλίγματα.] πρὸς ἡδονὴν δωρήματα. ἢ κρέα τινά. ἢ τὴν ἀπομαγδαλίαν, ἣν προσδεχόμενοι οἱ κύνες ἐγρηγόρασι. κρατερώνυχες.] ἰσχυρόποδες. αἰνά.] δεινά, χαλεπά. πέλωρα.] τέρατα, θηρία.

κήδιστος.]

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ὅς μοι κήδιστος ἑτάρων ἦν κεδνότατός τε.
Ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν
Καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,
Ἢ θεὸς ἠὲ γυνή, ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησαν, τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινάς,
Καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο.
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν ὀϊσάμενος δόλον εἶναι.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα, ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
Καὶ τρίχας, αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ.
Ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
Πὰρ ῥ' ἄκυλον, βάλανόν τ' ἔβαλε, καρπόν τε κρανείης
Ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δ' αἶψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον,
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος, ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον,
Ἤομεν ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Εὕρομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά,
Ξεστοῖσιν λάεσσι περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἱστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἢ θεὸς ἠὲ γυνή, τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤιξε φαεινὰς
Καὶ κάλει, οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο,
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα ὀϊσάμενος δόλον εἶναι,
Οἱ δ' ἅμ' ἀϊστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιιν βαλόμην μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα,
Τὸν δ' αἶψ' ἤνωγα, αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅ γ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
Οἶδα γὰρ ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι, οὔτε τιν' ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων, ἀλλὰ ξὺν τοισίδεσι θᾶσσον
Φεύγωμεν, ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.

Ὣς ἔφατ'

κήδιστος.] συγγενικώτατος, φροντίδος ἄξιος. κεδνότατος.] τιμιώτατος, κηδεμονικώτατος. ἀοιδιάει.] ᾄδει. δάπεδον.] τὸ ἔδαφος. ἀμφιμέμυκεν.] ἐπηχεῖ, περιηχεῖ. ὤιξεν.] ἀνέῳξεν. ἀϊδρείῃσι.] ἀπειρίαις, ἀγνοίαις. ὀϊσάμενος δόλον.] ἀπὸ τοῦ μόνην οὖσαν φιλοφρόνως αὐτοὺς καλεῖν καὶ ἀπὸ τῆς ἡμερότητος τῶν θηρίων. μέλι χλωρόν.] νέον. πραμνείῳ.] ἔνιοι μὲν τῷ ἐκ Πραμνείας ἀμπέλου γινομένῳ οἴνῳ. λέγεται δὲ καὶ Πραμνεία ἄμπελος ὡς καὶ Θασία. ἔνιοι δὲ πραμνείῳ τῷ πραΰνοντι τὸ μένος. οἷον τὴν ψυχὴν εἰς πραότητα ἄγοντι. οἱ δὲ ὅτι τῶν οἴνων ἔνιοι μὲν καυστικοί. ἔνιοι δὲ ἡδεῖς. τινὲς δὲ Πραμνείσιοι καὶ παραμόνιμοι εἰς παλαίωσιν, καὶ μὴ μεταβάλλοντες. ἐκύκα.] ἐποίει, ἐτάρασσεν, ἔμισγεν, ἀνέδευσεν. λαθοίατο.] ἐπιλάθωνται. πεπληγυῖα.] κρούσασα, πλήξασα. συφεοῖσι.] ταῖς τῶν χοίρων μάνδραις. ἐέργνυ.] συνέκλειεν. αὐτὰρ νοῦς ἦν.] οὐχ ὁ σύμπας ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ φιλανθρώπου μόνον. Διὸ καὶ σαίνουσιν ὥσπερ δελφῖνες. φιλαίνορα δὲ οὐκ ἔλιπον βιοτὰν κατὰ τὸν Πίνδαρον. ἔμπεδος.] βέβαιος.

ἐέρχατο.] συγκεκλεισμένοι ἦσαν. ἄκυλον.] τὸν τῆς πρίνου καρπόν. βάλανον.] δρυὸς καρπόν. καρπόν τε κρανείης.] ὁ τῆς κρανείας καρπὸς πίτταξυς λέγεται. χαμαιευνάδες.] ἐπὶ βόθρους ὀρύττουσαι καὶ κοιμώμεναι. ἀδευκέα.] ἀνεπόρητον. κῆρ.] τὴν ψυχήν. ὠΐετο.] προσεδέχετο, διενοεῖτο. βεβολημένος.] τετρωμένος. ἀγασσάμεθα.] ἐμεμψάμεθα. ἀχαζόμεθα.] ὀργιζόμεθα. ἤομεν.] ἐπορεύθημεν. ἀϊστώθησαν.] ἠφανίσθησαν. ἐσκοπίαζον.] κατεσκόπουν. ἄγε.] ἄπαγε. λίπε.] κατάλιπε. ἄξεις.] κομίσεις. ἀλύξαιμεν.] ἐκφύγοιμεν.

ἐλεύσεαι.]

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Εὐρύλοχ', ἤτοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
Ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσσας
Κίρκης ἵξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
ἔνθά μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη,
ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Πῇ δ' αὖτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
χώρου ἄϊδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
ἔρχαται, ὥς τε σύες πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
Ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.
Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἠδὲ σαώσω,
τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
ἔρχευ, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκῇσι κακὸν ἦμαρ.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης,
τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς θέλξαι σε δυνήσεται, οὐ γὰρ ἐάσει
φάρμακον ἐσθλὸν ὅ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα.
Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσει περιμήκεϊ ῥάβδῳ,
δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δέ σ' ὑποδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι.
Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εὐνήν,
ὄφρα κέ τοι λύσῃ θ' ἑτάρους, αὐτόν τε κομίσσῃ,
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
μή τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο,
μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη.
Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργειφόντης,
ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος,
μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί, χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
ἤϊα, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.
Ἔνθα στὰς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινάς,
καὶ κάλει, αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.

ἐλεύσεται.] ἐλεύσῃ. ἔσθων.] ἐσθίων. κρατερή.] ἰσχυρά. ἱερὰς ἀνὰ βήσσας.] τὰς ἀστιβήτους. εἶμι.] πορεύομαι. χρυσόρραπις.] χρυσῆν ῥάβδον ἔχων. ἀντεβόλησεν.] συνέτυχεν. νεηνίῃ.] νεωτέρῳ. πρῶτον ὑπηνήτῃ.] ἄρτι γενειῶντι. ὑπήνη γάρ ἐστι τὸ ἐπάνω χείλους. ἀφ' οὗ πρῶτον γεννᾶται χνοῦς, ὅ ἐστιν ἡ πρώτη τοῦ γενείου ἔμφυσις. ἥβη.] ἀκμή, ἡλικία. δι' ἄκριας.] ἄκρας ἔχοντας τόπους. τουτέστι τραχεῖς καὶ ὑλώδεις. ἄϊδρις.] ἄπειρος. ἔρχαται.] συγκέκλεινται. σύες.] χοῖροι. πυκινούς.] πυκνούς, συνεχεῖς. κευθμῶνας.] νῦν τοὺς τόπους ὅπου κρύπτονται, καὶ συγκεκλεισμένοι εἰσίν. ἐκλύσομαι.] ἐλευθερώσομαι, λυτρώσομαι. σαώσω.] σώσω. ἀλαλκήσει.] βοηθήσει. ὀλοφώϊα.] ὀλέθρια. δήνεα.] βουλεύματα. τεύξει.] κατασκευάσει. κυκεῶ.] κυκεῶνα κατὰ ἀποκοπήν. κυκεὼν δὲ λέγεται τὸ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατος καὶ τυροῦ ἀναμεμιγμένον πόμα. θέλξαι.] κακῶσαι τὸν νοῦν ἀλλοιῶσαι. ἐλάσει.] τύψει, κρούσει. ὑποδείσασα.] φοβηθεῖσα. ἀπανήνασθαι.] ἀπαρνήσασθαι, ἀντὶ τοῦ ἀπαρνήσῃ. κομίσῃ.] κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας ἀξιώσῃ. κέλεσθαι.] κελεῦσαι, ἀντὶ τοῦ κέλευσον. ἀπογυμνωθέντα.] τὸ ξίφος ἀποθέμενον. ἀνήνορα.] ἄνανδρον. θείη.] ποιήσει. ὀρύσας.] ἑλκύσας. φύσιν.] νῦν τὸ εἶδος. μῶλυ.] βοτάνης εἶδος παρὰ τὸ μωλύειν ὅ ἐστιν ἀφανίζειν τὰ φάρμακα. φασὶ δὲ αὐτὸ ἑλκόμενον διὰ ῥίζης, τῷ τέλει θάνατον ἐπιφέρειν τῷ ἀποσπῶντι. χαλεπόν.] μοχθηρόν, δυσχερές. πόρφυρε.] διενοεῖτο. ἔδειξε.] ἠλλοίωσεν.

συφεόνδε.]

Τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χρυσέῳ δέπαϊ, ὄφρα πίοιμι.
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξε,
ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων.
Ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Θαῦμά μ' ἔχει ὡς οὔ τι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης,
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
ὅς κε πίῃ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.
Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὅν τέ μοι αἰεὶ
φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις ἀργειφόντης,
ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήομεν, ὄφρα μιγέντε
εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι,
ἥ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους.
Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
ἐς θάλαμόν τ' ἰέναι, καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
ὄφρα με γυμνωθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα θήῃς.
Οὐδ' ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τέσσαρες, αἵ οἱ δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων,
ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι ῥήγεα καλά,
πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν.
Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια.
Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
Ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιε
πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ, ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
ἔς ῥ' ἀσάμινθον ἕσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,

συφεόνδε.] εἰς τὴν τῶν χοίρων μάνδραν. λέξο.] κοιμήθητι, ἢ ἀριθμήθητι. ἐπήϊξα.] ἐφώρμησα. μέγα ἰάχουσα.] διὰ τὸ φοβεῖσθαι ῥωθῆναι οὐκ ἀποθανεῖν. ἐθέλχθης.] ἠλλοιώθης. ἀνέτλη.] ὑπέμεινεν. ἀμείψεται.] παρέλθῃ. ἀκήλητος.] ἄθελκτος, ἀκάκωτος, ἀνεξαπάτητος. φάσκεν.] ἔλεγεν. θέο.] ἀπόθου, ἔμβαλε. κολεόν.] τὴν ξιφοθήκην. πένοντο.] ἐνήργουν. πεποίθομεν.] πιστεύσομεν, θαρρήσομεν. κέλῃ.] κελεύεις. ἰέναι.] εἰσιέναι. γυμνωθέντα.] τὸ ξίφος ἀποθέμενον. θήῃς.] ποιήσεις. δρήστειραι.] ὑπηρέτιδες, διάκονοι. ἀνήνορα.] ἄνουν. γίγνονται δ' ἄρα ταί γε.] ὑφίστανται νύμφας τινὰς ἐξ ὕδατος. τινὲς δὲ ὑπερβατόν. ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει ἔκ τε κρηνέων. οἱ δὲ ἀλληγοροῦσι, Κίρκην μὲν λέγοντες τὸν ἐνιαυτόν, τέσσαρας δὲ θεραπαινίδας τὰς ὥρας. ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων.] ἔνθα αἱ Ναΐδες νύμφαι, καὶ αἱ Δρυάδες. ἔβαλλεν.] ἐπετίθει. ἐτίταινε.] ἔτεινεν, εἷλκεν. κάνεια.] κανίσκια. νέμε.] διεδίδου. ἰαίνετο.] ἐθερμαίνετο. ἤνοπι.] διαυγεῖ ἐν ᾧ ἐστιν ἰδεῖν αὐτόν. λιτά.] ἁπλᾶ, περιβόλαια. ἀσάμινθον.] τὴν πύελον, ἤτοι λουτῆρα. παρὰ τὴν ἄσιν μινύθειν. ἕσασα.] καθίσασα, ἐμβιβάσασα. λόε.] ἔλουε.

θυμῆρες.]

θυμῆρες.] καταθύμιον, ἡδύ. θυμοφθόρον.] τὴν ψυχὴν διαφθείροντα. ἀλλοφρονέων.] ἄλλα ἐννοῶν, ἄλλα διανοούμενος. ὄσσετο.] προεώρα. ἰάλλοντα.] ἐπιβάλλοντα. κατ᾽ ἀρ᾽ ἕζεαι.] καθέζῃ. δειδίμεν.] φοβεῖσθαι. ἀναύδῳ.] ἀφώνῳ. ποτῆτος.] ποτοῦ. πάσασθαι.] γεύσασθαι. ἐναίσιμος.] δίκαιος. πρόφρασσα.] πρόθυμος. συάλοισιν.] σύρα φέσιν. ἐννεώροισιν.] θ᾽ ἐτῶν οὖσιν. συφεοῦ.] τοῦ συφεῶνος. ἔφυσε.] ἐποίησε φυῆναι. οὐλόμενον.] ὀλέθριον. ἔγνωσαν.] ἐγνώρισαν. ἔφυν.] προσφυῶς ἐπελαμβάνοντο. ἱμερόεις.] ὀράσιμος, ἡδύς. ὑπέδυ.] ὑπεισῆλθεν. ἐρύσσατε.] ἑλκύσατε. σπήεσι.] σπηλαίοις. πελάσσατε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀπόθεσθε. ἴμεναι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὑποστρέφειν. οἴκτρ᾽ ὀλοφυρομένους.] οἰκτρῶς ὀδυρομένους.

ἄγραυλοι.]

Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων,
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισε λίπ᾽ ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
Εἷσε δέ μ᾽ εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
Καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Χέρνιβα δ᾽ ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
Σῖτον δ᾽ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ᾽ ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων,
Ἐσθέμεναι δὲ κέλευεν, ἐμῷ δ᾽ οὐχ ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλ᾽ ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ᾽ ὄσσετο θυμός,
Κίρκη δ᾽ ὡς ἐνόησεν ἔμ᾽ ἥμενον, οὐδ᾽ ἐπὶ σίτῳ
Χεῖρας ἰάλλοντα, συγερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
Ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίφθ᾽ οὕτως Ὀδυσσεῦ κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ
Θυμὸν ἔδων, βρώμης δ᾽ οὐχ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος.
Ἦ τινά που δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδέ τί σε χρὴ
Δειδίμεν, ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον.
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ᾽ ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἀλλ᾽ εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον, ἵν᾽ ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, Κίρκη δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ῥάβδον ἔχουσ᾽ ἐν χειρί, θύρας δ᾽ ἀνέῳξε συφειοῦ.
Ἐκ δ᾽ ἔλασεν συάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν,
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἔστησαν ἐναντίοι, ἡ δὲ δι᾽ αὐτῶν
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο,
Τῶν δ᾽ ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη,
Ἄνδρες δ᾽ αἶψ᾽ ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονές τε, καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἔφυν τ᾽ ἐν χερσὶν ἕκαστος,
Πᾶσιν δ᾽ ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε, θεὰ δ᾽ ἐλέαιρε καὶ αὐτή,
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἤπειρόνδε.
Κτήματα δ᾽ ἐν σπήεσσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα,
Αὐτὸς δ᾽ αἶψ᾽ ἰέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἐμοί γ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ
Βῆν δ᾽ ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,

Εὗρον

Εὗρον ἔπειτ᾽ ἐπὶ νηῒ θοῇ ἐρίηρας ἑταίρους
Οἴκτρ᾽ ὀλοφυρομένους θαλερὸν κατὰ δακρυχέοντας,
Ὡς δ᾽ ὅταν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας
Ἐλθούσας ἐς κόπρον ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι, οὐδ᾽ ἔτι σηκοὶ
Ἴσχουσ᾽, ἀλλ᾽ ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας, ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Δακρυόεντες ἔχυντο, δόκησε δ᾽ ἄρα σφίσι θυμός,
Ὣς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ᾽ ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτὴν
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τέτραφεν ἠδ᾽ ἐγένοντο.
Καί μ᾽ ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
Σοὶ μὲν νοστήσαντι διοτρεφὲς ὣς ἐχάρημεν
Ὡς εἴ τ᾽ εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ᾽ ἄγε τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὣς ἔφαν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν
Νῆα μὲν ἂρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἤπειρόνδε.
Κτήματά τ᾽ ἐν σπήεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα
Αὐτοὶ δ᾽ ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι.
Ὄφρ᾽ ἴδηθ᾽ ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
Πίνοντας, καὶ ἔδοντας, ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ᾽ ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους.
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἆ δειλοί, πόσ᾽ ἴμεν, τί κακῶν ἱμείρετε τούτων
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἥ κεν ἅπαντας
Ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται ἠὲ λέοντας
Οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη
Ὥς περ Κύκλωψ ἔρξ᾽, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο
Ἡμέτεροι ἕταροι, σὺν δ᾽ ὁ θρασὺς εἵπετ᾽ Ὀδυσσεύς.
Τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὣς ἔφατ᾽, αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ.
Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλήν, οὖδας δὲ πελάσσαι
Καί περ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν, ἀλλά μ᾽ ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον, ἄλλοθεν ἄλλος.
Διογενὲς τοῦτον μὲν ἐάσομεν εἰ σὺ κελεύεις
Αὐτοῦ πὰρ νηΐ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι.
Ἡμῖν δ᾽ ἡγεμόνευ᾽ ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
Ὣς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηῒ λέλειπτο
Ἀλλ᾽ ἕπετ᾽, ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.
Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισε λίπ᾽ ἐλαίῳ
Ἀμφὶ δ᾽ ἄρα χλαίνας καλὰς βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας.
Δαινυμένους δ᾽ εὖ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ᾽ ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τε πάντα

κλαῖον

ἄγραυλοι.] ἐν ἀγροῖς αὐλιζόμεναι. πόριες.] νέαι βόες, μόσχοι. ἀγελαίας.] νομαίας, ἀζεύκτους. κόπρον.] τὴν στάσιν τῶν βοῶν. σκαίρουσι.] σκαρίζουσι. βοτάνης.] τῆς νομῆς. κορέσωνται.] κορεσθῶσι. σκαίρουσι.] σκιρτῶσι. ἴσχουσι.] κατέχουσι. μυκώμεναι.] βοῶσαι· μυκηθμὸς γὰρ ἡ φωνὴ τῶν βοῶν. σηκοί.] ἐπαύλεις. ἀδινόν.] οἰκτρῶς. ἀμφιθέουσι.] περιτρέχουσι. ἔχυντο.] ἐπέδραμον. δόκησεν.] ὑπέλαβεν. τέτραφεν.] ἐτράφησαν. ἔμεν.] εἶναι. ὣς ἔμεν.] οὕτως εἶναι. ἵνα.] ὅπου. γένοντο.] ἐγεννήθησαν. ἀφικοίμεθα.] παραγενοίμεθα. ἐπηετανόν.] δαψιλές. πελάσσομεν.] ἀποθώμεθα. ἐρύκανε.] κατεῖχεν, ἐκώλυεν. δειλοί.] ἄθλιοι. ἱμείρετε.] ἐπιθυμεῖτε. καταβήμεναι.] καταβῆναι ὑπεισελθεῖν. φυλάσσοιμεν.] τηροῖμεν. θρασύς.] τολμηρός. σπασσάμενος.] ἐπισπασάμενος. μέσσαυλον.] τὴν ἔπαυλιν. οὖδας δὲ πελάσσαι.] εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψαι. πηῷ.] συγγενεῖ, κτιμένην γὰρ γεγαμήκει τὴν Ὀδυσσέως ἀδελφήν. ἀνήϊον.] ἀνήρχοντο. ἔκπαγλον.] ἔξοχον, μεγάλην. ἐνιπήν.] ὕβριν, κακολογίαν. ἐνδυκέως.] ἐπιμελῶς. φράσσαντο.] ἐπέγνωσαν. ἔναντα.] ἀπεναντίας.

περὶ δ᾽

Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
Ἡ δέ μευ ἄγχι στᾶσα προσηύδα δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε, οἶδα καὶ αὐτὴ,
Ἡμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰθάκης, νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι
Αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὑμῖν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέποσθε.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἑταῖροι.
Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εὐνῆς,
Γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἥνπερ ὑπέστης,
Οἴκαδε πεμψέμεναι. θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἵ με φθινύθουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ,
Ἀλλ' ἄλλην χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι,
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια,
Οἴῳ πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο,
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην.

Καὶ τότε

περὶ δὲ στεναχίζετο.] περιήχει. θαλερὸν.] ἀκμαῖον, νέον. ὄρνυσθε.] διεγείρεσθε. ἔρυσθε.] φυλάττειν. ἡγεμονεῦ.] ἡγοῦ. ἐνίπτην.] ἐπίπληξιν. δαινυμένους.] εὐωχουμένους.

ἰχθυόεντι.] ἰχθῦς ἔχοντι. ἀνάρσιοι.] πολέμιοι. ἐδηλήσαντο.] ἔβλαψαν. ἀσκελέες.] ἄγαν κατεσκληκότες, σκληροὶ σκελετευόμενοι καὶ νενεκρωμένοι. ἢ ἄγαν κεκμηκότες. ἄθυμοι.] κεκακωμένοι τὴν ψυχὴν, οἷον ἄψυχοι. ἄλης.] πλάνης. πέποσθε.] πέπονθε. περὶ δ' ἔτραπον ὧραι.] περιῆλθον δὲ πάλιν οἱ καιροὶ ἐπὶ τὴν ὥραν. ἐκκαλέσαντες.] ἔξω καλέσαντες. μιμνήσκεο.] ὑπομνήσθητι.

σαωθῆναι.] σωθῆναι. ἥνπερ ὑπέστης.] ἥν περ ὑπεσχέθης. γούνων ἐλλιτάνευσα.] τῶν γονάτων ἁψάμενος παρεκάλεσα. ἔσσυται.] ἐφορμᾷ. ψυχῇ χρησομένους.] διατί οὖν οὐκ αὐτὴ μαντεύεται. ὅτι οὐκ ἂν ἐπίστευσεν Ὀδυσσεὺς ὁρῶσα αὐτὴν. ἢ κατὰ μὲν σειρῆνας, καὶ τὸν πορθμὸν ὡς γειτνιῶσα μηνύει. περὶ ὧν οὐδ' ὁ Τειρεσίας εἶπεν εἰδὼς ἐρῶσαν τὴν Κίρκην. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐπιτρέπει τῷ μάντει. χρησομένους.] μαντευσομένους. τῷ καὶ τεθνειῶτι.] διότι ἐθεάσατο δύο δράκοντας ἐν τῷ Κιθαιρῶνι μιγνυμένους. καὶ παρατηρήσας τὴν δράκαιναν ἀνεῖλεν. καὶ οὕτως ἐγένετο γυνή. καὶ πάλιν τὸν ἄρσενα, καὶ ἀπέλαβε τὴν ἰδίαν φύσιν. Ζεὺς δὲ καὶ Ἥρα ἐπεὶ ἑκατέρων μετέσχεν, κριτὴν αὐτὸν εἵλοντο, τίς μᾶλλον ἥδεται ἐν συνουσίᾳ
» ὁ ἀνὴρ ἢ ἡ γυνή. ὁ δὲ εἶπεν, οἴην μὲν μοῖ-
» ραν δεκαμοίρων τέρπεται ἀνήρ, τὰς
» δέκα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρπουσα νόη-
» μα. διὸ ἡ μὲν Ἥρα ὀργισθεῖσα, ἐπήρωσεν αὐτόν. ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μαντικὴν ἔδωκεν.

πεπνῦσθαι.] συνετῷ καὶ ἔμφρονι εἶναι. ἀΐσσουσι.] κινοῦνται.

μελέσθω.]

Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τι τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηῒ μελέσθω,
Ἱστὸν δὲ στήσας, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσσας,
Ἧσθαι, τὴν δέ κέ τοι πνοιὴ Βορέαο φέρῃσιν.
Ἀλλ' ὁπότ' ἂν δὴ νηῒ δι' ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια, καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
Μακραί τ' αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεω ἰέναι δόμον εὐρώεντα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι,
Κωκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
Πέτρη τε ξύνεσίς τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων.
Ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρως χριμφθεὶς πέλας, ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη,
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ,
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαιναν,
Εἰς Ἔρεβος τρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων, ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
Μῆλα τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ, καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδὲ ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
Καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.

Αὐτὰρ

μελέσθω.] ἐν φροντίδι ἔστω. φέρῃσιν.] ἀποφέροι. ἀκτή.] ἡ προκειμένη καὶ ἐξέχουσα εἰς θάλασσαν ἄκρα. λάχεια.] ἐλαχίστη. ἄλσεα.] ἱερὰ καὶ σύνδενδρα χωρία. ποθή.] ἐπιζήτησις. δίεσυντο.] ὥρμα. ὠλεσίκαρποι.] ἐπειδὴ τὸ ἄνθος ἀποβάλλουσιν. ἢ ἐπεὶ οἱ πίνοντες ἄνθος ἰτέας, ἄγονοι διαμένουσι. ὠλεσίκαρποι.] ἀποβάλλει γὰρ τὸ ἄνθος. οἰκείως δὲ ἀγόνοις φυτοῖς ἐχρήσατο. ἐκεῖνα γὰρ νεκροῖς τὰ ἄκαρπα. φησὶ δὲ Θεόφραστος ἐν φυτικοῖς τὸν χυλὸν τῆς ἰτέας πινόμενον ἀφανίζειν τὴν γονὴν τῶν ἀνθρώπων. κέλσαι.] νεωλκῆσαι. ὁρμῆσαι. δόμον εὐρώεντα.] ἤτοι πλατὺν κατὰ τὸ εὖρος. ἢ σκοτεινόν. βαθυδίνῃ.] βαθείας ἔχοντα συστροφάς.

ἔνθα μὲν εἰς ἀχέροντα.] τοῦτο τὸ σχῆμα καλεῖται προδιεζευγμένον, καὶ καθ' ὑπερβατόν. ὑπ' ἐνίων δὲ ἀλκμανικόν. τὸ δὲ ἑξῆς. ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε καὶ Κωκυτὸς ῥέουσι. Πυριφλεγέθων.] ποταμὸς ἐν ᾅδου. ἀπορρώξ.] ἀπόρροια. Κωκυτός.] ποταμὸς ἐν ᾅδου. ξυνεσίς.] συνάφεσις καὶ εἰς ταυτὸ συμβολὴ τῶν ποταμῶν. ἐριδούπων.] μεγαλοήχων. χριμφθείς.] προσπελασθείς. πέλας.] ἐγγύς. πλησίον. βόθρον.] ὄρυγμα. ὀρύξαι.] ἀντὶ τοῦ ὄρυξον. πυγούσιον.] πυγωνιαῖον. πυγὼν δέ ἐστι, τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τῶν δακτύλων κεκαμμένον διάστημα. ἀνίττεται δὲ διὰ τούτου τὸ μὴ ἀνεῖσθαι, μὴ δ' ἐπ' ἐξουσίας εἶναι τοὺς τετελευτηκότας. ἀλλ' ὥσπερ ἔχεσθαι καὶ ἐγκεκλεῖσθαι, καθάπερ καὶ οἱ δάκτυλοι. ἔνθα καὶ ἔνθα.] εἰς πλάτος. καὶ εἰς μῆκος. χοήν.] τὴν τοῖς νεκροῖς ἐπιχεομένην χύσιν.

χεῖσθαι.] ἐπιχέαι, μελικρήτῳ.] τῷ μετὰ γάλακτος μέλιτι. παλύνειν.] φυρᾶν. διαβρέχειν. γουνοῦσθαι.] παρακαλεῖν. ἀμενηνά.] ἀσθενῆ. μένος οὐκ ἔχοντα, ἐκ στόματος δύναμιν. ἀπὸ τοῦ μόνην ἔχειν ἐκεῖ τὴν ψυχήν. στεῖραν βοῦν.] εἰς τὸ ὅμοιον ἄγονα γὰρ καὶ στεῖρα τὰ τῶν νεκρῶν. ἐμπλησέμεν.] πληρώσειν. ὄϊν.] πρόβατον. ἔρεβος.] σκότος. ἱέμενος.] προθυμούμενος. παμμέλαινα.] καὶ τοῦτο εἰς τὸ ὅμοιον. λίσῃ.] λιτανεύσεις. ῥέζειν.] θύειν. νόσφι τραπέσθαι.] ὡς πρὸς τοὺς ποταμούς. ἐποτρῦναι. ἐπεῖξαι. ἀνῶξαι.] κελεῦσαι. κατακῆαι.] κατακαῦσαι.

ἆσσον.]

ἆσσον.] πλησίον. ἀργύφεον.] λευκόν. ὤτρυνεν.] προέτρεπον. διήγειρον. ἰξύϊ.] ὀσφύϊ. καλύπτρην.] κεφαλόδεσμον. ἀωτεῖτε.] ἀπανθίζετε τὸν ὕπνον. ἀρηρώς.] ἡρμοσμένος. ψύχεος ἱμείρων.] ἀναψύξαι διὰ τὸ πνῖγος· καὶ τὴν μέθην ἐπιθυμῶν τῆς αὔρας. ψύχεος.] ψύχους τῆς αὔρας. ἱμείρων.] ἐπιθυμῶν. κατελέξατο.] ἐκαθεύδησεν, κατεκοιμήθη. ἀντικρύ.] κατευθύ. αὐχὴν.] ὁ τράχηλος. κινυμένων.] κινουμένων. ἀστραγάλων.] σπονδύλων.

ἄψορρον.] ὀπισθόρμητον. τέγεος.] οἴκου. τεκμήρατο.] διεσημήνατο. γόων.] ἐθρήνουν. πρῆξις.] ἡ πρᾶξις. μυρομένοισιν.] ὀδυρομένοις. οἰχομένη.] ἀπελθοῦσα. παρεξελθοῦσα.] λάθρα ποιήσασα.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
Μηκέτι νῦν εὕδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον,
Ἀλλ' ἴομεν, δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους,
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὔτε τι λίην
Ἄλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ᾗσιν ἀρηρώς·
Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων.
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ᾗσιν
Ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν.
Ἀλλὰ κατ' ἀντικρὺ τέγεος πέσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθε.
Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν, ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον.
Φάσθε νύ που οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ', ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Ἑζόμενοι δὲ κατ' αὖθι γόων, τίλλον τό τε χαίτας,
Ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
Ἤομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
Ἀρνειὸν κατέδησεν, ὄϊν θῆλύν τε μέλαιναν,
Ῥεῖα παρεξελθοῦσα, τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

ΟΔΥΣ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Λ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀπαγγέλλει πῶς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ᾅδου κατῆλθεν, καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας· καὶ ὡς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωΐδας εἶδε καθ' ἕκαστον, καὶ τὴν μητέρα· καὶ τῶν ἐς Ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίους· καὶ τῶν ἐν ᾅδου κολαζομένων.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Λ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΝ.

Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα.] οὐχ ἁπλῶς ἐνεθήκαμεν τῇ νηΐ, ἀλλὰ μετὰ τὸ στῆσαι τὸν ἱστὸν καὶ ἁπλῶσαι τὰ ἱστία, οἷον συντρεπίσαμεν. ἐβήσαμεν.] ἀνεβιβάσαμεν. βαίνομεν.] ἤειμεν. ἴκμενον.] ἰκματῶδες, ὑγρόν. πλησίστιον.] πληροῦντα τὸ ἄρμενον. ἑταῖρον.] νηὸς τὸν συνεργόν. πονησάμενοι.] ἐνεργήσαντες, εὐτρεπίσαντες. ἄνεμος.] ὡς ἂν ἀξιωσάσης τῆς Κίρκης, τὸν ἄνεμον τίθησιν. ἴθυνεν.] ἐπ' εὐθείας ἦγεν. ποντοπορούσης.] τὴν θάλασσαν διερχομένης, πλεούσης. Κιμμερίων.] ἔθνος περιοικοῦν τὸν ὠκεανὸν οἱ Κιμμέριοι. ἔνιοι δὲ γράφουσι Χειμερίων. οἱ δὲ, Κερβερίων, ὡς Κράτης. Ἡρόδοτος δὲ ὑπὸ Κιμμερίων φησὶ Σκύθας ἐξελαθῆναι. ἄλλοι δὲ Κιμμερίους φασὶν ὑποτίθεσθαι τοὺς κατὰ τὴν δύσιν οἰκοῦντας καὶ προσηκμένους τοῖς κατὰ τὸν ᾅδην τόποις, ἢ νεκροῖς. ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἡρωικοῖς κεῖσθαι. πανημερίης.] δι' ὅλης ἡμέρας. ἀγυιαί.] ἄμφοδα. στείχησι.] πορεύηται. ἥλιος φαέθων ἐπιδέρκεται.] πῶς οὖν ζῶσιν; ἢ ἐπιδέρκεται μετὰ, φαέθων δὲ οὐ. ἐπιδέρκεται.] ἐφορᾷ, βλέπει. οὐρανόθεν προτράπηται.] διὰ τοῦτο τὸ προτράπηται δοκεῖ εἰδέναι ὁ ποιητής, ὅτι ὁ ἥλιος τὴν ἑκούσιον πορείαν ποιούμενος ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολάς, ὅμως ὑπὸ τοῦ παντὸς ἀνέλκεται εἰς τὸ ἐναντίον καὶ αὐτός. προτράπηται.] μεταβάλλεται, ἀποκλίνει. νύξ.] ζοφώδης ἀήρ. τέταται.] ἥπλωται. δειλοῖσι.] δειλαίοις, ἀθλίοις. ἱρήϊα.] οὐκ ὀρθῶς, ἐνθάδε γὰρ νεκρῶν τομία ἢ ἔντομα. ἐνθάδε δὲ θεῶν, ἱερεῖα. ἢ ὅτι τὰ θρέμματα ἱερεῖα ἐκάλουν. ἔσχον.] ἀντὶ τοῦ κατέσχον. χεόμεν.] ἀπεχέομεν. πάλυνον.] ἐφύρων, διέβρεχον, ἢ ἐπέπασσον. γουνούμην νεκύων.] πῶς εἰ μὴ αἰσθάνονται πρὸ τοῦ πιεῖν ἐς τὴν τιμὴν τῶν δεσποτῶν, ἢ δεηθεὶς ἢ γουνούμενος ἐπηγγελλόμην.

συχώλησιν.]

Ii 2

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Λ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Λάβδα δ' ἐν ἀΐδεω ψυχαῖς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
Νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστὸν τιθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ,
Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμῖν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο,
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν,
Τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἱστία ποντοπορούσης,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου ὠκεανοῖο.
Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὔθ' ὁπότ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Οὔθ' ὅταν ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
Ἀλλ' ἐπὶ νὺξ ὀλοὴ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ', αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον ὠκεανοῖο
Ἤομεν ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
Ἔνθ' ἱερήϊα μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
Εἶχον, ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Βόθρον ὄρυξα, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χεόμεν πᾶσι νεκύεσσιν,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ.
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον,
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,

Τειρεσίῃ

Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερευσέμεν οἴῳ
παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές. αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπὲξ ἐρέβευς νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
Ἄνδρες ἀρηΐφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ,
Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ,
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἥμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου,
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυστον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἐὼν, ἢ ἐγὼ σὺν νηῒ μελαίνῃ;
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλεγμένος οὐκ ἐνόησα
Ἄψορρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθε.
Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
Πρός τ' ἀλόχου καὶ πατρὸς, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες.
Οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιὼν δόμου ἐξ Ἀΐδαο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα.
Ἔνθα σ' ἔπειτ' ἄναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
Μή μ' ἄκλαυστον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
Νοσφισθεὶς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.
Ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσα μοι ἔστιν.
Σῆματ' ἐμοὶ χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης
Ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμὸν
Τῷ καὶ

εὐχώλῃσιν.] εὐχαῖς. λιτῇσι.] λιτανείαις, ἱκεσίαις. ἀπεδειροτόμησα.] ἀπεκεφάλισα. ὑπὲξ ἐρέβευς.] ἀπὸ τοῦ σκότους. νύμφαι τ' ἠΐθεοί τε.] ἀθετοῦνται οὗτοι οἱ ἕξ. ὅτι οὔπω προσέρχονται, καὶ ὅτι ἀδύνατον φέρειν τὰς ψυχὰς τῶν σωμάτων πληγάς. ἀλλὰ πρὸς ἀνακεφαλαίωσιν πεποίηνται τῶν μετὰ ταῦτα ῥηθέντων. ἠΐθεοι.] ἄγαμοι. πολύτλητοι.] πολλὰ ὑπομείναντες. ἀταλαί.] νέαι ἁπαλαί. αἱ μηδὲν τλῆναι δυνάμεναι. νεοπενθέα.] ἐν τῷ νεότητι πενθοῦσαι. βεβροτωμένα.] δοκοῦντα βεβροτῶσθαι, ὅ ἐστιν ᾑμάχθαι. εὐρυοδείης.] μεγάλης, πλατείας. δὴ τότ' ἑτάροισι.] αὐτὸς γὰρ ὡς ἡ Κίρκη ἔφη αὐτῷ ἐπὶ τοῦ βόθρου μένει. ἐνταῦθα οὖν χωρίζει τοὺς ἑταίρους. ἵνα μὴ κατακούσωσι τῶν μαντειῶν. εἴων.] συνεχώρουν. πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος.] ἐπεὶ ἄταφος. τῶν δὲ τοιούτων καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν φθέγγονται αἱ ψυχαί. Ἐλπῆνορ πῶς ἦλθες.] οὐδένα ὁρᾷ τῶν παρὰ τῷ Κύκλωπι ἢ ἐν Λαιστρυγονίᾳ ἀπολομένων. ἐτοὶ γὰρ δὲ καὶ ἄθεσμοι, ἀλλ' οὖν ἐτάφησαν. ἔφθης.] ἔφθασας, προέλαβες. οἰμώξας.] στενάξας. ἆσεν.] ἔβλαψεν. καταλεγμένος.] καθευδήσας. τῶν ὄπιθεν.] τῶν καταλελειμμένων οἴκοι, τῶν οὐ παρεόντων. γουνάζομαι οὐ παρεόντων.] λείπει ἡ πρός. ἵν' ᾖ πρὸς τῶν οὐ παρόντων γουνάζομαι ἱκετεύω. ὡς πρὸς τῶν θεῶν καὶ πρὸς Διός. πρός τ' ἀλόχου.] οὐ προσέθηκε τὴν μητέρα. ὁρᾷ γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτῆς. μοῦνον.] μόνον. ἀντὶ τοῦ μονογενῆ. ἐνθένδε κιών.] χάριν τοῦ λαβεῖν ἐφόδια, καὶ μαθεῖν πόρον τοῦ πλοῦ. ἀθέσφατος.] πολύς. σχήσεις.] ὁρμήσεις. νοσφισθείς.] χωρισθείς. κακκῆαι.] κατακαῦσαι. ἀντὶ τοῦ κατάκαυσον. ἐρετμόν.] τὴν κώπην.

στυγεροῖσι]

Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ταῦτά τοι ὦ δύστηνε τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἥμεθ', ἐγὼ μὲν ἄνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων.
Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρου πόλλ' † ἀγόρευεν. † ἀγόρευον
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηκυίης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὴν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς εἴων προτέρην πυκινόν περ ἀχεύων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε.
Τίπτ' αὖτ' ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο
Ἤλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξὺ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
Κουλεῷ ἐγκατέπηξ', ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων.
Νόστον δίζηαι μελιηδέα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεὸς, οὐ γὰρ ὀΐω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὣς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
Αἴ κ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
Ὁππότε κε πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον,
Βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς, νόστου τε μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε.
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, δήεις δ' ἐν πήματα οἴκῳ,
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἀλλ' ἤτοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα λαβὼν εὐῆρες ἐρετμὸν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν,
Οὐδ'

μήνιμα.] μῆνις, ὀργή. δυστήνοιο.] δυστυχοῦς. ἔρεσσον.] ἐκωπηλάτουν. στυγεροῖσι.] μισητοῖς. φρικτοῖς. ἴσχων.] κατέχων. εἴδωλον.] εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ εἰδέναι διὰ μόνου τοῦ ι γραπτέον. εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ εἴδους προσλήψεται τὸ ε. ἀγορεῦον.] διαλεγόμενον. κατατεθνηκυίης.] τελευτώσης. Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια.] ὁ λόγος ἣν Ἀντίκλειαν διὰ τὸ διὰ τὸν πόθον τοῦ παιδὸς, βρόχῳ ἑαυτὴν ἐξαγαγεῖν τοῦ βίου. ζωήν.] ζῶσαν. προτέρην.] πρώτην. πυκινόν περ.] καίπερ πολὺ λυπούμενος. ἀτερπέα.] ἀτερπῆ. ἀποχάζεο.] ἀναχώρει. κελαινόν.] μέλαν. ἐμὲ δ' ἔγνω.] οὐκ εἴ τις εἰμί, ἀλλ' ὅτι σφάγια κομίζω, μετὰ τὸ πιεῖν ἐκ τῆς μαντείας γνωρίζει αὐτόν. ὅσῳ δ' ἄντις ἐνδέχεται τυφλώττειν τὸν Τειρεσίαν, τοσούτῳ καλὸν τὸ ἔγνω, ἵνα καὶ τὸ ἐλλεῖπον τῆς ὄψεως τῇ τῆς συνέσεως γνώσει πληροῦται. ἄπισχε.] ἀπόστησον, ἀπόπαυσον. δίζηαι.] ἐπιζητεῖς. θήσει.] ποιήσει. λήσειν.] λαθεῖν. ἐξαλάωσας.] ἐξετύφλωσας. ἵκοισθε.] παραγένοισθε. αἴ κ' ἐθέλῃς.] ἐὰν δύνῃ. πελάσῃς.] προσορμήσεις. ὅτι οἱ.] ὅτι αὐτῷ. ἰοειδέα.] μελανοειδῆ. Θρινακίῃ τῇ Σικελίᾳ. ἐπεὶ τρία ἔχει ἀκρωτήρια. Πέλωρον. Πάχυνον. Λιλύβαιον. ἴφια.] ἰσχυρὰ. μέγαν πλοῦτον ποιοῦντα. ἀσινέας.] ἀσινεῖς. ἀβλαβεῖς. ἐάᾳς.] καταλίπεις. μέδηαι.] φροντίζεις. σίνηαι.] βλάψεις. τεκμαίρομαι.] τελειωθῆναι λέγω, προσημαίνω. ἀλύξῃς.] ἐκφύγῃς. ὀψὲ κακῶς νεῖαι.] ἐπὶ γὰρ τῷ τῶν βοῶν τολμήματι ἑπτὰ ἔτη ὅλα παρὰ Καλυψῶ διατρίβει. καὶ πάλιν ναυαγήσας πρὸς τοὺς Φαίακας προσβράττεται. νεῖαι.] ἀπελεύσῃ. δήεις.] εὑρήσεις. κατέδουσι.] κατεσθίουσι. καταναλίσκουσι. μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.] τῇ γὰρ ἀληθείᾳ ἤδη ὄντος ἐν Ἰθάκῃ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἔνδον ἐπ' αὐτοῦ προσφέρουσιν αὐτῇ οἱ μνηστῆρες τὰ ἕδνα. ὥστε ἄξιον μνημονεύειν τοῦ δήεις. ὅ ἐστιν εὑρήσεις. ἀποτίσεαι.] τιμωρίαν καὶ κόλασιν εἰσπράξεις. κτείνῃς.] ἀνέλῃς, φονεύσεις. ἠὲ δόλῳ ἢ ἀμφαδόν.] ἀντὶ τοῦ καὶ ὅπως ἂν, καὶ δόλῳ καὶ φανερῶς, ὅμοιον τῷ, Ἀρτέμιδι ἰκέλη. ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἠὲ, καὶ ἀπίθανον γὰρ τὸ ἐνδοιάζειν τὸν μάντιν. καὶ φαίνεται ὅτι τὰ μὲν πρῶτα δόλῳ, ἔξω δὲ φανερῶς ἐπιτιθέμενος. εὐῆρες.] καλῶς ἐρεσσόμενον. τούς.] πρὸς τούτους. ἀφίκηαι.] παραγίνῃ. οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν.] ἵνα κἀκεῖνοι γνῶσι τὴν τοῦ Ποσειδῶνος

δύναμιν.

Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει.
Ὁππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμόν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ,
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσσονται, τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί,
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Μητρὸς τήνδ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνηυίης,
Ἡ δ' ἀκέουσ' ἧσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἑὸν υἱὸν
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι,
Εἰπὲ ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη † τοῖον ἐόντα.

† υἱὸν ἐόντα

Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ῥηΐδιόν τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω,
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὁ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει.
Ὧ δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὁ δέ τοι πάλιν εἶσιν ὀπίσσω.
Ὣς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν,
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
Ἤλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές, αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
Ζωὸς ἐών, χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι,
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα.
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἔστι περῆσαι
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
Νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον, οὐδέ πω ἦλθες
Εἰς Ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἀμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀϊζύν.
Ἐξ οὗ τὰ πρώτισθ' ἑπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.

δύναμιν. φοινικοπαρήους.] ἐρυθρῷ βάμματι κεχρισμένας τὰ πλάγια. σῆμα.] σύμβολον. σημεῖον. ἀριφραδές.] ἄγαν φανερόν. ξυμβλήμενος.] συντυχών. ὁδίτης.] ὁδοιπόρος. φήῃ.] εἴποι. ὑπολάβοι. ἀθηρηλοιγόν.] τῶν ἀθέρων ὀλοθρευτικὸν ὄργανον. ἀθέρες γὰρ λέγονται κυρίως τῶν ἀσταχύων τὰ ἄκρα. λέγει δὲ τὸ πτύον. ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωὴν θρώσκουσι κύαμοι μελανόχροες, ἢ ἐρέβινθοι. ὁ μέν τοι Σοφοκλῆς ἀπεδέξατο τῆς Ἀθήρης κίνηθρον λέγων οὕτως, ὤμοις ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρων. ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.] ἐν τοῖς οἰκείοις κλήτοις οἱ τιμώμενοι. εἴτ' οὖν ἄνθρωποι, εἴτε καὶ θεοί, οὐκ ἂν ἐπί τινος γένοιντο φιλοτιμίας μείζονες. ἀ... μέν τοι ἐν τόποις τισὶ τοῖς πόρρω, καθ' οὓς οὐ πολυτελοῦνται, λάβοιεν γέρα. ἐνταῦθα δὲ πλείων ἡ χάρις ἤγε ἤδη διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως εὐσέβειαν καὶ θεραπείαν, ὡς ἠπειρώτης ἂν τιμηθείη Ποσειδῶν. ἀποστείχειν.] ἀπιέναι. ἔρδειν.] πράττειν, θύειν. ἀντὶ τοῦ θύσον. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ.] οἱ νεώτεροι τὰ περὶ Τηλέγονον ἀνέπλασαν τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως. ὃς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἐλθὼν ὑπ' ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρήσασθαι τρυγόνος κέντρῳ. Αἰσχύλος δὲ ἐν ψυχαγωγοῖς ἰδίως λέγει. ἐρῳδιὸς γὰρ ὑψόθεν πετώμενος, ὄνθῳ ὡς ἔπληξεν. ... δὲ ὑὸς χειλώμασιν. ἐκ τοῦδε ἄκανθα ποντίου βοσκήματος σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές. ἐξ ἁλός.] διπλὴ ἀνάγνωσις. καὶ ἔξαλος προπαροξυτόνως. ἀντὶ τοῦ ἔξω καὶ πόρρω τῆς θαλάσσης. καὶ ἐξ ἁλὸς διῃρημένως, διὰ τὸ τῆς τρυγόνος κέντρον. ᾧ ὁ Τηλέγονος ἀντὶ αἰχμῆς ἐχρῆτο. ἀβληχρός.] ὁ ἀσθενής. λιπαρῷ. εὐδαίμονι. ἀρημένον.] βεβλαμμένον. ὄλβιοι.] εὐδαίμονες. εἴρω.] λέγω. ἐπέκλωσαν.] ἐπεμοίρασαν. ἀναγνοίειεν.] γνωρίσειεν. ῥηΐδιον.] ῥᾴδιον. εὐχερές. θήσω.] ἐμβαλῶ. ἐνίψει.] ἐνισπεῖ. μέσσῳ.] λείπει ἐν. μέσσῳ γὰρ μεγάλοι.] ἀθετοῦνται. τὸ γὰρ ἑξῆς μέσον Ὠκεανός. γελοῖον δὲ καὶ πεζὸν ἐόντα. Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα.] καὶ οὐκ ἐπήγαγε δεύτερα δέ, καὶ τρίτα. ἀπορ δεῖ κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐκδέξασθαι ἢ οὕτως. εἶπεν ἵνα μὴ ἄλλον ποταμόν, ἢ ῥεῦμα λέγωμεν αὐτὸν πρῶτον ὠκεανόν.

ἐνίψει.]

ΑΛΛ'

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο,
Ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
Ἢ ἔτι πὰρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει.
Ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ.
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ,
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἕκηλος
Τηλέμαχός τε μένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐΐσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν.
Πάντες γὰρ καλέουσι, πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει,
Ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται, οὐδέ οἱ εὐναὶ
Δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἀλλ' ὅγε χεῖμα μὲν εὕδει ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνει ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα ἧσται.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί.
Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
Σὸν πότμον γοόων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον,
Οὔτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν ἐΰσκοπος Ἰοχέαιρα,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Οὔτε τις μὲν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥ τε μάλιστα
Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν.
Ἀλλά με σός τε πόθος, σά τε μήδεα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ
Σή τ' ἀγανοφροσύνη, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἑλέειν κατατεθνηυίης.
Τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἑλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει.
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
Ἔπτατ', ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἑλέειν μεμαῶτα.
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ.

ἐνίψει.] ἐρεῖ. λέξει. ἀλώμενος.] πλανώμενος. εὔπωλον.] ἱππικήν. τανηλεγέος.] μακροκοιμήτου. δολιχή.] μακρά. ἀγανοῖσιν.] ἀγαστοῖς. ὀϊζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ φθίνουσιν.] φθινύθουσι οὐχ ὑπὸ μνηστήρων ὀχλουμένη. οὐδέπω τε γὰρ οἱ μνηστῆρες, οἵ γε μετὰ τέσσαρα ἔτη ἐπίασιν. ἀλλὰ σὲ ζητοῦσα. ὀϊζυραί.] ταλαίπωροι. φθινύθουσι.] φθείρονται. τεμένη.] χωρία. δαίνυται.] εὐωχεῖται. ἀλεγύνειν.] κατεσθίειν. χεῖμα.] ἐν τῷ χειμῶνι. εὕδει.] καθεύδει. ἐν κόνει.] ἐν τῇ γῇ. κακά.] λυπηρά. ἧσται.] ἐνδέδυται. φύλλων κεκλιμένων.] κεκλαδευμένων, πεπτωκότων. χθαμαλαί.] οὐχ αἱ πρὸς τῇ γῇ, ἀλλ' αἱ ἐν τῇ γῇ. ἢ ταπειναί. ῥήγεα.] βαπτὰ περιστρώματα. σιγαλόεντα.] ποικίλα. γουνόν.] γόνιμον τόπον. ἀέξει.] αὔξει. βεβλήαται.] βέβληνται. κεῖνται. γοόων.] θρηνῶν. οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην.] οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἑαυτὴν ἀνήρτησεν, Ναυπλίου ψευδῶς μηνύσαντος θάνατον Ὀδυσσέως. οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην.] ἀπωλόμην. ἀπέθανον.
σή τ' ἀγανοφροσύνη.] εὐφήμως τὴν ἀγχόνην ἐσιώπησεν. ὡς αἰτίαν ἐχόντων τῶν ἑαυτοὺς ἐξαγαγόντων τοῦ βίου.
ἀγανοφροσύνη.] πρᾳότης. φρενῶν προσηνεία. ἑλέειν.] περιπτύξασθαι. ἐφωρμήθην.] προεθυμήθην.
γενέσκετο.] προσεγίνετο. κηρόθι.] ἐν κῆρι. ἐν τῇ ψυχῇ. κρυεροῖο.] ψύχους καὶ ῥίγους ποιητικοῦ. εἰν Ἀΐδαο.] ἐν ᾅδου. τεταρπώμεθα.] κορεσθῶμεν. εἴδωλον.] τὴν εἰς τὸ εἰδεῖν μόνον εἰκυῖαν, οὐ μέν τοι καὶ εἰς ἄλλην αἴσθησιν. ἀγαυή.] λαμπρά.

κάμμορε

Ὤ μοι

Ὤ μοι τέκνον ἐμὸν περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔ τί σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν ὅτε κέν τε θάνωσιν.
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμός·
Ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο, ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἴπῃσθα γυναικί.
Νῶι μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἱ δὲ γυναῖκες
Ἤλυθον, ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν, ἠδὲ θύγατρες.
Αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Οὐκ εἴων πίνειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ δὲ προμνηστῖναι ἐπήϊσαν, ἡ δὲ ἑκάστη
Ὃν γόνον ἐξαγόρευεν, ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας.
Ἔνθ' ἤτοι πρώτην Τυρὼ ἴδον εὐπατέρειαν,
Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο,
Ἣ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος θείοιο.
Ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἵησι,
Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα,
Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
Ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος,
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη οὔρεϊ ἶσον,
Κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεόν, θνητήν τε γυναῖκα.
Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Χαῖρε γύναι φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
Τέξεις ἀγλαὰ τέκν', ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὐναὶ
Ἀθανάτων, σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
Νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα καὶ ἴσχεο μηδ' ὀνομήνῃς,
Αὐτὰρ ἐγώ τοί εἰμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα,
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω, Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαωλκῷ
Ναῖε πολύρρηνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην,
Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θύγατρα,
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,

Καὶ

κάμμορε.] δυστυχέστατε. ἀπαφίσκει.] ἀπατᾷ. δίκη.] νόμος. ἶνες.] τὰ νεῦρα. ἔχουσι.] συνέχουσι. δαμνᾷ.] φθείρει. λίπῃ.] καταλιμπάνει. πεπότηται.] ἵπταται. λιλαίεο.] προθυμοῦ, ἐπείγου. τεῇ.] τῇ σῇ. ἴσθι.] ἐπίστασο, ἴσαθι. ἐρέοιμι.] ἐρωτήσω. προμνηστῖναι.] ἤτοι ἐπὶ μίαν ἑξῆς ἢ ἐπάλληλοι. ἢ ἐπὶ στίχον, καὶ ἔστι κατὰ τὸ ἔτυμον προμενετῖναι, ἀπὸ τοῦ προσμένειν τὴν ἑτέραν.

ἐξαγόρευεν.] φανερῶς ἔλεγεν. ἐρέεινον.] ἠρώτων. Τυρώ.] Σαλμωνέως θυγάτηρ. εὐπατέρειαν.] ἐν ἤθει εἶπεν, δυσσεβὴς γὰρ ἦν ὁ Σαλμωνεὺς ἀντιβροντῶν τῷ Διΐ, καὶ ἀντιστράπτων, διὸ καὶ κεραυνοῖς περιέπεσεν. εἰρωνείᾳ οὖν κέχρηται. εὐπατέρειαν.] καλὸν πατέρα ἔχουσαν. ἔκγονος.] θυγάτηρ. Σαλμωνῆος.] Σαλμωνέως.

Ἐνιπῆος.] Ἐνιπεὺς Ἤλιδος ποταμὸς καὶ Θεσσαλίας. πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι ὁ Ἄξιος ἢ τὸ τοῦ Ἀξίου τὸ ὕδωρ. τὸ δὲ Ἐνιπέως τὸ σῶμα. ὅθεν καὶ ἐραστά. πωλέσκετο.] ἀνεστρέφετο, ἐν προχοῇς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος. ἐπαφροδίτως ὁμοῦ καὶ φιλονείκως ἐν αὐτῷ μέσῳ τῷ ποταμῷ. οὐ δὴ ἡ Τυρὼ ἤρα τοῦ Ποσειδῶνος κοινωνῆσαι θελῆσαι, ὥσπερ ἐπαγγελῶντα. προχοῇσι δὲ τοῖς εἰς θάλασσαν τῶν ποταμῶν στόμασιν. πορφύρεον.] μέλαν. οὔρεϊ.] τῷ ὄρει. λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.] ἀντὶ τοῦ διεπαρθένευσεν. φιλοτήσια ἔργα.] ἐρωτικά. τουτέστι τὴν μῖξιν. περιπλομένου.] περιερχομένου. ἀποφώλιοι.] ἀδόκιμοι, ἄγονοι, ἀπαιδεῖς, ἄκαρποι. κομέειν.] ἐπιμελείας ἀξιοῦν. ἀτιταλλέμεναι.] ἐκ νηπίων ἀνατρέφειν. ἴσχεο.] ἡσύχαζε. ὀνομήνῃς.] ἐξείπῃς. ὑποκυσαμένη.] ἔγκυος γενομένη. θεράποντε Διός.] βασιλεῖς. καὶ γὰρ οἱ πολεμικοὶ θεράποντες Ἄρεος. εὐρυχόρῳ.] πλατυχώρῳ, μεγάλης. Ἰαωλκῷ.] Ἰωλκὸς πόλις Θεσσαλίας. πολύρρηνος.] πολλὰ ποίμνια ἔχων.

ἱππιοχάρμην.] ἤτοι χαίροντα ἵπποις, ἢ ἐφ' ἵππου μαχόμενον. εὔχετο.] ἔλεγεν, ἐκαυχᾶτο. ἰαῦσαι.] καθευδῆσαι.

οἱ πρῶτοι

οἱ πρῶτοι Θήβης] μετὰ γὰρ τοῦτον Κάδμος. πύργωσάν τε.] καὶ ἐτείχισαν. ἐπεὶ οὐ μὴν ἀπύργωτον.] διὰ τοὺς Φλέγυας. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν αὐτῶν Εὐρύμαχος ἠρήμωσε τὰς Θήβας ὡς φησὶ Φερεκύδης ἐν τῇ δεκάτῃ. θυμολέοντα.] λεοντόψυχον. ναιέμεν.] οἰκεῖν. τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν.] Τηλεβόαι στρατεύσαντες κτείνουσι τὸν Ἠλεκτρύωνος παῖδα περὶ θρεμμάτων ἀγωνιζόμενον. καὶ Ἀμφιτρύων ἀποκτείνας ἀκουσίως Ἠλεκτρύωνα, φεύγει εἰς Θήβας, Ἀλκμήνη δὲ Ἠλεκτρύωνος οὐκ ἐβούλετο γαμηθῆναι, πρὶν τίσασθαι τοὺς Τηλεβόας, ὑπὲρ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν. ὑπισχνεῖται δὲ τοῦτο Ἀμφιτρύων, καὶ αὐτὴν εἰς Θήβας μεταγαγών, πορεύεται ἐπὶ Τηλεβόας, ἐν ταύτῃ Ζεὺς τῇ νυκτὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὴν Ἀμφιτρύωνος οἰκίαν, ἔχων καρχήσιον ἐοικὼς Ἀμφιτρύωνι. ἡ δὲ Ἀλκμήνη δοκοῦσα τὸν ἑαυτῆς πόσιν εἶναι, πυνθάνεται περὶ τῶν Τηλεβόων, εἰ κατέκτειν' αὐτούς, ὁ δὲ Ζεὺς λέγων αὐτῇ πάντα ὅσα ἐγένετο, δίδωσι καὶ τὸ καρχήσιον, φάμενος ἀριστήσας εἰληφέναι παρὰ τῶν στρατιωτῶν. ἡ δὲ ἀσμένως ἀποτίθησιν ἐπὶ ταύτῃ συνευνασθεὶς Ζεὺς ἀπέρχεται, καὶ τῇ αὐτῇ παραγενόμενος νυκτὶ Ἀμφιτρύων μίσγεται. καὶ γεννᾷ Ἀλκμήνη ἐκ μὲν Διός, Ἡρακλέα. ἐκ δὲ Ἀμφιτρύωνος Ἰφικλέα. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Κρείοντος.] Κρέοντος. ὄνομα δὲ κύριον ὁ Κρέων. καὶ Μεγάρην Κρείοντος ὑπερθύμοιο θυγατέρα. ἣν ἔσχεν Ἀμφιτρύωνος υἱός.] θυγάτηρ Κρέοντος τοῦ Θηβῶν βασιλέως γημαμένη Ἡρακλεῖ, παῖδας ἔσχε Θηριόμαχον καὶ Κρεοντιάδην βαδίζοντος δὲ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, ἐπὶ τὸν τοῦ κυνὸς ἆθλον, Λύκος ὁ τῶν Θηβῶν βασιλεύς, πεισθεὶς Ἥρᾳ, καταστρέφει τοὺς Ἡρακλέους παῖδας, ἵνα θύσῃ. οὐ γὰρ αὐτὸν ἐπανήξειν ᾤετο. παραγενόμενος δὲ Ἡρακλῆς, ἀναιρεῖ αὐτὸν καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας. μανεὶς δὲ διὰ τὴν Ἥραν κτείνει

Καί ῥ' ἔσχεν δύο παῖδας Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην κρατερώ περ ἐόντε.
Τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν.
Ἥ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα,
Γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα.
Καὶ Μεγάρην Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής,
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,
Ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο
Γειναμένη ᾧ υἱεῖ, ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας,
Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν,
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς,
Ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
Ὧ ἄχεϊ σχομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν μετὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.

Ὁπλο

τοὺς ἰδίους. ἔμελλε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἰφικλέα, εἰ μὴ ἔφθασεν Ἀθηνᾶ κωλύσασα. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ.

μένος αἰὲν ἀτειρής.] ἀργῆς ἀφορήτου μεστός. Ἐπικάστην] παρὰ τοῖς τραγικοῖς, Ἰοκάστην. μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην.] Λάϊος ὁ Οἰδίποδος πατήρ, παρὰ Φοίβου μαντείαν λαβών, ὅτι τικτόμενος παῖς ἀπ' αὐτοῦ, ἀναιρεῖ αὐτόν, Ἐπικάστην γήμας, γεννᾷ Οἰδίποδα καὶ τοῦτον ἐκτίθησι Σικυῶνι. οἱ δὲ ἱπποφορβοὶ ἀναλαβόντες ἔτρεφον αὐτόν. ἡλικίας δὲ γενόμενος ὁ Οἰδίπους, ἦλθεν εἰς Θήβας ἐπιζητῶν τοὺς γονέας. ἀποκτείνας δὲ ἀκουσίως τὸν πατέρα, λαμβάνει πρὸς γάμον, οὐκ εἰδὼς τὴν μητέρα ἐπιλυσάμενος τὸ τῆς Σφιγγὸς αἴνιγμα, τὸ λέγον, τί δίπουν, τί τρίπουν τί τετράπουν. καὶ λέγομεν ὅτι τὸ δίπουν ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, τὸ τρίπουν γέρων βαστάζων βακτηρίαν, καὶ τὸ τετράπουν, τὸ νήπιον τὸ συρόμενον. γίνεται δὲ ἐκ τούτων Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, καὶ θυγατέρες Ἀντιγόνη καὶ Ἰσμήνη. ὕστερον δὲ ἡ Ἰοκάστη ἐπιγνοῦσα ὅτι τῷ παιδὶ παρεμίγη ἑαυτὴν ἀνήρτησεν. ὁ δὲ Οἰδίπους ἐκπεσὼν ὑπὸ Κρέοντος, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ᾤκησεν Ἱππεία Κολωνὸν καλούμενον, καὶ ἱκέτευεν ἐν τῷ ἱερῷ τῶν θεῶν Δήμητρος, καὶ Πολιούχου Ἀθηνᾶς καὶ Διός, ἀγόμενος ὑπὸ Κρέοντος ἔσχεν ἀπιστεῖν Θησέα. τελευτῶν δὲ ὁ Οἰδίπους διὰ γῆρας παρεκάλεσε τὸν Θησέα μηδενὶ τῶν Θηβαίων δεῖξαι τὸν τάφον. ἐθελῆσαι γὰρ αὐτὸν καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀνδροτίωνι. ἐξεναρίξας.] ἀνελών. φονεύσας. νόοιο.] τοῦ νοῦ. ἀνάπυστα.] ἀνὰ στόμα πᾶσι λέγειν, καὶ πυνθάνεσθαι. ἢ φανερά. πολυηράτῳ.] πολλὰς ἀρὰς καὶ βλάβας θεῶν ὑπομείνας. ἢ οὐ γὰρ ἐρασμίῳ, ὅπως ἂν ᾖ τῷ ὑποκειμένῳ ἀκόλουθον. θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς.] τὸ ἑξῆς, ἄλγεα πάσχων θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς Καδμείων ἤνασσεν. οὐχὶ θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς ἤνασσεν.

πυλάρταο.] τοῦ τὰς πύλας ἰσχυρῶς ἐπαρτῶντος καὶ συγκλείοντος. ἁψαμένη.] ἐκδήσασα ἀνάψασα. αἰπύν.] ὑψηλόν. πρὸς τὴν γῆν ἀφεστηκότα. μελάθρου.] νῦν δοκοῦ. ᾧ ἄχεϊ σχομένη.] νικηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἰδίας λύπης. σχομένη.] κατασχεθεῖσα. ὁπλοτάτην.] νεωτάτην.

Ἀμφίονος

Ἀμφίονος Ἰασίδαω] ἕτερος οὗτος ὁ Ἀμφίων, Ἀργεῖος ὁ Διός. Νέστορά τε Χρόμιόν τε.] πῶς οὖν ἐν Ἰλιάδι, Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἷες ἦμεν, ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων. ἐκ Χλωρίδος δὲ τρεῖς. ἢ νῦν κατ' ἐξοχὴν τῶν τριῶν ἐμνήσθη. Χρομίου μὲν ὡς πρεσβυτάτου. Περικλυμένου δὲ ὡς ἀνδρειοτάτου. Νέστορος δὲ ὡς συνετωτάτου. καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς γῆμεν ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα, ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς παῖς, ἐξελασθεὶς ὑπὸ Πελίου τοῦ ἀδελφοῦ ἐκ Ἰωλκοῦ, ἀφίκετο εἰς Μεσσήνην τῆς Πελοποννήσου. καὶ λαβὼν παρὰ ἐγχωρίων, τὴν Πύλον κτίζει. καὶ γαμεῖ Χλῶριν τὴν Ἀμφίονος τοῦ Ἰάσου καὶ Περσεφόνης τῆς Μίου θυγατέρα, βασιλεύει τε οὐ μόνον τῶν Πυλίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Ὀρχομενῷ, καὶ γίνεται εὐδαιμόνων. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.] Ἡσίοδος τὸν Περικλύμενον διηγεῖται δῶρον εἰληφέναι παρὰ Ποσειδῶνος, ὥστε ἀμείβειν ἑαυτὸν εἰς οἷα ζώου ἢ δένδρου ἐθέλοι εἰκόνα. ἀγέρωχον.] νῦν τὸν ἄγαν ῥᾳδίως μεταφερόμενόν τι καὶ μεταχεόμενον εἰς ὃ ἂν βούλοιτο. μνώοντο.] ἐμνηστεύοντο. Ὀρχόμενος.] πόλις Βοιωτίας. περικτίται.] οἱ περιοικοῦντες. εὐρυμετώπους.] πλατυμετώπους. Φυλάκης.] πόλεως Θεσσαλίας. ἐλάσσειεν.] ἀπελάσειεν. ἐκ Φυλάκης ἐλάσειεν.] Τυρὼ ἦλθε παρὰ Δηιονέα τὸν θεῖον. ὁ δέ, κατασχὼν αὐτὴν εἰς Θεσσαλίαν δίδωσι Κρηθεῖ τῷ ἀδελφῷ, ἤδη ἐκ Ποσειδῶνος ἐσχηκυῖαν Νηλέα καὶ Πελίαν. ὁ τοίνυν Νηλεὺς Ἴφικλον τὸν Φυλάκου τοῦ Δηιονέως, ἀπῄτει τὰ τῆς μητρός. καὶ ὃς οὐκ ἀπεδίδου. Μελάμπους δὲ ὁ Ἀμυθάονος ὑπὸ δρακόντων τὰ ὦτα καθαρθεὶς ὡς καὶ τῶν ἀλόγων ὑπακούειν ζώων, τὰς Ἰφίκλου βοῦς ἀπελαύνων ὑπὲρ τοῦ γῆμαι Πηρὼ τὴν Νηλέως, Βίαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, συλληφθεὶς δὲ καὶ εἰς εἱρκτὴν ἐμβληθείς, κατακούσας τε διαλεγομένων σκωλήκων, ὀλίγων ἔτι ἀπέχεσθαι τῆς δοκοῦ ἐκέλευσεν ἐκκομισθῆναι, τοῦ δὲ οἰκήματος κατενεχθέντος μαθὼν ὁ Ἴφικλος ὑπισχνεῖται τῷ Μελάμποδι τὰς βοῦς. εἴγε τῆς ἀτεκνίας αὐτὸν διὰ τῆς τέχνης παύσειεν. ὁ δὲ Μελάμπους παρ' Αἰγυπιοῦ μαθὼν τὴν αἰτίαν καὶ ἀναζητήσας ἐκείνην τὴν μάχαιραν ἀχέρδου φλοιῷ κεκαλυμμένην, ἣν ἐπήνεγκε Φύλακος τῷ Ἰφίκλῳ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἐκτέμνοντι τὰ τετράποδα, θύσας τε θεοῖς τοῖς μηνιοῦσιν ὑπὲρ τῆς τῶν τετραπόδων εὐνουχίας, τὸν Ἴφικλον ἀπεφήνατο πατέρα Πρωτεσιλάου καὶ Ποδάρκους. τοῖσι δὲ ἐπὶ ἰφθίμην Πηρὼ τέκε θαῦμα βροτοῖσι, τὴν πάντες μνώοντο περικτίται, οὐδέ τι Νηλεὺς τῷ ἐδίδου ὃ μὴ ἕλικας βοῦς εὐρυμετώπους ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικλείης.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος ἔχων θυγατέρα Πηρὼ τοὔνομα κάλλει εὐπρεπεστάτην. οὐδενὶ ταύτην ἐξεδίδου πρὸς γάμον, εἰ μὴ πρότερον ἐκ Φυλάκης τὰς τῆς μητρὸς Τυροῦς ἐλάσειέν τις βοῦς παρ' Ἰφίκλου. πάντων δὲ ἀπορουμένων, Βίας ὁ Ταλαοῦ μόνος ὑπέσχετο δράσειν τοῦτο. καὶ πείθει τὸν ἀδελφὸν Μελάμποδα ῥέξαι τὸ ἔργον. ὁ δὲ καίπερ εἰδὼς ἅτε δὴ μάντις ὅτι ἁλώσεται ἐνιαυτόν, εἰς τὴν Ὄθρυν ἀφικνεῖται ἐπὶ τὰς βοῦς. οἱ δὲ φύλακες ἐνταῦθα καὶ οἱ βουκόλοι κλέπτοντα αὐτὸν λαμβάνουσι καὶ παραδιδόασιν Ἰφίκλῳ καὶ δεθεὶς ἐφυλάσσετο, παρεζευγμένων αὐτῷ θεραπόντων δύο, ἀνδρὸς καὶ γυναικός. καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ αὐτὸν ἐπιεικῶς ἐθεράπευεν, ἡ δὲ γυνὴ φαυλότερον. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐνιαυτὸς ὀλίγον πρὸς τὸ τελειωθῆναι περιῆν, Μελάμπους ἀκούει ὕπερθεν τινῶν σκωλήκων διαλεγομένων, ὅτι καταβεβρώκοιεν τὴν δοκόν. καὶ τοῦτο ἀκούσας καλεῖ τοὺς διακόνους καὶ κελεύει αὐτὸν ἐκφέρειν τῆς κλίνης, λαμβανομένων τὴν μὲν γυναῖκα πρὸς ποδῶν τὸν δὲ ἄνδρα πρὸς κεφαλῆς. οἱ δὲ αὐτὸν ἀναλαβόντες ἐκφέρουσιν. ἐν τοσούτῳ δὲ καὶ ἡ δοκὸς κατακλᾶται καὶ ἐπιπίπτει τῇ γυναικὶ καὶ κτείνει αὐτήν. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐξαγγέλλει τῷ Φυλάκῳ. ὁ δὲ Φύλακος Ἰφίκλῳ τὰ γινόμενα. οἱ δὲ ἐλθόντες παρὰ τὸν Μελάμποδα, ἐρωτῶσι αὐτὸν τίς ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη μάντις εἶναι. οἱ δὲ αὐτῷ τὰς βοῦς ἐπισχνοῦνται δώσειν, ἐὰν μηχανήν τινα εὕρῃ παίδων γενέσεως Ἰφίκλῳ, καὶ πιστοῦνται ταῦτα. ὁ δὲ Μελάμπους βοῦν ἱερεύσας τῷ Διὶ διαιρεῖ μοίρας πᾶσι τοῖς ὄρνισιν, οἱ δὲ ἔρχονται πάντες, πλὴν ἑνὸς αἰγυπιοῦ. ὁ δὲ Μελάμπους ἐρωτᾷ πάντας τοὺς ὄρνιθας εἴτις οἶδε μηχανήν, πῶς ἂν Ἰφίκλῳ γένοιντο παῖδες. ἀποροῦντες δὲ ἐκεῖνοι, κομίζουσι τὸν αἰγυπιόν. οὗτος δὲ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπαιδίας σπορᾶς εὐθέως εὗρεν. διῶξαι γὰρ τὸν Φύλακον μετὰ μαχαίρας τὸν Ἴφικλον ἔτι νεογνὸν ὄντα, διὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν ἄτοπόν τι ποιοῦντα. ἔπειτα τὸν Φύλακον μὴ καταλαμβάνοντα, πῆξαι τὴν μάχαιραν εἴς τινα ἄχερδον. καὶ περιφῦναι αὐτὴν τὸν φλοιόν. τὸν δὲ Ἴφικλον διὰ τὸ δέος μηκέτι παῖδας ποιῆσαι. ἐκέλευσεν οὖν ὁ αἰγυπιὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῷ ἀχέρδῳ κομίζειν. καὶ ἀποσμήξαντα τὸν ἰὸν διδόναι ἀπ' αὐτοῦ πιεῖν ἐν οἴνῳ δέκα ἡμέρας Ἰφίκλῳ. γεννῆσαι δὲ αὐτῷ παῖδας ἐκ τούτου. ποιήσας δὲ ὁ Ἴφικλος τοῦτο, τὴν γονὴν ἀναρρώννυσι. καὶ ἴσχει Ποδάρκην παῖδα. καὶ δίδωσι τὰς βοῦς τῷ Μελάμποδι. ὃς λαμβάνει αὐτὴν τῷ ἀδελφῷ Βίαντι πρὸς γάμον. καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες, Περιαλκὴς καὶ Ἄρητος. Ἀλφεσίβοια. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ἑβδόμῃ. βίης Ἰφικλείης.] περιφραστικῶς τοῦ Ἰφίκλου. ἀργαλέας.] χαλεπάς, δυσκόλους. ἀπὸ τοῦ περιέχοντος δὲ καὶ ἔξωθεν πράγματος, αὐτὸ τὸ περι-

Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυείῳ ἶφι ἄνασσεν,
Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε. τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε Χρόμιόν τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον,
Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὼ τέκε θαῦμα βροτοῖσι,
Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται. οὐδέ τι Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου, ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους,
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης
Ἀργαλέας, τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων

Ἐξελάαν

τὸ περιεχόμενον ἐπωνόμασεν, Ἀργαλέαι γὰρ οὐκ αὐταὶ αἱ βόες, ἀλλ' αἱ περὶ αὐτὰς πραγματεῖαι καὶ σπουδαί. ἐξελάαν.] ἀπελαύνειν. χαλεπή.] δύσκολος, ἱκανή. ἀγροιῶται.] ἄγροικοι. ἐξετελεῦντο.] ἐτελειοῦντο. ἂψ περιτελλομένου ἔτεος.] εἰς τοὔπισω τοῦ ἔτους περιιόντος. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.] τὸ πεπρωμένον ἐλάμβανε τέλος. καὶ Λήδην εἶδον.] τὴν Τυνδάρεως παράκοιτιν Ζεὺς Λήδας ἐρασθεὶς τῆς Θεστίου παιδός, εἰς κύκνον ἑαυτὸν μετέβαλεν, καὶ διαπτὰς ἐμίγη αὐτῇ. μετὰ χρόνον δὲ ἐκείνη τεκοῦσα ὠόν, ἀποτίθεται εἰς λάρνακα. ὅθεν συνέβη τούς τε Διοσκούρους καὶ τὴν Ἑλένην γενέσθαι. γόνῳ μὲν Διός, ἐπίκλησιν δὲ Τυνδαρέω. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ τοῖς νεωτέροις. Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.] τούτων ὁ μὲν Πολυδεύκης ἀπὸ τοῦ θείου σπέρματος ἱστορεῖται γενέσθαι, ὁ δὲ Κάστωρ ἀπὸ Τυνδάρεω. φυσίζοος.] πρὸς τὸ ζῆν φύουσα. τοὺς ἄμφω ζωούς.] ἀναιρεθέντος Κάστορος ὑπὸ Μελεάγρου, ἢ Πολυνείκους, Πολυδεύκης ἄφθαρτος ὢν διὰ τὸ ἐκ Διὸς γεγονέναι παρεκάλεσε τὸν πατέρα ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νείμασθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἀφθαρσίαν. ὥστε παρ' ἡμέραν ἀμφοτέρους ὅτε μὲν ἐν Ὀλύμπῳ διατρίβειν, ὅτε δὲ ἐν ᾍδου. ἑτερήμεροι.] παρ' ἡμέραν ἀμφότεροι, ἢ μίαν παρὰ μίαν ἡμέραν ζῶντες. τεθνᾶσι.] τελευτῶσι. λελόγχασι.] ἔχουσι, κεκληρῶνται. ὃς δὴ μηκίστους.] τί οὖν ὁ Τιτυὸς ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα γηγενὴς ἐκεῖνος. τούτους δὲ ἀντεξετάζει ἀνθρώποις. μινυνθάδιοι.] ὀλιγοχρόνιοι. ἐννέωροι.] ἐνναετεῖς. εὖρος.] πλάτος. ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.] δαιμόνιος ἡ ἀκρίβεια. ἀνάλογον γὰρ σῶμα, οὗ τὸ πλάτος τέταρτόν ἐστι τοῦ μήκους. ἐννεόργυιοι.] ἐννέα ὀργυιῶν. ὀργυιὰ δέ ἐστιν ἡ τῶν χειρῶν ἔκτασις. φυλόπιδα.] μάχην. πολυάϊκος.] πολλὰς ὁρμὰς καὶ κινήσεις ἔχοντος. ἀπειλήτην.] διεβεβαιοῦντο. Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ.] ἵν' ἐξ ἴσου μεγέθους πολεμῶσι. ἀθετοῦνται δὲ ὡς ἀδύνατοι. ἀλλὰ μέμασαν φησίν. οὐκ ἔπραττον δέ. Ὄσσαν.] Ὄσσα ὄρος Θεσσαλίας. Ὀλύμπῳ.] Ὄλυμπος ὄρος Μακεδονίας. Πήλιον.] ὄρος Θεσσαλίας. θέμεν.] ἐπιθεῖναι. ἐξετέλεσσαν.] ἐτελείωσαν, ἐπλήρωσαν. ἀμβατός.] ἐπιβατός. ἥβης μέτρον ἵκοντο] ἀντὶ τοῦ νεανίαι ἐγένοντο. ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός.] οἱ νεώτεροί φασι τὴν Ἄρτεμιν ἔλαφον ἐᾶσαι διὰ μέσου τούτων. τοὺς δὲ τὴν ἔλαφον ἀφέντας, ἀλλήλους διαχρήσασθαι. ἰούλους.] τὰς κατὰ τῶν γενύων πρώτας τρίχας ἰούλους λέγει. διὰ τὸ τοὺς ἤδη ταύτας ἔχοντας ἄρχεσθαι εἶναι ἐπὶ τὸ ὅλον· ὅθεν τὸ τέλειον λέγει. πυκάσαι.] καλύψαι. εὐανθεῖ.] εὐφυεῖ. λάχνῃ.] τριχώσει. Φαίδρην τε.] Φαίδρα Μίνωος θυγάτηρ γυνὴ Θησέως. Φαίδρην τε.] Θησεὺς ὁ Αἰγέως ἔχων παῖδα Ἱππόλυτον ἐξ Ἀμαζόνος Ἀντιόπης, ἔγημε Φαίδραν τὴν Μίνωος θυγατέρα τοῦ τῶν Κρητῶν βασιλέως. εὐλαβούμενος δὲ μητρυιᾶς ἐπιβουλήν, πέμπει ἐξ Ἀθηνῶν τὸν υἱὸν Ἱππόλυτον Τροιζηνίων ἄρχειν. ἦν γὰρ αὐτῷ διὰ τὴν Πιτθέως ἔχθραν, μητρῷά τις ἀρχὴ δεῦρο. Φαίδρα δὲ ἐρωτικῶς διατεθεῖσα τοῦ Ἱππολύτου σφοδρῶς ἐπ' αὐτῷ τηκομένη, τὸ μὲν πρῶτον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἐν Ἀθήναις ἱδρύσατο, τὸ νῦν Ἱππολύτειον καλούμενον. εἰς Τροιζῆνα δὲ ὕστερον

παραγινομένη

Ἐξελάαν, χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι.
Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰπόντα, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν.
Ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδάρεῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε.
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.
Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα.
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
Εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην.
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
Ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ,
Φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκος πολέμοιο.
Ὄσσαν ἐπ' Ὀλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἵκοντο.
Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ
Ἀμφοτέρω, πρίν σφωϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς εὐανθέϊ λάχνῃ.

Φαίδρην

παραγινομένη, διενοεῖτο πείθειν τὸν νεανίσκον, ὅπως αὐτῇ μιγῇ. χαλεπῶς δ' ἐκείνου προσδεξαμένου τὸν λόγον, λέγεται βοηθῆσαι αὐτὴν ἀντιστρέψαι τὴν αἰτίαν, καὶ πρὸς Θησέα διαβάλλειν, ὡς Ἱππολύτου πειρῶντος αὐτήν. ὁ δὲ τριῶν, ὥς φασιν, αὐτῷ παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος εὐχῶν εἶναι ὡμολογημένων, ὅτι ἂν εὔξηται συντελέσειν, πιστεύσας τῇ Φαίδρᾳ μίαν τούτων ᾐτήσατο τὸν τοῦ παιδὸς ὄλεθρον. ἐκεῖνον μὲν οὖν ὁμολογοῦσι τὸ ἅρμα γυμνάζοντα, παραφανέντος ἐξαίφνης ἀπὸ τῆς θαλάσσης ταύρου, καὶ ταραχθέντων τῶν ἵππων, ἑλκόμενον ἀποθανεῖν. τὴν Φαίδραν δὲ φανερᾶς γενομένης τῆς διαβολῆς, ἀπάγξασθαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. Πρόκριν τε ἴδον.] Πρόκρις Ἐρεχθέως θυγάτηρ Κέφαλον τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα συνεχῶς ἐπὶ θήραν ἐξιόντα ἐτήρει λαθραίως διὰ ζηλοτυπίαν. ὁ δὲ Κέφαλος νομίσας εἶναι θηρίον ἀπὸ τῆς ὕλης κτύπου, ἔλαθεν αὐτὴν Πρόκριν κατακοντίσας. Πρόκριν τε.] Κέφαλος ὁ Δηιονέως γήμας Πρόκριν τὴν Ἐρεχθέως ἐν τῷ Θορικῶν κατῴκει. θέλων δὲ τῆς γυναικὸς ἀποπειρᾶσθαι λέγεται εἰς ἀποδημίαν ἐπὶ ἔτη ὀκτώ, καταλιπὼν αὐτὴν ἔτι νύμφην οὖσαν. ἔπειτα κατακοσμήσας καὶ ἀλλοειδῆ ἑαυτὸν ποιήσας, ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἔχων κόσμον, καὶ πείθει τὴν Πρόκριν δέξασθαι τοῦτο, καὶ συμμιγῆναι αὐτῷ. ἡ δὲ Πρόκρις ἐποφθαλμίσασα τῷ κόσμῳ, καὶ τὸν Κέφαλον ὁρῶσα κάρτα καλόν, συγκοιμᾶται αὐτῷ. ἐκφήνας δὲ ἑαυτὸν ὁ Κέφαλος αἰτιᾶται τὴν Πρόκριν. οὐ μὴν ἀλλὰ καταλλαγεὶς ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. πυκνῶς δὲ αὐτοῦ τοῦτο δρῶντος, ὑποπτεύσεν ἡ Πρόκρις, ὅτι μίσγεται γυναικὶ ἑτέρᾳ.

Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωος ἀλοόφρονος, ἥν ποτε Θησεὺς
ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
ἦγε μέν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔσχε,
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ Διονύσου μαρτυρίῃσι.
Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.

Πάσας

προσκαλεσαμένη οὖν τὸν οἰκέτην ἔλεγεν εἰ συνοῖδεν. ὁ δὲ θεράπων ἔφη τὸν Κέφαλον ἰδεῖν ἐπί τινος ὄρους κορυφήν, καὶ λέγειν συχνῶς, ὦ Νεφέλα παραγενοῦ. καὶ τοῦτο μόνον συνειδέναι. ἡ δὲ Πρόκρις ἀκούσασα, ἔρχεται εἰς ταύτην τὴν κορυφήν, καὶ κατακρύπτεται. καὶ τὸ αὐτὸ λέγοντος αὐτοῦ πυθομένη, προστρέχει πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ Κέφαλος ἰδὼν αὐτὴν ἀφνιδίως, ἔξω ἑαυτοῦ γίνεται. καὶ ὥσπερ εἶχε βάλλει μετὰ χεῖρα ἀκοντίῳ τὴν Πρόκριν, καὶ κτείνει. μεταπεμψάμενος δὲ τὸν Ἐρεχθέα, θάπτει πολυτελῶς αὐτήν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ ἐν τῇ ζ΄. καλήν τ' Ἀριάδνην.] Ἀριάδνη Μίνωος θυγάτηρ γυνὴ Θησέως. ἐξ ἧς Δημοφῶν καὶ Ἀκάμας. καλήν τ' Ἀριάδνην κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος.] Θησεὺς ὁ Αἰγέως λαχὼν μετὰ τῶν ἠιθέων εἰς Κρήτην πλεῖ, τῷ Μινοταύρῳ παρατεθησόμενος πρὸς ἀναίρεσιν. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ ἐρωτικῶς πρὸς αὐτὸν διατεθεῖσα ἡ τοῦ Μίνωος θυγάτηρ Ἀριάδνη, δίδωσιν ἀγαθίδα μίλτου, λαβοῦσα παρὰ Δαιδάλου τοῦ τέκτονος. καὶ διδάσκει αὐτόν, ἐπειδὰν εἰσέλθῃ, τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγαθίδος ἐκδῆσαι περὶ τὸν ζυγὸν τῆς ἄνω θύρας καὶ ἀνειλίσσοντα ἰέναι, μέχρις ἂν ἀφίκηται εἰς τὸν μυχόν. καὶ ἐὰν αὐτὸν καθεύδοντα μάρψῃ, κρατήσαντα τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, τῷ Ποσειδῶνι θῦσαι. καὶ ἀπιέναι ὀπίσω ἀνειλίσσοντα τὴν ἀγαθίδα. ὁ δὲ Θησεὺς λαβὼν τὴν Ἀριάδνην εἰς τὴν ναῦν ἐμβάλλεται. καὶ τοὺς ἠιθέους ἐξ παρθένους οὐ δήπω φθάσαντας τῷ Μινωταύρῳ παρατεθῆναι. καὶ ταῦτα ποιήσας νυκτὸς μέσης ἀποπλεῖ. προσορμήσας δὲ τῇ Δίᾳ νήσῳ, ἐκβὰς ἐπὶ τῆς ἠιόνος κατακοιμᾶται. καὶ αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ παραστᾶσα, κελεύει τὴν Ἀριάδνην ἐᾶν, καὶ ἀφικνεῖσθαι εἰς Ἀθήνας. συντόμως δὲ διαναστὰς ποιεῖ τοῦτο. κατολοφυρομένης δὲ τῆς Ἀριάδνης ἡ Ἀφροδίτη ἐπιφανεῖσα θαρρεῖν αὐτῇ παραινεῖ. Διονύσου γὰρ ἔσεσθαι γυναῖκα, καὶ εὐκλεῆ γενέσθαι. ὅθεν ὁ θεὸς ἐπιφανεὶς μίσγεται αὐτῇ. καὶ δωρεῖται στέφανον αὐτῇ χρυσοῦν, ὃν αὖθις οἱ θεοὶ κατηστέρισαν τῇ τοῦ Διονύσου χάριτι. ἀναιρεθῆναι δὲ αὐτὴν ὑπ' Ἀρτέμιδος, προεμένην τὴν παρθενίαν. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. κούρην.] θυγατέρα. ἦγεν.] ἔφερεν. ἀπόνητο.] ὄνησιν ἔσχε.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἀνεῖλεν. γράφεται καὶ ἔκταν. Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ.] Δία νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, ἥτις Νάξος καλεῖται. ἱερὰ δὲ αὕτη τοῦ Διονύσου. Διονύσου μαρτυρίῃσιν.] ἐπεὶ κατεμαρτύρησεν αὐτῆς ἀσέβειαν, μιγείσης ἐν τῷ τεμένει αὐτοῦ τῷ Θησεῖ. οἱ δὲ νεώτεροι φασὶ καταλειφθεῖσαν αὐτὴν ὑπὸ Θησέως ἁρπαγῆναι ὑπὸ τοῦ Διονύσου. Μαῖράν τε.] Μαῖρα Προίτου καὶ Ἀντείας θυγάτηρ. ἐτελεύτησε δὲ παρθένος.

Μαῖράν τε.] Μαῖρα ἡ Προίτου τοῦ Θερσάνδρου θυγάτηρ καὶ Ἀντείας τῆς Ἀμφιάνακτος, ἐγένετο κάλλει διαπρεπεστάτη. ἡγουμένη δὲ περὶ πλείονος τὴν παρθενίαν, εἵπετο τῇ Ἀρτέμιδι ἐπὶ τὰ κυνηγέσια. ταύτης ἐρασθεὶς Ζεὺς ἀφικνεῖται ὡς αὐτήν, καὶ λανθάνων διαφθείρει. ἡ δὲ ἔγκυος γενομένη τίκτει Λοκρὸν τὸ ὄνομα παῖδα, ὃς Θήβας μετ' Ἀμφίονος καὶ Ζήθου οἰκίζει. τὴν δὲ Μαῖραν λέγεται τοξευθῆναι ὑπὸ Ἀρτέμιδος, διὰ τὸ μηκέτι παραγίνεσθαι εἰς τὰ κυνηγέσια, ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. Κλυμένην τ' εἶδον.] Κλυμένη Μινύου θυγάτηρ. Κλυμένην τε ἴδον.] Κλυμένη Μινύου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυανάσσης τῆς Ὑπέρφαντος γαμηθεῖσα Φυλάκῳ τῷ Δηιόνος, Ἴφικλον τίκτει ποδώκη παῖδα. τοῦτον λέγεται διὰ τὴν τῶν ποδῶν ἀρετὴν συναμιλλᾶσθαι τοῖς ἀνέμοις, ἐπί τε τῶν ἀσταχύων διέρχεσθαι, καὶ διὰ τοῦ τάχους τὴν κουφότητα μὴ περικλᾶν τοὺς ἀθέρας. ἔνιοι δὲ αὐτὴν τὴν Κλυμένην προγαμηθῆναι φασὶν Ἡλίῳ, ἐξ ἧς Φαέθων ἐγένετο παῖς. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ. στυγερήν τ' Ἐριφύλην, ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο. τιμήεντα.] Ἀμφιάραος ὁ Ὀικλέους γήμας Ἐριφύλην τὴν Ταλαοῦ, καὶ διενεχθεὶς ὑπέρ τινων πρὸς Ἄδραστον, καὶ πάλιν διαλυθεὶς ὁρκούμενος ὡμολόγησεν ὑπὲρ ὧν ἂν διαφέρωνται πρὸς ἀλλήλους αὐτός τε καὶ Ἄδραστος ἐπιτρέψειν Ἐριφύλῃ κρίνειν καὶ πείθεσθαι αὐτῇ. μετὰ δὲ ταῦτα γινομένης τῆς ἐπὶ Θήβας στρατείας, ὁ μὲν Ἀμφιάραος ἀπέτρεπε τοὺς Ἀργείους, καὶ τὸν ἐσόμενον ὄλεθρον προεμαντεύετο. λαβοῦσα δὲ Ἐριφύλη τὸν ὅρμον παρὰ τοῦ

Πολυνείκους

Πολυνείκους τοῦ τῆς Ἁρμονίας, προέθετο τοῖς περὶ τὸν Ἄδραστον βιαζομένοις τὸν Ἀμφιάραον, ἐν εἰδόντα τὴν τῶν δώρων ὑποδοχήν, καὶ πολλὰ τὴν Ἐριφύλην αἰτιασάμενον, αὐτὸν μὲν ἐξορμῆσαι πρὸς τὴν στρατείαν, Ἀλκμαίωνι δὲ προστάξαι μὴ πρότερον μετὰ τῶν ἐπιγόνων ἐπὶ Θήβας πορεύεσθαι, πρὶν ἀποκτείνει τὴν μητέρα. ταῦτα δὲ πάντα δρᾶσαι λέγεται τὸν Ἀλκμαίωνα. καὶ διὰ τὴν μητροκτονίαν μανῆναι. τοὺς δὲ θεοὺς ἀπολῦσαι τῆς νόσου αὐτὸν διὰ τὸ ὁσίως ἐπαμύνοντα τῷ πατρὶ τὴν μητέρα κατακτεῖναι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. στυγερήν τ' Ἐριφύλην.] Ἴφιος θυγατέρα. μισητὴν δὲ διὰ τὸ λαβεῖν παρὰ Πολυνείκους τοῦ Ἀδράστου χρυσοῦν ὅρμον, καὶ προδεδωκέναι Ἀμφιάραον τὸν ἄνδρα αὐτῆς μὴ βουλόμενον στρατεύεσθαι ἐπὶ Θήβας, εἰδότα ὡς μάντιν τὸ ἀποβησόμενον. φίλου.] προσφιλοῦς. ἐδέξατο.] ἡγήσατο. ἐνόμισεν. τιμήεντα.] ἐντιμότερον. φθῖται.] ἐπιλίποι. ἄμβροτος.] θεία. ἀνδρός.] ἀντὶ τοῦ κατὰ ἀνδρός. κηληθμῷ.] τῇ μετὰ ἡδονῆς καὶ τέρψεως ἡσυχίᾳ. ἔσχοντο.] κατεσχέθησαν. ἤρχετο.] προκατήρχετο. φαίνεται.] δοκεῖ.

ἐΐσας.] τὰς ἀναλογούσας τῷ σώματι καὶ ὀρθὰς καὶ δικαίας. ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστι.] διὰ δύο φησὶν ἡ Ἀρήτη ἄξιον εἶναι μὴ μικρολογεῖσθαι, ὅτι τε καὶ αὐτῆς ἐστὶ ξένος. αὐτῇ γὰρ πρώτῃ προσῆλθε. καὶ ὅτι ἕκαστος εὐπορεῖ. ἔμμορε τιμῆς.] οἷον μοῖραν ἔχει καὶ οὐσίαν ὥστε καὶ τιμῆς δύνασθαι. χρηΐζοντι.] δεομένῳ. κολούεται.] ἐλαττοῦται. ἐμποδίζεται. ἰότητι.] βουλήσει. κέονται.] ἀπόκεινται. ἀπὸ σκοποῦ.] ἄποθεν τοῦ σκοποῦ, ἀπὸ εἰκασμοῦ. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοξοτῶν. ἀπὸ δόξης.] ἄποθεν ἧς ἔχομεν περὶ τοὺς ξένους διαθέσεως. Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδε.] οἷον ἐν Ἀλκινόῳ ἐστὶ τὸ τελέως ἀπαλλαχθῆναι. ἔχεται.] ἤρτηται. μυθεῖται.] λέγει. ἔσται.] γενήσεται. τλήτω.] καρτερησάτω. εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μιμνεῖν.] χαριέντως τὸ λέγειν ἑτοίμως ἔχειν καὶ πάντα ἐνιαυτὸν ἐπιμένειν αὐτόθι τῶν διδομένων αἰεὶ πλεοναζόντων. ἀνώγοιτε.] κελεύοιτε. ὀτρύνοιτε.] ἐπείγοιτε, παρασκευάζοιτε. πλειοτέρῃ σὺν χειρί.] σὺν πλείοσι κτήμασιν. ἢ μᾶλλον τῶν διδομένων πληρουμένῃ. αἰδοιότερος.] αἰδοῦς ἄξιος. ἐντεῦθεν Ἡσίοδος, πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ. ἀλλὰ καὶ Ὅμηρος. τὸ μὲν οὔτι σ' ἐΐσκομεν.] τὸ μὲν ἠπεροπῆά τ' ἔμμεναι καὶ ἐπίκλοπον οὔτι σ' ἐΐσκομεν. ἠπεροπῆα.] ἀπατεῶνα, γόητα. ἐπίκλοπον.] παραλογικόν. καὶ γὰρ ὁ κλέπτης παραλογιζόμενος κλέπτει. σημαίνει δὲ καὶ τὸν ἐπιθυμητήν, καὶ γὰρ ὁ κλέπτης ἐπιθυμίᾳ τῶν ἀλλοτρίων τοῦτο ποιεῖ. βόσκει.] τρέφει

Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θύγατρας,
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῖτ' ἄμβροτος, ἀλλὰ καὶ ὥρη
εὕδειν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
ἢ αὐτοῦ, πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
κηληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·
Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι,
εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας;
ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς.
τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὕτω χρηΐζοντι κολούετε, πολλὰ γὰρ ὕμμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν.
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ὔμμιν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
μυθεῖται βασίλεια περίφρων, ἀλλὰ πίθεσθε.
Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴ κεν ἔγωγε
ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
ξεῖνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων,
ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω· πομπὴ δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
πομπὴν δ' ὀτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.
καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην
πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
Ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' ἐΐσκομεν εἰσορόωντες,
ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,

ψεύδεά τ'

τρέφει

Ψευδέα τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.
Σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί.
Μῦθον δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας
Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ,
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νὺξ ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος, οὐδέ πω ὥρη,
Εὕδειν ἐν μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα,
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ,
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-(σεύς
Ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου,
Εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναι λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε,
Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεῦσαι,
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀϋτὴν,
Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλῃ,
Ἁγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
Ἀχνυμένη περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσσαι ἅμ' αὐτῷ,
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
Κλαῖε δ' ὅγε λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων.
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἲς ἔμπεδος οὐδέ τι κίκυς,
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο.
Ἠέ σέγ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμὴν,
Ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν,
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Οὔτ' ἐμέγ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμὴν,
Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
Ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ οἶκόνδε καλέσσας,
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

Ὣς θάνον

τρέφει. πολισπορίας.] πολυέθνους. ἀρτύνοντας.] πλάσσοντας. παρασκευάζοντας. ὅθεν καί τις οὐδὲ ἴδοιτο.] ὅθεν οὐδὲ φωράσαιτο τὶς ὅτι ψεύδεται. μορφή.] εὐπρέπεια. ἀθέσφατος.] ἀμέτρητος. πολλή. ἀκουέμεναι.] ἀκροᾶσθαι. οἰκτρότερα.] ἐλεεινότερα. στονόεσσαν.] στεναγμόν. αἰτίαν. κακῆς ἰότητι γυναικός.] Ἑλένης ἢ Κλυταιμνήστρας. ἢ κακωθείσης Κασάνδρας. ἣν διαφθείρας ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς, δυσμενῆ κατέστησε τοῖς Ἕλλησι τὴν Ἀθηνᾶν. ἀπεσκέδασεν.] πόρρω ἐσκόρπισεν. ἀχνυμένη.] λελυπημένη. ἀγηγέρατο.] συνηθροισμέναι ἦσαν. εἴβων.] χέων. στάζων. πιτνάς.] ἐκτείνων. ὀρέξασθαι.] ἐπιλαβέσθαι. κίκυς.] ἡ μετὰ δυνάμεως κίνησις. ὄρσας.] ἐγείρας. κινήσας. γναμπτοῖσι.] κάμπτεσθαι δυναμένοις. ἀμέγαρτον.] πολλήν. ἀϋτμήν.] πνοήν. βοῦς περιταμνόμενον.] ἐπειδὴ αὐτὸς ἐλθὼν εἰς Κίκονας, καὶ ἁρπαγῆς ἐκεῖ ἐπιχειρήσας, οὐκ εὖ ἀπήλλαξεν, εἰκότως τὰ ὅμοια ὑποπτεύει πεπονθέναι τὸν Ἀγαμέμνονα. περιταμνόμενον.] περιελαύνοντα. τεύξας.] κατασκευάσας.

οἰκτίστῳ.]

Ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ, περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι,
Νωλεμέως κτείνοντο σύες ὣς ἀργιόδοντες.
Οἵ ῥά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ἢ γάμῳ, ἢ ἐράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας,
Μουνὰξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας
Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοὶ, αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ, ἡ δὲ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
Ὣς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς,
Ἥτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται.
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον, ἦτοι ἔφην γε,
Ἀσπάσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμώεσσιν ἐμοῖσιν
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἰδυῖα,
Οἷ τε κατ' αἶσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένῃσιν ὀπίσσω.
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς ἔφατ' αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλὰς.
Ἐξ ἀρχῆς Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί.
Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν, ὅν κ' εὖ εἰδῇς.
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ, κεκρυμμένον εἶναι.
Ἀλλ' οὐ σοίγ' Ὀδυσσεῦ φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός.
Λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μήδεα οἶδε,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Ἤ μὲν μιν νύμφην γε, νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε, πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῷ
Ὄλβιος, ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται ἣ θέμις ἐστί.
Ἡ δ' ἐμὴ, οὐδέ περ υἷος ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις.
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε, πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι
Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατισχέμεναι, ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.

Εἰπὲ

οἰκτίστῳ.] ἀκλεεῖ, κακῷ. κτείνοντο.] ἐφονεύοντο. ἐράνῳ.] ἔρανος λέγεται τὸ ἐκ συμβολῆς γινόμενον δεῖπνον. μουνάξ.] καταμόνας. ἐνήεα.] προσηνῆ. ὀλοφύραο.] ᾤκτισας. πληθούσας.] πεπληρωμένας. θῦεν.] ἐπλήθυνεν. οἰκτροτάτην.] ἐλεεινοτάτην. ὄπα.] φήμην, αἰτίαν. κτεῖνεν.] ἀνεῖλεν. ἀείρων.] κουφίζων, ἐπαίρων. κυνῶπις.] ἀναιδεστάτη. νοσφίσατο.] ἐχωρίσθη. ἔτλη.] ἐκαρτέρησεν. ἑλέειν.] καθελεῖν, συγκλεῖσαι. ἐρεῖσαι.] ἁρμόσαι ἢ ἐπικλεῖσαι. αἰνότερον.] δεινότερον, χαλεπώτερον. ἀεικές.] ἀπρεπές. οὐ πρέπον. τεύξασα.] κατασκευάσασα. κατ' αἶσχος ἔχευεν.] αἰσχύνην καὶ ὀνείδη κατέχευεν. ἐσσομένῃσι.] ταῖς μεταγενεστέραις. εὐεργός.] σώφρων, καλὰ ἔργα πράσσουσα. γυναικείας διὰ βουλάς.] αἰνίττεται τὴν Ἀερόπην. πιφαυσκέμεν.] λέγειν. εὖ εἰδῇς.] καλῶς μάθῃς. πινυτή.] ὄλβιος, εὐδαίμων, πλουσία, συνετή, σώφρων. προσπτύξεται.] φιλοφρονήσεται. υἷος.] τοῦ υἱοῦ. ἐνιπλησθῆναι.] πληρωθῆναι. εἶναι.] ἀντὶ τοῦ ἔσο. κρύβδην.] κρύφα, λαθραίως. κατισχέμεναι.] καθορμίζειν.

ἐμοῖσι.]

Εἴπατ' ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤπου πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἀτρείδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδ' ἔτι οἶδα,
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο.
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
Πῶς ἔτλης Ἄϊδόσδε κατελθέμεν, ἔνθά τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱὲ μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
Εἴποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην,
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά, σεῖο δ' Ἀχιλλεῦ
Οὔτις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω.
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν
Ἐνθάδ' ἐών, τῷ μήτι θανὼν ἀκαχίζευ Ἀχιλλεῦ.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη.
Ἢ πᾶσι νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν,
Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπε.
Ἢ ἕπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἠὲ καὶ οὐκί,
Εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσσαι,
Ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἤ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε,
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Τοῖος ἐών, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ,
Πέφνον λαὸν ἄριστον ἀμύνων Ἀργείοισιν,
Εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
Τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος, καὶ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς,

ἐμοῖο.] τοῦ ἐμοῦ. ἤπου ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ.] ἐν Πύλῳ μὲν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν φιλίαν καὶ δύναμιν Νέστορος ὥσπερ ἐν Σπάρτῃ, διὰ τὴν συγγένειαν. ἐν Ὀρχομενῷ δὲ διὰ τὴν ἀσυλίαν καὶ ἀσφάλειαν, ἐκεῖ γὰρ τότε καὶ οἱ κοινοὶ τῶν πόλεων ἐτίθεντο θησαυροί. αὐτὸς περὶ τούτων φησὶν ὁ ποιητὴς ἐν Ἰλιάδι, οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενόν. ἕσταμεν.] ἱστάμεθα. Πατροκλῆος.] αὕτη ἡ γενικὴ ἀπὸ εὐθείας ἐστὶ τοῦ Πατροκλῆς, ὡς Φιλοκλῆς, καὶ Σοφοκλῆς. μήσεαι.] βουλεύσῃ, ἐργάσῃ. ἔτλης.] ἐκαρτέρησας. ἀφραδέες.] ἀδιανόητοι. ἢ ἀσώματοι. εἴδωλα.] αἱ εἰς τὸ ἰδεῖν μόνον εἰκόνες. καμόντων.] ἀποθανόντων. χρέος.] μάντευμα. ἁμῆς.] τῆς ἐμῆς. μακάρτατος.] μακαριώτερος, εὐδαιμονέστερος. ἀκαχίζευ.] λυποῦ. παραύδα.] παραμυθοῦ, παρηγόρει. θητευέμεν.] ἐπὶ μισθῷ δουλεύειν. ἀκλήρῳ.] κλῆρον καὶ οὐσίαν μὴ ἔχοντι. πέπυσσαι.] ἀκήκοας. τιμήν.] τὴν βασιλείαν. πέφνον.] ἀνεῖλον, ἐφόνευσα. τεῳ.] τινι. οὕτως ἄν τινι. στύξαιμι.] εἰς κατάπληξιν ἀνάγοιμι.

ἐκ Σκύρου.]

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἤτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι,
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο,
Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις.
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς ἐΐσης,
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς,
Ἤτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων,
Νέστωρ τ' ἀντίθεος, καὶ ἐγὼ νεικάσκομεν οἴω,
Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί
Οὔποτ' ἐνὶ πληθυῖ μένεν ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
Ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων,
Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον,
Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειός,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρέμον δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου.
Κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ὠχρήσαντα χρόα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
Δάκρυ' ὀμορξάμενον, ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἱκέτευεν,
Ἱππόθεν ἐξίμεναι, ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
Μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων, ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν,
Ἀσκηθής, οὔτ' ἂρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
Οὔτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὣς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο.
Φοίτα μακρὰ βιβῶσα κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα
Γηθοσύνη, ὅ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.
Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνειώτων
Ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἑκάστη.
Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο,
Νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
Τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσί,
Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος, ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.

ἐκ Σκύρου.] ἀπὸ τῆς Σκύρου. Σκῦρος δὲ πόλις Δολοπίας. ἔβαζεν.] ἔλεγεν. ἡμάρτανε.] ἐπετύγχανε. μύθων.] τῶν συμβαλλομένων εἰς τὸ κρατεῖν λόγων. νικάσκομεν.] ἐνικῶμεν. οἴω.] μόνοι. Τηλεφίδην.] υἱὸν τοῦ Τηλέφου. κατενήρατο.] ἀνεῖλεν, ἐσκύλευσεν. Κήτειοι.] τινὲς ἀπέδοσαν μεγάλοι παρὰ τὸ κῆτος, κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι Μυσῶν ἔθνος τοὺς Κητείους. ἦν γὰρ ὁ Τήλεφος Μυσίας βασιλεύς, καὶ Ἀλκαῖος δέ φησι τὸ Κήτειον ἀντὶ τοῦ Μυσόν. γυναίων εἵνεκα δώρων.] ἔνιοι μὲν γυναικὸς δῶρα ἀπέδοσαν τὴν χρυσῆν ἄμπελον ἣν ἐχαρίσατο Ζεὺς Τρωῒ ἀντὶ τοῦ Γανυμήδους ἁρπαγῆς. ἥτις κατὰ διαδοχὴν μετέπεσεν εἰς Πρίαμον. οὐδὲν δὲ τούτων οἶδεν Ὅμηρος. κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι ὡς ὑπέσχετο Πρίαμος τῷ Εὐρυπύλῳ μίαν τῶν θυγατέρων δώσειν γυναῖκα ὡς καὶ Ὀθρυονεῖ ὑπέσχετο. ἐν δὲ ἄλλῳ, τῶν δοθέντων δώρων τῇ Εὐρυπύλου γυναικὶ ὑπὸ τοῦ Πριάμου, ἵνα πείσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἄκοντα ἐπιστρατεῦσαι, συμμαχήσοντα τοῖς Τρωσί. ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ ἥρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι, Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δώρων.] Εὐρύπυλος ὁ Ἀστυόχης καὶ Τηλέφου τοῦ Ἡρακλέος παῖς, λαχὼν τὴν πατρῴαν ἀρχήν, τῆς Μυσίας ἀρχῆς προΐσταται. πυθόμενος δὲ Πρίαμος τῆς περὶ τοῦτον δυνάμεως ἔπεμψεν ὡς αὐτόν, ἵνα παραγένηται σύμμαχος. εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐκ ἐξὸν αὐτῷ διὰ τὴν μητέρα, ἔπεμψεν ὁ Πρίαμος τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀστυόχῃ δῶρον χρυσῆν ἄμπελον. ἡ δὲ λαβοῦσα τὴν ἄμπελον, ἔπεμψε τὸν υἱὸν ἐπὶ στρατείαν. Νεοπτόλεμος δὲ ὁ Ἀχιλλέως παῖς τοῦτον ἀναιρεῖ. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ. κατεβαίνομεν.] εἰσῄειμεν. κάμε.] ἐξεπόνησεν. ἐτέταλτο.] ἐπετέτραπτο. ὠμόργνυντο.] ἀπέψωντο, ἀπεμάσσοντο. ὠχρήσαντα.] ὠχριάσαντα. κάλλιμον.] καλόν. ὀμορξάμενον.] ἀποψησάμενον. ἐξίμεναι.] ἐξιέναι. μενοίνα.] ἐλογίζετο. βεβλημένος.] πόρρωθεν βληθείς. ἐπιμίξ.] ἐπιμεμιγμένως. ἀσκηθής.] ὑγιής. ἐπεμαίετο.] ἐφήπτετο. βιβῶσα.] διαβαίνουσα. κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.] ἀσφοδελώδη. ἀσφόδελος δέ ἐστι βοτάνη ὁμοία σκίλλῃ. γηθοσύνη.] χαίρουσα. κατατεθνειώτων.] τελευτησάντων. εἴροντο.] ἔλεγον, διηγοῦντο. Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο, νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης, τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσί, τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῆος, ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ. παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] φυλαττόμενος ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δόξαι θατέρῳ χαρίσασθαι τῶν περὶ τοῦ

Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ.
Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος περὶ δ' ἔργα τέτυκτο,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.
Αἶαν παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
Οὐλομένων, τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο, σεῖο δ' Ἀχαιοὶ,
Ἶσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο.
Ἀχνύμεθα φθινόμενοι διαμπερὲς, οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων,
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεῒν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο ἄναξ ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον, δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο. βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἔνθα χ' ὅμως προσέφη κεχολωμένος, ἤκεν ἐγὼ τόν.
Ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνειώτων,
Ἔνθ' ἤτοι Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα θεμιστεύοντα νέκυσσιν,
Ἥμενον, οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι ἑσταότες κατ' εὐρυπυλὲς ἄϊδος δῶ,
Τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα,
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον αἰὲν ἀαγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον
Δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητὼ γὰρ εἵλκυσε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑσταότ' ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ,
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι.
Ὁσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχὲν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων,
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρῆθεν χέε καρπόν,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσει ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
Τὰς δ' ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα.

Ἀχιλλέως ὅπλων ἀμφισβητουμένων, αἰχμαλώτους τῶν Τρώων ἀγαγὼν, ἠρώτησεν ὑπὸ ὁποτέρου τῶν Τρώων μᾶλλον ἐλυπήθησαν. εἰπόντων δὲ τὸν Ὀδυσσέα τῶν αἰχμαλώτων, δηλαδὴ ἐκεῖνον εἶναι τὸν ἄριστον κρίναντες τὸν πλεῖστα λυπήσαντα τοὺς ἐχθρούς, ἔδοσαν εὐθὺς τῷ Ὀδυσσεῖ τὰ ὅπλα. ἀφιστήκει.] διίστατο. ἀνεχώρει. κεχολωμένη.] ὠργισμένη. ἀέθλων.] ἄθλων, ἀγώνων. λήσεσθαι.] ἐπιλαθέσθαι. οὐλομένων.] ὀλεθρίων. πύργος.] τεῖχος. ἀχνύμεθα.] λυπούμεθα. δάμασον δὲ μένος.] τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς κράτησον. θεμιστεύονται.] δικάζονται. εἰσενόησα.] εἶδον, ἐθεασάμην. εἰλεῦντα.] συνειλοῦντα. εὐρυπυλές.] πλατείας πύλας ἔχον. οἰοπόλοισιν.] ἢ ἐρήμοις ἐν οἷς ἐστι μόνον πολεῖσθαι ὅ ἐστιν ἀναστρέφεσθαι, ἢ ἡμέροις ἐν οἷς μόνος ἄν τις πορεύοιτο διὰ τὸ ἥμερον ἐν οἷς ὄϊες ἀναστρέφονται οἷον ὅπου νέμονται τὰ πρόβατα. παγχάλκεον.] πανταχόθεν σεσιδηρωμένον, ἀαγές.] τὸ μηδέ ποτε καταγνύμενον, ὅ ἐστι κλώμενον. πέλεθρα.] πλέθρα. ἀπὸ πλέθρου δέ ἐστιν ἕκτον μέρος σταδίου. λέγει οὖν ὅτι τοῦ Τιτυοῦ τὸ σῶμα ἐπὶ ἐννέα ἔκειτο πλέθρα, ὥστε κατέχειν τόπον ἑνὸς ἡμίσεος σταδίου. ἦν δὲ ὁ Τιτυὸς Διὸς καὶ Ἐλάρας υἱός. ἐν δὲ ἄλλῳ, μέτρον τι γῆς. παρημένω.] παρακαθήμενοι δυικῶς. ἔκειρον.] κατήσθιον. δέρτρον.] ἤτοι τὴν ὑπὸ τὴν σάρκα πιμελήν, ἢ τὸν ὑποκείμενον τῷ ἥπατι ὑμένα. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἦτρον. ἐν δὲ ἄλλῳ, τὴν δοράν. ἀπεκώεν.] ἀπεκώλυεν. εἵλκυσεν.] ὠδύνησεν. κυδρήν.] ἔνδοξον. πυθώ.] πόλις τῆς Φωκίδος. καλλιχόρου.] καλοὺς τόπους ἐχούσης. Πανοπῆος.] Πανόπη πόλις Φωκίδος. Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα.] Τάνταλος Διὸς καὶ Πλουτοῦς συνδιατρίβων τοῖς θεοῖς καὶ συνεσθιόμενος αὐτοῖς ἀπλήστως διετέθη. κλέψας γὰρ τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, ἔδωκε τοῖς ὁμήλιξιν. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς ἐν οὐρανῷ διαίτης, καὶ ἐξαρτῆσαι ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, ἐκδεδεμένον τῶν χειρῶν καὶ τὴν Σίπυλον ἔνθα ἐκεκιδέσατο ἀνατρέψαι. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. ἑσταότ' ἐν λίμνῃ.] ἱστάμενον ἐν μέσῃ τῇ λίμνῃ. προσέπλαζε.] προσήγγιζεν. στεῦτο.] ἵστατο νῦν ἐπὶ τῶν ποδῶν. κέχρηται δὲ τῇ λέξει ὁ διασκευαστὴς παρὰ τὴν τοῦ Ποιητοῦ συνήθειαν. ἀπολέσκετο.] ἀπώλλυτο. ἀναβροχέν.] ἀναποθέν. ἀναροφηθέν. καταζήνασκε.] κατεξήρανεν. ἄζη γὰρ ἡ ξηρασία. κατακρῆθεν.] κατὰ τῆς κεφαλῆς. χέε.] ἔβαλλεν. μάσασθαι.] ἐφάψασθαι.

Λᾶαν

Καὶ μὴν

Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἤτοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον, ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιίς.
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
Αὐτὰρ ὅγ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἱδρὼς
Ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.
Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην,
Εἴδωλον, αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο, καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου,
Ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων, ὁ δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀϊστόν,
Δεινὸν παπταίνων αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ
Χρύσεος ἦν τελαμὼν, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες,
Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
Μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
Ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κεῖνος ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆ δείλ' ἦ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
Ὅνπερ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ ὀϊζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην, μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὁ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους,
Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ', οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τοῦδέ τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.
Τὸν μὲν ἐγὼ ἀνένεικα, καὶ ἤγαγον ἐξ ἀΐδαο.
Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν, ἠδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο,
Καί νύ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ
Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα,
Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ἐξ ἀΐδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιὼν ἐκέλευον ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον,
Τὴν δὲ κατ' Ὠκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον.] ἀλλὰ καὶ ὁ Σίσυφος κέρδιστος ὢν διατί κολάζεται; τὸ κακότροπον ὁ Γλαῦκος τῶν προγόνων εἰς σύνεσιν μετήνεγκεν. ἀμφοτέρῃσιν.] ἀμφοτέραις ταῖς χερσίν. σκηριπτόμενος.] ἐπερειδόμενος. ὤθεσκε.] ὤθει. κραταιίς.] ἡ ἰσχυρὰ δύναμις. καλλίσφυρος.] καλὴ, ἀπὸ μέρους εὔρυθμος. ἀναιδής.] σκληρός. θαλίαις.] ταῖς τῶν θεῶν εὐωχίαις. ἀτυζομένων.] ταρασσομένων. ἀορτήρ.] ὁ τοῦ τελαμῶνος κρεμαστὴρ, ἐξ οὗ τὸ ξίφος ἤρτηται. χαροποί.] καταπληκτικοί, φοβεροί. μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο, ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.] ἐνταῦθα στικτέον. ὁ γὰρ νοῦς· ὁ τεχνησάμενος πρότερόν τι τοιοῦτον, μηδὲ ὕστερον ἦλθε τὸ ἔργον· οὔτ' αὖ ἑξῆς τι τοιοῦτον τεχνάσαιτο. ὁ κατασκευάσας ἐκεῖνον τὸν τελαμῶνα ἄλλον τοιοῦτον οὐκ ἐτεχνήσατο. ἀλλ' οὐδὲ τεχνήσεται. ὡς εἴ τις λέγει, οἷον Φειδίας ἐποίησε τὸν Δία τοιοῦτο οὐδὲν ἄλλο. εἰς ἐκεῖνον γὰρ τὸ παρὰ τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέκλεισε. ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.] ἐνέθηκεν ἐν τῇ ἑαυτοῦ τέχνῃ. ὅ ἐστιν ἐπενόησεν. ἑῇ.] τῇ ἑαυτοῦ. ἐγκάτθετο.] ἐνέθηκεν. μόρον.] ἀπώλειαν. ἀνδροκτασίαι.] ἀνδροφονίαι. ἡγηλάζεις.] διάγεις, καὶ ὑπομένεις. ὀχέεσκον.] εἶχον, ὑπέφερον. ἀπειρεσίην.] πολλήν. δεδμήμην.] ὑποτετάγμην.

ἐπετέλλετο.] ἐνετέλλετο, προσέταττεν. κύνα.] τὸν Κέρβερον. ἄξοντα.] ἀγαγεῖν ὀφείλοντα. πῶς δὲ καὶ Ἡρακλῆς ἐνταῦθα μένων θεός· καὶ πῶς οἷόν τε τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ἐν ᾅδου καὶ ἐν οὐρανῷ. καὶ ἡ Ἥβη δὲ καθ' Ὅμηρον παρθένος, ὅθεν καὶ οἰνοχοεῖ. ἀπέθανον δὲ αὐτὸν ἔχειν καὶ τὴν σκευήν. μὴ πιὼν δὲ πῶς ὁμιλεῖ, τὴν μὲν σκευὴν ἔχει κατὰ φαντασίαν. τοὺς δὲ δύο στίχους καὶ ἡμεῖς ἀθετοῦμεν. εἴδωλον· καὶ τέρπεται ἐν θαλίῃς, οὐ πάντες δὲ οὗτοι ἐν τῷ τῶν ἀτάφων εἰσὶ χώρῳ· οἱ μὲν κολαζόμενοι, οἱ δὲ κολάζοντες, ὡς ὁ Μίνως καὶ ὁ Ἡρακλῆς. οὗτοι δὲ μὴ πεπωκότες τοῦ λήθης ὕδατος καὶ φθέγγονται χωρὶς τοῦ πιεῖν. γοργείην κεφαλήν.] Μεδούσης τῆς Γοργόνος κεφαλήν. ἀμβαίνειν.] ἀναβαίνειν, εἰσιέναι. φέρε.] ἐκόμιζεν. ῥόοιο.] τοῦ ῥεύματος. εἰρεσίῃ.] κωπηλασίᾳ παρὰ τὸ ἐρέσσω τὸ κωπηλατῶ, ἐξ οὗ καὶ ἐρέτης. κάλλιμος οὖρος.] καλὸς ἄνεμος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

 ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Μ ΤΟΥ
ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Διηγεῖται τὴν ἐξ ᾅδου γενομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην, καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας, Σκύλλαν τε καὶ Χάρυβδιν, καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὼς, καὶ τῶν ἑταίρων ἀπώλειαν ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν. καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

ΣΧΟΛΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ Μ. ΤΟΥ
Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἀπὸ δ' ἵκετο.] ἀφίκετο παρεγένετο. εὐρυπόροιο.] πλατὺν πόρον ἐχούσης. οἱονεὶ τὸ ῥεῦμα ἢ καλοὺς πόρους ἐχούσης. ὅθι τ' ἠοῦς ἠριγενείης οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο.] οὐχ ὡς ἐπιτελούσης τῆς ἡμέρας ἐν τῇ Αἰαίᾳ τοῦτο εἴρηκεν. ἀλλ' ἤτοι ἁπλούστερον, ἐπεὶ παραγενόμεθα ὅπου ἡμέρα καὶ ἥλιος. ἢ κατὰ σύγκρισιν τῶν Κιμμερίων. ἢ ὡς πρώτην φῶς παρέχουσαν ἀνατολὴν κέκληκεν, ἐπεὶ ὑψηλοῦ ὄντος τοῦ κερκαίου ἥλιος ἐκ νυκτὸς ἐπιλάμπει τῷ τῆς Κίρκης ξοάνῳ. χοροί.] χῶραι τόποι, ὡς καὶ εὐρύχωρον λέγει τὴν εὔχωρον καὶ μεγάλην. ἀντολαί.] ἀνατολαί. ἀποβρίξαντες.] ἀπονυστάξαντες, κοιμηθέντες. φιτρούς.] κορμούς. πρόεχεν.] ἐξεῖχεν. θάπτομεν.] ἐκαίομεν. χεύαντες.] χώσαντες. ἐρύσαντες.] νῦν στήσαντες. διείπομεν.] ἐνεργοῦμεν, ἐπράττομεν.

ἐλήθομεν.] ἐλανθάνομεν. ἐντυναμένη.] παρασκευασαμένη. δισθανέες.] δὶς ἀποθνήσκοντες. ἀλγήσετε.] ἀλυπήσεσθε.

προσέλεκτο.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτάς τ', ἰδὲ βοῦς ἀελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὠκεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσόν τ' Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην ἐς δώματα Κίρκης
Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτή,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
Τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, οὐδ' ἄρα Κίρκην
Ἐξ Ἀΐδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
Ἦλθ' ἐντυναμένη, ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
Ἡ δ' ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων.
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,
Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Πλεύσεσθ', αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
Ἢ ἁλὸς, ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

Ἡ δὲ

προσέλεκτο.] προσεῖπεν. πεπείρανται.] τετέλεσται. μνήσει.] μνημονεῦσαι ποιήσει. Σειρῆνας μὲν πρῶτον.] κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς Ἀχελώου καὶ Στερόπης τῆς Παρθάονος αἱ Σειρῆνες, κατ' ἐνίους δὲ Ἀχελώου καὶ Τερψιχόρης, μιᾶς τῶν μουσῶν. ἑλόμεναι δὲ παρθενίαν ἐμισήθησαν ὑπὸ Ἀφροδίτης, καὶ ἔχουσαι πτερὰ ἀπέπτησαν εἰς τὸ Τυρρηνικὸν κλίμα. καὶ νῆσον κατέσχον ἀνθεμοῦσαν ὀνομαζομένην. ὀνόματα δὲ αὐτῶν Ἀγλαοφήμη, Θελξιέπεια, Πεισινόη καὶ Λίγεια. κατὰ δὲ Ὅμηρον δύο Σειρήνοιιν λέγει. ἀφίξεαι.] παραγενήσῃ. θέλγουσιν.] ἀπατῶσιν. γάνυνται.] χαίρουσιν. λιγυρῇ.] ἡδεῖα. ὀστεόφιν.] τῶν ὀστέων. θίς.] σωρός. πυθομένων.] σηπομένων. μινύθουσιν.] ἐλαττοῦνται. παρὲξ ἐλάαν.] παρελαύνειν ἐκτὸς αὐτῶν. ῥινοί.] τὰ δέρματα. δεψήσας.] μαλάξας. ἔνθεν καὶ βυρσοδέψης. ἱστοπέδῃ.] τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ὁ ἱστὸς ἐντίθεται. πείρατα.] τὰ σχοινία. ἀνήφθω.] δεδέσθω. δησάντων.] δησάτωσαν Ἀττικῶς. ἐκ δ' αὐτοῦ.] ἐκ δὲ τοῦ ἱστοῦ. διδέντων.] δεέτωσαν. παρεξελάσωσιν.] ἐκτὸς ἐλάσωσιν. διηνεκέως.] οἷον κατὰ μίαν παραγγελίαν. ἢ δι' ὅλου. ὁπποτέρῃ.] ἀντὶ τοῦ διὰ ποίας. ἀμφοτέρωθεν.] ἑκατέρωθεν. ἐπηρεφέες.] πυκναὶ ἢ ἐπικρεμάμεναι. ὑψηλαὶ καὶ ἐπίστεγοι. προτὶ δ' αὐτάς.] πλησίον δὲ αὐτῶν. ῥοχθεῖ.] ἦχον ἀποτελεῖ. κυανώπιδος.] μελανοφθάλμου. πλαγκτάς.] ὁ μὲν Κράτης ὅτι πελάζεται περὶ αὐτὰς τὸ κῦμα. οἱ δὲ ὡς τὴν Δῆλον κινεῖσθαι καὶ φέρεσθαι. θεοὶ μάκαρες καλέουσι.] ἄνθρωποι δὲ οὐδέν. κακὸν τούτου δηλονότι πέπλακεν. ποτητά.] πτηνά. τρήρωνες.] δειλαί. ἀμβροσίην Διῒ πατρὶ φέρουσιν.] ἤτοι μυθικῶς φησὶ τὰς περιστερὰς διὰ τῶν πλαγκτῶν πετομένας ἀποκομίζειν Διῒ ἀμβροσίαν. ἢ φυσικῶς τοῦτο εἴρηκεν. ὅτε γὰρ ἔκαθεν τῶν πλαγκτῶν γένηται τὸ ἄστρον ὁ λεγόμενος ταῦρος, τότε συμβαίνει τῶν ἐπὶ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ κειμένων ἑπτὰ ἀστέρων, οἳ πλειάδες λέγονται, ἕνα ἀμαυροῦσθαι ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ καπνοῦ. φέρουσι δὲ τροφὴν ὕδωρ θαλάσσιον ἡλίῳ. ὃν καὶ Πλάτων ἐν Φαίδρῳ Δία προσηγόρευσεν. ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνει. λὶς πέτρη.] λεία καὶ ὁμαλὴ πέτρα. ἐνίησιν.] ἐντίθησι. καὶ ἐπιπέμπει. πίνακας.] τὰς σανίδας. φορέουσι.] νῦν φθείρουσι. θύελλαι.] καταιγίδες. παρέπλω.] παρέπλευσε. παρῆλθε. πασιμέλουσα.] ἐπίθετον τῆς Ἀργοῦς. ἀπὸ τοῦ πᾶσιν ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι διὰ τὸ κλέος. ἢ πᾶσι μέλλουσα θεοῖς. οἴη δὴ κείνη παρέπλω ποντοπόρος ναῦς. Ἀργὼ πασιμέλουσα.] Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως ἔχουσα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος Νηλέα τε καὶ Πελίαν, ἔγημε Κρηθέα. καὶ ἴσχει παῖδας ἐξ αὐτοῦ τρεῖς Αἴσονα, καὶ Φέρητα, καὶ Ἀμυθάονα. Αἴσονος δὲ καὶ Πολυμήδας καθ' Ἡσίοδον γίνεται, Ἰάσων κατὰ δὲ Φερεκύδην

Ἡ δὲ χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη.
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δ' ἄκουσον
Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται,
Ὅς τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
Οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται.
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι, πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων, ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴκ' ἐθέλῃσθα,
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
Ὄφρα κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούσῃς Σειρήνοιϊν.
Αἰ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
Οἱ δέ σ' ἔτι † πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων. † ἐπί.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρεξελάσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθά τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
Ὁπποτέρῃ δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύειν, ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διῒ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη,
Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν ἥτις ἵκηται,
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κύμαθ' ἁλὸς φορέουσι, πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Ἀργὼ πασιμέλουσα, παρ' Αἰήταο πλέουσα,

Καὶ

Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
Ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
Κυανέη, τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη
Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.
Οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,
Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε ἐείκοσι, καὶ πόδες εἶεν.
Πέτρη γὰρ λίς ἐστι περιξεστῇ ἐικυῖα.
Μέσσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ἐστὶ σπέος ἠεροειδὲς,
Πρὸς ζόφον εἰς Ἔρεβος τετραμμένον, ᾗ περ ἂν ὑμεῖς
Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνὴρ
Τόξῳ ὀϊστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο,
Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα,
Τῆς ἤτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλλῆς
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακὸν, οὐδέ κέ τίς μιν
Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
Τῆς ἤτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι.
Ἓξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες.

Πυκνοί

Φρικύδην δὲ Ἀλκιμέδης. τελευτᾷ δὲ οὗτος καταλείπει τοῦ παιδὸς ἐπιτρόπον τὸν ἀδελφὸν Πελίαν. ὁ δὲ χειρώσας αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν, ἵνα αὐξηθέντι τῷ υἱῷ παράσχῃ. ἡ δὲ τοῦ Ἰάσονος μήτηρ Ἀλκιμέδη δείσασα, δίδωσιν αὐτὸν τρέφεσθαι Χείρωνι τῷ κενταύρῳ. τραφεὶς δὲ καὶ ἡβήσας ἔρχεται εἰς Ἰωλκὸν ἀπαιτῶν τὴν πατρῴαν ἀρχὴν τὸν Πελίαν, ὁ δὲ ἔφασκεν χρῆναι αὐτὸν πρότερον διακομίσαι τὸ χρυσοῦν δέρος ἀπὸ Κόλχων, καὶ τοὺς πυριπνόους ἀνελεῖν ταύρους. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰάσων λέγει τῷ Χείρωνι, καὶ αὐτῷ ὁ Χείρων συνεκπέμπει τοὺς ἡμιθέους. κατασκευάζει δὲ ἡ Ἀθηνᾶ τὴν Ἀργώ. πλέοντες δὲ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὴν Βιθυνῶν χώραν, καὶ ὁρῶσι τὸν Φινέα πηρὸν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἔχων γὰρ παῖδας ἐκ Κλεοπάτρας τῆς Βορέου καὶ ἐπιγήμας Εὐρυτίαν, δίδωσιν αὐτοὺς τῇ μητρυιᾷ διαβληθέντας πρὸς ἀναίρεσιν. Ζεὺς δὲ χαλεπήνας λέγει αὐτῷ, πότερον βούλεται ἀποθανεῖν, ἢ τυφλὸς γενέσθαι. ὁ δὲ αἱρεῖται μὴ ὁρᾶν τὸν ἥλιον. ἀγανακτήσας δὲ ὁ Ἥλιος ἁρπυίας ἐπιπέμπει αὐτῷ, αἵ τινες εἴποτε μέλλει ἐσθίειν, αὐτοῦ διέπρασσον ἐμβάλλουσαι φθοράν τινα. καὶ οὕτω Φινεὺς ἐτιμωρεῖτο. τοῦτον οὖν τὸν Φινέα θεωρήσαντες οἱ περὶ τὸν Ἰάσονα, παρεκάλουν ὑποθέσθαι, πῶς δεῖ πλεῦσαι τὰς πλαγκτὰς λεγομένας πέτρας, ὁ δὲ εἶπεν ἐὰν τὰς ἁρπυίας ἀπαλλάξωσι τῆς πρὸς αὐτὸν ὁρμῆς. θέντες δὲ συνθήκας, ἐπαγγέλλονται αὐτῷ τοῦτο δρᾶσαι. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς πόσον δύναται ἔχειν τάχος ἡ Ἀργώ. φάντων δὲ Πελειάδος, ἐκέλευσεν ἀφεῖναι περιστερὰν κατὰ τὴν συμβολὴν τῶν πετρῶν, κἂν μὲν μεσολαβηθῇ μὴ πλεῖν, ἐὰν δὲ σωθῇ, τότε περαίνειν τὸν πλοῦν. οἱ δὲ, ταῦτα ἀκούσαντες ποιοῦσι. κατασχεθείσης δὲ τῆς περιστερᾶς διὰ τῆς οὐρᾶς, προσβάλλουσι τῇ Ἀργῷ δυοῖν Πληγάδες πέτραι συνελθοῦσαι τῆς νεὼς συμμύουσιν, αὐτοὶ δὲ σώζονται, οἱ δὲ Βορεάδαι Ζήτης καὶ Κάλαϊς ἀποδιώκουσι τὰς ἁρπυίας ἀπὸ τοῦ Φινέως δείπνων. καὶ οὕτω παραγίνονται ὡς Κόλχους. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. παρέπεμψε.] παρήγαγε. σκόπελοι.] ὑψηλαὶ πέτραι. ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.] πρὸς τὸ συνώνυμον ἀπήντησε, τὸ οὔποτ' ἐρωεῖ. νέφος.] νεφέλη. τὸ μέν.] τὸ νέφος. τὸ μὲν οὔ ποτ' ἐρωεῖ.] σχημάτων σημαινομένων ἀκόλουθον. ἐρωεῖ.] ἀποχωρεῖ. αἴθρη.] αἴθρα, αὐγή. οὐδέ κεν ἀμβαίη.] οὐ δυνηθῇ ἀνελθεῖν. οὐδ' ἐπιβαίη. οὐ δὲ κατέλθῃ. ἠεροειδές.] σκοτεινόν. εἰς Ἔρεβος τετραμμένον.] εἰς τὰ πρὸς δύσιν μέρη νεῦον. πιθανῶς δὲ ἵνα μὴ περιδόντες οἱ ἑταῖροι, παύσωνται τῆς κωπηλασίας. ἰθύνετε.] ἐπ' εὐθείας ἄγετε. αἰζήϊος.] νεανίας γενναῖος. ἀφίκοιτο.] ἀντὶ τοῦ καταλάβοι. σκοπέλῳ.] ὑψηλῷ τόπῳ. ζόφον.] δύσιν. Σκύλλη.] Σκύλλα Φόρκυνος θυγάτηρ καὶ Ἑκάτης, ἔχουσα πρὸς ταῖς πλευραῖς σκύλακας, κατέχουσα δὲ τὸν περὶ Σικελίαν πορθμόν. ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλη, ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις. ἄλλως Σκύλλα θυγάτηρ μὲν ἦν Φόρκυνος καὶ Ἑκάτης. τὸ μὲν μέγεθος θαυμαστή. εἶχε δὲ πόδας μὲν δώδεκα, κεφαλὰς δὲ ἕξ. ἐν ἑκάστῳ δὲ τῶν στομάτων τρεῖς στίχους ὀδόντων, ὀφθαλμοὺς δὲ πυροειδεῖς. καὶ τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ἐκρύπτετο αὐτῆς ἔν τινι σπηλαίῳ κατὰ βυθοῦ βεβλημένον, συμφυὴς οὖσα τῇ πέτρᾳ. τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῆς εἶχεν ἔξω περιμήκεις, ὥστε δύνασθαι ἀπὸ τῆς πέτρας εἰς τὴν ναῦν φθάνειν. ταύτην λέγεται τὸν Ἡρακλέα, ὁπότε τὰς Γηρυόνου βοῦς ἦγεν, ὡς εἶδεν αὐτὴν ἀπληστευομένην ἀνελεῖν. τὸν δὲ πατέρα διὰ πυρὸς ἀναγκάσαι πάλιν αὐτὴν ἀναζῆσαι. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Διονυσίῳ. λελακυῖα.] ἤτοι ὑλακτοῦσα, ἢ οἰκτρὸν ἦχον ἀποτελοῦσα. νεογιλλῆς.] νεογενοῦς. γάλακτι τρεφομένης. πέλωρ.] μέγα. ἀντιάσειεν.] συναντήσειε. συντύχοι. ἄωροι.] λεπτοί. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν παραιρούμενοι καὶ ἀσθενεῖς. τινὲς δὲ δυσφύλακτοι, οὓς οὐδεὶς ἄν τις δυνηθείη φυλάξασθαι διὰ τὴν περὶ αὐτοὺς δεινότητα, ὠρεῖν γὰρ τὸ φυλάσσειν. ἔνθεν καὶ ὁ πυλωρός. ἔνιοι δὲ δασέως ἀνέγνωσαν ἅωροι. ὠμοί. ἄγριοι. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀώρων καὶ μὴ πεπείρων καρπῶν. τινὲς, οὐδεμιᾶς φροντίδος ἄξιοι. ὤρα γὰρ ἡ φροντίς. ἔνιοι δὲ ἀώρους τοὺς ἐμπροσθίους ὡς καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ. οὐ τοὺς ἀώρους ἔπασοι μαστιγία πόδας κομίζειν, σοὶ δὲ φορεῖς ὀπισθίους. ἄμεινον δὲ ἀποδιδόναι τοὺς χαλεποὺς καὶ δυσφυλάκτους, παρὰ τὸ ὠρεῖν, ὅ ἐστι φυλάσσειν. ἢ τοὺς δυσορμήτους, παρὰ τὸ ὀρούειν. οὐ γὰρ χρῆται αὐτοῖς ἡ Σκύλλα εἰς πορείαν. δειραί.] τράχηλοι. περιμήκεες.] περισσῶς μακραί. σμερδαλέη κεφαλή.] κατὰ μὲν τοὺς πολλοὺς κυνός. πιθανώτερον δὲ δράκοντος. καὶ γὰρ μόνος δράκων τρεῖς στοίχους ἔχει ὀδόντων. σμερδαλέη.] καταπληκτική. τρίστοιχοι.] τρεῖς τάξεις ἔχοντες.

πυκνοὶ

Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσση μέν τε κατὰ σπείους κοίλοιο δέδυκεν,
Ἔξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα,
Δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
Τῇ δ' οὔπω ποτὲ ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
Παρφυγέειν σὺν νηΐ, φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ
Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὼς κυανοπρῴροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων, καί κεν διοϊστεύσειας.
Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς.
Τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
Δεινὸν, μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν.
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' ἐνοσίχθων.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὦκα
Νῆα παρὲξ ἐλάαν, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Ἓξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο θεὰ νημερτὲς ἐνίσπε.
Εἴ πως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων.
Σχέτλιε καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνος, οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθανάτοισιν.
Ἡ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν.
Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
Ἢν γὰρ δηθύνῃσθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κιχήσῃ
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κράταιιν
Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν.
Ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι, ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκοντ' ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
Πεντήκοντα δ' ἕκαστα, γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι, θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶ,
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι Φαέθουσά τε, Λαμπετίη τε.
Ἃς τέκεν ἠελίῳ Ὑπερίονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν
Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα καὶ ἕλικας βοῦς.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδηαι,

Ἦ τ' ἂν

πυκνοὶ καὶ θαμέες.] ἐκ παραλλήλου ἔταξε τὰς λέξεις ἰσοδυναμούσας. πλεῖοι.] πλήρεις. μέλανος.] δεινοῦ, χαλεποῦ. ἐξίσχει.] ἐκφέρει. βερέθρου.] βάθους. ἰχθυάᾳ.] ἰχθῦς ἀγρεύει. μαιμώωσα.] ἐπιτεταμένη. ἢ προθυμουμένη. ἀγάστονος.] μεγάλους ψόφους ἀποτελοῦσα. ἢ μεγάλους στεναγμοὺς ἐπιφέρουσα, διὰ τοὺς ἐν τοῖς ναυαγίοις ἀπολλυμένους. ἀκήριοι.] νῦν ἄνευ κηρὸς καὶ θανάτου ἀβλαφεῖς. χθαμαλώτερον. ταπεινότερον. ὄψει.] θεάσῃ. διοϊστεύσειας.] τοξεύσειας, διαπεράσειας. τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι.] προωκονόμησεν, ἵνα ὁ Ὀδυσσεὺς σχῇ ἐκκρεμασθεὶς σωθῆναι. τῷ δ' ἐν.] ἐν τούτῳ δέ. ἐρινεός.] ἀγρία συκῆ. τεθηλώς.] θάλλων. δῖα.] φοβερὰ παρὰ τὸ δέος. Χάρυβδις.] θαλάσσης βάθος ἀναποτικόν. ἔστι δὲ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Τυρρηνικοῦ πελάγους. ἀναροιβδεῖ.] ἀναρροφεῖ, ἀναπίνει. τύχοις.] κατὰ τύχην εὑρεθείης. ἀνίησιν.] ἀναβάλλει. ῥοιβδήσειεν.] ἀναρροφήσει, ἀναπίοι. πεπλημένος.] πλησιάζων, προσπελάζων. ἀντιζόμενος. ἐκπληττόμενος. ἀμυναίμην.] τιμωρησαίμην. ὑπείξεαι.] ὑποχωρήσῃ, ἐνδώσεις. μαχητόν.] πολεμεῖσθαι δυνάμενον. οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή. ἐνταῦθα στικτέον. οὐ δέ ἐστι λόγος κατὰ τῆς Σκύλλης, οὐδ' ἀλέξησις. φυγεῖν δὲ ἀπ' αὐτῆς κρεῖττον. ἀλκὴ γὰρ ἡ βοήθεια καὶ ἀλέξησις. δηθύνῃσθα.] χρονίσεις. κορυσσόμενος.] ὁπλιζόμενος. ἐφορμηθεῖσα.] ἐπελθοῦσα. κιχήσῃ.] καταλάβοι. τόσσῃσιν.] τοσαύταις. ἕληται.] λάβοι. βωστρεῖν.] μέγα βοᾶν, ἐπικαλεῖσθαι. Κράταιιν.] Κραταιῒς καλεῖται ἡ μήτηρ τῆς Σκύλλας. μάγοι δὲ Ἑκάτην αὐτὴν καλοῦσιν. ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι.] Ἀριστοτέλης φυσικῶς φησί. λέγει γὰρ τὰς καθ' ἡμέρας πεντήκοντα πρὸς ταῖς τριακοσίαις. Θρινακίην.] νῆσος ἐν ὠκεανῷ ἱερὰ Ἡλίου. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσίν.] οὐ κωλύουσιν αὗται εἰδῆσαι κολασθησομένους αὐτούς. Νέαιρα.] Νέαιρα σύνεστιν ὁ ἥλιος. ἐπειδὴ νέος ὁ θεός. ἀπῴκισε.] μετῴκισεν.

ἀπέσχεν.]

Ἦτ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε.
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον.
Νηΐ τε, καὶ ἑτάροις, αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξεις
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων,
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι,
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθίζον,
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον οὖρον ἵει πλησίστιον ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
Ἥμεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνον,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἴους,
Θέσφαθ', ἅ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεάων,
Ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν ἵνα εἰδότες ἤ κε θάνωμεν,
Ἤ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν,
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα,
Οἶον ἔμ' ἠνώγει ὄπ' ἀκουέμεν, ἀλλά με δεσμῷ
Δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
Εἰ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
Ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν,
Ἤτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον,
Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς εὐεργὴς
Νῆσον Σειρήνοιιν, ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων,
Ἀνστάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Ἑζόμενοι λεύκαινον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν,
Αὐτὰρ ἐγὼν κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέϊ χαλκῷ
Τυτθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῇσι πίεζον,
Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἲς
Ἠελίου τ' αὐγὴ Ὑπεριονίδαο ἄνακτος,
Ἑξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηΐ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε πόδας τε,
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν.
Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς,
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Ῥίμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος νηῦς
Ἐγγύθεν ὀρνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν.

ἀπέστειχεν.] ἀπῄει. *ἀλευάμενοι.*] ἐκκλίναντες. *θεσπεσιάων.*] θειαφθεγγομένων. *οἶον ἔμ' ἠνώγει.*] ἵνα πεῖραν μάθῃ ὅτι ἀληθεύει· καὶ ἄλλως ἔδει τινὰ εἶναι τὸν μηνύσοντα, ὅτι οὐκ ἔτι ἐξακούονται αἱ Σειρῆνες. *πιέζειν.*] συνδεσμεῖν. *πίφαυσκον.*] προεμήνυον, προεσήμαινον, προέλεγον. *ἐξίκετο.*] παρεγένετο, ἔφθασεν. *εὐεργής.*] καλῶς εἰργασμένη. *αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο.*] ἐντεῦθεν Ἡσίοδος καὶ τοὺς ἀνέμους αὐτὰς θέλγειν ἔφη. *κοίμησε δὲ κύματα.*] ἴσως ἡ Κίρκη ἵνα μὴ ἀπροφύλακτοι προσενεχθῶσιν. ἢ Ποσειδῶν ἵνα ἀκούσῃ. *μηρύσαντο.*] συνέστειλαν διὰ τῶν κάλων. *ἐν νηῒ γλαφυρῇ θέσαν.*] καταθέντες δηλονότι τὸ κέρας. *λεύκαινον ὕδωρ.*] ἤρεσσον ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. λευκαίνεται γὰρ ὑπὸ τῶν κωπῶν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ σφοδρῶς κωπηλατεῖν. *ξεστῇς ἐλάτῃσιν.*] ἀπὸ ἐλάτης δένδρου κατεσκευασμέναις κώπαις. *στιβαρῇσι.*] ἰσχυραῖς, στιβαραῖς. *τυτθά.*] ἀντὶ τοῦ εἰς μικρά. *πίεζον.*] ἐμάλασσον. *ἰαίνετο.*] ἐθερμαίνετο. *κέλετο.*] ἐκέλευεν, ἠνάγκαζεν. *ἄλειψα.*] ἐνέφραξα.

ἀνῆπτον.] ἐδέσμουν. *διώκοντες.*] ἐλαύνοντες. *ὠκύαλος.*] ταχέως τὴν θάλασσαν διαπερωμένη. *ὀρνυμένη.*] κινουμένη, πλέουσα. *ἐγγύθεν.*] ἐκ τοῦ πλησίον.

κατάστησον.]

Δεῦρ'

Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσσεῦ μέγα κῦδος Ἀχαιῶν
Νῆα κατάστησον ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πω τίς τῇδε παρήλασε νηῒ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι.
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὣς φάσαν ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον, αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Ἤθελ' ἀκουέμεναι λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους
Ὀφρύσι νευστάζων, οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
Αὐτίκ' ἀναστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε,
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλόν τ' ἐπίεζον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάς γε παρήλασαν οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἔλυσαν,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά.
Βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον. ἔσχετο δ' αὐτοῦ
Νηῦς ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον.
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω τι κακῶν ἀδαήμονές εἰμεν.
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπει κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι,
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
Ἐκφύγομεν, καί που τῶνδε μνήσεσθαι ὀΐω.
Νῦν δ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Ὑμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
Τύπτετε κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκπροφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
Σοὶ δὲ κυβερνῆθ' ὧδ' ἐπιτέλλομαι, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾷς,
Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
Νῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο. μή σε λάθῃσι
Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην ἄπρηκτον ἀνίην,
Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔ τί μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
Μάκρ' ἐν χερσὶν ἑλὼν εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον

κατάστησον.] καθόρμησον. *λιγυρήν.*] ἡδεῖαν φωνήν. *ἔντυνον.*] ἡτοίμαζον. *δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσσεῦ.*] μαντικαί τινες αἱ Σειρῆνες. ὅθεν γνωρίζουσι τοὔνομα. πῶς οὖν ὅτε οὐκ ἀκούουσιν, οὐ γνωρίζουσιν, ὅτι θεοὶ εἰς ἃ ἂν μὴ ἐπιστήσωσιν, οὐκ ἴσασιν. *νωϊτέρην.*] τὴν ἡμετέραν. *κατάστησον.*] καθόρμησον. *παρήλασε.*] παρῆλθε. *τερψάμενος.*] τερφθείς, ἡσθείς. *μελίγηρυν.*] ἡδεῖαν φωνήν. *νεῖται.*] ἀπέρχεται. *μόγησαν.*] ἔκαμον, ἐκακοπάθησαν. *ἱεῖσαι.*] προφερόμεναι. *λῦσαι δ' ἐκέλευον.*] μαρτυρία τῆς ἡδονῆς, ὅτι καὶ ὁ ἐγκρατέστερος ἡττᾶται. *ἐλείπομεν.*] κατελείπομεν, εἰάσαμεν. *καπνὸν μέγα κῦμα.*] εἰκότως καπνόν· ἐν ἡμέρᾳ γὰρ οὐ φαίνεται πῦρ. *ἔπτατο.*] ταχέως ἐξέπεσον. *προήκεα.*] προέχοντα, καὶ προτεταγμένα τῆς νεώς. *ἔπει.*] ἐπέρχεται. *ἀρετῇ.*] δυνάμει. *ἁλὸς ῥηγμῖνα.*] νῦν τὸ ἐπιπολάζον· παρὰ τὸ ῥήγνυσθαι ταῖς κώπαις. *κληΐδεσσιν.*] ταῖς τῶν ἐρετῶν καθέδραις. *ἐφήμενοι.*] ἐπικαθήμενοι. *βάλλευ.*] ἐγκατάθου. *οἰήϊα.*] πηδάλια. *νωμᾷς.*] κατέχεις, φέρεις. *ἔεργε.*] ἄπεχε. *ἐπιμαίεο.*] ἐφάπτου. *βάλῃσθα.*] ἐμβάλῃσθα. *ἐμυθεόμην.*] ἔλεγον. *ἄπρηκτον ἀνίην.*] οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ λυπεῖσθαι ἠδύναντο πρᾶξαι. *πυκάζοιεν.*] κρύπτοιεν. *ἐφημοσύνης.*] ἐντολῆς.

λανθανόμην.] νῦν ἑκὼν ἠμέλουν.

αὐτὰρ ἐγὼ καταδύς.] καὶ γὰρ οἱ θεοὶ τιτρώσκονται, καὶ εἴκουσι. *καταδύς.*] ἐνδυσάμενος. *ἔβαινον.*] ἐπέβαινον, ἱστάμην.

ἀθρῆσαι.]

Πρῴρης,

ἀθρῆσαι.] ἰδεῖν, θεάσασθαι. ἔκαμον.] ἐκοπίασαν. στεινωπόν.] στενὴν θάλασσαν. γοόωντες.] θρηνοῦντες. ἀνερροίβδησεν.] ἐκκένωσεν. ἴκρια.] τὰ καταστρώματα τῆς νεώς. ἐξεμέσειεν.] ἐκβράσειεν. λέβης ὥς.] τὰ ἐν τῷ καθόλου γινόμενα περὶ Χάρυβδιν λέγει. ἀναμορμύρεσκε.] ἀνεδίδου, ἔζει. ἀναβρόξειεν.] ἀναπίοι, ἀναρροφήσειεν. βεβρύχει.] ἦχον ἐποίει. ἴδομεν.] νῦν ἀπεβλέπομεν. οἳ χερσί τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.] πάντοτε ἐπαινοῦμεν τοὺς τελευτήσαντας. σκεψάμενος.] ἐπιδὼν, θεασάμενος. προβόλῳ.] προβεβλημένῃ πέτρᾳ, ἢ τόπῳ ἐξέχοντι. τοῖς ὀλίγοις.] τοῖς μικροῖς τοὺς μεγάλους κυνηγοῦσι. προΐησι.] προσρίπτει. βοὸς κέρας.] ἤτοι τὴν θρίχα λέγει, ἢ τὸ ἐπικείμενον τῇ ὁρμιᾷ κέρας. ἐπὶ κέρατος γὰρ ἡ ὁρμιὰ θρὶξ καθιεμένη καὶ ἀνελκομένη. εἰώθασι γὰρ οἱ ἁλιεῖς μεταξὺ τοῦ ἀγκίστρου καὶ τῆς σπάρτου, κέρας βόειον προσάπτειν, ἵνα κατεσθίοντες τὸ ἄγκιστρον οἱ ἰχθύες, μὴ θραύωσι τὴν σπάρτον. ἀσπαίροντα.] σκαρίζοντα. ὀρέγοντας.] ἐκτείνοντας. ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.] νῦν ἐν τῷ δεινῷ σπαραγμῷ. πόρους.] ῥεύματα. ἐξερεείνων.] ἐξερευνῶν, διερχόμενος. μυκηθμοῦ.] τῆς τῶν βοῶν φωνῆς. αὐλιζομενάων.] εἰς κοίτην παραγινομένων. βληχήν.] βληχὴ ἡ τῶν προβάτων φωνή. ἔμπεσεν.] ἐπεισῆλθεν. μάντιος.] μάντεως. ἀλαοῦ.] τυφλοῦ. ἐπέτελλον.] ἐνετέλλοντο, προσέταττον. ἀλεύασθαι.] ἐκκλῖναι, φυλάξασθαι. τερψιμβρότου.] τέρποντος τοὺς βροτούς. μαντήια.] τὰς μαντείας.

παρέξ.]

Πρώρης, ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἥ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην, ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντῃ παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
Ἡμεῖς μὲν στεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες.
Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε λέβης ὣς ἐν πυρὶ πολλῷ
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν,
Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
Δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψάμμῳ κυανέη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει,
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δείσαντες ὄλεθρον,
Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
Ἓξ ἕλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτατοι ἦσαν,
Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
Ἤδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
Ὑψόσ' ἀειρομένων, ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον ἀχνύμενοι κῆρ,
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἁλιεὺς περιμήκεϊ ῥάβδῳ
Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων
Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο.
Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
Ὣς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀείροντο προτὶ πέτρας,
Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήσθιε κεκλήγοντας
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Πάντων ὅσσ' ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ', ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
Πολλὰ δ' ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἠελίοιο,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχήν, καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ,
Μάντιος ἀλαοῦ Θηβαίου Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι † μάλα πόλλ' ἐπέτελλον*,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὄφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
Ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν.

† οἴμοι
κ' ἐπέτελλον

Ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσι δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἠμείβετο μύθῳ,
Σχέτλιός εἰς Ὀδυσεῦ, περί τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
Κάμνεις, ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
Ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὖτε
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ἀλλ' αὔτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας
Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ δηλήματα νηῶν
Γίνονται, πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
Ἢ νότου, ἢ ζεφύροιο δυσαέος, οἵ τε μάλιστα
Νῆα διαρραίουσι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων,
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες.
Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.
Εὐρύλοχ' ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Εἴ κέ τιν' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εὕρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν
Ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Ἐσθίετε βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον
Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα
Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηός, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μνησάμενοι δ' ἤπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους
Οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα.
Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Ὦρσεν ἔπι ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεύς,
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆα μὲν ὁρμίσαμεν κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες,
Ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδὲ θόωκοι,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ μῦθον ἔειπον.
Ὦ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Ἔστι, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα μή τι πάθωμεν,

Δεινοῦ

παρέξ.] παρεκτός. περί τοι μένος.] περισσή σοι δύναμις. ἀδηκότας.] κεκμηκότας, κάμνοντας. οὐκ ἐάας.] οὐ συγχωρεῖς. ἐπιβήμεναι.] ἐπιβῆναι, στῆναι. τετυκοίμεθα.] παρασκευάσαιμεν. ἀλάλησθαι.] πλανᾶσθαι. ἄνωγας.] κελεύεις. δηλήματα.] βλάβαι. διαρραίουσι.] διαφθείρουσι. ὁπλισόμεσθα.] παρασκευάσομεν. ἐνήσομεν.] καθελκύσομεν. ὃ δή.] ὅτι δή. βιάζετε.] βιάζεσθε. ἐξαπέβησαν.] ἐξῆλθον. μνησάμενοι.] ὑπομνήσαντες. τρίχα νυκτός.] ἤτοι τρία μέρη, ἢ τρίτον μέρος τῆς νυκτός. ζαῆν.] σφοδρῶς πνέοντα. δυσαέος.] σφοδρῶς πνέοντος. λαίλαπι.] ὑετῷ μετὰ ἀνέμου. ὡρμίσαμεν.] ἐνεωλκήσαμεν. θόωκοι.] καθέδραι. ἀπεχώμεθα.] ἀπεχόμεθα.

δεινοῦ.]

Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄληκτος ἄη νότος, οὐδέ τις ἄλλος
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ εὖρός τε νότος τε.
Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἤϊα πάντα,
Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς ὄρνιθάς τε φίλας, ὅτι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμὸς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους
Χεῖρας νιψάμενος, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχος δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι.
Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
Ἀλλ' ἄγετ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
Ῥέξομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν ἠελίῳ ὑπερίονι πίονα νηὸν
Τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰ δὲ χολωσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἕσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
Βούλομ' ἅπαξ πρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι.
Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἠελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
Ἐγγύθεν, οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρῴροιο
Βοσκέσκονθ' ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι.
Τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι.
Φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο,
Οὐ γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
Οὐδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο.
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος.
Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.

Ἀλλ' ὅτε

δεινοῦ.] δεινοῦ καὶ τιμῆς ἀξίου. ἄληκτος.] ἀκατάπαυστος. ἄη.] ἔπνευ. ἤϊα.] βρώματα δηλονότι. ἐφέπεσκον.] ἐνήργουν. ἀλητεύοντες.] πλανώμενοι. φήνειε.] δείξειεν.

ἤλυξα.] ἐξέκλινα· ἐκτὸς ὄψεως αὐτῶν ἐγενόμην. ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.] ἔνθα ἦν σκέπη πρὸς τὸ μὴ ἀνεμίζεσθαι.

ἠρώμην.] ηὐχόμην. στυγεροί.] μισητοί. ἐξήρχετο.] ἐξηγεῖτο. ἐλάσαντες.] ἀπελάσαντες. ῥέξομεν.] θύσομεν. θεῖμεν.] ἀναθῶμεν. ἕσπωνται.] ἀκολουθήσουσιν. βοσκέσκοντο.] ἐβόσκοντο. τὰς δέ.] ταύτας δέ.

δρεψάμενοι.] λαβόμενοι. ἐρεψάμενοι.] στεφανωσάμενοι. λεῖψαι.] σπεῖσαι. στρεύγεσθαι.] κατὰ στράγγα, ὅ ἐστι, κατ' ὀλίγον ὑπορρεῖν.

ἀμφ'

Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε μοι κνίσης ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς ἀϋτμή.
Οἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
Ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέϊ ὕπνῳ,
Οἱ δ' ἕταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
Ὠκέα δ' ἠελίῳ ὑπερίονι ἄγγελος ἦλθε,
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὅ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ.
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
Τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οἵ μευ βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ᾗσιν ἔγωγε
Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ὁπότ' ἂψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Ἠέλι', ἤτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο.
Ἡ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέραα προὔφαινον,
Εἷρπον μὲν ῥινοὶ, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμὰ, βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ' ἠελίοιο βοῶν ἐλόωντες ἀρίστας,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἡμεῖς δ' αἶψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
Ἱστὸν στησάμενοι, ἀνά θ' ἱστία λεύκ' ἐρύσαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων,
Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῇ.
Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον, αἶψα γὰρ ἦλθε
Κεκληγὼς ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων.
Ἱστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀνέμοιο θύελλα
Ἀμφοτέρους, ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ', ὁ δ' ἄρα πρύμνῃ ἐνὶ νηὶ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλὴν, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξεν
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς, ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς

κάππεσ'

ἀμφ' ἤλυθεν.] περιῆλθεν. ὠκέα δ' ἠελίοιο.] πῶς ὁ πάντα ἐφορῶν οὐκ οἶδε πάντα ὁρᾷ, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ τὸ αὐτό. τίσαι.] τιμωρῆσαι. χαίρεσκον.] ἔχαιρον. προτραποίμην.] μεταβάλλοιμι, ἀποκλίνω. τίσουσιν.] ἀποδώσουσι.

ἐπιείκεα.] προσήκουσαν. δύσομαι.] ἀπελεύσομαι. φαείνω.] φαίνω, λάμψω. ἀργῆτι.] λευκῷ, ἢ τεφρώδει. κεάσαιμι.] σχίσαιμι, ἢ καύσαιμι. κατήλυθον.] κατῆλθον, παρεγενόμην. νείκεον.] ἐκακολόγουν. ἐπισταδόν.] ἐφεστῶτες. δυνάμεσθα.] ἠδυνάμεθα. ἀποτέθνασαν.] ἀποθανόντες ἦσαν. ἀμοιβήν.] τιμωρίαν.

τέρατα.] σημεῖα. προὔφαινον.] προεσήμαινον, ἐδείκνυον. εἷρπον.] ἐκινοῦντο, ἐβάδιζον. ἐμεμύκει.] μυκηθμῷ ὅμοιον ἦχον ἀπετέλουν. ἑξῆμαρ.] ἐπὶ ἐξ ἡμέρας. ἐλόωντες.] ἀπελάσαντες. ἐνήκαμεν.] ἐνεβάλομεν.

ἤχλυσε.] ἀχλύϊ καὶ σκότῳ περιεκαλύφθη, ἐπληρώθη. ἔθει.] ἔτρεχεν. κεκληγώς] μεγάλως ἀντιπνέων. προτόνους.] τὰ σχοινία τὰ ἀντέχοντα τὸν ἱστόν. ἄντλον.] τὴν ἀντλίαν εἰς ἣν ἐγχέεται τὸ κατηθιζόμενον ἐς τὴν ναῦν ὕδωρ. κατέχυντο.] ἀθρόως ἔπεσον.

ἄραξε.] συνέτριψεν. ἀρνευτῆρι.] κυβιστητῆρι, ὀρχηστῇ.

Κάππεσ᾽ ἀπ᾽ ἰκριόφιν, λίπε δ᾽ ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ᾽ ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
Ἡ δ᾽ ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ.
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο πέσον δ᾽ ἐκ νηὸς ἑταῖροι,
Οἳ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν,
Κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ᾽ ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων ὄφρ᾽ ἀπὸ τοίχους
Λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα,
Ἐκ δέ οἱ ἱστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν, αὐτὰρ ἐπ᾽ αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.
Τῷ ῥ᾽ ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν.
Ἑζόμενος δ᾽ ἐπὶ τοῖς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ᾽ ἤτοι ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
Ἦλθε δ᾽ ἐπὶ νότος ὦκα φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ᾽ ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν,
Παννύχιος φερόμην, ἅμα δ᾽ ἠελίῳ ἀνιόντι,
Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ᾽ ἀερθείς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς, οὐδέ πῃ εἶχον
Οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ᾽ ἐπιβῆναι,
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ᾽ ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε μεγάλοι τε κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν,
Νωλεμέως δ᾽ ἐχόμην ὄφρ᾽ ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱστὸν καὶ τρόπιν αὖτις, ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
Ὄψ, ἦμος δ᾽ ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἧκα δ᾽ ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ᾽ ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα.
Ἑζόμενος δ᾽ ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι,
Σκύλλην δ᾽ οὐκέτ᾽ ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν, οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔνθεν δ᾽ ἐννῆμαρ φερόμην δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἥ μ᾽ ἐφίλει τ᾽ ἐκόμει τε, τί τοι τάδε μυθολογεύω,
Ἤδη γάρ τι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ,
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ, ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν,
Αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

ἀπ᾽ ἰκριόφιν.] τῶν σανιδωμάτων. ἐλελίχθη.] συνεσείσθη. θεείου.] θείου. καταστρέφει γὰρ εἰς τὸ πυρὸς κεραυνίου.

ἀποαίνυτο.] ἀφῃρεῖτο. λῦσε.] διέλυσε. ἐφοίτων.] περιῄειν. κλύδων.] ὁ τῆς θαλάσσης τάραχος. τρόπιος.] τρόπις τὸ κατώτατον ξύλον περὶ ὃ σχίζεται τὸ κῦμα. ψιλήν.] μόνην, καθ᾽ ἑαυτήν. ἐπίτονος.] ἱμάς, ἤτοι ὁ τῶν κεράτων δεσμός, ἢ ὁ ἱμὰς ὁ πρὸς ἄκρῳ τῷ ἱστῷ δι᾽ οὗ τὸ ἄρμενον αἴρεται. βέβλητο.] ἐπέκειτο. ῥινοῖο τετευχώς.] κατασκευασθείς. συνέεργον.] συνεδέσμουν. θύων.] ὥρμα. ἀναμετρήσαιμι.] διέλθοιμι παρέλθω. ἀνιόντι.] ἀνίσχοντι, ἀνατέλλοντι. προσφύς.] προσπλακείς. νυκτερίς.] εἶδος ὀρνέου. στηρίξαι.] στῆναι ἀσφαλῶς. εἶχον.] ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. ἀπήωροι.] ἤτοι ἀπηρτισμένοι. ἢ πολὺ ἀλλήλων διεστηκότες. οἷον παρῃωρημένοι, ἢ ἄποθεν. κατεσκίαον.] κατεσκίαζον. ἐξεμέσειε.] ἐκρίψειεν, ἀναβάλοι. ἐπὶ δόρπον.] τὴν δειλινὴν ὥραν. κρίνων.] δικάζων. ἧκα.] ἀφῆκα. δούπησα.] ἦχον ψόφον ἀπετέλεσα. παρὲξ περιμήκεα δοῦρα.] τὸ ὅλον παρὰ τὰ μακρὰ ξύλα. διήρεσα.] ἀπεσπασάμην ταῖς χερσὶ τὸ ὕδωρ. ὥσπερ κώπαις ταῖς χερσὶν οὖν διεκνηξάμην. εἰσιδέειν.] ἰδεῖν, συντυχεῖν.

δεκάτῃ δέ με.] οὐ δεῖ ζητεῖν πῶς διακαρτερεῖ ὁ ἥρως ἐπ᾽ ὄψεως τῆς Ἀθηνᾶς, αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω ἐν πάντεσσι πόνοισι. ἐφίλει.] φιλικῶς ὑπεδέχετο, ἐκόμει, ἐπιμελείας ἠξίου. μυθολογεύω.] διηγοῦμαι. ἀριζήλως.] ἐκδήλως. εἰρημένα.] τὰ ἤδη ῥηθέντα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ν ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Κοιμώμενον Ὀδυσσέα μετὰ τῶν δώρων ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰθακησίων, καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ὑποστρέφουσαν λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν, Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει ἐπὶ τῇ μνηστηροφονίᾳ. καὶ τὰ χρήματα ἔν τινι σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσέα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Νῦν Ἰθάκης ἐπέβη Φαιήκων πομπῇ Ὀδυσσεύς.

Ὣς ἔφαθ᾽, οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Κηληθμῷ δ᾽ ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Ὦ Ὀδυσσεῦ ἐπεὶ ἵκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Ὑψερεφές, τῷ σ᾽ οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ᾽ ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας,
Ὑμέων δ᾽ ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω.
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ᾽ ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ᾽ ἀοιδοῦ,
Εἵματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐϋξέστῃ ἐνὶ χηλῷ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα,
Δῶρ᾽ ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ᾽ ἔνεικαν,
Ἀλλ᾽ ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
Ἀνδρακάς, ἡμεῖς δ᾽ αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
Τισόμεθ᾽. ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ᾽ ἐπιήνδανε μῦθος.
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος.
Ἦμος δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς.
Νῆά δ᾽ ἐπεσσεύοντο, φέρον δ᾽ εὐήνορα χαλκόν.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ᾽ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγά, μή τιν᾽ ἑταίρων,
Βλάπτοι ἐλαυνόντων ὁπότε σπερχοίατ᾽ ἐρετμοῖς.
Οἱ δ᾽ εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ᾽ ἀλέγυνον.
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ᾽ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὰ δὲ κήαντες δαίνυντ᾽ ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι, μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
Δημόδοκος λαοῖσι τετιμένος, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα
Δῦναι ἐπειγόμενος, δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ν. ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Κηληθμῷ.] θέλξει, τέρψει. κήλησις γάρ ἐστιν ἡ δι᾽ ᾠδῆς τέρψις. καὶ ἡδονή. ἵκευ.] παρεγένου. χαλκοβατές.] ἤτοι χαλκοῦν ἔδαφος ἔχον. ἢ χαλκοῦς ἔχον τοὺς βαθμοὺς τῶν θυρῶν. ἀπονοστήσειν.] ἐπανελεύσεσθαι. παλιμπλαγχθέντα.] ὀπισθόρμητον γενόμενον.

ἐφιέμενος τάδε εἴρω.] μετὰ προθυμίας τάδε λέγω. ἐφιέμενος.] ἐναπλασσόμενος, ἐντελλόμενος. ἀκουάζεσθε.] ἀκροᾶσθε. ἐϋξέστῃ.] καλῶς ἐξεσμένῃ. καλῶς εἰργασμένῃ. πολυδαίδαλος.] ὁ ποικίλος, καὶ μετὰ τέχνης κατεσκευασμένος, ἢ εἰς τὸ δαιδάλλεσθαι καὶ ποικίλλεσθαι εὔθετος.

βουληφόροι.] συνετοί, φροντιστικοί.

γερούσιον.] τὸν τοῖς ἐντίμοις διδόμενον. ἔνεικαν.] ἤνεγκαν, ἐκόμισαν.

ἀνδρακάς.] κατὰ ἄνδρα. κατὰ δῆμον.] ἐκ τοῦ δήμου. τισόμεθα.] εἰσπραττόμεθα, ἢ ἀποληψόμεθα. ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικός.] ἡ προικὸς γενικὴ ἀντὶ τοῦ προῖκα. ὁ γὰρ νοῦς. χαλεπὸν γὰρ καὶ ἀδύνατον, ἕνα δωρεὰν τοσαύτην χαρίσασθαι. κακκείοντες.] μέλλοντες κοιμηθῆναι. ὑπὸ ζυγά.] ὑπὸ τὰς καθέδρας τῶν ἐρετῶν. βλάπτοι.] ἐμποδίζοι. σπερχοίατ᾽ ἐρετμοῖς.] σπουδάζοιεν ταῖς κώπαις ὅ ἐστι σπουδαίως ἐλαύνοιεν. ἀλέγυνον.] συνέπιζον, κατεσκεύαζον. κήαντες.] καύσαντες. ἐρικυδέα.] μεγάλως ἔνδοξα. τετιμένος.] τετιμημένος. τίμιος. παμφανόωντα.] πᾶσι φαίνοντα. μενέαινεν.] ἐφρόντιζε.

λιλαίεται.] ἐπιθυμεῖ. νειόν.] γῆν νενεασμένην. ἑλκητόν.] ἕλκωσιν. πηκτόν.] τὸ μὴ διὰ αὐτοῦ ἔχον τὸν γύον. πιφαυσκόμενος.] φανεροποιῶν. τετέλεσται.] πεπλήρωται. ὄλβια.] εὐτυχῆ. ἀρτεμέεσσιν.] ὑγιέσι καὶ πιστοῖς. κουριδίας.] τὰς ἐκ παρθενίας γεγαμημένας. ἀρετήν.] εὐδαιμονίαν. μεταδήμιον.] ἔνδημον τῇ πόλει. ἐπισταδόν.] ἐπισταμένως. ἐξ ἑδρέων.] τῶν καθεδρῶν. ἐπ' ἰκριόφιν.] ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων. διαμπερές.] διόλου τοῦ βίου. νέομαι.] ἀπέρχομαι. ἐβήσετο.] ἔβη, ἐπορεύθη. ἐϋπλυνές.] καλῶς πλυνθέν, καθαρόν. πυκινήν.] συνετήν. κομίζειν.] ἄγειν, φέρειν. κατήλυθον.] κατῆλθον. πόσιν.] ποτόν. λίνον.] λεπτὸν ἱμάτιον. νήγρετον.] ἀνέγερτον βαθύν, ἢ διὰ ἡδονὴν βραδύν. κόσμῳ.] ἐν κόσμῳ, ἐν τάξει. πεῖσμα.] τὸ ἀπόγειον σχοινίον. τρητοῖο λίθοιο.] εἰώθασιν ἐπὶ τῶν λιμένων τρυπᾶν τοὺς λίθους. ἀνερρίπτουν.]

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
Νειὸν ἀν' ἑλκητὸν βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο
Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
Ὡς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον.
Ἀλκίνοε κρεῖον πάντων ἀριδείκετε λαῶν.
Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί.
Ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμός.
Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν, ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
Νοστήσας εὕροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
Κουριδίας καὶ τέκνα, θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν
Παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
  Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο.
Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διῒ πατρί,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὡς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν, οἱ δὲ θεοῖσιν
Ἔσπεισαν μακάρεσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων, ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερές, εἰσόκε γῆρας
Ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται,
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι, σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
  Ὡς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο
Ἡγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
Τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα,
Τὴν δ' ἑτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὄπασσε κομίζειν.
Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερε καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Αἶψα τάγ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
Δεξάμενοι κατέθεντο πόσιν, καὶ βρῶσιν ἅπασαν,
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε,
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς ἵνα νήγρετον εὕδοι
Πρύμνης, ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεκτο
Σιγῇ, τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῗσιν, ἕκαστοι,
Κόσμῳ, πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.

Εὖθ',

Εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ.
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Νήγρετος ἥδιστος θανάτῳ ἄγχιστα ἐοικώς.
Ἡ δ' ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον.
Ὣς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπισθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον, οὐδέ κεν ἴρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα.
Ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠοῦς ἠριγενείης,
Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
  Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν ἁλίοιο γέροντος,
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ,
Ἀκταὶ ἀπορρῶγες λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
Αἵτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαήων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν, ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐΰσσελμοι ὅταν ὅρμου μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
Ἱρὸν νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
Λάϊνοι, ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
Ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι,
Φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα, δύω δέ τε οἱ θύραι εἰσίν,
Αἱ μὲν πρὸς βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν.
Αἱ δ' αὖ πρὸς νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες, ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν ὅσον τ' ἐπὶ ἥμισυ πάσης
Σπερχομένη, τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐϋζύγου ἤπειρον δέ,
Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
Αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι.
Κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ.
Ἐκ δὲ κτήματ' ἄειραν, ἅ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

Καὶ

ἀνερρίπτουν.] ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. ἀναρρίπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν κωπῶν τὸ ὕδωρ. ἥδιστος.] ἡδύτατος. ἡ δ' ὥστ' ἐν πεδίῳ.] εὖ κέχρηται τῇ παραβολῇ, ὥσπερ γὰρ ἵπποι τρέχοντες ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν διεγείρονται, οὕτω καὶ ἡ ναῦς ἐλαυνομένη ἐκ τῆς πρύμνης κουφίζεται. τετράοροι.] τέσσαρες ἵπποι ἐζευγμένοι. τετράοροι τὸ ο μικρόν.

ἱμάσθλης.] μάστιγος. ἀειρόμενοι.] ἐπαιρόμενοι, κουφιζόμενοι. ἀείρετο.] ἐπήρετο, ὑψοῦτο. κίρκος.] ἱέραξ. ὁμαρτήσειεν.] ἀκολουθήσειεν. ἔταμνεν.] ἔκοπτεν. ἐπεπόνθει.] ἐπάθεν, ὑπέστη. ὑπερέσχεν.] ἀνέτειλεν. φαάντατος.] λαμπρότατος. ἀγγέλλων.] προμηνύων. προσεπίλνατο.] προσεπέλαζεν. Φόρκυνος.] λιμὴν Ἰθάκης ἐφ' ᾧ λιμένι, Φόρκυνος ἐστὶν ἱερὸν τοῦ θαλασσίου δαίμονος. ἁλίοιο γέροντος.] τοῦ Φόρκυνος. Φόρκυνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος.] Φόρκυν δαίμων θαλάσσιος, τὸ πρότερον διατρίβων πρὸς τῷ Ἀρκυνίῳ λεγομένῳ ὄρει τῆς Ἀχαΐας, οἰκῶν τε τὴν Φόρκυνος ἀπ' αὐτοῦ καλουμένην Βῆσσαν, κατὰ φανὲν αὐτῷ, καταλιπὼν τὰς τρίβους ταύτας, ἀφίκετο εἰς τὴν Κεφαληνίαν, καὶ τόπον ἐκλεξάμενος ἐπιτήδειον αὐτῷ, ἐνταῦθα ᾤκησεν. λέγεται δὲ Ἄμμος ὁ τόπος. προσορμίσας δὲ τῆς Ἰθάκης λιμένα, ἠξίωσεν αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ προσαγορεύεσθαι Φόρκυνος. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἡροδότῳ. ἀπορρῶγες.] διερρωγυῖαι, οὐχ ὡς μέντοι τῶν ῥιζῶν ἀποτετμῆσθαι. ποτιπεπτηυῖαι.] ἔσω νενευκυῖαι. σκεπόωσι.] σκέπουσι, κωλύουσι, σκέπας παρέχουσι.

δυσαήων.] κακοπνοούντων. ὅρμου μέτρον.] ὅταν πρὸς τὸ ὁρμισθῆναι ἀφίκωνται. τὸ μέτρον ἢ τὸ ἀναπλήρωμα τῆς καταγωγῆς. ἵκωνται.] παραγένωνται. ἐπὶ κρατός.] ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. τανύφυλλος.] τεταμένα φύλλα ἔχουσα, μακρόφυλλος. ἐπήρατον.] ἐπέραστον, καλόν. ἠεροειδές.] μέγα καὶ ἀναπεπταμένον, σύσκιον. νυμφάων.] νυμφῶν. Νηϊάδες.] ἀπὸ τοῦ Νηΐου ὄρους. ἢ Ναΐδες νύμφαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων. ἀμφιφορῆες.] εἶδος κεραμίων ἀμφώτων. τιθαιβώσσουσιν.] ἀποτίθενται τὴν βόσιν, ὅ ἐστι τὸ μέλι· οἷον θησαυρίζουσι τὰ κηρία, καὶ νεοττοτροφοῦσιν. λίθεοι.] λίθινοι. ἀενάοντα.] ἀεὶ ῥέοντα. καταιβαταὶ ἀνθρώποισι.] βάσιμοι, δι' ὧν κατάβασίς ἐστιν ἀνθρώποις. θεώτεραι.] θειότεραι, δι' ὧν μόνοι θεοὶ εἰσέρχονται. βάντες.] ἐκβάντες, ἐξελθόντες. ἐϋζύγου.] εὖ συνεζευγμένης. ἄειραν.] ἐκούφισαν. κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν.] οὐ διανίστασαν αὐτόν, παρὰ τὸ μὴ δοκεῖν χάριν τῆς παραπομπῆς ἀπαιτεῖν, ἢ ἵνα μὴ κατασχεθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, ἢ οὕτως ᾠκονόμησε διὰ τὰ ἑξῆς, ἀνῄρητο γὰρ ὑπὸ τῶν μνηστήρων φανερῶς κα[illegible].

πυθμένα,]

Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πώ τις ὁδιτάων ἀνθρώπων
Πρίν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν κίον. οὐδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξήρετο βουλήν.
Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔ τι τίουσι
Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, νόστον δέ οἱ οὔ ποτ' ἀπηύρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εὕδοντ' ἐν νηὶ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
Πόλλ' ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς οἷον ἔειπες;
Οὔ τί σ' ἀτιμάζουσι θεοί, χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴ πέρ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Οὔ τι τίει, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι κελαινεφὲς ὡς ἀγορεύεις,
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι, ἵν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηὶ θοῇ ἴκελον, ἵνα θαυμάζωσιν ἅπαντες
Ἄνθρωποι, μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν,
Ἔνθ' ἔμεν', ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη, τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων·
Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας, ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὤ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ

πυθμένα.] ῥίζαν. ὁδιτάων.] ὁδιτῶν. ἔγρεσθαι.] ἀναστῆναι. δηλήσαιτο.] βλάψοι, αὐτὶ τοῦ ἀφέλοιτο. τιμήεις.] τίμιος. τίουσι.] τιμῶσι. ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.] ἐμ ἤθει τοῦ ... ὁ γὰρ Φαίαξ Ποσειδῶνος καὶ Κορκύρας τῆς Ἀσωποῦ, τὸ δὲ ἀπηύρων. αὐτὶ τοῦ ἀφαιρούμην. ἐπεὶ σὺ πρῶτον.] χρονικῶς. ἅλις.] ἱκανῶς. ἐξήρατο.] ἐξήνεγκεν. πρεσβύτατον.] ἐντιμότατον. ἀλλαχοῦ γὰρ λέγει. ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει. ἄριστον.] δυνατώτατον. ἰάλλειν.] περιβάλλειν, διδόναι, ἐκτείνειν. βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων.] νικώμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ βίας καὶ τῆς ἰσχύος, ὥστε διὰ τοῦτο ἐξυβρίζειν. ὀπίζομαι.] φυλάττομαι, αἰδοῦμαι, ἐντρέπομαι. τίει.] τιμᾷ. ἀνιοῦσαν.] ἀνερχομένην. ῥαῖσαι.] διαφθεῖραι. σχῶνται.] ἀπόσχωνται, καὶ λύσωσι. ἀπολλήξωσι.] παύσονται. θαυμάζωσιν.] ὁρῶντες ἐκπλήττωνται. ἐρρίζωσεν.] ἀκίνητον ἐποίησεν. καταπρηνεῖ.] κατεστραμμένῃ. ἐλάσας.] τύψας, κρούσας. ἐπέδησεν.] κατέσχεν, ἐνεπόδισεν.

προὐφαί-

οἴκαδ'

Οἴκαδ' ἐλαυνομένην, καὶ δὴ προὐφαίνετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονές εἰμεν ἁπάντων,
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἧμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ, Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ,
Μὴ δ' ἡμῖν περιμήκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔδεισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
Ὣς οἱ μέν ῥ' εὔχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ἑσταότες περὶ βωμόν, ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεὺς
Εὕδων ἐν γαίῃ πατρωΐῃ, οὐδέ μιν ἔγνω
Ἤδη δὴν ἀπεών, περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτὸν
Ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο,
Μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη ἀστοί τε φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε διηνεκέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθάοντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας καί ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν.
Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα.
Ὤ μοι ἐγὼ τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω,
Ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἠὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
Πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε, πῇ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι, αἴθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
Αὐτοῦ, ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι,
Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
Καλλείψω, μή πώς μοι ἕλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὢ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, ἦ τέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν,
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅς τις ἁμάρτῃ.

προὐφαίνετο.] προφανὴς ἦν. οὐκ ἴσαν.] οὐκ ᾔδεισαν. ἀγάσασθαι.] ἄγαν ὀργισθῆναι. κεκριμένους.] ἐπιλεκτούς. περιμήκες.] μέγα. ἀμφικαλύψαι.] περικαλύψαι. ὣς οἱ μὲν ῥ' εὔχοντο.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ὑφανῆ ἔθυσαν. τὰ γὰρ κυρωθέντα ὑπὸ θεῶν, ἐξ ἀνάγκης πληροῦται. ἀπεών.] ἀπὼν, ἀποδημῶν. χεῦεν.] κατέχεεν. ἄγνωστον.] ἀφανῆ. γνοίη.] ἴδοι ἢ ἐπιγνῷ. ἀστοί.] οἱ πολῖται. ὑπερβασίην.] ὕβριν. ἀποτῖσαι.] ἀποδοῦναι. ἀλλοειδέα.] ἀλλοῖα. φαινέσκετο.] ἐφαίνετο. ἀτραπιτοί.] αἱ μὴ ἔχουσαι ἐκτροπὴν ὁδοί. διηνεκέες.] μακραί. πάνορμοι.] σκέπην ἔχοντες παντὸς ἀνέμου. τηλεθάοντα.] ἄγαν θάλλοντα. πλάζομαι.] πλανῶμαι. αἴθ' ὄφελον μεῖναι.] τὰ χρήματα δηλονότι. ἐξικόμην.] ἱκέτευσα. θέσθαι.] θεῖναι, ἀποθέσθαι. καλλείψω.] καταλείψω. ἕλωρ.] σκύλευμα. οὐδ' ἐτέλεσσαν.] οὐκ ἐπλήρωσαν. ἱκετήσιος.] ἱκετῶν ἐπόπτης. τίνυται.] τιμωρεῖται.

ἀλλ' ἄγε

ἀλλ'

Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
Ἠρίθμει, καὶ χρυσόν, ὑφαντά τε εἵματα καλά.
Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει, ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
Ἑρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέῳ ἐπιβώτορι μήλων
Παναπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε καὶ μή μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις.
Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. σοὶ γὰρ ἔγωγε,
Εὔχομαι ὥς τε θεῷ, καί σευ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν,
Ἤ πού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτή,
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νήπιος εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι, οὐδέ τι λίην
Οὕτω νώνυμός ἐστιν. ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
Ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Ἠδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἤτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
Οὐδὲ λίην λυπρή, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται, αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἐέρση.
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος, ἔστι μὲν ὕλη
Παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
Τῷ τοι ξεῖν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
Τήν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ, ὥς οἱ ἔειπε,
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν,
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου, νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοίσδεσσι, λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα.
Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,
Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ

Ἀνέρας

ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματα.] ἵνα τὴν γνώμην αὐτοῦ καταμάθῃ. εἰ γὰρ μηδὲν ἔλιπε τῶν χρημάτων, ψευδὲς ἦν τὸ εἰς ἀλλοδαπὴν γῆν αὐτὸν ἀφῖχθαι. οὐ πιστεύει δὲ τῷ δεσμῷ τῆς Κίρκης, ἤτοι διὰ τὴν ἔκπληξιν, ἢ οἴεται μεμαθηκέναι αὐτοὺς τὸν δεσμόν. οἴχωνται.] ἀπεληλύθασι. ἄγοντες.] ἀπάγοντες. περικαλλέας.] ἄγαν εὐπρεπεῖς. πόθει.] ἀπεκλαίετο. ἑρπύζων.] κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον ἀναστρεφόμενος, ἢ ἕρπων, ἢ βαδίζων. νέῳ.] νεωτέρῳ. ἐπιβώτορι μήλων.] ποιμένι ἐπὶ τῶν βοσκημάτων τεταγμένῳ. παναπάλῳ.] τοιούτῳ ὁμοιοῦται πρὸς τὸ θαρσῆσαι τὸν Ὀδυσσέα, ὅθεν καὶ ἐπιφέρει Ὀδυσσεὺς γήθησεν. παναπάλῳ δὲ ἁπαλῷ. οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι.] τὸ παλαιὸν καὶ οἱ τῶν βασιλέων παῖδες πανάπαλοι ἐκαλοῦντο, καὶ ἐποίμαινον. δίπτυχον δέ, ἀντὶ τοῦ διπλοῦν. λώπην.] ἱμάτιον. ἤτοι περιβόλαιον. ἔνθεν καὶ λωποδύτης ὁ τούτων ἀφαιρέτης, ληστής. ἔχε.] ὑπεδέχετο. κιχάνω.] καταλαμβάνω. ἀντιβολήσεις.] συναντήσεις. σάω.] σῶσον. κεκλιμένη.] περιεχομένη. νώνυμος.] ἀνώνυμος. μετόπισθεν.] εἰς τὰ ἐναντία μέρη. οὐ δὲ λίην λυπρή.] οὐ δὲ ὅλως εὐτελής. τεθαλυῖά τε.] θάλλειν ποιοῦσα καὶ αὔξειν τὰ φυτά, καὶ βούβοτος. πῶς οὖν ἔνδροσος ἡ ἐν ἠπείρῳ νέμονται. οὐδὲν κωλύει καὶ ἐν Ἰθάκῃ. ἢ βούβοτος βοσκημάτων πλήρης. ἐέρση.] δρόσος. αἰγίβοτος.] αἶγας βόσκειν δυναμένη. ἀρδμοί.] ποτισμοί. ἐπηετανοί.] συνεχεῖς, διήκοντες. παρέασι.] πάρεισιν, ὑπάρχουσι. πατρωΐῃ.] πατρικῇ. πάλιν δ' ὅγε λάζετο.] εἰς τὸ ἐναντίον τοῦ ἀληθοῦς, ὅ ἐστιν ἐκ δευτέρου δὲ τὸν λόγον ἀντελάβετο. πολυκερδέα.] συνετὸν ἢ πανοῦργον. νωμῶν.] διανέμων. πυνθανόμην.] ἤκουον. τοίσδεσι.] τούτοις. φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος.] Ἰδομενεὺς παῖς μὲν ἦν Δευκαλίωνος τοῦ Μίνωος. Κρὴς δὲ τὸ γένος. ἄριστος τὰ πολέμια. παρ' ἑκάστοις γοῦν ἀριστείαις σεμνὸς φαινόμενος μέχρι τῶν νόστων ἀβλαβὴς διεφυλάχθη. οὗτος δὲ ὥς λέγεται γενομένου τοῦ κατ' Εὔβοιαν χειμῶνος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ᾤκησε μετὰ τοῦ Κάλχαντος, καὶ Σθενέλου εἰς Κολοφῶνα. καὶ ἐνταῦθα τὸν βίον κατέστρεψεν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. κατέκτανον.] ἀνεῖλον, ἐφόνευσα. Ὀρσίλοχον.] τὸν παῖδα Ἰδομενέως.

ἀλφηστάς.]

Ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν,
Οὕνεκά με στερέσαι τῆς ληΐδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τῆς εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.
Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρὶ
Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ.
Νὺξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
Ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἐλλισάμην καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα.
Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἤτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο ἲς ἀνέμοιο
Πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν. οὐδέ τις ἡμῖν
Δόρπου μνῆστις ἔην μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι,
Ἀλλ' αὔτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα,
Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες
Κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες
Ὤχοντ', αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τέ μιν κατέρεξε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί,
Καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλοπος ὅς σε παρέλθοι
Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα, δόλων ἆτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
Μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα εἰδότες ἄμφω,
Κέρδε', ἐπεὶ σὺ μέν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἁπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι,
Μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν, οὐδὲ σύ γ' ἔγνως
Παλλάδ' Ἀθηναίην κούρην Διός, ἥ τέ τοι αἰεί,
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα,
Νῦν αὖ δεῦρ' ἱκόμην ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω,
Χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοί,
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε,
Εἴπω θ' ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσι

Κήδε'

ἀλφηστάς.] εὑρετικούς. στερέσαι.] ἀποστερῆσαι. Τρωϊάδος.] Τρωικοῦ. πείρων.] διαπερῶν, διερχόμενος. τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα.] σκήπτεται τὸν Ἰδομενέως υἱὸν ἀνῃρηκέναι, ἵνα αὐτὸν παρήσωνται οἱ μνηστῆρες ὡς ἐχθρὸν τοῦ Ὀδυσσέως φίλου, ἑαυτῷ δὲ ἐν Κρήτῃ υἱοὺς φησὶν εἶναι, ὅτι τοὺς τιμωρήσοντας ἕξει. καὶ τὸν Ὀρσιλόχου δὲ θάνατον λέγει διὰ τὴν λείαν. δηλῶν ὅτι οὐδὲ ἐκείνῳ παραχωρήσει ἀναιμωτί. Φοίνιξι δὲ πιστεῦσαι λέγει, ἵνα μὴ ἀδικήσῃ, λογισάμενος ὅτι οἱ φιλοκερδέστατοι αὐτοῦ ἐφείσαντο. ἀγρόθεν.] ἐκ τοῦ ἀγροῦ. λοχησάμενος.] λοχήσας, ἐνεδρεύσας. δνοφερή.] μέλαινα. σκοτεινή. καταστῆσαι.] ἀποκαταστῆσαι. μενοεικέα.] προσηνῆ καὶ ἀρέσκοντα τῇ ψυχῇ. ἐφέσσαι.] ἱδρῦσαι εἰς τὴν ναῦν. ἀπώσατο.] ἀπωθήσατο. ἀεκαζομένους.] ἄκοντας μὴ βουλομένους. οὐδ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.] ἐπαινεῖ τοὺς φοίνικας. ἵνα ὁ ἀκούων μιμήσηται. πλαγχθέντες.] πλανηθέντες. ἱκάνομεν.] παρεγενόμεθα. προερέσσαμεν.] καθειλκύσαμεν, ἀντὶ τοῦ εἰσήλθομεν. μνῆστις.] μνήμης. ἀποβάντες.] ἐξελθόντες. χατέουσι.] χρήζουσι δεομένοις. ἐπήλυθε.] κατέσχεν. Σιδονίην.] τὴν Σιδῶνος χώραν. τὴν Φοινίκην. δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.] ἐντεῦθεν Ξενοφῶν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν ἀνέπλασεν. ἤϊκτο.] ὡμοίωτο. κερδαλέος.] πανοῦργος. ἐπίκλοπος.] παραλογιστής. παρέλθοι.] νικήσει. μεταφορικῶς. λήξειν.] παύσεσθαι. ἀπατάων.] παραλογισμῶν. κλοπίων.] τῶν κεκλεμμένων καὶ μὴ ἀληθῶν. πεδόθεν.] ἐκ νέας ἡλικίας. ἢ ἀπὸ τοῦ πέδου. μήτι.] βουλῇ, γνώμῃ. κλέομαι.] δοξάζομαι. ὑφήνω.] κατασκευάσω.

μηδέ τῳ.]

o o

μηδέτω.] μηδέ τινι. ἐκφᾶσθαι.] εἰπεῖν. ὑποδέγμενος.] ὑποδεχόμενος. σὲ γὰρ αὐτῇ παντὶ ἐίσκεις.] ὑπονενόηκεν ὅτι ἐν τοῖς Φαίαξι καὶ παρθένῳ, καὶ ἀνδρὶ ὁμοιωθεῖσα παρώρμηκεν αὐτόν. ἠπίη.] πρᾶος. πολεμίζομεν.] ἐπολεμοῦμεν. ἔλυσαν.] ἐλυτρώσαντο. τοιοῦτο. νόημα.] εὐεξαπάτητον. ἀντὶ τοῦ οὐκ εὐεξαπάτητον, οὐ γὰρ συνετόν. προλιπεῖν.] ἐᾶσαι. ἐπήτης.] φρόνιμος. καὶ λόγιος, παρὰ τὸ ἔπος. ἀγχίνοος.] περὶ τὸ νοῆσαι ταχύς. ἐχέφρων.] σώφρων. ἀλαλήμενος ἐλθών.] ἀπὸ πλάνης παραγενόμενος. φίλον.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὠφέλιμον. ὅτι νοστήσεις.] ὅτι ἐπανέλθοις. πεποίθης.] πιστεύσεις. κατηρεφές.] χθαμαλὸν καὶ ἀνακαλυπτὸν, καὶ κατάστεγον. Νήριτον.] ὄρος Ἰθάκης ἀντικρὺ τῆς Ἠπείρου. καταειμένον.] κατεσκεπασμένον. ὕμμι.] ὑμᾶς. ἀγανοῖσι.] προσαγαγέσθαι καὶ πεῖσαι δυναμένοις.

ἐᾷ.]

Κῆδε᾽ ἀναπλῆσαι σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
Μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ᾽ ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
Πάντων, οὕνεκ᾽ ἄρ᾽ ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
Ἀργαλέον σε θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιάσαντι, (σεύς.
Καὶ μάλ᾽ ἐπισταμένῳ, σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἐίσκεις.
Τοῦτο δ᾽ ἐγὼν εὖ οἶδ᾽ ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
Εἵως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
Βῆμεν δ᾽ ἐν νήεσσι, θεὸς δ᾽ ἐσκέδασεν Ἀχαιούς,
Οὔ σέ γ᾽ ἔπειτα ἴδον κούρη Διὸς, οὐδ᾽ ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
Ἀλλ᾽ αἰεὶ φρεσὶν ᾗσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἵως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν,
Πρίν γ᾽ ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσυνάς τ᾽ ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, οὐ γὰρ ὀίω
Ἥκειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλά τιν᾽ ἄλλην
Γαῖαν ἀναστρέφομαι, σὲ δὲ κερτομέουσαν ὀίω
Ταῦτ᾽ ἀγορευέμεναι, ἵν᾽ ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς,
Εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἱκάνω.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αἰεί τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
Οὕνεκ᾽ ἐπητής τ᾽ ἐσσὶ καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
Ἀσπασίως γάρ κ᾽ ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ἵετ᾽ ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ᾽ ἄλοχόν τε.
Σοὶ δ᾽ οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι.
Πρίν γε τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥ τέ τοι αὔτως
Ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν, ὀιζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθινύθουσι νύκτες τε, καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ᾽ ἀπίστεον, ἀλλ᾽ ἐνὶ θυμῷ
Ἤιδε᾽, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἔνθετο θυμῷ
Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ᾽ ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος ὄφρα πεποίθῃς
Φόρκυνος μὲν ὅδ᾽ ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος.
Ἥδε δ᾽ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
Ἀγχόθι δ᾽ αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδὲς
Ἱρὸν νυμφάων, αἳ Νηιάδες καλέονται.
Τοῦτο δέ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφὲς, ἔνθα σὺ πολλὰς
Ἕρδεσκες νύμφῃσι τεληέσσας ἑκατόμβας.
Τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ᾽ ἠέρα, εἴσατο δὲ χθών,

Γήθησεν

Γήθησέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Χαίρων ᾗ γαίῃ κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν.
Αὐτίκα δὲ νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών.
Νύμφαι Νηιάδες κοῦραι Διὸς, οὔποτ᾽ ἔγωγε
Ὄψεσθ᾽ ὔμμ᾽ ἐφάμην, νῦν δ᾽ εὐχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ᾽, ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν ὡς τὸ πάρος περ
Αἴ κεν ἐᾷ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Αὐτόν τε ζώειν καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων,
Ἀλλ᾽ ἄγε χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ.
Αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ᾽ ὅπως ὄχ᾽ ἄριστα γένηται.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδὲς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἆσσον πάντ᾽ ἐφόρει χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν,
Εἵματά τ᾽ εὐποίητα, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε λίθον δ᾽ ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Τὼ δὲ καθεζομένω ἱερῆς παρὰ πυθμέν᾽ ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
Φράζευ ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς.
Οἳ δή τοι τριέτες, μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες,
Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,
Πάντας μέν ῥ᾽ ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Ἀγγελίας προϊεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο (σεύς
Φθείσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ᾽ ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς.
Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴ κέ μοι ὣς μεμαυῖα παρασταίης γλαυκῶπι,
Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην
Σὺν σοὶ πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ᾽ ἐπαρήγοις,
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα, καί τιν᾽ ὀίω
Αἵματί τ᾽ ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὖδας
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ᾽ ἄγε σ᾽ ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι,
Κάρψω μὲν χρόα καλὸν, ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.

Ξανθὰς

ἐᾷ.] συγχωρήσει. ἀέξει.] αὐξηθῆναι ποιήσει. σόα.] σῶα, ὑγιῆ. μίμνει.] μένει. ἠεροειδές.] νῦν καθαρὸν ἀέρα ἔχον. μαιομένη.] ἐρευνῶσα. ζητοῦσα. κευθμῶνας.] τὰς καταδύσεις. ἢ τοὺς κοίλους τόπους. ἐφόρει.] ἔφερε. παρεκόμιζεν. φραζέσθην.] ἐβουλεύοντο. προϊεῖσα.] προπέμπουσα. ἐφήσεις.] ἐπιβάλῃς. μνώμενοι.] μνηστευόμενοι. ἀντιθέην.] ἴσην καὶ ὁμοίαν θεοῖς κατὰ ἀρετήν. ἀποτίσομαι.] τιμωρίαν καὶ κόλασιν εἰσπράξομαι. πολυθαρσές.] τολμηρόν. λύομεν.] κατελύομεν. λιπαρά.] ἔκδηλα λαμπρά. κρήδεμνα.] μεταφορικῶς τὸ τεῖχος. πότνια.] σεβασμία. τιμία. ἐπαρήγοις.] βοηθοίης. παλαξέμεν.] μολῦναι. φύραι. ἄγνωστον.] ἀγνώριστον. πάντεσσι βροτοῖσι.] πῶς οὖν ἡ Εὐρύκλεια γινώσκει; ἐπεὶ ἡ χρεία αὐτῇ. κάρψω.] μειώσω, ξηρανῶ.

λάιφος.]

λαῖφος.] ἱμάτιον. ἕσσω. ἐνδύσω. στυγέησι.] μισήσῃ ἀποστροφῇ. ἔχοντα. ἀντὶ τοῦ ἐνδεδυμένον. κνυζώσω.] ῥυσώσω. ἀπρεπεῖς καὶ ῥυσοὺς ποιήσω. ὁποῖοι εἰσὶν οἱ τῶν καθευδόντων, καὶ συμπλάσω. καὶ κακώσω. συβώτην.] συοτρόφον. χοιροβοσκόν.

ὑῶν.] χοίρων, ἐπίουρος.] ἐπίσκοπος. φύλαξ. ἐχέφρονα.] ἔμφρονα συνετήν. δήεις.] εὑρήσεις. πὰρ Κόρακος πέτρῃ.] οὗτος ὁ Κόραξ κυνηγῶν ἀπὸ τῆς πέτρας πεσὼν, ἐτελεύτησε. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀρέθουσα ἑαυτὴν ἀπήγξατο. Ἀρέθουσαι δὲ τέσσαρες, ἐν Συρακούσῃ. ἐν Σμύρνῃ ἐν Χαλκίδι. καὶ ἐν Ἰθάκῃ.] Ἀρεθούσῃ.] Ἀρέθουσα κρήνη Ἰθάκης καὶ Ἄργους. ἀλοιφήν.] λίπος. πιμελήν. μένεαι.] ἀντὶ τοῦ μένει. καλέουσαι.] καλέσαι ὀφείλουσα. ἐνθύμιος.] διὰ φροντίδος. πόμπευον.] παρέπεμπον. πόνον.] νῦν ἀλγηδόνα. ἐπεμάσσατο.] καθήψατο. κάρψεν.] ἐξήρανεν. ῥωγαλέα.] διερρωγότα. μεμορυγμένα.] μεμολυσμένα. πεφυρμένα. πυκνὰ ῥωγαλέην.] ἤτοι συνεχεῖς ἔχουσα ῥαγάδας. ἢ πολλῶν ῥηγμάτων πεπληρωμένην. ἢ συνεσχισμένην. στρόφος.] ἐκ σχοινίου ἐστρεμμένος, ἢ ἱμὰς περιεστραμμένος. ἀορτήρ.] ἐξ οὗ ἀπῆρτο, ὃ ἐστὶ παρεκρέματο.

Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
Ἕσσω, ὅ κεν στυγέῃσιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.
Κνυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε,
Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
Σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι.
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδε,
Παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν,
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον, αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπί τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ,
Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
Πίνουσαι, τάθ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν,
Ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
Τηλέμαχον καλέουσα τεὸν φίλον υἱὸν Ὀδυσσεῦ,
Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πὰρ Μενέλαον
Ὤιχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος εἴ που ἔτ' εἴης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τίπτε τ' ἄρ οὔ οἱ ἔειπες ἐνὶ φρεσὶ πάντα εἰδυῖα, (σεύς
Ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω,
Αὐτή σφιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
Κεῖσ' ἐλθών, ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἕκηλος
Ἧσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φαμένη, ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη,
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος,
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα
Ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο.
Ψιλόν, δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν, ἡ μὲν ἔπειτα,
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη, μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ξ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ξενισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρὰ Εὐμαίῳ, καὶ ποικίλη τις αὐτοῦ ὁμιλία, Ὀδυσσέως παρουσία πρὸς τὸν Εὔμαιον, καὶ λόγοι γίνονται. ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν. καὶ πράξεις τινὰς ἐκτιθεμένου.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ξ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξένισεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπόν
Χῶρον ἂν ὑλήεντα δι' ἄκριας, ᾗ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὅ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, οὓς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον ἔνθα οἱ αὐλή
Ὑψηλὴ δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε περίδρομος, ἥν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ.
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα
Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας.
Ἐντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσίν, ἐν δὲ ἑκάστῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες, τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴαυον.
Πολλὸν παυρότεροι, τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνηστῆρες, ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἁπάντων.
Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δὲ κύνες θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴαυον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα
Τάμνων δέρμα βόειον ἐΰχροές, οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤιχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
Οἱ τρεῖς, τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σῦν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι.
Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπέδραμον, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
Ἕζετο κερδοσύνῃ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθα κεν ᾧ πὰρ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος.
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μεταστὰς,

Ἔσσυτ'

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ξ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψωδίαν.

Προσέβη.] προσῆλθεν. ὑφορβόν.] χοιροβοσκόν. δι' ἄκριας.] κατὰ τὰς ἀκρωρείας. προδόμῳ.] τῇ πρὸ τοῦ οἴκου στοᾷ. περίδρομος.] περιοδευτὴ γείτονας μὴ ἔχουσα τοὺς ἐμποδίζοντας τῷ βουλομένῳ περιδραμεῖν καὶ περιελθεῖν αὐτήν. ῥυτοῖσι λάεσσι.] ἑλκυστοῖς μεγάλοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χειρῶν βασταχθῆναι λίθοις. ἐθρίγκωσεν.] ἐχαράκωσεν. θριγκὸς δὲ λέγεται ἡ ἐπὶ τοῖς οἴκοις στεφάνη. ἀχέρδῳ.] ἄχερδος ἐστὶν ἀκανθῶδες φυτὸν ἐξ οὗ τὰς αἱμασιὰς ποιοῦσιν. ἔνιοι δὲ ἀπέδοσαν τὴν ἀγρίαν ἄπιον. ἀκανθώδης γὰρ ἡ αὐτὴ εἴωθεν εἶναι. σταυρούς.] τὰ ὀρθὰ καὶ ἀπεξυσμένα ξύλα. ἐκτὸς ἔλασσεν. ἔξω διὰ τοῦ τοίχου ξύλα διήλασεν ὀρθά. τὸ μέλαν δρυός.] ἤτοι δάσος. ἢ τὴν ἐντεριώνην τὸ ἐγκάρδιον τῆς δρυός. μελάνδρυον γὰρ λέγεται διὰ τὴν χροίαν, ἢ τὸν φλοιὸν τῆς δρυός. ἀμφικεάσσας.] περισχίσας. ἐρχατόωντο.] καθειργμέναι ἦσαν. τοκάδες.] ἐπίτοκοι. παυρότεροι. ἴαυον.] ἐκοιμῶντο. προΐαλλε.] προέπεμπε. ἀντίθεοι μνηστῆρες νῦν οἱ ἐναντίοι τοῖς θεοῖς. σιάλων.] εὐτραφῶν, λιπαρῶν. πέλοντο.] ἦσαν. ὑπῆρχον. ὄρχαμος.] νῦν ἔξοχος ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ. ἀράρισκε.] ἥρμοττεν.

κορεσαίατο.] κορέσωσιν. θυμόν. νῦν τὴν ἐπιθυμίαν. ὑλακόμωροι.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος. ὀξύφωνοι. κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι οἱ περὶ τοῦ ὑλακτεῖν μεμορημένοι. ὅ ἐστι πεπονημένοι. ἴδιον γὰρ κυνῶν τὸ ὑλακτεῖν. ἐσπουδακότες, ἢ ὑλακτικοί. ἕζετο, κερδοσύνῃ.] φυσικόν φησιν βοήθημα πρὸς ἀποτροπὴν κυνῶν τὸ καθεσθῆναι καὶ προέσθαι τὴν ῥάβδον ὡς μὴ ἐπιτιθέμενον. κερδοσύνη.] συνέσει. ἔκπεσε.]

οὐ διὰ

Ἔσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῦτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
Πυκνῇσι λιθάδεσσιν, ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα.
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης, καί κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε.
Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
Ἔδμεναι, αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός που ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
Εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο κλισίηνδ' ἴομεν γέρον, ὄφρα καὶ αὐτός
Σίτου καὶ οἴνοιο κορεσσάμενος κατὰ θυμόν
Εἴπῃς ὁππόθεν ἐσσὶ καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἡγήσατο δῖος ὑφορβός.
Εἷσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας.
Ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός
Αὐτοῦ ἐνεύναιον μέγα καὶ δασὺ, χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
Ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
Ξεῖν' οὔ μοι θέμις ἔστ' οὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε, δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη, ἡ γὰρ δμώων δίκη ἐστίν
Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι. ἦ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσεν,
Οἷά τε ᾧ οἰκῆϊ ἄναξ εὔθυμος ἔδωκεν,
Οἶκόν τε, κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Ὅς οἱ πολλὰ κάμῃσι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ.
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμίμνω,
Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ εἰ αὐτόθ' ἐγήρα.
Ἀλλ' ὄλεθ', ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
Πρόχνυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Καὶ γὰρ κεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς,
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὣς εἰπὼν ζωστῆρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων,
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν,
Εὗσέν τε, μίστυλλέν τε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν, ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν.
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα.

Ἔσθιε

οὐ διὰ φόβον ἀλλ' ἑκὼν ἔρριψεν αὐτόν. μετασπών.] ἐπιδραμών. σκῦτος.] δέρμα, ῥίν. ἰονθάδος.] ἤτοι νέας, ἢ ταχείας, παρὰ τὸ ἰέναι ἄδην. ἢ δασείας. ἴονθοι γὰρ αἱ ῥίζαι καὶ ἐκφύσεις τῶν τριχῶν, ἢ ἰονθοὺς ἐχούσης. ἴονθοι δὲ ἐξανθήματα ἀκμάζοντος σώματος. ἐνεύναιον.] ἐγκοιτίδιον, ἐγκοίτιον. κακίων σέθεν.] μᾶλλον σοῦ κεκακωμένος τὴν ψυχήν. ἡ.] αὕτη. δίκη.] δικαιοσύνη. ἔδησαν.] ἐνεπόδισαν. ᾧ.] τῷ ἑαυτοῦ. ἄναξ εὔθυμος.] δεσπότης εὐμενής. ὤνησεν.] ὠφέλησεν. ὤλετο.] ἀπώλετο. ὤφελεν.] ὤφειλεν. πρόχνυ.] νῦν παντελῶς. ζωστῆρι.] ζώνῃ. συνέεργε.] συνέδησεν. εὗσεν.] ἐφλόγισεν. πάλυνεν.] διέβρεχεν. κισσυβίῳ.] ἀγροικικῷ ἐκπώματι. ἀντίον.] ἐξ ἐναντίας.

ὄπιδα.]

Ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε, τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοίρε', ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν.
Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων,
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵ τ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς ληΐδα δώῃ,
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδ' ἕκαστος,
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
Οἵδε δέ τοι ἴσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδήν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ', ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
Οὔ ποθ' ἓν ἱρεύουσ' ἱερήϊον, οὐδὲ δύ' οἴω.
Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες,
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ἦν ἄσπετος, οὔ τινι τόσση
Ἀνδρῶν ἡρώων, οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
Δώδεκ' ἐν Ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἕνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκοντ', ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
Τῶν αἰεί σφιν ἕκαστος ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ
Ζατρεφέων αἰγῶν ὅς τις φαίνηται ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τάσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε
Καί σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐῢ κρίνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ', ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἤσθιε πῖνέ τε οἶνον.
Ἁρπαλέως ἀκέων, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν
Οἴνου ἐνίπλειον, ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλε τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς ὡς ἀγορεύεις,
Φῄς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι αἴ κέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα,
Ζεὺς γάρ που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδὼν, ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Ὦ γέρον, οὔ τις κεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν,
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Ὃς δὲ

ὄπιδα.] τὴν εἰς τὸ μέλλον τῶν θεῶν ἐπιστροφήν. φρονέοντες.] λογιζόμενοι. τρομέοντες.] φοβούμενοι. ἐλεητύν.] ἔλεον. Αἰολικὴ ἡ διάλεκτος. βῶσιν.] ἐπέλθωσιν ἐπὶ βόσιν. πίπτει.] ὑπεισέρχεται. φειδώ.] ἐπιστροφή. ἱερήϊον.] ἱερεῖον. οἴω.] μόνα. ἐξαφύοντες.] ἀπαντλοῦντες. ζωή.] ἡ πρὸς τὴν ζωὴν παρασκευή. οὔ τινι.] οὐδενί. Ἠπείροιο.] τῆς ἀντικρὺ Ἰθάκης. Ἠπείροιο μελαίνης.] τῆς κατ' ἀντικρὺ Κεφαλληνίας νῦν λέγει μέρος· ἔστι δὲ τῆς μελαίνης ἠπείρου αὕτη, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιφέρεται. δώδεκ' ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι. ξυνεείκοσι.] ὁμοῦ εἴκοσι. ὄρονται.] ὁρῶσι φυλάττουσιν. ἀγινεῖ.] ἄγει, κομίζει. εὖ κρίνας.] ἐπιλεξάμενος. φύτευσεν.] κατεσκεύασεν. ἐνίπλειον.] πεπληρωμένον. ἁρπαλέως.] ἁρπακτικῶς. φθίσθαι.] φθαρῆναι, ἀποθανεῖν. γνώω.] γνωρίσω, ἐπιγνῶ. τοιοῦτον ἐόντα.] θαυμαστὸν οἷον σὺ λέγεις. ἀγγείλαιμι.] μηνύσω. ἀλήθην.] ἐπλανήθην. ἀγγέλλων.] μηνύων. ἄλλως.] μάτην. κομιδῆς.] ἐπιμελείας. κεχρημένοι.] χρήζοντες. ἀλῆται.] οἱ πλανώμενοι.

ἀλητεύων.]

ἀλητεύων.] πλανώμενος. ἀπατήλια.] ἀπατητικά. βάζῃ.] λέγει, φράζει. φιλέει.] φιλικῶς ὑποδέχεται. μεταλλᾷ.] ἐπιζητεῖ. παρατεκτήναιο.] παρατεχνήσαιο παρὰ τὴν ἀλήθειαν.

ἐρύσειν. ἑλκύσαι. ἀποσπάσαι. ψαμάθῳ.] ψαμάθῳ ἢ κόνει. εἰλυμένα.] κεκαλυμμένα. ἀπόλωλε.] ἀπώλετο. πόθος.] ἐπιζήτησις. αἴνυται.] λαμβάνει. τὸν μὲν ἐγὼν ὦ ξεῖνε.] φησὶν τὸν Ὀδυσσέα φιλοφρονηματικῆς προσηγορίας ὀνομάζειν αἰδοῦμαι. πρεσβύτερον δὲ ἀδελφὸν καλῶ ἢ θεῖον πρεσβυτέρον ἀδελφόν, θαυμαστὸν ἄγαν. ἀναίνεαι.] ἀπιστεῖς, παραιτῇ. ὅρονται.] ἐπακολουθοῦσιν. εὐαγγέλιον.] ἀγαθῆς ἀγγελίας δῶρον. νεῖται.] ἐλεύσεται, ἔρχεται. ἱστίη τ' Ὀδυσσῆος.] ὁ βωμὸς τῆς ἑστίας. λυκάβαντος.] ἐνιαυτοῦ. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ λυγαίως βαίνειν, ὅ ἐστι σκοτεινῶς πορεύεσθαι. λεληθότως γὰρ ὁ χρόνος διέρχεται. τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς τοῦ δ' ἱσταμένοιο.] περὶ τριακάδα καὶ νουμηνίαν. φθίνοντος.] λήγοντος. ἱσταμένοιο.] ἀρξαμένου. μεμνώμεθα.] μνησθῶμεν. μίμνησκε.] ὑπομνησθῆναι ἐποίει. μνήσῃ.] ὑπομνήσῃ. κεδνοῖο.] ἐπιμελοῦς.

ἄλαστον]

Ὃς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήλια βάζει.
Ἡ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ.
Καί οἱ ὀδυρομένῃ βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἡ θέμις ἐστὶ γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
Αἶψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτήναιο,
Εἴ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.
Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοὶ
Ῥινὸν ἀπ' ὀστεόφιν ἐρύσαι, ψυχὴ δὲ λέλοιπεν.
Ἢ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὀστέα δ' αὐτοῦ
Κεῖται ἐπ' ἠπείρου ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε, φίλοισι δὲ κήδε' ὀπίσσω
Πᾶσιν ἐμοὶ δὲ μάλιστα τετεύχαται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα κιχήσομαι, ὁππόσ' ἐπέλθω,
Οὐδ' εἴ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην καί μ' ἔτρεφον αὐτοί.
Οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ἀλλά μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν ὦ ξεῖνε καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· πέρι γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι, οὐδέ τι φῄσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
Αὐτίκ' ἐπεί κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἵκηται,
Ἕσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Πρὶν δέ κε καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίγνεται, ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω.
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω·
Τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο,
Οἴκαδε νοστήσας, καὶ τίσεται ὅς κεν ἐκείνου
Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
Μίμνησκ', ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυται, ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἔλθοι, ὅπως μιν ἐγώ γ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,

Λαέρτης

Λαέρτης θ' ὁ γέρων, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
Τηλεμάχου, τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἶσον,
Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χέρειω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο φρένας καὶ εἶδος ἀγητόν,
Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐΐσας,
Ἠέ τις ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίου ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἦ κε φύγῃ, καί κέν οἱ ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων.
Ἀλλ' ἄγε μοι σύ, γεραιέ, τὰ σαυτοῦ κήδε' ἐνίσπες,
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἠμὲν ἐδωδή,
Ἠδὲ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐοῦσι,
Δαίνυσθαι ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἕποιεν·
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὔτι διαπρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
Ὅσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχου, ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακίς, ἀλλά με ἶσον ἰθαιγενέεσσιν ἐτίμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι·
Ὃς τότ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς τίετο δήμῳ
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν,
Ἀλλ' ἤτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους, τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο,
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἔνειμαν,
Ἠγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδὲ φυγοπτόλεμος, νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν,
Ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὀΐομαι εἰσορόωντα
Γινώσκειν, ἦ γάρ με δύη ἔχει ἠλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ ῥηξηνορίην, ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε,
Ἄνδρας ἀριστῆας κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,

Οὔ πο

ἄλαστον.] ἀλάστως, ἀνεπιλήστως. χερείω.] χείρονα. ἐλάττονα. νωνύμους.] ἀνωνύμους καὶ δυσφήμους. οἷς οὐκ ἄν τις εὔφημον εἴποι. λόχωσιν.] ἐπιτηροῦσιν. ἐδωδή.] τροφή. ἐοῦσιν.] οὖσιν, ὑπάρχουσιν. ἀκέοντες.] ἡσυχάζοντες. ἕποιεν.] ἐνδργοῖεν. διαπρήξοιμι.] διέλθοιμι. ξύμπαντα.] ὁμοῦ πάντα. Κρητάων.] τῆς Κρήτης. εὐρειάων.] ἀντὶ εὐρείας. νῦν δὲ μακρᾶς. στενὴ γὰρ ἡ Κρήτη. ἐντεῦθεν δὲ φασὶ εἶναι φεύγοντα τὸν Ἕλενον, ἐπὶ πόρρω τῆς Ἑλλάδος γένοντο. ἐγεννήθησαν. ὠνητή.] ἐξ ἀγορασίας δούλη. ἰθαγενέεσσι.] τέκνοις γνησίοις. Ὑλακίδης.] Ὑλάκου παῖς. κυδαλίμοισιν.] ἐνδόξοις. ζωήν.] περιουσίαν. ἐβάλοντο.] ἐποιήσαντο. οἰκία.] οἴκησιν, οἶκον. πολυκλήρων.] πλουσίων. καλάμην.] τὸ γῆρας, τὸ λείψανον ὥσπερ τοῦ σώματος, κατὰ μεταφοράν. καὶ γὰρ τὸν εὐγενῆ πυρόν, ἐκ τῆς ὑπολειφθείσης καλάμης δυνάμεθα νοῆσαι. ἔστι δὲ καλάμη ἡ ὑποστάθμη τοῦ ὑπολειπομένου σίτου. καλάμην.] πιθανῶς τῷ παραδείγματι. ὡς γὰρ πρὸς ἄγροικον ὄντος τοῦ λόγου. ἔστι δὲ οὐδὲν ἧττον ἐναργές, ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης ἔνεστιν νοῆσαι τὸ κάλλος τῶν τεθερισμένων καρπῶν, οὕτως καὶ ἐκ πρεσβυτικοῦ σώματος τὴν ἀρχαίαν ἕξιν κατανοῆσαι. δύη.] ἡ κακοπάθεια καὶ ἡ ἐξ ἐνδείας δυστυχία. ῥηξηνορίην.] τουτέστιν ῥῆσσειν τὴν ἠνορέαν. ὅ ἐστι τὴν ἀνδρείαν καὶ γενναιότητα τῶν πολεμίων. κρίνοιμι.] διαχωρίζοιμι. λόχονδε.] εἰς ἐνέδραν.

προτίοσσετο]

Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγήνωρ,
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει ἕλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων ὅτε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
Καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες ἐΰξεστοι, καὶ ὀϊστοί,
Λυγρὰ τάτ' ἄλλοισίν γε καταριγηλὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τάπου θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν.
Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις,
Πρὶν μὲν γὰρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν,
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, καί μοι μάλα τύγχανε πάντα.
Τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
Λάγχανον, αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα,
Δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην,
Ἀλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
Ἐφράσαθ' ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἤνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
Νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον, οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Μῆνα γὰρ οἶον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
Κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν, αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
Νῆας ἐῢ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
Δαίνυντ', αὐτὰρ ἐγὼ ἱερήϊα πολλὰ παρεῖχον.
Θεοῖσίν τε ῥέζειν αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Ῥηϊδίως, ὡς εἴτε κατὰ ῥόον, οὐδέ τις οὖν μοι
Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκεθέες καὶ ἄνουσοι
Ἥμεθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα.
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι.
Ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

Αὐτούς

προτιόσσετο.] προέβλεπεν, προσεδέχετο. ἕλεσκον.] ἀνῄρουν, ἐφόνευον. εἴξειε.] ὑποχωρήσει. ἔργον.] τὸ κατὰ γεωργίαν. οἰκωφελίη.] οἰκουρία, οἰκονομία, ἐπιμελεία. ἄκοντες.] δόρατα. ῥιγηλά.] φρικτὰ, φοβερά. εἰνάκις.] ἐννάτον. ἦρξα.] ἡγησάμην. τύγχανεν.] ἐπετύγχανεν. ἐξαιρεύμην.] ἐξαίρετα ἐλάμβανον. λάγχανον.] κληρούμενος ἐλάμβανον. ἤνωγον.] ἠνάγκαζον. τετύγμην.] ἤμην, ὑπῆρχον. χαλεπὴ δ' ἔχεν.] ἐβίαζεν γὰρ ὑμᾶς. φῆμις.] φήμη, λόγος. πολεμίζομεν.] ἐπολεμοῦμεν. ἔβημεν.] ἐπορευθήσαμεν. τεταρπόμενος.] τερπόμενος. ἠνώγει.] προέτρεπεν. ναυτίλλεσθαι.] πλέειν. στείλαντα.] παρασκευάσαντα. στεῖλα παρεσκεύασα. ἐσαγείρατο.] συνηθροίσθη. ἱερήια.] θρέμματα. ἀκραέϊ.] ἄκρως πνέοντι, καθαρῶς. ἀσκεθέες.] ἀσκηθέες, ἀβλαβεῖς, ὑγιεῖς. ἄνουσοι.] ἐκτὸς νόσου. πεμπταῖοι.] διὰ πέμπτης ἡμέρας. ἐϋρρείτην.] καλὰ ῥεύματα ἔχοντα. ὀπτῆρας.] κατασκόπους. σκοπιάς.] ὑψηλοὺς τόπους. ἐπισπώμενοι.] ἐπακολουθήσαντες. ὤτρυνα.] ἤπειξα, προέτρεψα. ὕβρει εἴξαντες.] νικηθέντες ὑπὸ τῆς ὕβρεως. σφῷ.] τῷ ἑαυτοῦ. πόρθεον.] ἐπόρθουν. ἄγον.] ἀντὶ τοῦ εἰς αἰχμαλωσίαν ἀπέφερον. ἄγαγον.] ἀπέφερον.

ζωούς.]

Αὐτούς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος,
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐναντίβιον, περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὧδε νόημα
Ποίησ', ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, ἔτι γάρ νύ με πῆμ' ὑπεδέκτο.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὔτυκτον ἔθηκα,
Καὶ σάκος ὤμοιϊν, δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός.
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων.
Καὶ κύσα γούναθ' ἑλών, ὁ δ' ἐρύσατο καί μ' ἐλέησεν.
Ἐς δίφρον δέ μ' ἕσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν
Ἱέμενοι κτεῖναι, δὴ γὰρ κεχολώατο λίην.
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξενίου, ὅστε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας, δίδοσαν γὰρ ἅπαντες,
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατήλια εἰδώς
Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει.
Ὅς μ' ἄγε παρπεπιθὼν ᾗσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκην, ὅθι τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
Ἂψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο
Ψεύδεα βουλεύσας ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι.
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσειε καὶ ἄσπετον ὦνον ἕλοιτο.
Τῷ ἑπόμην ἐπὶ νηὸς ὀϊόμενός περ ἀνάγκῃ.
Ἡ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης, Ζεὺς δέ σφισι μήδετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὕπερ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηῒ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ.
Ἐν δὲ θεείου πλεῖτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον,
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,

Ἰσὸν

ζωούς.] ζῶντας ἐμπνους. ἐργάζεσθαι.] γεωργεῖν. ἔκβαλον.] ἔρριψα. βασιλῆος ἐναντίον.] ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ἕσας.] καθίσας. μελίῃσιν] δόρασιν. κεχολώατο.] ὠργίζοντο. ἔρυκε.] ἐκώλυεν, ἐμπόδιζεν. ὀπίζετο.] ἐνετρέπετο, ἐπεστρέφετο. δὴ τότε Φοῖνιξ.] ἐπεὶ ᾔδει καὶ τὸν Εὔμαιον ὑπὸ Φοινίκων πεπραμένον. τρώκτης.] πανοῦργος ἀπατεών. ἐώργει.] εἴργαστο, ἐπεποιήκει. παρπεπιθών.] πείσας. ἐέσσατο,] ἐκάθισεν, ἐνεβίβασεν. ψεύδεα.] δόλους, ἀπάτας. περάσειε.] πωλήσει. ὦνον.] ὠνήν, τιμήν. ὀϊόμενός περ.] καίπερ ὑπονοῶν.

ἀμαιμάκ

ἀμαιμάκετον.] ἀκαταγώνιστον, μέγαν. Θεσπρωτ.] Θεσπρωτία πόλις περὶ τὰ ἔσχατα τῆς Θετταλίας. ἀποαίνυτο νόστον.] ἀφῃρεῖτο. ἐκομίσατο.] ἐπιμελείας ἠξίωσεν. Φείδων.] ὄνομα κύριον. αἴθρῳ.] ψύχει, πάγῳ. ξεινίσαι.] ξενοδοχῆσαι. φιλῆσαι.] φιλικῶς ὑποδέξασθαι. ἐπαρτέας.] ἑτοίμους. βόσκοι.] τρέφοι. τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι ὄφρα θεοῖο ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ.] ποιμένα καταγέμων πρόβατα ἐν τοῖς τῆς Δωδώνης ἕλεσι, τοῦ πέλας ὑφείλατο νομὴν καλλίστην. καὶ εἴρξας εἰς τὴν σφετέραν αὐλὴν ἐφύλαττεν ὅθεν φασὶ τὸν δεσπότην ζητεῖν παρὰ τοῖς ποιμέσι τὰ κεκλεμμένα πρόβατα, μὴ εὑρόντα δὲ, ἐρωτᾶν τὸν θεὸν τίς ἐστι. τὸ δὲ πρῶτον φασὶ τὴν δρῦν φωνὴν ἀφεῖναι, ὅτι τῶν ἀκολουθέντων ὁ νεώτατος. ἐξετάσαντα δὲ τὸ λόγιον εὑρεῖν παρὰ τῷ ποιμένι νεωστὶ βοσκήσαντα τῷ χωρίῳ. ἀκόλουθοι δὲ λέγονται οἱ ποιμένες. ἦν δὲ τὸ ὄνομα Μάρδυλας ὁ κλέψας. τοῦτον δὲ τέγετε προσοργισθέντα τῇ δρυῒ θελῆσαι αὐτὴν ἐκκόψαι νύκτωρ. πελειάδα δὲ ἐκ τοῦ στελέχους ἀνακύψασαν ἐπιτάξαι μὴ τοῦτο δρᾶν λέγουσαν, μὴ θίγειν τοῦ ἱεροῦ τούτου δένδρου. τὸν δὲ δειματωθέντα μηκέτι τοῦτο τολμῆσαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τόλμημα μηνίσαι αὐτῷ τοὺς ἠπειρώτας. ὅθεν καὶ λαβόντας δίκην ταύτην εἰς πράξασθαι τῆς αὐτοῦ ὑπομονῆς τὴν μαντείαν προάγει. ἡ ἱστορία παρὰ τῷ Προξένῳ. τύχησε.] ἔτυχε. δύης ἐπὶ πῆμα.] ἐπὶ ταῖς συμβεβηκυίαις τιμωρίαις ἄλλην βλάβην ὑπομείναιμι. ἔδυσαν.] ἀπέδυσαν. ὁρῆαι.] ὁρᾷς, βλέπεις.

ἑσπέριοι.] δειλινοί. ξεστόν.] καλῶς ἐξεσμένον. ὅπλῳ.] σχοινίῳ.

ἀνέγναμψαν.] ἀνέλυσαν. ἐφολκαῖον.] πηδάλιον. ἀπὸ τοῦ ἐφέλκυσθαι τὴν ναῦν ἢ ἐφέλκεσθαι ὑπὸ τῆς νεώς.

ἐπέλασσα.] ἐγγίσαι ἐποίησα. θυρῆφι.] ἔξω ἐσόμενος. δρίος.] δρυώδης καὶ σύσκιος τόπος. πεπτηώς.] πεπτωκώς. στενάχοντες.] στένοντες, λυπούμενοι. μαίεσθαι.] ἐπιζητεῖν. ἐπέλασσαν.]

Ἱστὸν ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρώροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθεὶς φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀπριάτην, τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν,
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην, κεῖνος γὰρ ἔφασκεν
Ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
† ὅππως
Ὅπως † νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
Ὤμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν, ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
Ἐνδυκέως, τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἥνδανε βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοὶ ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο.
Ἐκ μέν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τ' εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον ἠδὲ χιτῶνα
Ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῆαι.
Ἑσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋσσέλμῳ ἐνὶ νηῒ
Ὅπλῳ ἐϋστρεφέϊ στερεῶς, αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας
Ξεστὸν ἐφολκαῖον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος, ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσ' ἀμφοτέρῃσι
† θυρῆφι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' † ἔα, ἀμφὶς ἐκείνων.
Ἔνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
Κείμην πεπτηώς, οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
Φοίτων, ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι προτέρω, τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον

Νηὸς ἔπι γλαφυρῆς, ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες,
Ἀνδρὸς ἐπισταμένου ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συβῶτα.
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τά γ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις,
Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψεύδεσθαι, ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
Νόστον ἐμοῖο ἄνακτος ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔ τι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
Ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω.
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότροπος, οὐδὲ πόλινδε
Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
Ἠμὲν οἳ ἄχνυνται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἠδ' οἳ χαίρουσι βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς ῥ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεὶς
Ἦλθ' ἐμὰ πρὸς δώματ', ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον, τάς οἱ ξυνέαξαν ἄελλαι.
Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι ἢ ἐς θέρος, ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
Καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε,
Οὐ γὰρ τοὔνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας αὐτόν τ' ἐλεαίρων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος.
Οἷόν σ' οὐδ' ὀμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω,
Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποιησόμεθ', αὐτὰρ ὄπισθεν
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα
Ἕσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι,
Δουλίχιον δ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς ὡς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύας βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἠπεροπεύειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβός.
Ξεῖν' οὕτω γάρ κέν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε,

πέλασσαν.] πλησιάσαι ἐποίησαν. ἐπισταμένου.] ἐπιστήμονος, σώφρονος καὶ νοτροῦ. ὄρινας.] ἐκίνησας, ἐτάραξας. ἀλήθης.] ἐπλανήθης. ἤχθετο.] ἐμισεῖτο. δάμασσαν.] ἀνεῖλον. ἀπότροπος.] κεχωρισμένος. ἀγγελίη.] ἀντὶ τοῦ ἀπαγγέλλων τίς. παρήμενοι.] παρακαθήμενοι. ἀμφαγάπαζον.] ἐφιλοφρονούμην. ἀκειόμενον.] θεραπεύοντα ἰώμενον. ὀπώρην.] νῦν τὸ μεθόπωρον. πολυπενθές.] πολλὰς λύπας ἐν ἑαυτῷ ἔχον. θέλγε.] ἀπάτα. αἰδέσομαι.] προσδέξομαι καὶ τιμήσω ὡς ἱκέτην. ξένιον.] ξένων ἔφορον. ἐπήγαγον.] προσηγαγόμην, ἔπεισα. ῥήτρην.] τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ὁμολογουμένοις συνθήκην. τεός.] ὁ σός. ἕσσας.] ἐνδύσας. ἐπισσεύας.] κελεύσας, ἐφορμήσας. Δουλίχιον.] πόλις τῆς Κεφαληνίας. ἐροίμην.] ἀφέλωμαι.

λιτοίμην.] ἱκετεύσαιμι. ἔρξαν.] συνέκλεισαν. τηλεδαπῷ.] πόρρωθεν ἀφιγμένῳ. ὀνησόμεθα.] ὀνήσεως καὶ ὠφελείας μετάσχοιμεν. κέασεν.] ἔσχισεν. κόψε.] ἔπαισεν. ἔκρουσεν. κείων.] σχίζων. ἢ καίων. εὗσαν.] περιέκαυσαν. ἐφλόγισαν. ὠμοθετεῖτο.] ὠμῶν ὄντων τῶν κρεῶν ἀπήρχετο τοῖς θεοῖς. ἀρχόμενος.] ἀπαρχόμενος. παλύνας.] ἀνατρίψας καὶ μαζοποιήσας. ἀολλέα.] ὁμοῦ πάντα. δαιτρεύσων.] μερίσων. ἕπταχα.] εἰς ἑπτὰ μέρη. διεμοιρᾶτο.] διένεμεν. διεμέρισεν. ἴαν.] μίαν. Νύμφῃσι καὶ Ἑρμοῦ.] καὶ Σιμωνίδης θύειν αὐτούς φησι Νύμφαις καὶ Μαιάδος τόκῳ. οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν αἷμα ἔχουσι ποιμένων. ἄργματα.] τὰς ἀπαρχάς.

Μεσαύλιος.]

Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
Αὖθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἐκ θυμὸν ἑλοίμην·
Πρόφρων κεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δ' ὥρη δόρποιο· τάχιστά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑφορβοί,
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων.
Αὐτὰρ ὃ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός,
Ἄξεθ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
Τηλεδαπῷ, πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ ὀϊζὺν
Δὴν ἔχομεν πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ.
Οἱ δ' ὗν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ, οὐδὲ συβώτης
Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν.
Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
Ἀργιόδοντος ὑός, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, τοὶ δ' ἔσφαξάν τε καὶ εὗσαν.
Αἶψα δέ μιν διέχευαν, ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης
Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα, ἂν δὲ συβώτης
Ἵστατο δαιτρεύσων, περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ᾔδη.
Καὶ τὰ μὲν ἕπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων.
Τὴν μὲν ἴαν νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδος υἱεῖ
Θῆκεν ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἑκάστῳ.
Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἀργιόδοντος ὑὸς κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος.
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
Ὡς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
Ἔσθιε δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
Οἷα πάρεστι, θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ὅ, ττι κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει, δύναται γὰρ ἅπαντα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι.
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὁ δ' ἕζετο ᾗ παρὰ μοίρῃ,

Σῖτον

Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὅν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἀφεῖλε Μεσαύλιος, οἱ δ' ἐπὶ κοίτην
Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι ἐσσεύοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Πάννυχος, αὐτὰρ ἄη ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ πως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειε, ἐπεὶ ἕο κήδετο λίην.
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεός, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.
Καί τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον,
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
Εἴθ' ὡς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλαος.
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών, αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἱκόμεσθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
Ἂν δόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
Κείμεθα, νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέαο πεσόντος,
Πηγυλίς, αὐτὰρ ἔπειτα χιὼν γένετ' ἠΰτε πάχνη
Ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' εὔκηλοι σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους.
Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης,
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἶον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα
Ἀγκῶνι νύξας, ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε.
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται, οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν, παρά μ' ἤπαφε δαίμων
Οἰοχίτων' ἔμεναι, νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔην βουλευέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπὶ με πρὸς μῦθον ἔειπε.
Σίγα νῦν μή τίς σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον.

κλῦτε

Μεσαύλιος.] ὄνομα κύριον. κεκορημένοι.] κορεσθέντες. σκοτομήνιος.] ἀσέληνος σκοτεινή. ἢ καθ' ἣν ἡ σελήνη ἀποσκοτοῦται τῇ πρὸς τὸν ἥλιον συνόδῳ. μήνη γὰρ ἡ σελήνη. πάννυχος.] διὰ πάσης νυκτός. ἔφυδρος.] ὕδωρ ἐπάγων. εὐξάμενος.] καυχησάμενος. ἠλεός.] ἠλιθοποιός, μάταιος. ἄρρητον.] μὴ ῥηθέν.

ἂν δόνακας.] ἀνὰ καλάμους.

πεπτηῶτες.] πεπτωκότες. πηγυλίς.] παγετός, ψυχρά. πάχνη.] πυκνότης ἀέρος ψυχρά. κρύσταλλος.] τὸ πεπηγὸς ὕδωρ. ζῶμα.] νῦν τὸν χιτῶνα. ῥιγωσέμεν.] ῥιγώσειν. ἐμμαπέως.] ταχέως, προθύμως. μετέσσομαι.] ἔσομαι. οἰοχίτωνα.] ἓν ἱμάτιον ἔχοντα, μονοχίτωνα. βουλευέμεν.] βουλεύεσθαι.

 ἀκ.]

εἴη.] προσδύοιτο. Ἀνδραίμονος υἱός.] ὁ Θόας. φάε.] ἔφαινεν. αἶνος.] ἔπαινος. ὁ εἰς προτροπῆς περιπέτειαν παραινετικόν. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ λέγει· αἶνός τις ἀνθρώπων. ὡς ἄρα ἀλώπηξ καὶ αἰετὸς ξυνωνίαν ἔμιξαν. αἶνος δέ ἐστι καὶ ὁ ὑποβεβλημένος λόγος.

παρὰ μοῖραν.] παρὰ τὸ καθῆκον, ἔξω τοῦ πρέποντος. νηκερδές.] ἀσύμφορον, ἀκερδές. ῥάκεα.] παλαιὰ καὶ διερρωγότα ἱμάτια. δνοπαλίξεις.] ἀμφιέσεις, συρέψεις. χλαῖναι.] χλαμύδες τὰ ἔξωθεν περιβλήματα. ἐπημοιβοί τε.] ἤτοι ἃς ἀμείψασθαί τις δύναται ἢ μεταλαμβάνειν εἴποτε χειμὼν ᾖ. ἢ ἀλλάσσειν ἄλλην ἀντὶ ἄλλης. χιτῶνες.] τὰ ἔσωθεν ἀνδρῷα ἱμάτια.

παρεχέσκετ' ἀμοιβάς.] παρεῖχε τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἐναλλαγάς. ἢ παρέσχετο παρέκειτο. ἀμοιβάς, ἔνδυμα ἐναλλασσομένη. ὄροιτο.] διεγερθῇ, ἀναστῇ.

κοιμήσατο.] ἐκαθεύδησεν. νεηνίαι.] νεώτεροι. ἀλεξάνεμον.] βοηθὸν ψύχους. δυναμένην ἀντικρατεῖν ἀνέμω. ἢ ἀπείργουσαν τοὺς ἀνέμους. νάκην.] δέρμα αἰγὸς δασύμαλλον.

κείων.] κοιμηθησόμενος. ἰωγῇ.] τῇ σκέπῃ. πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὕδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἐρεχθεὺς ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεύς, ἴσχει θυγατέρα τοὔνομα Ὠρείθυιαν κάλλει διαπρεπεστάτην. κοσμήσας δὲ ταύτην ποτέ, πέμπει κανηφόρον θύσουσαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῇ Πολιάδι Ἀθηνᾷ. ταύτης δὲ ὁ Βορέας ἄνεμος ἐρασθεὶς λαθὼν τοὺς βλέποντας καὶ φυλάσσοντας, τὴν κόρην ἥρπασεν· καὶ διακομίσας εἰς Θρᾴκην, ποιεῖται γυναῖκα. γίνονται δὲ αὐτῷ παῖδες ἐξ αὐτῆς Ζήτης καὶ Κάλαϊς. οἳ καὶ δὴ ἀρετὴν μετὰ τῶν ἡμιθέων εἰς Κόλχους ἐπὶ τὸ δέρος ἔπλευσαν ἐν τῇ Ἀργῷ. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
Λίην γὰρ νηῶν ἑκὰς ἤλθομεν, ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱὸς
Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε φοινικόεσσαν.
Βῆ δ' ἰέναι ἐπὶ νῆας, ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
Κείμην ἀσπασίως, φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὣς νῦν ἡβώοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν
Ἀμφότερον φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος.
Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔνισπες.
Τῷ οὔτ' ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτέ τευ ἄλλου.
Ὧν ἐπέοιχ' ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα
Νῦν, ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δνοπαλίξεις.
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἕννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει.
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε, τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνήν, ἐν δ' αἰγῶν τε καὶ οἰῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'. ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μαλακήν, ἥ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς
Ἕννυσθαι ὅτε τις χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο. τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι, οὐδὲ συβώτῃ
Ἥνδανεν αὐτόθι κοῖτος ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι,
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὁπλίζετο, χαῖρε δ' Ὀδυσεύς.
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος.
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.
Ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνήν.
Ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγὸς ἐϋτρεφέος μεγάλοιο.
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ εὗδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

ΟΔΥΣ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον Ἀθηνᾶ ὄναρ ἐπιστᾶσα, εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται. ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται. καὶ ἐμβαίνειν μέλλων εἰς τὴν ναῦν, Θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν, ἀναλαμβάνει ἐπὶ φόνῳ φεύγοντα, καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται, ὡς Φοίνικες αὐτὸν κτησάμενοι ἐκ Συρίας νήσου ἀπέδοντο Λαέρτῃ. καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην. καὶ ταύτην εἰς ἄστυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Οὐ ἐπέβη δ' Ἰθάκης Ὀδυσσείδης ἐκ Λακεδαίμονος.

Ἡ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
Ὤχετ' Ὀδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱόν,
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν,
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο,
Ἤτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ,
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρε.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς,
Ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς.
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι, ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔεδνα.
Μή νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός
Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυίοι.
Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο,
Οὐκέτι μέμνηται τεθνειότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
Δμωάων, ἥ τις τι ἀρίστη φαίνεται εἶναι.
Εἰσόκε τι φήνωσι θεοὶ κυδρὴν παράκοιτιν,
Ἄλλο δέ τοι ἔπος ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
Μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχόωσιν,
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἱέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τάγ' οὐκ ὀΐω, πρὶν καί τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,

Νυκτὶ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ο. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψωδίαν.

Εὕδοντε.] κατεύδοντε δυικῶς. ὀτρυνέουσα.] ἐπείξουσα. μελεδήματα.] μερίμνας. καλά.] ἀντὶ τοῦ καλῶς. τηϋσίην.] ματαίαν. τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς. τινὲς ἀρχαίαν, ἄλλοι βλαβερὰν ἢ περιβόητον. ἀλάλησαι.] πλανᾶσαι. ἀμύμονα.] ἀμώμητον. τέτμῃς.] καταλάβῃς. περιβάλλει.] νικᾷ, ὑπερβάλλει. ἐξώφελλεν.] ἐξόχως ηὔξησεν. ὀφέλλειν αὔξειν. ὀπυίοι.] γαμεῖ. κουριδίοιο.] τοῦ ἐκ παρθενίας γεγαμηκότος. ἐπιτρέψειας.] πιστεύσειας. φήνωσι.] δείξωσιν. ἐπιτηδές.] ἐπιτηδείως. πορθμῷ.] πορθμός ἐστι στενὴ θάλασσα ὑπὸ γῆς περιεχομένη. ἰσθμὸς δὲ στενὴ γῆ ὑπὸ θαλάσσης περιεχομένη. Σάμοιο.] τὴν Σάμην εἴρηκε Σάμον διὰ τὸ μέτρον καὶ τὴν δείλην δῖλον ἐν ἄλλοις. ἤδη γὰρ πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται Εὐρυμάχῳ γήμασθαι.] Ἰκάριος ὁ Οἰβάλου γαμεῖ Δωροδόχην τὴν Ὀρτιλόχου ἢ κατὰ Φερεκύδην, Ἀστεροδίαν τὴν Εὐρυπύλου τοῦ Τελέστορος. πυθόμενος δὲ Λαέρτης περὶ τῆς Πηνελόπης ὅτι καὶ τῷ κάλλει καὶ ταῖς φρεσὶ διαφέρει πάντων τῶν καθ' ἑαυτὴν γυναικῶν, ἄγεται αὐτὴν τῷ παιδὶ Ὀδυσσεῖ πρὸς γάμον ἢ τοσαύτην ἔχειν ἀρετήν, ὥστε καὶ τὴν Ἑλένην τὴν ἐκ Διὸς οὖσαν τῷ τῆς ἀρετῆς ὑπερβάλλειν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ καὶ Φερεκύδῃ.

ἀκτήν.]

ἀκτήν.] τὸν αἰγιαλόν. ἀέσαι.] καθεύδησον, ἀνάπαυσαι. σῶς.] σῶος, ὑγιής. πρήσσωμεν.] περάσωμεν. ἐπιδίφρια.] ἐπὶ τὸν δίφρον τιθέμενα ἢ τὸ ἅρμα. θήῃ.] ἀπόθηται. παραυδήσας.] παραμυθησάμενος. μιμνήσκεται.] μνημονεύει. ξεινοδόκου.] τοῦ ξενοδοχοῦντος. φιλότητα παράσχῃ.] φιλικῶς ὑποδέξηται. δῦνεν.] ἐνεδύσατο. ἐρύξω.] κατάσχω, κωλύσω. φιλέῃσιν.] φιλικῶς ὑποδέξηται. ἐχθαίρῃσιν.] μισήσει. χρὴ ξεῖνον παρεόντα.] τοῦτο τὸ σχῆμα καλεῖται γνωμικόν. φιλεῖν.] φιλοφρονεῖσθαι. τετυκεῖν.] παρασκευάσαι. κῦδος.] παράστημα ψυχῆς. ἀγλαΐη.] ἀγλάισμα, καλλονή.

τρεφθῆναι.]

Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν, πέμψει δέ τοι οὖρον ὄπισθεν,
Ἀθανάτων ὅς τίς σε φυλάσσει τε, ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους,
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν,
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι, τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐσσὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν
Λὰξ ποδὶ κινήσας, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἔγρεο Νεστορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους,
Ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα.
Τηλέμαχ', οὔπως ἐστὶν ἐπειγομένους περ ὁδοῖο
Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν, τάχα δ' ἔσσεται ἠώς,
Ἀλλὰ μέν' εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θήῃ
Ἥρως Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψῃ.
Τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν Ἠώς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῒ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως, βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Ἤδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος.
Τηλέμαχ' οὔτι σ' ἐγώ γε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο, νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν, ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακόν ἐσθ' ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μέν' εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
Καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, εἴπω δὲ γυναιξὶ
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

Εἰ δ'

Εἰ δ' ἐθέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρα τοι αὐτὸς ἕπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους.
Ἄστεα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι, οὐδέ τις ἡμέας
Αὔτως ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἠὲ λεβήτων,
Ἠὲ δύ' ἡμιόνους, ἠὲ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν,
Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ', οὐ γὰρ ὄπισθεν
Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι,
Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ᾗ ἀλόχῳ ἠδὲ δμῳῇσι κέλευσε,
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἐτεωνεύς,
Ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ.
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὀπτῆσαί τε κρεῶν, ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
Ἀργύρεον, Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν.
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος,
Ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο
Τηλέμαχον, τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος.
Τηλέμαχ', ἤτοι νόστον ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον, ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται,
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο, πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν,
Κεῖσέ με νοστήσαντα, τεῒν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
Ἥρως Ἀτρεΐδης, ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαεινόν,
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον, Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρῃος,
Πέπλον ἔχουσ' ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,

Μνῆμ'

τραφθῆναι.] ἑρμηνεῦσαι· γράφεται καὶ τορφθῆναι. ὄπισθεν.] παρὰ τὴν ὄψιν, τὸ δὲ ἐπιστροφῆς φυλάττονται. οὖρον.] φύλακα. ὀπτῆσαί τε κρεῶν.] τῶν ἀπολελειμμένων ἔτι ἀπαρασκευάστων. φωριαμοῖσιν.] τοῖς κιβωτοῖς, διὰ τὸ αὐτόθι τὰ φάρη ἀμᾶσθαι, ὅ ἐστι συνάγεσθαι, ἢ διὰ τὸ τοὺς φῶρας ἀπείργειν. νείατος.] ὕστερος. μνῆμ' Ἑλένης.] οὐ μόνον δεδωκυίας ἀλλὰ καὶ ἐργασαμένης.

Πέρινθα.]

περίρινθα.] κιβώτιον. τῆς ἁμάξης. ἐφ' οὗ καθέζηκαι ὁ ὀχούμενος. δαίετο.] ἐμέριζεν. λείψαντε.] σπείσαντες. κιοίτην.] ἀπέλθοιεν. ἀργήν.] λευκήν. ἰΰζοντες.] βοῶντες. ὑποκρίναιτο.] ἀποκριθείη. ὑποφθαμένη.] ὑπολαβοῦσα.

ἀντιταλ-

Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν, τεῖος δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰποῦσ' ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ·
Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
Ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δὲ Βοηθοΐδης κρέα δαίετο καὶ νέμε μοίρας,
Ὠινοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον.
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Τοὺς δὲ μετ' Ἀτρείδης ἔκιε ξανθὸς Μενέλαος,
Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
Στῆ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα.
Χαίρετον ὦ κούρω καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν, ἦ γὰρ ἐμοί γε πατὴρ ὣς ἤπιος ἦεν,
Εἷος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν γ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Καὶ λίην κείνῳ γε διοτρεφὲς ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Νοστήσας Ἰθάκην δὲ κιχὼν Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ,
Εἴποιμ' ὡς παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος ἁπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
Ἥμερον ἐξ αὐλῆς, οἱ δ' ἰΰζοντες ἕποντο,
Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες, ὁ δὲ σφίσιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
Δεξιὸς ἤϊξε πρόσθ' ἵππων, οἱ δὲ ἰδόντες,
Γήθησαν καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων.
Φράζεο δὴ Μενέλαε διοτρεφὲς ὄρχαμε λαῶν
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἦε σοὶ αὐτῷ.
Ὣς φάτο, μερμήριξε δ' Ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν γ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον

Κλῦτε

Κλῦτέ μευ· αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε,
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἐπαληθεὶς
Οἴκαδε νοστήσει καὶ τίσεται, ἠὲ καὶ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Οὕτω νῦν Ζεὺς θείη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ ὣς εὐχετοῴμην.
Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν, οἱ δὲ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίον δὲ διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα,
Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν, ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον.
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Μάστιξε δὲ ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον,
Καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν.
Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν, ξεῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι
Ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν.
Ἥδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσει.
Μή με πάρεξ ἄγε νῆα διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Ἱέμενος φιλέειν, ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἱκέσθαι.
Ὣς φάτο, Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑῷ συμφράσσατο θυμῷ,
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.
Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Ἐσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε.
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἱκέσθαι ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὔ σε μεθήσει,
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται, οὐδέ σε φημὶ
Ἂψ ἰέναι κενεόν, μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππους,
Ἂψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανε.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.

Ἐγκοσμεῖτε

ἀτιταλλομένη.] ἐπιμελῶς ἀνατρεφομένην. ἠὲ καὶ ἤδη οἴκοι.] ὑπακουστέον τὸ ἐστιν. εὐχετοῴμην.] εὐχοίμην. μάστιν.] μάστιγα. τελέσειας.] ποιήσειας. πληρώσειας. ὁμοφροσύνῃσι.] φιλίαις γνησιωτέραις. ἐνήσει.] ἐμβαλεῖ. μή με πάρεξ ἄγε νῆα.] μή με παρὰ τὴν φέρουσαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἐπ' ἄλλην ὁδὸν ἐπάγης. σπουδῇ.] ἐσπουδασμένως κατὰ τάχος. ὑπέρβιος.] ὑπὲρ δύναμιν. ἐρίγδουπος.] ὁ μεγαλόψοφος ἀκτή. κενεόν.] μηδὲν λαβόντα. ἐγκοσμεῖτε] ἐν τάξει ποιεῖτε. τεύχεα.] τὰ τῆς νεὼς ἐργαλεῖα. ἀμβαίνωμεν.] ἀναβῶμεν εἰσέλθωμεν. σχεδόθεν δὲ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ Τηλεδαπὸς φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς.] Πολυφείδης ὁ Μάντις Σαριοῦσαν γήμας. γίνονται αὐτῷ παῖδες Ἁρμονίδης καὶ Θεοκλύμενος ὃς κτείνας ἐμφύλιον ἄνδρα, φεύγει εἰς τὴν Πύλον. συντυχὼν δὲ θύοντι Τηλεμάχῳ, δεῖται αὐτοῦ σῶσαι αὐτὸν εἰς τὴν Ἰθάκην. ὁ δὲ αἰδεσθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς φυγήν, καὶ κατελεήσας τὸν ὁμήλικα, σὺν ἑαυτῷ τοῦτον ἄγεται εἰς τὴν Ἰθάκην. εἰπόντα δὲ αὐτὸν τὰ περὶ τοῦ πατρὸς ἀληθῆ μαντεία, πολὺ μᾶλλον ἐτίμησεν. ὅθεν καὶ Θεοκλύμενος φιλοφρονούμενος ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν Ὀδυσσέα δεῦρο τὸν βίον καταστρέφει. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν.] Μελάμπους ὁ Ἀμυθάονος παῖς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα διὰ τῆς μαντικῆς τεράστια ἐποίει, οὐχ ἥκιστα δὲ αὐτῷ καὶ οὗτος ἐνδοξότατος ἆθλος ἐγένετο. τῶν γὰρ Προίτου θυγατέρων τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων. Λυσίππης, καὶ Ἰφιανάσσης. διὰ τὴν ἀκμεότητος ἀνεπιλογιστίαν ἁμαρτουσῶν εἰς Ἥραν, παραγινόμεναι γὰρ εἰς τὸν τῆς θεοῦ νεών, ἔσκωπτον αὐτόν, λέγουσαι πλουσιώτερον μᾶλλον εἶναι τὸν τοῦ πατρὸς οἶκον. καὶ διὰ τοῦτο μανεῖσων παραγενόμενος ὁ Μελάμπους, ὑπέσχετο πάσας θεραπεύειν εἰ λάβοι κατάξιον τῆς θεραπείας μισθόν. ἤδη γὰρ ἡ νόσος δεκαετής. καὶ ὀδύνην φέρουσα οὐ μόνον αὐταῖς ταῖς κόραις ἀλλὰ καὶ τοῖς γεγεννηκόσιν. ἐπαγγειλαμένου δὲ τοῦ Προίτου τῷ Μελάμποδι, καὶ μέρος τῆς βασιλείας καὶ μίαν τῶν θυγατέρων ἣν ἂν θέλοι εἰς γάμον δώσειν, ἰάσατο τὴν νόσον ὁ Μελάμπους, διά τε ἱκεσιῶν καὶ θυσιῶν τὴν Ἥραν μειλιξάμενος. καὶ λαμβάνει πρὸς γάμον Ἰφιάνασσαν, ἔδωκεν αὐτὴν τοῦ ἰα

ἔκγονος.]

τρῶν καὶ κοσάμενος. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

ἔκγονος.] ἀπόγονος. ὃς πρὶν μέν ποτε ἔναιε.] ὁ Μελάμπους. ὅς οἱ χρήματα βιασθέντος. ὑπὸ τοῦ Ἰφίκλου βουκόλων ἀπήνεγκε τὰ χρήματα καταφρονήσας ὡς οὐ γενναίων αὐτοῦ. τέως μέν.] ἕως οὗ τελειωθῆναι τὸν ἐνιαυτόν. ἄτης τε βαρείης.] φρενοβλαβείας. δασπλῆτις.] δυσπροσπέλαστος, καὶ μεγάλως ἐμπελάζουσα, δυσχερὴς οὖσα ἂν προσπελασθῆ. ἐριμύκους.] μεγαλοφώνους. ἐτίσατο ἔργον ἀεικές.] καὶ ἐτιμωρήσατο τὸν Νηλέα ὑπομείνας ἔργον χαλεπόν. οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν.] θεὸς γὰρ πεπρωμένης οὐκ ἀπολύει. ζῶντι δὲ ἀγαθῶν αἴτιος γίνεται. ἢ κατὰ τὸ μενάνδρου ὃν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος. γυναίων εἵνεκα δώρων.] τὸν ὅρμον ἐπὶ τῷ Ἀμφιαράῳ ἀκουστέον. Μαντίος.] ὄνομα κύριον, μετείη.] συνῇ. Ὑπερησίην.] ὄνομα πόλεως. ἀπενάσσατο. μετῴκησεν. ναιετάων.] οἰκῶν. κιχάνω καταλαμβάνω. ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος.] ὑπὲρ ταύτης τῆς θυσίας καὶ τοῦ δαίμονος, ᾧ θύεις. ἀντὶ τοῦ τῆς θυσίας τοῦ δαίμονος. ἐπικεύσεις.] κρύψεις.

οὕτω τοι

Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε' ἑταῖροι νηῒ μελαίνῃ,
Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῗσι καθῖζον.
Ἤτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὔχετο, θῦε δ' Ἀθήνῃ,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ, σχεδόθεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνήρ,
Τηλεδαπὸς φεύγων ἐξ Ἄργεος ἄνδρα κατακτάς,
Μάντις, ἀτὰρ γενεήν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
Ὃς πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων,
Δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο πατρίδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον ἀγαυότατον ζωόντων,
Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν,
Εἶχε βίῃ, ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆτις ἐριννύς.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους,
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώματ', ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἴσιμον ἦεν,
Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφὲς θέτο δῶμα.
Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον.
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,
Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων,
Παντοίην φιλότητ', οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδόν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχός τε.
Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε,
Ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠώς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων,
Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος,
Ὅς ῥ' Ὑπερησίην δ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς,
Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν.
Ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο, τὸν δ' ἐκίχανε,
Σπένδοντ' εὐχόμενόν τε θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται.
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα μηδ' ἐπικεύσῃς.

Τίς, πόθεν

Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
Εἴποτ' ἔην, νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος ἄνδρα κατακτάς
Ἔμφυλον, πολλοὶ δὲ κασίγνητοί τε, ἔται τε,
Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί,
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
Φεύγω, ἐπεί νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Ἀλλά με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακτείνωσι, διωκέμεναι γὰρ ὀΐω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐΐσης,
Ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά κ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόγ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης.
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσετο ποντοπόροιο,
Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο, πὰρ δέ οἱ αὐτῷ
Εἷσε Θεοκλύμενον, τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι, τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν.
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεῦσι.
Τοῖσι δ' ἴκμενον οὖρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡ δὲ Φερὰς ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ,
Ἠδὲ παρ' Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὁρμαίνων ἤ κεν θάνατον φύγοι, ἦ κεν ἁλώη.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην, παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι,
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς δ' Ὀδυσεὺς μετέειπε συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέει, μεῖναί τε κελεύει
Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἢ ὀτρύνει ε πόλιν δέ.
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
Ἠῶθεν προτὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
Πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ καὶ ἅμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὄπασσον,

Ὅς κέ

οὕτω τοι καὶ ἐγών.] ὡς ὁρᾷς μόνος φεύγω. ἔμφυλον.] ὁμόφυλον. ἔφεσσαι. ἐπιβίβασον. ἐπαιγίζοντα.] ἐπικαταπνέοντα. ἀνύσει.] διαπεράσει. ἐπέβαλλεν.] προσῄει ἀντὶ τοῦ παρῄει. ἐπιπροέηκεν.] ἐπαφῆκεν. θοῇσιν.] ταῖς λεγομέναις ὀξείαις μεταληπτικῶς, ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξέως ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. δορπείτην.] ἐδειπνοποιοῦντο.

πτωχεύσων.] ἐπαιτήσων. τὰ πτωχοῖς ἁρμόδια αἰτήσων. ὑπόθευ.] συμβούλευσον.

κοτύλην.]

κοτύλην.] ἐκπώματος ἤτοι ποτηρίου εἶδος τοσούτου καὶ μέτρον. πύρνον.] πύρινον ἄρτον. δρώοιμι.] διακονοίην. Ἑρμείαο ἕκητι.] ἐπειδὴ κῆρυξ· καὶ παρὰ τοῖς ἥρωσι οἱ κήρυκες οἱ ταῦτα ὑπουργοῦντες. ἕκητι.] βουλήσει.

δρηστοσύνῃ.] τῇ ἐν τῇ διακονίᾳ ἐνεργείᾳ. πῦρ τ' εὖ νηῆσαι.] ξύλα σωρεῦσαι ἕνεκεν τοῦ πῦρ ποιῆσαι. κεάσαι.] καῦσαι, ἢ σχίσαι. δαιτρεῦσαι.] μαγειρεῦσαι. δρώωσι.] διακονοῦσιν. καταδῦναι.] ὑπεισελθεῖν.

σιδήρεον.] ἰσχυρόν. ὑποδρηστῆρες.] ὑπηρέται, θεράποντες. λιπαροὶ κεφαλάς.] ἠλειμμένοι. ὑποδρώωσι.] ὑπηρετοῦσιν. βεβρίθασιν.] βαρύνονται, πλήρεις εἰσίν. ἀνιᾶται.] λυπεῖται. ἐπὴν.] ἐπειδὰν. πλαγκτοσύνης.] πλάνης. μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο πατρός τε.] περὶ τοῦ πατρὸς βουλόμενος μαθεῖν ὑποκρίνεται τὸ μὴ εἰδότα περὶ Ἀντικλείας. γήραος οὐδῷ.] περιφραστικῶς τῷ γήρει.

ὠμῷ.]

Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Αἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ὅττι θέλοιεν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον·
Ἑρμείαο ἕκητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
Δρηστοσύνῃ δ' οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
Πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διά τε ξύλα δ' ἀνακεάσσαι,
Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι,
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ὤ μοι ξεῖνε τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ἔπλετο, ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον·
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας εὖ εἱμένοι ἠδὲ χιτῶνας,
Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἵ σφιν ὑποδρώωσιν, ἐΰξεστοι δὲ τράπεζαι
Σίτου καὶ κρειῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Ἀλλὰ μέν'· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιᾶται παρεόντι,
Οὔτ' ἐγὼ οὔτε τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσει.
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αἴθ' οὕτως Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
Ὡς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ ὀιζύος αἰνῆς.
Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
Ἀλλ' ἕνεκ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν,
Ἀνέρες, † ὅν τιν' ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάᾳς, μεῖναί τέ με κεῖνον ἄνωγας,
Εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴ που ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διὶ δ' εὔχεται αἰεί,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο.
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἑ μάλιστα,

† ὅν τιν

Ἤκα

Ἤκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἡ δ' ἄχεϊ οὗ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λευγαλέῳ θανάτῳ, ὡς μὴ θάνοι ὅς τις ἐμοί γε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη καὶ φίλα ἔρδοι.
Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἔην, ἀχέουσά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν, ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ,
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὁπλοτάτην τέκε παίδων.
Τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τί μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἥβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδε δόσαν, καὶ μυρί' ἕλοντο.
Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσίν θ' ὑποδήματα δοῦσα
Ἀγρὸν δὲ προΐαλλε, φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι, ἀλλά μοι αὐτῷ
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω.
Τῶν δ' ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι,
Οὔτ' ἔπος οὔτε τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι, μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι,
Καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἔπειτα δὲ καί τι φέρεσθαι
Ἀγρὸν δ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὢ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν Εὔμαιε συβῶτα
Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἠὲ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,
Ἧ ἔνι ναιετάασκε πατήρ τε καὶ πότνια μήτηρ,
Ἦ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσίν,
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον ἠδ' ἐπέρασσαν,
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
Ἥμενος, αἵδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι, ἔστι μὲν εὕδειν.
Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκουέμεν, οὐδέ τί σε χρὴ
Πρὶν ὥρη καταλέχθαι, ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
Τῶν δ' ἄλλων ὅν τινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὑδέτω ἐξελθών, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Δειπνήσας ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν
Μνωομένω, μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνήρ,
Ὅς τις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.

Νῆσος

ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.] πρὸ ὥρας γηρᾶσαι ἐποίησεν, διὰ τὴν ἐπ' αὐτῇ λύπην. Κτιμένῃ.] κυρίως ἡ Ὀδυσσέως ἀδελφή. ὁμοῦ.] ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

τούτων ἐπιδεύομαι.] ὧν ἡ Ἀντίκλεια ἐχαρίζετο τούτων ἐνδεὴς εἰμί.

πυθέσθαι.] ἐρωτῆσαι. ἰαίνει.] θεραπεύει. τυτθός.] μικρός. διεπράθετο.] διεπορθήθη. ἀθέσφατοι.] θεῖαι, μεγάλαι, μακραί. πρὶν ὥρην.] ἐλλείπει, γένηται. καταλέχθαι.] καθευδῆσαι. ἀνακτορίῃσι.] ταῖς δεσποτικαῖς. ἑπέσθω.] ἀκολουθείτω.

μνωομένω.] μιμνησκόμενοι.

Συρίη.]

Συρίη.] μία τῶν Κυκλάδων νήσων καλεῖται. ὅθι τροπαί.] ἔνθα φησὶν εἶναι τὸ ἡλίου σπήλαιον, δι' οὗ σημειοῦνται τὰς τοῦ ἡλίου τροπάς. περιπληθής.] μεγάλη. εὔβοτος.] εἰς βόσιν καὶ τροφὴν ἐπιτηδεία. εὔμηλος.] καλὰ θρέμματα ἔχουσα. τρῶκται.] φιλάργυροι, πανοῦργοι. ἀθύρματα.] παίγνια, κόσμια. ναυσίκλυτοι.] κατὰ τὰς ναῦς ἔνδοξοι. πατρὸς ἐμοῖο γυνή.] ταῦτα ἴσως οἱ Φοίνικες Λαέρτῃ διηγήσαντο πολλοῦ ἄξιον αὐτὸν ἀποφαίνοντες. πολυπαίπαλοι.] πανοῦργοι.

ἠπερόπευον.] ἠπάτων. εἰρώτα.] ἐπυνθάνετο. Σιδῶνος πολυχάλκου.] στερρᾶς. ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς οὐ γίνεται, ἀλλὰ πλουσίας, ὡς πορφύρας ἐν αὐτῇ γινομένης. ῥυδὸν ἀφνειοῖο.] ῥύδην τὸν πλοῦτον ἔχοντος, τουτέστι τῷ πλούτῳ χύδην πλουτοῦντος. ἢ ἐπίρροιαν ἔχοντος πλούτου πλουσίου. ληΐστορες.] λῃσταί. πέρασαν.] πεπράκασιν. προσαυδάτω.] προσαγορευέτω, προσφωνείτω. ἤπου.] ἴσως, σχεδόν. ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.] σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀγορασμὸν τῶν φορτίων. συμβλήμενος.] συναντήσας. ὑποχείριος ἔλθῃ.] τῇ χειρί μου ὑποπέσῃ. ἐπίβαθρον.]

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, εἴ που ἀκούεις,
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθής, πολύπυρος.
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ὑπέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξὺν,
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται.
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε,
Κτήσιος Ὀρμενίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες,
Τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηΐ μελαίνῃ.
Ἔσκε δὲ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα,
Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπερόπευον.
Πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγη κοίλῃ παρὰ νηῒ
Εὐνῇ καὶ φιλότητι, τά τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι,
Κούρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ, ῥυδὸν ἀφνειοῖο,
Ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληΐστορες ἄνδρες
Ἀγρόθεν ἐρχομένην, πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δώματ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ.
Ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἕποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτούς τ', ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
Εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε ναῦται,
Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονα δ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ.
Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν
Ὑμετέρων ἑτάρων συμβλήμενος, ἢ ἐν ἀγυιῇ,
Ἤπου ἐπὶ κρήνῃ, μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ, ὁ δ' ὀϊσάμενος καταδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς πρὸς δώματ' ἱκέσθω.
Οἴσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ.

Καὶ δὲ

Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.
Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω,
Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἅμα τροχόωντα θύραζε.
Τόν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηὸς, ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
Ἄλφοι, ὅπῃ περάσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ἐνιαυτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες,
Ἐν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν, ὃς ἀγγείλειε γυναικί.
Ἤλυθ' ἀνὴρ πολύϊδρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς
Χρύσεον ὅρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο.
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῳαὶ καὶ πότνια μήτηρ,
Χερσίν τ' ἀμφαφόωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο.
Ὦνον ὑποσχόμεναι. ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
Ἤτοι ὁ καννεύσας κοίλην ἐπὶ νῆα βεβήκει.
Ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα, δόμων ἐξῆγε θύραζε.
Εὗρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἠμὲν δέπας ἠδὲ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἵ μευ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον δήμοιό τε φῆμιν.
Ἡ δ' αἶψα τρί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερεν, αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμην ἀεσιφροσύνῃσι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ὠκύαλος νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νὼ ἀναβιβασάμενοι, ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἄντλῳ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ.
Καὶ τὴν μὲν φώκῃσι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλον. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ,
Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ.
Εὔμαιε, ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
Ἠπίου, ὃς δή τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
Ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον, αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα.

Αἶψα γάρ

ἐπίβαθρον.] μισθὸν ὅ ἐστι ναῦλον τῆς ἐπιβάσεως τῆς νεώς. ἅμα τροχόωντα θύραζε.] ἤτοι ἤδη δυνάμενον τρέχειν ἔξω, ἢ δυνατὸν ὄντα ἐπακολουθεῖν. γράφεται καὶ ἅμα τροχόωντα. ἐμπολόωντο.] ὠνοῦντο. ἤχθετο.] ἐβαρύνετο τῷ πλήθει. ὅρμον.] περιτραχήλιον κόσμον. μετὰ δ' ἠλέκτροισι.] ἠλέκτροις δὲ συνύφαπτο. ἔερτο.] συνεκέκλειστο, εἰργασμένος ἦν. ἀμφαφόωντο.] ἐψηλάφων. ὁρῶντο.] ἐθεῶντο.

ὑποσχόμεναι.] ὑπισχνούμεναι.

κατένευσεν.] διένευσεν. καννεύσας.] κατανεύσας. δέπας.] ποτήριον. πρόμολον.] προῆλθον. ἐς θῶκον.] εἰς βουλήν. φῆμιν.] ἐκκλησίαν, συνέδριον. ἄλεισα.] ἐκπώματα.

ἀεσιφροσύνῃσι.] ματαιότητι, ἀφροσύνῃ, ἢ μωρίᾳ. ὠκύαλος.] ὠκεῖα, ταχεῖα, ταχύπλους παραγωγῶς. νώ.] ἡμᾶς τοὺς δύο. ἀναβιβασάμενοι.] ἀναβιβάσαντες εἰς τὴν ναῦν. ἄντλῳ.] τῇ ἀντλίᾳ τοῦ πλοίου. κήξ.] ὄρνεον θαλάσσιον παραπλήσιον χελιδόνι. ἔνιοι δὲ λάρον αὐτὸν λέγουσιν, οἱ δὲ αἴθυιαν. οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον.] εἰκὸς αὐτὸν ἀκηκοέναι παρὰ τοῦ Λαέρτου ὧν διηγήσαντο οἱ Φοίνικες. καδδραθέτην.] κατεκοιμήθησαν. ἐπιχέρσου.] ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς.

καδδ'

κατὰ δ' ἦλον.] καθῆλον, κατήγαγον. βοτῆρας.] βοσκοὺς, νομεῖς. ὁδοιπόριον.] τὸ διὰ τοῦ πλοῦ δεῖπνον ἢ ἀμοιβήν. ξενίων.] τῶν πρὸς ξένων ὑποδοχὴν ἐπιτηδείων. ὑπερώω.] ἀνωγέω οἴκω. οἰωνόν.] σημεῖον, μάντευμα. καρτεροί.] δεσπόζοντες, ἐγκρατεῖς. ἐλλείπει δὲ τὸ ἔσεσθε.

τίεμεν.]

Αἶψα γὰρ ἠὼς ἦλθεν ἐΰθρονος, οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἑτάροι λύον ἱστία, κὰδ δ' ἕλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσαν ἐρετμοῖς.
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων.
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυ δ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρὸν δ' ἐπελεύσομαι ἠδὲ βοτῆρας.
Ἑσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόριον παραθείμην,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε, καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής.
Πῆ γὰρ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω, τοῦ δώμαθ' ἵκωμαι,
Ἀνδρῶν οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Ἢ ἰθὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἄλλως μέν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόν δε κελοίμην
Ἔρχεσθ', οὐ γάρ τι ξενίων ποθή, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Χεῖρον, ἐπεί τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μήτηρ
Ὄψεται, οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερωΐῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὅν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν.
Τὸν νῦν ἶσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι,
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνήρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν.
Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων,
Εἴ κέ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις
Κίρκος Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος, ἐν δὲ πόδεσσι
Τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Τηλέμαχ' οὔ τι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις.
Ἔγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
Ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένευς βασιλεύτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον.
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα

Πείθῃ ἐμῶν ἑτάρων οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο.
Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα.
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις,
Τόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῗσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νηὸς ἀπ' ἰκριόφιν. τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες, πλέον εἰς πόλιν ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
Ἔνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαι, ᾗσι συβώτης
Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν ἀνάκτεσιν ἤπια εἰδώς.

τίεμεν.] τιμᾶν. ἐνθάδε.] αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ. μίμνοις.] μένοις. κομιῶ.] ἐπιμελείας ἀξιώσω. ἀκαχμένον.] σεσιδηρωμένον. ἀνώσαντες.] εἰς τὸ ἄνω τοῦ πλοῦ ποιήσαντες. προβιβῶντα.] προβαίνοντα. ἐνίαυεν.] καθ' ἣν διέτριβεν. ἀνάκτεσι.] δεσπόταις.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Π ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἐλθόντος εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἀπαγγεῖλαι τοῦ δεσπότου τὴν παρουσίαν. γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς. καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλεμάχου τεταγμένων, ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποστροφή.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Π. ΤΟΥ

Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Περίσσαινον.] ἔσαινον, ἐκολάκευον, ἠσπάζοντο. ὕλαον.] ὑλάκτουν, ἐβόων. ποδοῖιν.] ποδῶν. ὑλάουσι.] βοῶσιν, ὑλακτοῦσιν. ταφών.] θαμβηθείς, ἐκπλαγεὶς ἢ θαυμάσας. ἔστι δὲ οὗτος ἀόριστος ἐκ τοῦ θήπω, ἔθαπον καὶ ἔταπον καὶ ταφών. Ἰωνικὴ ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν τάφων, καὶ γὰρ ἡμεῖς ὁρῶντες τοὺς τάφους ἐκπληττόμεθα διὰ τὸ ἐπερχόμενον ἡμῖν δεινόν. φάεα.] τοὺς ὀφθαλμούς. ἀγαπάζει.] περιπτύσσεται.

ᾤχετο.] ἀπῆλθε. τέρψομαι.] τερφθῶ. ἐπιδημεύεις.] ἐν τῇ πόλει διατελεῖς, ἢ διατρίβεις. ἀΐδηλον ὅμιλον.] τὸν ἀδηλοποιὸν καὶ πάντα φθείροντα, ἢ τὸν τοῦ φθαρῆναι καὶ ἀπολέσθαι αἴτιον.

ἄττα.] ἐπίφθεγμα τιμητικὸν νεωτέρου πρὸς παλαιότερον. εἴρηται παρὰ τὸ ἄππα κατὰ Μακεδόνας τροπῇ γινομένης τοῦ π εἰς τ, ἄττα. χήτει.] σπάνει, ἀπορίᾳ. ἐνευναίων.] τῶν συγκοιμωμένων ὅ ἐστι κοιμισομένων, ἢ τῶν περιβολαίων.

ἴεν.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατὴρ ἑόν.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ θεῖος ὑφορβὸς,
ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κειαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
σαίνοντάς τε κύνας, περί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,
ἀλλὰ περισσαίνουσι, ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱός
ἔστη ἐνὶ προθύροισι, ταφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
κιρνὰς αἴθοπα οἶνον, ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος.
κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ.
ὣς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς,
πάντα κύσεν περιφὺς ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ἦλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν φάος. οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ
τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆας.
ἀλλ' ἐπιδημεύεις, ὡς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν ἀΐδηλον ὅμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ἔσσεται οὕτως ἄττα, σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσῆος δέ που εὐνὴ
χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κεῖται ἔχουσα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.

Ὣς ἄρα

Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος.
αὐτὰρ ὅ γ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε.
ἧσο ξεῖν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομεν ἕδρην
σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ, πάρα δ' ἀνὴρ ὃς καταθήσει.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἕζετο, τῷ δὲ συβώτης
χεῦεν ὑπὸ χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερθεν,
ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης
ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες.
σῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν.
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν.
ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο, πῶς δέ ἑ ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο.
οὐ μὲν γάρ τί ἑ πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχεται εὐρειάων,
φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος, ὡς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς,
ἤλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω.
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἱκέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Εὔμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ.
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
μητρὶ δέ μοι δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένῃ καὶ δῶμα κομίζῃ,
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν,
ἦ ἤδη ἅμ' ἕπηται Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλά,
δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεις σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας,
εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὡς ἂν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.
κεῖσε δ' ἂν οὔ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι

ἔρχεσθαι,

ἴεν.] ἐπορεύετο. ἕδρης.] τῆς καθέδρας. ἐπιόντι.] ἐπερχομένῳ.

ὑπόειξεν.] ὑπεχώρησεν. ἐρήτυεν.] ἐκώλυσεν. χεῦεν.] ἐπέβαλεν.

κῶας.] δέρμα. ἐσσυμένως.] ἠπειγμένως. παρενήνεεν.] παρεσώρευσεν, παρετίθει. εὔχεται.] νῦν λέγει.

δινηθῆναι.] ἀναστραφῆναι. ἐπέκλωσεν.] εἱμαρμένον γενέσθαι ἐποίησεν. θυμαλγές.] λυπηρόν. χαλεπήνῃ.] εἰς χαλεπότητα τραπείη. κομίζοι.] ἐπιμελοῖτο. μνᾶται.] μνηστεύεται. ἄμφηκες.] ἠκονημένον ἀμφοτέρωθεν. ἕσσω.] ἀμφιέσω, ἐνδύσω.

κόμισον.] ἐπιμελήθητι. κατατρύχῃ.] καταπονεῖ, βλάπτει.

κερτομέωσι.]

κερτομέωσι.] χλευάσωσι. δάπτεται.] ἐσθίεται. κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι.] αὐτὶ τοῦ οὐκ εἰσί σοι ἀδελφοί. ὄρηται.] κινηθῇ, ὁρμίσῃ. εἴην ὑπάρχοιμι. στυφελιζομένους.] ὑβριζομένους, ἢ προπηλακιζομένους. ῥυστάζοντας.] ἕλκοντας, βιαζομένους μεθ' ὕβρεως σπαράσσοντας. διαφυσσόμενον.] ἀντλούμενον. ἀνηνύστῳ.] μὴ ἀνυομένῳ.
χαλεπαίνει.] ὀργίζεται. ἀπόνητο.] ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν ἔσχεν.
πευθέσθω.]

Ἔρχεσθαι, λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλ', ἐπεί θήν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
Ἦ μάλα μευ καταδάπτετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷα φατὲ μνηστῆρας, ἀτάσθαλα μηχανάασθαι.
Ἐν μεγάροις ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
Εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ,
Ἤ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.
Ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι.
Ξείνους τε στυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας,
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά,
Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας.
Μὰψ αὔτως ἀτέλεστον, ἀνηνύστῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων.
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε.
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι.
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται, τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν, τάχα δή με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Εἴφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
Οἴῃ ἀπαγγείλας, τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πευθέσθω, πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ, ὃς τεῖως μὲν Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων,
Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμώων τ' ἐνὶ οἴκῳ
Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι.
Αὐτὰρ νῦν ἐξ οὗ σύ γ' ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Οὔπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὔτως,
Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσται ὀδυρόμενος. φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφιν χρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι.
Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἑλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρούς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον, ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
Κρύβδην, κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥα καὶ ὦρσε συφορβόν, ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα.
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν, οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός.
Ἀλλ' ἥ γε σχεδὸν ἦλθε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης, Ὀδυσῆϊ φανεῖσα,
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν.
Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς.
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο.
Κνυζηθμῷ δ' ἑτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
Ἡ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε, νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐκ δ' ἦλθε μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον† αὐλῆς.
Στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Ἤδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρα ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτὸν, οὐδ' ἐγὼ αὐτὴ,
Δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἥβην.
Ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν.
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα πάλιν κίεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἤϊεν

† θριγκίον

πευθέσθω.] ἀκουσάτω. τεῖως.] τέως, πρότερον. αὐτάγρετα.] αὐθαίρετα, αὐτόληπτα, χωρὶς καμάτου. λῆθεν.] ἔλαθεν. ἀντίθυρον.] ἀντικρὺ τῆς θύρας. κνυζηθμῷ.] ἤτοι ποππυσμῷ, ἢ μετὰ κλαυθμοῦ ποιῷ ἤχῳ τῶν κυνῶν. ἐκ δ' ἦλθεν.] ἐξῆλθεν δέ.
θριγκίον.] τὸ περίφραγμα. φάο.] λέγε. ἀραρόντε.] κατασκευάσαντες. ὤφελλε.] ηὔξησεν. γναθμοί.] γνάθοι. τάνυσθεν.] ἐτάθησαν.

δῶρα

δῶρα τετυγμένα.] ἀναθήματα, ἀγάλματα. στεναχίζων.] στενάζων, λυπούμενος. μηχανόῳτο.] ἐπινοήσοι, πράξοι. περιώσιον.] πέρα τοῦ καθήκοντος, παρὰ τὸ ὅσιον, γίνεται περιώσιον, ἐκτάσει τοῦ ο, εἰς ω. ἀγάασθαι.] ἐκπλήττεσθαι. ἀνατλάς.] ὑπομείνας. ἀμφιχυθείς.] περιπλακείς. ἀδινώτερον.] οἰκτρότερον.
αἰγυπιοί.] γύπες. ἀγρόται.] θηρευταί, κυνηγοί. ἐξείλοντο.] ἀφείλοντο. πετεηνά.] πτῆναι δυνάμενα.
εἶβον.] ἔχεον, ἔσταζον.

ἔπορον.]

Ἤιεν ἐς κλισίην, θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός.
Ταρβήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἀλλοῖός μοι ξεῖνε φάνης νέον, ἠὲ πάροιθεν.
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκέθ' ὁμοῖος.
Ἦ μάλα τίς θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀλλ' ἵληθ' ἵνα τοὶ κεχαρισμένα δώομεν ἱρά.
Ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα, φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Οὔ τίς τοι θεός εἰμι, τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις.
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδεγμένος ἀνδρῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, υἱὸν κύσε. κὰδ δὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε, πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ' οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πατὴρ ἐμός, ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
Ὧ αὐτοῦ γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν,
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον ἠδὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων, καὶ ἀεικέα ἕσσο,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα,
Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόσδε παθὼν, κακὰ πολλά τ' ἀνατλὰς
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥ τέ με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει, δύναται γάρ,
Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ἀνδρὶ νέῳ, καὶ καλὰ περὶ χροῒ εἵματ' ἔχοντι,
Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἠμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἠδὲ κακῶσαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἕζετο, Τηλέμαχος δὲ
Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο.
Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον, ἤ τ' οἰωνοὶ
Φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
Ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα.
Ποίῃ γὰρ νῦν δεῦρο πάτερ φίλε νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο.

Οὐ μὲν

Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω.
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες,
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα.
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἱκόμην ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,
Ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἵ τινες ἀνέρες εἰσί.
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας,
Φράσσομαι, ἤ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
Μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἦ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ὦ πάτερ, ἤτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγη μ' ἔχει, οὐδέ κεν εἴη,
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι,
Μνηστήρων δ' οὔτ' ἂρ δεκὰς ἀτρεκὲς οὔτε δύ' οἶαι
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες, τάχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν,
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
Κοῦροι κεκριμένοι, ἓξ δὲ δρηστῆρες ἕπονται.
Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν.
Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν.
Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι.
Καί σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτροσυνάων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
Φράζευ, ὅ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον.
Καὶ φράσαι, εἴ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
Ἀρκέσει, ἦέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ἐσθλώ τοι τούτω γ' ἐπαμύντορε οὓς ἀγορεύεις.
Ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω, ὥ τε καὶ ἄλλοις
Ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν,
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.

Ἀλλὰ

ἔπορον.] ἔδωκαν. εἰδέω.] μάθω. ἀντιφέρεσθαι.] ἐξισοῦσθαι. διζησόμεθα.] ζητήσωμεν. ἐπίφρονα.] συνετόν. οἶαι.] μόναι. εἴσεαι.] γνώσῃ, μαθήσῃ. κεκριμένοι.] ἐπίλεκτοι. δρηστῆρες.] ὑπηρέται. πίσυρες.] τέσσαρες. Μέδων.] ὄνομα κύριον. δαιτροσυνάων.] μαγειρικῶν ἔργων. ἀντήσομεν.] μετάσχομεν. πολύπικρα.] πολὺ πικρῶς, καὶ δεινῶς. λείπει ἐλθὼν ἢ τοιοῦτό τι. ἀμύντορα.] βοηθόν.

ἄρχειν.]

ἔρχευ.] ἔρχου. ἀρήξει.] βοηθήσει. ἄξει.] κομίσει. τετλάτω.] καρτερησάτω. βέλεσι.] βλήμασι. ἀφροσυνάων.] ἀνοιῶν, μωριῶν. παραυδῶν.] παραινῶν, συμβουλεύων. θήσει.] ἐμβάλῃ. ἐς μυχόν.] εἰς τὸ ἐσώτατον. παρφάσθαι.] παραπεῖσαι, παραλογίσασθαι, συμβουλεῦσαι. μεταλλῶσιν.] ἀντὶ τοῦ ἐρωτῶσι. ἐκ καπνοῦ.] ἔξω καὶ χωρὶς τοῦ καπνοῦ. ἐῴκει.] ὁμοία ἦν. κατῄκισται.] βέβλαπται, ἠφάνισται. πυρὸς ἀϋτμή.] ὁ καπνός. οἰνωθέντες.] μεθυσθέντες.

αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.] πρόχειρος γὰρ ἀνὴρ πρὸς φόνον παρακειμένου σιδήρου. ἐφέλκεται.] ἐρεθίζει. νῶϊν.] ἡμῖν. οἴοισι.] μόνοις. καλλιπέειν.] καταλιπεῖν, ἀντὶ τοῦ κατάλιπε. ἴστω.] ἐπιστάσθω. ἰθύν.] τὴν διανοίας διάθεσιν. πειρηθῆμεν.] διάπειραν ληψώμεθα. δείδιε.] φοβεῖται. ἀλέγει.] διὰ φροντίδος ἔχει. ἀτιμᾷ.] ἀτιμάζει. χαλιφροσύναι.] ἤτοι ἀφροσύναι, ἢ κεχαλασμέναι καὶ ἔκλυτοι φρένες, ἢ σκαιαὶ καὶ ἀβέλτεραι τῇ διανοίᾳ. κέρδος.] ὄφελος. μετερχόμενος.] διὰ σπουδῆς ἔχων.

νηλιτεῖς.]

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει.
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμοῖο.
Ἤν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι, σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν, οἱ δέ τοι οὔ τι
Πείσονται, δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
Ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας,
Πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει,
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατῄκισται ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μή πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα,
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι,
Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἑλοίμεθα, τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
Μήτε τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια.
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
Καί κέ τεο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἠμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ἠδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός.
Ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω
Γνώσεαι, οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν.
Ἀλλ' οὔτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσεσθαι ὀΐω
Ἡμῖν ἀμφοτέροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὔτως εἴσῃ ἑκάστου πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος, τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἕκηλοι
Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔπι φειδώ.

Ἀλλ' ἤτοι

Ἀλλ' ἤτοι σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι.
Εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκην δὲ κατήγετο νηῦς εὐεργής,
Ἣ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
Ἄστυ δ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβός.
Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν.
Ἤδη τοι βασίλεια φίλος πάϊς εἰλήλουθε.
Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς,
Πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε.
Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφησάν τ' ἐνὶ θυμῷ.
Ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς.
Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν.
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται.
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε, φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἥ τις ἀρίστη,
Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῶς οἶκόνδε νέεσθαι.
Οὔπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμένος πολυβενθέος ἐντός.
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσι.
Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν, οἵδε γὰρ ἔνδον.
Ἤ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἴσιδον αὐτοὶ
Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν.
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον

Εἴων

νηλιτεῖς.] σημαίνει τοὺς ἁμαρτωλούς. ὡς ἀπὸ τοῦ εὐσεβὴς γίνεται εὐσεβέες εὐσεβεῖς, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ νηλιτής, νηλιτέες νηλιτεῖς. γίνεται δὲ παρὰ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου, καὶ τὸ ἀλιτεῖν. ὃ σημαίνει τὸ ἁμαρτάνειν. καὶ διὰ τοῦ το ἀλιτεῖν διὰ τοῦ ι γραφομένου, τὸ νηλίτης γράφεται διὰ τοῦ η· ὅτι οἱ Αἰολεῖς ἔτρεπον τὸ ι εἰς η. δεδάασθαι.] μαθήσεσθαι. σταθμούς.] νῦν τοὺς οἴκους. δείσασα.] φοβηθεῖσα. συναντήτην.] συνέδραμον, συνήντησαν. ἐρέοντε.] εἰπεῖν ὀφείλοντες. μεθ' ὕας.] ἐπὶ τοὺς σῦς. κατήφησαν.] ἐλυπήθησαν, ἐστύγνασαν. ἐκ δ' εἷλον.] ἐξελάβοντο δέ. ἐκ δ' ἦλθον.] ἐξῆλθον δέ. τετέλεσται.] ἐτελειώθη, ἐπράχθη. ἀγγείλωσιν.] ἀπαγγείλωσιν. εἴπωσιν. στέλλοντας.] συστέλλοντας. κιχῆναι.] καταλαβεῖν.

μεταίζειν]

Γ Γ

μεταΐζειν.] συγκαθέζεσθαι. κακότητος.] τῆς ἐπιβουλῆς. σκοποί.] κατάσκοποι. ἐπ' ἄκριας.] ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα μέρη τῶν ὀρῶν. καταδύντι.] δύναντι. ἄσαμεν.] ἐκαθευδήσαμεν. ἐμίμνομεν.] ἐμένομεν. φθίσωμεν.] ἀνέλωμεν. ἀνύσσεσθαι.] ἀνυσθῆναι. ὁμηγυρίσασθαι.] ἀθροῖσαι, συναγαγεῖν. μεθησέμεναι.] παρεάσειν. ἀπομηνίσει.] ὀργισθήσεται.

ἐράπτομεν.] κατασκευάζομεν.

ἐξελάσωσι.] διώξωσι. φθέωμεν.] φθάσωμεν, προλάβωμεν. ἑλόντες.] ἀνελόντες. κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας.] τουτέστι καθ' ἑαυτοὺς. μὴ τοῖς ἅπασι μερίσωμεν. ἐφ' ἡμέας.] καθ' ἑαυτοὺς. ἀφανδάνει.] ἀπαρέσκει. θυμηδέα.] τὰ τῇ ψυχῇ ἡδονὴν παρέχοντα. ἔδωμεν.] ἐσθίωμεν. μνάσθω.] μνηστευέσθω. γήμαιτο.] γαμηθείη. πόροι,] παράσχοι. μόρσιμος.] εἱμαρμένος.

εἰρώμεθα.] ζητήσωμεν. αἰνήσωσιν.] ἐπινεύσωσι, συγκατάθωνται.

ἐν δή-

Εἵως οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων.
Τοῖσιν Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Ὢ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἷζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας,
Αἰὲν ἐπασσύτεροι, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηῒ θοῇ πλείοντες ἐμίμνομεν Ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν, τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
Τηλεμάχῳ, μηδ' ἧμας ὑπεκφύγοι, οὐ γὰρ ὀΐω
Τούτου γε ζώοντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε.
Λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.
Ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ὁμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
Εἰς ἀγορήν, οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν ὀΐω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν.
Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα.
Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἥμεας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος,
Ἢ ἐν ὁδῷ, βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἅλις θυμηδέ' ἔδωμεν,
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος
Μνάσθω ἐέδνοισι διζήμενος, ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος.
Ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου ποιήεντος.
Ἡγεῖτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
Ἥνδανε μύθοισι, φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν,
Ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον, δεινὸν δὲ γένος βασιλήϊόν ἐστι
Κτείνειν, ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς,
Εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμιστες,
Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω.
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια

Μνηστήρεσσι

Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι,
Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δ' ἰέναι μεγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Ἀντίνο' ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν ἄριστον
Βουλῇ καὶ μύθοισι, σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος, οὐδ' ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
Δῆμον ὑποδείσας, δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς, οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν.
Τόν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ,
Ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν.
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάᾳ δὲ γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις,
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα.
Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει
Ζώοντός γ' ἐμέθεν, καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται.
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ, ἐπεὶ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφεσσάμενος κρέας ὀπτόν,
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῶ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων, θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
Ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἑσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱέϊ δῖος ὑφορβὸς
Ἤλυθεν, οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπὶ σταθμὸν † ὁπλίζοντο,
Σῦν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον, αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα

Ῥάβδῳ

ἐν δήμῳ.] ἐν τῇ πόλει. μεθ' ὁμήλικας.] ἐν τοῖς ὁμήλιξι. ἔησθα.] ὑπάρξεις. μάργε.] μαινόμενε. ῥάπτεις.] κατασκευάζεις. ἱκέτας ἐμπάζεαι.] τοὺς προσδεχομένους ἱκέτας ὠνόμασεν, ὁμωνύμως αὐτοῖς τοῖς ἱκετεύουσιν, ὡς ἄν τις εἴποι τοὺς ἱκετοδόχους. ὥσπερ χρῆσται λέγονται οἱ ὀφείλοντες, καὶ οἱ δανείζοντες. μάρτυρος.] μάρτυς κατὰ ἴωνας. ὑποδδείσας.] φοβηθείς, εὐλαβηθείς. ἐπισπόμενος.] ἐπακολουθῶν. ἄρθμιοι.] φίλοι. ἀπορραῖσαι.] διαφθεῖραι. ζωήν.] τὸν βίον, τὸν τῆς οὐσίας πορισκτικόν. ἄτιμον.] ἀτίμως. ἐφεσσάμενος.] ἐπικαθίσας. ἐπέσχεν.] ἐπέδωκεν. τρομέεσθαι.] φοβεῖσθαι. σιγαλόεντα.] ποικίλως κατασκευασμένα. ἐπισταδόν.] ἐπισυμένως.

λυγρά.]

rr 2

† ἐπισταδόν.

λυγρά.] αὐτελῆ, οὐ λαμπρά. χροΐ.] τῷ σώματι. εἰρύσαιτο.] φυλάξαιτο. καταβλώσκοντα.] ἀνιόντα ἢ κατελθόντα, ἢ πορευόμενον. ὡμήρησε.] ὁμοῦ συνέβαλε, συνέτυχεν. ὑπὲρ πόλιος.] ἀντὶ τοῦ ἔξω τῆς πόλεως. ἕρμαιος λοφός.] ὁ σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἑρμαῖον ὀνομάζεται, ἢ πάθος ἱσάμενος βωμός. ἢ λόφος ἑρμαίου. ἢ ὡς αὐτοῦ τινος λόφου ἑρμοῦ ἱδρυμένου. βεβρίθει.] ἐβεβάρητο, ἐπεπλήρωτο. ὠΐσθην.] ὑπενόησα. πόνου.] τοῦ περὶ τὸ δεῖπνον. ἤδη ὑπὲρ πόλιος ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν.] Ἑρμῆς κατὰ Διὸς κέλευσιν ἀνελὼν Ἄργον τὸν τῆς Ἰοῦς φύλακα ἤχθη ὑπὸ δίκην, Ἥρας αὐτὸν καὶ τῶν ἄλλων ἀγαγόντων θεῶν εἰς κρίσιν, ὅτι πρῶτος ἐπιβεβλήκει δαιμόνων θνητοῦ μιάσματι τοῦ Ἄργου, καὶ ἀνῃρήκει. κρίνοντας δὲ θεοὺς εὐλαβεῖσθαι μὲν τὸν Δία, τὸ ὑπόδικον γεγενῆσθαι τὸν Ἑρμῆν ταῖς ἑαυτοῦ παραγγελίαις, ἅμα δὲ ἀφοσιουμένους τὸ ἄγος, καὶ τῆς ἀνδροφονίας ἀπολύοντας, ἃς εἶχον ὀργὴν προσβαλεῖν αὐτῷ τὰς ψήφους, καὶ οὕτως ἐπισωρευθῆναι πρὸς τοῖς ποσὶ τοῦ Ἑρμοῦ ψήφων πλῆθος. ὅθεν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἄχρι τοῦ νῦν εἰς τιμὴν Ἑρμοῦ κατὰ τὰς ὁδοὺς διὰ τὸ τὸν θεὸν εἶναι τοῦτον καθηγεμόνα, καὶ τρόπον τῶν ἐκκλινόντων, σωροὺς ποιεῖν λίθων. καὶ διάγοντας προβάλλειν λίθους. καὶ τούτους καλεῖν ἑρμαίους λόφους. ἔστι δὲ λόφος πᾶν τὸ εἰς ὕψος μετέωρον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀντικλείδῃ.

Ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ, μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσαιτο.
Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦλθες δῖ' Εὔμαιε, τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου, ἢ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
Ἄστυ καταβλώσκοντα, τάχιστά με θυμὸς ἀνώγει
Ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὡμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς
Κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι δ' Ἕρμαιος λόφος ἐστίν,
Ἦα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
Ἐς λιμέν' ἡμέτερον, πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ,
Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καὶ σφέας ὠΐσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ρ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν πρὸς τὸ συμπόσιον τῶν μνηστήρων εἰσέρχεται. ὁ δὲ ποιητὴς ἀπαγγέλλει πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τὸν δεσπότην. καὶ Εὔμαιος εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει. Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μένει.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ρ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Δαῖτα πτωχεύει.] τὰ πρὸς τροφὴν ἐπαιτεῖ. ἀνέχεσθαι.] ὑποδέχεσθαι. μηνίει.] ὀργισθῇ. ἐρύκεσθαι.] κατέχεσθαι. τηλίκος.] τῆς δεούσης ἡλικίας. σημάντορι.] τῷ ἐπιτάσσοντι ἢ ἐπιστάτῃ. παλάμηφιν.] ταῖς χερσίν. πυρὸς θερέω.] περιθερμανῶ. ἀλέη.] ἡ θερμασία τοῦ ἡλίου. σημαίνει δὲ καὶ τὴν ἀποφυγήν. βεβήκει.] ἐπορεύετο. στίβη ὑπηοίη.] ὁ παγετὸς ὁ ὄρθρινός. αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν.] ἐνήλλακται ἡ τάξις. τὸ γὰρ ἑξῆς αὐτὸς δ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν καὶ εἴσω ἴεν. καστορνῦσα.] καταστρωννύουσα. κώεα.] προβάτων δορὰς. κύνεον.] ἐφίλουν. ἀγαπαζόμεναι.] περιπτυσσόμεναι. χρυσῇ.] καλῇ χρυσοφόρῳ. ὄρνυθι.] ἔγειρε. ὄρινε.] τάραττε. ἄντιτα.] ἀντιτιμώρητα.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ῥῶ βάλλει αἰπόλε τε μνηστήρ τε κύων δ' ἀΐγγω.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἄστυ δὲ ἱέμενος, καὶ ἑὸν προσέειπε συβώτην
Ἄττ' ἤτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' εἰς πόλιν ὄφρα με μήτηρ
Ὄψεται, οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρυόεντος,
Πρίν γ' αὐτόν με ἴδηται, ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ἐπιτέλλω
Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' εἰς πόλιν ὄφρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ, δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι

πύρνον

Πύρνον καὶ κοτύλην, ἐμὲ δ' οὔπως ἔστιν ἅπαντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῷ
Ἔσσεται, ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
Πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγροὺς
Δαῖτα πτωχεύειν, δώσει δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ,
Ὥστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ, ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε ὃν σὺ κελεύεις
Αὐτίκ', ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται.
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακὰ, μή με δαμάσσῃ
Στίβη ὑπηοίη, ἕκαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβὰς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι,
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν, ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα.
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἦλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος, οὔ σ' ἔτ' ἐγώ γε
Ὄψεσθ' ἐφάμην, ἐπεὶ ᾤχεο νηῒ Πύλονδε,
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς
Λάθρῃ ἐμεῦ ἀέκητι φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ὄρινε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν δ' ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δεῦρο κιόντι,
Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι,
Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵμαθ' ἑλοῦσα,

Εὔχετο

ἄπτερος.]

ἄπτερος μῦθος.] ἤτοι ἰσόπτερος. ταχύς. ἢ οὐκ ἀπέπτη ὁ λόγος. ἀλλ' ἀπέμεινεν. μὴ ἔχων πτερόν. λέγει δὲ ὅτι ταχέως ἤκουσεν. τράπετο.] ἐτράπη. σπέρχω.] σημαίνει τὸ κατεπείγομαι. σπεύδω καὶ συστρέφω ἴσως ἀπὸ τοῦ περιέχεσθαι. συμπεριέχω οὖν, καὶ συγκοπῇ σπέρχω. ὄτρυνον.] ἔπειξον. ἐπαυρέμεν.] ἐντρυφῆσαι. παρεόντων.] τῶν παραμενόντων. καὶ ταχέως μὴ σηπομένων. ὑπερώϊον.] ἀνάγειον οἴκημα. λέξομαι.] κατακοιμηθήσομαι. στονόεσσα.] στεναγμῶν αἰτία.

κόμιζε.]

Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐρχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο.
Ἐσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ, τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὅμιλον,
Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἧστο καὶ Ἄντιφος, ἠδ' Ἁλιθέρσης,
Οἵτε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών, τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ' ἀλλὰ παρέστη,
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Τηλέμαχ' αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὥς τοι δῶρ' ἀποπέμψω, ἅ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
Εἴκεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
Λάθρῃ κτείναντες πατρώϊα πάντα δάσονται,
Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἤ τινα τῶνδε.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπών, ξεῖνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἠδὲ χιτῶνας.
Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ χρυσείῃ ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος
Νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
Τηλέμαχ', ἤτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
Λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον, οὐδέ μοι ἔτλης
Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα

Νόστον

Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν εἴπου ἄκουσας.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι μῆτερ ἀληθείην καταλέξω.
Ὠιχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
Δεξάμενος δέ με κεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἷα
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν, ὣς ἐμὲ κεῖνος
Ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκε
Ζωοῦ ἠδὲ θανόντος ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσαι.
Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλυτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι προὔπεμψε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν,
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ὅττι δὴ † χρηΐζων ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν,
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα,
Καὶ τότε δή με ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες,
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνήν,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
Ὣς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,
Πάντες τ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε,
Ταῦτα δ' ἅ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω,
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω,
Φῆ μιν ὅδ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει. ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης δουρικλυτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην, ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
Ἀθάνατοι, οἵ μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

κόμιζε.] ἐπεμελεῖτο. ἄττεο.] τινός. Φιλομηλείδῃ.] ὁ Φιλομηλείδης. ὡς Φιλομήλου υἱός. ὁ γὰρ Πάτροκλος οὐ δύναται δηλοῦσθαι ὡς Φιλομήλας υἱός. ὅτι τε τὰ ἀπὸ μητέρων οὐ σχηματίζει ὁ ποιητής. καὶ ὅτι τὸ ἐπιφερόμενον οὐκ ἂν εἴποι τις ἐπὶ Πατρόκλου. κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί.] καὶ ἐν Ἰλιάδι δὲ λέγει, νῦν τις ἐνηέος Πατρόκλοιο δειλοῖο μνησάσθω. ἕρπων.] κατ' ὀλίγον προσερχόμενος.

ἐφρασάμην.]

Ἤτοι

† ὄπτεο

ἐφρασάμην.] ἐθεασάμην, ἔγνων. ἐγεγώνευν.] ἐσήμαινον, ἔλεγον. δειπνηστός.] βαρυτόνως μὲν ἡ τοῦ δείπνου ὥρα, ὀξυτόνως δὲ τὸ δεῖπνον. ἐντυνώμεθα.] εὐτρεπίσωμεν. ὀτρύνοντο.] παρεσκευάζοντο. ῥυτῆρα.] φύλακα, σταθμῶν δὲ τῶν ἐπαύλεων. χαλεπαί.] δύσκολοι. κακαὶ τῶν δεσποτῶν αἱ ἀπειλαί. ἀνάκτων.] δεσποτῶν. ὁμοκλαί.] ἀπειλαί. μέμβλωκε μάλιστα ἦμαρ.] τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας παρελήλυθεν. ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον.] πρὸς ἑσπέραν μᾶλλον χειμών ἐστι. ῥίγιον.] χειμών, ψύχος. τετμημένον.] κεκομμένον. σκηρίπτεσθαι.] ἐπερείδεσθαι. ἀρισφαλέα.] τραχύν, σκληρόν. σφῆλαι πάνυ δυνάμενον. δύσβατον. ὀλισθηρόν. ὥστε κινδυνεύειν, καταπεσεῖν. οὐδὸν δὲ νῦν ἀντὶ τοῦ τὴν ὁδόν. θυμαρές.] εὐάρεστον. λευγαλέῳ.] εὐτελεῖ. σκηπτόμενον.] ἐπερειδόμενον. ἕστο.] ἐνεδέδυτο. Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ.] Πτερελάου παῖδες, Ἴθακος καὶ Νήριτος ἀπὸ Διὸς ἔχοντες τὸ γένος, ᾤκουν τὴν Κεφαληνίαν. ἀρέσαν δὲ αὐτοῖς τοῦτο, καταλιπόντες τὰ σφέτερα ἤθη, παραγίνονται εἰς τὴν Ἰθάκην. καὶ τόπον ἰδόντες εὖ πεποιημένον εἰς συνοικισμὸν διὰ τὸ τῶν παρατεθειμένων ὑψηλότερον εἶναι, καὶ κατοικήσαντες δεῦρο τὴν Ἰθάκην ἔκτισαν. καὶ ἐκ μὲν τοῦ Ἰθάκου, ἡ νῆσος ἐπωνομάσθη Ἰθάκη. τὸ δὲ παρακείμενον ὄρος ἐκ τοῦ Νηρίτου Νήριτον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀκουσιλάῳ. ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος.] Ἥλιος Ῥόδῃ μιχθεὶς τῇ Ἀσωποῦ, παῖδας ἴσχει, Φαέθοντα, καὶ τὸν † Λαμπετήεντα, καὶ Αἴγλην καὶ Φαέθουσαν. ἀνδρωθεὶς δὲ ὁ Φαέθων ἤρετο τὴν μητέρα τίνος εἴη πατρός. πυθόμενος δὲ ὡς Ἡλίου, παρεγένετο ἐπὶ τὰς τοῦ πατρὸς ἀνατολάς. γνωρισθεὶς δὲ οὕτως ἐδεῖτο τοῦ πατρὸς ἐπ' ὀλίγον αὐτῷ συγχωρῆσαι τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ῥυτῆρας, ὅπως κατοπτεύσειε τὸν κόσμον. ὁ δὲ Ἥλιος ἀκούσας, παρ' αὐτὰ μὲν ἀντέλεγεν, εἰδὼς ἃ πείσεται. σφόδρα δὲ αὐτῷ ἐγκειμένῳ συγχωρεῖ, διδάξας ὅτι τὸ μεταίχμιον. ἐπιβὰς δὲ ἐκεῖνος τοῦ ἅρματος, ἀτάκτως ἤλαυνεν, ὥστε ταπεινῶν τὰ πάντα ἐπὶ τῆς γῆς φρύγειν. καὶ τῆς ἀφροσύνης ἐπισχεῖν αὐτὸν κεραυνῷ τὸν Δία, καταπεσόντος δὲ αὐτοῦ μετὰ τῆς θείας φλογὸς ἐπὶ

† λαμπετίην.

Ἦ τοι ὅ γ' οὐ σάφα οἶδεν, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἤτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
Ἥμενος ἢ ἕρπων τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα
Ἐστὶν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
Οἷον ἐγὼ οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηὸς
Ἥμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη,
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα,
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον οἳ τὸ πάρος περ.
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, ὃς γάρ ῥα μάλιστα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτί.
Κοῦροι ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοις,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ' ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα.
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας.
Ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὠτρύνοντ' Ὀδυσεύς τ' ἰέναι, καὶ δῖος ὑφορβός.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Ξεῖν' ἐπεὶ ἂρ δὴ ἔπειτα πόλιν δ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός, ἦ σ' ἂν ἔγωγε
Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δείδια μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ, χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν, δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
Ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Γιγνώσκω φρονέω, τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
Δὸς δέ μοι εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶν
Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.

Τὼ βήτην

Τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥύατ' ὄπισθε μένοντες, ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἠδὲ γέροντι
Σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
Ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
Τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτροφέων ἦν ἄλσος,
Πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης, βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὁδῖται.
Ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές, ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος.
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγηλάζει,
Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
Πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα,
Ὃς πολλῇσι φλιῇσι παρστὰς θλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας.
Τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἣν γαστέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
Ὣς φάτο, καὶ παριὼν λὰξ ἔμβορεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ, οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν.
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως, ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
Ἠὲ μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἕλοιτο,
Ἢ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὔδας ἀείρας.
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο, τὸν δὲ συβώτης
Νείκεσ' ἐσάντα ἰδών, μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών.
Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
Υ̓́μμ' ἐπὶ μηρί' ἔκηε, καλύψας πίονι δημῷ,
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,

Ὣς ἔλθοι

γὸς ἐπὶ τὸν Ἠριδανὸν ποταμὸν καὶ φθαρέντος, αἱ ἀδελφαὶ παραγενόμεναι κατὰ τὸν τόπον τοῦ Κελτικοῦ πελάγους, ἐθρήνουν ἡμέρας ἀδιαλείπτους καὶ νυκτός. ὅθεν κατελεήσαντα τὸν Δία ταύταις ἀνάμνησιν ἐνεποίησεν τῶν κακῶν, μεταμορφῶν αὐτὰς εἰς αἰγείρους αἵπερ εἰσὶ δένδρα. λέγεται δὲ καὶ ἐντεῦθεν ἀπογεννᾶσθαι τὸν ἤλεκτρον τῆς ἀρχαίας οἰμωγῆς. ἀποδακρύονται δὲ τοῦτον καρπὸν ἀπὸ τοῦ δένδρου. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ τοῖς τραγικοῖς. ὑδατοτροφέων.] τῶν ὕδατι τρεφομένων. ὁδῖται.] ὁδοιπόροι. μετέπρεπον.] ἐπίσημοι ἦσαν. νομῆες.] ποιμένες. ἔκπαγλον, καὶ ἀεικές.] δεινῶς ὑβριστικόν. ἡγηλάζει.] ἄγει. μολοβρόν.] τὸν ἐπαίτην, τὸν γαστρίμαργον. ἀμέγαρτε συβῶτα.] ὦ ἐν τῷ βοτεῖν ἀφθόνητε. ὃ δηλοῖ τὸ καλῶς πράττειν. ἢ ᾧ οὐκ ἄν τις φθονήσειε τῶν συβωτῶν, οἷον ἄξιε τοῦ συφορβεῖν. πτωχόν.] ἐπαίτην. δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα.] λυμεῶνα τῶν εὐωχιῶν, ἢ οἱ τὰ καθάρματα προσφερόμενοι τῶν εὐωχιῶν. πολλῇσι.] πολλαῖς. φλιῇσι.] ταῖς παραστάσεσι τῆς θύρας. θλίψεται.] Αἰολικῶς θλιβήσεται ὃς οὐκ ἐκβήσεται τῶν φλιῶν. οὐ δὲ εἴξει, εἰώθασι δὲ οἱ πτωχοὶ προσκλίνεσθαι ταῖς θύραις ἢ προστρίβεσθαι. αἰτίζων.] αἰτῶν. ἀκόλους.] ψωμούς, οὓς οὐκ ἄν τις κωλύσῃ διὰ τὴν βραχύτητα. ἄορας. οἱ μὲν χωρὶς τοῦ σ τὰ ξίφη παρὰ τὸ ἄορ. οἱ δὲ μετὰ τοῦ σ τρίποδας ἄορας. οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγώνων λαμβανομένας ἆθλα γυναῖκας, λέγει γάρ που ἢ τρίπους, ἢ γυνὴ ἢ ἄορας. οἱ δὲ, τοὺς τρίποδας τοὺς ὦτα ἔχοντας δι' ὧν αἴρεσθαι δύνανται. δοίης.] παράσχοις. σηκοκόρον.] ἐπιμελητὴν ἐπαύλεως ἢ τὸν σαίροντα τοὺς σηκούς. σηκοὶ δὲ λέγονται αἱ μάνδραι, καὶ οἱ τόποι ἔνθα συγκλείονται αἱ αἶγες καὶ τὰ πρόβατα. θαλλόν.] πᾶν τὸ ἐκ γῆς φυέν. ἢ τὴν φυλλάδα. πᾶς γὰρ κλάδος δένδρου θαλλὸς προσαγορεύεται, ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν δὲ μόνος ὁ τῆς ἐλαίας. φορῆναι.] φέρειν, κομίζειν. ὀρόν.] ὀρὸν, ἀντὶ ὀῤῥόν. τὴν ὑδατώδη καὶ ἐφθαρμένην ὑπόστασιν τοῦ γάλακτος. ἢ τὸ ἄπηκτον γάλα, τὸ ὑπολειπόμενον ὑδατῶδες. ἐπιγουνίδα.] τὴν τοῦ σώματος εὐεξίαν ἀπὸ μέρους, τοῦ κατὰ τὸ γόνυ δέρματος, τὸ πᾶν ἐσήμαινεν, ἢ τὸ ὑποκάτω τοῦ γόνατος. πτώσσων.] πτωχεύων. βόσκειν.] τρέφειν. ἄναλτον.] ἀπλήρωτον. ἀμφὶ κάρη.] τινὲς μὲν ἀμφοτέρωθεν οἱονεὶ κεφαλὰς ἔχοντα.

ἄμμειν

ἄμεινον δὲ κατὰ παράθεσιν ἀναγινώσκειν ἀμφὶ κάρη. περὶ τὴν κεφαλήν. σφέλα.] τὰ ὑποπόδια, ἢ τὰ ἐντινάγματα, τὰ δυνάμενα σφῆλαι. ὅ ἐστιν κινῆσαι. σφέλα.] τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐξοχὰς καὶ ἐπαναστάσεις ἔχοντα, ἢ ἴσως παρὰ τὸ ἀπὸ σφηνῶν συμπῆχθαι. σφῆνες δὲ τὰ μικρὰ ξύλα. σφέλα δὲ τὰ μικρὰ ὑποπόδια. παλαμάων.] τῶν χειρῶν. πλευρὰς ἀποτρίψουσι.] ἐμφατικῶς ὅτι αἱ τούτου πλευραὶ ἀποτρίψουσι τὰ ὑποπόδια. ἀμφ' οὔδας.] περὶ τὸ ἔδαφος. ἐρείσας.] πλησιάσαι ποιήσας. ἐπετόλμησεν.] ὑπέμεινεν. νύμφαι κρηναῖαι.] ταύταις προσεύχεται, ἤτοι καθ' ὃ ἄγροικός ἐστιν, ἢ ὅτι τότε τὴν κρήνην προήει. ἀγλαΐας.] τοὺς καλλωπισμούς. διασκεδάσειεν.] διασκορπίσει. αἰπόλος.] αἰγονόμος. κύων.] ἀναιδής. κιόντας.] πορευομένους. καθῖζεν.] ἐκαθέζετο. ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστίν.] διὰ τούτων βούλεται δηλοῦν ὡς οὐ μονοστέγων τῶν βασιλείων ὄντων, ἀλλὰ πολυστέγων. ἐπήσκηται.] μετ' ἐπιμελείας διακεκόσμηται. θριγκοῖσι.] στεφάνοις περιβόλοις. εὐερκέες.] ἀσφαλεῖς. οἱ δὲ εὐεργέες, καλῶς εἰργασμέναι. ὑπεροπλίσαιτο.] ἤτοι ὑπερηφανήσει, ἢ εὐχερῶς ἐπιβουλεύσει. ἀνήνοθεν.] ἀνέρχεται. φόρμιγξ.] κιθάρα. ἠπύει.] ἐπήχει. ἀνοήμων.] ἀνόητος. δύσεο.] εἴσελθε. ὑπολείψομαι.] ἀπολειφθήσομαι. βάλλῃ.] τύψει. πλήξει. βολάων.] βλημάτων. τολμήεις.] ὑπομενητικός. ἐΰζυγοι.] εὖ ξυνεζευγμέναι, καὶ ἡρμοσμέναι. ὁπλίζονται.] παρασκευάζονται.

ἂν δὲ

Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων,
Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄστυ κάτ', αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν·
Ὢ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώια εἰδώς,
Τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
Αἲ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆΐ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ ἦκα κιόντας,
Αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δ' εἴσω ἴεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθῖζεν
Ἀντίον Εὐρυμάχου, τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
Τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο,
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
Ἔδμεναι, ἀγχίμολον δ' Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω, περὶ δέ σφεας ἤλυθ' ἰωὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς, ἀνὰ δέ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος, αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην.
Εὔμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ἐστὶν, ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶ
Δικλίδες, οὐκ ἄν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
Γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Ῥεῖ' ἔγνως, ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων,
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἠὲ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Δύσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Εἰ δ' ἐθέλεις ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε.
Μὴ δὲ σὺ δηθύνειν, μή τίς σ' ἔκτοσθε νοήσας
Ἢ βάλλῃ ἢ ἐλάσει. τάδε σε φράζεσθ' ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Γιγνώσκω, φρονέω, τά γε δὴ φρονέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἔρχευ προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Κύμασι καὶ πολέμῳ, μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω,
Γαστέρα δ' οὔπως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν
Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσι,
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐΰζυγοι ὁπλίζονται

πόντον

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἂν δὲ κύων κεφαλήν τε καὶ οὔατα κείμενος ἔσχεν,
Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν
Ὤιχετο, τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἥ οἱ προπάροιθε θυράων
Ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ', ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες.
Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μὲν ῥ' ὅγ' ἔσηνε καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω.
Ἆσσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν, αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ῥεῖα λαθὼν Εὔμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ.
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
Καλὸς μὲν δέμας ἐστὶν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἦ αὔτως οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοιόσδ' εἴη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα,
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Αἶψά κε θηήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν.
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον, ὅττι ἴδοιτο, καὶ ἴχνεσι γὰρ περιῄδη.
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ὤλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
Δμῶες δ' εὖτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ.
Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὦκα δ' ἔπειτα
Νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας, ὁ δὲ παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν κρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι.
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο, τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύς,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἠδὲ γέροντι

σκηπτό-

ἂν δὲ κύων.] πῶς τὸν μεταμεμορφωμένον ἐπιγινώσκει. ὅτι παρὰ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ ἄλογα ζῶα μᾶλλον ἀντιλαμβάνεται, καὶ ἐκ τῆς ὀδμῆς αὐτὸν ἐπέγνω. ἀλλὰ μετὰ τοσαῦτα ἔτη πῶς ἔζη. Ἀριστοτέλης φησὶν τέσσαρα καὶ εἴκοσι ζῆν ἔτη κύνα. ἔσχεν.] ἀνέτεινεν. Ἄργος.] ὄνομα κύριον τοῦ Ὀδυσσέως κυνός. ἀγίνεσκον.] ἀπῆγον. πρόκας.] δορκάδων εἶδος. ἢ ἐλάφων. ἢ τὰ ἔκγονα τῶν ἐλάφων. ἀπόθεστος.] ἀνεπιμέλητος. κέχυτο.] χύδην ἔκειτο. ἄγοιεν.] ἀπάγοιεν. τέμενος.] χωρίον. κοπρήσοντες.] κοπρίσαι ὀφείλοντες. ἐνίπλειος.] πλήρης. κυνοραιστέων.] τῶν κροτώνων. τινὲς δὲ λέγουσιν ἄλλα ζῶα ἐγγίνεσθαι, ἃ λέγεσθαι κυνοραισταί. κροτώνων ῥαίουσι γὰρ τοὺς κύνας πίνοντες τὸ αἷμα αὐτῶν. εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ καλούμενα τριβίκια. ἔσηνε.] ἐκολάκευσεν. κάββαλεν.] κατέβαλεν. ἐπέκλινεν. δυνήσατο.] ἠδυνήθη. ἐρεείνετο.] ἐπηρώτησεν. θαῦμα.] ἔκπληξις. εἴδει.] τῇ μορφῇ. τραπεζῆες.] οἱ περὶ τὰς τραπέζας ὄντες. ἀγλαΐης.] καλλονῆς. κνώδαλον.] κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον. τὸ κῆτος. νῦν δὲ θηρίον. ὑπὸ κυνῶν ἁλισκόμενον. ἔχεται.] συνέχεται. κακότητι.] βλάβῃ. νόσῳ. ἄλλοθι πάτρης.] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ξένης. ἀκηδέες.] ἀμελεῖς. οὐ κομέουσιν.] ἐπιμελείας οὐκ ἀξιοῦσι. ἀρετῆς.] τῆς ἑκουσίου πρὸς τὰ ἔργα ὁρμῆς. ἀποαίνυται.] ἀφαιρεῖται. δούλιον ἦμαρ.] ἡ δουλεία. ἐτίθει.] παρετίθει. κανέου.] κανισκίου. ἐδύσετο.] εἰσῆλθεν.

μελίνου.]

Σκηπτόμενος, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων
Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον δ' οὖλον ἑλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
Καὶ κρέας, ὥς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχός τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προΐκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
Καί οἱ πάντα γένοιθ' ὅσσα φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι ποδῶν προπάροιθεν ἀεικελίης ἐπὶ πήρης,
Ἤσθιε δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν.
Εὖθ' ὁ δεδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός,
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ', αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ' οἵτινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἵ τ' ἀθέμιστοι.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡσεὶ πτωχὸς πάλαι εἴη.
Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν,
Ἀλλήλους τ' εἴροντο τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
Τοῦδε περὶ ξείνου, ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα,
Ἤτοι μέν οἱ δεῦρο συβώτης ἡγεμόνευεν.
Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος δ' ἐπέεσσιν νείκεσσε συβώτην.
Ὦ ῥίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
Ἤγαγες, ἦ οὐχ ἅλις ἥμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνιηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες,
Ἦ ὄνοσαι ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ πόθι τόνδ' ἐκάλεσσας.
Τὸν δ' ἀπομειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν

μάντιν

μελίνου.] ἀπὸ μελίας ξύλου γενομένου. κλινάμενος.] προσανακλιθείς. κυπαρισσίνῳ.] ἀπὸ κυπαρίσσου γενομένου. ξέσσεν.] εἰργάσατο. ἐπὶ οἷ.] πρὸς ἑαυτόν. οὖλον.] ὅλον, κατὰ ἔκθλιψιν τοῦ υ. περικαλλέος.] πάνυ καλοῦ. ἐχάνδανον.] ἐχώρησαν. προΐκτῃ.] μεταίτῃ, παρὰ τὸ ἱκετεύειν καὶ προσαιτεῖν. διδοῖ.] δίδωσιν. ὄλβιον εἶναι.] ἀπὸ κοινοῦ ποίησον. ἀεικελίης.] εὐτελοῦς. αὖθι ποδῶν, προπάροιθεν, ἀεικελίης ἐπὶ πήρης.] ἐπάνω τῆς πήρης. ἁπλώσας γὰρ τὴν πήραν ἀντὶ τραπέζης, ἐπάνω ἔθηκεν. ὡς ὅτε.] μέχρις οὗ. πύρνα.] πύρινα σιτία. ἀγείροι.] συναθροίσοι. ἀθέμιστοι.] ἄδικοι. ἀπαλεξήσειν.] ἀποκωλύσειν. κακότητος.] τοῦ θανατικοῦ κινδύνου. αἰτήσων.] ἐπαιτῆσαι ὀφείλων. ἐνδέξια.] ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους. ἐλεαίροντες.] ἐλεοῦντες. ὦ ῥίγνωτε.] ἐπίσημε. ἄγαν ἔκδηλε, ὅτι συβώτης ὑπάρχεις. ἀλήμονες.] πλανῆται. ὄνοσαι.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὠφελεῖ. πόθι.] πόθεν. δημιοεργοί.] δημιουργοί, τεχνῖται.

κακῶν.]

Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
Ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων.
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἑαυτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἶς μνηστήρων
Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὖτ' ἐμοί, αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, εἵως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν,
Ἀντίνοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἀντίνο', ἦ μευ καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἷος,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι,
Μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε,
Δός οἱ ἑλών, οὔ τοι φθονέω, κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἅζευ τό γε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἀλλ' οὔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα,
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλεαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε.
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες.
Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
Καί κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι,
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν ὑπέφηνε τραπέζης
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχε λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν, τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
Αὖτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν.
Στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δὸς φίλος, οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέ περ ἄλλοι
Σίτου, ἐγὼ δ' ἄν σε κλέω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτου κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, ἤθελε γάρ που.
Ὅς μ' ἅμα λῃστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην.
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.

ὀπτῆρας

κακῶν.] τῶν νόσων. θέσπιν.] θεῖον, θαυμαστόν. κλητοί.] κεκλημένοι. τρύξοντα.] καταπονήσοντα. ἀμείβεο.] διὰ ἀμοιβῆς ἀποκρίνου. εἴωθε.] ἔθος ἔχει. ἐρεθιζέμεν.] παροξύνειν. μύθῳ ἀναγκαίῳ.] ἀναγκαστικῶς. ὀρέξειαν.] δοῖεν. τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προέλθοι αἰτήσων. ὑπέφηνεν.] ἔξω ἄληκυσε φανερὸν ἐποίησεν. ἔπεχεν.] ἐπετίθει. προικός.] τῆς δωρεᾶς δόσεως. κλέω.] δοξάσω, ὑμνήσω. ἀλήτῃ.] πλανωμένῳ, πτωχῷ. οἷσίν τ' εὖ ζώουσι.] δι' ὧν καλῶς ζῶσι. ἀλάπαξε.] κατέφθειρε, πένητα ἐποίησεν. πολυπλάγκτοισι.] πολλὰ πλανωμένοις.

 Δμήτορι

ὀτρηρὰς δ' ἐπὶ σκοπιὰς ὤτρυνα νέεσθαι.
οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τ' ἔκτεινον, τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
οἱ δὲ βοῆς ἀΐοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
ἦλθον, πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
χαλκοῦ τε στεροπῆς, ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
στῆναι ἐναντίβιον, περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἶφι ἄνασσεν.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε δαιτὸς ἀνίην;
στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδηαι.
ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐκτης.
ἑξείης πάντεσσι παρίστασαι, οἱ δὲ διδοῦσι
μαψιδίως, ἐπεὶ οὔ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ὢ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδεϊ καὶ φρένες ἦσαν.
οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἅλα δοίης,
ὃς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος, οὔ τί μοι ἔτλης
σίτου ἀπὸ προελὼν δόμεναι, τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
νῦν δή σ' οὐκέτι καλὰ διὲκ μεγάροιό γ' ὀΐω
ἂψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θρῆνυν ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὁ δ' ἐστάθη ἠΰτε πέτρη
ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο.
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
ἂψ δ' ὅ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
θῆκεν ἐΰπλείην, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπε.
κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
οὐ μὰν οὔτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὔτε τι πένθος,
ὁππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι
βλήεται, ἢ περὶ βουσίν, ἢ ἀργεννῇς ὀΐεσσιν,
αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς
οὐλομένης, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσίν,

Ἀντίνοον

Δμήτορι Ἰασίδῃ.] καὶ ἐν Ἰλιάδι πολλοὶ ὑπὸ βασιλείας ἦσαν. τὸ δ' ἵκω.] ἐνταῦθα παραγέγονα. προΐκτης.] μεταίτης, ἐπαίτης. ἐπίσχεσις.] κώλυσις, πρόφασις. ἐλεητύς.] ἔλεος, οἶκτος. οὐδ' ἅλα δοίης.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος δασέως ἀνέγνω, καὶ ἀπέδωκε τοὺς ἅλας. Καλλίστρατος δὲ ψιλῶς. οὐδ' ἄλλα ἐκδεχόμενος τὰ κόπρια. ἃ παρὰ τῷ οὐδῷ κεῖται. οὐδὸς δὲ ὁ βατήρ.
πρυμνότατον.] ἔσχατον. σφῆλεν.] ἔσφηλεν, ἔσεισεν. ἐϋπλείην.] πάνυ πεπληρωμένην. βλήεται.] βληθείη. ἐρύσωσι.]

Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός.
ἔσθι' ἕκηλος ξεῖνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ,
μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσωσ' οἷ' ἀγορεύεις,
ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρός, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων,
Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
οὐλόμεν', εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστι.
καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε
βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιιν,
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῳῇσιν ἔειπεν,
αἴθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
οὐκ ἄν τις τούτων γε ἐΰθρονον Ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται,
Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίζων, ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσάν τε,
οὗτος δὲ θρήνυϊ πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξίν,
ἡμένη ἐν θαλάμῳ, ὁ δ' ἐδείπνει δῖος Ὀδυσσεύς.
ἡ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν.
ἔρχεο δῖ' Εὔμαιε, κιὼν τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἠδ' ἐρέωμαι,
εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται,
ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι. πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
εἰ γάρ τοι βασίλεια σιωπήσειαν Ἀχαιοί.
οἷ' ὅ γε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
ἐν κλισίῃ, πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς.
ἀλλ' οὔπω κακότητα διήνυσεν ἣν ἀγορεύων.
ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἐξ
ἀείδει δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν ὁππότ' ἀείδῃ,
ὣς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι,

φησὶ

ἐρύσωσι.] ἑλκύσωσιν. ἀποδρύψωσιν.] ἀποδείρωσιν. τελέθοντες.] γενόμενοι, φαινόμενοι. ἐπιστρωφῶσιν.] ἐπέρχονται. εὐνομίην.] εὐνεμεσίαν, καθ' ἣν εὖ νεμόμεθα καὶ διατελοῦμεν. ἐπ' ἀρῇσιν.] ἀντὶ ταῖς εὐχαῖς.
ἀλητεύει.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἐπαιτεῖ.
ἀχρημοσύνη.] ἀπορία, ἔνδεια.
ἐνέπλησαν.] ἐκόρεσαν. ἐπὶ οἷ.] πρὸς ἑαυτήν. προσπτύξομαι.] νῦν προσδέξομαι. γράφεται καὶ φθέγξομαι. θέλγοιτο.] εὐφραίνοιτο. τὸ δ' ἵκετο.] ἐνταῦθα παρεγένετο.

προκυλίνδ

προπροκυλινδόμενος.] πλανώμενος. ἑψιαάσθων.] ἀντὶ τοῦ παιζέτωσαν, διαλεγέσθωσαν. ὁμήν.] τὴν αὐτήν. ἀνεδέγμεθα.] ἀνεδεξάμεθα. ἐρέσθω.]

φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρώϊος εἶναι,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐστίν,
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
προπροκυλινδόμενος, στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι,
ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
ζωοῦ, πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὅνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ,
οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἑψιαάσθων,
ἢ αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπεί σφισι θυμὸς ἔϋφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ.
σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ, τὰ μὲν οἰκῆες ἔδουσιν.
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
μαψιδίως, τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται, οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
σμερδαλέον κονάβησε, γέλασσε δὲ Πηνελόπεια.
αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ἔρχεό μοι τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον,
οὐχ' ὁράας ὅ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν.
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
αἴ κ' αὐτὸν γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
μήτηρ Τηλεμάχοιο, μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς
ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίῃ.
εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
χρηΐζεις, σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
γαστέρα βοσκήσεις, δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ.
οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὁμὴν δ' ἀνεδέγμεθ' ὀϊζύν.
ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὅμιλον,
τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα,
οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν,

οὔτε

οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν οὔτε τις ἄλλος,
τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
μεῖναι ἐπειγομένην περ ἐς ἠέλιον καταδύντα,
καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
ἀσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί, εἵματα γάρ τοι
λύγρ' ἔχω, οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεί σε πρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια.
οὐ σύγ' ἄγεις Εὔμαιε, τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης,
ἤ τινά που δείσας ἐξαίσιον ἠὲ καὶ ἄλλως
αἰδεῖται κατὰ δῶμα, κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα.
μυθεῖται κατὰ μοῖραν ἅπερ οἴοιτο καὶ ἄλλος,
ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα,
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ὦ βασίλεια,
οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος οἴεται ὥσπερ ἂν εἴη.
οὐ γάρ πω τινὲς ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν, ὁ δ' ᾤχετο δῖος ὑφορβὸς
μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι.
ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
αὐτὸν μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
μή τι πάθῃς, πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
ἔσσεται οὕτως ἄττα. σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας,
ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά.
αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς ἔφαθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου,
πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
βῆ ῥ' ἴμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε
πλεῖον δαιτυμόνων, τοὶ δ' ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ
τέρποντ', ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

ΟΔΥΣ-

εἰρέσθω.] ἐρωτησάτω. ἀσσοτέρω.] ἐγγυτέρω. βάντα.] ἐπιβάντα, ἀνελθόντα. ἐξαίσιον.] μεγάλως. αἰδοῖος.] νῦν ὁ αἰδούμενος. οἴοιτο.] νομίσοι, ὑπολάβοι. δειελιήσας.] πρὸς τὴν δειλινὴν ὥραν παραγινόμενος. τουτέστι τὴν μεσημβρίαν. ἢ τὴν ἑσπερινὴν διατρίψας. ἔνιοι δὲ τὴν δειλινὴν τροφὴν αἰτῶν. καὶ Καλλίμαχος φησὶ δείελον αἰτίζουσιν. ἄγουσι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργου τὴν πρὸς τῇ δειλινῇ τροφὴν αὐτοῦ τις ὁ διδόντος· προειρήκαμεν γὰρ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι τρισὶ τροφαῖς ἐχρῶντο. δείελον ἦμαρ, τὸ τῆς δειλινῆς ὥρας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Σ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ὀδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει. γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ὀδυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Σ. ΤΟΥ

Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Πτωχός.] ἐπαίτης. πανδήμιος.] ὁ κατὰ τὸν δῆμον ἐπαιτῶν. καὶ διὰ ὅλης τῆς πόλεως ἐπιών. γαστέρι μάργῃ.] γαστριμαργίᾳ μαινομένῃ. ἀζηχές.] διηνεκές, ἀδιάλειπτον. Ἶρον.] παρὰ τὸ εἴρειν. εἶκε.] ὑποχώρει. διώκετο.] ἐδίωκεν. ἐπιλλίζουσι.] τοῖς ὄμμασι διανεύουσι. ἀνελόντα.] αὐτὶ τοῦ ἀνελόμενον λαβόντα. χείσεται.] χωρήσει. ὅθεν καὶ χειὰς τὰς καταδύσεις τῶν ὄφεων. ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.] ἐοίκασι δὲ οἱ θεοὶ διανεμητικοὶ εἶναι εὐδαιμονίας. ὥστε οὐ φαίνονται ἡμῖν ἵλεω. ὀπάζειν.] παρέχειν, δωρεῖσθαι. προκαλίζεο.] προκαλοῦ. χολώσῃς.] ὀργισθῆναι ποιήσεις. φύρσω.] μολυνῶ. ἐπιτροχάδην.] ἐσπευσμένως. ἀγορεύει.] διαλέγεται.

καμινοῖ.] καμινευτρίᾳ, φρυγούσῃ κριθάς. ἔστι δὲ ἡ εὐθεῖα καμινώ. κόπτων.] πλήσσων, τύπτων. ληϊβοτείρης.] τῆς κατεσθιούσης τὸ λήϊον. ὅ ἐστι τὸ σιτοφόρον χωρίον. ἐὰν γὰρ εὑρεθῇ σῦς ἀλλότριον σπόριμον πεδίον βοσκομένη, ἐξοδοντίζεται. ἐπιγνώωσι δέ.] αὐτὶ τοῦ θεάσωνται. μαρναμένους.] μαχομένους.

πανθυμαδόν.] ἐκθύμως, πάσῃ τῇ ψυχῇ, ἄγαν ὀργίλως. ὀκριόωντο.] ἐτραχύνοντο, διεφέροντο, διεπληκτίζοντο. οἵην.] ὁποίαν. τερπωλήν.] τέρψιν. ἐρίζετον.] φιλονεικοῦσιν. ἀλλήλοιιν.] πρὸς ἀλλήλους. ξυνελάσομεν.] συμβάλωμεν.

κακοείμονας.]

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σῖγμα δ' ὕβριν Ἴρου, σὺν Ὀδυσσῆος, δῶρά τ' ἀνάκτων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν, οὐδέ οἱ ἦν ἲς,
Οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσκε, τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς, Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι,
Ὅς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἶκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
Οὐκ ἀΐεις ὅτι δή μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἑλκέμεναι δὲ κέλονται, ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης,
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δαιμόνι' οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται, οὐδέ τι σε χρὴ
Ἀλλοτρίων φθονέειν, δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥσπερ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
Χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσῃς,
Μή σε γέρων περ ἐὼν, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματος, ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη
Αὔριον, οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι ὀΐω
Αὖτις ἔσω μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης.
Ὢ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῒ καμινοῖ ἶσος, ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὣς ληϊβοτείρης.
Ζῶσαι νῦν ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μαρναμένους, πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο.
Ὣς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας προσεφώνεε μνηστήρεσσιν.
Ὦ φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη.
Οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα,
Ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐρίζετον ἀλλήλοιιν
Χερσὶ μαχέσσασθαι, ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὦκα.

Ὣς ἔφατ'

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελόωντες.
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω.
Γαστέρες αἵδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί, τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ
Κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες.
Ὁππότερος δέ κε νικήσει κρείσσων τε γένηται,
Τάων ἥν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἑλέσθω.
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρονέων προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ φίλοι, οὔπως ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον, ἀλλά με γαστὴρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς, ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνυον ὡς ἐκέλευσε.
Τοῖς αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ', ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
Καλούς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε στιβαροί τε βραχίονες, αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
Ἦ τάχα Ἶρος ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἕξει,
Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
Ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ
Δειδιότα, σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Νῦν μὲν μήτ' εἴης βουγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις, καὶ δείδιας αἰνῶς
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον, ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἴ κέν σ' οὗτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
Πέμψω σ' Ἤπειρόνδε βαλὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὅς κ' ἀπὸ ῥῖνα τάμῃσι καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ,

μήδεά τ'

κακοείμονας.] κακὰ ἱμάτια περιβεβλημένους. ἀγήνορες.] νῦν οἱ ἄγαν ἀνδρεῖοι. γαστέρες αἵ δ' αἰγῶν.] τὰς φύσκας λέγει. οἰκεῖον δὲ τὸ ἆθλον τοῖς διὰ γαστέρα δυστυχοῦσιν. κατθέμεθα. μεταδαίσεται.] συνευωχηθήσεται. ἥνδανε.] ἤρεσκε. δολοφρονέων.] ἀπατῶν. δαμάσσῃ.] τύψῃ, δείρῃ. ξεινοδόκος.] ὁ τοὺς ξένους ὑποδεχόμενος. ἐπὶ δ' αἰνεῖτον.] συγκατατίθενται. ἤλδανε.] ηὔξανεν. ἀγάσαντο.] ἐθαύμασαν. ἄϊρος.] Ἶρος δυσμαθής. ἐπίσπαστον.] ἑκούσιον ἀπὸ τῶν ὀρνίθων τῶν δελεαζομένων καὶ ἐπισπωμένων ἑαυτοῖς τὸν ὄλεθρον. βουγάϊε.] μεγάλως ἐπαιρόμενε. βοῶν ἔργα ποιῶν. Ἔχετον.] Ἔχετος βασιλεὺς ἦν τῆς Ἠπείρου, Εὐχήνορος παῖς, ὠμὸς καὶ ἀπότομος. ὃς καὶ τὴν θυγατέρα Μετώπην, ἢ Ἀμφισσαν ὑπὸ Αἰχμοδίκου φθαρεῖσαν, πηρώσας ἠνάγκαζε σιδηρᾶς ἀλεῖν κριθάς, λέγων τότε ἀποδώσειν τὰς ὄψεις, ὅτε ἀλέσῃ τὰς κριθάς. τὸν δὲ Αἰχμόδικον ἐπὶ ἑστίασιν καλέσας, ἠκρωτηρίασεν, καὶ τὰ αἰδοῖα αὐτοῦ ἀπέκοψεν. ὕστερον μέντοι μανείς, καὶ τῶν ἰδίων ἐμφορηθεὶς σαρκῶν ἀπέθανε. εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.] Ἔχετος ἦν μὲν υἱὸς Βουκέτου. ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σικελίᾳ πόλις Βουκέτος καλεῖται. Σικελῶν δὲ τύραννος λέγεται. τοῦτον τοὺς μὲν ἐγχωρίους κατὰ πάντα τρόπον σίνεσθαι. τοὺς δὲ ξένους ἀναιρεῖν λωβώμενον. τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχειν, ὡς καὶ τοὺς μακρὰν οἰκοῦντας ὅτε βούλοιντο σφόδρα τινὰ τιμωρῆσαι καὶ ξένῳ περιβαλεῖν θανάτῳ ἐκπέμπειν αὐτῷ. πολλὰς γὰρ μηχανὰς ἐξευρεῖν τοῦτον αἰκίας. ὅθεν τὸν λαὸν οὐκ ὑπομένειν τὴν πικρὰν ταύτην τυραννίδα, λίθοις δὲ αὐτὸν ἀνελεῖν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Μνασέᾳ καὶ Μαρσύᾳ. τάμῃσι.] κόψει.

ἐξερύσας.]

Μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα.
Ἐς μέσσον δ' ἄναγον, τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἢ ἐλάσει' ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Ἦέ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίατ' Ἀχαιοί.
Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἶρος, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασσεν ὑπ' οὔατος, ὀστέα δ' εἴσω
Ἔθλασεν, αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν, ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εἷλκε δ' ἐκ προθύροιο λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
Αἰθούσης τε θύρας, καί μιν ποτὶ ἑρκίον αὐλῆς
Εἷσεν ἀνακλίνας, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρί.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο κύνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι
Λυγρὸς ἐών, μή πω τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃς.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
Ἂψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
Ἡδὺ γελώοντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν.
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ὃς τοῦτον τὸν ἄναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ, τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἤπειρόνδε
Ἐς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφαν, χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, Ἀμφίνομος δὲ
Ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας.
Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε.
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ὥς περ ὀπίσσω
Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἀμφίνομ' ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι,
Τοίου γὰρ καὶ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα ἐΰν τ' ἔμεν, ἀφνειόν τε.
Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

ὄφρ'

ἐξερύσας.] ἐξελκύσας. ἐλάσει.] πλήξει, βαλεῖν. ἀνασχομένω.] ἀνατείναντες. φοίνιον.] ἐρυθρόν, πυῤῥόν. σὺν δ' ἤλασε.] συνήρασε. γέλῳ ἔκθανον.] ἀπέθανον ὑπὸ γέλωτος. ἐνταυθοῖ.] ἐνταῦθα, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ. ἀπερύκων.] ἀποκωλύων. γελώοντες.] γελῶντες. ἀλητεύειν.] πλανᾶσθαι, ἢ μεταιτεῖν. ἄναλτον.] ἀκόρεστον. ἀνάξομεν.] ἀναχθῆναι ποιήσομεν. κλεηδόνι.] κληδόνι, φήμῃ. θῆκεν.] παρέθηκεν. ἐμπλείην.] πεπληρωμένην. ἀνάξομεν.] ἀπαγάγωμεν. ὥς περ ὀπίσω.] ἐς τὰ μετὰ ταῦτα. ἔχεαι.] ἔχῃ, κατέχῃ. Δουλιχιῆα.] τὸ ἀπὸ Δουλίχου. ἐπητῇ.] δεξιῷ, ἐπιεικεῖ, ἢ λογίῳ παρὰ τὰ ἔπη. πείσεσθαι.] ὑπομεῖναι. ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι.] νῦν τοῖς ἀγαθοῖς παρέχωσιν εὐδαιμονίαν, ὁμοίως δέ, ἀρίστωσι ἢ λαοί. ἀεκαζόμενος.]

Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοί, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ,
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τις πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη.
Ἀλλ' ὅ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι ὅττι διδοῖεν.
Οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας
Κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι, μάλα δὲ σχεδόν, ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
Ὁππότε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι ὀΐω
Μνηστῆρας κἀκεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ἐπέλθῃ.
Ὣς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον.
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα φίλον τετιημένος ἦτορ
Νευστάζων κεφαλῇ, δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς φύγε κῆρα, πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη
Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἶφι δαμῆναι.
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
Θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔ τι πάρος γε,
Μνηστήρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης.
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέουσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι καὶ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς.
Μηδ' οὕτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
Ἔρχευ, ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Ἤδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
Ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα κηδομένη περ.

Χρῶτ'

ἀεκαζόμενος.] μὴ θέλων. τελέσωσι.] ποιοῦσιν, ἐπιφέρουσιν. φέρει.] ὑποφέρει. τοῖος γὰρ νόος ἐστίν.] οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκδέχονται, ὅτι οἷον ἂν ᾖ τὸ κατάστημα τοῦ ἀέρος, τοιαύτην καὶ τὴν ἡμέραν διατελοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. ὁ δὲ ποιητὴς λέγει, ὁποῖα ἂν ᾖ τὰ προσπίπτοντα, τούτοις ὁμοιούμεθα. ἔμελλον.] ἐῴκειν, ἐνομιζόμην. μηχανόωντας.] ἐπινοοῦντας. ἀπέσσεσθαι.] ἀπέσεσθαι. ἀντιάσειας.] συναντήσειας. πετάσειε.] ἐκπλήξειεν, ἐκ ἀλαζονείας ἡ πρόσοψιν ἡ Πηνελόπη, ἀλλ' ὅπως μὴ βιασθῇ προνοουμένη, καὶ ἐλπίδος ποιοῦσα τῷ δοκεῖν τινὶ συνοικῆσαι. τιμήεσσα.] τιμιωτέρα. ἀχρεῖον.] οἷον οὐκ ἐκ σπουδῆς. ἐπαίνει.] συντίθεσθαι. φρονέουσι.] βουλεύονται, ἐννοοῦσι. πενθήμεναι.] πενθεῖν, θρηνεῖν. ἄκριτον.] ἀδιαλείπτως, ἢ πολύ, διηνεκῶς. ἔρχευ.] ἔρχου. ἀλοιφῇ.] ἐλαίῳ. ἀγλαΐην.]

ἀγλαΐην.] τὸ κάλλος. ἀγγελέουσα.] λέξουσα. κλιντῆρι.] τῇ κλίνῃ. κάλλει.] νῦν τὰ μύρα. κάθηρεν.] ἔχρισεν, ἤλειψεν. Κυθέρεια.] ἡ Ἀφροδίτη. πάσσονα.] παχυτέραν. φθόγγῳ ἐπερχόμεναι.] μετὰ φωνῆς ἐπιοῦσαι. αἰνοπαθῆ.] δεινοπαθῆ. κῶμα.] ὕπνος. φθινύθω.] φθείρω. ἔρῳ.] ἔρωτι. ἔθελχθεν.] ἠλλοιώθησαν. κέρδεα.] συνέσεις. ἐνώμας.] ἐκίνεις, ἀντὶ τοῦ ἐνενόεις. ἥβης μέτρον.] τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. ἀεικισθήμεναι.] ἀικισθῆναι, ὑβρισθῆναι. ῥυστακτύος.] ἑλκυσμοῦ, αἰκίας. πέλοιτο.]

Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ.
Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν
Ὤλεσαν ἐξ οὗ κεῖνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόην τε, καὶ Ἱπποδάμειαν ἄνωχθι
Ἐλθέμεν ὄφρα κέ μοι παρστήετον ἐν μεγάροισιν.
Οἴη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας, αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηὺς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.
Εὗδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα,
Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι, τέως ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαίατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἵῳ περ ἐϋστέφανος Κυθέρεια
Χρίεται, εὖτ' ἂν ἴῃ χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.
Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασ' ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι, τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε.
Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε.
Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν.
Αἴθε μοι ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Παντοίην ἀρετήν, ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
Οὐκ οἴη ἅμα τῇ γε, καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν.
Τηλέμαχ' οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα,
Παῖς ἔτ' ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας.
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,
Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος ἀλλότριος φώς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
Πῶς νῦν, εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἥμενος ὧδε πάθοι ῥυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,

Σοί

Σοί κ' αἶσχος, λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι,
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα
Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι,
Ἐκ γάρ με πλήσσουσι παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη,
Μνηστήρων ἰότητι. βίῃ δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οὕτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λέλυτο δὲ γυῖα ἑκάστου,
Ὡς νῦν Ἶρος κεῖνος ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσται νευστάζων, κεφαλῇ μεθύοντι ἐοικώς,
Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στῆναι ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
Οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος, ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται,
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ', ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν
Εἶδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον ἐΐσας,
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμὴν ἀρετήν, εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἡ μὲν δὴ ὅτε τ' ᾔε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἑλὼν ἐμὲ χεῖρα προσηύδα,
Ὦ γύναι, οὐ γὰρ ὀΐω ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι.
Καὶ γὰρ Τρῶάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠμὲν ἀκοντιστάς, ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἵππων τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο.
Τῷ οὐκ οἶδ' εἴ κέν μ' ἀνέσει θεὸς ἦ κεν ἁλώω
Αὐτοῦ ἐν Τροίῃ, σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν μεγάροισιν.
Ὡς νῦν ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδηαι
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.

Κεινός

πέλοιτο.] ἔσται. ἀρωγοί.] βοηθοί. Ἴασον Ἄργος.] Ἴασος βασιλεὺς Πελοποννήσου. Ἄργος οὖν νῦν, τὴν Πελοπόννησον νῆσον. ἢ καὶ ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ μεσαιτάτου λέγει. δαινύατο.] εὐωχοῖντο. περίεσσι.] ὑπερβάλλεις. ᾔε.] ἀπῄει, ἐπορεύετο. ἀμφιπολεύοι.] διέποι, θεραπεύοι. ἄχομαι.] λυποῦμαι. ἐπέσσευεν.] ἐπήγαγεν. καὶ γὰρ Τρῶας φασί.] πιθανῶς ἐλπιδοποιεῖ τοὺς μνηστῆρας. ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις εἰκὸς ἀνῃρῆσθαι αὐτόν. ῥυτῆρας ὀϊστῶν.] τοξότας. ἵππων ἐπιβήτορας.] ἱππικούς. ἔκριναν.] διέκριναν, διεχώρισαν. ἀνέσει.] ἐάσει, ἀναπέμψει. μεμνῆσθαι.] νῦν ἐπιμελεῖσθαι. γενειήσαντα ἴδηαι.] ἐν ᾧ προρέπει. ἐν τούτῳ ἀπορέπει. γραῦς γὰρ τότε ἐγένετο. γήμασθαι.] γαμηθῆναι. λιποῦσα.] καταλιποῦσα.

νὺξ δ'

Κεῖνος δ' ὣς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει.
Μνηστήρων οὐχ ἥδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο.
Οἵτ' ἀγαθήν τε γυναῖκα, καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα
Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν,
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν.
Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Οὕνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός.
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
Δέξασθ', οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν.
Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη.
Πρίν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον, ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα, πᾶσαι
Χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε
Χρύσεον, ἠλέκτροισιν ἐερμένον, ἠέλιον ὥς.
Ἕρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν
Τρίγληνα μορόεντα, χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
Ἴσθμιον ἤνεικεν θεράπων περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι, μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν.
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἵστασαν ἐν μεγάροισιν
Ὄφρα φαείνοιεν, περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα νέον κεκεασμένα χαλκῷ,
Καὶ δαΐδας μετέμισγον, ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον
Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς Διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ' ἵν' αἰδοίη βασίλεια,
Τῇ δὲ παρ' ἠλάκατα στροφαλίζετε, τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πέκετε χερσίν.

νὺξ δ' ἔσται.] σκότος γενήσεται. ἀντιβολήσει.] συντελεσθήσεται. ἤδη γὰρ πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει εἰμί. οὐλομένης ἐμέθεν.] ἀπολλυμένης μᾶλλον, ἢ προδούσης τὴν κοίτην τοῦ ἀνδρός. οὐκ ἥδε δίκη.] οὐχ οὗτος ὁ τρόπος. πάροιθεν.] ἐν τῷ πρὸ τούτου χρόνῳ. ἐρίσωσι.] φιλονεικήσωσιν. τὰ μὲν δῶρα παρέλκετο.] εἰ μὲν ὑπὸ ἓν παρέλκετο, παρέλκων ἐλάμβανεν. εἰ δὲ διῃρημένως παρὰ τούτων ἐλάμβανε καὶ ἀνεπλήρου τὰ ἀναλώματα. παρέλκετο.] παρέσπα. ἐνεῖκαι.] ἐνεγκεῖν. δέξασθαι.] ἀντὶ τοῦ δέξαι. περόναι.] πόρπαι. κληῖσι.] κατακλείσιν. εἰς ἃς καθίεσαν τὰς περόνας. εὐγνάμπτοις.] καλῶς ἐπικεκαμμέναις. ὅρμον.] τὸν κατὰ τοῦ τραχήλου περικείμενον χρυσοῦν κόσμον. ἕρματα.] δῶρα. τρίγληνα.] τρίκορα κόσμια. ἐν ᾧ τὰ τριόφθαλμα τρίκοκκα. μορόεντα.] τὰ μετὰ πολλοῦ μόρου, καὶ κακοπαθείας κατεσκευασμένα. πολυκτορίδαο.] Πολύκτορος παιδός. ἴσθμιον.] περιτραχήλιον. ἔνθεν καὶ παρίσθμια. διάφορον δὲ τῷ ὁρμῷ. τὸ μὲν γὰρ προσέρχεται τῷ τραχήλῳ, ὁ δὲ ὅρμος κεχάλασται. ἰσθμὸς δὲ ὁ τράχηλος. ἀπὸ τοῦ εἰσιέναι τὴν τροφὴν δι' αὐτοῦ. λαμπτῆρας.] ἐσχάρας μετεώρους. ἢ τοὺς χυτρόποδας ἐφ' ὧν ἔκαιον. θῆκαν.] ἐπέθηκαν. φαείνοιεν.] λάμποιεν. κεκεασμένα.] ἐσχισμένα. μετέμισγον.] συνανεμέμιγνον. ἀμοιβηδίς.] ἀνὰ μέρος. στροφαλίζετε.] στρέφετε. πέκετε.] ξαίνετε.

κόμιαν.]

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
Ἤν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὔθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι, πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένιπε Μελανθὼ καλλιπάρηος.
Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισε δὲ Πηνελόπεια.
Παῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
Ἀλλ' ἥ γ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν,
Ἥ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι,
Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
Οὐδ' ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθών,
Ἠέ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς, ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστὶν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις,
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην,
Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσι
Δώματος ἐκπέμψῃσι φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω κύον, οἷ' ἀγορεύεις,
Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεϊστὶ τάμῃσιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης
Ταρβοσύνῃ, φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαείνων αἰθομένοισιν
Ἑστήκει ἐς πάντας ὁρώμενος, ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ᾗσιν, ἅ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα, γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτευχε.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐκ ἀθεεὶ ὅδ' ἀνὴρ Ὀδυσήϊον ἐς δόμον ἵκει.
Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς, ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί,
Ἦ ῥ' ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον,
Ξεῖν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,
Αἱμασιάς τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων.
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι.
Εἵματα τ' ἀμφιέσαιμι, ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην.
Ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμαθες, οὐκ ἐθελήσεις

κόμιαν.] μετ' ἐπιμελείας ἔθρεψε. ἔχε.] εἶχεν. μισγέσκετο.] συνεμίγνυτο. τάλαν.] ἄθλιε. ἐκπεπαταγμένος.] ἐκπεπληγμένος τὰς φρένας. ἄφρων. χαλκήϊον.] χαλκεῖον οἶκον. λέσχην.] δημόσιον οἴκημα. οἷον λέσχην, παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκήματα λέχη ποιεῖσθαι. ἢ παρὰ τὸ λεσχαίνειν ἐν αὐτῷ, ὅ ἐστιν ὁμιλεῖν. ἀλύεις.] χαίρεις. γαυριᾷς. ἀναστῇ.] ἀγωνίσηται. φορύξας.] μολύνας. γέλων.] γέλωτα Αττικῶς. οὐκ ἀθεεί.] οὐκ ἄνευ θεοῦ. ἔμπης.] νῦν ἀντὶ τοῦ ὅμως. ἀνελοίμην.] ἀναλάβοιμι. ἄρκιος.] ἱκανός. αἱμασιάς.] τοὺς περιβόλους τῶν τοίχων. τοὺς χάλικας. λέγων.] οἰκοδομῶν ἐκ συλλέκτων λίθων.

πτώσσειν.]

t t

ἔργον

Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
Βούλεαι, ὄφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἄναλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
Νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵπερ ἄριστοι,
Αἴθωνες μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
Τετράγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ·
Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὁρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα,
Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής,
Καί πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
Οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὁμιλεῖς.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα
Φεύγοντι στείνοιτο διὲκ προθύροιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δείλ', ἦ τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ταρβεῖς, ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις.
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην.
Ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας εἵλετο, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας, ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερήν, πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Αἴθ' ὤφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν, τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μεθέηκεν.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα, θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,

Ὁππότε

πτώσσειν.] πτωχεύειν. ποίη.] ὁ δημητριακὸς χόρτος. κεκορηότε.] κεκορεσμένοι. ἥλικες.] ὁμήλικες. ἰσοφόροι.] ἴσως φέροντες, καὶ ἕλκοντες. τετράγυον.] τέσσαρας ἔχον γύας. γύον δὲ μέτρον γῆς. διηνεκέα.] τὴν ὑπὸ μιᾶς ὁρμῆς σχιζομένην. προταμοίμην.] διακόψαιμι. ὁρμήσειεν.] ἐγείρῃ, κινήσῃ. μιγέντα.] μιχθέντα, ἀντὶ τοῦ συνελθόντα. τὰ θύρετρα φεύγοντι στείνοιτο.] οὕτως ταρασσόμενος διὰ τῶν θυρῶν φύγῃς, ὡς δοκεῖν στενοχωρεῖσθαι. σφέλας.] τὸ ὑποπόδιον, ἢ τὸ βῆμα. τὸ σφῆλαι δυνάμενον. πρόχοος.] ὁ ξέστης. μεθέηκεν.] ἐποίησεν. δαιμόνιοι.] θαυμάσιοι ἐπὶ κακῷ.

διώκω

Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσι δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
Μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἄγετ' οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες.
Τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν, τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.
Ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπε.
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
Κῆρυξ Δουλιχιεύς, θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν, οἱ δὲ θεοῖσιν
Λείψαντες μακάρεσσι πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

διώκω δ' οὔτινα ἔγωγε.] ἵνα παραμένωσι καὶ ἀναιρεθῶσιν. φύντες.] ἐνδακόντες. χαλεπαίνοι.] εἰς ὀργὴν κινήσοι. στυφελίζετε.] διώκετε, ὑβρίζετε. ἑαδότα.] ἀρέσκοντα. ἐπαρξάσθω.] ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. κατακείομεν.] καθευδήσομεν. Τηλεμάχῳ μελέμεν.] ἐπιμελείας ἀξιοῦσθαι ὑπὸ Τηλεμάχου. ἐπισταδόν.] ἐπιστάμενος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Τ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Σὺν Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἶναι ὑποκρίνεται. γίνεται δὲ αὐτοῦ διὰ οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίπτουσαν, καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται, ὡς ἐν Παρνασῷ ἐπλήγει ὑπὸ συός.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἀπ' οὐλῆς γρηῦς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες.
Ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
Οἷά ποτε Κροίην δὲ κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
Ἀλλὰ κατῄκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,

Ἀλλήλους

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Τ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ὑπελείπετο.] ὑπελείφθη. ἔμεινεν. χρὴ τεύχεα.] οἱ ἀστερίσκοι, ὅτι ἐνθάδε καλῶς, ὅτι ἑώρακε τὰ ὅπλα. κατθέμεν.] καταθεῖναι.

ἐκ τοῦ

ἐκ δὲ καλεσσάμενος.] ἔξω δὲ καλέσας. ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.] φρόνιμος γένῃ. κήδεσθαι.] ἐπιμελεῖσθαι. οὐκ εἴας.] οὐ συνεχώρεις. προβλωσκέμεν.] προϊέναι, προέρχεσθαι. ἀεργόν.] ῥάθυμον. χοίνικος ἅπτηται.] τροφὰς λαμβάνει. τό, τε μετροῦν καὶ τὸ μετρούμενον χοῖνιξ. εἰληλουθώς.] ἐλθών. κλήισεν.] ἔκλεισεν. ἀναΐξαντες.] ἀνορμήσαντες. εἰς φόρεον.] εἰσέφερον. χρύσεον λύχνον.] τὴν δᾷδα κυρίως. τὸν δὲ παρ' ἡμῖν καλούμενον λύχνον τοὺς ἥρωας χρωμένους ὁ Ποιητὴς οὐκ εἰσάγει καὶ οὔτε Ἡσίοδος μέμνηται. ὀρθῶς δὲ πεποίηκε τὴν Ἀθηνᾶν φρόνησιν οὖσαν καθαρὸν αὐτῷ παρέχειν τὸ φῶς. καὶ οἰκείως διὰ τὸν ἄσβεστον Ἀθήνησι λύχνον. θαῦμα.] ἔκπληξιν. μεσόδμαι.] τὰ μεταξὺ τῶν κιόνων διαφράγματα οἵτινες ἦσαν περὶ τοὺς τοίχους. τὰ ἄκρα βαστάζοντες τῶν δοκῶν. ὑψόσ' ἔχοντες.] εἰς ὕψος ἔχοντες. ἴσχανε.] κάτεσχε. αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν.] οὗτος ὁ τρόπος τὸ ὡς βούλονται φαίνεσθαι. ὑπολείψομαι.] μενῶ.

προσφύεα.]

Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητέ τε δαῖτα·
Καὶ μνηστύν, αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν.
Μαῖ' ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει
Πατρὸς ἀποιχομένοιο, ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἵξετ' ἀϋτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Αἲ γὰρ δή ποτε τέκνον ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
Οἴκου κήδεσθαι καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
Δμωὰς δ' οὐκ εἴας προβλωσκέμεν αἵ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖνος ὅδ', οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
Χοίνικος ἅπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.
Ὣς δ' ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλήισεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
Ἐς φόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἔγχεά τ' ὀξυόεντα, πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Χρύσεον λύχνον ἔχουσα φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα,
Ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,
Εἰλάτιναί τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο,
Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε.
Αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
Ὄφρα κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
Ἣ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων.
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
Ἡ δ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Τῇ παρὰ μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἐφῖζε
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ, ἥν ποτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἧκε,

Προσφυ

Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο.
Αἳ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾕρεον ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
Νήησαν ξύλα πολλὰ φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἡ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις·
Ξεῖν' ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπτεύεις δὲ γυναῖκας.
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο.
Ἦ τάχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
Ἡ ὅτι τοι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι,
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον, ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, ἤθελε γάρ που.
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γύναι ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσῃς
Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι,
Μή πώς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἢ Ὀδυσεὺς ἔλθῃ, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἕκητι
Τηλέμαχος, τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Λήθει ἀτασθάλλουσ', ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια.
Ἀμφίπολον δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Πάντως θαρσαλέη κύον ἀδδεές, οὔτι με λήθεις
Ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθα, ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ἀμφὶ πόσει ἐρέεσθαι, ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἦ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν, ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ', ἣ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον εὔξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν.
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.

Ξεῖνε

προσφύεα.] προσπεφυκυῖαν ἡνωμένων. ᾕρεον.] ἀφῄρουν. νήησαν.] ἐσώρευσαν. θέρεσθαι.] θέρμην ποιεῖν. λάβε.] ἀπόλαυσον. δαλῷ.] τῷ λαμπάδι. δαιμονίη.] θαυμασία. ἐπέχεις.] ἐπίκεισαι. οὐ λιπόω. τῇ πιμελῇ οὐ λελίπασμαι. νόστιμος.] ἀνακομισθῆναι δυνάμενος. Ἀπόλλωνός γε ἕκητι.] κουροτρόφος γὰρ ὁ θεός. ἀτασθάλλουσα.] ὑβρίζουσα. ἔρδουσα.] πράττουσα. σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.] πάντως ἑαυτῇ προστρίψῃ ἢ ἀναλήψει. ᾔδησθα.] ᾔδεις. ἠπίστασο. πυκινῶς.] ἀντὶ τοῦ πάνυ. ἀεικέλιον.] εὐτελῆ.

νεικέοι.]

† οὐ λιπόω

νεικέοι.] κακολογοίη. εὐδικίας.] δικαιοσύνας. ἀνέχῃσι.] ἄνω ἔχει, αὔξει. βρίθῃσι.] πεπλήρωται. εὐηγεσίης.] διὰ εὐδαιμονίας. ἢ διὰ εὐαρχίας παρὰ τὸ εὖ ἡγεῖσθαι, κακῶς δ' οἱ σὺν τῷ ρ̄ γράφοντες εὐηργεσίης. ἀρετῶσιν.] ἐν ἀρετῇ καὶ εὐδαιμονίᾳ διάγωσιν. νεμεσήσεται.] μέμψεται. δάκρυ πλώειν.] δακρύων πληθύνειν. τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι.] τοῦ ἐμοῦ βίου προνοοῖτο. ἀεκαζομένην.] ἄκουσαν, μὴ βουλομένην. τολυπεύω.] κατεργάζομαι. μηχανῶμαι.

ἀλλύεσκον.]

Ξεῖνε τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι, ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει.
Ὥς τέ τευ, ἢ βασιλῆος ἀμύμονος ὅς τε θεουδὴς
Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων
Εὐδικίας ἀνέχῃσι, φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα,
Πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῷ.
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ,
Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ, μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος, οὐδέ τί με χρὴ
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε, μυρόμενόν τε
Ἧσθ', ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Μή τίς μοι δμῳῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σὺ αὐτή.
Φῇ δὲ δάκρυ πλώειν βεβαρηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δὲ ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
Νῦν δ' ἄχομαι, τόσα γάρ μοι ἐπέκλωσεν κακὰ δαίμων.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι οὔθ' ἱκετάων,
Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν.
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν, ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στησαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν
Λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον.
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστόν,

Νύκτας

ἀλλύεσκον.] ἀνέλυον. οὐκ ἀλεγούσας.] φροντίδα μὴ ποιουμένας. ὁμόκλησαν.] ὁμοῦ πάντες ἐπέπληξαν. ὀπάζει.] παρέχει. παλαιφάτου.] παλαιὰ φατιζομένης, περὶ ἧς παλαιὰ μυθεύεται. οἱ γὰρ παλαιοὶ ὑπελάμβανον τοὺς πρὸ ἑαυτῶν ἐκ δρυῶν καὶ πετρῶν γεγενῆσθαι διὰ τὸ, τὰς τικτούσας εἰς τὰ στελέχη καὶ σπήλαια ἐντιθέναι τὰ παιδία. ἔστι δὲ ὁ λόγος οὐ γὰρ δὴ ἐκείνων εἶ σύ. εἰς πιθανὸν δὲ τοὺς πάλαι ἀνθρώπους ἐν ταῖς ἐρημίαις τὰς μίξεις ποιεῖσθαι πλησίον δρυῶν καὶ πετρῶν. τινὲς δὲ παλαιφάγου, ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ ἐβαλανοφάγουν. παρὰ τοῦτο καὶ φηγὸς ὡς φαγός τις οὖσα. ἀπολήξεις.] ἀποπαύσῃ. ἀχέεσι.] λύπαις. δώσεις.] ἐμβάλλεις. ἀπέῃσιν.] ἄπεστιν. πίειρα.] λιπαρά. περίρρυτος.] ὑδρηλή. πολλοὶ ἀπειρέσιοι.] ἐπήνεγκε τῷ πολλοί, τὸ ἀπειρέσιοι, αὐξήσεως ἕνεκεν. ἐννήκοντα πόληες.] ἐν Ἰλιάδι ἑκατόμπολιν τὴν Κρήτην λέγει. οὐχ ὡρισμένως ἑκατὸν πόλεις ἔχουσαν, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ πολλάς. ἔνιοι δὲ φασὶν Ἰδομενέα κατὰ τὸν ἐξ Ἰλίου ἀνάπλουν ἀπελαυνόμενον ἐκ Κρήτης ὑπὸ Λεύκο[illegible] ὄντα παῖδα, καταλελοίπει φύλακα τῆς βασιλείας, δέκα πόλεις πορθῆσαι, μετὰ δὲ τὰ ἡρωικὰ αἱ δέκα πόλεις προσεκτίσθησαν. ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα.] προοικονόμησεν ἵνα μή τις αὐτὸν ἐλέγξῃ διὰ τὸ μὴ χρήσασθαι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν. ἐν μὲν Ἀχαιοί.] μετὰ τὰ Ἰλιακὰ, Ταλθύβιος ἐκ Μυκήνων ἤγαγεν ἀποικίαν. Ἐτεόκρητες.] οἱ αὐτόχθονες Κρῆτες ἢ οἱ Ἰθαγενεῖς. τριχάϊκες.] τριχῆ διαιρεθέντες. οἱ μὲν γὰρ Εὔβοιαν κατῴκησαν. οἱ δὲ, Πελοπόννησον. οἱ δὲ, Κρήτην. Ἀπολλώνιος δὲ τοὺς πολεμικοὺς λέγει ἀπὸ τοῦ ἀΐσσοντας καὶ ἐπισείοντας τὰς κόμας ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ, πολεμεῖν ἴσον τῷ κορυθάϊκι. εἰσὶ δὲ οἱ τοὺς τριβόφους. οἱ δὲ τοὺς ὀρχηστὰς ἀποδιδόασιν. δῖοι.] οἱ εὐγενέστατοι. ἐννέωρος.] οἱ μὲν ὅτι διὰ ἐννέα ἐτῶν τῷ πατρὶ συνιὼν Διί, παρ' αὐτοῦ ἐμάνθανεν ἅτινα εἴη δίκαια. οἱ δὲ ὅτι ἐνναετὴς ὤν, βασιλεύειν ἤρξατο. οἱ δὲ ὅτι ἐπ' ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν. ὁμιλητὴς γενόμενος τοῦ Διός. οἱ δὲ ὅτι ἐπ' ἐννέα ἔτη παρὰ τῷ πατρὶ ἐπαιδεύθη. φασὶ δὲ ἕτεροι, ὡς ταῖς τῶν βασιλέων γνώμαις οὐ ῥαδίως πείθονται οἱ ὑποτεταγμένοι. ἀνιόντα οὖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἴδην διὰ ἐνναετίας συνθεῖναι νόμους. καὶ φέροντα διαβεβαιοῦσθαι ὡς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἶεν, δεδομένοι. τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσός, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής.] μυθολογεῖται τὸν Εὐρώπης τοῦ Διὸς Μίνωα ἐν Κρήτῃ οἰκοῦντα διὰ ἐνναετίας ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδευθησόμενον. καὶ ὡς παρὰ σοφιστοῦ μανθάνειν τὰ δέοντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρόνου τὰς ἀποδείξεις διδόναι ὧν μεμαθήκοιεν ἐν τῇ προτέρᾳ ἐνναετηρίδι παρὰ τοῦ Διός. ὅθεν καὶ τῶν πάντων αὐτοῦ βασιλείᾳ κατασῆσαι τῇ στε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει διενεγκεῖν, ὥστε ἐν ᾅδου δικαστὴν γενέσθαι τῶν ἀδίκων ψυχῶν. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνι. ὀαριστής.] ὁ ὁμιλητής. κλυτός.] ὦ ἐκλυόμην καὶ ἐκαλούμην ὀνόματι. Αἴθων.] ὄνομα κύριον. παραπλάγξασα.] ἀποπλανήσασα.

Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραθείμην,
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή με διὰ δμῳὰς κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
Εἷλον ἐπελθόντες καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης.
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
Μῆτιν ἔθ' εὑρίσκω, μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ', ἀσχαλάᾳ δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων, ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μέγας τε,
Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ἀλλὰ καὶ ὧς μοι εἰπὲ τεὸν γένος ὁππόθεν ἐσσί,
Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, ἦ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι, ἢ γὰρ δίκη ὁππότε πάτρης,
Ἧς ἀπέῃσιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῦν,
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἄλγεα πάσχων.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος, ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη, ἐν μὲν Ἀχαιοί,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής,
Πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα.
Ἀλλ' ὁ μὲν, ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω

Ὤχεθ'

Ἀμνισῷ.] Ἀμνισὸς πόλις καὶ ποταμὸς Κρήτης. Εἰλειθυίης.] τῆς ἀφορισμένης ταῖς τικτούσαις θεᾶς. μετάλλα.] ἐπεζήτει. δεκάτη ἢ ἐνδεκάτη.] ψευδόμενοι ἐπὰν λέγωσί τι μὴ εἰδέναι ἀληθῶς, πιθανώτεροι δοκοῦσιν εἶναι. ἐξείνισσα.] φιλικῶς ὑπεδεξάμην. φιλέων.] φιλοφρονούμενος. δήμοθεν.] ἐκ τῆς πόλεως. ἱρεύσασθαι.] ἱερεῦσαι. πλησαίατο.] πληρώσειαν, κορέσειαν. πέσεν.] ἀντὶ τοῦ ἐπαύσατο. ἐτύμοισι.] τοῖς ἀληθέσιν. ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.] τινὲς βούλονται τὸ ἔλεγεν σημαίνειν. ἄλλοι δὲ τὸ ἤισκε, τὸ εἴκασεν, ὡμοίου. τὸ γὰρ ὅλον πολλὰ ψευδῆ λέγων εἴκαζεν ὥστε ὅμοια εἶναι ἀληθέσιν. ἀπὸ τοῦ εἴδω, ὁ μέλλων εἴσω. καταχεύῃ.] ἄγαν ἐκχέῃ. πλήθουσι.] πλημμυροῦσιν. παρήϊα.] αἱ παρειαί. κέρα.] τόξα. ἵνα ᾖ τεταμμένους ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὥσπερ τόξα. ἢ ἄλλως τὴν φύσιν τοῦ κέρατος περιέλαβεν.

σκληρὸν γάρ. τάρπη.] ἐκορέσθη. ἐτέρφθη. ἢ ἐξετράπη τοῦ γόου. πολυδακρύτοιο.] πολλῶν δακρύων αἰτίου. ἀμειβομένη.] ἐξ ἀμοιβῆς ἀποκριναμένη. πειρήσεσθαι.] διάπειραν λήψεσθαι. ξείνισας.] ὑπεδέξω. ὁπποῖ᾽ ἄσσα] ὁποῖα ἄττα. ἀμφὶς ἐόντα.] χωρὶς ὄντα, ἀπόντα. ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] ὥς μοι ἀναφέρει ἡ ψυχή, ὡς διαμέμνηται. πορφυρέην οὔλην.] ἤτοι ὁλοπόρφυρον ἢ τρυφεράν. ἔχε.] ἀντὶ τοῦ περιεβέβλητο. περόνη.] πόρπη. αὐλοῖσι.] ῥάβδοις εὐθείαις, εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. διδύμοισι.] διπλαῖς, ἢ συμφύεσι περόναις. δαίδαλον.] κατασκεύασμα ποικίλον. προτέροισι.] τοῖς ἐμπροσθίοις. ἐλλόν.] νεβρόν, νεογνὸν ἔλαφον. λάων.]

Ὤχεθ᾽ ἅμ᾽ Ἀτρείδῃσιν, ἐμοὶ δ᾽ ὄνομα κλυτὸν, Αἴθων·
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ᾽ ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.
Ἔνθ᾽ Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, καὶ ξείνια δῶκα.
Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἲς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε παραπλάγξασα Μαλειῶν.
Στῆσε δ᾽ ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι, μόλις δ᾽ ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ᾽ Ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυ δ᾽ ἀνελθών.
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ᾽ ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ᾽ ἤδη δεκάτη, ἢ ἐνδεκάτη πέλεν ἠώς,
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ᾽ ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
Καὶ οἱ τοῖς τ᾽ ἄλλοις ἑτάροις, οἳ ἅμ᾽ αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα, καὶ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι, ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί.
Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ᾽ ἐπὶ γαίῃ
Εἴα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὤρορε δαίμων.
Τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ᾽ ἄνεμος πέσε, τοὶ δ᾽ ἀνάγοντο.
Ἴσκε, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
Τῆς δ᾽ ἄρ᾽ ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ᾽ ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἥν τ᾽ Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ.
Τηκομένης δ᾽ ἄρα τῆς, ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες.
Ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης.
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
Θυμῷ μὲν γοόωσαν ἑὴν ἐλέαιρε γυναῖκα.
Ὀφθαλμοὶ δ᾽ ὡσεὶ κέρα ἕστασαν ἠὲ σίδηρος
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι, δόλῳ δ᾽ ὅγε δάκρυα κεῦθε.
Ἡ δ᾽ ἐπεὶ οὖν τάρφθη† πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν.
Νῦν μὲν δή σευ ξεῖνέ γ᾽ ὀΐω πειρήσεσθαι,
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν ὡς ἀγορεύεις,
Εἰπέ μοι ὁπποῖ᾽ ἄσσα περὶ χροῒ εἵματα ἕσο,
Αὐτός θ᾽ οἷος ἔην, καὶ ἑταίρους οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν, ἤδη γάρ οἱ ἐεικοστὸν ἔτος ἐστίν,
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν πορφυρέην οὔλην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς
Διπλῆν, αὐτάρ οἱ† περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν διδύμοισι, πάροιθε δὲ δαίδαλα ἦεν.
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλόν
Ἀσπαίροντα

† τάρπη.

† ἔοι

Ἀσπαίροντα λάων, τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσεοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἤσπαιρε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν᾽ ἐνόησα περὶ χροῒ σιγαλόεντα,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ᾽ ἦν ἠέλιος ὥς.
Ἦ μὲν πολλαί γ᾽ αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Οὐκ οἶδ᾽ εἰ τάδε ἕστο περὶ χροῒ οἴκοθ᾽ Ὀδυσσεύς,
Ἤ τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι.
Ἤ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
Ἔσκε φίλος, παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καί οἱ ἐγὼ χάλκεον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα,
Αἰδοίως δ᾽ ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.
Καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
Εἵπετο, καὶ τόν τοι μυθήσομαι οἷος ἔην περ,
Γυρὸς ἐν ὤμοισι, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,
Εὐρυβάτης δ᾽ ὄνομ᾽ ἔσκε, τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεὺς ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.
Ὣς φάτο, τῇ δ᾽ ἔτι μᾶλλον ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο
Σήματ᾽ ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ᾽ Ὀδυσσεύς.
Ἡ δ᾽ ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε.
Νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε πάρος περ ἐὼν ἐλεεινός,
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι φίλος τ᾽ ἔσῃ, αἰδοῖός τε.
Αὐτὴ γὰρ τάδε εἵματ᾽ ἐγὼ πόρον, οἷ᾽ ἀγορεύεις
Πτύξασ᾽ ἐκ θαλάμου, περόνην τ᾽ ἐπέθηκα φαεινήν,
Κείνῳ ἄγαλμ᾽ ἔμεναι, τὸν δ᾽ οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
Ὤιχετ᾽ ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο† μηδέ τι θυμόν
Τῆκε πόσιν γοόωσα, νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν.
Καὶ γάρ τίς τ᾽ ἀλλοῖον ὀδύρεται ἄνδρ᾽ ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ᾽, ὅν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον.
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ᾽ ἐπικεύσω,
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα
Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωοῦ, αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,
Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον, ἀτὰρ ἐρίηρας ἑταίρους
Ὤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Θρινακίης

λάων.] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀπολαύων.] ἀπολαυστικῶς ἔχων. ὁ δὲ Κράτης λάων φησίν, ἀντὶ τοῦ βλέπων. ὅθεν κατὰ στέρησιν ἀλαὸς ὁ τυφλός. οἱ δέ φασιν ἀφῃρῆσθαι τὸ υ, ἵνα ᾖ ὑλάων, ἢ ἀπελαύνων. θαυμάζεσκον.] ἐξεπλήττοντο. λάε.] ὁ μὲν ἐπεβλέπετο, ὁ δὲ ἀπολαυστικῶς ἤσθιεν. σιγαλόεντα.] ἁπαλόν. λοπόν.] λέποιον. ἔρχεται δὲ πρὸς τὸ ἰσχνὸν καὶ εὔτονον, παρὰ τὸν ὑμένα τοῦ λεπίσματος. κατὰ ἰσχαλέοιο.] κατ᾽ ἰσχνοῦ καὶ λεπτοῦ. τερμιόεντα.] οἱ μὲν τέλειον συναποτερματιζόμενον ὅλῳ τῷ σώματι, ποδήρη. οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτε ἐνδέοντα, μήτε ὑπέρμετρον. γυρὸς ἐν ὤμοισι.] περιφερεῖς καὶ στρογγύλους ἔχων τοὺς ὤμους, ἢ κυρτός. ὁ τρόπος εἰκονισμός. ἄρτια.] ἀσφαλῆ, βέβαια.

ἀναγνούσῃ.] γνωρισάσῃ. ἐναίρεο.] κατάφθειραι.

ἀγυρτά

† ἀναίρεο

ἀγυρτάζειν.] ἀθροίζειν. ἕτερον γ' ἔτι βόσκοι.] ἐλλείπει γένος. κρυφηδόν. κρύφα. λαθραίως. ἢ μὲν τοι.] τούτῳ τῷ τρόπῳ. σημάντορες.] οἱ κελευόμενοι δεσπόται. κάτθετε.] ἀντὶ τοῦ στρώσατε. θαλπιόων.] θαλπόμενος. θερμαινόμενος. λοέσσαι.] λοῦσαι.

περίειμι.]

Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών, ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος, τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν.
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμαντον, καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἤην, ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι.
Ὣς περὶ κέρδεα πολλὰ κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων
Οἶδ' Ὀδυσεύς, οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
Ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων,
Ὤμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν ἑταίρους,
Οἳ δή μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε, τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσαι,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε κρυφηδόν.
Ὣς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ', οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται. ἔμπης δέ τοι ὅρκια δώσω.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω,
Τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη,
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀΐεται ὡς ἔσεταί περ,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τεύξῃ, ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάντορές εἰσιν ἐνὶ οἴκῳ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴ ποτ' ἔην γε,
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνήν,
Δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὥς κ' εὖ θαλπιόων χρυσόθρονον Ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε χρῖσαί τε,

Ὥς κ'

Ὥς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔτι πρήξει μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ ξεῖνε δαήσεαι, εἴ τι γυναικῶν
Ἀλλάων περίειμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,
Εἴ κεν ἀϋσταλέος κακὰ εἱμένος ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ, ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
Ὃς μὲν ἀπηνὴς αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀπηνέα εἰδῇ,
Τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ, ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες.
Ὃς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἔῃ καὶ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοί τέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ' ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καί τ' ἀνέμεινα ἐΰθρονον Ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ
Γίγνεται, οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται ἡμετέροιο
Τάων, αἵ τοι δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ἐστι παλαιή, κεδνὰ ἰδυῖα,
Ἥ τις δὴ τέτληκεν τόσα φρεσὶν ὅσσα τ' ἐγώ περ.
Τῇ δ' οὐκ ἂν φθονέοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
Ἔστι δέ μοι γρηῦς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἣ κεῖνον δύστηνον ἐΰ τρέφεν ἠδ' ἀτίταλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ.
Ἥ σε πόδας νίψει ὀλιγηπελέουσα περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα περίφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σοῖο ἄνακτος ὁμήλικα, καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ἐστὶ πόδας τοιόσδε τε χεῖρας.
Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῦς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμά, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν.
Ὤ μοι ἐγὼ σέο τέκνον ἀμήχανος, ἦ σε περὶ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί' ἔκη' οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,

Ὅσσα

περίειμι.] ὑπερβάλλω. ἀϋσταλέος. αὐχμῶν. δαινύῃ. εὐωχεῖσθαι μέλλεις. ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσι. τοῦτο πρὸς τὴν εὐφημίαν εἴρηκεν· καὶ ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ κλέος. ὀλιγοχρόνιοι δὲ ὑπάρχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὀφείλουσιν εὖ πράττειν ἐν τῷ βίῳ, καὶ φήμην ἀγαθὴν περὶ ἑαυτοῦ ἀπολείπειν. ἐφεψιόωνται.] καθάπτονται, καὶ λοιδοροῦνται. ἢ ἐπιχαίρουσι, καὶ ἐφήδονται. φορέουσι.] διαδιδόασι. διαφημίζονται. νοσφισάμην.] ἐχωρίσθην. δολιχηρέτμοιο.] μεγάλης, ἐπιμήκους. κείω.] κοιμηθήσομαι. ἴαυον.] ἀνεπαυόμην. ἀεικελίῳ.] εὐτελεῖ. ἄεσα.] ἐκοιμήθην. οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἅψεται.] διὰ τὸ ὑβριστικὸν τῶν γυναικῶν. εἰ μή τις γρηῦς ἐστιν.] ἀθετοῦνται οἱ τρεῖς. πρῶτον μὲν ὅτι αἱρεῖται τὴν δυναμένην ἐπιγνῶναι. εἶτα δὴ καὶ γέλοιον τὸ ἥτις δὴ τέτληκε, τίς γὰρ φθονεῖ τῶν σπουδαίων. τηλεδαπῶν.] πόρρωθεν ἀφιγμένων. πυκινά.] συνετά. ὀλιγηπελέουσα. ὀλίγον ἰσχύουσα. ἀσθενοῦσα. σοῖο.] τοῦ σοῦ. κατέσχεθε.] κατέσχε.

ἐφεψιόωντο.]

Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδους ἀρώμενος εἷος ἵκοιο
Γῆράς τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
Νῦν δέ τοι οἴῳ πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ,
Οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώματ' ἵκοιτο.
Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἵδε καθεψιόωνται ἅπασαι.
Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων
Οὐκ ἐάᾳς νίζειν, ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης,
Καὶ σέθεν εἵνεκ', ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν, ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος ὅττι κεν εἴπω.
Πολλοὶ δὲ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἵκοντο.
Ἀλλ' οὔπω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι,
Ὡς σὺ δέμας φωνήν τε, πόδας τε Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γρηῦ, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους μάλα ἰκέλω ἀλλήλοιϊν
Ἔμμεναι, ὡς σὺ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
Ψυχρόν, ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἷζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὀΐσατο μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα ἄναχθ' ἑόν, αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλὴν τήν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο,
Κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε. θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας, τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, ὁ δέ οἱ πρόφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς,
Τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αὐτόλυκ' αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο ὅττι κε θήῃς
Παιδὸς παιδὶ φίλῳ, πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε τίθεσθ' ὄνομ' ὅττι κεν εἴπω.
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον, αὐτὰρ ἔγωγε
Ὁππότ' ἂν ἡβήσας μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅθι μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

Τῶν

ἐφεψιόωντο.] καθύπτοντο. ἐλοιδοροῦντο. κύνες.] ἀναιδεῖς. νίζειν.] πλύνειν. τῷ σε πόδας νίψω.] διόσου νίψω τοὺς πόδας. ὀρώρεται.] τετάρακται. ταλαπείριοι.] ταλαίπωροι. ἰκέλω.] ὅμοιοι. ἀλλήλοιϊν.] ἀλλήλοις. λέβητα.] νῦν τὴν λεκάνην. ἐξαπένιζεν.] ἀπένιπτεν. ἐπήφυσεν.] ἐπήντλησεν. λαβοῦσα.] κατασχοῦσα. οὐλήν.] τὸ ὑγιασθὲν τραῦμα. ἀμφράσαιτο.] ἐπιγνῷ. ἀμφαδά.] ἔκδηλα. προφανῆ. Παρνησόνδε.] εἰς τὸν Παρνασσόν. Παρνασσὸς δὲ ὄρος Δελφῶν. ἐκέκαστο.] ἐνίκα. πολυάρητος.] μετὰ πολλῶν εὐχῶν γενόμενος. ὀδυσσάμενος.] μισηθείς. ἢ ὀργὴν ἀγαγών. ἢ βλάψας. ἐπώνυμον.] φερώνυμον. ἡβήσας.] ἐν ἀκμῇ ἡλικίας γενόμενος.

Ἀμφιθέη.]

Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεὺς ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιφῦσ' Ὀδυσῆα,
Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι
Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον.
Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα.
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου. μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν, αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησοῦ, τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες, πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνι' ἐρευνῶντες κύνες ἤϊσαν, αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου, μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς.
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερὲς, ὣς ἄρα πυκνὴ
Ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖϊν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῇσαν, ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φρίξας εὖ λοφιήν, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν, ὁ δ' ἄρα πρώτιστος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
Οὐτάμεναι μεμαώς. ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γουνὸς ὕπερ, πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι,
Λικριφὶς ἀΐξας, οὐδ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς οὔτησε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δὲ διῆλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο.
Ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσαν ἐπισταμένως, ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον, αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.

Τὸν μὲν

Ἀμφιθέη.] Αὐτικλείας μήτηρ. περιφῦσα.] περιπλακεῖσα. προσέβαν.] ἀντὶ τοῦ ἀνῆλθον. πτύχας.] τὰς ἀποκλίσεις. Παρνησοῦ τάχα δὲ ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.] Φιλωνὶς ἡ Δηιόνος θυγάτηρ οἰκοῦσα τὸν Παρνασσὸν ἐν αὐτῷ παρελέχθη καὶ Ἀπόλλωνι. εἶχε γὰρ τὸ κάλλος ἐράσμιον οὕτω τοσοῦτον, ὥστε καὶ τοὺς θεοὺς ζηλοτυποῦντας κατὰ τὸ αὐτὸ θελῆσαι μίσγεσθαι. εἶτα ἐκ μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος γίνεται Φιλάμμων ἀνὴρ σοφιστὴς, ὃς καὶ πρῶτος ἔδοξε χοροὺς συστήσασθαι παρθένων. ἐκ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ Αὐτόλυκος ὃς οἰκῶν τὸν Παρνασσὸν πλεῖστα κλέπτων ἐθησαύριζεν. εἶχε γὰρ ταύτην τὴν τέχνην παρὰ τοῦ πατρὸς, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ὅτε κλέπτοι τι λανθάνειν καὶ τὰ θρέμματα δὲ λείας ἀλλοιοῦν εἰς ὃ θέλοι μορφῆς. ὥστε πλείστης αὐτὸν δεσπότην γενέσθαι λείας. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. βῆσσαν.] τὴν πρόσβασιν τοῦ ὄρους. ἤϊσαν.] ἐπορεύοντο. λόχμῃ.] συνδένδρῳ τόπῳ. διάει.] διέπνει. ἤλιθα.] γίνεται ἐκ τοῦ ἀλίζω τὸ συναθροίζω. ἀθροίσεως ἐπίρρημα, σημαίνει τὸ ἀθρόως. τάττεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ματαίως. οἷον ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν. ἀντὶ τοῦ ματαίως. ἐπῇσαν.] ἐπήρχοντο. λοφιήν.] τένοντα. γουνὸς ὕπερ.] ὑπεράνω τοῦ γόνατος. διήφυσε.] διέκοψε, διέσχισεν. ἐπαοιδῇ δ' αἷμα.] Διοκλῆς ἐπαοιδὴν παρέδωκε τὴν παρηγορίαν. ἴσχαιμον γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ ἄνθυμα τοῦ τετρωμένου προσεχὲς ᾖ, καὶ ὥσπερ προσηρτημένον τῷ παρηγοροῦντι. ὡς καὶ δι' ἑτέρων. ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω. ἔσχεθον δέ.] ἀντὶ τοῦ ἔπαυσαν.

πορόντες.]

Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Καρπαλίμως χαίροντα φίλην χαίροντες ἔπεμπον
Εἰς Ἰθάκην, τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Χαῖρον νοστήσαντι καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν ὅττι πάθοι, ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν.
Ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηῦς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι,
Ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη, κανάχησε δὲ χαλκός.
Ἂψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη, τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου, Ὀδυσσῆα προσέειπεν.
Ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι φίλον τέκος, οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἡ δ' οὔτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι,
Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ἕθεν ἆσσον ἐρύσατο φώνησέν τε,
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι, σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ἐπὶ μαζῷ, νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μή τίς τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας
Δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια.
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.
Οἶσθα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον οὐδ' ἐπιεικτόν.
Ἕξω δ' ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Εἴ χ' ὑπό σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Μαῖα, τίη σὺ τὰς μυθήσεαι, οὐδέ τί σε χρή,
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι, καὶ εἴσομ' ἑκάστην.
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα, τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὐτὰρ

πορόντες.] δόντες. παρασχόντες. ἐπιμασσαμένη.] ἀντὶ τοῦ ἐφαψαμένη. χάρμα καὶ ἄλγος.] Σοφοκλῆς. χάρμα ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλουμένη. πεφραδέειν.] ἐπιδεῖξαι. εἰπεῖν. ἔτραπεν] ἔτρεψεν. φάρυγος.] τοῦ στόματος. ἐφράσθης.] ἐπέγνως. ἀφέξομαι.] ἀπόσχωμαι, φείσομαι. ἕξω.] ἐν ἑαυτῇ ἀπάσχω. καταλέξω.] ἑκάστην εἴπω. νηλιτεῖς.] λίαν ἁμαρτωλαί. ἄλλοι ἀπέδοσαν τοῦ νη ἐπιτατικοῦ ὄντος, ὡς ἐν τῷ νήχυτος ὄρπηξ. ἄμεινον δὲ τὰς ἀναμαρτήτους, συγκειμένης τῆς λέξεως ἐκ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ ἀλιταίνειν. ἵν' οὖν ὅσαι ἁμαρτάνουσαι, καὶ ὅσαι οὔ.

θερσόμε-

Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψέν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια.
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή.
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη,
Ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
Ἤματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ,
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρηῒς ἀηδών,
Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὅν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.
Ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμήν, δμῳάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν,
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων,
Γήμασθ' οὔ μ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν.
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο
Κτήσιος ἀσχαλόων, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι καὶ ἄκουσον.
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν,
Ἐξ ὕδατος, καί τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορόωσα.
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης,
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἦξε καὶ ἔκτανεν, οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις, ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ,
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαί,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
Ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ,
Φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτυε, φώνησέν τε.
Θάρσει Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο.
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν μνηστῆρες, ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
Ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὣς ἔφατ'

θερσόμενος.] θερμαινόμενος. ὅν τινά γ' ὕπνος ἕλοι.] οἷον ἐμὲ μὲν γὰρ οὐχ αἱρεῖ. κοῖτος.] ἀντὶ τοῦ ὕπνος. πυκιναί.] συνεχεῖς. μελεδῶναι.] μέριμναι. ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη.] διαφόρως τοῖς νεωτέροις οὐχ ὑπαυδίου· ὁ μὲν γὰρ διώνυμος ἦν. Πανδαρέω τοῦ Μέροπος Μιλησίου τὸ γένος γίνονται ἐξ Ἁρμοθόης γʹ θυγατέρες. Ἀηδών, Κλεοθήρα, Μερόπη. οὗτος κύνα κλέψας χρυσοῦν Ἡφαιστότευκτον ἔμψυχον ἐκ Κρήτης ἐκ τοῦ Διὸς τεμένους, παρακατέθετο Ταντάλῳ, Διὸς δὲ καὶ Ἑρμοῦ ἀπαιτοῦντος αὐτόν, ὤμοσεν ὁ Τάνταλος μὴ ἔχειν. ὅθεν ὁ Ζεὺς κατέστρεψεν αὐτῷ Σίπυλον τὸ ὄρος. τὸν μὲν οὖν κύνα Ζεὺς δι' Ἑρμοῦ ἀπέλαβεν. ὁ δὲ Πανδάρης ἔφυγεν εἰς Ἀθήνας, κἀκεῖθεν εἰς Σικελίαν, ἔνθα διεφθάρη μετὰ τῆς γυναικός. συνέβη δὲ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ Κλεοθήραν μὲν καὶ Μερόπην, ὡραίας γενομένας, ἁρπασθῆναι ὑπὸ δαιμόνων, καὶ παραδοθῆναι ἐρινύσιν ὑπηρετεῖν. Ἀηδὼν δὲ ἡ πρεσβυτάτη Ζήθῳ γαμηθεῖσα τῷ Διὸς μὲν παιδί, Ἀμφίονος δὲ ἀδελφῷ, Ἴτυλον ἔσχε παῖδα. φθονοῦσα δὲ τῇ ὁμονύμφῳ τῇ Ἀμφίονος γυναικὶ Νιόβῃ τῇ Ταντάλου, τινὲς δὲ Ἱπ[π]ομεδούσῃ, πλείονας ἐχούσῃ παῖδας, ὧν ὁ ἄριστος ἦν Ἀμαλεύς, ἐπεβούλευσε τούτῳ, καὶ τῶν ἀνεψιῶν συντρεφομένων, ὅθεν καὶ συγκοιμᾶσθαι συνέβη, κρύφα παρήνεσεν τὴν ἐνδοτέρω κοίτην ἑλέσθαι, ὅπως ἐπιβουλευτὸς αὐτῇ νύκτωρ ὁ Ἀμαλεὺς γένηται. καὶ τοῦ πάθους αὐτὴν σφόδρα καταλαβόντος, ηὔξατο πᾶσι θεοῖς μεταστῆναι ἐξ ἀνθρώπων, καὶ ἠλλάγη εἰς τὸ ὁμώνυμον ὄρνεον. χλωρηΐς.] ἤτοι ἐν χλωροῖς διατρίβουσα, ἢ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινομένη. ἔαρος γὰρ φαίνεται, ἢ διὰ τὸ χρῶμα. καὶ παρὰ Σιμωνίδῃ δὲ χλωραύχενες λέγονται αἱ ἀηδόνες. πολυηχέα.] πολλὰς μεταβολὰς ποιουμένην. κοῦρον.] παῖδα. κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος.] τῇ Νυκτέως Ζεὺς μίγνυται, ἐξ ἧς Ζῆθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων. οὗτοι τὰς Θήβας οἰκοῦσι πρῶτοι, καὶ καλοῦνται Διὸς κοῦροι λευκόπολοι. γαμεῖ δὲ Ζῆθος μὲν Ἀηδόνα τὴν τοῦ Πανδαρέου, τοῦ δὲ γίνεται Ἴτυλος καὶ Νηΐς. Ἴτυλον δὲ ἡ μήτηρ Ἀηδὼν ἀποκτείνει διὰ νυκτός, δοκοῦσα εἶναι τοῦ Ἀμφίονος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ προειρημένου γυναῖκα, ὅτι αὐτῇ μὲν ἦσαν ἓξ παῖδες, αὐτῇ δὲ δύο. ἐφορμᾷ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς ποινήν. ἡ δὲ εὔχεται ὄρνις γενέσθαι, καὶ ποιεῖ χύ-

τὴν ὁ Ζεὺς ἀηδόνα. θρηνεῖ δὲ ἀεί ποτε τὸν Ἴτυλον, ὥς φησι Φερεκύδης.

χαλίφρων.]

χαλίφρων.] κεχαλασμένας ἔχων τὰς φρένας· ἀσύνετος καὶ ἄφρων. ἐναντίος τῷ πυκινὰ φρεσὶ μήδεα ἔχοντι. ἔνιοι δὲ χαλίφρονα τὸν ἀκρατόφρονα. χάλιξ γὰρ ὁ οἶνος ὁ ἀναχαλῶν τὰς φρένας, ἀκρατόφρονα. ἐναντίον ἐν τῷ φρεσὶ γὰρ κέχρηται εὖ κἀγαθῇσι τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ χαλαφροσύνας γ' ἔμ' ἔχουσι. δηλοῦται οἷον ἀφροσύνα πάλιν. ἐλθέμεν.] ἀντὶ τοῦ ἐξελθεῖν. ὑποκρίναι.] ἀντὶ τοῦ κρίνον. ἐξ ὕδατος. ἔξω καὶ χωρὶς ὕδατος. ἀγκυλοχείλης ἐπικαμπῆ ἔχων χείλη. ἧξε. ἤλασεν. ἐκέχυντο.] ἔκειντο. ἄερθη.] ἐπήρθη. εὐπλοκαμίδες.] εὔκοσμοι ἀπὸ μέρους. βροτέη.] ἀνθρωπίνη. ὕπαρ.] τὸ μεθ' ἡμέραν φαινόμενον ἐνύπνιον. ὑποκρίνασθαι.] ἀποκρίνασθαι. ἀποκλίναντα.] ἔξω τῆς ἀληθείας εἰπόντα. ἀμήχανοι.] πρὸς οὓς μηχανὴν εὑρεῖν οὐκ ἔστιν. ἀκριτόμυθοι.] ἄκριτα καὶ ἀδιάτακτα καὶ ἀδιάστατα λέγοντες. τελέεται.] τελεῖται καὶ πληροῦται. δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων οἱ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην συνεκδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμούς. κερατοειδὴς γὰρ ὁ πρῶτος χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ. ἐλεφαντίνην δὲ στόμα καὶ ἔσωθεν ἐλεφαντοχρῶτας τοὺς ὀδόντας. ἐκ δὲ τούτου πιστότερα εἶναι τὰ ὁρώμενα τῶν λεγομένων. καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρατος οἷόν τε καὶ ἰδεῖν, διὰ δὲ ἐλέφαντος οὔ. ἢ ὅσα ἂν τις ἐν πλησμονῇ τροφῆς ἴδοι, ταῦτα εἶναι ψευδῆ. κερατίνην μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀληθῆ παρὰ τὸ ἔτυμα κραίνειν καὶ τελειοῦν, ἐλεφαντίνην δὲ τὴν ψευδῆ. ἐλεφήρασθαι γὰρ τὸ παραλογίσασθαι καὶ ἀπατῆσαι. ὡς οὐδ' ἂρ Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων. τινὲς δὲ οὕτως ἀπέδοσαν· κερατίνην μὲν τὴν ἀληθῆ καὶ διαφανῆ καὶ λάμπουσαν. ἐλεφαντίνην δὲ τὴν ψευδῆ καὶ ἀσαφῆ καὶ συγκεχυμένην. οἱ δὲ φασὶν κέρασιν ἀπεικάζειν τοὺς οὐρανίους ὀνείρους οἵτινες καὶ ἀληθεύουσι. τῷ τὰ κέρατα εἰς ὕψος ἀνατείνειν, ἐλέφαντι δὲ τοὺς χθονίους. τὰ γὰρ τῶν ἐλεφάντων κέρατα κάτω νεύει. διττοὺς δὲ οἶδεν ὀνείρους. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν οὐρανίων φησίν. ἢ καὶ ὀνειροπόλον καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. ἐπὶ δὲ τῶν χθονίων, πὰρ δ' ἴσαν ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην. ἠδὲ παρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων. τετεύχαται. κατεσκευασμέναι εἰσί.

Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἧχι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι, οὔπως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίναντ', ἐπεὶ ἦ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ' ὅπως τελέει, μνηστῆρσι δὲ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι.
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
Οἵ ῥ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες.
Οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν, ἦ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.
Ἥδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
Οἴκου ἀποσχήσει, νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον
Τοὺς πελέκεας, τοὺς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
Ἵσταχ' ἑξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας.
Στὰς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν.
Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω.
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελεκέων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον μάλα καλὸν ἐνίπλειον βιότοιο.
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τοῦτον ἄεθλον,
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Πρὶν τούτους τόδε τόξον ἐΰξοον ἀμφαφόωντας
Νευρήν τ' ἐντανύσαι, διοϊστεῦσαί τε σιδήρου.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εἴ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε παρήμενος ἐν μεγάροισι
Τέρπειν, οὔ κέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη,
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους, ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν
Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνήν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς

Ὤχετ'

Ὤχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἔνθα κε λεξαίμην, σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων,
Ὣς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα.
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ἀσί. ἐλεφαίροντα.] ἐξαπατῶσιν. ἔτυμα.] ἀληθῆ. ἀποσχήσει.] πόρρω ἀπαθέξει. πελέκεας.] τὰ σιδήρεα τετρυπημένα. ἵστασκε.] ἵστα. δρυόχους.] κυρίως μὲν τοὺς πασσάλους. ἐφ' ὧν τὴν τρόπιν τῶν κατασκευαζομένων πλοίων. ἑξῆς δὲ μάλιστα οὗτοι τίθενται, ἕνεκα τοῦ ἴσην γενέσθαι τὴν ναῦν. νῦν δὲ ἐφ' ὧν ἐτίθει τοὺς πελέκεας. διαρρίπτασκε.] ἔρριπτεν, ἐτόξευεν. ῥηΐτατα.] ῥᾳδίως, εὐκόλως. διοϊστεύσει.] τοξεύσει, διαπράσει. ἑσποίμην.] ἀκολουθήσαιμι. νοσφισαμένη.] καταλιποῦσα. ἀνάβαλλε.] ὑπερτίθου. χυθείη.] ἐπιχυθῇ, ἐπέλθῃ. θέντων.] ἀποτεμένων, δηλονότι τῶν θεραπαινῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Υ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἑξῆς πρὸς Εὔμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται, ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Υ βροντᾷς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ σχέθ' Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Κὰμ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοί.
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων, ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἤϊσαν, αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι,
Πολλὰ δὲ μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῷ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει,
Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι,
Ὥς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
Στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ.
Τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης

Ἤματι.

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Υ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Εὐνάζετο.] αὐτὸς αὑτὸν ἑαυτῷ εὐνὴν παρασκευάζειν. κὰμ μὲν.] κατὰ μέν. ἀδέψητον.] ἀνέργαστον, ἀμάλακτον. ὠρίνετο.] ἐθυμοῦτο. ὑλάκτει.] συνεχῶς ἐκινεῖτο. ἀμαλῇσιν.] ἁπαλαῖς. βεβῶσα.] ἑστῶσα. ἀγνοιήσασα.] ἀγνοοῦμενον ἰδοῦσα. ἀγαιομένου.] ἄγαν θαυμάζοντος ἢ χαλεπαίνοντος. ἠνίπαπε.] ἐνουθέτησεν. καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.] καταστέλλων, τὴν ἀπότασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχήν. ὥστε αὐτῆς ἅψασθαι τὰ λεγόμενα.

ἐν πάσῃ.]

ἐν πείσῃ.] ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν· οὐκ ἔστιν ἦν ἐν καὶ νήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμενεν· ἢ ἐν οἷς ἐπέπειστο καὶ ἐγνώκει. οἷον οὐκ ἔμελλεν αὐτῷ. τετληυῖα.] καρτεροῦσα. νωλεμέως.] συνεχῶς. ἑλίσσετο.] ἐκυλίετο. ἐστρέφετο. αἰόλλει.] ποικίλως στρέφῃ ἢ κινεῖ. ἐγρήσσεις.] γρηγορεῖς. ἀολλέες.] ἀντὶ τοῦ πολλοί. λόχοι.] τῶν πολεμίων συστήματα. ἄρηϊ.] ἄρης νῦν ὁ σίδηρος. ἑλέτω σε καὶ ὕπνος.] ἀντὶ τοῦ κοιμήθητι. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν.] ἀνιά ἐστι καὶ τὸ δι' ὅλης νυκτὸς ἀγρυπνεῖν. κακῶν δ' ὑποδύσεαι.] κακώσιν ὑπεισέλθῃς. ἤδη.] παραυτίκα. ἀψορρόου ὠκεανοῖο.] τοῦ κύκλῳ περιρρέοντος τὴν γῆν, καὶ ἂψ πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀφικνουμένου. ἔμαρπτε.] κατέλαβεν. ἢ ἔπειτα.] νῦν ἀντὶ τοῦ παραυτίκα. ἠερόεντα κέλευθα.] τὸν ἀέρα ἢ τὸν ᾅδην. προχοῇς.] τοῖς ῥεύμασιν.

ἤματι τῷ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
ἰφθίμους ἑτάρους, σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο ὀιόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ' ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
νωλεμέως, ἀτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο
ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι,
ὣς ἄρ' ὅ γ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο μερμηρίζων,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
μοῦνος ἐὼν πολέσιν. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη
οὐρανόθεν καταβᾶσα, δέμας δ' ἤικτο γυναικί.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
οἶκος μέν τοι ὅδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
καὶ πάϊς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες. (στεῦται
ἀλλά τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω
μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι.
πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
εἴπερ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τά σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
σχέτλιε, καὶ μέν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρῳ,
ὅς περ θνητός τ' ἐστὶ καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε.
αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοισιν. ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
νῶϊ περισταῖεν κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηϊ,
καί κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
ἀλλ' ἑλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσοντα, κακῶν δ' ὑποδύσεαι ἤδη.
Ὣς φάτο, καί ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν.
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ
λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα.
κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα θεάων·
Ἄρτεμι πότνα θεὰ Διὸς θύγατερ, αἴθε μοι ἤδη
ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου ὠκεανοῖο.

ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι. τῇσι τοκῆας μὲν φθεῖσαν θεοί, αἱ δὲ λίποντο ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ, Ἥρη δ' αὐτῇσι περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή.] Πανδάρεως ὁ Μέροπος καὶ νύμφης Ὀρέας παῖς, Μιλήσιος τὸ γένος, γήμας Ἁρμαθόην τὴν Ἀμφιδάμαντος, ἴσχει παῖδας τρεῖς, Ἀηδόνα καὶ Κλεοθήραν καὶ Μερόπην. ἃς τρέφουσιν Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα. Πανδάρεως δὲ παραγενόμενος εἰς Κρήτην κλέπτει

Ὡς ὅτε

Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι.
τῇσι τοκῆας μὲν φθεῖσαν θεοί, αἱ δὲ λίποντο
ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη
τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ.
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή,
ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέστιχε μακρὸν Ὄλυμπον,
κούρῃς αἰτήσουσα τέλος γλυκεροῖο γάμοιο,
ἐς Δία τερπικέραυνον, ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων·
τόφρα δὲ τὰς κούρας ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο,
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν·
ὣς ἔμ' ἀϊστώσειαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὕπο στυγερὴν ἀφικοίμην,
μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὁππότε κέν τις
ἤματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν, ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ·
αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
τῇδε γάρ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
τοῖος ἐών, οἷος ᾖεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὣς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἠώς.
τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
μερμήριξε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
ἤδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆφι.
χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα τοῖσιν ἐνεῦδεν,
ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου, ἐκ δὲ βοείην
θῆκε θύραζε φέρων, Διὶ δ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρὴν
ἤγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκακώσατε λίην,
φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς.
αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
ὑψόθεν ἐκ νεφέων, γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν.
τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες
ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείφατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὗδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν,
ἡ δὲ μί' οὔπω παύετ', ἀφαυροτάτη δ' ἐτέτυκτο.
ἥ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

Ἦ μεγάλ'

κλέπτει τὸν τοῦ Διὸς κύνα, καὶ αὐτὸν ἐκ ἤνεγκεν εἰς Μίλητον. δείσας τὸν Δία παρὰ Ταντάλῳ δὲ εἰς Φρυγίαν κατατίθεται, φάμενος ἄγειν ἐκ Φοινίκης τοῦ τόπου. ὁ δὲ Τάνταλος δεξάμενος ἐφύλασσεν. ἔπειτα κελεύσαντος Διὸς ἐρευνᾶν τὸν κύνα, παραγίνεται πρὸς Τάνταλον. ὁ δὲ ἀρνεῖται καὶ ὄμνυσι τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, μὴ συνειδέναι τι περὶ τοῦ κυνός. ὁ δ' Ἑρμῆς εὑρίσκει αὐτὸν παρ' αὐτῷ. ὡς δὲ ὁ Πανδάρεως ἐπύθετο, φεύγει ἐκ τῆς πατρίδος σὺν τῇ γυναικὶ Ἁρμαθόῃ, καὶ ταῖς θυγατράσιν ἀγάμοις οὔσαις Κλεοθήρᾳ τε καὶ Ἀηδόνι καὶ Μερόπῃ, εἰς Ἀθήνας. ἐκ δὲ Ἀθηνῶν εἰς Σικελίαν. ὁ δὲ Ζεὺς αὐτὸν ἰδὼν κτείνει σὺν τῇ γυναικί. ταῖς δὲ θυγατράσιν αὐτοῦ τὰς ἅρπυίας ἐφορμᾷ, αἱ δὲ ἀναλόμεναι ἐρίννυσιν αὐτὰς διδόασιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ νόσον αὐταῖς ἐμβάλλει Ζεύς, καλεῖται δὲ αὕτη κύων. αἱ δὲ λίποντο ὀρφαναί.] προσέθηκε τὸ κεφάλαιον. ὕστερον γὰρ συνέβη. καὶ γὰρ οὐκ ὀρφανὰς αὐτὰς ἀνεθρέψατο ἡ Ἀφροδίτη, ἀλλὰ πρὸ τῆς ὀρφανείας. τὸ δὲ ἑξῆς τοῦ λόγου, τῇσι τοκῆας μὲν φθεῖσαν θεοί. Ἀφροδίτη δὲ πρὸς Δία, αἰτήσασα αὐταῖς γάμον, παρεγίνετο. ἐν δὲ τούτῳ Ἅρπυιαι αὐτὰς ἀνηρέψαντο. δι' ἔλεον δὲ αὐτὰς αἱ θεαὶ ἀνεθρέψαντο, ἀγνοοῦσαι τὸ πεπρωμένον. μόνος γὰρ ὁ Ζεὺς οἶδε μοῖράν τ' ἀμμορίην τε ὁμοίως. μῆκος δ' ἔπορε.] κουροτρόφος γὰρ ἡ θεὸς τῷ ἀδελφῷ Ἀπόλλωνι. μοῖραν.] εὐμοιρίαν, εὐδαιμονίαν. ἀμμορίην.] κακομορίην. ὅ ἐστι κακομοιρίαν. στυγερῇσιν.] στυγνότητος αἰτίαις. ἀμφιπολεύειν.] ἐνεργεῖν. ἀνεκτόν.] ἀνασχετόν. ἐπέλησεν.] λήθην ἐπήγαγεν. συνελών.] συναγαγών. θύραζε φέρων.] ἐνταῦθα οἱ μνηστῆρες. φήμην.] κληδόνα οἰωνόν. φάσθω.] εἰπάτω. ὑψόθεν ἐκ νεφέων.] πῶς οὖν φησὶν ἡ ἀλετρίς, οὐδέποτε νέφος ἐστί. νῦν τὸν τόπον ἔφη Ἀττικῶς, ἐν ᾧ εἴωθε συνίστασθαι τὰ νέφη. ἢ τῶν χρυσῶν νεφῶν ἃ ἦν ἐν οὐρανῷ ὡς, ἀλλ' ὁ γὰρ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν. εἵατο.] ψιλῶς ἵν' ᾖ ἦσαν. ἐπερρώοντο.] ἐρρωμένως ἐνήργουν. τεύχουσαι.] ποιοῦσαι. ἀλείφατα.] τὰ ἐκ τῶν πυρῶν ἄλευρα. ἄλεσσαν.] ἤλεσαν.

ἐβροντήσας

ἐβροντήσας ἀπ' οὐρανοῦ. οὕτως ἡ ἀλετρὶς φησὶν κατὰ τὴν κοινὴν ὑπόνοιαν. ἢ ὅτι τὰ ὑψηλὰ τοῦ ὀλύμπου ἐπουράνια ἐστί. τέῳ.] τινί. κρῆνον.] ἐπιτέλεσον. ἑλοίατο.] μεταλάβοιεν. ἀλείτας.] τοὺς ἡμαρτηκότας. εὐνῆθεν.] ἐκ τῆς εὐνῆς ἢ κοίτης. ἀκηδὴς] ἀτημέλητος. ἐμπληγδήν.] ἐκπληκτικῶς ἢ ἀκρίτως, καὶ ὡς ἂν τύχῃ ἐν παλάζουσα τοῖς πράγμασι. σίτου δ' οὐκ ἔτ' ἔφη.] κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐνδεικτέον τοῦτο. ἐπιέσσαμεν.] ἐπεσκεπάσαμεν. ἀγρεῖτε.] συναθροίζεσθε.

κορήσατε.] σαρώσατε. εἴρηται δὲ κατὰ ἀντίφρασιν, ὡς καὶ τὸ σάρον ὄφελμα καλεῖται οὐκ αὔξοντι ἀλλὰ τοὐναντίον παραιρούμενον καὶ μειοῦν.

ποιπνύσασαι.] σπουδαίως ἐνεργήσασαι. ῥάσσατε.] ῥάνατε. ἀμφιμάσασθε.] ἀπομάξετε. ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] ταύτην τὴν ἡμέραν ἑορτὴν καὶ νουμενίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱεράν. ἵνα τῶν ἀνδρῶν περὶ τὴν ἑορτὴν καταγινομένων, εὔκαιρον ἔχῃ τὸ ἐπιτίθεσθαι μνηστῆρσι. οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο, ἀλλὰ μάλα ἠριν έονται. ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] τὴν νεομηνίαν πάντων τῶν θεῶν νομίζουσιν εἶναι. ταύτην γὰρ οἱ πρόγονοι τοῖς θεοῖς ἀνέθεσαν. διὰ τὸ πρώτην αὐτὴν εἶναι τοῦ μηνός. πάσας τε τὰς ἀρχὰς προσῆψαν αὐτοῖς ὀρθῶς ποιοῦντες. τοὺς γὰρ ἁπάντων ἄρχοντας τοὺς ὁμοίους χρὴ γεραίρειν.

καὶ τῶν σίτων τὰς ἀπαρχὰς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀπονέμομεν, τοῦ δ' Ἀπόλλωνος ταύτην εἶναι νομίζειν τὴν ἡμέραν εἰκότως τὸ πρῶτον φῶς τῷ αἰτιωτάτῳ τοῦ πυρός. ἐκάλουν τε αὐτὸν καὶ νεομήνιον. ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοχόρῳ. νεμέσθαι.] διατρίβειν. μᾶλλον εἰσορόωσι.] προσηνῶς ὁρῶσιν,

οὐδ'

Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅττι κεν εἴπω·
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·
Οἳ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν
Ἄλφιτα τευχούσῃ, νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
Ὣς ἄρ' ἔφη, χαῖρε δὲ κλεηδόνι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ζηνός τε βροντῇ, φάτο γάρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φὼς
Εἵματα ἑσσάμενος, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπε.
Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ, ἢ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμὴ μήτηρ πινυτή περ ἐοῦσα
Ἐμπληγδὴν ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια.
Οὐκ ἄν μιν νῦν τέκνον ἀναίτιον αἰτιόῳο,
Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος ὄφρ' ἔθελ' αὐτός.
Σίτου δ' οὐκ ἔτ' ἔφη πεινήμεναι, εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῇσιν,
Αὐτὰρ ὅ γ' ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν.
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ, χλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων, ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἡ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Ἀγρεῖθ' αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ', ἐν δὲ θρόνοισιν εὖ ποικίλοισι τάπητας
Βάλλετε πορφυρέους, αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα, ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο.
Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφαθ', αἳ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Αἱ μὲν ἐείκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,

Αἱ δ'

Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶμα ἐπισταμένως πονέοντο.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες, οἱ μὲν ἔπειτα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα, αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλθον ἀπὸ κρήνης, ἐπὶ δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι.
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μειλιχίοισι.
Ξεῖν' ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἦε σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τὸ πάρος περ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Αἲ γὰρ δὴ Εὔμαιε θεοὶ τισαίατο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Αἶγας ἄγων, αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστήρεσσι, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι.
Ξεῖν' ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων, ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε.
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι ὀΐω,
Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι, ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις, εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας.
Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἵ τε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται.
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην ἄγχι παραστάς.
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε συβῶτα
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα, τέων δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
Ἀνδρῶν, ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα,
Δύσμορος, ἦ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι,
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσωνται ὀϊζύν,
Ἦ καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ὥς περ ὀπίσσω
Ὄλβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολλοῖσιν.
Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος,
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτός,
Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.
Ἴδιον ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε.

Μνησα-

οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσι.] οὐ δὲ ὀλίγον αἰδοῦνται. πάντως.] παντὶ τρόπῳ. γεύσασθαι.] πειραθῆναι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοθι.] οὐ δηλαπαντὸς, ἀλλ' ὁρᾷ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀπόλλωνος. πορθμῆες.] οἱ παραφέρονται. δυόωσιν.] εἰς κάκωσιν μεταβάλλωσιν. ἐπὴν δὴ γείνεαι.] καθ' ὃ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. γείνεαι.] γεννήσεις. ἴδιον.] ἴδρωσα ἠγωνίασα.

λαῖφεα.]

λαίφεα.] ῥάκη, ἢ λεπτὰ ἱμάτια. ὑποσταχύοιτο.] ἐπαύξοιτο. ἀγινέμεναι.] ἄγειν, κομίζειν. πόλλ' ἐπιδινεῖται.] ἐν τοῖς στήθεσιν ἀνακυκλεῖ ὁ λογισμὸς. πολλὰς στροφὰς λαμβάνει. πινυτὴ.] σύνεσις. οἱ δ' ἵρευον ὄϊς.] παρατηρητέον ὅτι μόνους τοὺς μνηστῆρας θεοῖς θύοντας οὐκ εἶδεν.

δήμιος.]

Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος ἐπεὶ κεῖνον οἴω
Τοίαδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἴ που ἔτι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
Εἷσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς,
Ἔδμεναι, οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὄπιδα τρομέουσι θεῶν, μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ἐπιδινεῖται, μάλα μὲν κακὸν υἷος ἐόντος
Ἄλλων δῆμον ἱκέσθαι ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, τὸ δὲ ῥίγιον αὖθι μένοντα,
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται.
Ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀΐομαι εἴ ποθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Βουκόλε, ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας
Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς.
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεαι αἴ κ' ἐθέλῃσθα
Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τελέσειε Κρονίων,
Γνοίης οἵη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ' αὔτως Εὔμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα, ὅν δε δόμον δε.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ἤρτυον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρνις
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν,
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ὦ φίλοι οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλὴ
Τηλεμάχοιο φόνος, ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας.

ἵρευον

Ἵρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην.
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων, ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσι κεράσαντο, κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἐῳνοχόει δὲ Μελανθεύς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον,
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου παρὰ λάϊνον οὐδόν,
Δίφρον ἀεικέλιον καταθεὶς, ὀλίγην τε τράπεζαν.
Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων.
Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων, ἐπεὶ οὔτι δήμιός ἐστιν
Οἶκος ὅδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δὲ μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
Καὶ χειρῶν, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον Ἀχαιοί
Τηλεμάχου, μάλα δ' ἧμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γὰρ Ζεὺς εἴασε Κρονίων, τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι λιγύν περ ἐόντ' ἀγορητήν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον, τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὕπο σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ' Ὀδυσῆϊ μοῖραν θέσαν οἳ πονέοντο
Ἴσην ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον, ὣς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴα Ἀθήνη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς,
Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκία ναίων.
Ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο
Μνάσκετ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα.
Κέκλυτε μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, ὄφρα τι εἴπω.
Μοῖραν μὲν δὴ ξεῖνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν
Ἴσην, οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον, ὄφρα καὶ αὐτὸς

ἠὲ λοε-

ἀεικέλιον.] εὐτελῆ. δήμιος.] δημόσιος. ἐπίσχετε.] κατάσχετε. ἐνιπῆς.] ἐπιπλήξεως. ἐνιπὴ ἡ διὰ λόγων, ἐπίπληξις καὶ ἀπειλή, ἀπὸ τοῦ ἐνέπω. ὃς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθώς.] ἠθικῶς δείκνυσιν ὁ Ποιητὴς, ὅτι οὐδὲν συλλαμβάνει πλοῦτος πρὸς σωφροσύνην. ἀτέμβειν.] στερίσκειν. δῶ.] παράσχω.

λοετρό-

Ἠὲ λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐκ κανέοιο λαβὼν, ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεὺς
Ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν, μείδησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοῖον, ὃ δ' εὔδμητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ.
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ,
Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον, ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
Ἐνθάδε, τῷ μή τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω, ἤδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια, πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰσορόωντες
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου, χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες.
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι.
Ξείνους τε στυφελιζομένους δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος.
Ὦ φίλοι οὐκ ἂν δή τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι,
Μήτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
Δμώων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
Ἤπιον εἰ σφῶϊν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν,
Ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε,
Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε,
Μνηστῆρας κατὰ δώματ', ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν.
Εἰ νόστησ' Ὀδυσεὺς καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα,
Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε σῇ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον
Γήμασθ' ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν,
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμηαι
Ἔσθων καὶ πίνων, ἡ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Οὐ μὰ Ζῆν' Ἀγέλαε καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο
Ὅς που τῆλ' Ἰθάκης, ἢ ἔφθιται, ἢ ἀλάληται,
Οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον ἀλλὰ κελεύω
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.

Αἰδέομαι

λοετροχόῳ.] νῦν τῷ τὰ λουτρὰ παρέχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. Σαρδάνιον μάλα τοῖον.] σεσηρὸς ἐπ' ὀλέθρῳ φησὶν τὸν Ἡφαιστότευκτον ὑπὸ Διὸς Εὐρώπῃ δοθέντα φύλακα τοὺς ἐπιβαίνοντας τῇ Κρήτῃ ἰδίως τιμωρεῖσθαι. πηδῶντα γὰρ εἰς πῦρ καὶ θερμαίνοντα τὸ στῆθος περιπτύσσεσθαι αὐτούς· ὧν καιομένων, ἐκεῖνον σεσηρέναι. ἔνιοι δὲ γίνεσθαι λέγουσιν ἐν Σαρδοῖ τῇ νήσῳ σέλινον τοιοῦτον, ὃ τοὺς φαγόντας ξένους μετὰ σπασμοῦ σεσηρότας ἀπόλλυσθαι ποιεῖ. τί μοι † δέ φησι τοὺς γεγηρακότας τῶν γονέων ἄγειν αὐτοὺς πρὸς βόθρον καὶ καταβάλλειν εἰς αὐτόν. τοὺς δὲ ὡς μακαρίως ἀποθνήσκοντας γελᾶν. ἄλλοι δὲ ἄλλως. ἄμεινον δὲ τὸν ἐπὶ καταμωκήσει προσποιητὸν γέλωτα. παρὰ τὸ σεσηρέναι. ὅ ἐστι ἀνοίγειν τὰ χείλη. μείδησε δὲ θυμῷ σαρδάνιον μάλα τοῖον.] οἱ τὴν Σάρδον κατοικοῦντες ἀπὸ Καρχηδονίων ὄντες. χρῶνται νόμῳ τινὶ βαρβαρικῷ καὶ πολὺ τῶν Ἑλληνῶν διηλλαγμένῳ· τῷ γὰρ Κρόνῳ θύουσιν ἡμέραις τισὶ τεταγμέναις, οὐ μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ὑπὲρ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγενημένους. τούτους δὴ θυομένοις, τὸ μὲν δακρύειν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ καὶ δῆλον, τὸ δὲ ἀσπάζεσθαι καὶ γελᾶν ἔσχατον. καὶ προϊόντων ἀνδρῶδές τε καὶ καλόν. ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ προσποιητὸν γέλωτα κληθῆναι σαρδόνιον. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Δήμωνι. ἀεικείας.] αἰκίας ἀπρεπούς. ῥυστάζοντας.] ῥυστάζειν γὰρ τὸ μετὰ βίας ἕλκειν· παρὰ τὸ ἐρύω. ἠύω. φαίην.] εἴποιμι. σφῶϊν.] αὐτοῖς. τὸ δὲ κέρδιον.] τὸ μὴ βαλεῖν. ἐπεὶ αὐτὸς ἀνῄρησο· ἢ τὸ βαλεῖν τὸν ξένον αἱρεῖται τὸ κέρδιον. νόστησε.] ἐπανῆλθεν. ὑπότροπος.] ὑποστρέψας. νέμηαι.] καρπίζῃ. διατρίβω.] κωλύω.

† τιμαῖος.

ἀναγκαίῳ.]

Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ, μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος, μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄσβεστον γέλων ὦρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν,
Αἱμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον, ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής.
Ἆ δειλοί τί κακὸν τόδε πάσχετε νυκτὶ καὶ ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δὲ δέδηε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί,
Αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι.
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
Ἱεμένων ἔρεβόσδε ὑπὸ ζόφον, ἠέλιος δὲ
Οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν.
Ἀφραίνει ξεῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα νέοι δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι, ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἐΐσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής.
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν.
Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε, καὶ οὔατα, καὶ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.
Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν οὔ τις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
Μνηστήρων, οἳ δῶμα κάτ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάασθε.
Ὣς εἰπὼν ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων.
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον ἐπὶ ξείνοιο γελῶντες.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Τηλέμαχ', οὔτι σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος.
Οἷον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὔτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτε τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι,
Ἀλλ' εἰ δή τι πίθοιο τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη.
Τοὺς ξείνους ἐν νηῒ πολυκλήϊδι βαλόντες
Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
Ὣς ἔφασαν μνηστῆρες, ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο δέγμενος αἰεὶ
Ὁππότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἡ δὲ κατ' ἄντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια

Ἀνδρῶν

ἀναγκαίῳ.] ἀναγκαστικῷ. παρέπλαγξεν.] ἐξηπάτησεν. αἱμοφόρυκτα.] αἵματι μεμολυσμένα. εἰλύαται.] κεκαλυμμένα ἐστίν. δέδηε.] διεγήγερται. δεδάκρυνται.] δακρύων πεπλήρωνται. ἐρράδαται.] περιρέρανται. ἠέλιος δὲ οὐρανοῦ ἐξαπόλωλεν.] οὐχ ὡς ἐκλείψεως γεγενημένης, ἀλλ' ὅτι τοῖς μνηστῆρσιν ὁ ἥλιος ἐκλέλοιπε. ἐξέρχεται δὲ οὗτος ἐκ τῆς οἰκίας οἰκονομικῶς. ἀχλύς.] ἀορασία. ἀφραίνει.] μωραίνει. γελόωντες.] γελωτοποιούμενοι, καταγελῶντες. κακοξεινώτερος.] κακῶν ξένων ὑποδοχεύς. ἐπίμαστον.] ἐπιμαστεύοντα, καὶ ἐπιζητοῦντα. ἔμπαιοι.] ἔμπειροι. ἐς Σικελούς.] ἐγινώσκετο. ἄρα τὰ κατὰ τοὺς Σικελούς. οὐκ εἰκὸς οὖν ἐκεῖ τὴν πλάνην γεγονέναι. διαφέρουσι δὲ Σικελιῶται Σικελῶν. οἱ μὲν γὰρ ἕλληνες οἱ δὲ βάρβαροι. προσεδέρκετο.] προσέβλεπε. κατ' ἄντησιν.] ἀντικρὺς τῆς ἀνδρῶνος ἐν τῇ γυναικωνίτιδι.

XX

μενοεικές.]

μενοεικές.] δαψιλὲς πολύ. ἀχαρίστερον. ἀηδέστερον.

Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν, ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
Δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
Ἡδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν.
Δόρπου δ' οὐκ ἄν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνὴρ
Θησέμεναι, πρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Φ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Πηνελόπη τῷ τανύοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν ἑαυτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοιτίῳ ἐντειλάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἐφίησι τὸ βέλος, διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλου παντὸς μὴ δυνηθέντος.

ΣΧΟΛΙΑ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Φῖ δὲ βιὸν προτίθησιν, ἄεθλον Πηνελόπεια.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ.
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν,
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσετο οἷο δόμοιο.
Εἵλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλήν, χαλκείην, κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόν δε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἔσχατον, ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Δῶρα τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
Τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
Οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο δαΐφρονος, ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε.
Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
Παιδνὸς ἐών, πρὸ γὰρ ἧκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἵ οἱ ὄλοντο
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί.
Αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο.
Ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
Φῶθ' Ἡρακλῆα μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων.
Ὅς τοι ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ', οὐδὲ τράπεζαν
Τὴν ἥν οἱ παρέθηκεν, ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο, δῶκε δὲ τόξον,
Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ξίφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν.
Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος, οὐδὲ τραπέζῃ
Γνώτην ἀλλήλω, πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνεν
Ἴφιτον Εὐρυτίδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Φ. ΤΟΥ Ομήρου ῥαψῳδίαν.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. τίθησι δὲ τὸ τόξον. ἵνα ἐὰν μὲν πλέους ἐντείνωσι στασιάσωσιν. ἐὰν δὲ μηδεὶς ἀνάξιοι τῆς μνηστείας φανῶσιν. κλίμακα δ' ὑψηλήν.] τὴν αὐτῆς γυναικωνίτιδος, εἰς τὴν ἀποθήκην ἵνα τὴν κλεῖν λάβῃ. κώπη δὲ ἐλέφαντος ἐπῆεν.] ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους, ἢ κόπτειν δυναμένη. παρὰ τὸ κοπή, ἀναβιβασμῷ καὶ τροπῇ κώπη. καὶ ἡ τοῦ ἐρετοῦ κωπὴ λέγεται, παρὰ τὸ κόπτειν τὸ ὕδωρ. ἔσχατον.] νῦν τὸ ἐνδότατον. πολύκμητος.] ὑφ' οὗ πολλὰ κάμνουσι. ἔνθεν δὲ τόξον ἔκειτο.] προνοητικῶς οὐκ ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ ἡ νευρὰ ῥαγῇ. Λακεδαίμονι.] νῦν ἐν τῇ χώρᾳ. τυχήσας. συντυχών. ἐπιείκελος.] ὅμοιος. Μεσσήνῃ.] τῇ Μεσσηνίᾳ χώρᾳ, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακεδαίμονος πρὸ τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου. οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο.] ἐν Φηραῖς. μετὰ χρεῖος.] διὰ ὄφλημα. ἄειραν.] νῦν ἥρπασαν. ἐξεσίην.] δημοσίαν ἔκπεμψιν. παιδνός.] παῖς νέος. μεγάλων ἐπιίστορα ἔργων.] μεγαλουργόν, ἐπὶ μεγάλοις ἔργοις ἱστορούμενον. ἐπιστήμονα. Ἴφιτος αὖθ' οἱ ἵππους διζήμενος. αἵ οἱ ὄλοντο δώδεκα θήλειαι.] Ἴφιτος Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰχαλιεὺς δὲ τὸ γένος, ἀπολομένων αὐτῷ τῶν ἵππων, περιῄει τὰς πέριξ ἐρευνῶν πόλεις εἰ που φανεῖεν. Πολυΐδου δὲ τοῦ μάντεως εἰπόντος αὐτῷ μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα χάριν ζητήσεως, οὐ γὰρ εἶναι συμφέρον, λέγεται παρακούσαντα παραγενέσθαι. τὸν δὲ Ἡρακλέα μηχανῇ τινὶ καὶ στρατηγίᾳ συνεφελκυσάμενον αὐτὸν ἄγειν εἰς ἐπίκρημνον τεῖχος. καὶ καταστρέψαι. διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἔγκλημα, καὶ τὸν πατέρα, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῷ τὸν ἆθλον, τὴν Ἰόλην γαμεῖν οὐκ ἔδωκαν ἀλλ' ἀτιμάσαντες ἀπέπεμψαν. λέγεται δὲ ὡς ἀγανακτήσας ὁ Ζεὺς ἐπὶ τῇ ξενοκτονίᾳ, προσέταξεν Ἑρμῇ λαβόντα τὸν Ἡρακλέα πωλῆσαι δίκην τοῦ φόνου. τὸν δὲ εἰς Λυδίαν ἀγαγόντα τῇ τῶν τόπων βασιλευούσῃ Ὀμφάλῃ δοῦναι τριῶν τιμηθέντα ταλάντων. ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. μέγας Εὔρυτος.] ἐπὶ τοξικῇ. ἀρχὴν ξεινοσύνης.] ἀρχὴν ποιούμενα ἀξενίας. προσκηδέος.] τῆς ποιούσης κηδεμονικῶς ἔχειν

ὅς οἱ τόξον ἔδωκε.] Ἴφιτον ἐφήνη τὴν δόσιν ἐπεὶ διὰ μέσου τινὰ παραδιηγεῖται. ᾑρεῖτο.] ἐλάμβανεν. κέσκετο.] ἔκειτο. ἀπέλυσε κορώνης.] τὸ κλεῖθρον ἑκατέρωθεν ἐξήρτητο πρὸς κρίκον, ὥστε διὰ τοῦ διελκομένου εἰς τοὐναντίον ἀνοίγεσθαι. κορώνης.] κρίκου κόρακος. ἀνέκοπτεν.] ἀνέκρουεν, ἀνώθει. ὀχῆας.] νῦν τὰς λεγομένας βαλάνους τὰς ἐν τῷ λεγομένῳ χελωνίῳ, κατ' αὐτὰς γὰρ διὰ κλειδὸς ἃς προσάγονται καὶ ἀνοίγονται. γωρυτῷ.] τῇ θήκῃ τοῦ τόξου. ὄγκιον.] ἐστὶ μὲν τῶν ἅπαξ εἰρημένων ἡ λέξις, σημαίνει δὲ ἀγγεῖον σχιστοειδὲς ἐν ᾧ ἔγκειντο οἱ ὄγκοι. ὄγκοι δέ εἰσιν οἱ πώγωνες τῶν ἀκίδων, καὶ ἐν ἄλλοις, ὡς δὲ ἴδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας. συνεκτικὸν τῶν ὄγκων ἀγγεῖον, ὡς κρεῖον τὸ κρεοδόχον ἀγγεῖον. ὄγκιον οὖν ἡ θήκη τῶν ἀκίδων. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ὀγκῶδες εἶναι. τοῖο.] τοῦ ἰδίου. ἐχράετε.] ἐβιάσασθε, ἐβαρίσατε.

μύθου.] νῦν τῆς στάσεως ὅθεν καὶ Ἀνακρέων τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ ἁλιεῖς ὄντας στασιαστὰς φησί· μυθηταὶ δ' ἀν νήσῳ μεγίστῃ διέπουσιν ἱρὸν ἄστυ. ἀντὶ τοῦ στασιασταὶ μυθηταί. ἐπισχεσίην.] νῦν σημαίνει πρόφασιν, ἐπεὶ μονῆς ἐστὶ χρεία τῷ προφασιζομένῳ εἰς τὸ ψεύδεσθαι καὶ τὸ μὴ ἀληθεύειν. καὶ ἄλλα αἷος ὅδέ τι μηνάμενος ἄλλα τὸ νόημα, ἀντὶ τοῦ προφασιζόμενος, ἀλλαχοῦ ἀποτρέπων τὸ ἑαυτοῦ νόημα. τόδε φαίνετ' ἄεθλον.] τὸ ἐμὲ γῆμαι. θήσω.] προτίθημι. δυοκαίδεκα πάντων.] ὁ γὰρ ἐν μέσοις ἐστὶ τὸ βέλος ἔξαθλος ἦν, ὡς ἐλλείπων τῇ δυνάμει.

ἐφημέρια.]

Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε, τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἡιρεῖτ', ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι, φόρει δέ μιν ἧς ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύινον προσεβήσετο, τόν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
Ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς.
Αὐτίκ' ἄρ' ἥ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
Ἐν δὲ κληῗδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας
Ἄντα τιτυσκομένη, τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι, τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
Πληγέντα κληῗδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα.
Ἡ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
Ἕστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον
Αὐτῷ γωρυτῷ, ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δὲ κατ' αὖθι φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως, ἐκ δ' ᾕρεε τόξον ἄνακτος.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
Ἰοδόκον, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες ὀϊστοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγήνορες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεί,
Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολὺν χρόνον, οὐδέ τιν' ἄλλην
Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι, θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ὃς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσποίμην νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
Κουρίδιον μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο,
Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Ὣς φάτο, καί ῥ' Εὔμαιον ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ' Εὔμαιος ἐδέξατο καὶ κατέθηκε.

Κλαῖε

Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλώ, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ᾗ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἠὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον, οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοίσδεσι πᾶσιν,
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα.
Καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
Ἤτοι ὀϊστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν τότ' ἀτίμα
Ἥμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Ὢ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
Μήτηρ μέν μοί φησι φίλη πινυτή περ ἐοῦσα
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε, τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην.
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊστεύσω τε σιδήρου,
Οὔ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας,
Πᾶσι μίαν μακρήν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν.
Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε, τάφος δ' ἕλε πάντας ἰδόντας
Ὡς εὐκόσμως στῆσε, πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν καὶ τόξου πειρήτιζε.
Τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
Τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τό γε θυμῷ,
Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.

καί νύ κε

ἐφημέρια φρονέοντες.] τὸ παραυτίκα μόνον φρονοῦντες, οὐ προνοοῦντες τοῦ μέλλοντος. τόξα.] νῦν τὴν σύμπασαν σκευήν. ἀάατον.] ἐπιβλαβῆ, ἢ ἄνευ βλάβης. μετά.] ἀντὶ τοῦ ὑπάρχει. ἀτίμα.] ὕβριζεν. μύνῃσι.] προφάσεσιν. μύσαντα τὰ ὄμματα σκέπτεσθαι.] τί χρὴ δρᾶν. τούτου γὰρ χάριν προφασίζονται ἵνα ἐπιμείνωσιν. οἱ δὲ κατασιωπῶντες παρὰ τὸ μύειν τὸ στόμα. παρέλκετε.] ὑπερτίθεσθε. ἀποτρωπᾶσθε.] ἀποτρέπεσθε. τανυστύος.] τῆς στάσεως τοῦ ἐντανυσμοῦ μετὰ σιδήρου, τῶν πελέκεων. † μετέω
ἀναΐξας] συνεπίλωσεν. ὀπώπει.] θεασάμενος ἦν. πειρήτιζε.] διάπειραν ἐλάμβανεν. πελέμιξεν.] ἔκαμπτεν.

κορώνη.]

κορώνῃ.] τῷ ἄκρῳ τοῦ τόξου. ὄρνυσθε.] ἀνίστασθε. ἐπιδέξια.] ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους. ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.] εὔλογόν ἐστιν εἰσιόντος εἰς τὸν ἀνδρῶνα ἐν δεξιᾷ κεῖσθαι τὸν κρατῆρα. μυχοίτατος.] ἐνδότατος. ἐχθραί.] μισηταί. ἀτρίπτους.] ἀήθεις. κεκαδήσει.] στερήσει, χωρίσει. ἐέδνοις διζόμενος.] πλήθει ἐδνων ζητῶν. βία γὰρ καὶ ῥώμη οὐ λήψεται.

ῥυτῆρα

Καί νύ κε δὴ ῥ᾽ ἐτάνυσσε βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
Ἀλλ᾽ Ὀδυσεὺς ἀνένευε καὶ ἔσχεθεν ἱέμενόν περ.
Τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειφ᾽ ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο·
Ὢ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ᾽ ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
Ἠὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὔπω χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ᾽ ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽ οἵ περ ἐμεῖο βίῃ πολὺ φέρτεροί ἐστε,
Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
Αὐτοῦ δ᾽ ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετ᾽ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
Τοῖσιν δ᾽ Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός.
Ὄρνυσθ᾽ ἑξείης, ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι
Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει.
Ὣς ἔφατ᾽ Ἀντίνοος· τοῖσιν δ᾽ ἐπιήνδανε μῦθος.
Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο Οἴνοπος υἱός,
Ὅ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
Ἷζε μυχοίτατος αἰεί, ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴῳ
Ἐχθραὶ ἔσαν. πᾶσι δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν.
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ.
Στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν.
Οὐδέ μιν ἐντάνυσεν, πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων
Ἀτρίπτους ἀπαλάς, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.
Ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω, λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.
Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Τεθνάμεν ἢ ζώοντας ἁμαρτεῖν, οὗθ᾽ ἕνεκ᾽ αἰεὶ
Ἐνθάδ᾽ ὁμιλέομεν ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις καὶ ἔλπετ᾽ ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μενοινᾷ,
Γῆμαι Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆος παράκοιτιν,
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἠδὲ ἴδηται,
Ἄλλην δή τιν᾽ ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
Μνάσθω, ἐέδνοισιν διζήμενος, ἡ δέ κ᾽ ἔπειτα
Γήμαιθ᾽ ὅς κε πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
Ὣς ἄρ᾽ ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστῃς σανίδεσσιν.
Αὐτοῦ δ᾽ ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ,
Ἂψ δ᾽ αὖτις κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετ᾽ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίνοος δ᾽ ἐνένιπεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε.
Λειῶδες ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ᾽ ἀργαλέον τε, νεμεσσῶμαι δέ τ᾽ ἀκούων.
Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,

Οἷόν τε

Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ᾽ ἔμεναι, καὶ ὀϊστῶν.
Ἀλλ᾽ ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
Ὣς φάτο, καί ῥ᾽ ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν.
Ἄγρει, πῦρ δὴ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθεῦ.
Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ.
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες ἐπιχρείοντες ἀλοιφῇ,
Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὣς φάθ᾽· ὁ δ᾽ αἶψ᾽ ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ.
Πὰρ δὲ φέρων δίφρον θῆκεν, καὶ κῶας ἐπ᾽ αὐτοῦ.
Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος.
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ᾽, οὐδ᾽ ἐδύναντο
Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν,
Ἀντίνοος δ᾽ ἔτ᾽ ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ᾽ ἔσαν ἔξοχ᾽ ἄριστοι.
Τὼ δ᾽ ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ᾽ ἄμφω,
Βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἐκ δ᾽ αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενός σφ᾽ ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι.
Βουκόλε καὶ σὺ συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἦ αὐτὸς κεύθω, φράζεσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
Ποῖοί κ᾽ εἶτ᾽ Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν εἴ ποθεν ἔλθοι,
Ὧδε μάλ᾽ ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκαι,
Ἦ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ᾽ ἢ Ὀδυσῆϊ,
Εἴπαθ᾽ ὅπως ὑμέας κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Ζεῦ πάτερ, αἲ γὰρ τοῦτο τελευτήσειας ἐέλδωρ.
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων.
Γνοίης χ᾽ οἵη ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἕπονται.
Ὣς δ᾽ αὔτως Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι.
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τῶν γε νόον νημερτέ᾽ ἀνέγνω,
Ἐξαῦτίς σφ᾽ ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Ἔνδον μὲν δὴ ὅδ᾽ αὐτὸς ἐγὼ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ᾽ ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἱκάνω.
Οἴοισιν δμώων, τῶν δ᾽ ἄλλων οὔ τευ ἄκουσα
Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ᾽ ὡς ἔσεταί περ, ἀληθείην καταλέξω.
Αἴ χ᾽ ὑπ᾽ ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτήματ᾽ ὀπάσσω,
Οἰκία τ᾽ ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχου ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ᾽ ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,

Ὄφρα

ῥυτῆρα βιοῦ.] ἑλκυστῆρα τόξου. κεῖον.] καῦσον ἅψον. ἔνεικε.] ἄγαγε, κόμισον. θάλποντες.] θερμαίνοντες. βίης ἐπιδευέες.] δυνάμεως ἐνδεεῖς. ἤτοι τοῦ τόξου. ἢ τοῦ Ὀδυσσέως. ἐπεῖχε.] ἐπέκειτο. ὁ Ἀντίνοος ἐπεῖχε καὶ ἐκώλυσεν αὐτοὺς πρὸς τὸ παρὸν χρήσασθαι τῷ τόξῳ, φαίνεται γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἑξῆς λέγων μὴ δεῖν τεῖναι τὸ τόξον, ἑορτῆς οὔσης τοῦ τοξικοῦ θεοῦ, καὶ Εὐρύμαχος πείθεται. τὼ δ᾽ ἐξ οἴκου βῆσαν.] εἰς τὸν πρόδομον ἐξῆλθον, πιθανῶς ἐπεὶ μακρῷ πρόσθεν ὁ Ἀντίνοος φησὶν κλάιετον ἐξελθόντες, καὶ ἅμα ἵνα τῷ Ὀδυσσεῖ συμβάλωσιν. ποῖοί κ᾽ εἶτε.] τὸ πλῆρες ποῖοι κε εἴητε. τὸ δὲ σημαινόμενον ποῖοι ἂν εἴητε κατὰ τὴν γνώμην. ἐνείκῃ.] ἐνέγκοι ἀγάγοι. δύναμις καὶ χεῖρες ἕπονται.] τῇ δυνάμει καὶ χεῖρες ἀκολουθοῦσιν. σφῶϊν.] ὑμῖν. ὑπότροπον.] ἐξ ὑποστροφῆς.

εὔγνωτον.]

ἐΰγνωτον.] ἀσφαλῶς γνωρίσετε. ἀπέεργαθεν.] ἀφεῖλεν, ἀπεκάλυψεν. κληῖσαι.] ἐπικλεῖσαι. ἐν ἕρκεσι.] τοῖς τειχίοις. προβλώσκειν.] προϊέναι ἔξω. ἰῆλαι.] ἐπιβαλεῖν. σέλα.] τῇ φλογί. ἐλεγχείη.] ἀδοξία. τοῖο θεοῖο.] τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Λοξίου. καταθείομεν.]

Ὄφρα μ' ἐΰγνωτον πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,
οὐλὴν τὴν ποτέ με σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Ὣς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀπέεργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
Κλαῖον ἄρ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλήν τε, καὶ ὤμους.
Ὣς δ' αὔτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε.
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε φώνησέν τε.
Παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε, μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες,
Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὔμμες, ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην,
Ἀλλὰ σὺ δῖ' Εὔμαιε φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι, εἰπεῖν τε γυναιξὶ
κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας,
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Σοὶ δὲ Φιλοίτιε δῖε θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
κληῖσαι κληῗδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἰῆλαι.
Ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη.
Ἐς δ' ἄρα καὶ τὼ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρὸς, ἀλλά μιν οὐδ' ὣς
Ἐντανύσαι δύνατο, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος περί τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων.
Οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ,
Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιΐδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, αἱ δ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.
Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
Τόξον, ἐλεγχείη δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός.
Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται, νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
Ἁγνὴ, τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ', ἀλλὰ ἕκηλοι
κάτθετ', ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴ κ' εἰῶμεν ἅπαντας
Ἑστάμεν, οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἀλλ'

Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
Ἠῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
Αἶγας ἄγειν, αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν.
Ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξου πειρώμεσθα καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον βασιλῆα
Λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπε.
Ἠῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ᾧ κ' ἐθέλῃσιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
Ἲς οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Ἢ ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ', ἀκομιστίη τε.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
Ἆ δειλὲ ξείνων, ἔνι τοι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
Οὐκ ἀγαπᾷς ὃ ἕκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι, οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος, οὐδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρώει μελιηδὴς, ὅς τε καὶ ἄλλους
Βλάπτει ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
Ἄασ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ', ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
Ἥρωας δ' ἄχος εἷλε, διὲκ προθύρου δὲ θύραζε,
Ἕλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες, ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἀασθεὶς,
Ἤϊεν ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἷ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι αἴ κε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς, οὐ γάρ τευ ἐπητύος † ἀντιβολήσεις,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηῒ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων
Πέμψομεν.

οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλειτὸν Εὐρυτίωνα.] ἕνεκα τοῦ τῷ Πειρίθῳ γάμου Κενταύρων ἀπολομένων τὸν Εὐρυτίωνα λέγει, ὅτι τὴν Ἀδράστου θυγατέρα, λέγω δὴ Ἱπποδάμειαν Πειρίθους πρὸς γάμον ἀγόμενος, ἐκάλεσε κατὰ συγγένειαν Λαπίθας Κενταύρους. ὑπὸ μέθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθέντες τῶν Λαπιθῶν, ἁρπάσαι τὰς γυναῖκας ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ ὀργισθέντες ἀνεῖλον τοὺς Κενταύρους. Βακχυλίδης δὲ διάφορον οἴεται τὸν Εὐρυτίωνα. φησὶν γὰρ ἐπιξενωθέντα Δεξαμενῷ ἐν Ἤλιδι ὑβριστικῶς ἐπιχειρῆσαι τῇ τοῦ ξενοδοχοῦντος θυγατρί. καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ Ἡρακλέους ἀναιρεθῆναι καιρίως τοῖς οἴκοις ἐπιστάντος. ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη. οἷ τε αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὕρετο οἰνοβαρείων.] Ἰξίων ὁ Διὸς παῖς Λαπίθης τὸ γένος, κοινωνὸς τῆς τῶν θεῶν τραπέζης γενόμενος, καὶ πιὼν πολὺ τοῦ νέκταρος καὶ τῆς ἀμβροσίας ἁψάμενος, οὐχ ὅπως αὐτὸς ἀμοιβὰς τῷ Διὶ εὐεργεσίας ἐσκέπτετο, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐμφύτου κακίας ἐπείραζε τὸν τῆς Ἥρας γάμον. ὑποπτεύσασα δὲ ἡ θεὸς, ἀνήνεγκε τῷ Διὶ τὴν Ἰξίονος λύσσαν. ὁ δὲ ἐνθυμούμενος ζήλῳ πάλιν τοῦτο ταύτην δρᾶν διαβάλλουσαν τοὺς ἐξ αὐτοῦ γεγενημένους, ἔκ τινος ὅμως ἐπιτεχνήσεως τῆς Ἰξίονος ἐπειρᾶτο γνώμης. σκοπῶν δὲ εὗρε τὸ ἀληθές. νεφέλην γὰρ Ἥρᾳ παρεικάσας, μόνην ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ Ἰξίονος κατέλιπεν. ὁ δὲ ὡς Ἥραν ἐβιάσατο. τοῦτον οὖν ὁ Ζεὺς ἀγανακτήσας † ἴσῳ θανάτῳ περιέβαλε τιμωρίᾳ. γευσάμενον γὰρ αὐτὸν τῆς ἀμβροσίας, οὐκ ἦν αὐτὸν ἀποθανεῖν, ἀλλὰ τροχοὺς ποιήσας ὑποπτέρους, ἔδησε τὸν Ἰξίονα πρὸς τὰς τῶν τροχῶν κνημίδας καὶ εἴασε κατὰ τοῦ σφαιροειδοῦς φέρεσθαι βοῶντα, ὡς τοὺς εὐεργέτας ἀμείβεσθαι προσήκει. γίνεται δὲ ἐκ τῆς νεφέλης παῖς Ἰξίονος διφυὴς τὰ μὲν κατώτερα μέρη τῆς μητρὸς ἔχων. αἱ γὰρ νεφέλαι ἵπποις ἐοίκασι. τὰ δὲ ἀνώτερα μέρη ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ μέχρι τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρὸς Ἰξίονος. φερόμενος δὲ οὗτος κατὰ Μαγνησίαν ἀκόλαστον εἶχε τὴν ὁρμὴν πρὸς τὰς συνουσίας. ἐῴκει γὰρ † τοῦ πατρὸς ἀκολασίᾳ καὶ πολλάκις ἐπλησίαζε ταῖς κατὰ τὸ Πήλιον ἵπποις. ἐνθεῦθεν λέγεται τὸ τῶν Κενταύρων ἀναφῦναι γένος. ὅθεν καὶ τὸν Πειρίθουν ἐπίκλησιν Ἰξίονος υἱὸν ὄντα λαμβάνειν ἐθέλειν γύναιον παρὰ τῶν συγγενῶν Κενταύρων τὴν βάσιν τοῦ προὔχοντος αὐτοῦ παρθένων Ἱπποδάμειαν. ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ. ἀμήσαντες.] κόψαντες. ἀασθείς.] βλαβείς. ὀχέων.] ὑποφέρων ἢ ἔχων καὶ βαστάζων. ἀεσίφρονι.] φρενοβλαβεῖ. ἐπητύος.] μετατύσεως. ἤφι.] τῇ

† ἰσοθανάτῳ

† ἐπήλυθος.

ἧφι.] τῇ ἑαυτοῦ. πιθήσας.] πιστεύσας. θαῤῥήσας. τοῦ εἵνεκα.] τούτου χάριν, ὅτι οὕτως ἐμὲ ἄξεται. οὐ δὲ ἔοικε.] τοῦτο ὑμᾶς ἐννοεῖν. διὰ δ' ἧκε.] διέπεμψε, διεπέρασεν. εὐπηγής.] εὐπαγής. νησοῖσι πρὸς Ἤλιδος.] τὰς περὶ τὸ Δουλίχιον. καθάπαξ.] καθόλου. τοῦτο δὲ οὕτως ἔχει παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐν ᾧ τῆς προηγουμένης λέξεως ληγούσης εἰς ξ, καὶ ἡ ἑξῆς ἄρχεται ἀπ' αὐτοῦ. πλαγκτέ.] παραπλὴξ τὴν διάνοιαν πεπλανημένε.

ἱλήκησι.]

Πέμψομεν, ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεαι· ἀλλὰ ἕκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἔλπεαι αἴ χ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσῆος μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ χερσί τε, βίηφί τε ἧφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν.
Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπε,
Μηδέ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα·
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔ τι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀιόμεθ' οὐδὲ ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν·
Ἦ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
Μνῶνται, ὅτ' οὐδέ τι τόξον ἐΰξοον ἐντανύουσιν·
Ἀλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Ὣς ἐρέουσ', ἡμῖν δὲ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εὐρύμαχ' οὔπως ἔστιν ἐϋκλεῖας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε.
Οὗτος δὲ ξεῖνος μάλα μὲν μέγας ἠδ' εὐπηγής.
Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός.
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Δώσω δ' ὀξὺν ἄκοντα κυνῶν ἀλκτῆρα, καὶ ἀνδρῶν
Καὶ ξίφος ἄμφηκες, δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα.
Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
Κρείσσων ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι,
Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσσοι ναίουσι † πρὸς Ἤλιδος ἱπποβότοιο.
Τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἴ κ' ἐθέλοιμι,
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι, μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

† νησοῖσι.

Ἡ μὲν

Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων.
Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε συβῶτα
Πλαγκτέ, τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς φάσαν, αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῃ,
Δείσας, οὕνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι,
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει.
Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·
Μή σε καὶ ὁπλότερος περ ἐὼν ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι, βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
Αἲ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι
Μνηστήρων χερσίν τε, βίηφί τε φέρτερος εἴην,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἡμετέρου ἐξ οἴκου, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηστῆρες, καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ, τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης,
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν.
Κλῆσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἢν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλῆσαι δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἆλτο θύραζε.
Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Εὔβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤιεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθεν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα, ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα
Πάντῃ ἀναστροφέων πειρώμενος ἔνθα, καὶ ἔνθα
Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἄνακτος.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ τις θηητὴρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων.
Ἤ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι κεῖται,
Ἢ ὅ γ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν, ὡς ἐνὶ χερσὶν

Νωμᾷ

ἱλήκησι.] ἵλεως γένηται. ὅπλον.] σχοινίον. βίβλινον. καννάβινον. οἱ δὲ τὸ ἐκ παπύρου. ἀναστροφέων.] ἀναστρέφων. πειρώμενος. καταμανθάνων. ἶπες.] θηρία ἐσθίοντα τὰ ξύλα τὰ παραπλήσια κώνωψι. κατανόει δὲ μὴ ἄρα ἄχρηστα αὐτῷ γένηται καὶ ἑτέρᾳ δέοι χρήσασθαι μηχανῇ. θηητήρ.] θαυμαστικός, ἔμπειρος. ἐπίκλοπος.] ἐπιθυμητής, ὀρεκτικὸς κλέπτης. κλέπτειν γὰρ τὸ ἐπιθυμεῖν. καὶ κλέπτης ὁ ἐπιθυμητὴς τῶν ἀλλοτρίων. ἐφορμᾶται.] προτεθύμηται. τοσοῦτον ὁ νήσιος ἀντιάσειεν.] ὁ νοῦς. εἴθε καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὄνησιν ὧν βούλεται λάβοι. ἢ οὕτως. εἴθε τοσοῦτον μετάσχοι, ὡς οὐ δυνήσεται ἐντανύσαι.

ὀνήσιος.]

ὀνήσιος.] ὠφελείας ἧς δὴ βρώσεως ἦν εἰλήφει παρὰ τῶν μνηστήρων. νέῳ.] ἀντὶ τοῦ καινῷ. κόλλοπι.] κολλάβῳ. εἴρηται δὲ παρὰ τὴν κόλλαν. ἅψας.] ἐκδήσας. ἔντερον οἰός.] τὴν χορδήν. χρώς.] ἡ χροιά. ἐτράπετο.] ἐτράπη, ἠλλοιώθη. κοίλης.] βαθείας διὰ τὸ γεγλύφθαι. πήχει.] τῷ τοῦ τόξου κέρατι. τιτυσκόμενος.] καταστοχαζόμενος. πρώτης στελεῆς.] διὰ πρώτης γὰρ ὁ δὴ τῶν πελέκεων δικτυκῶς ἦλθεν. χαλκοβαρής.] ὁ ἀπὸ σιδήρου ἰσχυρός. ἐλέγχει.] ἐπονείδιστον τίθησιν. ὄνονται.] ἐκφαυλίζουσιν. νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον.] παρέλκει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. τὸ μὲν οὖν δεῖπνον, ἀντὶ τοῦ θανάτου. τὸ δὲ ἑψιάασθαι ἀντὶ τοῦ οἰμώζειν.
ἑψιάασθαι.] τέρπεσθαι. ἀμφέθετο.] ἐπεῖχεν, ἢ περιέπισεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
Αἲ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδήν,
Ἅψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἔντερον οἰός,
Ὣς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
Εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστόν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φαρέτρης
Κείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσασθαι.
Τόν ῥ' ἐπὶ πήχει ἑλὼν εἷλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἧκε δ' ὀϊστὸν
Ἄντα τιτυσκόμενος, πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
Πρώτης στελεῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής. ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπε·
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος, οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον
Δὴν ἔκαμον τανύων, ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσι τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἑψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν, ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ, ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Πὰρ θρόνον εἱστήκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

ΟΔΥΣ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Χ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΤΑ περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων, κολάζει ἅμα Μελανθίῳ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Χῖ Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλέϊ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ἆλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν.
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται.
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὔπω τις βάλεν ἀνήρ,
Εἴσομαι αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ἦ καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὄφρα πίοι οἴνοιο, φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο. τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
Οἷ τεύξειν θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενον † βάλεν ἰῷ. † ἐπισχόμενος
Ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή,
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βλημένου. αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ἀπὸ εἷο τράπεζαν
Ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε.
Σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐϋδμήτους ποτὶ τοίχους,
Οὐδέ πῃ ἀσπὶς ἔην οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι, οὐκέτ' ἀέθλων
Ἄλλων ἀντιάσεις. νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ, τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Ἴσκεν ἕκαστος ἀνήρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα,
Ἄνδρα κατακτεῖναι, τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόησαν
Ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Ὦ κύνες

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Χ. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων.] τὴν ῥακώδη ἀπεδύσατο ἐσθῆτα, οὐχ ὅλως ἀλλὰ τὴν περὶ τῶν καὶ ῥακωδῶν τὰ σκέποντα. τὰ ἀναγκαῖα ἔχων. ἑξῆς γ' οὖν ἡ Εὐρύκλεια φησίν, μηδ' οὕτω ῥάκεσι πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους ἔσταθι.
ἰθύνετο.] ἐπευθείας ἐτόξευεν. ἄμφωτον.] τὸ δὲ ἑκατέρωθεν τῶν μερῶν ὦτα ἔχον. ἐπισχόμενος.] ἐπιλαβόμενος.
αὐλὸς αἵματος.] τὸ ἐξακόντισμα, ὁ κρουνὸς τοῦ αἵματος. πᾶν γὰρ τὸ στενὸν αὐλὸν ἔλεγον. ὅθεν καὶ τοὺς στενοὺς ποταμοὺς ἐναύλους. ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν χρύσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα ὄφρα πίοι οἴνοιο, φόνος δὲ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ μέμβλετο, τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσιν.] Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ἐν ταῖς μελέταις φησὶν τὴν παροιμίαν, πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου. ἀπὸ τούτου διαδεδόσθαι. προστιθέμενος γὰρ Ἀντίνοος τὸ πῶμα, βάλλεται. λέγει δὲ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς παροιμίας οὕτως, Ἀγκαῖος ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυπαλαίας Σάμιος ὢν τὸ γένος, ἔχων ἱκέτην ἀπὸ Κρήτης, ἐκέλευσεν αὐτῷ προσφέρειν ποτὸν πίνειν. εἰπόντος δὲ αὐτοῦ ὡς οὐ δυνήσεται πιεῖν, ὅθεν ἐντεῦθεν αἱ ἄμπελοι τυγχάνουσιν. αὐτὸς ὁ Ἀγκαῖος κατακερτομήσας τοὺς θεράποντας, ἔλαβε τὴν κύλικα καὶ προσέθετο, λέξαντος δὲ ἐκείνου, πολὺ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου, ἄφνω συνέβη χρῆμα συὸς μεγάλου ἐπιβαρῆσαι τοῖς τοῦ Ἀγκαίου χωρίοις. ἀκούσαντα δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν χειλέων τὴν κύλικα καταθεῖναι καὶ δραμεῖν ὡς τὸν ἄγριον ὗν. συμβαλόντα δὲ τῷ κάπρῳ τελευτῆσαι. ἔνθα φησὶν κατανοῆσαι τὴν παροιμίαν. τοξάζεαι.] τοξείων ἐπιτυγχάνεις. νέεσθαι.] ἐλθεῖν, ἐπανήξειν.

κατεκείρετε.] κατεδαπανᾶτε.
ὑπεμνάασθε.] ὑπεφθείρετε, λεληθότως ἐμνηστεύεσθε. περὶ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ Τηλεμάχου οὐκ ὠνείδισεν, ἴσως ἐπεὶ προβεβουλευμένοι ἡμιώοντο. ἔφη γὰρ πειρήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰάλλω. ἰάλλω ἀντὶ τοῦ ἐγνοήσατε. ἔσεσθαι.] ἀναγνωστέον ἵν' ᾖ, δείσαντες ἔσεσθαι.
ἐπίηλεν.] συνέστησεν. ἀμφὶς ἄγοντες.] χωρὶς ἕκαστον διδόντες.
ἐεικοσάβοιον.] εἴκοσι βοῶν ἄξιον.
παράκειται.] πρόκειται εἰς αἵρεσιν.
τοξάσεται.] τοξεύσει. φάσγανά τε σπάσασθε.] ξιφοφόρουν γὰρ οἱ παλαιοί. ἀντίσχεσθε.] προβάλεσθε.
ἔχωμεν.] ἐπίωμεν.

περιρρηδὴς.]

Ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι
Δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Αὐτῷ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα.
Δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι,
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν.
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος, οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
Οὔτι γάμου τόσον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλεύοι
Αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φείδεο λαῶν
Σῶν, ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον
Ὅσσα τοι ἐκπέποται, καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε, χρυσόν τ', ἀποδώσομεν εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἰανθῇ, πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσεύς.
Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε
Ὅσσα τε νῦν ὔμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτῖσαι.
Νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
Ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ὣς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις.
Ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους,
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον ἠδὲ φαρέτρην
Οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ, ἀλλὰ μνησόμεθα χάρμης,
Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων, ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων.
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο.
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξὺ
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἆλτο δ' ἐπ' αὐτὸν
Σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δ' ὁμάρτει δῖος Ὀδυσεύς,

ἰὸν

Ἰὸν ἀποπροΐεις, βάλε δὲ στῆθος παρὰ μαζόν,
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιρρηδὴς δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς, ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον, ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
Θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
Λακτίζων ἐτίναξε, κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντίος ἀΐξας, εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
Εἴ πως οἱ εἴξειε θυράων, ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε.
Δούπησεν δὲ πεσών, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ, περὶ γὰρ δίε μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἠὲ προπρηνέϊ τύψας.
Βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε.
Καὶ κυνέην πάγχαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα, τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἶσε θέων, εἷός μοι ἀμύνεσθαι πάρ' ὀϊστοί,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτὼ
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας.
Βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.
Αὐτὸς δὲ πρώτιστα περὶ χροῒ δύσετο χαλκόν.
Ὣς δ' αὔτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά.
Ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ὅ γ' ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
Τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἔκλιν' ἑστάμεναι πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ.
Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.

Τὴν

περιρρηδής.] περικλασθεὶς ἢ περιραγείς· ἢ περιρρεόμενος· ἢ περιρρυεὶς ἢ περιφερής. δινωθείς.] ἐπιστραφείς.
Ὀδυσῆος ἐείσατο.] ὡς ἐπὶ Ὀδυσσέα ὥρμησεν. φθῆ.] προέλαβεν.
Τηλέμαχος κατόπισθε.] ἐγγὺς τοῦ Ὀδυσσέως γενόμενον τὸν Ἀμφίνομον παραλλάξας κατὰ τοῦ νώτου ἔβαλεν. πιθανῶς δὲ πρώτην ἀριστείαν Τηλεμάχου διέθετο, ἐν ᾗ τὸν πατέρα διέσωσεν.
ἀπόρουσεν.] ἀφώρμησεν. ἐλάσειεν.] πλατεῖ τῷ ξίφει πλήξειεν. προπρηνέϊ.] κατὰ στόμα τῷ ξίφει ὀρθὸς εἰς τοὔμπροσθεν μὴ ἀνατείνας ἀλλὰ νύξας ὑπτίως. οἱ μὲν γὰρ νύττοντες πλατὺ ἔχουσι τὸ ξίφος, οἱ δὲ πλήττοντες πλάγιον.
ἀμφιβαλεῦμαι.] καθοπλίσομαι.
τετευχῆσθαι.] κεκαθωπλῆσθαι.
οἶσε.] κόμισον. ὀρσοθύρη.] ἐν τῷ τοῦ οἴκου ἐναντίῳ τοίχῳ θύρα ἦν, δι' ἧς εἰς τὸν θάλαμον ἀναβῆναι, ἔνθα τὰ ὅπλα ἔκειτο. εἶπεν δὲ οὕτως ἐπεὶ ὑψηλοτέρα ἦν, ἐφ' ἣν ἦν ὀρούσαι καὶ ἀναθορεῖν. λαύρην.] στενὴν ὁδὸν δι' ἧς οἱ λαοὶ ῥέουσι καὶ φέρονται, οἱονεὶ ἄμφοδον.

εὖ ἀραρυῖαι.]

Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἄνωγει δῖον ὑφορβὸν
Ἑσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
Καὶ εἴποι λαοῖσι, βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο.
Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν·
Οὔπως ἔστ' Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης.
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνήρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Ἐκ θαλάμου, ἔνθεν γὰρ ὀίομαι, οὐδέ πῃ ἄλλῃ,
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα.
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας, μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶιν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἠὲ Μελανθεύς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ πάτερ αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος, ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
Κάλλιπον ἐγκλίνας, τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι δῖ' Εὔμαιε θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἣ τάδε ῥέζει,
Ἢ υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς, τόν περ ὀίω.
Ὣς οἱ μὲν, τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά, νόησε δὲ δῖος ὑφορβός.
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀΐδηλος ἀνήρ, ὃν ὀιόμεθ' αὐτοί,
Ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
Ἤ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων τε γένωμαι,
Ἠέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλάς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων μάλα περ μεμαῶτας.
Σφῶι δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε

κίον'

συναραρυῖαι] καλῶς ἡρμοσμέναι. ἐφορμή] ἔξοδος. ἦν δὲ ἑνὸς μόνου ἔξοδος ἐν τῷ ἀντικρὺς τῆς εἰσόδου τοίχῳ τοῦ ἀνδρῶνος, ἐν τῇ δεξιᾷ γωνίᾳ τὴν ὀρσοθύραν, ἥτις εἰς τὴν λαύραν ἔφερεν. ἡ δὲ λαύρα στενωπός ἐστι παρακείμενος ἔξωθεν τοῦ ἐν δεξιᾷ τοίχου ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, οὐχ ὁ Πηνελόπης, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ὅπλα ἔκειτο. αὕτη δὲ ἡ λαύρα ἔξοδον ὡς εἰς τὸν πρόδομον εἶχεν. ἑνὸς δὲ ἦν ἔξοδος ὀρσοθύρα. λαύρα θάλαμος ἀνδρῶν.

οὐδός] πρόδομος. στόμα] ἀρχή. ῥῶγας] ῥήματα, θυρίδας, ἢ τὰς τῆς οἰκίας ὑπερῴας διόδους. ἔξελεν] ἐξήγαγεν. ἤμβροτον] ἀντὶ τοῦ ἔπταισα. ἐγκλίνας] ἀνοίξας. φράσαι] κατανόησον. σφῶι] ὑμεῖς οἱ δύο.

σανίδας δ' ἐκδῆσαι] τὸ ἑξῆς, σφῶιν ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας, εἰς θάλαμον ἐμβάλλετε, σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐπ' αὐτοῦ πειρήναντε ἀνὰ κίονα ὑψηλὴν ἐρύσατε, σανίδας δ' ἐκδήσατε, ἢ ὄπισθεν κλείσατε τὰς θύρας μετὰ ταῦτα.

σειρήν] πλέγμα, σχοινίον. πειρήναντε] ἐκδύσαντες.

ἐρύσαι]

Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο
Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Ἤτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα, τεύχε' ἐρεύνα.
Τὼ δ' ἔσταν ἑκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ, φέρων καλὴν τρυφάλειαν.
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον πεπαλαγμένον ἄζῃ
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε.
Δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἑλέτην, ἔρυσάν τέ μιν εἴσω
Κουρίξ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τ' ἔδεον θυμαλγέϊ δεσμῷ
Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερὲς ὡς ἐκέλευσεν
Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης Εὔμαιε συβῶτα·
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος ὥς σε ἔοικεν,
Οὐδέ σέ γ' ἠριγένεια παρ' ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἀνερχομένη χρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο ταθεὶς, ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ,
Τὼ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην τ' ἐπιθέντε φαεινήν,
Βήτην δ' εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην.
Ἔνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμου, πολέες τε καὶ ἐσθλοί,
Τοῖσι δ' ἐπαγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε.
Μέντορ ἄμυνον ἀρήν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
Ὅσσ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον, ὁμηλικίη δέ μοι ἐσσί.
Ὣς ἔφατ' ὀιόμενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην.
Μνηστῆρες δ' ἑτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Πρῶτος τήν γ' ἐνένιπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος.
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεὺς
Μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι ὀίω,
Ὁππότε κεν τούτους κτέωμεν πατέρ', ἠδὲ καὶ υἱόν,
Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσεαι, οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις. σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις,
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
Κτήμαθ' ὁπόσσα τοι ἐστὶ, τά τ' ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι,
Τοῖσι δ' Ὀδυσσῆος μεταμίξομεν, οὐδέ τοι υἷας
Ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδὲ θύγατρας,

Οὐδ' ἄλο-

ἐρῦσαι] ἀναρτῆσαι. τρυφάλεια] περικεφαλαία. τρυφάλεια τίς ἐστιν ἡ τρεῖς φάλους ἔχουσα. ἄζῃ] εὐρῶτι ἢ ξηρασίᾳ. κουρίζων] νέος ὤν. φορέεσκε] ἐφόρει, ἐβάσταζεν. κουρίξ] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τῆς κόμης ἐπιλαβόμενοι. ὁ δὲ Κράτης, κουρὶξ ὁ νεανίσκος. ἔδεον] ἐδέσμουν. φυλάξεις] παρατηρήσεις. καταλέγμενος] καθεύδων. ἐπιθέντε] κλείσαντες. ὀιόμενος ἀντὶ τοῦ πεπιστευμένος. παραιπεπίθησιν] πείσῃ. κτέωμεν] ἀνέλωμεν. κράατι] τῇ κεφαλῇ.

τίσεις] ἀποδώσεις. ἔνδοθι] ἐν τῷ οἴκῳ.

αὐτὰ

Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.
Ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον.
Νείκεσσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Οὐκέτι σοί γ' Ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ εὐπατερείῃ
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεί.
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι,
Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
Πῶς δὴ νῦν ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις
Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ἴδε ἔργον.
Ὄφρ' εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.
Ἦ ῥα, καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
Ἠμὲν Ὀδυσσῆος, ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἕζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.
Μνηστῆρας δ' ὤτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος.
Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων.
Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο.
Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
Τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων.
Ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.
Καὶ δή οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὔγματα εἰπών.
Οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά.
Ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἓξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴ κε ποθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευσεν
Ἱέμενοι, τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄμμι
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
Ἡμέας ἐξεναρίξαι, ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
Ἄντα τιτυσκόμενοι. Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης.
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε,

ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι.] νῦν ἀποδειλιᾷς. ἢ ὑποκρίνῃ, ὑποδεέστερος γίνῃ. ἢ ἐλλείπει ἡ περί. ἵν' ᾖ, περὶ μνηστήρων. εὔγματα.] αὐχήσεις. λείπονται.] κατελείφθησαν.

λίγδην.]

Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἕλοντο.
Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα
Ἱέμενοι, τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν.
Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὔμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ,
Ὦμον ἐπέγραψεν, τὸ δ' ὑπέρπτατο, πῖπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης.
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα.
Ὦ Πολυθερσείδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίῃς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
Μῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ δόμον κατ' ἀλητεύοντι.
Ἦ ῥα βοῶν ἑλίκων ἐπιβουκόλος, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς,
Οὖτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὖτα
Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνής, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς, τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὣς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι,
Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
Γίνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ.
Ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Οὐ γάρ πω τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους
Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι.
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἐοργὼς

λίγδην.] ὥστε ἐπιλίξαι, ὅ ἐστιν ἐπιψαῦσαι ἐπιπολαίως μόνον τὴν ἔξωθεν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Πολυθερσείδη.] Πολυθέρσου παῖ. φιλοκέρτομε.] ὁ τὸν φίλον σκώπτων. μέγ' εἰπεῖν.] ἀντὶ τοῦ καυχήσασθαι. ἐπιτρέψαι.] ἐπιτροπὴν ποιῆσαι. ἀλητεύοντι.] μεταιτοῦντι. ἤριπε δὲ πρηνής.] ἔτος ἐπ' αὐτὴν πίπτει τὴν πληγήν.

ἐπτοίηθεν.] ἐν εὐλαβείᾳ καὶ φόβῳ ἐγένοντο. ἀγελαῖαι.] νομαὶ αἱ ἄζευκτοι. οἶστρος.] ὁ λεγόμενος μύωψ. ἔστι δὲ ζῷον ὑπόχαλκον τὴν μορφήν. ὅπερ ἂν εἰσέλθῃ εἰς τὰ ὦτα τῶν βοῶν, οἰστρεῖν ἀναγκάζει τοὺς βόας. καὶ Καλλίμαχος· βόσσον ὅντε μύωπα βοῶν καλέουσιν ἀμορβοί. οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρα βόες ὣς ἀγελαῖαι, τὰς μέν τε αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν.] ὁ οἶστρος ἀπογεννᾶται ἐκ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλαγίων ζωαρίων τῶν ἐπιπλεόντων τὰ ὕδατα, διὸ καὶ πλεῖστα περὶ αὐτὰ γίνονται. ὁ δὲ μύωψ ἐκ τῶν ξύλων ἀπογεννᾶται. καὶ Καλλίμαχος περὶ τοῦ μύωπος· βόσσον, ὅν τε μύωπα βοῶν καλέουσιν ἀμορβοί. εἰσὶ δὲ οὗτοι πολέμιοι τοῖς βουσίν. ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαπάρην αὐτοὺς δρύψωσιν, εὐθέως ἀπολιμπάνουσι τὸν νομὸν φοβηθέντες. ἔστι δὲ ὁ μὲν οἶστρος μυίᾳ παραπλήσιος, κέντρον ἔχων εὐμέγεθες ἐκ τοῦ στόματος καὶ φωνὴν μεγάλην βομβώδη. ὁ δὲ μύωψ παρόμοιος τῇ κυνομυίᾳ, τότε κέντρον ἔλαττον ἔχει τοῦ οἴστρου. ἱστορεῖ περὶ τούτων Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζώων. ἐδόνησεν.] ἐκίνησεν, ἐτάραξεν. κράτων.] αὕτη ἡ γενικὴ ἀπὸ εὐθείας τῆς κράτα, ὡς μῆλα, ὥσπερ οὖν μήλων οὕτως κράτων. σημαίνει δὲ τῶν κεφαλῶν. τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγησθα.] εὐλόγως τὸν Λειώδην ἀναιρεῖ. εἴτε γὰρ μὴ ἦν μάντις ἀληθής, ἀλλ' ἐσκήπτετο, ἄξιος ἀποθανεῖν, καὶ γὰρ οὗτος εἷς τῶν μνηστήρων. εἴτε προειδὼς τὰ μέλλοντα, ἔμενε μετ' αὐτῶν σπᾶσθαι.]

σπέσθαι.] ἀκολουθῆσαι. ἀπὸ τοῦ ἕπεται τὸ ἀπαρέμφατον ἕπεσθαι. καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ. ἕσπεσθαι, ὅμως ἅμα σπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ, ἤγουν ἀκολουθῆσαι. δυσηλεγέα.] δυσκοίμητον. ὅ ῥ'.] ὅπερ δή. Τερπιάδης.] Τέρπιος παῖς. ἢ ὁ τέρπων. κῆαν.] ἔκαυσαν. προσαΐξας.] προσορμήσας. αὐτοδίδακτος.] ἐκ φύσεως δεδιδαγμένος. κηδέσκετο.] ἐφρόντιζεν, ἐπεμελεῖτο. νεόδαρτον.] νεωστὶ ἐκδαρέν.

περισθε-

Κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὔχεαι εἶναι,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι.
Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.
Ὣς ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον, ὅ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος, τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἔστη δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
Ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
Ἑρκείου ἵζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον.†
† μηρία κῆ αν
Ἢ γούνων λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
Μεσσηγὺς κρητῆρος, ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου.
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ, σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
Παντοίας ἐνέφυσεν, ἔοικα δέ τοι παραείδειν
Ὥς τε θεῷ, τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι,
Καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκῃ.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.
Αἶψα δ' ἑὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα.
Ἴσχεο, μηδ' ἔτι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ,
Καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τε μευ αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος,
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης,
Ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἕστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, βοὸς δ' ἀπέδυνε βοείην.
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων.

καί μιν

Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲ δὲ πατρὶ
Μή με περισθενέων δηλήσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Θάρσει, ἐπειδή σ' οὗτος ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,
Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἕζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή.
Ὣς φάτο, τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἑζέσθην δ' ἄρα τώ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
Πάντοσε παπταίνοντε φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτεῶτας πολλούς, ὥστ' ἰχθύας, οὕς θ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ, οἱ δέ τε πάντες
Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
Ὣς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.
Ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί.
Κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν.
Δεῦρο δὴ ὄρσο γρηῦ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπός ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων,
Ἔρχεο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπῃ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων.
Βῆ δ' ἴμεν, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο,
Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι,
Ὣς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἡ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον.
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἐν θυμῷ γρηῦ χαῖρε καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε.
Οὐχ ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.

Τοὺς δὲ

περισθενέων.] ἤτοι περισσῶς ἰσχύων. εἴπῃσθα.] εἴπῃς. κακοεργίης.] κακῆς πράξεως. ἕζεσθε.] καθέζεσθε. πολύφημος.] πολλοὺς εὐφημῶν, ἢ πολλοὺς φημίζων. ὅττεο.] ὅπερ ἄν. ὑποκλοπέοιτο.] ὑποκλέπτοιτο. πολυωπῷ.] πολλὰς ῥύπας ἔχοντι τῷ δικτύῳ. κινήσας.] κόψας κρούσας. παλαιγενές.] πρεσβύτατε. ὀλολύξαι.] εὔξασθαι. οὐχ ὁσίη.] οὐ δίκαιον.

αὐαιδέης

Τοὺς δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα.
Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο.
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον
Αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην καταλέξω.
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἴριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.
Τάων δώδεκα πᾶσαι, ἀναιδείης ἐπέβησαν.
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι, οὔτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν εἴασκεν ἐπὶ δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε, σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξὶν
Ἐλθέμεν, αἵ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
Εἰς ἑ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσεσθε,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,
Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρῃ.
Ὣς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἴν' ὀλοφυρόμεναι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς
Ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι, σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ἐπισπέρχων, ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας,
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον,
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης,
Λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον, ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ, τίθεσαν δὲ θύραζε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς,

ἀναιδείης ἐπέβησαν.] ἐπὶ πολὺ τῆς ἀναιδείας ἐπῆλθον. μήπω τήνδ' ἐπέγειρε.] ἐκώλυσεν γὰρ αὖ κολασθῆναι τὰς δούλας. ἐς ἑ.] πρὸς ἑαυτόν. ἄρχετε.] ἄρξασθε. θόλου.] κυκλοτεροῦς οἰκήματος, ἀπὸ τοῦ περιθεῖν. ἐς ὃ τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς χρῆσιν πίπτοντα ἀπετίθεντο, οἷον κρατῆρας καὶ ἐκπώματα, καὶ τὰ ὅμοια. θεινέμεναι.] τύπτειν. ἐρείδουσαι.] ἐπιτιθεῖσαι. λίστροισι.] τοῖς ξυστῆρσιν ἀπὸ τοῦ λιαίνειν. εἴλεον.]

Εἴλεον

Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὔπως ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν.
Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πεῖσμα νεὸς κυανοπρῴροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο
Ὑψόσ' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὖδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος,
Ὣς αἵγ' ἑξείης κεφαλὰς ἔχον. ἀμφὶ δὲ πάσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὔατα νηλέϊ χαλκῷ
Τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν.
Οἶσε θέειον γρηῢ κακῶν ἄκος, οἶσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θεειώσω μέγαρον, σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω.
Μὴ δ' οὕτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὤμους
Ἕσταθ' ἐν μεγάροισι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-(σεύς.
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῢς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε, καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι, τὸν δὲ γλυκὺς ἵμερος ᾕρει,
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

εἴλεον.] ἀπέκλειον. στείνει.] στενῷ τόπῳ. ἕρκει.] νῦν τῷ δικτύῳ. θάμνῳ.] δασεῖ φυτῷ. αὖλιν.] κοίτην. θέειον.] θεῖον. ἀκός.] ἴαμα. θεειώσω.] καθάρω. θήϊον.] θεῖον ἄπυρον. διεθείωσεν.] περιήγνισεν. αἰνύμεναι.] ἐπιλαβανόμεναι.

ΟΔΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ψ ΤΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν αὐτοῦ πλανῶν διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκείων ἔξοδος.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ψ. ΤΟΥ

Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἱκάνεται.] παραγέγονεν. κήδεσκον.] ἐκάκουν. βιόωντο.] ἐβιάζοντο. μάργην.] μαινομένην, ἀναίσθητον, μεμηνυῖαν, ἔκφρονα. χαλιφρονέοντα.] κεχαλασμένας ἔχοντα τὰς φρένας, ἠλίθιον, ματαιόφρονα. αἰσίμη.] καθήκουσα. ἦσθα.] ὑπῆρχες. λωβεύεις.] χλευάζεις, εἰς λώβην καὶ ὕβριν ἄγεις. πολυπενθέα.] πολλῶν πενθῶν καὶ λυπῶν πεπληρωμένην. παρεξερέουσα.] παρὰ τὸ δέον λέγουσα.

ἀπέπεμψα.] ἀπεδίωξα. σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.] τὸ μὴ μεθ' ὕβρεως ἀποπεμφθῆναι, ἢ οἷον εἰ καὶ τὰ ἄλλα σοι βαρύ ἐστι, τοῦτό γε ὀνήσει. λωβεύω.] ὑβρίζω.

ἀτύζομαι.]

ΟΔΥΣΣΙΑΣ Ψ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ψ δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὅν ποτε Πηνελόπεια.

Γρηῢς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσετο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν.
Ἔγρεο Πηνελόπεια φίλον τέκος, ὄφρα ἴδηαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι, τά τ' ἔλδεαι ἤματα πάντα.
Ἦλθ' Ὀδυσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών.
Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵ θ' ἑὸν οἶκον.
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν.
Οἵ σέ περ ἔβλαψαν πρὶν δὲ φρένας αἰσίμη ἦσθα,
Τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρεξερέουσα, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέος, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, ἂψ ἔρχεο μέγαρόνδε.
Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἵ μοι ἔασι
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε,
Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
Αὖτις ἔσω μεγάρων, σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Οὔ τί σε λωβεύω τέκνον φίλον, ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύω.
Ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα,
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
Ὄφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὣς ἔφαθ', ἡ δ' ἐχάρη καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
Γρηῒ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἧκε.
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Εἰ δ' ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἐνίσπες,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται ὡς ἀγορεύεις,
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
Μοῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.

Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουσα
Κτεινομένων, ἡμεῖς δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων,
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι,
Πρίν γ' ὅτε δή με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσεν
Τηλέμαχος, τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
Ἑσταόθ', οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὖδας ἔχοντες
Κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν, ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
Αἵματι, καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥς τε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι, αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς
Πῦρ μέγα κηάμενος, σὲ δέ με προέηκε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἕπευ ὄφρα σφῶϊν ἐϋφροσύνης ἐπιβῆτον
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.
Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὗρε δὲ καὶ σέ,
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι, κακῶς δ' οἵ πέρ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
Οἶσθα γὰρ ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε καὶ υἱέϊ τὸν τεκόμεσθα.
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Οὔ τινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
Οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο.
Τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Τέκνον ἐμὸν ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ἣ πόσιν ἔνδον ἐόντα παρ' ἐσχάρῃ οὔποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω.
Οὐλὴν τήν ποτε μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην, ἔθελον δὲ σοὶ αὐτῇ
Εἰπέμεν, ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
Μαῖα φίλη χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δήνεα εἴρυσθαι μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν.
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνεῶτας, ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,

ἔτυμον.] ἀληθές. ὁ ξεῖνος.] στικτέον μετὰ τοῦτο, ἠθικῶς· ὅτι ὁ ξένος ἐστὶν ὁ Ὀδυσσεύς. ἀτυζόμεναι.] ἐκπληττόμεναι, ταρασσόμεναι. ἀτύω, ὁ μέλλων ἀτύσω, καὶ κατὰ παραγωγὴν ἀτύζω Αἰολικόν. ἔχον.] ἀντὶ τοῦ ἠσφαλισμέναι ἦσαν. κραταίπεδον.] τὸ ἔδαφος. θεειοῦται.] περιαγνίζει, καθαίρει. εὐφροσύνης ἐπιβῆτον.] θυμηδίας ἐπιβήσετε, εὐφρανθῆναι ποιήσετε. πέποσθε.] πεπόνθατε. μέγ' ἐπεύχεο.] μεγαλαύχει. ἀσπαστός.] εὐκταῖος. τεκόμεσθα.] ἐγεννήσαμεν. ἐσχάρῃ.] ἔνθα τὸ πῦρ καίεται τόπος ἐστὶ, ἢ βωμὸς ἰσόπεδος οὐκ ἐκ λίθων ὑψούμενος. ἐμέθεν.] περὶ ἐμαυτῆς. περιδώσομαι.] συνθήσομαι. ἐξερεείνοι.] ἀνακρίνειεν τῷ λόγῳ.

ἐν πυρὸς αὐγῇ. ἐν τῷ πεφωτισμένῳ τόπῳ καὶ πεφλογισμένῳ ἀπὸ τοῦ πυρός. ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν.] ἐναργῶς ἄντικρυς περιεργότερον ἀφορῶσα ἐγνώριζεν. ἀγνώσασκε.] ἠγνόει. δύσμητερ. ἐπὶ κακῷ μήτηρ λεγομένη. ἀνείρεαι.] τὰ περὶ τοῦ ἔρωτος. τέθηπεν.] ἐκπέπληκται. προσφάσθαι.] προσειπεῖν. γνωσόμεθα.] γνωριοῦμεν. πειράζειν.] διάπειραν λαμβάνειν. φράσεται.] γνωρίσει. ὀπίσσω.] μετὰ τὴν τῶν ἀπολέσας χρόνον. πηούς.] τοὺς πόρρωθεν συγγενεῖς. ἕρμα.] ἔρεισμα. βοήθημα. λεῦσσε.] σκόπει. λογίζου.

φιλο-

Ἡ προτέρα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἡ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθε καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν,
Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου, ὃ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
Ἧστο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι
Ὀφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἧστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν.
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐνωπιδίως ἐσίδεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε.
Μῆτερ ἐμὴ δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
Ἑζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλᾷς.
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Τέκνον ἐμόν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν.
Οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος οὐδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον, εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔστ' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἦ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον, ἔστι γὰρ ἡμῖν
Σήμαθ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Τηλέμαχ' ἤτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν. τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.
Νῦν δ' ὅττι ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῒ εἵματα εἷμαι
Τοὔνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὔπω φησὶ τὸν εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
Ὧι μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
Ἡμεῖς δ' ἕρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
Κούρων εἰν Ἰθάκῃ, τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε πάτερ φίλε, σὴν γὰρ ἀρίστην
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώποισι φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κέ τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τί φημι
Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Πρῶτα μὲν ἂρ λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμῳάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵμαθ' ἑλέσθαι.

Αὐτὰρ

Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο.
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι ἐκτὸς ἀκούων,
Ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἳ περιναιετάουσιν,
Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον, ἔνθα δ' ἔπειτα
Φρασσόμεθ' ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας.
Ὅπλισθεν δὲ γυναῖκες, ὁ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
Φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἵμερον ὦρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν
Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε δόμον ἔκτοσθεν ἀκούων.
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε Πολυμνήστην βασίλειαν,
Σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ὄφρ' ἂν ἵκοιτο.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα.
Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα, κὰδ δὲ κάρητος
Οὔλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας,
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει.
Ὣς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος,
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἀντίον ἧς ἀλόχου, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε.
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀποσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μαῖα στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι, ἦ γὰρ τῇ γε σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἦτορ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Δαιμόνι', οὔτ' ἄρτι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω.
Οὔτε λίην ἄγαμαι, μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷος ἔησθα
Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος Εὐρύκλεια,
Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει.

Ἔνθά οἱ

φιλοπαίγμονος. φιλοῦντος παίζειν. κλέος εὐρύ.] ἡ πολλὴ περὶ τοῦ φόνου κληδών. Πολυμνήστην.] τὴν μάλιστα Πολυμνήστην, κυρίως ἐπὶ Πηνελόπης. εἴρυσθαι.] κρατῆσαι. ἀτέραμνον.] σκληράν. σιδήρεον.] ἰσχυρόν. μεγαλίζομαι.] ἐπαίρομαι.

ἐκθᾶσαι.]

ΖΖ 2

Ἔνθά οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν
Κῶεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε κεδνὰ ἰδυῖαν.
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Ῥεῖα μετοχλίσσειεν, ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
Ἐν λέχει ἀσκητῷ, τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
Θάμνος ἔφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἕρκεος ἐντὸς
Ἀκμηνὸς θαλέθων, πάχετος δ' ἦν ἠΰτε κίων,
Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
Πυκινῆς λιθάδεσσι †, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα.
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης.
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα
Ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι.
Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι, οὐδέ τι οἶδα
Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι γύναι λέχος, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης.
Ὣς φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσης τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ' ἠδὲ προσηύδα.
Μή μοι Ὀδυσσεῦ σκύζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
Ἀνθρώπων πέπνυσο, θεοὶ δ' ὤπαζον ὀϊζύν.
Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα.
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἐρρίγει, μή τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ἐλθών· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
Ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Εἰ ᾔδη ὅ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Ἀξέμεναι οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές.
Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.

Νῦν

ἐκθεῖσαι.] ἔξω ἀποθέμεναι. ἄλλοσ' ἔθηκε.] ἀλλαχοῦ ἀπέθετο. κάμον.] μετὰ κάματος ἐποίησαν. ἀκμηνὸς θαλέθων.] ὁ ἀκμὴν ἔχων τοῦ θάλλειν, ἐπεὶ μετὰ τούτου ὀξυτόνησαν. ἰστέον δὲ τὸ ἐν Ἰλιάδι δηλοῦντος τὸ νῆστις, ἐβαρυτόνησαν· οἱ δὲ τὰ δύο παροξυτόνησαν.

ἀμφιβαλών.] κτίσας. λιθάκεσσι.] μικροῖς λίθοις. κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμών.] ἀπὸ τῆς ῥίζης κορμὸν ποιήσας. ἀμφέξεσα.] περιέλεπισα.

στάθμην.] τὴν τεκτονικὴν σπάρτον.

ἑρμῖνα.] κλινόποδας· ἕρμα γὰρ τῆς κλίνης. ἑρμῖν' ἀσκήσας, τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ.] Ἑρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἄτλαντος παῖς ἔτι ὢν ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μέγιστα εὕρετο, γράμματα, καὶ μουσικὴν, καὶ παλαίστραν, καὶ γεωμετρίαν. ὅθεν καὶ τοὺς Ἕλληνας τετράγωνον αὐτὸν ἀσκῆσαι, καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθεῖναι. τῷ δὲ ὀνειροπομπὸν εἶναι, καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῷ ἔχεσθαι, καὶ αὐτὸν ἀναμένειν, ἤθελον τὸ ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἐπινοῆσαί τι καὶ ἀσκῆσαι τοὺς τῶν κλινῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πρόσοψιν· ὅπως ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδέας, τὰ μὲν δείματα μὴ φοβοῖντο, προσδοκῷεν δὲ πλείστην ἐπαφροδισίαν διὰ τῶν ὀνειράτων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ. τέτρηνα.] ἐτόρνασα.

τερέτρῳ.] τεκτονικῷ ὀργάνῳ.

ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος.] τοῦ ποδός. ἔμπεδον.] ἀκίνητον, ἢ ἐν τῷ πέδῳ ἑστώς.

σκύζευ.] ὀργίζου. ἀγάπησα.] περιεπτυξάμην. ἐρρίγει.] ἐφοβεῖτο. βουλεύουσι.] ἐννοοῦσιν. οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη.] ἀθετοῦνται ὁ ιβ´ ὡς σκάζοντες κατὰ τὸν νοῦν. σώζοιτο δ' ἂν εἰ στίζοιμεν ἐπὶ τῷ εἰ, ᾔδη. καὶ τὸ ὅ ἀντὶ τοῦ διό. ὡς εἶναι οὐδ' ἂν ἡ Ἑλένη ἐμίγη παρὰ ἀλλοδαπῷ ἀνδρὶ, εἰ μὴ ἦν ἐξηπατημένη· διὸ αὐτὴν ἐπεὶ παρελογίσθη, οἱ Ἕλληνες ἐπανήγαγον. οἱ δὲ φασὶ τὸν Ἀλέξανδρον Μενελάῳ εἰκασθέντα γνώμῃ Ἀφροδίτης μιγῆναι τῇ Ἑλένῃ. εἰ ᾔδη.] ἐνταῦθα στικτέον· ἔπειτα ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς προσενεκτέον· ὅμιν αὖτις ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν. ὁ γὰρ λόγος οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη παρ' ἀλλοφύλῳ ἀνδρὶ ἐμίγη εἰ προεώρα τὸ μέλλον· διὸ καὶ ἐπανάξειν ἔμελλον αὐτὴν οἱ Ἕλληνες, ὡς μηδὲν ἡμαρτηκυῖαν.

ὅμιν.]

Νῦν δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγὼ, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
Ἀκτορὶς, ἥν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
Ἣ νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο.
Πείθεις δή μευ θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο, τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα κεδνὰ ἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
Ὧν τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρον δὲ
Νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης κακότητα φυγόντες·
Ὣς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσοροώσῃ.
Δειρῆς δ' οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ.
Καί νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵ τ' ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἣν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὣς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο
Ἤματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εὐνὴ μὲν δή σοί γε τότ' ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς, ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπισθεν ὀΐω
Πεύσομαι, αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Δαιμονίη τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
Εἰπέμεν, αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ἐπικεύσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται, οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
Χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἐρετμὸν,
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.

Οὐδ' ἄρα

ὅμιν.] διὸ αὐτήν. τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν.] οὐ πρὸ τοῦ παθεῖν ἔγνω τὴν φρενοβλάβειαν. οὐδέ κεν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.] Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου παῖς ἀπὸ τῆς Ἀσίας καταίρας εἰς τὴν Λακεδαίμονα, διενοεῖτο τὴν Ἑλένην ξενιζόμενος ἁρπάσαι· ἡ δὲ γενναῖον ἦθος καὶ φίλανδρον ἔχουσα, ἀπηγόρευε καὶ προτιμᾶν ἔλεγε τὸν μετὰ νόμου γάμον, καὶ τὸν Μενέλαον περιπλείονος ἡγεῖσθαι. γινομένου δὲ τοῦ Πάριδος ἀπράκτου, φασὶν τὴν Ἀφροδίτην ἐπιτεχνῆσαι τοιοῦτόν τι, ὥστε καὶ μεταβάλλειν τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἰδέαν εἰς τὸν τοῦ Μενελάου χαρακτῆρα. καὶ οὕτω τὴν Ἑλένην παραλογίσασθαι. δόξασαν γὰρ εἶναι ταῖς ἀληθείαις τὸν Μενέλαον μὴ ὀκνῆσαι ἅμα αὐτῷ ἕπεσθαι. φθάσασαν δὲ αὐτὴν ἄχρι τῆς νεὼς, ἐμβαλλόμενος ἀνήχθη. ἡ ἱστορία παρὰ Νικίᾳ τῷ πρώτῳ. νῶϊν.] ἡμῶν. θυμαρέα.] τῇ ψυχῇ ἀρέσκουσαν, εὐάρεστον. τέτροφεν.] πέπηγεν. ἐν περάτῃ.] ἤδη πρὸς τῷ πέρατι καὶ τῷ τέλει οὖσαν. δολιχήν.] οὐκ ἐν τῷ καθόλου, ἀλλὰ τότε ἐσομένην πρὸς ἀγανάκτησιν τοῦ ἔθειν. ἀμέτρητος.] ὁ πολύς. πόνος.] κάματος. λέκτρονδε.] εἰς τὴν κοίτην. ἐπεὶ ἄρ.] ἐπειδή. καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.] τὸ εἰπεῖν ὅτι ποιῆσαι ἐστὶ καὶ ἕτερον δεῖ. πεύσομαι.] ἀκούσομαι. οὔτι.] οὐδαμῶς. τί γάρ.] τί δή ποτε. ὀτρυνέουσα.] ἐπείγουσα. ἅλεσσιν.] ἁλσίν.

κίουσα.]

κίουσα.] κοιμηθησομένη. ἀσπάσιοι λέκτροιο.] ἀσπαστῶς καὶ ὑπιθυμητῶς ὑπεμνήσθησαν τοῦ πάλαι τῆς συνουσίας νόμου. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ Ἀρίσταρχος πέρας τῆς Ὀδυσσείας τοῦτο ποιοῦνται. ἐταρπήτην.] ἐκορέσθησαν. ἀνέσχετο.] ὑπέμεινεν.

Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρῄους,
Οὐδ' εὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω·
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευσεν ἐρετμόν,
Ἔρξαντ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης, θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήραϊ ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσονται. τὰ δέ μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια.
Εἰ μὲν δὴ γῆράς τε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
Ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς δὲ κίουσα πάλιν οἶκόνδε βεβήκει.
Τοῖσι δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα.
Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν, οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης,
Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας.
Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.
Ἡ μέν, ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν
Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶσ' ἀΐδηλον ὅμιλον.
Οἳ ἕθεν εἵνεκα πολλὰ βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσεὺς ὅσα κήδε' ἔθηκε
Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε
Πάντ' ἔλεγ', ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πῖπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
Ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
Ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν,
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν οὐδ' ἐλέαιρεν.
Ἠδ' ὡς Αἴολον ἵκεθ', ὅ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
Καὶ πέμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἦν, ἀλλά μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα

καταλέξαι.]

Πόντον

Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα.
Ἠδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκοντο.
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσαν καὶ ἐϋκνήμιδας ἑταίρους
Πάντας. Ὀδυσσεὺς δ' οἶος ὑπέκφυγε νηῒ μελαίνῃ.
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε,
Ἠδ' ὡς εἰς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο
Νηῒ πολυκλήϊδι, καὶ εἴσιδε πάντας ἑταίρους,
Μητέρα θ', ἥ μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ἠδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν,
Ὥς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ', ἣν οὔπω ποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν.
Ἠδ' ὡς ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι.
Ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
Ὥς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον, νύμφην τε Καλυψώ,
Ἣ δή μιν κατέρυκε λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα,
Ἀλλὰ τοῦ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,
Καὶ πέμψαν σὺν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες.
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἡ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἠδὲ καὶ ὕπνου,
Αὐτίκ' ἀπ' ὠκεανοῦ χρυσόθρονον ἠριγένειαν
Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέροι, ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
Ὦ γύναι, ἤδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω, σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ', αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Ἱέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἱκόμεθ' εὐνήν,
Κτήματα μὲν τά μοι ἔστι κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.
Μῆλα δ' ἅ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἀγρὸν ἔπειμι
Ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὅ μοι πυκινῶς ἀκάχηται.
Σοὶ δέ, γύναι, τόδ' ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ.
Αὐτίκα γὰρ φάτις εἶσιν ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,

καταλέξαι.] καθέκαστον εἰπεῖν. ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον.] οὐ καλῶς ἠθέτησεν Ἀρίσταρχος τοὺς γ΄ καὶ λ΄. ῥητορικὴν γὰρ πεποίηκεν ἀνακεφαλαίωσιν καὶ ἐπιτομὴν τῆς Ὀδυσσείας. εὐρώεντα.] ἤτοι πλατὺν παρὰ τὸ εὖρος, ἢ σκοτεινόν. ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν.] χωρὶς κήρυκος, χωρὶς θανάτου. ἔβαλεν.] νῦν ἀντὶ τοῦ ἔκλασεν. ψολόεντι.] καπνιστικῷ. ψόλον γὰρ τὸ ἄσβολον ποιοῦν.

δεύτατον.] ἔσχατον. λυσιμελής.] ὁ τὰ μέλη τοῦ σώματος παρειμένος, ἢ ἀμέριμνος. εὐνῆς.] συγκαθευδήσεως. πεδάασκον.] ἐνεπόδιζον.

πολυήρατον.] πολύευκτον. κατέκειραν.] κατεδαπάνησαν. ληΐσσομαι.] κτήσομαι. ἐνιπλήσωσι.] πληρώσωσιν. εἶσιν.] εἰσελεύσεται, διαδοθήσεται.

εἰς ὑπερῷον

Ἀνδρῶν

εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα.] καταλείπει τὴν γυναῖκα θαῤῥῶν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἢ λήθειν ὡς ἀγνοοῦσαν τῶν πεπραγμένων τὸ ἀληθές. ἢ ἐμπιστεύων τῇ Ἀθηνᾷ. ἐκ δ᾽ ἤϊον.] ἐξήεσαν δέ. ἐξῆγε.] ἐξέβαλεν.

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν.
Εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἧσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ᾽ ἐρέεινε.
Ἦ ῥα καὶ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλά.
Ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην.
Πάντας δ᾽ ἔντε᾽ ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δὲ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ᾽ ἤϊον, ἦρχε δ᾽ Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα. τοὺς δ᾽ ἄρ Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα, θοῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ω ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Τὰς τῶν μνηστήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ᾅδου κατάγει. καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν πατέρα Λαέρτην, καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστήρων ἀναιρέσει, Ἀθηνᾶ διακωλύει.

ΣΧΟΛΙΑ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Ω δ᾽ Ὀδυσσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱεῖ μάχετ᾽ Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνηστήρων. ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν χρυσείην. τῇ τ᾽ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ᾽ αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τῇ ῥ᾽ ἄγε κινήσας, ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ᾽ ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεί κέ τις ἀποπέσῃσιν
Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ᾽ ἀλλήλῃσιν ἔχονται,
Ὣς αἱ τετριγυῖαι ἅμ᾽ ἤϊσαν. ἦρχε δ᾽ ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκάκητα κατ᾽ εὐρώεντα κέλευθα.
Πὰρ δ᾽ ἴσαν ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην.
Ἠδὲ παρ᾽ ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων,
Ἤϊσαν. αἶψα δ᾽ ἵκοντο κατ᾽ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.
Εὗρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ᾽, ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ᾽ ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον, ἀγχίμολον δὲ
Ἤλυθ᾽ ἔπι ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Ἀχνυμένη, περὶ δ᾽ ἄλλαι ἀγηγέραθ᾽ ὅσσαι ἅμ᾽ αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος.
Ἀτρείδη, περὶ μέν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα,
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε᾽ Ἀχαιοί.
Ἦ τ᾽ ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα, παραστήσεσθ᾽ ἔμελλε
Μοῖρ᾽ ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύεται ὅς κε γένηται,
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος ἧσπερ ἄνασσες
Δήμῳ ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί.

Ἠδέ κε

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ Ω. ΤΟΥ Ὁμήρου ῥαψῳδίαν.

Ἑρμῆς δὲ ψυχάς.] Ἀρίσταρχος ἀθετεῖ τὴν νεκυίαν, κεφαλαίοις τοῖς συνεκτικωτάτοις. τοῖς δὲ ὅτι οὐκ ἔστι καθ᾽ Ὅμηρον ψυχοπομπὸς ὁ Ἑρμῆς. οὔτε τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ τοῦ ποντικοῦ, εἰ μὴ ἅπαξ ἀλλ᾽ οὐδὲ χθόνιος ὁ θεὸς ἢ οὐκ εὐθέως ὁ εἰς ᾅδου κατελθὼν χθόνιος. ἐπεὶ καὶ Ἀθηνᾶ διὰ Ἡρακλέα. καὶ ᾅδης ὀλύμπιος. Κυλλήνιος δὲ οὐδαμοῦ εἴρηται, ἢ ἅπαξ. οὐκ ἔξω λόγου. καὶ σῶκος καὶ ἐριούνιος Ἀπόλλων, ἀλλὰ πῶς αἱ ψυχαὶ οὐκ αὐτόματον κατίωσιν, ὡς ἐν Ἰλιάδι οὐδὲν κωλύει καὶ παραπέμποντος αὐτὰς τινός. ἀλλ᾽ αὗται καὶ ἄταφοι κατίασιν. ἴσως διάτι καθάρσιον, ἢ διὰ τὴν Ἑρμοῦ πρόνοιαν κηδομένου τοῦ Ὀδυσσέως διὰ τὴν συγγένειαν. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἔοικεν εἰς ᾅδου λευκὴν εἶναι πέτραν, τὰ πρὸς τὴν ἡμέραν ἐστραμμένα αὐτοῦ λευκαίνεται. ἄκαιρος δὲ καὶ ἡ Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος ὁμιλία. καὶ Ἀγαμέμνων οὐκ ἀγείρει τὴν στρατείαν ἀλλ᾽ ὁ Νέστωρ εὐκαίρως ἀναπληροῖ τὰ ἀλλαχοῦ παραλειφθέντα. πῶς δὲ καὶ τὸ σῶμα διέμεινε τοῦ Ἀχιλλέως ἐπὶ τοσαύτας ἡμέρας διὰ τὴν Θέτιν, ὡς καὶ τὸ Πατρόκλου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμεῖν τὰς μούσας οὐχ Ὁμηρικόν, τί κωλύει ἅπαξ ἄλογον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νεῶν ὄντων αὐτῶν λέγειν ὅτι δείσαντες τὰς Νηρηΐδας ἔφυγον ἐπὶ τὰς ναῦς ἀπὸ τοῦ τῶν Μυρμιδόνων ναυστάθμου. πῶς δὲ καὶ ὁ Ἀμφιμέδων ἐπίσταται τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐπιβουλήν. ἐκ τῶν εἰκότων τεκμαίρεται, καὶ ἄλλως δὲ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν στοιχοποιίαν δεινότητος, τὸ ποίημα τὸν Ὅμηρον ὁμολογεῖ. καὶ νεκυιομαντείαν μὲν ἄν τις εἰκότως τὴν λίαν εἴπῃ, νεκυίαν δὲ ταύτην. Κυλλήνιος.] ὁ ἐν Κυλλήνῳ ὄρει τοῦ Ἀρκαδίας ἀναστραφείς. ἢ ὁ ὕπνου δωρητικός. ὡς τῶν κύλων ἔχων τὰς ἡνίας. κυλλάδες γὰρ συνεσταλμένου τοῦ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη. ἔνθεν ταῦτα οἱ δεινοὶ Ἀττικοὶ κυλλωσία καλοῦσιν. ἐξεκαλεῖτο.] ἐξῆγεν, ἔξω ἐκάλει. ποτέονται.] πέτονται. ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης.] τοῦ ἐπαλλήλου πετρώδους ἐπὶ συνθέσεως ἢ ἀλλήλαις ἀνημμένας. παρὰ τὸ εἴρειν. ἐπιφέρει γὰρ ἀνά τ᾽ ἀλλήλῃσιν ἔχονται. σφιν.] αὐταῖς. ἀκάκητα.] ἔνιοι μὲν ἀμέτροχος, κακῶς. ἔστι γὰρ ὁ θεὸς δοτὴρ ἀγαθῶν. ἔνιοι ἀπὸ Ἀκακησίου ὄρους ἐν Ἀρκαδίᾳ. δοκεῖ γὰρ ὁ θεὸς Ἀρκὰς εἶναι. λευκάδα πέτρην.] πρὸς τοῖς καταχθονίοις μέρεσι. δῆμον ὀνείρων.] τὴν νύκτα ἐν ᾗ φαίνονται οἱ ὄνειροι. ἀσφοδελόν.] ἄκαρπον φυτὸν ὁ ἀσφόδελος νῦν τὸν τόπον λέγει τὸν ἀσφοδελώδη. πρῶτα.] πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ. πόθεν δὲ ᾔδει ὁ Ἀχιλλεύς, εἰκὸς παρ᾽ ἄλλου πεπύσθαι αὐτόν, οὐ γάρ τι ἐν ᾅδου ἔστιν διασκοπεῖν, ἀλλ᾽ ὅτι αὐτή ἐστιν ἡ ὑπόθεσις. παραστήσεσθαι.] παραγενήσεσθαι, ἔμελλεν.] ἐῴκει. ἀπονήμενος.] ὄνησιν καὶ ὠφέλειαν λαβών. ἧσπερ.] ἀπηνέγκας. ἐνείκαμεν.]

ἐνείκαμεν.] ἠνέγκαμεν. κάτθεμεν. κατεθέμεθα. ἀγγελίης.] νῦν τῆς θρήνου. ἐνόησας.] ἐθεάσω. ἔδομεν.] ἐδώκαμεν. ἔδομεν πυρί.] ἀντὶ τοῦ ἐκαύσαμεν. καίεο.] ἐκαίου. λέγομεν.] συνήγομεν.

προὐχούσῃ.]

Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρα' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος, ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι
Μαρνάμενοι περὶ σεῖο, σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ' οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πολέμου εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν,
Αὐτὰρ ἐπεί σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν,
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν,
Ἀγγελίης ἀΐουσα, βοὴ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει
Θεσπεσίη, ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς.
Καί νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ἴσχεσθ' Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κοῦροι Ἀχαιῶν
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε, σὺν ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν
Ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος.
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρήνεον, ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἀργείων, τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια,
Ἑπτὰ καὶ δέκα μέν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοί τ' ἄνθρωποι.
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δ' ἐπ' αὐτῷ
Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ' ἔν τ' ἐσθῆτι, θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐρρώσαντο, πυρὴν πέρι καιομένοιο.
Πεζοί θ', ἱππῆές τε, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἤνυσεν Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λεύκ' ὀστέ' Ἀχιλλεῦ,
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι, δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα, Διωνύσοιο δὲ δῶρον,
Φάσκ' ἔμμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὀστέα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.
Μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος,
Χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο, τὸν ἔξοχα τῖες ἁπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.

Ἀμφ'

Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων,
Ἀκτῇ ἐπὶ προὐχούσῃ ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ,
Ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἄεθλα,
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἤδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώννυνταί τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα.
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θηήσαο θυμῷ,
Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα
Ἀργυρόπεζα Θέτις, μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
Ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν Ἀχιλλεῦ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσα
Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος ἀργειφόντης,
Ψυχὰς μνηστήρων κατάγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων.
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον ὡς ἐσιδέσθην.
Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθῆος ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα.
Ξεῖνος γάρ τοι ἔην Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο.
Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες, οὐδέ κεν ἄλλως
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους,
Ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
Ἦ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
Βοῦς περιταμνομένους, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ, ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ
Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐϋσσέλμων ἐπὶ νηῶν.
Μηνὶ δ' ἄρ' οὔλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον
Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος.
Μέμνημαι τάδε πάντα διοτρεφὲς, ὡς ἀγορεύεις.
Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
Ἡ δ' οὔτ' ἠρνεῖτο στυγερὸν γάμον, οὔτε τελεύτα,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.

Ἀλλὰ

προὐχούσῃ.] προεχούσῃ, ἐξοχούσῃ. τηλεφανής.] ἐκ διαστήματος φαινόμενος. ποντόφιν.] ἀπὸ θαλάσσης. ζώννυνται.] ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. τολύπευσα.] κατειργασάμην. Ὀδυσῆϊ δαμέντων.] ὑπὸ Ὀδυσσέως ἀναιρεθέντων. λέξαιτο.] συναγάγοι. περιταμνομένους.] περιελαύνοντας. οὔλῳ.] ὅλῳ. σπουδῇ.] μόλις, ἤθελε γὰρ κρύπτειν ἑαυτὸν ἀλλ' ὡς συνετὸς ἀνὴρ ὁρῶν τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, ὅθεν εἰκὸς τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ τῷ Ἀμφιμέδοντι μένειν καὶ οὐ παρὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. ἐνισσομένη.] ἐπιπλήσσομεν.

βουλῇσι.]

ἐνίσσομεν.] ἐπιπλήττομεν. βολῇσι.] βλήμασι βαλάις. τέως.] τηνικαῦτα. ἐτόλμα.] ἐκαρτέρει. ἐκλήϊσεν.] ἠσφαλίσατο. ὀχῆας.] τοὺς μοχλούς. ὁμοκλέομεν.] ἀπειλοῦμεν. ἀγορεύοι.] λέγοι.

βέλεα.]

Ἀλλὰ δόλον τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε.
Ἐστησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
Λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε.
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἔνθα κεν ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν,
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης,
Εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν ὑφήνασα μέγαν ἱστόν
Πλύνασ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ,
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Τὼ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν, ἤτοι Ὀδυσσεὺς
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευε.
Τὸν δὲ συβώτης ἦγε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι
Σκηπτόμενον, τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.
Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν.
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν † ἠδὲ βολῇσιν,
Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα, ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι,
Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας.
Αὐτὰρ ὁ, ἣν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.
Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἄεθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
Οὐδέ τις ὁμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
Ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι
Τόξον μὴ δόμεναι, μὴ δ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι,
Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν

† ἐνίσσομεν

Αὐτὰρ

βέλεα.] βέλη. ἐπισπόμενοι.] ἐπακολουθοῦντες. ἀκηδέα.] ἄθαπτα.
βροτόν.] τὸ μετὰ κόνεως καὶ ἱδρῶτος αἷμα. ὠτειλέων.] τραυμάτων.
ὄλβιε Λαέρταο παῖ.] ἀπρεπές φασιν παρέντα τὸ συμπαθεῖν περὶ τῆς οἰκείας τῷ Ἀμφιμέδοντι τύχης, ἐπαινεῖν τὸν Ὀδυσσέα, οὐκ ἀπεοικὸς δέ. διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ τῆς νοικήσης τὰ ὅμοια πεπονθέναι. ἀρετῆς.] σωφροσύνης.
ἀοιδήν.] ἀντὶ τοῦ φήμην. χαρίεσσαν.] ἐπέραστον, καλήν. ἑσταότε.] ἑστῶτες. κεύθεσι γαίης.] κρυπτοῖς τόποις, λέγει δὲ τοῖς ὑπὸ γῆν. οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν.] ὑποστικτέον μετὰ τοῦτο ἐπεί τοι ψιλὸς λόφον ἐστί. κτεάτισσεν.] ἐκτήσατο. μόγησεν.] ἐκαμεν.
κλίσιον.] ἅπαξ εἴρηται, σημαίνει δὲ ὑπόδραν τινὰ σιγματοειδῆ ἐν ᾗ ἔκειντο οἱ κλισμοί· ἢ κρηπῖδα ἐφ' ὃ ἐκαθέζοντο ἢ ἐκοιμῶντο. θέεν.] ἔτρεχεν.
σιτέσκοντο.] σίτου καὶ ῥοφῆς μετελάμβανον. ἀναγκαῖοι.] χρειώδεις. φράσσεται.] γνωρίσει. ἀγνοίησι.] ἀγνοήσει. πολυκάρπου.] ἤτοι κυρίως ἢ ποικίλους καρποὺς ἐχούσης.

αἱμασιὰς

Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, διὰ δ' ἧκε σιδήρου.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς
Δεινὸν παπταίνων, βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
Ἄντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δ' ἦν ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρροθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῷ
Κτεῖνον ἐπιστροφάδην, τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικὴς
Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἑκάστου.
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βροτὸν ἐξ ὠτειλέων
Κατθέμενοι γοάοιεν, ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο.
Ὄλβιε Λαέρταο παῖ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
Ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίου ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἧς ἀρετῆς τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν, στυγερὴ δέ τ' ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους, χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὀπάσσει
Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑσταότ' εἰν Ἀΐδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.
Ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴαυον
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.
Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρηῢς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμώεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπεν.
Ὑμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἱερεύσατε, ὅς τις ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,
Αἴκ' ἔμ' ἐπιγνοίη καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦέ κεν ἀγνοιῇσι πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν δμώεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα, δόμονδε θοῶς κίον, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον ἴεν πολυκάρπου ἀλωῆς πειρητίζων,
Οὐδ' εὗρεν Δολίον μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,

Οὐδέ τινα

αἱμασιὰς λέξοντες.] τὰ ἐκ τῶν λεπτῶν λίθων τειχία οἰκοδομήσοντες. λιστρεύοντα.] περιξύοντα καὶ περισκάπτοντα εἰς αὔξησιν, καὶ σκαλίζοντα. δέδετο.] περιέκειτο, περιεδέδετο. γραπτῦς.] τὰς τῶν ἀκανθωδῶν φυτῶν καταπεριξύσεις καὶ ἀμυχάς. ἀλεείνων.] φυλαττόμενος. αἰγείην κυνέην.] καταχρηστικῶς ὡς καὶ τὴν χαλκῆν κυνέην. βλωθρὴν.] τὴν μεγάλην, ἀπὸ τοῦ ἄνω μωλίσκειν. κῦσαι.] περιπλακῆναι, φιλῆσαι. κατ' ἔχων κεφαλήν.] κάτω ἔχων νενευκώς. δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἓν τὸ κατέχων. ἀμφελάχαινε.] περιέσκαπτεν. ἀδαημονίη.] ἀπειρία. ἀμφιπολεύειν.] ἐνεργεῖν. αὐχμεῖς.] ἐρρύπωσαι. ἕσσαι.] ἐνδέδυσαι. ἀεργίης.] ἀργίας. κομίζει.] ἐπιμελείας ἀξιοῖ. δούλειον.] δούλοις ἁρμόδιον. εὑδέμεναι.] καθεύδειν ἀναπαύεσθαι. τεῦ.] τινός. δμώς.] δοῦλος. ὅτι μάλ' ἀρτίφρων.] οὐ πάνυ ἔμφρων, ἀνόητος. ἐώκει.]

Οὐδέ τινα δμώων οὐδ' ηὗρεν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἱμασιὰς λέξοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἕρκος
Ὤιχοντ', αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ' οἶον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Λιστρεύοντα φυτόν· ῥυπόωντα δὲ ἕστο χιτῶνα
Ῥαπτὸν ἀεικέλιον, περὶ δὲ κνήμῃσι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο γραπτῦς ἀλεείνων.
Χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ', αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείην κυνέην κεφαλῇ ἔχε πένθος ἀέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρὴν ὄγχνην κατὰ δάκρυον εἶβεν.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Κῦσαι καὶ περιφῦναι ἑὸν πατέρ' ἠδὲ ἕκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι,
Τὰ φρονέων, ἰθὺς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἤτοι ὁ μὲν κατέχων κεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινε,
Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός.
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
Ὄρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν
Οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄχνη, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον,
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἄναξ ἕνεκ' οὔ σε κομίζει,
Οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος καὶ μέγεθος, βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δὲ ἔοικας ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
Εὑδέμεναι μαλακῶς, ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τεῦ δμὼς εἰς ἀνδρῶν, τεῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἱκόμεθ' ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ, νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα
Εἰπεῖν, ἠδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζώει τε καὶ ἐστίν.
Ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον,
Ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ
Ἡμέτερόν δ' ἐλθόντα καὶ οὔπω τις βροτὸς ἄλλος
Ξένων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτην

Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα οἷα ἐῴκει.
Χρυσοῦ μέν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα.
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας
Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας,
Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων
Ξεῖν', ἤτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις.
Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίσαο μυρί' ὀπάζων.
Εἰ γάρ μιν ζωόν γε κίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ, ἡ γὰρ θέμις ὅς τις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.
Πόστον δὴ ἔτος ἐστὶν ὅτε ξείνισσας ἐκεῖνον
Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴποτ' ἔην γε,
Δύσμορον, ὅν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἠέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γένετ', οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περιστείλασα, πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα.
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπέοικεν †,
Ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες;
Ποῦ δὲ νηῦς ἕστηκε θοὴ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο;
Ἀντιθέους θ' ἑτάρους, ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω
Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος.
Αὐτάρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος, ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν.
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης
Δύσμορος, ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον.
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰὼν, θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει,
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
Ὣς φάτο, τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεύατο

ἐώκει.] πρέπον ἦν. αὐθεμόεντα.] ἀνθοῦντα. εἰδαλίμας.] εὐειδεῖς. ἢ ἐπιστήμονας. ἔχουσιν.] ἀντὶ τοῦ οἰκοῦσιν. ὑπάρξῃ.] προκατάρξηται. περιστείλασα.] περικαλύψασα. πολύδωρος.] ἡ πολλοῖς δώροις γαμηθεῖσα. ἐπεώκει.] ἔπρεπεν. καθελοῦσα.] καταλαβοῦσα, ἐπικλείσασα. νηῦς.] ναῦς, πλοῖον. ἤγαγεν.] ἤνεγκεν. ἐκβήσαντες.] ἐξενεγκόντες. Ἀλύβαντος.] Ἀλύβας πόλις Ἰταλίας τὸ μεταπόντιον, ἢ μᾶλλον μεταπόντον, ἥν τινα ἐν τῷ καταλόγῳ Ἀλύβην ἔφη. αὐτὰρ ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη. Σικανίης.] Σικελίας, ᾤκησαν γὰρ αὐτὴν Ἴβηρες ἐλθόντες ἀπὸ Σικανοῦ ποταμοῦ. ὄρνιθες.] οἰωνοί, σημεῖα. δεξιοί.] αἴσιοι, ἢ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν.
δριμὺ μέ

† ὡς ἐπεώκει

Α† ii

δριμὺ μένος προὔτυψε.] ἤτοι ὅτι πρᾶγμα ἐτόλμησεν ὀξειπῆ. ἢ ὅτι ἔμελλεν δακρύειν. προεμπίπτει ταῖς ῥισὶ δριμύτης τις. προὔτυψε.] προενέπεσεν. σπευδόμενος.] ἐπείγεσθαι. πεποίθω.] πιστεύσω, θαρρήσω. ἔμπνυνσε.]

Χεύατο κακκεφαλῆς πολιῆς ἀδινῶς στεναχίζων.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἤδη
Δριμὺ μένος προὔτυψε φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
Κῦσε δέ μιν περιφὺς ἐπιάλμενος, ἠδὲ προσηύδα.
Κεῖνος μέν τοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ πάτερ ὃν σὺ μεταλλᾷς
Ἤλυθον, εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμπης,
Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο φώνησέν τε.
Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε ἐμὸς παῖς ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς ὄφρα πεποίθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι,
Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον, σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ,
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἑλοίμην
Δῶρα, τὰ δεῦρο μολὼν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν
Εἴπω ἅ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ᾔτεόν σε ἕκαστα
Παιδνὸς ἐὼν κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος, διὰ δ' αὐτῶν
Ἱκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, καὶ δέκα μηλέας.
Συκέας τεσσαράκοντ', ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
Ἦεν, ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
Ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο, τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ
Σήματ' ἀναγνόντος, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς
Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε, τὸν δὲ ποτὶ οἷ
Εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη.
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τάχα πάντες.
Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
Πάντῃ ἐποτρυνέωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων,
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται,
Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Προὔπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,

Ταμνομένους

Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσε καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν, αὐτὰρ Ἀθήνη,
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
Μείζονα ἠὲ πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ. θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱὸς
Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ πάτερ. ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Οἷος Νήρικον εἷλον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀκτὴν Ἠπείροιο Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν ἐφεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
Πολλῶν ἐν μεγάροισι. σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος,
Ἐξ ἔργων μογέοντες ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
Μήτηρ γρηῦς Σικελή. ἥ σφεας τρέφε. καί ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον φράσσαντό τε θυμῷ.
Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν.
Ὦ γέρον, ἵζ' ἐπὶ δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς.
Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες,
Μίμνομεν. ἐν μεγάροις ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσσας
Ἀμφοτέρας, Ὀδυσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Ὦ φίλ' ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδ' ἔτ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί.
Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ
Ἢ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Ὦ γέρον. ἤδη οἶδε, τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι.
Ὣς φάτ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
Ὣς δ' αὔτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
Δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο.

 Ἑξείης

Ἑξείης δ' ἕζοντο παρὰ Δολίον πατέρα σφόν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Ὄσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντῃ
Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα.
Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἀΐοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
Μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος.
Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι.
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἶκόνδε ἕκαστον
Πέμπον ἄγειν ἁλιεῦσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι ἀχνύμενοι κῆρ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνὰ θ' ἵστατο καὶ μετέειπεν.
Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῦ ὅγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιούς.
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαούς.
Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.
Ἀλλ' ἄγε πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὦκα ἱκέσθαι,
Ἢ καὶ ἐς Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί,
Ἴομεν, ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ' αἰεί.
Λώβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν, ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὣς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεί σφεας ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἕλεν ἄνδρα ἕκαστον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος
Ἐγγύθεν ἑστήκει καὶ Μέντορι πάντα ἐῴκει.
Ἀθάνατος δὲ θεὸς ποτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, ποτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης, ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.
Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω.
Ὑμετέρῃ κακότητι φίλοι τάδε ἔργα γένοντο.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων,

Οἳ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ἀριστῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι.
Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο, πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω.
Μὴ ἴομεν, μή πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρῃ.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἡμίσεων πλείους, τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μεῖναν.
Οὐ γάρ σφιν ἅδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ', αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἡγήσατο νηπιέῃσιν.
Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον, οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἂψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα.
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη ὕπατε κρειόντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένῃ, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει.
Ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις, ἦ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς;
Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,
Ὡς ἤτοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν.
Ἐπεὶ δὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεί.
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἔκλησιν θέωμεν, τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων,
Ὡς τὸ πάρος, πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔστω.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐξελθών τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κιόντες.
Ὣς ἔφατ', ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, τοὺς δὲ σχεδὸν εἴσιδε πάντας.
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Οἵδε δὴ ἐγγὺς ἔασ', ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύοντο.
Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἓξ δ' υἱεῖς Δολίοιο,
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοί περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκόν,
Ὤϊξάν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχ', ἤδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
μή τι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τὸ πάροσπερ
ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
οὔτι καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὣς φάτο, Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦθον ἔειπε·
Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω,
υἱός θ' υἱωνός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ Ἀρκεισιάδη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἑταίρων,
εὐξάμενος κούρῃ γλαυκώπιδι καὶ Διῒ πατρὶ,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρῄου.
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός,
τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
καί νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
ἤϋσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·
ἴσχεσθε πτολέμου Ἰθακήσιοι ἀργαλέοιο,
ὥς κεν ἀναιμωτί γε διακρινθῆτε τάχιστα.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἷλε.
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα,
πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πῖπτε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.
πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν·
κὰδ δ' ἔπεσε πρόσθε γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης.
καὶ τότ' Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοιΐου πτολέμοιο,
μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεύς.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη, ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη, ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

Τέλος τῆς Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

ἔμπνευσε.] ἐνέβαλεν. χαλκοπαρῄου.] χαλκῷ τὰς παρειὰς ἡρμοσμένης. ἔρυτο.] ἐπέσχεν. ἀνόστους.] ἐπανόδου μὴ τυγχάνοντας. φωνῇ.] κραυγῇ. τρωπῶντο.] ἐτρέποντο, ἐστράφησαν. ἀφίει.] ἔπεμπεν, ἔρριπτεν. ψολόεντα.] καυστικὸν, ἄσβολην ποιοῦντα· ψολὸν γὰρ τὴν ἄσβολην λέγει. τοιοῦτον δὲ ἀφίησιν ὁ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

Τέλος.

ΛΑΣΚΑΡΕΩΣ.

Πορφύριος λογίοις ἀρύτεσθε, σπεύδετε πηγῆς
ἀενάου, γλυκερὸν χεῦμα χαριζομένης.
Καὶ μοῦ γ' ὁπλοτέροιο περὶ φρένες ἠερέθοντο·
ἀρχὰς, κινήσεις, εἴδος, ἄπειρα, κενά.
Ἀλλὰ μεσαιπόλιον φοῖβος σειρῆνας Ὁμήρου
προὔτραπέ μ' ἀμφιέπειν, ὥσπερ Ἀριστοτέλην.
Καὶ γὰρ ὅγε προτέρους νέος ἴδμονας αὔρας αὐτὼς
γείνεσε· καὶ σοφίην τοῦ ξὺν ἀμαυροτέρην.
Πρέσβυς ἀμοιβαίοισι λόγοις κύδαινεν Ὁμήρου
μοῦσαν· καὶ πινυτὴν ἤνυσεν ἀσφαλίην.

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΟΛΛΑΚΙΣ μὲν ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνουσίαις ὁμηρικῶν ζητημάτων γιγνομένων ἀνατιθέντες καὶ μου διευκρινῆσαι πειρωμένου, ὡς αὐτὸς μὲν ἑαυτὸν τὰ πολλὰ ὅμηρος ἐξηγεῖται, ὑμᾶς δὲ ἐκ τῆς παιδικῆς κατηχήσεως ὁρμωμένους μᾶλλον ἐν τοῖς πλείστοις, ἢ νοοῦμεν, ἃ λέγει ἠξίωσας ἀναγράψαι μετὰ λεχθέντα, μὴ δὲ διαπεσόντα ἐᾶσαι ὑπὸ τῆς λήθης ἀφανισθῆναι· μὴ ὢν δὲ οἷός τε πρὸς τὰς σὰς δεήσεις ἀντιβλέπειν, διὰ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ὁμήρου ἐραστὰς, πειράσομαι τά τε ῥηθέντα ποτὲ ἀνενεγκεῖν, τά τε πάλιν ὑποπεσόντα προσθεῖναι, τὰς μὲν μείζους εἰς Ὅμηρον πραγματείας ὑπερτιθέμενος εἰς καιρὸν σκέψεως τὸν προσήκοντα, ταυτὶ δὲ οἷον προγύμνασμα τῶν εἰς αὐτὸν ἀγώνων, ἐν οἷς ἀγνοεῖται μὲν πολλὰ τῶν κατὰ τὴν φράσιν. λανθάνει δὲ τοὺς πολλοὺς τῷ δοκοῦσι ἐπιτρέχειν τῶν ποιημάτων ὁλοσχερεῖ σαφηνείᾳ προσέχοντας. αὐτὸς δὲ ἕκαστος ἑαυτὸν ἀνακρίνων, συνθυνέτω πρὶν ὑφ' ἡμῶν ἐπαχθῆναι τὴν ἐξήγησιν, ποίαν περὶ τῶν προβαλλομένων ἐπῶν εἶχε τὴν διάνοιαν. ἢ γὰρ ταυτὰ γνοὺς ὑμᾶς λέγοντας, βεβαίαν τὴν περὶ τῶν νοηθέντων ἕξει κρίσιν. ἢ σφαλλόμενος μεταθήσεται. ὑμᾶς τε ὀνήσει πλανωμένους διορθώσας. ἐζητοῦμεν τὸν νοῦν τε τούτων, καὶ τὰς λέξεις.

Εἰμὶ μὲν οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἣν ἀγορεύω,
Ἔμπορος. οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων
Γίγνομαι. ὥς νύ που ὔμμιν ἐέσατο κέρδιον εἶναι.

Τί σημαίνει τὸ ἔμπορος, καὶ τὸ ἐπήβολος, καὶ πρὸς τί ἀναφέρεται τὸ ὥς νύ που ὔμμιν ἐέσατο κέρδιον εἶναι. τὸ μὲν οὖν ἔμπορος, οὐ κατὰ τὴν συνήθειαν τέτακται παρ' ὁμήρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς πορευόντων, οὓς συνήθως ἐπιβάτας νῦν λέγομεν. αὐτὸς γοῦν ἐν ἄλλοις παρίστησι λέγων,

Ἦ ἔμπορος εἰλήλουθας νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης.

Τῶν ἀττικῶν τῶν ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένων, τοὺς μὲν μαχομένους ἐπιβάτας καλούντων, τοὺς δὲ τὰς κώπας καὶ τὰ πηδάλια ἔχοντας, ἐπισκώπους. ὥσπερ δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ τῶν ἐπὶ τοῖς ἅρμασιν, οἱ μὲν μαχόμενοι παραιβάται. οἱ δὲ τὰς ἡνίας ἔχοντες ἡνίοχοι. οὕτω ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς τριήρεσιν, ἐπίσκωποι, καὶ ἐπιβάται παρ' ἀττικοῖς δύναται. ὁ μέν τοι ὁ ἔμπορος ἀπὸ τοῦ πορίζειν πεποίηται παρ' ὁμήρῳ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόρου, τουτέστι, τῆς πορείας. τὸν δὲ πόρον κυρίως μὲν ἐνθάδε τῆς τοῦ ὕδατος τάττει πορείας λέγων, Οἷς ἐμόγησα πόρους ἁλὸς ἐξορεύων. καὶ Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋρρεῖος ποταμοῖο. ὡς οὖν τὸ μὴ ἐν οἰκείῳ οἴκῳ γαμεῖν, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίῳ, γαμεῖν λέγουσιν, οὕτω τὸ ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι ἐμπορεύεσθαι. καὶ ἔμπορος ὁ τοιοῦτος. τὸ δὲ ἐπήβολος, σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ, καὶ ἐγκρατῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς, καὶ τοῦ βάλλειν. ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. ὅθεν καὶ τὸ

Σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.

τουτέστιν, ἐπιτυχῶς λάμβανε. καὶ ἡ βουλὴ δὲ, οἷον βολήτις. ὅθεν ἔφη.

Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμοιο πόλις.

ὡς εἰ ἔφη, τοῖς σοῖς ὅπλοις, ἢ τόξοις, ἢ βέλεσι. λύσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸ

Ἡ δὲ φρεσὶν ἐπέβαλλεν ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ.

μετῆκται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρρω τὴν ἐπιβολὴν ποιουμένων ὥς τε τυχεῖν. ἡ ναῦς οὖν ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο ὥστε τυχεῖν τῶν φρεῶν. οὕτω τῇ λέξει, καὶ οἱ μεθ' Ὅμηρον κέχρηνται.

Σοφοκλῆς Ἀλκμαίωνι.

Εἴθ' οὖ φρονήσαντ' ὡσίδοιμί πως φρενῶν ἐπήβολον καλῶν σε.

Πλάτων νόμων πρώτῳ.

Ἐπήβολοι

Ἐπήβολοι γεγονότες τῆς καλλίστης ᾠδῆς. Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Δημάδου. Μηδέποτε πολέμου, μήτε πολιτείας ἐπηβόλους γενέσθαι.

Ἀρχίππος Πλούτῳ.

Νῦν ὡς ἐγενόμην χρημάτων ἐπήβολος.

ἔστι δὲ οὐ ποιητικὴ ἡ λέξις ἀλλ᾽ Ἀττική. τί οὖν αἱ λέξεις σημαίνουσι δεδήλωται. τὸ δέ·

ὣς νύπου ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι,

σὺν βαρύτητι εἴρηται λέγοντος Τηλεμάχου. ἐν ἀλλοτρίᾳ πλεύσομαι νηΐ. οὐ γὰρ εἰμὶ ἐπιτυχὴς ἰδίας νηός, οὐδ᾽ ἐρέτας κέκτημαι. τοῦτο γὰρ ὑμῖν ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη. τουτέστι, τὸ μὴ ἔχειν ἐμὲ ἰδίαν ναῦν, ἀλλ᾽ ἔμπορον πλεῖν. ἀναφέρει δὲ εἰς ἐκεῖνο, ὅτι εἰς πενίαν αὐτὸν κατέστησαν. Προεῖπε γάρ·

Ἦ οὐχ ἅλις, ὡς τὸ πρόσθεν ἐκείρετε πολλὰ, καὶ ἐσθλὰ Κτήματ᾽ ἐμὰ μνηστῆρες, ἐγὼ δ᾽ ἔτι νήπιος ἦα.

ἔστιν οὖν οὕτω τὸ νόημα. ἀντὶ ναυκλήρου, διὰ ὑμᾶς ἐπιβάτης γέγονα τἀμὰ καταναλώσας.

B.

Τοῦ ποιητοῦ πολλάκις ἐπισημαινομένου περὶ τῶν πυρῶν, ἃ οἱ Τρῶες ἐποιοῦντο ἐκ παραγγελίας τοῦ Ἕκτορος τοιαύτης.

Ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε
Ὥς κεν παννύχιοι μέσφ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης
Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ᾽ εἰς οὐρανὸν ἵκῃ. καὶ πάλιν.
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο.
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοί τ᾽ ἐπίκουροι
Κειάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν. καὶ πάλιν.
Ὅτ᾽ ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε θαύμαζε πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό.

εἰκότως ἀσαφές ἐστι τὸ τοῦ Δόλωνος, ὅτι ἐρωτηθεὶς πῶς δ᾽ αἱ τῶν Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί, ἀποκρίνεται.

Φυλακὰς δ᾽ ἃς εἴρεαι ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵδ᾽ ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται ἀλλήλοις.

τί γὰρ βούλεται τὸ ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, προδεδηλωμένου, ὅτι πολλὰς πυρὰς ἔκαιον. ὃ ἀποροῦντας οὐκ ἔστι ῥᾷον συνιδεῖν. λύοντες οὖν ἐλέγομεν ἡμεῖς περὶ τῶν ἐν πεδίῳ πυρῶν νῦν οὐ ποιεῖσθαι τὸν λόγον. ἀλλὰ βούλεσθαι εἰπεῖν, ὡς ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς καὶ οὐ ξένοι, ἀλλ᾽ ἑστίαν ἔχοντες. ὃ ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησί.

Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι.

τουτέστιν. ὅσοι πῦρ καὶ ἑστίας ἔχουσιν. ὡς καὶ ἐν ἄλλοις. Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος. ἤτοι εἰς τὴν ἑστίαν. ἑστία δὲ ὁ οἶκος. ὁ γὰρ εἶπεν ἦλθε. μὲν αὐτὸς ἐφέστιος, μεταλαβὼν ἔφη.

Ἦλθ᾽ Ὀδυσσεὺς καὶ οἶκον ἱκάνεται. καὶ πάλιν ἀντὶ τοῦ οἶκος, Ἑστίη τ᾽ Ὀδυσῆος ἀμύμονος.

ὁ οὖν κεκτημένος οἰκίαν ἐφέστιος. ὁ δ᾽ ἄπολις καὶ φυγὰς, ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιος. τὸ οὖν ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, δηλοῖ ὅσαι Τρώων ἑστίαι. εἰσί, ὅσοι Τρώων ἐφέστιοι, καὶ πολῖται. καὶ ὅτι τοὺς πολίτας εἶπεν ἐνταῦθα μὴ λείπειν τὰς φυλακὰς διὰ τοῦ πυρὸς ἐσχάραι, δηλοῖ τὰ ἐπαγόμενα. οἷσιν ἀνάγκη

οἵδ᾽ ἐγρηγόρθασι φυλασσόμεναί τε κέλονται ἀλλήλοις.
Αὐτὰρ αὖτε πολύκλειτοί τ᾽ ἐπίκουροι εὕδουσι. Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν.

ἐκ τούτων λύσεις καὶ τὸ περὶ τῶν Φαιάκων εἰρημένον. πᾶσι γὰρ ἐπίστιόν ἐστιν. ἤτοι οὐδεὶς ξένος ἐστίν, ἀλλὰ πάντες πολῖται καὶ ἐφέστιον πῦρ ἔχοντες. διὰ δὲ ψιλοῦ ἐξενήνεκται, ὡς τὸ δέχεσθαι δέκεσθαι. καὶ οὐχὶ οὐκί.

Γ.

Τὸ αἰόλον οὐκ οἶδ᾽ ὅθεν τῶν γραμματικῶν τινες ἐπὶ τοῦ ποικίλου παρ᾽ Ὁμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν. οὕτω γοῦν τὸ αἰολόπωλον ἀποδεδώκασι. καὶ τὸ αἰόλος ἵππος. καὶ αἰόλον ὄφιν. οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ σημαίνει τὸ ταχὺν, γενόμενον ἀπὸ τῆς ἀέλλης. ἥτις ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ εἴλειν πεποίηται, ὡς αὐτὸς ἐξηγήσατο εἰπὼν, ὅν περ ἄελλαι χειμέριαι εἰλέωσιν ἤτοι εἰλῶσιν. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ βορρᾶ ἔφη. εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος. ἡ μὲν οὖν ἄελλα ἀπὸ τοῦ ἄειν καὶ εἴλειν. ἡ δὲ θύελλα, ἀπὸ τοῦ θύειν καὶ εἴλειν. θύειν δὲ τὸ σφοδρῶς ὁρμᾶν δίκην μαινομένων. ἡ γὰρ ὅγ᾽ ὀλοῇσι φρεσὶ θύει. ὅθεν καὶ θυάδες αἱ βάκχαι. ὡς οὖν ἀελλόπους ἡ Ἶρις λέγεται. οὖν μεταλαβὼν ποδήνεμον προσηγόρευκεν. οὕτω τὸν ποδώκη ἵππον μεταλαμβάνων, πόδας αἰόλος ἵππος εἶπε. καὶ ὡς εἰπὼν ἀργίποδας κύνας. κατὰ παράληψιν ἀλλαχοῦ ἔφη. καὶ κύνας ἀργοὺς, οὕτω τοὺς πόδας αἰόλους ἵππους κατὰ τὴν παράληψιν αἰολοπώλους ἔφη. καὶ αἰόλαι οὖν εὐλαὶ ἀπὸ τοῦ εἰλεῖσθαι ταχέως λέγονται. καὶ σφῆκες μέσον αἰόλαι, οἱ κατὰ τὸ μέσον συνεχῶς κινούμενοι καὶ εἰλούμενοι. καὶ κορυθαίολος οὖν ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα. ὃ μεταποιηθὲν, ἐπὶ τοῦ Ἄρεος ἔφη ἴσος ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι. λύσεις ἐντεῦθεν, καὶ τό,

Ὡς δ᾽ ὅτε γαστέρ᾽ ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο Ἐμπλείων κνίσσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα. αἰόλλει.

δηλοῖ οὖν τὸ, εἰλεῖν, καὶ συνεχῶς στρέφειν. ἐκ δὲ τοῦ κορυθάϊκι, λύσεις τὸ Δωριέες τε τριχάϊκες. οἱ συνεχῶς τὰς τρίχας διὰ τὸ δραστικὸν κινοῦντες, καρηκομόωντες εἴρηνται.

Δ.

Οὐδὲν δυσχεραίνειν, εἰ τοὺς πολλοὺς τῶν νῦν παιδευόντων, λανθάνει τινὰ τῶν ὁμηρικῶν. ὅπου καὶ τὸν δοκοῦντα εἶναι ἀκριβέστατον καὶ πολυμαθέστατον Καλλίμαχον, ἔλαθεν ἡ διαφορὰ τῆς ἁρματροχιᾶς, ἣν ἔχει πρὸς τὴν χωρὶς τοῦ ρ λεγομένην ἁματροχίαν.

ἔστι δὲ

ἔστι δὲ ἁματροχία, τὸ ἅμα τρέχειν καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι. οἷον, ὁμοδρομία τὶς οὖσα. τρόχους γὰρ τοὺς δρόμους ἔλεγον. ἁρματροχία δὲ τῶν τροχῶν τὸ ἴχνος. ἄμφω δὲ παρ᾽ Ὁμήρῳ κεῖται τὰς δυνάμεις αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ ἐξηγουμένου. ὅτι γὰρ τὸ ἅμα τρέχειν δηλοῖ ἁματροχία, παρίστησιν ἐπὶ τοῦ Μενελάου λέγων.

Τῇ ῥ᾽ εἶχε Μενέλαος ἁματροχίας ἀλεείνων.

ὑπελείπετο γὰρ διὰ τὸν ῥοχμὸν τῆς γῆς, τὴν συνέμπτωσιν τοῦ δρόμου φυλασσόμενος. τοῦτο δὲ μεταλαβὼν ἐν ἄλλοις ἐξηγήσατο. αἰὲν ὁμοστιχάει. καὶ ἤδη τοῦ συμβαίου δὲ ἐχομένου ἤδη τῆς τροφοῦ καὶ συμβαδίζοντος αὐτῇ φησίν.

Παῖδα γὰρ κεδνὸς ἐόντα ἐνὶ μεγάροις ἀτιτάλλω. Κερδαλέον δὴ τοῖον ἁματροχόωντα θύραζε.

τουτέστιν, ἤδη μοι ἔξω συντρέχειν δυνάμενον καὶ βάδην σὺν ἐμοὶ πορευόμενον οὐκ ἐπικολπίδιον. ταῦτα δὲ τῷ ἁματροχόωντα θύραζε, τὸ ἤδη με χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε. ἁματροχία οὖν, οὕτως. ἁρματροχία δὲ ὅτι τὸ ἀπὸ τῶν τροχῶν ἴχνος δηλοῖ, αὐτὸς πάλιν παρίστησι λέγων. οὐδ᾽ ἄρα πολλὴ

Γίγνετ᾽ ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν. Ἐν λεπτῇ κονίῃ.

Διὰ γὰρ τὸ λεπτὸν καὶ ὀλίγον τῆς κόνεως, μὴ πολὺ γίγνεσθαι τὸ τῶν ἐπισσώτρων ἴχνος φησίν. ἐξηγήσατο δὲ καὶ πῶς γίγνεται τὸ ἴχνος. ὅτι λειπόμενον ὀπίσω τοῦ ἱεμένου εἰς τὸ ἔμπροσθεν. ἀγνοήσας δὲ ταῦτα ὁ Καλλίμαχος, φησίν. ἀλλὰ θεόντων ὡς ἀνέμων, οὐδεὶς εἶδεν ἁματροχιάς. βούλεται μὲν γὰρ εἰπεῖν ὡς οὐδεὶς εἶδεν ἴχνος, διὰ τὸ θεῖν ὡς ἀνέμους. ἁματροχίαι δὲ, οὐ δηλοῦσι τὰ ἴχνη τῶν θεόντων ἁρμάτων, ἀλλ᾽ αἱ μετὰ τοῦ ρ λεγόμεναι ἁρματροχίαι.

E.

Τὴν ἀρχὴν τῆς λιτῆς ἀναγιγνώσκων οὕτως ἔχουσαν,

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη.
Πένθει δ᾽ ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι,
Ὡς δ᾽ ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα
Βορρῆς καὶ ζέφυρος, τότε θρήκηθεν ἄητον
Ἐλθόντ᾽ ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται. πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευεν
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

ταῦτ᾽ οὖν ἀναγιγνώσκων ἠπόρεις πῶς ἀκριβὴς ὢν περὶ τὰς εἰκόνας Ὅμηρος, νῦν δοκεῖ πρὸς μηδεμίαν χρείαν δυοῖν ἀνέμοιν εἰκόνα παραλαμβάνειν. εἰ γὰρ αὐξήσεως ἕνεκα, ἔδει τοὺς τέσσαρας ὡς ἐν ἄλλοις.

Σύν δ᾽ εὖρός τε νότος τ᾽ ἔπεσον. ζέφυρός τε δυσαής. Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων.

λύει δὲ τὴν ἀπορίαν αὐτὸς ὡς καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Μόλωνος παρίστησι. δύο γὰρ πάθεσι χειμαζομένους ποιήσας τοὺς Ἀχαιούς. φόβῳ μὲν, ἐφ᾽ οἷς εἴρηκε Θεσπεσίη ἔχε φύζα. λύπῃ δὲ, ἐν οἷς ἐπάγει

Πένθει δ᾽ ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.

δεδίασι μὲν γὰρ τὰ μέλλοντα. βαρέως δὲ φέρουσι τὰ γεγονότα. προσηκόντως αὐτοὺς ἀπεικάζει πελάγει δυσὶ πνεύμασιν ἐπεγειρομένῳ. θεσπεσίη δ᾽ ἔχε φύζα. δηλοῖ οὐ τὸ προσγινόμενον αὐτοῖς διὰ δειλίαν φόβον, ἀλλ᾽ ἐκ βουλήσεως θεῶν. ὥς που καὶ ἐν ἄλλοις αὐτὸς εἶπε. γνώσεαι δ᾽ εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις. ἢ ἀνδρῶν κακότητι. τουτέστι θείᾳ βουλήσει καὶ οὐ συμφύτῳ κακίᾳ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλων ἐπίθετον τὸ θεσπέσιον. θεσπέσιός τε γὰρ πλοῦτος, καὶ θεσπεσίη φύζα, ἐκ κοινοῦ ἔσται κἀνταῦθα ἡ κακότης. γνώσῃ πότερον θεσπεσίῃ κακότητι ἢ ἀνδρῶν κακότητι. φύζα δέ ἐστιν ἡ φυγή. φόβου δὲ φίλη λέγεται, ὅτι ὁ φοβούμενος, τὴν φυγὴν προσεταιρίζεται. καὶ τὸ μὲν βεβολήατο, τὴν βούλησιν βεβλάφθαι δηλοῖ, τὸ δὲ βεβλῆσθαι, ἐπὶ σώματος.

ς.

Ἐπεὶ δὲ παραβολῆς ἐμνήσθημεν, σκέψαι τὴν τοῦ ποιητοῦ ἐνταῦθα χρῆσιν. ἐπὶ γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνονος τρωθέντος χρησάμενος τῇ παραβολῇ ταύτῃ. Ὡς δ᾽ ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα. καὶ ἀνταποδόσει.

Ὣς ὀξεῖ᾽ ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.

ὧδε τοῦ Κύκλωπος δυνάμει τὰ τῆς παραβολῆς μεταφέρων χρῆται.

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνῃσιν.

ἔστι δὲ τῆς παραβολῆς τὸ ὠδίνων. τῆς δὲ ἀνταποδόσεως τὸ ὀδύνῃσι. πάλιν εἰπὼν ἐπὶ τῆς τοῦ Ἕκτορος κατὰ Ἑλλήνων ὁρμῆς

ὀλοοίτροχος ὡς ἀπὸ πέτρης,
Ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάρρος ὤσει,

κατὰ τὴν αὐτὴν φαντασίαν πεποίηκε περὶ αὐτοῦ λέγοντα τὸν Διομήδην.

Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται ὄβριμος Ἕκτωρ

ὁ δὲ ὄβριμος, οἰκεῖον ἀψύχῳ ὁρμῇ. οὐ γὰρ θρασὺν ἔφη, οὐδὲ κορυθαίολον, οἷς ἰδίως αὐτὸν προσαγορεύειν εἴωθε. πάλιν ἐπὶ τοῦ Νέστορος σκεπτομένου ποῖ τράπηται, φησίν.

Ὡς δ᾽ ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ
Ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,
Αὔτως οὐδ᾽ ἄρ τε προκυλίνδεται, οὐδ᾽ ἑτέρωσε,
Πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον.

εἶτα ἐπ᾽ Ἀγήνορος, προτραπέντος μὲν ὑπ᾽ Ἀπόλλωνος Ἀχιλλέα ὑποστῆναι. ὅμως δὲ τὴν θέαν αὐτοῦ καταπλαγέντος, ὡρκέσθη τῷ ὀνόματι.

πολλῷ

πολλὰ δὲ οἱ κραδίη πόρφυρε κιόντι. πάλιν ἀπῶν ἐπὶ τῆς Ἥρας.

Ὡς δ' ὅταν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν
Γαῖαν ἐληλυθὼς φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσει
Ἔνθ' εἴην ἢ ἔνθα μενοινήσειέ τε πολλά,
Ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη.

καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ νοῦ ποιήσας τὴν παραβολὴν, ἀπὸ δὲ τοῦ πέτεσθαι τὴν ἀνταπόδοσιν συντέμνων τὰ αὐτὰ ἐν ἄλλοις φησὶν, ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα. θαυμαστὸν δὲ αὐτῷ κἀκεῖνο. ἐκ μεταφορᾶς γάρ τι τολμηρότερον φθεγξάμενος, οἰκείαν ἐπάγει παραβολὴν κρατύνων αὐτὴν, ὡς εὔλογον ἔσχε τὴν τόλμαν. εἰπὼν οὖν. κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει, ἐπάγει,

Ὡς δὲ κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα
Ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει μέμονέ τε μάχεσθαι.

καὶ αὖτις ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου.

Ἐν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι. εἰπὼν, ἐπήγαγεν.
Οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς.

ἐπὶ δὲ τῶν Τρώων ἔτι ποικιλώτερον κέχρηται. ἀρξάμενος γὰρ ἀπὸ μεταφορᾶς, ὁμοίωσίν τε αὐτῇ τὴν ἀκόλουθον ἐπάγει, καὶ ἐπ' ἀμφοῖν τὴν παραβολήν. Τρῶες μὲν κλαγγῇ. τοῦτο ἡ μεταφορά. τὸ δ' ὄρνιθες ὥς, ἡ ὁμοίωσις. εἶθ' ἡ παραβολή. ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό. ἣ σχεδὸν μόνη τῶν παραβολῶν οὐκ ἀνταπέδωκεν. ὡς τῆς ὁμοιώσεως ἅμα καὶ μεταφορᾶς προεχουσῶν τὴν ἀνταπόδοσιν. πάλιν αὐτοῦ παρατηρητέον ἐκεῖνο. τάς τε γὰρ οἰκείως τιθεμένας φωνὰς ἐπὶ τῶν πραγμάτων πολλάκις εἰς τὰς παραβολὰς μετατίθησι, καὶ τὰς ἐπὶ τῶν παραβολῶν εἰς τὰ πράγματα. οἷον ἔθνη στρατιωτῶν λέγεται. σμήνη δὲ μελισσῶν. οὗτος δὲ μεταλαβὼν τῷ τῶν στρατιωτῶν ὀνόματι, ἐπὶ τῶν μελισσῶν χρῆται.

Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων.

ὁ πλῆθος ἀνθρώπων ἐστὶν ὄνομα. οὕτως ὀλοοιτρόχῳ λίθῳ τὴν ὁρμὴν τοῦ Ἕκτορος εἰκάζων, ἀνθρώπειον τίθησι τῷ λίθον καὶ πέτεσθαι, καὶ τελευτᾶν. ὡς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στρατιώτου ἀφιγμένος, ἀλλ' οὐ τοῦ λίθου, ἐπάγει. ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον ἀσίκην ἔλθῃ. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ κύματος, ὃ τάξεσιν ἀπεικάζει στρατοπέδου προειπών.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
ὄρνυται ζεφύρου ὑποκινήσαντος.

μετάγει ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τὰ ἑξῆς. πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται. ἀνάπαλιν δὲ τὰς τῶν παραβολῶν τίθησι φωνὰς ἐπὶ τὰ πράγματα. ὡς ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως.

Ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ

εἰπὼν. ἐπάγει μεταθεὶς ἀπὸ τῆς σάλπιγγος, ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον.

Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο.

κεκινδύνευται δὲ αὐτῷ κἀκεῖνα. οἷον. σιδήρειος ὀρυμαγδὸς χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

Ζ.

Πολλῆς ταραχῆς πλήρη ἔδοξεν εἶναι τὰ ἔπη ταῦτα.

Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν
Τεύχεσι λαμπόμενοι. δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ
Ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔεργει.
Οἱ δ' οὔπω πείθοντο λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
Τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι, καὶ νήπια τέκνα
Ῥύατ' ἐφεσταότες μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.
Οἱ δ' ἴσαν. ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Ἄμφω χρυσείω. χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην.
Καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν ὥς τε θεώ περ
Ἀμφὶς ἀριζήλω. λαοὶ δ' ὑπ' ὀλίζονες ἦσαν.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι
Ἐν ποταμῷ ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν,
Ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ' εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
Δέγμενοι ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
Οἱ δὲ τάχα προγένοντο. δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες
Τερπόμενοι σύριγξι. δόλον δ' οὔτι προνόησαν.
Οἱ μὲν, τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον. ὦκα δ' ἔπειτα
Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ

Ἀργεννῶν

Ἀργεννῶν οἰῶν· κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας.
Οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
Εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
Βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον. αἶψα δ' ἵκοντο.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσι.

καὶ τὰ ἑξῆς. ταράσσει γὰρ τοὺς πολλούς. οἱ δύο στρατοὶ ἆρά γε πολέμιοί εἰσι τῶν κατοικούντων, καὶ ἀλλήλοις φίλοι. ἢ εἷς μὲν πολέμιος. ὁ δ' ἕτερος τῶν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ πρὸς τίνας διχονοοῦσιν. ἆρά γε πρὸς ἀλλήλους, ἢ πρὸς τοὺς ἔνδον. καὶ ἐπὶ τίνων τὸ οἱ δ' οὔπω πείθοντο. ἆρα τῶν εἴσω, ἢ τοῦ ἑτέρου στρατοῦ. καὶ πάλιν ἐπὶ τίνος, τὸ λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο. ἆρά γε ὁ ἕτερος τῶν στρατῶν, ἢ οἱ ἔνδον. καὶ τίνων οἱ σκοποὶ, καὶ τίνων ἡ λεία. πῶς τε εἰ τῶν ἔνδον ἡ λεία, ὁ λόχος παρ' αὐτῶν. καὶ τίνες οἱ ἐπεξιόντες. ἆρα οἱ δύο στρατοὶ, ἢ οἱ ἕτεροι. ὅλως τε τίς ἡ διατύπωσις τοῦ πλάσματος. Ἀλέξανδρος μὲν ὁ κοτυαεὺς οὕτω φησί. δύο στρατοὶ περιεκάθηντο τὴν πόλιν πολέμιοι, ἢ πορθεῖν ἀξιοῦντες αὐτὴν, ἢ τὰ ἡμίση λαβόντες ἀπιέναι. οἱ δ' ἔνδον ὄντες οὐκ ἐδέχοντο τὴν πρόκλησιν. οἱ οὖν πολέμιοί φησιν ἐνέδραν τινὰ ἐποιήσαντο τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βουκόλων. ἃ ἦν κτήματα τῶν ἐν τῇ πόλει. τὸ δὲ λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο, περὶ τῶν πολεμίων. καὶ τὸ οἱ δ' ἴσαν, περὶ τῶν εἰς ἐνέδραν ἀπιόντων πολεμίων. οἱ δὲ σκοποὶ, τῶν πολεμίων εἰσί. τὸ δὲ.

Οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσίν.

ἐπὶ τῶν ἐν τῇ πόλει ἀκούει. ἐκαθέζοντο γὰρ ἐν ἐκκλησίαις βουλευόμενοι. τὰ τείχη φρουρεῖν παραδόντες τῇ ἀπολέμῳ ἡλικίᾳ. τὸ γὰρ εἰράων προπάροιθε καθήμενοι σημαίνει τῶν ἐκκλησιῶν. ἐν αἷς εἴρουσι, καὶ ἀγορεύουσιν. ὅτε δὲ αὐτοῖς ἐμηνύθη τὰ κατὰ τὰ ποίμνια, ἐπιτρέχουσι. καὶ ἐξελθόντες συμβάλλουσι μάχην. εἶχε δ' ἂν πιθανότητα ἡ διατύπωσις, εἰ μὴ πρῶτα μὲν βεβιασμένη ἦν ἡ ἀπόδοσις τοῦ τοιούτου στίχου. Οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο. τὸ μὲν γὰρ οἱ δ' οὔπω πείθοντο, ἀξιοῖ περὶ τῶν ἔνδον ἀκούειν. τὸ δὲ λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο, περὶ τῶν ἐκτός. ἵν' ᾖ τὸ οἱ δ' οὔπω πείθοντο, ἀντὶ τοῦ μὴ πειθομένων αὐτῶν εἰς λόχον ἐθωρήσσαντο οἱ τὰς προκλήσεις πεποιημένοι. τὸ δὲ οἱ δ' οὔπω πείθοντο ἂν ἀκούωσιν, ἀντὶ τοῦ μὴ πειθομένων αὐτῶν, βίαιον. πάλιν δὲ μεταξὺ τοῦ λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο, ἐμβεβλῆσθαι φάσκειν περὶ τῶν ἔνδον τὸ δ' ἴσαν, ἐστὶν ἐλεγχόντων τὸν ποιητὴν μὴ δυνάμενον φράζειν ἀταράχως. πάντως δὲ καὶ ὁ λόχος οὐκ ἐκ πάντων ἦν, τῶν ἐν τοῖς δυσὶ στρατοπέδοις ἀλλὰ τινῶν. πῶς οὖν ὑπεξίασιν οἱ ἐν τῇ πόλει φανερῶς τε, καὶ ἀδεῶς τῶν πολιορκούντων κωλυόντων. ἀμείνους οὖν οἱ οὕτω διατυπώσαντες τὸ πλάσμα. δύο στρατοὶ ἐπελθόντες τὴν λείαν περιήλασαν. καὶ τὴν πόλιν πολιορκοῦντες ἀξιοῦσι τῶν κτημάτων τῶν ἐν αὐτῇ λαβεῖν τὸ ἥμισυ. ἐφ' ᾧ γε καταθέσθαι τὸν πόλεμον. οἱ δ' ἐν τῇ πόλει οὐκ ἐπείθοντο. ἀλλ' ἐνεδρεύσαντες ἐπὶ ποτὸν ἐρχόμενα τὰ τετράποδα, ἀπήλασαν. οἱ πολέμιοι δὲ στρατοὶ καίπερ ἐκκλησιάζοντες, ἐπεὶ ἐπύθοντο τοῦτο, τῶν ἵππων ἐπιβάντες ἐπῆλθον αὐτοῖς. ὅτι γὰρ αὐτοί εἰσι λέγω δὴ οἱ στρατοὶ οἱ ἐκκλησιάζοντες, δεδήλωκε περὶ αὐτῶν εἰπών. Δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή. ἀκολούθως δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν ἐντός. ὅτι οὐκ ἐπείθοντο μέν γε. εἰς δὲ λόχον ὡπλίζοντο παραδόντες τοῖς ἀστρατεύτοις τὴν φρουρὰν τῶν τειχῶν. καὶ τὸ οἱ δ' ἴσαν ἐκ τῆς πόλεως, ἀκολούθως ἐπῆκται λάθρα ἐξιόντων αὐτῶν. καὶ ὅθεν οὐκ ἦν προσδοκῆσαι τοῖς ἔξω ἀνοχὰς ἔχουσι τοῦ πολέμου, καὶ ἐκκλησιάζουσιν. αὐτῶν τε οἱ σκοποὶ τῶν εἰς τὸν λόχον ἐξιόντων, καὶ οἱ τερπόμενοι ταῖς σύριγξι νομεῖς, εἰ μὲν τῶν πολεμίων εἶεν, ἔχει λόγον. εἰ δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει, παρὰ λόγον. οὐ γὰρ οἱ τῶν πολιορκουμένων ἐτέρποντο. ἀλλ' οἱ τῶν πολιορκούντων. καὶ λοιπὸν ἀκολούθως ἀπελθόντων τῶν στρατῶν, παρακάθηται μὲν οὐδεὶς τὴν πόλιν. μάχη δὲ περὶ τὸν λόχον γίγνεται. ἄλλοι δὲ ἠξίουν τῶν δύο στρατῶν τὸ μὲν εἶναι φίλιον τῶν ἔνδον. τὸ δὲ πολέμιον. καὶ τὸ μὲν πολέμιον ἑλεῖν βούλεσθαι τὴν πόλιν. τὸ δὲ φίλιον ἀξιοῦν τὰ ἡμίση δοῦναι τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. τοὺς δὲ πολεμίους μήπω πείθεσθαι, ἀλλὰ βουλεύεσθαι. ὧν βουλευομένων, λόχον αὐτοῖς συστῆσαι τοὺς τῶν ἔνδον φίλους στρατιώτας. τετάρακται δὲ καὶ ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ ὡς ἐπιόντι σοι κατ' αὐτὰ τὰ ἔπη ἔσται δῆλον. ὥστε ἡ δευτέρα ἀπόδοσις ἔχει τὰ τῆς ὁμηρικῆς διανοίας. ἐκεῖνό μέντοι παρελθεῖν οὐκ ἄξιον. ὅτι οἱ περὶ Παρμενίσκον ἐπὶ τοῦ Τεῖχος μὲν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα

ῥύατ' ἐφεσταότες. μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας,

στίζειν ἠξίουν μετὰ τὸ ῥύατο. εἶτα συνῆπτον τὸ ἑξῆς. ἐφεσταότες μετὰ δ' ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας. ἐὰν γὰρ τοῖς ἄνω φασὶ συνάψωμεν, σολοικισμὸς ἔσται. ἐπεὶ θηλυκὸν πρόκειται καὶ οὐδέτερον. τὸ δὲ ἑσταότες, ἀρσενικόν. δυνάμεθα οὖν φάναι πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ οὕτως Ὅμηρος πολλὰ σχηματίζει. καὶ αὐτὸς γὰρ λέγει. κλυτὸς Ἱπποδάμεια. καὶ.

Θῆλυς ἀϋτμή. καὶ, ὀλοώτατος ὀδμή. καὶ, ὄπα χάλκεον. καὶ, ἁλὸς πολιοῖο. καὶ, ἐπὶ δυΐκῶμ.
Οὐκ ἂν ἐφ' ἡμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ.
ἄλλως τε ἐν τοῖς τέκνοις. καὶ οἱ ἄρσενές εἰσι.

τί οὖν κωλύει πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀπηντηκέναι. ὡς ἐπ' ἄλλων μυρίων, οἷον,

Νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη
τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ. πρὸς γὰρ τὸ νέφος ἡ ἀπόδοσις. πάλιν
Οἱ δ' ἐπὶ δεξιά. οἱ δ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην. τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν.

πρὸς γὰρ τὸ σάκος ἡ ἀναφορά. καὶ εἰπὼν, Ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσιν. ἐπάγει,

Τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται.

πρὸς γὰρ τὰ πρόβατα τὸ σχῆμα. καὶ ὧδε οὖν πρὸς τοὺς παῖδας φαίη ἄν τις τὴν ἀναφοράν. ἐν δὲ τοῖς ὑφοκειμένοις,

καὶ, δύο

καὶ δύο σχήματα ἔμιξεν ἐπὶ τοῦ·

Διάνδιχα πάντα δάσασθαι.
Κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.

τὸ γὰρ ἅπαντα ἀναφέρεται πρὸς τὸ κτῆμα. τὸ δὲ ὅσην, πρὸς τὴν κτῆσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ παραπλήσιόν τι νῦν κἀνθάδε πεπονθέναι τὴν φράσιν, τῷ λεγομένῳ ἀλκμανικῷ σχήματι, ὅπερ ἐστὶ τοιοῦτον.

Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα πυριφλεγέθων τε ῥέουσι   Κωκυτός τε. καὶ
Εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων.

ὡς γὰρ ἐν τούτοις ἐν μέσῳ κεῖται, ὃ ἔδει ἐπάγεσθαι, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν νῦν ζητουμένων. εἰ γοῦν τὸ ἐφισταότες ἐπαγάγης τῷ,

Μετὰ δ' ἀνέρες οὓς ἔχε γῆρας.

οὐδ' ἂν ἔτι ζητοῖτο. μόνῳ δὲ τούτῳ διαφέρει τοῦ ἀλκμανικοῦ. ἢ ἐκεῖνο μὲν τοῖς παρ' ἀριθμὸν σχήμασιν ὑποπίπτει. τοῦτο δὲ τοῖς παρὰ γένος. ὑπερβατῷ δὲ ἀμφότερα λέονται,

Η.

Ἐν τοῖς Φιλήμονος συμμίκτοις περὶ Ἡροδοτείου διορθώματος ὁ γραμματικὸς διαλεγόμενος. πειρᾶται καὶ ὁμηρικά τινα σαφηνίζειν. οὐδὲν δὲ χεῖρον καὶ τὸν Ἡρόδοτον φιλοῦντι σοι, τὴν πᾶσαν τοῦ ἀνδρὸς ἀναγράψαι ζήτησιν. φησὶ γὰρ ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ Ἡροδότου τῶν ἱστοριῶν περὶ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πολλά τε ἄλλα διήλεκται. καὶ μὴν ὅτι θεοσεβέστατος γένοιτο. καὶ διαπρεπῶς τιμήσοι τὰ ἑλληνικὰ μαντεῖα, τὰ ἐν Δελφοῖς, τὰ ἐν Θήβαις, τὸ τοῦ Ἄμμωνος, τὸ τοῦ Ἀμφιαράου. τούτων μὲν δὴ ἄλλοις ἄλλα πέμψαι δῶρα. ἀνέθηκε δέ τινα καὶ ἐν Βραγχίσι τῇ Μιλησίων. καὶ γέγραπται ἤδη κατὰ πάντα ἁπλῶς τὰ ἀντίγραφα τὸ τῆς ἄρθρον σὺν τῷ ἰῶτα ἰσοδυναμοῦν τῷ ταῖς. οὐδένα γε μὴν Ἑλλήνων ὑπομεῖναι ἐθνικῶς τὰς Βραγχίδας ἂν εἰπεῖν. Ἡρόδοτον δὲ μᾶλλον ἂν ἑτέρων φυλάξασθαι, ἀκριβοῦντα ὄντα περὶ τὰ ὀνόματα, καὶ πάνυ ἐπιεικῶς φροντιστικόν. τοῦτο δὴ θεραπεύων τίς, οὐχ Ἡροδότου φησὶν ἁμάρτημα γεγονέναι. μᾶλλον δὲ τὸν συγγραφέα φησὶ διαμαρτεῖν παρεμβαλόντα τὸ σῖ. πολλὰ δὲ φέρεσθαι μέχρι νῦν ἁμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφήν. καὶ ἔτι τὴν Θουκυδίδου, καὶ Φιλίστου, καὶ τῶν ἄλλων ἀξιολόγων συγγραφέων. τί δ' οὐχὶ καὶ τὰ ποιήματα σχεδὸν ἀνάπλεω πάντα τυγχάνει ἁμαρτημάτων γραφικῶν, καὶ τῶν ἄλλων παραδιορθωμάτων πάνυ ἀγροίκων. καὶ ἵνα μὴ περαιτέρω τὶς προβαίνων ἐνοχλῇ διερευνώμενος τὰς ἐν τοῖς ἀντιγράφοις ἐμμεμενηκυίας ἡμαρτημένας γραφάς. ἐξετάσοι σκοπεῖν καὶ τῶν ὁμηρικῶν ταδί.   Ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολίων πίσυρας συναγείρεται ἵππους.   Λαοφόρον καθ' ὁδόν

ἐνταῦθα γὰρ πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον ἐγράφη διὰ τοῦ γ. νωθρὸν οὖν τὸ σημαινόμενον, καὶ σφόδρα ὑπόκωφον προσπίπτειν ἔοικε. τὸ δὲ χωρὶς τοῦ γ γράφειν, ὁμηρικὸν παρὰ τῇ χρήσει. καὶ τῷ λόγῳ πάντῃ συνῳδὸν ἐπιεικῶς. τὸ γὰρ συναείρεται, μᾶλλον προσεχῶς σημαίνει τὸ συνάγειν, καὶ συναρμόζειν. καὶ ἐξ ἄλλοις σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι. συνήγαγε τοὺς ἵππους. ὁ δὲ βέλτιστος Ἀριστοφάνης, κἀκεῖνο τὸ ἐν ταῖς παραποταμίαις λεγόμενον

Θρώσκων τίς κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει
Ἰχθύς, ὅς κε φάγησι Λυκάονος ἀργέτα δημόν,

διέκνυσιν ὡς ἡμαρτημένον. ὑπολείποιτο ἐκ τῆς παλαιᾶς γραμματικῆς. οὐ γὰρ χρὴ τὸ ὅς κε φάγησιν, ἀκούειν ὡς ἄρθρον ὑποτακτικόν, μᾶλλον δὲ ἀντ' ἐπιρρήματος παρειλῆφθαι τοῦ ὡς, ἢ μᾶλλον σύνδεσμον αἰτιώδη. δηλοῦται γὰρ ἵνα φάγῃ. σκοπῶν δὴ ὡς τὸ σύμπαν προσεχῶς συντέτακται κατὰ τὴν τούτου γνώμην, ἀκολούθως ὑποδύσεται τὸν ἀφρὸν ὁ ἰχθύς. καὶ τοῦτο ἀναγκασθήσεται πρᾶξαι. καὶ ἐπιπολαίως ὑπονήξεται τοῦ ὕδατος, ὑποδεδυκώς. ἐπεὶ καὶ τῶν ἀποθανόντων τὰ σώματα ἕως ἂν ᾖ πρόσφατα, καὶ διῳδηκότα, ἄνωθεν ἐπιπλεῖν εἰώθεν. ὅτι μὲν οὖν τῶν παλαιῶν βιβλίων ἐπὶ τὸ χεῖρον κινεῖται ἡ γραφή, φησὶν αὖθις διὰ πλειόνων ἐπιδείξειν. ἐπανάγωμεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἡρόδοτον καὶ τὸν διορθωτὴν τοῦ κοτυαέα Ἀλέξανδρον. ἠξίου γὰρ ὁ ἀνὴρ γράφειν τῆσι Μιλησίων, χωρὶς τοῦ ἰῶτα τῆς Μιλησίων. ὑποκειμένης ἔξωθεν χώρας ἢ γῆς. καὶ ἐγὼ δέ φησιν ἐπειθόμην οὕτως ἔχειν τὰ τῆς γραφῆς. τὸν δὲ ἄνδρα τῆς ἀκριβοῦς συνέσεως ἐτεθαυμάκειν ἐντυχὼν τοῖς Ἡροδοτείοις αὐτοῖς ἔπεσι. καὶ γενόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὑρίσκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον.

Ἀνέθηκεν εἰς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.

οὐκέτι οὖν ᾤμην ἁμάρτημα εἶναι γραφικόν, ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. πολλὰ γὰρ οὗτοι τῶν ὀνομάτων χαίρουσι θηλυκῶς ἐκφέροντες, οἷον τήν τε λίθον.   καὶ τὴν κίονα.   καὶ, ἔτι τὴν μαραθῶνα. Κρατῖνος.

Εὐιπποτάτη μαραθών.   Νίκανδρος.   ἐϋκτιμένην μαραθῶνα.

ταῦτα μὲν οὖν, ἃ ἡμεῖς εὕρομεν, καὶ ἐκρίναμεν ὑγιῶς. τοιαῦτα δὴ τοῦ Φιλήμονος λέγοντος, ἃ μὲν πρὸς Ἀλέξανδρον περὶ τοῦ Ἡροδοτείου διορθώματος εἴρηκεν, οὐκ οἰκεῖον κρίνω τῇ παρούσῃ ὑποθέσει ἐξετάζειν. τὸ δὲ συναγείρεται πῶς ὑπόκωφόν φησιν εἶναι οὐκ ἔστι γνῶναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοὺς ἱππογνώμονας, ἐκ πολλῶν ἵππων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ἀθροίζοντας, ὃ ἐκ τοῦ συναγείρεται δηλοῦται. ἀγείρειν γὰρ καὶ συναγείρειν, ἐπὶ τοῦ συνάγειν λέγεται. τῷ δ' Ἀριστοφάνει ὅπως συντέθειται τὰ κατὰ Λυκάονα, καταμάθωμεν. βούλεται τὸν ἰχθὺν ὡς καταφάγῃ τὸν τοῦ Λυκάονος δημόν, θρώσκειν κατὰ κῦμα. καὶ ὑπαίσσειν τὴν φρῖκα. καί φησιν. ἐπιπολαίως ἐπινήξεται τῷ ἀφρῷ τοῦ ὕδατος ὑποδεδυκώς. ἐπεὶ καὶ τῶν ἀποθανόντων τὰ σώματα ἕως ἂν ᾖ πρόσφατα ἄνωθεν ἐπιπλεῖν εἰώθε. πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι νηχόμενον ἰχθὺν ὑπεράνω μὲν ὕδατος, ὑποκάτω δὲ ἀφροῦ τοῦ ὕδατος. ὃ δὲ τούτων μεταξὺ νεκρὸν ἄνδρα φερόμενον. ἀλλ' οὐδὲ τὴν φρῖκα ἀκούειν δύναμαι τὸν ἀφρόν, Ὁμήρου μὲν μέλαιναν φρῖκα λέγοντος. τούτου δὲ ἀξιοῦντος λευκότητα ἀκούειν. ἔπειτα τοῦ προτέρως λέγει πάλιν Ὅμηρος. μελάνῃ φρικὶ καλυφθείς. καὶ ἀλλαχοῦ τῆς φρικὸς μνημονεύσας, ἐπάγει.

Μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς.

καὶ ἔστιν ἡ φρὶξ κινουμένου τοῦ πνεύματος ἀρχή. Σιμωνίδης δὲ αὐτὴν καὶ δεῖξαι πειρώμενος, οὕτως ἔφη.   ἐς ἅλα στίζουσα πνοιά.   τὸ δὲ λέγειν ὅτι τὰ πρόσφατα σώματα φέρεται τῶν κυμάτων ἐπιπολαίως, ψεῦδος. τοὐναντίον γὰρ ἐν ἀρχῇ μὲν διὰ στερρότητα, καὶ πυκνότητα τοῦ σώματος, ἰσχυρότερος ὢν τοῦ στηρίζοντος ὕδατος ὁ νεκρὸς ἐξισταμένου καταδύεται, σχήματι καταβαίνων, καὶ βάρει. πληρούμενος δὲ τῆς ὑγρότητος, πλείω τόπον ἐπιλαμβάνων τῷ σχήματι μετέωρος αἴρεται βάρει τοῦ φέροντος ἐλαττούμενος. τίς οὖν ὁ νοῦς τῶν ἐπῶν, διττὴ γὰρ ἡ γραφή. ἐν οἷς μὲν γὰρ γράφει μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει. ἐν οἷς δὲ γράφει μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει. κατὰ μὲν τὴν ὑπαΐξει. φήσομεν λέγειν αὐτόν, τῶν πηδώντων κατὰ τὸ κῦμα ἰχθύων, ὑπὸ τὴν φρῖκα ἀΐξει τουτέστιν, ἐκ τοῦ ἄνω θρώσκειν παυσάμενος ὑπὸ τὴν φρῖκα ὑποδύσεται. καὶ ὁρμήσει κάτω συγκαταφερόμενος τῷ νεκρῷ, ὡς φάγῃ τοῦ Λυκάονος τὸν δημόν. τοῦτο μὲν οὖν εἰ ἐπιπολῆς τοῦ κύματος θρώσκειν ὑπακούοιμεν. εἰ δ' ἐκ βάθους ἀναπηδῶντα ἐπὶ τὸ κῦμα, ἔσται ὡς ἐπὶ τοῦ λίθου εἶπεν.   ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται.   ἵνα σημαίνῃ τὸ ἐκ τοῦ βυθοῦ κάτωθεν κατὰ τοῦ κύματος θορεῖν. μὴ μέν τοι ὑπερθορεῖν τὴν φρῖκα. ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν ὄντα ἅπτεσθαι τοῦ νεκροῦ εἰ ἐπιπολαίως φέροιτο. εἰ δ' ὑπαλύξει γράφοιτο, φησὶ Πολύκλειτος τὸν νοῦν τοιοῦτον ἔσεσθαι. καταδύσεται μὲν εἰς τὸ βάθος τοῦ κύματος ὁ ἰχθύς. φεύγων τῆς φρίκης τὴν ψυχρότητα. καὶ γὰρ αὐτῷ πολεμιώτατον. τοῦ γοῦν χειμῶνος ἐκ τοῦ πελάγους εἰς τὴν γῆν καταίρουσι. πολλὰ δὲ αὐτῶν καὶ φωλεύειν κατὰ βάθους. διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἱστορεῖ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ζ' περὶ ζῴων φύσεως. ψυχροτάτη δ' ἡ φρίκη, καὶ μάλιστα ἂν βόρειος ᾖ. γενόμενος δ' ἐν τῷ βάθει, τοῦ Λυκάονος ἔδεται τὸ λίπος. οὐ δοκεῖ δέ μοι οὗτος ὀρθῶς τὸν νοῦν τῶν ἐπῶν ἀποδοῦναι. οὐ γὰρ εὐθὺς αὐτόν φησιν Ὅμηρος σφαγέντα, καὶ ῥιφέντα τοῦτο παθεῖν. ἵν' ἐκδεξώμεθα, ὅθι κάτω ἐνεχθέντος, ὁ ἰχθὺς κάτω χωρεῖν λέγεται εἰς τὰ βάθη τοῦ κύματος ἐπὶ τὴν βρῶσιν, ἀλλ' ἐξενεχθῆναι ὑπὸ τοῦ Σκαμάνδρου ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ὥστε οὐκέτι αὐτὸν ὑποβρύχιον, ἄνω δ' ἐπιπλεῖν ἀνάγκη.   ἔχει γὰρ οὕτω τὰ ἔπη.

Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν οἵ σ' ὠτειλῆς
Αἷμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες. οὐδέ σε μήτηρ
Ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ἀλλὰ Σκάμανδρος
Οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον.   οἷς ἐπάγει.
Θρώσκων τίς κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει   Ἰχθύς ὅς κε φάγησι Λυκάονος ἀργέτα δημόν,

νεοσφαγῆ μὲν οὖν ὄντα, φησί,   κεῖσο μετ' ἰχθύσιν.   ὡς ἂν κάτω ἀπενεχθέντα ὅπου φησὶ τῆς ὠτειλῆς αὐτοῦ τὸ αἷμα ἀπολιχμάσεσθαι τοὺς ἰχθῦς. χρονίζοντα δὲ, ἄταφον ἐκβληθῆναι εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὅτε καὶ ἀναπλεῦσαι ἀνάγκη. καὶ θρώσκοντα οὐχ ὑπὲρ τὸ κῦμα τὸν ἰχθύν. ἀλλὰ κατὰ τὸ κῦμα. κατὰ κῦμα γὰρ ἔφη. οὐχ ὑπὲρ κῦμα. ὑπὸ τὴν φρῖκα ἀΐξαι. τὸ γὰρ μέτρον τῆς εἰς τὸ ἄνω ὁρμῆς τοῦ ἰχθύος δηλῶν, ἀφορίζει ἄχρι τῆς φρικός. οὐ γὰρ ἂν ἐπέθρωσκε κατὰ κῦμα, ἀλλ' ὑπὲρ κῦμα εἰ καὶ τὴν φρῖκα ὑπερεπήδα. ἐκφερομένου οὖν ὑπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ, πηδῆσαι κατὰ τὸ κῦμα φησὶ τὸν ἰχθύν. καὶ γενέσθαι ἄνω ὑπὸ τὴν φρῖκα, ἔνθα ἐντεύξεται τῷ νεκρῷ. οὕτως ἐξηγήσαντο καὶ οἱ Ἀριστάρχειοι λέγοντες, ὑπὸ τὴν φρῖκα ἀΐξει τὶς τῶν ἰχθύων κατὰ τὸ κῦμα κολυμβῶν. ὃς φάγοι ἂν τὸν τοῦ Λυκάονος δημόν. πάντως γὰρ ἔδει τὸν μέλλοντα τοῦ ὑπερφερομένου νεκροῦ ἅπτεσθαι ἰχθύν, ἄνω μετέωρον ὑπὸ τὴν φρῖκα ἐλθεῖν. Φιλητᾶς δὲ, τῇ ὑπαλύξει γραφῇ συντιθέμενος φησίν, ὅτι ὁ φαγὼν ἰχθὺς τοῦ Λυκάονος τὸν δημόν, πιμελώδης γενόμενος τὸ κρύος φεύξεται. ἀγνοεῖ δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὸ διανεστηκὸς τῆς θαλάσσης ἐπιπολῆς οὐ τὸ κρύος φησὶν Ὅμηρος φρῖκα.

Ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθύς,

τῆς ἐπιτρεχούσης κατὰ τὴν θάλασσαν πρὸ τῆς τοῦ ἀνέμου ἐμβολῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ συὸς κατὰ μεταφοράν.

Φρίξας εὖ λοφιήν.   καὶ.   Ἔφριξε δὲ μάχη φθισίμβροτος.

Θ.

Ἠξίου δὲ ἡμᾶς παρατηροῦντας τὴν ἐν πᾶσι τοῦ ποιητοῦ λεπτουργίαν, ἰχνεύειν καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ὁμολογίαν. φωτὸς γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὄντος συμμέτρου δι' οὗ ὁρῶμεν τὰ πεφωτισμένα, τὴν τυφλότητα. ὅτε μὲν φησίν, ὀφθαλμοῦ ἀλάωσιν, ἀφῃρῆσθαι τὸ λεύσσειν παριστάς. ὅτε δὲ ὀφθαλμοῦ ἄμερσε. τὸ τοῦ μαίρειν ἐστερημένον, λέγων σκοτεινόν. καὶ τὸ τοῦ μαίρειν ἐστερημένον εἴδωλον, ἀμαυρὸν ἔφη. φωτὸς γὰρ παρουσία καὶ ὀφθαλμὸς ὁρῶν τὰ ὁρώμενα φαίνεται. διττῆς οὖν ὀφθαλμῶν οὔσης, καὶ κατὰ Πλάτωνα ἐπιταράξεως, ἢ γὰρ διὰ σκότος, ἢ δι' ὑπερβολὴν τοῦ συμμέτρου φωτός. τὸ μὲν διὰ σκότος μὴ μαίρειν, ἢ μαρμαίρειν, ἀμέρδειν εἶπε καὶ ἀμαυρόν. τὸ δὲ διὰ στιλβηδόνα, ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ. Ὄσσε δ' ἄμερσεν αὐγὴ χαλκείη, κορύθων ἀπολαμπομενάων, θωρήκων τε νεοσμήκτων σακέων τε φαεινῶν. ὅθεν καὶ ἐπίθετα χαλκοῦ ἐφιλοτέχνησε, τὸ Νώροπα χαλκόν. καὶ ἤνοπι χαλκῷ, σημαίνων τὸν μὴ ἐῶντα τοὺς ὦπας ὁρᾶν διὰ τὴν προσοῦσαν στιλβηδόνα. εἰ δὲ τὸ μέρδειν, τὸ μαίρειν ἐστί. καὶ τὸ μὴ μέρδειν, ποιοῦν ἀμέρδειν, τὸ ἄγαν μέρδειν, σμερδαλέον ἂν εἴη. τῆς ζᾶ ἐγκειμένης ὡς ἐν τῷ ζαγρεῖς. ὅταν οὖν ἐπὶ τοῦ δράκοντος, λέγῃ Σμερδαλέον δεδορκώς, τὸ ἄγαν στίλβον τῶν ὀφθαλμῶν ἀκουσώμεθα. καὶ γὰρ δράκων, παρὰ τὸ δρακῶ εἴρηται. καὶ τὸ Σμερδαλέω δὲ λέοντε, ἐπὶ τῆς ἐκ φοβούσης αὐτοῦ ἐνοράσεως ἐκδεξόμεθα. καὶ γὰρ ὁ λέων παρὰ τὸ λεύσσειν ὠνόμασται. καὶ αὐτὸς δὲ ἣν μήνυσε τὸ σμερδαλέον ἐπ' αὐτῷ τί ἐστιν. εἰπὼν, γλαυκιόων. καὶ ἡ ἀσπὶς δὲ τῆς Ἀθηνᾶς, διὰ τὴν μαρμαρυγήν, δεινή τε σμερδνή τε. δεινὸν γὰρ καὶ φοβερὸν καὶ τὸ ἄγαν λαμπρὸν καὶ στίλβον, ὡς ἐπὶ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς γλαυκώπιδος ἔφη. Δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. ὅπερ ἐπ' ἄλλων ἔφη, ὄμματα μαρμαίροντα. γλαυκιόωντες δὲ λέοντες. καὶ Ἀθηνᾶ γλαυκῶπις, ἀπὸ τοῦ γάλακτος ὅ ἐστιν ἄσκιον καὶ διὰ τοῦτο λευκὸν αὐτοῦ εἴρηται. μέλαινα γὰρ ἡ σκιά, οἷον.   Σκιόων τότε πᾶσαι ἀγυιαί. ἤτοι ἡλίου δύνοντος, συνεσκοτοῦντο. ὀξὺ δὲ τὸ λευκόν. ὡς τὸ μέλαν ἀμβλύ.   ἡ γοῦν ὀξὺ ὁρῶσα γλαυκῶπις. ἀπὸ δὲ τοῦ γάλακ-

κτος καὶ τῆς στιλβηδόνος, γλαυκή, ἡ θάλασσα εἴρηται· καὶ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη γλήνη· καὶ, Τρίγληνα ἐλλόβια, ἀπὸ τῆς ἐν λευκότητι ἀποστίλβειν. καὶ ὃς γλήνεα πολλὰ κέχανδε· τὰ μὴ ῥερυπωμένα ἱμάτια· ἀλλὰ στιλπνὰ διὰ καθαρότητα. καὶ ζοφουμένης μὲν τῆς θαλάσσης, μελαίνει δέ τε πόντος λέγει. ἀταράχου δὲ οὔσης καὶ λειοῦς. Λευκὴ δ' ἦν ἀμφιγαλήνη. καὶ γὰρ ἡ γαλήνη, ἀπὸ τοῦ γάλακτος εἴρηται· καὶ ἐπεὶ τὸ μέλαν σκυθρωπόν. τὸ δὲ λευκὸν ἀντίκειται τῷ μέλανι, ἱλαρὸν ἂν εἴη. γέλως δὲ ἱλαρότης. Γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν φησὶ χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς. ἤτοι λαμπρυνθεῖσα φαιδρὰ γέγονεν, οὕτω νοεῖ καὶ τὸ Κόρυθες· καὶ Θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες, ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῆς λαμπούσης. καὶ διὰ τῆς στιλβηδόνος φαιδρυνομένης. καὶ ὁ γαίων δὲ τῷ κύδεϊ, ὁ διαχεόμενος καὶ λαμπρυνόμενος διὰ τὴν δόξαν. ἐπεὶ δὲ φῶς ἐστιν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅταν μὲν ὑγιῶς βλέπωσι, φάεα αὐτὰ καλεῖ ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτοῖς φωτός. ὅταν γὰρ ἀποθάνῃ. Κατὰ δ' ὄσσε ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν. ὅταν δὲ ἐξαγριωθῶσιν ὑπ' ὀργῆς καὶ ἐκκαυθῶσιν, ἔτι μὲν ἀρχομένης τῆς ὀργῆς. Πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.

κρατεούσης δέ. πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς. καὶ γὰρ τὸ φῶς ἀπὸ πυρός. καὶ τὸ ὕφαιμον δ' ὁρᾶν διὰ τὸ πυρὶ ἐοικέναι τὸ αἷμα, σμερδαλέον εἴρηται. Σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἅλμῃ. ἤγουν ὕφαιμον βλέπων διὰ τὸ πυρωτοὺς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ἁλός. καὶ ἐπὶ τοῦ πυρὸς δίκην μαινομένου, ἐπών.

Μαίνετο δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ, ἐπάγει.

τὼ δέ οἱ ὄσσε λαμπέσθην. λοιπὸν δὲ κατὰ μεταφορὰν σμερδαλέα μὲν τὰ οἰκήματα τοῦ ᾅδου ἔφη, ἀπὸ τοῦ ὕφαιμα εἶναι καὶ φόνων πλήρη, ἐπὶ τὴν ὄψιν ἀναφέρων. ἐπὶ φωνῆς δὲ λαμπρᾶς, καὶ διαφανοῦς, σμερδαλέον κονάβησαν· καὶ σμερδνὸν βοόων. καὶ ἐπ' ὀχρύσεως συντόνου μεταφέρων, μαρμαρυγὰς ἔφη θηεῖτο ποδῶν. τὰς ἐν τῇ κινήσει στιλβηδόνας, ἃς ποιεῖ καὶ τὸ πῦρ κινούμενον. καὶ οὐχ οἱ φιλόσοφοι πρῶτοι τὸ λευκὸν ἀφωρίσαντο τὸ διακριτικὸν ὄψεως. ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν Ὅμηρος μαρμαίρειν λέγων τὸ λάμπειν. ὅ ἐστι μερίζειν, καὶ διαιρεῖν, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν. ὅθεν τὸ μὴ μερίζον, ἀλλὰ σκοτεινόν, ἀμαυρόν. καὶ ὅτι παρὰ τὸ μερίζειν, καὶ διακρίνειν, καὶ διαιρεῖν κέκληκε τὸ φωτίζειν. μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλέσας δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι, ἀφ' οὗ αἱ δεικτικαὶ τοῦ φωτός, δᾷδες καὶ δαΐδες.

I.

Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
κνίσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο
πάντοθεν ἀμβολάδην. ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται·

ὡς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο ζέε δ' ὕδωρ.

οἱ μὲν διορθοῦντες, ἀξιοῦν μετὰ τοῦ ν γράφειν κνίσην μελδόμενος, ἀντὶ τοῦ τήκων ἀκούοντες. ἵν' ᾖ τὴν κνίσαν τήκων. σημαίνει γὰρ κυρίως τὸ μέλδειν, τὸ τὰ μέλη ἔδειν. ἄνευ δὲ τοῦ ν γεγραμμένου κνίσῃ μελδόμενος, οἱ μὲν ἀξιοῦν μὴ προσγράφειν τὸ ι, ἵν' ᾖ οὐδέτερον τὸ κνίσῃ τήκων. οὐκ ἔχομεν δὲ παρ' Ὁμήρῳ οὐδετέρως δεικνῦσαι τὸ κνίσος λεγόμενον, ἀλλὰ θηλυκῶς. κνίση δ' οὐρανὸν ἷκε. κνίσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον. μή ποτ' οὖν οὐκ ἔστι μελδόμενος τὸ τήκων. οὐ δὲ κεῖται τὸ μέλδειν. ἀλλὰ τὸ ἄλδειν. ὃ οὖν λελυμένως ἔφη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν. ἤτοι εὐτραφῆ καὶ λιπαρὰ ἐποίει εὐρύνουσα τὰ μέλη, τοῦτο συνελὼν, μελδόμενος φησί. κατὰ μεταφορὰν τὰ μέρη τοῦ λέβητος λέγων μέλη. ἃ λιπαίνεσθαι τηκομένῃ τῇ πιμελῇ χεόμενα. ἤγουν τῇ κνίσῃ τοῦ εὐτραφοῦς χοίρου ὁ λέβης λιπαινόμενος, ἢ τῇ κνίσῃ ζεούσῃ αὐξάνων τὰ μέλη, ἢ τῆς κνίσης τὰ μέλη ἐδόμενος, δοτικὴν λαβὼν ἀντὶ γενικῆς.

ΙΑ.

Ἀξιῶν δὲ ἐγὼ ὁ μαρτυρῶ ἐξ Ὁμήρου σαφηνίζειν. αὐτὸν ἐξηγούμενον ἑαυτὸν ὑπεδείκνυον. ποτὲ μὲν παρακειμένως. ἄλλοτε δ' ἐν ἄλλοις. τῇ τε γὰρ εἰροκόμῳ παράκειται συνεζευγμένη ἡ ἐξήγησις.

Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν εἰροκόμῳ.

τίς οὖν ἡ εἰροκόμος. ἥ οἱ φησὶν ἤσκειν εἴρια καλά. ἡ γὰρ ἀσκοῦσα τὰ ἔρια, εἴη ἂν εἰροκόμος. κομεῖν δὲ τὸ καλλωπίζειν. οἷον χρυσὸν κέρασι περιχεύῃ ἀσκήσας. καὶ πάλιν. Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους. τίνες οὖν οἱ περικτίονες, οἱ περὶ ναιετάουσι. βοῦν ἦνιν εὐρυμέτωπον ἀδμήτην. ἆρ' οὖν τὸ ἀδμήτην ἄγαμον δηλοῖ; οὐχί. ἀλλὰ τὴν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ. πάλιν ἦρχε γὰρ Ἄρης. τί οὖν τὸ ἦρχε. πρῶτος ἀθηναίῃ ἐπόρουσεν. ἐπὶ δὲ τῆς Πηλιάδος μελίης, καὶ φιλοτιμουμένῳ ἔοικε πολλαχόθεν τὴν κλῆσιν προσοῦσαν δεικνύναι. ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ μόνου ἐπίστασθαι αὐτὴν πῆλαι Ἀχιλλέως. Ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς, ἢ ἀπὸ τοῦ Πηλέως τοῦ πατρός, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων. ἢ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐξ οὗ ἐτμήθη Πηλίου ἐκ κορυφῆς. ἀλλ' ἐπεὶ μελίη τὸ δόρυ ἀπὸ τοῦ δένδρου τῆς μελίας. δῆλον ὡς καὶ τὸ μείλινον ἔγχος ἐκ μελίας τοῦ δένδρου. οὐ μὴν ὡς οἱ πολλοὶ τὸ μακρόν. καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα, ἐξ ὀξύης τοῦ δένδρου. ὡς καὶ Ἀρχίλοχος. ὀξύη ποτᾶτο. ἀλλ' οὐ τὰ ὀξέα ὡς οἱ γραμματικοὶ ἀποδεδώκασι. πάλιν ἔφη,

Ἤτοι ὁ καππέδιον τὸ ἀλήϊον.

ἆρά γε τὸ ἄσπορον. καὶ μὴ ἔχον λήϊα, οὐχί. ἀλλ' ἐκ τοῦ οἷον αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἀλᾶσθαι. καὶ τί οὖν τὸ οἷον ἀλᾶσθαι, ἐξηγεῖται. πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων. ἐν δὲ τῷ καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον, ταχέως δεδήλωκεν ὅτι ἀπὸ τοῦ τετμῆσθαι καὶ ἀφορίσθαι τὸ τέμενος λέγεται. οὕτω καὶ κειμήλιον ἔφη κεῖσθαι. ἀπὸ γὰρ τοῦ κεῖσθαι, κειμήλια λέγεται. πάλιν πτωχὸν ἔφη πανδήμιον. τίς οὖν οὗτος, ὃς κατὰ ἄστυ πτωχεύεσκ' Ἰθάκης. ἀλλ' οὐχ ὡς Ὀδυσσεὺς ἐν μιᾷ οἰκίᾳ. πάλιν μετέπρεπε γαστέρι μάργῃ. τίς ἡ αὕτη, ἡ γαστριμαργία. ἧς ὡς περὶ ὅρον ποιούμενος, ἐπάγει, ἀζηχὲς φαγέμεν ἠδὲ πιέμεν. τὸ ἀδιαλείπτως ἐσθίειν, καὶ πίνειν μεταλαβὼν εἰς τὸ ἀζηχές. ὃ ἐν ἄλλοις ἔφη συνεχὲς αἰεί. καὶ ἐπὶ ἄλλου μὲν ἐν πᾶσι διαπρέποντος ἔφη, μετὰ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἴρου, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ. ἤτοι μόνῃ γαστριμαργίᾳ. πόθεν οὖν Ἶρος ἐκλήθη,

Οὕνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγει.

πάλιν· Οὐκ ἀΐεις, ὅ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες. τί οὖν τὸ ἐπιλλίζειν, τὸ διανεύειν. ἐλικώπιδες δὲ καλοῦνται. ἀπὸ τοῦ τοὺς διανεύοντας συστρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς. ἰλλάδες γάρ, οἱ συνεστραμμένοι ἱμάντες. ὡς ἀλλαχοῦ ἔφη.

Ἐν δὲ στροφὸς ἦεν ἀορτήρ.

Τὸν μὲν, ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

τίς οὖν ὁ ἄκουρος, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα. ὡσαύτως καὶ τὸ κύμβαχος ἐξηγεῖται ἐπάγων.

Ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους δηθὰ μάλ' ἑστήκει,

Γυῖα δ' ἐξηγεῖται πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε.

καὶ ἀμφιγυήεις ὁ περὶ τὰ γυῖα βεβλαμμένος. ὃν καὶ κυλλοποδίωνα εἶπε. καί.

Γνώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους ἤτοι σκελιαγεῖς ποιήσω.

ἐπάγει γὰρ κατὰ δ' ἅρματα ἄξω.

ΙΒ.

Φιλοτιμεῖται καὶ τὸ λυκόφως ἐξηγήσασθαι. ἦμος δ' οὔ γάρ πω ἠὼς ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ. οὐ γὰρ εἰ μηδέπω ἠώς, ἔτι ἦν νύξ. ἀλλ' ἡ ἀμφιλύκη ἦν ὁ βαθὺς ὄρθρος. ἠῶ δὲ λέγει νῦν τὸν ὄρθρον καὶ τὸ πρὸ ἀνατολῆς ἡλίου πεφωτισμένον διάστημα. ὅτι γὰρ καὶ τοῦτο τὸ κατάστημα λέγει ἠῶ, δηλοῖ ἐπὶ τῆς νεὼς τοῦ Τηλεμάχου εἰπών.

Παννυχίη μέν ῥ' ἥγε, καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

εἶτα εἰπών. ἠέλιος δ' ἀνόρουσε. ἡμεῖς δὲ τὸ πρὸ ἡλίου, ἐξ ἑωθινοῦ φαμέν. καὶ ἕωθεν. ὁ δὲ ποιητὴς ἠῶθεν δ' ἀγορήνδε φησίν. ἕως οὖν καὶ ἠώς, τὸ πρὸ ἀνατολῆς ἡλίου. τὸ δὲ πρὸ τῆς ἕω, λυκόφως. καὶ νὺξ ἀμφιλύκη. λέγει μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἄχρι μεσημβρίας διάστημα, ἠῶ.

Ἔσσεται ἢ ἠώς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ. καί.

Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. καί.

Εὗδον παννύχιοι ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ. λέγει ἠῶ, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν.

ἥδε δὴ ἠώς ἐστι δυσώνυμος. ἤδε δέ μοι νῦν. ἠὼς ἐνδεκάτη. περὶ οὗ φησιν.

Ἐνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν. ἠὼς δὲ καὶ ἡ θεός.

Ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος ἠώς.

πάλιν ἑαυτὸν ἐξηγεῖται παρακειμένως, δι' ὧν φησίν

Ἴρῳ δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.

τί οὖν τὸ κακῶς ὀρίνεσθαι τὸν θυμόν, δειδιότα. τί οὖν παρακολούθημα δέους.

Σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.

ὁ δὲ δειλός, κακός. ἀφ' οὗ τὸ κακῶς. πάλιν τὸ δεδιέναι ὁ πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γίγνεται, καὶ τὸ τρέμειν ὃ ἐν τῷ σώματι, ἐπιτέμνων ἔφη. Εἰ δὴ τοῦτον τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς.

ἐπιμένων δὲ τῇ ψυχρᾷ φύσει τοῦ φόβου, κρυόεντα καλεῖ τὸν φόβον.

Φόβου κρυόεντος ἑταίρη. καὶ ἐν ἄλλοις. Ψυχρόν δέος εἷλε. καὶ Ῥίγησεν ὁ γέρων.

ἐφοβήθη. δι' ὃ φόβος ψύχει, δῆλον ὡς τὸ θάρσος θάλπει. εἰκότως ἄρα θαλπωρὴν λέγει τὸ θάρσος. ἐκ δὴ τούτων παρακειμένως ἐχόντων, τὰς ἐξηγήσεις δεῖ παρατηρεῖσθαι. καὶ τὰ ἐν διαφόροις ἐπὶ τῆς αὐτῆς διανοίας παραλαμβανόμενα, εἰς ἐξήγησιν τῶν ἀσαφεστέρων.

ΙΓ.

Ὅτι μὲν ὁ τηλύγετος δηλοῖ παρ' αὐτῷ καὶ τὸν μόνον γενόμενον, παρίστησι τὰ ὑφ' Ἑλένης λεγόμενα περὶ Ἑρμιόνης.

Παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.

σημαίνει δὲ καὶ τὸν τῆλε τῆς ἡλικίας τῷ πατρὶ γεγονότα, ὡς ἐπὶ δυοῖν γηράσκοντι τῷ πατρὶ γενομένοιν, ἔφη,

Ἄμφω τηλυγέτω ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ.

υἱὸν δ' οὔ τέκετ' ἄλλον.

ἐπὶ τοίνυν τοῦ Ἰδομενέως ὅταν λέγῃ,

Ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε τηλύγετον ὥς.

ἐνδέχεται μὲν ἀκοῦσαι ἀπὸ τῶν μονογενῶν παίδων κατὰ μεταφορὰν, τὸν μεμονωμένον. ἐνδέχεται δὲ καὶ ὡς τῆλε γονῆς ὄντα ἤτοι πρεσβύτην. ἔφη γὰρ περὶ αὐτοῦ.

Ἔνθα μεσαιπόλιός περ ἐών.

παρέχει δὲ ὁ ποιητὴς τὴν ἀμφίβολον ἐκδοχήν, αὐτὸν ποιήσας λέγοντα τὸν Ἰδομενέα ἐπιόντος Αἰνείου.

Δεῦτε φίλοι καί μ' οἴῳ ἀμύνατε δείδια δ' αἰνῶς.

ἐκ γὰρ τοῦ οἴῳ ἀμύνατε, τηλύγετόν ἐστιν ἐκδέξασθαι τὸν μόνον. ὅταν δὲ ὁ αὐτὸς πάλιν λέγῃ,

Καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

εἰ γὰρ ὁμηλικίη γενοίμεθα τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.

ἀμφίβολον γίγνεται. μὴ τὸ τηλύγετον λέγῃ οὐκ ἐπὶ τοῦ ὁμήλικος. ἀλλὰ πρεσβυτέρου καὶ τῆς τηλοτέρω γενεᾶς ὄντος. ὡς ἔφη ποτὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ὁμήλικος.

Οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς προτέρων τ' ἀνθρώπων,
ἀλλ' Ἰδομενεὺς μὲν μεσαιπόλιος, καὶ διὰ τοῦτο τῆς προτέρης γενεῆς.

ΙΔ.

Νέστωρ δὲ γέρων ἐφ᾽ οὗ.
Δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ᾽ οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ᾽ ἐγένοντο. μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσε.

δύο μὲν γὰρ γενεαὶ ἐφθάρησαν τῶν πρὸ αὐτοῦ. ἤτε τῶν πατέρων, ὑφ᾽ ὧν γεννηθεὶς ἀνετράφη, καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν.

Ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη ἡρακληείη.

τοῦ οἴκου λιπόμην. τρίτης δὲ ἄρχει διὰ τῶν παίδων γενεᾶς οἳ σὺν αὐτῷ ἐστρατεύοντο. καὶ γὰρ ὁ ληγούσης ἡμέρας ἐπιδημήσας καὶ διὰ τρίτης ἕωθεν ἐξιὼν, τῇ τρίτῃ ἀποδημεῖν λέγεται· καίτοι μίαν τὴν μέσην ὅλην ἐτέλεσεν. εἰ δὲ γενεὰ λέγεται ὁ τοῦ τίκτειν, καὶ γεννᾶν τελείωσις, ἥτις τὴν τριακονταετῆ περίοδον ἔχει. ὁ τὰ ἑξήκοντα ἔτη πληρώσας. δύο ἂν εἴη γενεὰς βιώσας. ἀπὸ δὲ ἑξήκοντα, ἐν τῇ τρίτῃ ἂν καταλέγοιτο. ὥστε δύο γενεαὶ ἀνθρώπων ἐφθάρησαν. οὐχ ὅτι καὶ ἄνθρωποι φησὶν ἀποθανεῖν, ἀλλὰ δύο περιοδικὰς γενεὰς τὰς καλουμένας ἀνθρωπίνας· ὡς εἰ ἔλεγε δύο τριακονταετίας. αἳ καλοῦνται γενεαὶ ἀνθρώπειοι. οὕτω δ᾽ ἂν ζώντων τινῶν τῶν σὺν αὐτῷ γεννηθέντων, ὁμοίως αἱ γενεαὶ ἂν εἶεν ἐφθαρμέναι. αὐτὸς δ᾽ ἄρχοι τῶν ἐν τῇ τρίτῃ γενεᾷ γενομένων. οἷον, ἦγον τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν. ταῦτα τοίνυν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὡς τὸ ἀμφίβολον ἔχοντα, ἐνδοιάζοντα δεῖ ἐξηγεῖσθαι.

ΙΕ.

Πρῶτος δοκεῖ πλάτων λύπας ἡδοναῖς μιγνυμένας δεικνῦναι ἐπ᾽ ὀργαῖς καὶ πένθεσιν, ὁμήρου πρότερον τοῦτο συνεωρακότος. καὶ τὸν πλάτωνα διδάξαντος. ὀργὴν μὲν γὰρ οὐδέποτε ὅμηρος εἴρηκεν. χόλον δὲ αὐτὴν προσαγορεύει, οἰκειοτέρως ἀπὸ τῆς χολῆς. ἥτις ἐν τῷ πάθει κρατεῖ. ἄχος δὲ μεμίχθαι καὶ ἡδονὴν τῷ χόλῳ φησίν. ἄχος μὲν ὅταν λέγῃ,

Πηλείωνι δ᾽ ἄχος γένετ᾽ ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν.

ἄχους οὖν παρουσίαν ὁ χόλος ὑφίσταται. ὃν καὶ θυμὸν κέκληκεν.

Ἠὲ χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.

θυμὸν γὰρ νῦν τὸν χόλον ἔφη. οὐχ ὡς ἀλλαχοῦ τὴν ψυχήν. ὅτι δὲ οὐ γεννᾷ μόνον ὀργὴν ἡ λύπη, ἀλλὰ καὶ συμπαραμένει δηλοῖ ἐπὶ τοῦ ἀχιλλέως μηνίοντος λέγων. Κούρης χωόμενος. καὶ ἐπάγων,

Τῆς ὅγε κεῖτ᾽ ἀχέων.

ὅτι δ᾽ ἡδονῇ συμμιγὴς ἡ ὀργὴ καὶ ὅτι ἔφεσίς ἐστι, καὶ μέτοχος ἐπιθυμίας, ἐξηγεῖται λέγων,

Χόλος ὅς τ᾽ ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι.

εἴτ᾽ ἐν ἐφέσει καὶ ἐπιθυμίᾳ τοῦ χαλεπαίνειν ἐποίησε. πῶς οὖν ἡδονῆς μέτοχος,

Ὅστε πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο,
Ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται ἠΰτε καπνός.

καρδίας γὰρ ἔπαρσιν εἶναι καὶ ὁρμὴν, ἐγειρομένην τὴν ὀργήν.

Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ μελέαγρον ἔδυ χόλος ὅς τε καὶ ἄλλων οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον.

οὐ μόνον δὲ αὐτὴν ἔπαρσιν καὶ ἔφεσιν ἀποδεδώκασιν, ἀλλὰ καὶ ζέσιν. διὸ καπνῷ τε ἀπεικάζει τὴν ἔπαρσιν, καὶ τοῦ ὀργισθέντος, πυρὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐοικέναι φησίν. καὶ μὴν ἡ λύπη μελαίνει τοὺς ὀφθαλμούς, μελαίνει δὲ καὶ ὁ καπνός.

ῥωγαλέα ῥυπόωντα κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ.

τὸ οὖν ἄχος τῆς ὀργῆς αἴτιον ὂν, καπνίζον τὴν ὀργὴν, μελαίνει τὰς φρένας.

Μένεος δὲ δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι

πίμπλαντο. τὸ δ᾽ ἄχος καὶ τὸ ἄχνυσθαι ὅτι μελαίνει φησίν,

Ἀχθομένη ὀδύνῃσι. μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.

τὸ δ᾽ ἄχθεσθαι τοῦ ἄχνυσθαι πλεονασμῷ δηκτικῆς ἀγανακτήσεως, διαφέρει. λύπη δ᾽ ἑκάτερον. ἐπιμένων δὲ τῇ ἐξάξει τῇ ἐπὶ τῶν ὀργιζομένων ἔφη, Κεῖνος δ᾽ οὐκ ἔθελει σβέσαι χόλον. κατηγορεῖ δὲ τοῦ πάθους καὶ ἀγριότητα.

Αὐτὰρ ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν. καὶ πάλιν,

Χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει.

πρὸς ὃν καὶ ὁ παραινῶν ἔφη ὡς ἐπὶ ἀγρίου θηρίου,

Ἀλλ᾽ ἀχιλεῦ δάμασον θυμὸν μέγαν.

καὶ πάλιν ἐνδεικνύμενος τὴν θηριωδίαν φησίν,

Εἰ σύγ᾽ εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
ὠμὸν βεβρώθοις πρίαμον πριάμοιό τε παῖδας.
ἄλλους τε τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο

καὶ ὅτι τῶν ἐν κινήσει, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν σχέσει ἐστὶν ὁ χόλος, καθὰ καὶ τὴν ὀργὴν τῶν ἐν κινήσει φασὶν εἶναι οἱ φιλόσοφοι, δηλοῖ τὰ τοιαῦτα.

Ἀτρείωνα δ᾽ ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ᾽ ἀναστὰς, ὑπείλησε μῦθον. καὶ πάλιν

Πηλείδης δ᾽ ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο.

ὡς ἂν δυνάμενον καὶ παύσασθαι. ὅταν δ᾽ ἐν σχέσει γένηται καὶ ἡσυχάζῃ, κότον καλεῖ, διὸ φησίν,

Εἴπερ γάρ τε χόλον γε, καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλάγε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ

ὡς ἐγχωροῦν ἐᾶσαι μὲν τὸν χόλον, περιποιεῖν δὲ τὸν κότον. μηνίειν δὲ εἰκότως. αὐτοῦ κινηθέντος, πάλιν χόλος. ταυτὸν δὲ καὶ ὁ θυμός. ὅταν μὲν τὴν ψυχὴν σημαίνῃ, δηλοῖ τὸν χόλον. ἀλλ᾽ ὁ μὲν θυμὸς ἀπὸ τοῦ θύειν. ὁ δὲ χόλος, ἀπὸ τοῦ χολᾶν προσηγόρευται. εἰπὼν οὖν, Μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας ἀχαιῶν, ἐπάγει,

Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. καὶ πάλιν,
Ἠὲ χόλον παύσειεν ἐρυτήσειέ τε θυμόν. καὶ πάλιν,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον.

εἰ μή τις ἐνταῦθα θυμὸν τὴν ψυχὴν ἀκούοι. ὅτι δὲ παρὰ τὸ θύειν, καὶ ἐγείρεσθαι, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ ἡ ὀργὴ θυμὸς, δηλοῖ λέγων· τρωσὶ θυμὸν ἐγεῖραι. θυμὸς δὲ καὶ χόλος προσλαβὼν τὴν ἐπὶ τὸ δρᾶσαι κακὸν ἀγανάκτησιν, χώεσθαι λέγεται. καὶ ὁ ἐν τῷ τοιούτῳ πάθει. χωόμενος κῆρ. αὐτίκα γοῦν τὸν λοιμὸν ἐπάγει. καὶ δράσαντος, ἐρωτῶσιν,

Ὅς κ᾽ εἴπῃ ὅτι τόσσον ἐχώσατο φοῖβος ἀπόλλων.

διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δρᾶσαί τι κακὸν δυναμένου δι᾽ ὀργὴν βασιλέως εἴρηται.

Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι. οὕτως εἴρηκε καὶ τὸ
Σύ δ᾽ ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις χωόμενος,

δηλῶν τὸ δραστικὸν δι᾽ ἀγανάκτησιν, περιέχειν τὸ χώεσθαι. καὶ τοίνυν τό.

Χωόμενος δ᾽ ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο,

ἀκουσόμεθα οὐχ ἁπλῶς ὀργιζόμενος, ἀλλὰ μετ᾽ ἀγανακτήσεως ἀμυντικῆς. διὸ καταρᾶται. καὶ οὕτως ἀμυνόμενος. καὶ

Χωόμενος δὲ κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικός.

ἀχιλλεὺς τῇ ὀργῇ δηλοῦσθαι ποιεῖ τὴν τιμωρητικὴν δι᾽ ἀγανάκτησιν ἄμυναν. ἐπεξέρχεται οὖν διὰ τὸ μὴ πρὸς τοῖς ἕλλησι. καὶ οὐχ ἁπλῶς ὀργίζεται. ὥσπερ γὰρ τὸ ἄχθεται πρὸς τὸ ἄχνυται ἔχει περιττεύουσαν ἀγανάκτησιν, οὕτω τὸ χώεσθαι πρὸς τὸ χολοῦσθαι.

Μή οἱ γοῦνα λαβόντι, χολώσαιτο φρένα κούρη

ἀντὶ τοῦ ὀργισθείη.

Γαῖα δ᾽ ὑπεστονάχιζε διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ. καὶ ἐπάγει τὰ ἐκ τοῦ χώεσθαι
Ὅτε τ᾽ ἀμφὶ τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ.

ἐν κινήσει μὲν οὖν χόλος καὶ θυμός. καὶ ταυτὸν δὲ τῷ χώεσθαι τὸ σκύζεσθαι. εἰπὼν οὖν.

Σέθεν δ᾽ ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω χωομένης, ἐπάγει οὐ σεῦ ἔγωγε σκυζομένης ἀλέγω,

ἐπὶ δὲ τοῦ ἀχιλλέως, χωόμενος κατὰ θυμὸν εἰπὼν, ποιεῖ λέγοντα,

Οἴ μοι σκυζομένῳ περ ἀχαιῶν φίλτατοι ἐστόν.

ἐν δὲ σχέσει μῆνις, μένος, καὶ κότος, καὶ μῆνις μὲν καὶ μένος, ὀργὴ ἐναπόθετος, καὶ ἔμμονος. πάλιν δὲ μῆνις προσειληφυῖα τὸ ἐπιτηρητικὸν μετ᾽ ἀγανακτήσεως καὶ κακοποιίας, κότος γίγνεται. ὡς τὴν μὲν μῆνιν, ἐκ τοῦ χόλου ἐναποκεῖσθαι. τὸν δὲ κότον, ἐκ τοῦ χώεσθαι. ὅτι δὲ παρὰ τὸ μένειν ἡ μῆνις,

Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι. καὶ,
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι μήνι᾽ ἀχαιοῖς.

καὶ ὅτι διὰ τὸ μένειν, καὶ κεῖσθαι ἡσυχάζοντα καὶ σιγῶντα, φησί, κεῖτ᾽ ἀπομηνίσας. παρὰ τὸ κεῖσθαι τὸν μηνίοντα. καὶ ὁ πᾶς χρόνος μηνιθμός. πάνθ᾽ ὑπὸ μηνιθμόν. ὅτι δὲ μένος καὶ μῆνις ταυτὸν,

Ἀτρείδη σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος.
τίς οὖν ἡ μῆνις, χόλοι φησὶ μὴ ἀφεθείς. ἐπάγει γοῦν,
αὐτὰρ ἔγωγε λίσσομ᾽ ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον.

καὶ πάλιν ἀντὶ τοῦ φάναι, μὴ μήνιε, ἔφη. ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα καὶ

παυσαμένῳ μήνιδος, φησὶ μεταλλήξαντι χόλοιο.
καὶ ὁ μεθεὶς τὸν χόλον καὶ ἀμήνιτος, μεθήμων.
Ἀλλὰ μάλ᾽ οὐκ ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν ἀλλὰ μεθήμων.

καὶ ὁ ἄγαν τηρῶν καὶ ἀναφαιρέτως τὸν χόλον,

Αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνει

ζαφελὲς γὰρ τὸ ἀναφαίρετον. καὶ ζαφελὴς οὖν χόλος, ἡ μῆνις.

Ὅτε κέν τι τις ἐπιζαφελῆς χόλος ἵκοιτο.

περὶ γὰρ τῶν μηνιόντων ὁ λόγος. καὶ τὸ μένος δὲ, παρὰ τὸ μένειν. μένειν δὲ ἀκίνητον καὶ ἄτρομον καὶ μὴ φεύγειν

Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώιον ἧκα
ἄτρομον. ἔτι γὰρ παρὰ τὸ μένειν.
ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστι.

καὶ μένος οὖν χειρῶν,

τὸ ἔμμενον ἔργον πρὸς τὸ δρᾶξασθαι.

οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.

ὅτι δὲ τὸ μένος σθένος, πάντως οἱ ἐμὸν μένος, καὶ χεῖρες ἄαπτοι, εἰπόντος Διός, σύνυ φησὶ καὶ ὑμεῖς ἴδμεν ὅ, τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν. ὡς οὖν τὸ σθένος, οὕτω καὶ χόλος μένων, μένος, καὶ μῆνις. εἰπὼν οὖν, χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἐπιμῆνις, ἐπάγει.

Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.

ἔτι δὲ μῆνις ἐπιτηροῦσα καιρὸν τιμωρίας, κότον ποιεῖ.

Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ,

τὸ γὰρ ὄφρα τελέσσῃ, ἕως ἂν κατεργάσηται καὶ λυπήσῃ τὸν λυπήσαντα. ὅτι δὲ παρὰ τὸ ἐγκεῖσθαι κότος εἴρηται, ἐξηγεῖται.

Ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ.

καὶ ὅτι ἐπιτηρητικὸν ὁ κότος εἰς τὸ δρᾶσαί τι πονηρόν,

Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων
αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι τῆσδ' ἀπάτης κοτέων.

τὰ μὲν ἔσται οὐκ ἀτέλεστα. ὅμοιον τῷ,

ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ.

καὶ πάλιν.

ὀλλῦσαι Τρῶας τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε

ἔθεσθε δὲ ἐν τῷ θυμῷ ἀκουστέον. τὸ γὰρ αὐτό ἐστι τὸ χόλον ἔνθετο. καὶ εἰπὼν ὅτι τῷ Ἀγαμέμνονι ἐκπάγλως κοτέοντι, προσάγει τὰ ἐκ τοῦ κότου,

Νῦν δή σε ἄναξ ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι.

καὶ ὅτι μὲν ἡ μῆνις μέγαν χόλον δηλοῖ,

Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη.

ὅτι δὲ μῆνις ἀγανάκτησιν ἀμυντικὴν περιέχουσά ἐστιν ὁ κότος, παρίστησι διὰ τούτων,

Εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν
ἱρῶν μηνίσας. χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἐπιμῆνις.

μηνίσας οὖν ὁ θεὸς εἰς κότον μεθίσταται. εἴρηται τοίνυν, ὅτι ἡ μὲν κατὰ κίνησιν πρόσκαιρος ὀργή, χόλος καὶ θυμός ἐστιν. ἡ μετ' ἀγανακτήσεως δραστικῆς ἐνεργείας, χώεσθαι λέγεται, καὶ σκύζεσθαι. ὁ δ' ἀπόθετος χόλος, μένος καὶ μῆνις. αὕτη δὲ τὸ ἀμύνεσθαι ἐπιτηροῦσα, κότος. καὶ ὅπως ὁρμὴ ἐπηρτημένη μετὰ λύπης καὶ ὀρέξεως ἡ ὀργή, καὶ ὅπως κατὰ αὔξησιν τοῦ θυμοῦ γίγνεται.

ΙϚ.

Γελοίως ὁ Ἀπίων ἱπποκορυστὰς ἀποδέδωκε τοὺς κόρυθας ἔχοντας ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένας. εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυν συνέκειτο, ἱππόκορυθος ἂν ἐλέγετο. νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἔφιππον ὁπλίτην. κορυστὴς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὁπλίτης καὶ μαχητής.

Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν.

καὶ τὸν Ἄρεα δ' ἔφη χαλκοκορυστήν.

Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηι καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.

ὃ τὸν ὁπλίτην σημαίνει καὶ ἀντίθετον τῷ, ἱπποκορυστής. ἐκ δὲ τοῦ κορύσσεσθαι ὁ πλεονασμῷ τοῦ θ ἔφη κορθύεσθαι, ἥτε περικεφαλαία κόρυς. καὶ κορύνη ἀμυντήριον ἐκ κεφαλῆς ῥοπὴν ἔχον καὶ βάρος. παρ' ὃ καὶ ῥόπαλον λέγεται. καὶ κορυνήτης ὁ τῇ κορύνῃ χρώμενος. ἔμπαλιν δὲ τὸ εἰς τὸ σκηρίπτεσθαι ἐπιτήδειον ξύλον, σκηπάνιον καὶ σκῆπτρον. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ δόρατος ᾧ καταχρῶνται εἰς τὸ σκηρίπτεσθαι φησὶ

Στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίας χαλκογλώχινος ἐρεισθείς,

οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου. ὅτε λέγει,

Δὸς δέ μοι εἴποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ἐστὶ σκηρίπτεσθαι.

ἐν δὲ τῷ ἱπποκορυστὴς δύναται ἡ ἵππου γενική, συγκεῖσθαι ἀντὶ τοῦ ἱππεύς. ὡς τό,

Ὀτρύνων ἵππους καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

τοὺς γὰρ ἵππους τοῖς ἀσπιδιώταις ἀντιτιθεὶς ἤγουν πεζοῖς ὁπλίταις, ἐμήνυσεν, ὅτι ἀντὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἵππους ἔφη. ᾧ τρόπῳ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμέν, ἡ τῶν Περσῶν ἵππος ἐνίκησεν. ἤγουν οἱ ἱππεῖς. ἡγεμονικώτεροι δὲ τῶν πεζῶν οὗτοι. διὸ ὀτρύνει ἵππους τε καὶ ἀνέρας. καὶ τό,

Εὕδειν οὖν ἀνέρας ἱπποκορυστάς.

κατ' ἐπικράτειαν εἰρημένον, δηλοῖ οὐ μόνον ἱππεῖς, ἀλλὰ καὶ πεζούς. καὶ οὐκ ἄνδρας μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας καθεύδειν.

ΙΖ.

Παρατηρεῖν δεῖ, ὡς ὅταν ἐκ προσώπου τινὸς ἐπάγειν λόγους μέλλῃ τινὰς ὁ ποιητής, προλέγει προσημαίνων οἷος ἔσται ὁ λόγος, ἢ μεθ' οἵας διαθέσεως λεγόμενος. οὕτω γὰρ ὅρον λαβόντες παρὰ τοῦ ποιητοῦ, ἔπειτα αὐτὰ οἷς αὐτὸς παρήγγειλε, τῶν λεγομένων ἀκουσόμεθα. οἷον εἰπόντος,

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη,

ὑβριστικοὺς προσεκτέον ἔσεσθαι τοὺς λόγους. οἷοι γὰρ γένοιτο ὑπὸ τοῦ ὑποβλεπομένου. καὶ πάλιν προειπόντος,

Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,

θεωρητέον εἰ οἱ ἐπάγεσθαι μέλλοντες λόγοι ὀνείδη παρέχουσιν. ὅταν δέ,

Ὅ σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,

φρονίμους προσδεκτέον λόγους. φρονίμου δὲ ἐστὶ τὰς αἰτίας τῶν ἐνεστηκότων εἰπεῖν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπάγειν τὰ ποιητά, τὸ μὲν ἀγορήσατο δηλοῖ τὴν ἐξήγησιν καὶ φανέρωσιν τῶν ἐνεστηκότων. οἷον,

Οὔτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται.

καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ μετέειπε τὸ μετάγειν τὸ ποιητέον. ἐπάγει γάρ,

Οὐδ' ὅ γε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει.

καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἐπὶ τοῦ Νέστορος.

Ὢ πόποι ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει,

διήγησιν ἔχει τῶν ἐνεστώτων, ἃ ἀγορήσατο. τὸ δέ, ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἃ δεῖ πράττειν λέγει. καὶ πάλιν ὅταν εἴπῃ,

Καὶ τότε κυφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι.

δεῖ ἡμᾶς τῶν μελλόντων λέγεσθαι λόγων ἀκούειν ὡς κούφων καὶ ἐπηρμένων, ὑψηλολογοῦντος διὰ τὴν νίκην τοῦ Ὀδυσσέως. τοιοῦτον γὰρ τό,

Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι,

καὶ τὰ ἑξῆς. προθεωροῦντι γὰρ ἔοικεν ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν καὶ προδιατιθέντι τοὺς ἀκουσομένους περὶ τοῦ εἴδους τῶν λόγων. ἐκ τούτου δὲ πολλὰ ἔνεστι λύειν τῶν παρεωραμένων τοῖς γραμματικοῖς. αὐτίκα τὸ ἐπὶ τοῦ Διός,

Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων.

μὴ νοήσαντές τινες, ὅτι περὶ τοῦ μέλλοντος τρόπου τὸν λόγον εἴρηκεν, ἀλλοκότους ἐξηγήσεις πεποίηνται. φασὶ δὲ ὅτι παραβλητικοῖς ἐχρῆτο λόγοις παραβάλλων καὶ ἀντεξετάζων τὴν Ἀφροδίτης Ἀλεξάνδρῳ ἐπικουρίαν, πρὸς τὴν Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς τῷ Μενελάῳ γιγνομένην. τὸ οὖν παραβλήδην, τὸ μετὰ τοῦ παραβάλλειν λέγει. ὃ εἰώθασι λέγειν, συγκρίνειν. καὶ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, δηλοῖ ὁ τοῦ Διὸς λόγος συγκριτικὸς ὤν,

Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων.
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη.
ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι,
Τέρπεσθον. τῷ δ' αὖτε φιλομειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρβέβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει.

καὶ οὐκ ἔστιν ἁπλῶς παραβολὴ καὶ ἀντεξέτασις. ἀλλ' οὕτως ἐρεθιστικὴ καὶ κέρτομος, ὡς προεῖπον, δύο μὲν Μενελάῳ, μία δ' Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ἡ μὲν Ἥρη ὡς Ἀργεία τῷ Μενελάῳ ἐπ' ἀρηγὴν ὀφείλουσα. ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ὡς Ἀλαλκομενηΐς. ἡ δὲ Ἀφροδίτη φιλομειδής, καὶ οὐκ ἀπ' Ἰλίου. καὶ ὅμως αἱ μὲν νόσφι τοῦ Μενελάου κάθηνται. ἡ δέ, αἰεὶ παρβέβλωκε. καὶ αἱ μὲν θεωροὶ εἰς τέρψιν τῶν ἀγώνων. ἡ δέ, αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει συμπαραμένουσα,

Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν, ὀϊόμενον θανέεσθαι.

ὀρθῶς ἄρα προεῖπεν ὅτι ἐρεθιστικὸς ὁ λόγος ἔσται καὶ χλευαστικὸς καὶ παραβλητικός. πάλιν ὅταν ἐπὶ τῆς Θέτιδος λέγῃ,

Ὡς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις.

τὸ εἴρετο οὐ χρὴ ἀκούειν ἀντὶ τοῦ ἠρώτησεν ἁπλῶς. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἠρώτα τὸ ἀληθὲς μαθεῖν θέλουσα. ἐπάγει γάρ,

Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον.
ἢ ἀπόειπ'. ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ

καὶ ἐν ἄλλοις ἔφη,

Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω.

καί,

Εἴρεαι τοίνυν ὁππόθεν εἰμέν, οὕτως ἀκουσόμεθα.

τἀληθὲς ἀκοῦσαι βουλόμενος ἐξετάζεις. καὶ τό,

Ἑρμείαν ἔρεινε Καλυψὼ δῖα θεάων.

ἐπάγει γάρ,

Αὔδα ὅτι φρονέεις.

καὶ τὸ

Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω,

ἤτοι ἀναμαρτήτως τἀληθὲς ἐρῶ. κεῖται γὰρ ὡς εἰ ἔλεγεν, ἐπαληθεύσομαί σοι. ἀψευδῆ τὸν λόγον ἐρῶ. καὶ τό, ἔννεπε τὸ ἀληθῆ λέγε. καὶ τὸ ἄειδε πάλιν, ἀληθῆ ἐν ποιήμασιν λέγε. ἀοιδὴ γὰρ ἡ ποίησις. εἰπὼν οὖν,

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον,

ἐπάγει,

Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς.

ὅπερ ἐν ἄλλοις,

Πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες ἀγακλεές.

τί οὖν τὸ κατ' αἶσαν εἰπεῖν,

Οὐδ' ἂν ἔγωγε,
ἀλλὰ πάρεξ εἴποιμι παρακλιδὸν οὐδ' ἀπατήσω.

καὶ ὅταν δὲ προείπῃ,

Εἶθαρ δὲ προσηύδα,

τὸ ἀληθὲς καὶ φανερὸν ἀκουσόμεθα. πάλιν ἔφη,

Ἔπος ἀντίον ηὔδα.

τὸ ἄντικρυς καὶ διαρρήδην. ὃ ἐν ἄλλοις ἔφη, ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι. τὸ γὰρ εὐθέως λόγου δύναμις, τὸ μὴ πάρεξ εἰπεῖν μηδὲ παρεκκλῖναι. καὶ τὸ ἀντίον δὲ ηὔδα ἐξηγήσατο,

Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος.

οἱ γὰρ ἰθὺ καὶ κατεναντίον ἰόντες, οὐ κρύπτονται ὡς οἱ κλέπτοντες. ὅθεν ἐπὶ τοῦ οὐκ ἀπατῶντος,

Κλέπτε νόῳ.

τί οὖν τὸ κεῦθε νόῳ,

Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν ἄλλο δὲ βάζει.

πάλιν ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλοντος λέγειν πρὸς τὸν Κάλχαντα,

Μάντι κακῶν οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.
Ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπας ἔπος οὐδ' ἐτέλεσσας.

καὶ διὰ τὸ τοῦ μάντι κακῶν πολλάκις ἀγορεύσεως,

προλέγων ὅτι τοιοῦτοι ἔσονται οἱ λόγοι, φησίν,

Κάλχαντα μὲν πρώτιστα κακοσσόμενος προσέειπεν.

οὐ κακῶς ὑποβλεψάμενος. οὐ γὰρ οἷόν τε τὸ κακῶς συναλεῖψαι διὰ τὸ σύμφωνον. οὐδ᾽ ἔστιν ὅπου τὸ ὑποβλέπεσθαι ὄσσεσθαι λέγει. ἀλλὰ σημαίνει τὸ κακοσσόμενος ἐν συνθέτῳ ῥηθὲν, κακόμαντιν ἀποκαλεῖ. ἔστι γὰρ ὄσσα ἡ θεία φήμη, ἣν καὶ Διὸς ἄγγελον ἔφη. Μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει ὀτρύνουσ᾽ ἰέναι Διὸς ἄγγελος. Διὸς δὲ ἄγγελοι καὶ οἱ μάντεις, καὶ τῆς ὀπὸς τῶν θεῶν ἀκούουσιν. ἥτις ἐστὶν ὄσσα. Ὡς γὰρ ὄπ᾽ ἄκουσα θεῶν. ἀπὸ τῆς ὄσσης πεποίηται τὸ κακοσσόμενος. ἤτοι ὡς κακόμαντιν αὐτὸν ὀνειδίζων. ὡς εἰ ἔλεγε, κακὸν ἄγγελον τῆς Διὸς ὄσσης ἀποκαλῶν. οὐ γάρ ἐστιν ἁπλῶς κακολογῶν. ὅτι οὐδ᾽ ὄσσαν ἁπλῶς τὴν φωνὴν σημαίνει, ἀλλὰ τὴν θείαν. ἀλλ᾽ ὡς ἐπὶ κακῷ χρώμενον τῇ θείᾳ φωνῇ λοιδορῶν. καὶ ἐν ἄλλοις, Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ᾽ ἱκάνω, ἀλλ᾽ ἀγαθὰ φρονέουσα. οὐ κακὸν κληδονιζομένη. καὶ ὀσσόμενος πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, ἤτοι ἐν ἑαυτῷ κληδονιζόμενος καὶ εὐχόμενος θείας τυχεῖν φήμης, περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρός. καὶ τὸ,

Οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμός.

ἀντὶ τοῦ προεμαντεύετο. καὶ ὅτι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὄσσης τὸ ὄσσεσθαι, αὐτὸς ἐδήλωσεν ἐπὶ τῶν μνηστήρων λόγων,

Ἐς δ᾽ ἰδέτην πάντων κεφαλάς. ὄσσοντο δ᾽ ὄλεθρον.

Ὁ ἐπ᾽ ἄλλου ἐξηγήσατο εἰπὼν,

Ξάνθε τί μοι θάνατον μαντεύεαι.

τὴν δὲ ὄσσαν ὅτι θεία φωνὴ, ἐξηγεῖται λέγων,

Ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς ἐκ Διός.

λέγει δὲ αὐτὴν καὶ κληδόνα.

Ἤλθον εἴ τινά μοι κληδόνα πατρὸς ἐνίσποις.

Κληδὼν δὲ, παρὰ τὸ κλέος διδόναι καὶ φέρειν.

Ἢ ὄσσαν ἀκούσεις, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

καὶ αὐτὸς ὁ Τηλέμαχος, πατρὸς ἐμοῦ φησι κλέος εὐρὺ μετέρχομαι.

καὶ,

Ὤιχετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος.

καὶ, ἡ μεγάλη καὶ ἔνδοξος φήμη καὶ κληδὼν, μέγα κλέος.

Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος.

τὴν δὲ ὄσσαν, ὄσσαν θείαν φωνὴν, καὶ ὀμφὴν προσαγορεύει.

Θείη δέ μιν ἀμφέχυτ᾽ ὀμφή.

καὶ

Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.

ἐπεὶ καὶ ἡ ὄσσα καὶ ἡ ὀμφὴ, Διὸς ἄγγελοι. ἔστι δέ τις ἄλλη δήμου φήμη ἡ ὑπὸ περί τινος ἀγγελίας.

Εὐνήατ᾽ αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φήμην

καὶ ἀγορὰ πολύφημος ἐν ᾗ πολλὰ φατίζεται. ἤδη δὲ καὶ τὴν κληδόνα φήμην που εἴρηκε.

Φήμην δ᾽ ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς.

ὥστε ὄσσα μὲν καὶ ὀμφὴ καὶ κληδὼν, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. φήμη δὲ ἐπὶ τῆς θείας κληδόνος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης διαλαλήσεως. οἴεται γὰρ ταύτην φωνὴν εἶναι Ὅμηρος. ἧς τοὺς μάντεις ἀκούειν.

Ὡς γὰρ ἐγὼν ὄπ᾽ ἄκουσα θεῶν

ταύτην δὲ διαδίδοσθαι μηδενὸς προκατάρξαντος ἀνθρώπου.

Ὄσσα δ᾽ ἄρ᾽ ἄγγελος ὦκα κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντη

Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ᾽ ἐνέπουσα.

παρὰ γὰρ τὴν ὄπα τὸ ἐνέπουσα. τὸ μὲν οὖν κακοσσόμενος, σημαίνει τὸ εἰρημένον. τὸ δὲ κρήγυον οὐκ οἶδ᾽ ὅπως τὸ ἀληθὲς δηλοῦν ἀποδεδώκασιν, αὐτοῦ ἀντιτιθέντος οὐ τῷ ψευδεῖ, ἀλλὰ τῷ κακῷ τὸ κρήγυον. ἀντίκειται δὲ τῷ κακῷ, οὐ τὸ ἀληθὲς, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.

Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.

ἔστι δὲ κρήγυον, τὸ τῷ κέαρι ἡδὺ καὶ προσηνές. ὃ ταυτὸν τῷ θυμῆρες. καὶ ἐν ἄλλῳ,

Οὐδέ τι πω παρὰ μοῖραν ἔπος νημερτὲς ἔειπας.

οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσῆκον τὰ κακὰ ἠγόρευσας. οἶμαι δὲ ὅμοιον εἶναι τὸ μάντι κακῶν τῷ αἰναρέτη. ὃ σημαίνει τὸν κακωτικὴν ἀρετὴν κεκτημένον. καὶ ὁ ὀλοόφρων βλαπτικὴν ἔχων φρόνησιν. καὶ οὐλόμενος δὲ, ὁ ὀλοὸν ἔχων μένος. οὐλομένη τε μῆνις ἡ ἐξ ὀλοοῦ μένους γεννηθεῖσα. ὁ γὰρ ταύτην ἔχων, ὀλοός.

Ἀλλ᾽ ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ θεοὶ βούλεσθ᾽ ἐπαρήγειν.

ταῦτα οὖν λέγει τοῖς ἀγαθόν τι κεκτημένοις, μὴ ὠφελοῦσι δὲ δι᾽ αὐτοῦ τινάς. ἥτε γὰρ ἀρετὴ καὶ ἡ φρόνησις. καὶ τὸ μένος, καὶ ἡ μαντικὴ, τῶν ἀγαθῶν. οἱ δὲ μὴ δι᾽ αὐτῶν ὠφελοῦντες, εἰκότως διαβάλλονται, ὡς ἐπὶ κακῷ κεκτημένοι τὸ ἀγαθόν. ἀλλὰ δὲ εἴωθε συντιθέναι εἰς διαβολήν τινων ὡς δυσωνύμων. ὡς τὸ, Δύσπαρι, καὶ τὸ μῆτερ, δύσμητερ. καὶ, ἦ τάχα Ἶρος Ἄϊρος. ἔστι γὰρ ὁ κακόϊρος ὡς ἄμορφος γυνή. καὶ, Ἴλιον κακοΐλιον. οὐκ ὀνομαστήν. διὰ γὰρ τοῦ, οὐκ ὀνομαστὴν, τὸ δυσώνυμον ἐπεσημήνατο.

ΙΖ.

Πρόσχες δή μοι καὶ τούτοις ἃ προσήκουσαν παρ᾽ ἡμῶν λαμβάνει τὴν λύσιν.

Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ.

Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.

τὸ εἰσάγουσα, οὐκ ἔστι κατὰ τὸ σύνηθες, οἷον ἐσφέρουσα. οὐ γὰρ εἰσάγειν μεθ᾽ ἑαυτῆς λέγει τὴν Λαοδίκην εἰς πορευομένην. ἣ ὁμοίως θεῖσα

θεῖσα ἡ Ἀφροδίτη τὴν Ἑλένην ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐξήγαγε. φησὶ γάρ,

Εἰδομένη γαλόῳ Ἀντηνορίδαο δάμαρτι, τὴν Ἀντηνορίδης ἔχε κρείων Ἑλικάων Λαοδίκην.

νομίζουσα οὖν ὄντως εἰς τὸ τεῖχος ὑπὸ τῆς Λαοδίκης ἀπῆχθαι, εἰσῄει, τὴν αἰτίαν τῆς ἐξόδου πολυπραγμονήσουσα.

Τύμβον ἀμφὶ πυρὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες,

ἄκριτον ἐκ πεδίου.

τῷ ἐξαγαγόντες, ὁμοίως τῷ εἰσάγουσα κέχρηται, ὡς γὰρ τὸ ἐξαγαγόντες ἐκπορευθέντες τοῦ πεδίου, ἵνα μὴ καθ᾽ ἕκαστον τῶν τεθνηκότων διακρινομένων.

ΙΘ.

Θέτιος δ᾽ ἐξαίσιον ἀρὴν πᾶσαν ἐπικρήνειεν

Τὴν παράνομον εὐχὴν καὶ ἔξω αἴσης καὶ μοίρας.

Κ.

Ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι,

οὐκ ἔστι τὸ ἔδησεν ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ. οὐδ᾽ Ἄρης πόλεμος νῦν ἢ θεός. ἀλλὰ τὸ μὲν ἔδησε, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἐδέησε. περισπαστέον δὲ τὸ, ἀρῆς, ἵν᾽ ᾖ βλάβης. ὡς τὸ, Μέντορ ἄμυνον ἀρήν. ἐμοῦ γὰρ ἐδέησε, καὶ χρείαν ἔσχε τῆς βλάβης βοηθὸν ἔχειν.

ΚΑ.

Οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν βασιλῆϊ

Ἄνδρ᾽ ἀπαρέσσασθαι ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.

ἀμφίβολον διὰ τὴν αἰτιατικήν. ἔστι δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ βασιλέως. οὐ νεμεσσητὸν εἰ βασιλεὺς ἄνδρα βλάψας καὶ τῆς ἀδικίας προυπάρξας ἀπαρέσεται αὐτόν. ἔστι δὲ τὸ ἀπαρέσεται, τὸ τῆς ἀρῆς ἐπάρας. ἤτοι τῆς βλάβης ἀπαλλάξαι καὶ ἐξιλάσασθαι.

ΚΒ.

Αἴτε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.

ἀγῶνα λέγει μὲν καὶ τὸν τόπον. λεῖηναν δὲ χορόν. καλὸν δ᾽ εὔρυναν ἀγῶνα. καὶ Ἀργεῖοι δ᾽ ἐν ἀγῶνι καθήμενοι. καὶ τὸ ἄθροισμα δὲ. Ἦρχε μὲν μετ᾽ ἀγῶνα νεῶν. καὶ τὸ πλῆθος. Αὐτοῦ δ᾽ ἀγών. καὶ τὸν ἆθλον. θεῖον οὖν ἀγῶνα νῦν τὸ ἱερὸν εἶπε καὶ τὸν ναόν. ἤτοι θεῖον τόπον ὄντα, ἢ θεῖον ἄθροισμα περιέχοντα, διὰ τὸ πολλῶν θεῶν ἀνατίθεσθαι ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. εὐχόμεναι δὲ ἐμοί, οὐχ ὑπὲρ ἐμοῦ. ὅτι μὲν περὶ χειρόνων ἦν ἡ εὐχή. ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὲρ τοῦ χείρονος.

ΚΓ.

Ἠδ᾽ ἀλιτρός ἐσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.

ἀλιτρὸς ὁ ἀλιτήριος ἁμαρτωλός. ἀποφώλια δὲ, τὰ ἀπαίδευτα. πῶς οὖν ἁμαρτωλός τε εἶ καὶ οὐκ ἀπαίδευτος φησίν. ἀλλὰ λέγει πάνυ ἥμαρτες καὶ οὐκ ὢν ἀπαίδευτος. ὡς εἰώθαμεν λέγειν. θαυμάζω πῶς σοφὸς ὢν ἥμαρτες. θαυμάζει δὲ ἡ Καλυψὼ πῶς ἀπιστεῖ ταύτῃ ὁ Ὀδυσσεὺς, εἰ μὴ ὀμόσει περὶ τῆς ἐκπομπῆς, καίπερ οὐκ ὢν ἄφρων. καὶ γνώμης θείας εὐσύνετος, καὶ ἐρώσης.

ΚΔ.

Ἀλλά τίν᾽ οἴω ἀσπασίως αὐτοῦ γόνυ κάμψειν

Ὅς κε φύγῃσι φυγὼν ἐκ πολέμοιο.

οἱ φεύγοντες τεταμένον ἔχουσι τὸ γόνυ. οἱ δὲ καθήμενοι, κεκαμμένον. ἀσπασίως οὖν φησι καθεδεῖται τῶν φευγόντων τις ἐκ τοῦ πολέμου. ὃς καὶ ἀναπαύσει ἑαυτὸν, καὶ τὰ σκέλη ἐκ τοῦ συντόνου τῆς φυγῆς δρόμου καθίσας.

ΚΕ.

Ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν

Ὑββάλλειν. χαλεπὸν γὰρ ἐπιστάμενόν περ ἐόντα

Ἀνδρῶν δ᾽ ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσῃ,

ἢ εἴπῃ. βλάβεται δὲ λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής. Ἀρίσταρχος ᾤηθη παραίτησιν ἔχειν τὸν λόγον, ὡς διὰ τὸ τετρῶσθαι, τοῦ Ἀγαμέμνονος συγχωρεῖν ἀξιοῦντος εἰ καθήμενος λέγοι. καὶ φασὶ διὰ τοῦτο ἐνέθηκε τὸ,

Αὐτόθεν ἐξ ἕδρης οὐδ᾽ ἐν μέσσοισιν ἀναστάς,

ἄτοπος δὲ ἡ παραίτησις. οὐ γὰρ τὸν πόδα τέτρωται, ἀλλὰ τὴν χεῖρα, οὕτως δὲ τέτρωται ὥστε μικρὸν ὕστερον, αὐτὸς ἀποσφάττει τὸν κάπρον. ἐὰν προσκείμενος δὲ ὁ στίχος ᾖ, τὸ αὐτόθεν, ἐξ ἕδρης ἀκουσόμεθα ἐκ τοῦ τῶν ἀριστέων συνεδρίου. ὥστε ἐν ἐκείνοις ὄντα λέγειν αὐτὸν καὶ οὐκ ἐν μέσῳ τῷ πλήθει. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν καὶ αὐτὸς συγκαταθέμενος ὅτι ἑστήκει ὁ Ἀγαμέμνων, παραιτεῖσθαί φησι τὸν ὑποβολέα. ὡς ἂν ἐκ τοῦ αὐτοσχεδίου μέλλων λέγειν. ἐμοῦ γάρ φησιν ἀκούσατε καὶ μηδείς μοι ὑποβαλλέτω ἵν᾽ εἴπω. χαλεπὸν γὰρ ὑποβαλλόντων ἀκούειν, τῷ ἐπιστήμονι τοῦ λέγειν. καὶ πῶς γὰρ ἄν τις ἐν πολλῷ ὁμάδῳ ἀκούσειε τοῦ ὑποβάλλοντος. ἢ ὁ ἀκούσας εἴπῃ. ὥστε καὶ λιγὺν ὄντα δημηγόρον, καὶ δύναμιν ἔχοντα τοῦ αὐτοσχεδιάζειν βλάπτεσθαι, ἐμποδιζόμενον τῷ ἐξ ὑποβολῆς λέγειν ἐν πολλῷ θορύβῳ. εἶχε δ᾽ ἄν τινα λόγον ἡ ἐξήγησις. εἰ ἐγίνωσκεν Ὅμηρος τὸ τοιοῦτον εἶδος τῆς δημηγορίας. λέγω δὲ τὸ ἐξ ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς ὑποβαλλόμενον. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Κοτυαεύς φησι καλῶς ἔχειν τὸ ἑστῶτος τοῦ δημηγοροῦντος ἀκούειν. καὶ μὴ ὑποκρέκειν αὐτῷ καὶ ἐμποδίζειν. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ὑββάλλειν. χαλεπὸν γὰρ καὶ πάνυ δεινὸν, ἐν ταραχῇ εἰπεῖν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δύνασθαι καὶ οὕτως ἀποδιδόναι τὴν διάνοιαν. ἐκκλησίας ἀθροισθείσης, ὁ Ἀγαμέμνων παύει προοιμιαζόμενος τὸν θόρυβον, λέγων ὡς ἡ ἐκκλησία οὐ πρὸς αὐτοὺς ἔχει τὴν ἀπόστασιν, οὐ δεῖ νῦν ὑποκρέκειν ζητοῦντας τίνος ἕνεκα συνεληλύθασι. χαλεπὸν γὰρ θορυβεῖν τὸν ἐπιστάμενον τὰ ὄντα. τίνα δὲ ἦν τὰ ὄντα, πάντες που ἐγίνωσκον. ὅτι ἐμήνισαν πρὸς ἀλλήλους Ἀχιλλεύς καὶ Ἀγαμέμνων καὶ ὅτι νῦν κατηλλάγησαν. καὶ ὅτι ἡ σύνοδος διὰ τοῦτο. χαλεπὸν οὖν καὶ δεινὸν τὸν ἐπιστάμενον τὰ ὄντα καὶ ἐνεστηκότα

θορυβεῖν

θορυβεῖν πυνθανόμενον, ὡς ἀγνοοῦντα ἢ ζητοῦντα περὶ ὧν οἶδεν ἀκούειν. καὶ ὅτι τοῦτο νοεῖ, δῆλον οἷς ἐπάγει,

Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σύνθεσθ' ἀργείων. οἳ μὲν νέοι οἳ δὲ γέροντες.

λέγει γάρ· ὅτι ἡ ἀπόστασίς μοι τοῦ λόγου, πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ἐστίν. οὐ πρὸς ὑμᾶς τοὺς εἰδότας δι' ἃ συνεληλύθαμεν. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς· μὴ θορυβεῖτε ὦ ἄνδρες ὑποκρίνοντες διατί συνεληλύθαμεν. ἐπίστασθε γὰρ πάντα. καὶ ὁ λόγος μου ταυτῶν, οὐ πρὸς ὑμᾶς ἀλλὰ πρὸς Ἀχιλλέα ἔχει τὴν ἀπόστασιν. χαλεπὸν γὰρ τοὺς εἰδότας τὴν αἰτίαν τῆς συνόδου ὡς μὴ εἰδότας θορυβεῖν. καὶ διὰ τοῦτο ἐμποδίζειν καὶ τῷ λέγοντι καὶ τῷ ἀκούοντι πρὸς ὃν ὁ λόγος ὁ παρὼν ἕστηκε. πολλὰ τοιαῦτα καὶ παρὰ τοῖς ῥήτορσι προοίμια ἐπιγράφεται πρὸς τοὺς θορύβους.

ΚϚ.

Ἠΰτ' ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.

τὸ νέον ἐρχομενάων ἀποδεδώκασιν, ἀντὶ τοῦ νεωστὶ αἰεὶ ἐρχομένων. ὡς τό,

Κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν.

τί οὖν ἐστι τὸ νεωστὶ ἐξηγούμενοι φασὶν ὅτι τὰς πτήσεις οὐ διηνεκεῖς ποιοῦνται ἀλλ' ἐπὶ βραχύ. ὥστε φαντασίαν αἰεὶ παρέχειν ὡς ἀρχομένων πέτεσθαι. δοκεῖ δὲ τὴν ὥραν μηνύειν ὅτι πέτονται μᾶλλον. πέτονται δὲ τοῦ ἦρος ἀεί. νέον δὲ τὸ ἔαρ ἐκάλουν. καὶ νέον ἔτος ἀπὸ τοῦ ἔαρος προσηγόρευον. αὐτὸς δὲ ἐκπλήρως ἔφη. Ἔαρος νέον ἱσταμένοιο. πατέρα δὲ τῶν καιρῶν τὸν χειμῶνα Πυθαγόρας καλεῖ, αὗται οὖν κατὰ νέον ἔαρ ἔρχονται. ὅτι γὰρ τὸ ἔαρ δηλοῖ ἐπάγει.

Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

θαυμάσαι δ' ἔστι Ζηνόδοτον, τὸ βοτρυδὸν ἐκλαβόντα ἐοικότως βότρυι τῷ ὀρνέῳ. ὃ ἑαυτὸ συστρέφει ἐν τῇ πτήσει. οὐδεὶς γὰρ τῶν παλαιῶν. οὐδ' Ἀριστοτέλης, βότρυν ζῷον ἔγραψε. κέχρηται δὲ Ὅμηρος ἐπ' ἀμπέλῳ τῷ βότρυς ὀνόματι.

Μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν. βοτρυδὸν οὖν τὸν ἐοικότα βότρυι σταφυλῆς. κατὰ συστροφὰς γὰρ πέτονται. τάχα δὲ καὶ ὅτι ἐν σχήματι βοτρύων ἐκκρέμανται τῶν ἀνθέων, τῶν ῥαγῶν τὴν τραχύτητα μιμούμεναι, τῷ πολλὰς ἑνὸς ἐκκρέμασθαι. ἐνθάδε μὲν οὖν τῶν μελισσῶν, τὸ βοτρυδὸν λέγει. ἐπὶ δὲ τῶν ἑλλήνων οἷς τὰς μελίσσας παραβέβληκεν, ἰλαδὸν φησὶν εἰς ἀγορήν, κατὰ ἴλας καὶ συστροφάς. ἰσοδυναμεῖ ἄρα τὸ ἰλαδὸν τῷ βοτρυδόν. δηλοῖ δὲ τὸ ὡς συνήθεις καὶ τοὺς πρὸς ἀλλήλους ἑταιρίαν ἔχοντας.

ΚΖ.

Οὐκέτι Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος στήσεσθ' ἐν πολέμῳ. οὐ πρὸς ἑκατὸν καὶ διακοσίους μαχέσασθαι, ὡς τινὲς ἀποδεδώκασιν. ἀλλ' ὡς ἔλεγεν ἀντίσταθμοι, καὶ ἰσοβαρὴς ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἕκαστος ἠπείλει ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι. τῇ γὰρ διανοίᾳ ταύτῃ ἀκόλουθον τό,

Νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοι εἰμὲν Ἕκτορος.

ἀπὸ γὰρ τῶν ἐν τοῖς ζυγοῖς ἱσταμένων ἢ πιπρασκομένων εἴρηται. ἐπὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται. ἔφασκεν εἶναι ἀντίσταθμον ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἑαυτὸν ἕκαστος. ἤτοι, ἰσοβαρῆ καὶ ἰσοδύναμον. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἕκτορος, Οὐδ' εἴ κέν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι Δαρδανίδης Πρίαμος. οἷον, ἴσον καὶ ἰσόσταθμον χρυσῷ. τὸ δ' ἐρύσασθαι, ἀντὶ τοῦ στῆσαι. ἀπὸ τῶν ἑλκόντων τὸν ζυγόν. ὃ δὲ σημαίνει τὸ ἐρύσασθαι, τοῦτο καὶ ἐτίταινε λέγει,

Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.

καὶ τὸ ἐρύσασθαι ἐξηγούμενος, ἐπάγει,

Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών. καὶ ἐπὶ τῆς χήρας
Ἥτε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα τάλαντα.

ἀτάλαντος οὖν ὁ ἴσος καὶ μὴ ταλαντεύων. ἀτάλαντος Ἄρηι. ὁ ἐξηγούμενος φησίν,

Ἶσος ἐνυαλίῳ κορυθάικι. κέχρηται τῇ ἀπὸ τῶν σταθμῶν διαμετρήσει, καὶ ἐνθάδε τό,
Δείδω μὴ τὸ χθιζὸν ἀποτίσωνται Ἀχαιοὶ χρεῖος.

ἤγουν ἴσον ἀπολάβωσιν, ὡς ἐν ζυγῷ τὸ ἴσον στήσαντες καὶ ἀντιμετρούμενοι ὄφλημα. χρεῖος γοῦν τὸ ὄφλημα. οὐχ ἁπλῶς τὸ πρᾶγμα. φησὶν οὖν, δέδοικα μὴ ὡς δανεισάμενοι χθὲς, τὴν νίκην ἀποδῶμεν αὐτοῖς, στήσαντες τὸ χρέος.

ΚΗ.

Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ.

ἄξυλον ὕλην, οἱ μὲν τὴν πολύξυλον ἀποδεδώκασιν. οἱ δὲ, τὴν ὁμόξυλον. δηλοῖ γάρ φασι τὸ α καὶ τὸ ὁμοῦ, ὡς ἀκόλουθος. ἔστι γὰρ ὁ μονόκελευθος. καὶ ἄβρομοι ἅμα βρόμῳ. καὶ ἀΐσχυοι ἅμα ἰακῇ. οὕτω καὶ ἄλοχος καὶ ἄκοιτις ἡ ὁμόλεκτρος. καὶ ὁμόκοιτις. καὶ ἄξυλος οὖν ἡ ὁμόξυλος διὰ τὸ πυκνόν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄξυλον λέγειν, οὐ κατὰ τὴν στέρησιν τοῦ ξύλου. ἐπάγει γὰρ, οἱ δέ τε θάμνοι, πρόρριζοι πίπτουσιν, ἀλλὰ κατὰ στέρησιν τοῦ ξυλίσασθαι. ἵν' ᾖ ἄξυλος ὕλη, ἀφ' ἧς οὐδείς πω ἐξυλεύσατο. καὶ ἄκοιτις δὲ καὶ ἄλοχος ἐμοὶ δοκεῖ κυρίως ἡ παρθενικὴ λέγεσθαι. παρὰ τὸ λέχους ἑτέρου μὴ μετασχεῖν. μηδὲ κοίτης. παρ' ὃ καὶ λέγει. κουριδίης ἀλόχου. λοιπὸν δ' ἡ κατάχρησις καὶ ἐπὶ τὰς ἄλλας μετήγαγεν. ὥσπερ κυρίως ἀλεξῆσαι τὸ ὑπὲρ τῶν ἀλόχων βοηθῆσαι. λοιπὸν δ' ἐν καταχρήσει γέγονεν, ἐπὶ τοῦ ὁπωσοῦν συμμαχεῖν. καὶ ἀΐδηλον δὲ πῦρ οὐκ ἔστι τὸ μεγαλόδηλον. ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιόν, ἐξ οὗ σημαίνει τὸ ἀφανιστικόν. οὕτω γοῦν ἔφη, σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως ἀφανίζων, καὶ ἀδήλους ποιῶν. οὐ κακῶς δὲ καὶ Σέξτος. ἀΐδηλον ἀποδίδωσι τὸ ἐξ ἀδήλου ἐμπεσόν.

ΚΘ.

Ἐλέγομεν περὶ τῶν παραβολῶν, ὅτι πολλάκις τὰ οἰκεῖα τοῖς πράγμασιν ὀνόματα παρατίθησι τοῖς ἐν ταῖς παραβολαῖς ὁμοιώ

μασιν

μασιν. ἐν πολλοῖς δὲ καὶ ἔμπαλιν. εἰς δὲ πίστιν τούτου, παρακείσθω καὶ ταῦτα. συμβάλλουσι μὲν ἀλλήλοις στρατοὶ τὸν πόλεμον Σὺν ῥ' ἔβαλον λαπίθαι πόλεμον. σὺν δ' ἔβαλον ῥινά, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν. μίσγονται δὲ ποταμοὶ καὶ τὰ ὑγρά.

Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρι καὶ ὕδωρ.

ὅθεν καὶ τὸ καταδεχόμενον τοὺς ποταμοὺς χωρίον, μισγάγκεια εἴρηται. ἀλλ' ὅμως αὐτὸς ἐναλλὰξ ἐπὶ τῶν ποταμῶν ἔφη τὸ συμβάλλειν. ὃ ἦν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ.

ἐπὶ δὲ τῶν στρατῶν, τὸ μίσγεσθαι. ὃ ἦν ἐπὶ τῶν ποταμῶν,

Ὡς τῶν μισγομένων γένετ' ἰαχή τε φόβος τε.

συνεχώρει δὲ τὸ μέτρον εἰπεῖν ἐς μισγάγκειαν συμμίσγετον ὄβριμον ὕδωρ. ὁμοίως οὖν τοῦ παρετυμολογεῖν ὡς τό, τέμενος τάμον. καὶ κειμήλιον κεῖται. καὶ ἅρπυιαι ἀνηρέψαντο. καί, Μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκεν. ἐνθάδε δὲ τῶν Αἰάντων, νέφος εἶπε τολμήσας πεζῶν. κατὰ μεταφοράν. καὶ ὡς εὔλογον τὴν τόλμαν τῇ παραβολῇ ἐπιστώσατο. καὶ τὰς φωνὰς ἤμειψεν εἰπὼν τὸ παραβληθὲν τῷ παραβαλλομένῳ,

Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν
Τὼ δὲ κορυσσέσθην ἅμα δὲ νέφος εἵπετο. πεζῶν

προαναφωνήσας οὖν νέφος πεζῶν, ἐξ αὐτοῦ πλάσσει παραβολήν.

Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνήρ.
Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον ἠΰτε πίσσα
Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον. ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν,
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν δήιον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες.
κυάνεαι. σάκεσί τε, καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

τὸ μὲν νέφος ἐρχόμενον καὶ ἰόν, καὶ ἄγον λαίλαπα εἶπεν. ὅ ἐστι πρᾶγμα στρατιώτου. ἐνθάδε δὲ τῆς φάλαγγος κίνυντο. ὃ ἐνθάδε νέφους τάττει κινήσει. πυκινὴν νεφέλην. καὶ πυκιναὶ φάλαγγες. καὶ κυάνεον νέφος. καὶ κυάνεαι φάλαγγες. ἤμειψε καὶ ἐπὶ τοῦ λέοντος. καὶ τῆς Πηνελόπης τὰς φωνάς,

Ὅσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι.
Τόσσα μιν ὁρμαίνουσαν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.

μερμηρίζει μὲν γὰρ κυρίως ἄνθρωπος. ὁρμαίνει δὲ λέων. ὁ δ' ἐνήλλαξε. τὸ δὲ τήκεσθαι κυρίως ἐπὶ τῆς χιόνος χρησάμενος, ἐνδιατρίβειν ὡς ἐναργεῖ πολλάκις οὐκ ὤκνησε, καὶ τῷ αὐτῷ χρήσασθαι, ἐπὶ τῆς διὰ λύπην τοῖς δακρύοις διαρρεομένης,

Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἥν τ' εὖρος κατέτηξε. τηκομένης δ' ἄρα τῆς. καί,
Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης, καίτοι ἐν ἄλλοις εἰπών,
Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί.

Λ.

Θαυμάσειέ τις ἂν τοὺς τὸν ποταμὸν οἰηθέντας ὃν Ὅμηρος Αἴγυπτον ποταμὸν κέκληκε, διιπετῆ εἰρῆσθαι διὰ τὸ ἀφανεῖς ἔχειν τὰς πηγὰς κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν οὐρανῷ, καὶ οὐρανόθεν ῥεῖν. λέγει γάρ,

Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους ἰδέειν
πρίν γ' ὅταν Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο αὖθις ὕδωρ ἔλθῃς.

πρῶτον μὲν γὰρ καὶ τὸν Σπερχειὸν διιπετῆ λέγει,

Υἱὸν Σπερχειοῖο διιπετέος ποταμοῖο.
καὶ τὸν πρὸς τῇ Φαιάκων γῇ.
ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διιπετέος ποταμοῖο.

καὶ ἁπλῶς δὲ πάντας διιπετεῖς ἐν παραβολῇ λέγει. Ὡς δ' ὅτ' ἐνθάδε προχοῇσι διιπετέος ποταμοῖο, βέβρυχε μέγα κῦμα. διιπετεῖς οὖν λέγει τοὺς ποταμοὺς τοὺς ἐκ Διὸς γεγενημένους. τῷ γὰρ πεσεῖν ἀντὶ τοῦ γεννᾶσθαι χρῆται. Ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός. ἀλλαχοῦ δ' ἔφη ἀντὶ τοῦ διιπετοῦς Ξάνθου δινήεντος. ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς. τοῦτο δ', ὅτι φύσει οἱ ποταμοὶ ἐκ Διὸς γεννῶνται. ὡς που ἔφη,

καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει. ᾧ λόγῳ καὶ τὰς νύμφας τοῦ Διὸς θυγατέρας λέγει,
Νύμφαι κρηναῖαι κοῦραι Διός. ἔτι,
Νύμφαι ὀρεστιάδες κοῦραι Διός.

ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν ὄρεσι φυτὰ τῷ Διὸς ὕδατι τρέφονται. Ζηνόδοτος δέ, διιπετῆ τὸν διαυγῆ ἀποδίδωσιν.

ΛΑ.

Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες νηῶν ὀχοὶ οὐδ' ἐπιωγαί.

τίνι διεγνώκασιν ἐπιωγαὶ λιμένων. καὶ πόθεν προσέβαλέ τις τὸ ὄνομα. ἔφην οὖν ὅτι ἰωὴν τὴν πνοιὴν λέγει. ὡς που εἴρηκεν, Ἐξ ἀνέμου πολυπλάγκτοιο ἰωῆς. ποιήσας ἀπὸ τοῦ ἄειν ὃ σημαίνει τὸ πνέειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐνθάδε τὴν φωνὴν καταχρηστικῶς ἔφη,

Αὐτὴ δ᾽ ἐλέγξω. καὶ τὴν φωνὴν ἰωὴν ἐκάλεσε. τὸν δ᾽ αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ᾽ ἰωή. καὶ τὸ ἦχος, παρὰ τὸ ἀϋτεῖν· καὶ μεταφορικῶς, Δούπου δὴ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν. κυρίως οὖν ἰωὴ τῆς πνοῆς οὔσης· καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλᾶσθαι, ἰωγὴ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς αὖ ἔχει κλάσις. ἔφη οὖν πού. Εὔδιον βορέω ὑπ᾽ ἰωγῇ. ὅπου ἄγνυται ἡ τοῦ βορρᾶ πνοή. καὶ ἐπιωγαὶ μὲν οὖν ῥηθήσονται τόποι ἀλίμενοι μὲν, δυνάμενοι δὲ διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνέμων σκέπην δέξασθαι ναῦς.

ΛΒ.

πρὸς τοὺς ἀδυναμίαν ὁμήρου κατηγοροῦντας ἐκ τοῦ πολλάκις τὰς αὐτὰς ῥήσεις ποιεῖν λέγοντας, τούς τε ἐκπέμποντας καὶ τοὺς πεμπομένους, ἀγγέλους καὶ κήρυκας· ἢ διηγουμένους πράξεις ἢ λόγους ῥηθέντας πρότερον, ἄξιον σημειώσασθαι ὅπως ποικίλων αὐτὸς ἑαυτὸν, ἄλλως καὶ ἄλλως ἑρμηνεύει διὰ δύναμιν. οἷον εἰπὼν τὸ, ξυνὸς ἐνυάλιος, καὶ ἐξηγησάμενος πῶς κοινὸς Καί τε κτανέοντα κατέκτα, ἄλλως τοῦτο λέγων φησίν,
Ἠέ τ᾽ ἔβλητ᾽ ἠέ τ᾽ ἔβαλ᾽ ἄλλον. καὶ πάλιν ἄλλως,
Ἠέ κε φέροιτο μέγα κλέος ἦε φεροίμην.
Ἕλοιμί κεν ἤ κεν ἁλοίην. καὶ πάλιν,
Νίκη δ᾽ ἐπαμείβεται ἄνδρας.

πάλιν τὸ κτίσαι πόλιν καὶ κύκλῳ περιβαλεῖν τὸ τεῖχος· καὶ ὅλως τὰ κυκλοτερῶς συνέχοντά τι, ἑρμηνεύει λέγων, Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει. καὶ, Περὶ δ᾽ ἕρκος ἔλασσε. Ἔλασσε τάφρον ἐπ᾽ αὐτῷ. εἶτ᾽ ἄλλως ἑρμηνεύων φησὶ, τεῖχος δὲ ἀμφίχυτον, τὸ πέριξ κεχυμένον· καὶ ἐπ᾽ οἴκου κύκλῳ περιέχοντος,
Περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντῃ. ὡς τὸ,
Περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης. καὶ ἄλλως. Ἐν δὲ μετώπῳ
λευκὸν σῆμ᾽ ἐτέτυκτο περίτροχον ἠΰτε μήνη.

ὅρα δὲ ἄλλων ὀνομάτων ἀφθονίαν ἐν ἑνὶ καὶ ταυτῷ μέρει· ἄνδρα φησὶ βαλὼν. καὶ ἐπάγει,
Τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψεν. εἶτ᾽ Ἄξυλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε. καὶ ἐπιφέρει,
Ἀλλ᾽ ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα. εἶτ᾽ ἄλλως
Δρῆσον δ᾽ Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν.

εἶτα, καὶ τῶν ὕπελυσε μένος· αὖθις Ἀστύαλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνεν· ἔπειτα,
Ἀντίλοχος δ᾽ Ἄβληρον ἐνήρατο. μεθ᾽ ἃ ἐπιφέρει
Φύλακον δ᾽ ἕλε ληΐτος ἥρως. εἶτ᾽ ἀνάπαλιν, Ἄδρηστον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἕλεν, ἔπειτα ἐξ ὑπαρχῆς,
Τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων οὖτα κατὰ λαπάρην. ἔπειτα ὁ Νέστωρ φησὶν, Ἀλλ᾽ ἄνδρας κτείνωμεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ, ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ, ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ, ΑΝΤΡΟΥ.

ΟΤΙ ποτὲ ὁμήρῳ αἰνίττεται τὸ ἐν Ἰθάκῃ ἄντρον, ὃ διὰ τῶν ἐπῶν τούτων διαγράφει λέγων,
Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
Ἀγχόθι δ᾽ αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδὲς
ἱρὸν νυμφάων αἳ νηϊάδες καλέονται
ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασι
λάινοι· ἔνθα δ᾽ ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
ἐν δ᾽ ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες· ἔνθα τε νύμφαι
φάρε᾽ ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι.
ἐν δ᾽ ὕδατ᾽ ἀενάοντα· δύω δέ τε οἱ θύραι εἰσίν,
αἱ μὲν πρὸς βορέαο καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν.
αἱ δ᾽ αὖ πρὸς νότον εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
ἄνδρες ἐσέρχονται· ἀλλ᾽ ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.

ὅτι μὲν οὐ καθ᾽ ἱστορίαν παρειληφὼς μνήμην τῶν παραδοθέντων πεποίηται, δηλοῦσιν οἱ τὰς περιηγήσεις τῆς νήσου γράψαντες. οὐδενὸς τοιούτου κατὰ τὴν νῆσον ἄντρου μνησθέντες ὥς φησι Κρόνιος. ὅτι δὲ κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν πλάττων ἄντρον ἀπίθανος ἦν ἐς τὸ προστυχὸν καὶ ὡς ἔτυχε πλάσας, πείσειν ἤλπισεν ὡς τῇ Ἰθακησίᾳ γῇ ἀνήρ τις ἐτεχνήσατο ὁδοὺς τοῖς ἀνθρώποις καὶ θεοῖς. ἢ εἰ μὴ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἡ φύσις αὐτόθι ἀπέδειξε κάθοδόν τε ἀνθρώποις πᾶσι. καὶ πάλιν ἄλλην ὁδὸν πᾶσι θεοῖς, δῆλον. ἀνθρώπων γὰρ καὶ θεῶν ὁ πᾶς μὲν πλήρης κόσμος. τὸ δὲ Ἰθακήσιον ἄντρον πόρρω καθέστηκε τοῦ πάθειν ἐν αὐτῷ κατάβασιν εἶναι τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνάβασιν τῶν θεῶν. τοιαῦτα τοίνυν ὁ Κρόνιος προειπὼν, φησὶν ἔκδηλον εἶναι οὐ τοῖς σοφοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἰδιώταις ἀλληγορεῖν τι καὶ αἰνίττεσθαι διὰ τούτων τὸν ποιητὴν, πολυπραγμονεῖν ἀναγκάζοντα, τίς μὲν ἀνθρώπων πύλη, τίς δὲ θεῶν, καὶ τί βούλεται τὸ ἄντρον τοῦτο τὸ δίθυρον μὲν νυμφῶν εἰρημένον.

τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ἐπήρατον καὶ ἠεροειδὲς, οὐδαμῶς τοῦ σκοτεινοῦ ἐπηράτου ὄντος, ἀλλὰ μᾶλλον φοβεροῦ. διατί δὲ οὐχ ἁπλῶς νυμφῶν λέγεται ἱερὸν ἀλλὰ πρόσκειται εἰς ἀκρίβειαν τὸ αἳ νηϊάδες καλέονται. τίς δὲ καὶ ἡ τῶν κρατήρων καὶ ἀμφιφορέων παράληψις, οὐδενὸς τῶν ἐγχεομένων αὐτοῖς παρειλημμένου, ἀλλ᾽ ὅτι ἐν αὐτοῖς ὡς ἐν σμήνεσι τιθαιβώσσουσι μέλισσαι. οἵ, τε περιμήκεις ἱστοὶ, ἔστωσαν ἀναθήματα ταῖς νύμφαις· ἀλλὰ, τί μὴ ἐκ ξύλων ἢ ἄλλης ὕλης. λίθινοι δὲ καὶ αὐτοὶ ὡς οἱ ἀμφιφορεῖς καὶ οἱ κρατῆρες. καὶ τοῦτο μὲν, ἧττον ἀσαφές. τὸ δ᾽ ἐν τοῖς λιθίνοις ἱστοῖς τούτοις, τὰς νύμφας ὑφαίνειν ἁλιπόρφυρα φάρη, οὐκ ἰδέσθαι θαῦμα. ἀλλὰ καὶ ἀκοῦσαι. τίς γὰρ ἂν πιστεύσαι, θεὰς ἁλιπόρφυρα ἱμάτια ὑφαίνειν ἐν σκοτεινῷ ἄντρῳ ἐπὶ λιθίνων ἱστῶν. καὶ ταῦτα ἐρατὰ λέγοντος εἶναι, ἀκούων τὰ θεῶν ὑφάσματα καὶ ἁλουργῆ. ἐφ᾽ οἷς καὶ τὸ δίθυρον εἶναι τὸ ἄντρον θαυμαστὸν, τὴν μέν τινων ἀνθρώποις εἰς κατάβασιν πεποιημένων· τὴν δ᾽ αὖ πάλιν θεοῖς. καὶ ὅτι αἱ μὲν ἀνθρώποις πορεύσιμοι, πρὸς βορρᾶν ἄνεμον τετράφθαι λέγονται. αἱ δὲ τοῖς θεοῖς, πρὸς νότον, οὐ μικρᾶς οὔσης ἀπορίας, δι᾽ ἣν αἰτίαν ἀνθρώποις μὲν τὰ βόρεια μέρη προσένειμε· τοῖς δ᾽ αὖ θεοῖς, τὰ νότια, ἀλλ᾽ οὐκ ἀνατολῆς καὶ δύσεως πρὸς τοῦτο μᾶλλον κέχρηται. ὡς ἂν σχεδὸν πάντων τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἀγάλματα καὶ τὰς εἰσόδους ἐχόντων πρὸς ἀνατολὰς τετραμμένας. τῶν δὲ εἰσιόντων πρὸς δύσιν ἀφορώντων, ὅταν ἀντιπρόσωποι τῶν ἀγαλμάτων ἑστῶτες, τοῖς θεοῖς τιμὰς καὶ θεραπείας προσάγωσι. τοιούτων ἀσαφειῶν πλήρους ὄντος τοῦ διηγήματος, πλάσμα μὲν ὡς ἔτυχεν εἰς ψυχαγωγίαν πεποιημένον μὴ εἶναι, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἱστορίας τοπικῆς περιήγησιν ἔχειν· ἀλληγορεῖν δέ τι δι᾽ αὐτοῦ τὸν ποιητὴν, προσθέντα μυστικῶς καὶ ἐλαίας φυτὸν πλησίον. ἃ δὴ πάντα ἀνιχνεῦσαι· καὶ ἀναπτύξαι, ἔργον καὶ τοὺς παλαιοὺς νομίσαι καὶ ἡμᾶς μετ᾽ ἐκείνων τε καὶ τὰ καθ᾽ ἑαυτοὺς πειρᾶσθαι νῦν ἀνευρίσκειν. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐγχωρίου ἱστορίας, ῥαθυμότερον φαίνονται ἀναγράψαντες, ὅσοι τέλεον ᾠήθησαν πλάσματα τοῦ ποιητοῦ, τό τε ἄντρον καὶ ὅσα περὶ τούτου ἀφηγήσατο. οἱ δὲ τὰς γεωγραφίας ἀναγράψαντες, ὡς ἄριστα καὶ ἀκριβέστατα. καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἀρτεμίδωρος ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς εἰς ἕνδεκα συνηγμένης αὐτῷ πραγματείας γράφει ταῦτα. Τῆς δὲ Κεφαλληνίας ἀπὸ Πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα στάδια, νῆσός ἐστιν Ἰθάκη. σταδίων ὀγδοηκονταπέντε. στενὴ καὶ μετέωρος λιμένα ἔχουσα καλούμενον Φόρκυνα. ἔστι δ᾽ αἰγιαλὸς ἐν αὐτῷ ἐκεῖ νυμφῶν ἱερὸν ἄντρον οὗ λέγεται τὸν Ὀδυσσέα ὑπὸ τῶν Φαιάκων ἐκβιβασθῆναι. πλάσμα μὲν οὖν ὁμηρικὸν παντελῶς οὐκ ἂν εἴη, εἴτε δ᾽ οὕτως ἔχον ἀφηγήσατο, εἴτε καὶ αὐτὸς τινὰ προσέθηκεν, οὐδὲν ἧττον μένει τὰ ζητήματα, τὴν βούλησιν ἢ τῶν καθιδρυσαμένων, ἢ τοῦ προσθέντος ποιητοῦ ἀνιχνεύοντος, ὡς ἂν μήτε τῶν παλαιῶν ἄνευ συμβόλων μυθικῶν τὰ ἱερὰ καθιδρυσαμένων. μήτε ὁμήρου ὡς ἔτυχε τὰ περὶ τούτων ἀφηγουμένου. ὅσῳ δ᾽ ἄν τις μὴ ὁμήρου πλάσμα ἐγχειρῇ τὰ κατὰ τὸ ἄντρον δεικνύναι, τῶν δὲ πρὸ ὁμήρου θεοῖς τοῦτο καθιερωμάτων, τοσούτῳ τῆς παλαιᾶς σοφίας πλῆρες τὸ ἀνάθημα εὑρεθήσεται. καὶ διὰ τοῦτο ἄξιον ἐρευνῆς. καὶ τῆς ἐν αὐτῷ συμβολικῆς καθιδρύσεως δεόμενον τῆς παραστάσεως. Ἄντρα μὲν δὴ ἐπιεικῶς οἱ παλαιοὶ καὶ σπήλαια τῷ κόσμῳ καθιέρουν καθ᾽ ὅλον τε αὐτὸν καὶ κατὰ μέρη λαμβάνοντες. σύμβολον μὲν τῆς ὕλης ἐξ ἧς ὁ κόσμος, τὴν γῆν παραδιδόντες. διό τινες καὶ αὐτόθεν τὴν ὕλην τὴν γῆν εἶναι ἐτίθεντο. τὸν ἐκ τῆς ὕλης γιγνόμενον κόσμον διὰ τῶν ἄντρων παριστῶντες. ὅτι τε ὡς ἐπιπολὺ αὐτοφυῆ τὰ ἄντρα καὶ συμφυῆ τῇ γῇ ὑπὸ πέτρας περιεχόμενα μονοειδοῦς. ἧς τὰ μὲν ἔνδον κοῖλα, τὰ δ᾽ ἔξω, εἰς τὸ ἀπεριόριστον τῆς γῆς ἀνεῖται. αὐτοφυὴς δὲ ὁ κόσμος, καὶ αὐτοσυμφυὴς προσπεφυκὼς τῇ ὕλῃ· ἣν λίθον καὶ πέτραν διὰ τὸ ἀργὸν καὶ ἀντίτυπον πρὸς τὸ εἶδος εἶναι, ᾐνίττοντο. ἄπειρον κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἀμορφίαν τιθέντες. ῥευστῆς δ᾽ οὔσης αὐτῆς καὶ τοῦ εἴδους δι᾽ οὗ μορφοῦται καὶ φαίνεται καθ᾽ ἑαυτὴν ἐστερημένης, τὸ ἔνυδρον καὶ ἔνικμον τῶν ἄντρων καὶ σκοτεινὸν, καὶ ὡς ὁ ποιητὴς ἔφη ἠεροειδὲς, οἰκείως ἐδέξαντο εἰς σύμβολον τῶν προσόντων τῷ κόσμῳ διὰ τὴν ὕλην. διὰ μὲν οὖν τὴν ὕλην ἠεροειδὴς καὶ σκοτεινὸς ὁ κόσμος. διὰ δὲ τὴν τοῦ εἴδους συμπλοκὴν καὶ διακόσμησιν, ἀφ᾽ οὗ καὶ κόσμος ἐκλήθη, καλός τέ ἐστι καὶ ἐπέραστος. ὅθεν οἰκείως, ἐπ᾽ αὐτοῦ ἂν ῥηθείη ἄντρον. ἐπήρατον μὲν τῷ εὐθὺς ἐντυγχάνοντι διὰ τὴν τῶν εἰδῶν μέθεξιν. ἠεροειδὲς δὲ, σκοποῦντι τὴν ὑποβάθραν αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὴν εἰσιόντι τῷ νῷ, ὥστε τὰ μὲν ἔξω καὶ ἐπιπολαίως ἐπήρατα, τὰ δ᾽ ἔσω καὶ ἐν βάθει ἠεροειδῆ. οὕτω καὶ Πέρσαι τὴν εἰς κάτω κάθοδον τῶν ψυχῶν, καὶ πάλιν ἔξοδον μυσταγωγοῦντες, τελοῦσι τὸν μύστην ἐπονομάσαντες σπήλαιον τόπον. πρῶτα μὲν ὡς ἔφη Εὔβουλος Ζωροάστρου αὐτοφυὲς σπήλαιον ἐν τοῖς πλησίον ὄρεσι τῆς Περσίδος ἀνθηρὸν καὶ πηγὰς ἔχον ἀνιερώσαντος, εἰς τιμὴν τοῦ πάντων ποιητοῦ καὶ πατρὸς Μίθρου· εἰκόνα φέροντος αὐτῷ τοῦ σπηλαίου, τοῦ κόσμου. ὃν ὁ Μίθρας ἐδημιούργησε. τῶν δ᾽ ἐντὸς, κατὰ συμμέτρους ἀποστάσεις, σύμβολα φερόντων τῶν κοσμικῶν στοιχείων καὶ κλιμάτων. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν Ζωροάστρην, κρατήσαντος καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, δι᾽ ἄντρων καὶ σπηλαίων εἴτ᾽ οὖν αὐτοφυῶν, εἴτε χειροποιήτων τὰς τελετὰς ἀποδιδόναι. ὡς γὰρ τοῖς μὲν Ὀλυμπίοις θεοῖς ναούς τε καὶ ἕδη καὶ βωμοὺς ἱδρύσαντο, χθονίοις δὲ καὶ ἥρωσιν ἐσχάρας· ὑποχθονίοις δὲ βόθρους καὶ μέγαρα, οὕτω καὶ τῷ κόσμῳ ἄντρα τε καὶ σπήλαια. ὡσαύτως δὲ καὶ ταῖς νύμφαις διὰ τὰ ἐν ἄντροις καταλειβόμενα, ἢ ἀναδιδόμενα ὕδατα, ὧν αἱ ναΐδες ὡς μετ᾽ ὀλίγον ἐπέξιμεν, προεστήκασι νύμφαι. οὐ μόνον δ᾽ ὡς φαμὲν κόσμου σύμβολον ἤτοι γεννητοῦ αἰσθητοῦ τὸ ἄντρον ἐποιοῦντο, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ πασῶν τῶν ἀοράτων δυνάμεων ἄντρον ἐν συμβόλῳ παρελάμβανον, διὰ τὸ σκοτεινὰ μὲν εἶναι τὰ ἄντρα. ἀφανὲς δὲ τὸ τῶν δυνάμεων οὐσιῶδες. οὕτω καὶ ὁ Κρόνος ἐν τῷ ὠκεανῷ αὐτῷ ἄντρον κατασκευάζει, κἀκεῖ κρύπτει τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. ὡσαύτως καὶ ἡ Δημήτηρ ἄντρῳ τρέφει τὴν κόρην μετὰ νυμφῶν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλὰ εὑρήσει τίς ἐπιὼν τὰ τῶν θεολόγων. ὅτι δὲ καὶ ταῖς νύμφαις ἀνετίθεσαν ἄντρα· καὶ τούτων μάλιστα ταῖς ναΐσιν. αἳ ἐπὶ πηγῶν εἰσι, κἀκ τῶν ὑδάτων ἀφ᾽ ὧν εἰσὶ ῥοαὶ ναΐδες ἐκαλοῦντο, δηλοῖ καὶ ὁ εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνος ἐν ᾧ λέγεται. Σοὶ δ᾽ ἄρα πηγὰς νοερῶν ὑδάτων τέμον ἄντροις,
μίμνουσαι γαίης ἀτιταλλόμεναι πνεύματι. μούσης θέσπιν ὄπα ὀμφήν. τὰ δ᾽ ὑπὲρ οὔδας διὰ πάντα νάη ῥήξασαι,
παρέχουσι βροτοῖς γλυκερῶν ῥεέθρων ἀλιπεῖς προχοάς. ἀφ᾽ ὧν οἶμαι ὁρμώμενοι καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, καὶ μετὰ τούτους
Πλάτων ἄντρον καὶ σπήλαιον τὸν κόσμον ἀπεφήναντο. παρά τε γὰρ Ἐμπεδοκλεῖ αἱ ψυχοπομποὶ δυνάμεις λέγουσιν,
Ἠλύθομεν τόδ᾽ ὑπ᾽ ἄντρον ὑπόστεγον. παρά τε Πλάτωνι ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῆς πολιτείας λέγεται, ἰδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ ἄντρῳ καὶ οἰκήσει σπηλαιώδει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἐχούσῃ μακρὰν, παρ᾽ ἅπαν τὸ σπήλαιον.

λαιον. Εἶτα εἰπόντος τοῦ προσδιαλεγομένου ἄτοπον λέγεις εἰκόνα, ἐπάγει, Ταύτην τοίνυν τὴν εἰκόνα ὦ φίλε Γλαύκων προσαπτέον ἅπασαν τοῖς ἔμπροσθεν λεγομένοις· τὴν μὲν δι' ὄψεως φαινομένην ἕδραν τῇ τοῦ δεσμωτηρίου οἰκήσει ἀφομοιοῦντας· τὸ δὲ τοῦ πυρὸς ἐν αὐτῇ φῶς, τῇ τοῦ ἡλίου δυνάμει. Ὅτι μὲν οὖν σύμβολον κόσμου τὰ ἄντρα καὶ τῶν ἐγκοσμίων δυνάμεων ἐτίθεντο οἱ θεολόγοι, διὰ τούτων δεδήλωται. ἤδη δὲ καὶ ὅτι τῆς νοητῆς οὐσίας. εἴρηται ἐκ διαφόρων μέντοι, καὶ οὐ τῶν αὐτῶν ἐννοιῶν ὁρμώμενοι· τοῦ μὲν γὰρ αἰσθητοῦ κόσμου, διὰ τὸ σκοτεινὰ εἶναι τὰ ἄντρα καὶ πετρώδη καὶ δίυγρα· τοιοῦτον δ' εἶναι τὸν κόσμον διὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς συνέστηκεν ὁ κόσμος, καὶ ἀντίτυπον καὶ ῥευστὸν ἐτίθεντο· τοῦ δ' αὖ νοητοῦ, διὰ τὸ ἀφανὲς αἰσθήσει, καὶ στερρὸν καὶ βέβαιον τῆς οὐσίας· οὕτως δὲ καὶ τῶν μερικῶν ἀσαφῶν δυνάμεων. καὶ μᾶλλόν γε ἐπὶ τούτων τῶν ἐν ὕλῃ. κατὰ γὰρ τὸ αὐτοφυὲς τὸ τῶν ἄντρων, καὶ νύχιον, καὶ σκοτεινόν, καὶ πέτρινον, ἐποιοῦντο τὰ σύμβολα. οὐκ ἔτι μὴν πάντως καὶ κατὰ σχῆμα, ὥς τινες ὑπενόουν· ὅτι μὴ δὲ πᾶν ἄντρον σφαιροειδές, ὡς καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ δίθυρον. διπλοῦ δ' ὄντος ἄντρου, οὐκέτι τοῦτο ἐπὶ τῆς νοητῆς, ἀλλὰ τῆς αἰσθητῆς παρελάμβανον οὐσίας. ὡς καὶ τὸ νῦν παραληφθὲν διὰ τὸ ἔχειν φησὶν ὕδατα ἀενάοντα, οὐκ ἂν εἴη τῆς νοητῆς ὑποστάσεως, ἀλλὰ τῆς ἐνύλου φέρον οὐσίας σύμβολον. διὸ καὶ ἱερὸν νυμφῶν οὐκ ὀρεστιάδων οὐδὲ ἀκραίων, ἤ τινων τοιούτων, ἀλλὰ ναΐδων. αἳ ἀπὸ τῶν ναμάτων οὕτω κέκληνται. νύμφας δὲ ναΐδας λέγομεν καὶ τὰς τῶν ὑδάτων προεστώσας δυνάμεις ἰδίως. ἔλεγον δὲ καὶ τὰς εἰς γένεσιν κατιούσας ψυχὰς κοινῶς ἁπάσας. ἡγοῦντο γὰρ προσιζάνειν τῷ ὕδατι τὰς ψυχὰς θεοπνόῳ ὄντι· ὥς φησιν ὁ Νουμήνιος. διὰ τοῦτο λέγων καὶ τὸν προφήτην εἰρηκέναι ἐμφέρεσθαι ἐπάνω τοῦ ὕδατος θεοῦ πνεῦμα· τούς τε Αἰγυπτίους διὰ τοῦτο τοὺς δαίμονας ἅπαντας οὐχ ἑστάναι ἐπὶ στερεοῦ, ἀλλὰ πάντας ἐπὶ πλοίου, καὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἁπλῶς πάντας· οὕς τινας εἰδέναι χρὴ τὰς ψυχὰς ἐπιποτωμένας τῷ ὑγρῷ τὰς εἰς γένεσιν κατιούσας. ὅθεν καὶ Ἡράκλειτος. Ψυχῇσι φάναι τέρψιν μὴ θάνατον ὑγρῇσι γενέσθαι. τέρψιν δὲ εἶναι αὐταῖς τὴν εἰς τὴν γένεσιν πτῶσιν. καὶ ἀλλαχοῦ δὲ φάναι, Ζῆν ἡμᾶς τὸν ἐκείνων θάνατον. καὶ ζῆν ἐκείνας τὸν ἡμέτερον θάνατον. παρὸ καὶ διεροὺς τοὺς ἐν γενέσει ὄντας καλεῖν τὸν ποιητήν, τοὺς διύγρους τὰς ψυχὰς ἔχοντας. αἷμα μὲν οὖν ταύταις καὶ ὁ δίυγρος γόνος φίλος. ταῖς δὲ τῶν φυτῶν, τροφὴ τὸ ὕδωρ. διαβεβαιοῦνται δέ τινες καὶ τὰ ἐν ἀέρι καὶ οὐρανῷ ἀτμοῖς τρέφεσθαι ἐκ ναμάτων καὶ ποταμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναθυμιάσεων. τοῖς δ' ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἥλιον μὲν τρέφεσθαι ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναθυμιάσεως ἐδόκει, σελήνην δ' ἐκ τῶν πηγαίων καὶ ποταμίων ὑδάτων· τὰ δ' ἄστρα, ἀπὸ τῆς ἐκ γῆς ἀναθυμιάσεως. καὶ διὰ τοῦτο ἄμμα μὲν νοερὸν εἶναι τὸν ἥλιον ἐκ θαλάσσης. τὴν δὲ σελήνην, ἐκ ποταμίων ὑδάτων· τοὺς δ' ἀστέρας, ἐξ ἀναθυμιάσεως τῆς ἀπὸ τῆς γῆς. ἀνάγκη τοίνυν καὶ τὰς ψυχὰς ἤτοι σωματικὰς οὔσας, ἢ ἀσωμάτους μέν, ἐφελκομένας δὲ σῶμα, καὶ μάλιστα τὰς μελλούσας καταδεῖσθαι εἴς τε αἷμα καὶ δίυγρα σώματα, ῥέπειν πρὸς τὸ ὑγρόν, καὶ σωματοῦσθαι ὑγρανθείσας. διὸ καὶ χολῆς καὶ αἵματος ἐκχύσει προτρέπεσθαι τὰς τῶν τεθνηκότων. καὶ τάς γε φιλοσωμάτους ὑγρὸν τὸ πνεῦμα ἐφελκομένας παχύνειν τοῦτο ὡς νέφος. ὑγρὸν γὰρ ἐν ἀέρι παχυνθὲν νέφος συνίσταται. παχυνθέντος δ' ἐν αὐταῖς τοῦ πνεύματος ὑγροῦ πλεονασμῷ, ὁρατὰς γίνεσθαι. καὶ ἐκ τῶν τοιούτων αἱ συναντῶσαί τισι κατὰ φαντασίαν χρώζουσαι τὸ πνεῦμα, εἰδώλων ἐμφάσεις. αἱ μέντοι καθαραὶ γενέσεως ἀπότροποι. αὐτὸς δέ φησιν Ἡράκλειτος, ξηρὰ ψυχὴ σοφωτάτη. διὸ κἀνταῦθα κατὰ τὰς τῆς μίξεως ἐπιθυμίας, δίυγρον καὶ νοτερώτερον γίγνεσθαι τὸ πνεῦμα. ἀτμὸν ἐφελκομένης δίυγρον τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς πρὸς τὴν γένεσιν νεύσεως. ναΐδες οὖν νύμφαι, αἱ εἰς γένεσιν ἰοῦσαι ψυχαί. ὅθεν καὶ τὰς γαμουμένας ἔθος ὡς ἂν εἰς γένεσιν συνεζευγμένας, νύμφας τε καλεῖν. καὶ λουτροῖς καταχεῖν ἐκ πηγῶν ἢ ναμάτων ἢ κρηνῶν ἀενάων εἰλημμένοις. ἀλλὰ ψυχαῖς μὲν τελουμέναις εἰς φύσιν καὶ γενεθλίοις δαίμοσιν, ἱερός τε ὁ κόσμος καὶ ἐπήρατος, καίπερ σκοτεινὸς ὢν φύσει καὶ ἠεροειδής· ἀφ' οὗ καὶ αὐταὶ ἀερώδεις, καὶ ἐξ ἀέρος ἔχειν τὴν οὐσίαν ὑπωπτεύθησαν. διὰ τοῦτο δὲ καὶ οἰκεῖον αὐταῖς ἱερὸν ἐπὶ γῆς ἂν εἴη ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές, κατ' εἰκόνα τοῦ κόσμου. ἐν ᾧ ὡς μεγίστῳ ἱερῷ, αἱ ψυχαὶ διατρίβουσι. νύμφαις τε ὑδάτων προστάτισιν οἰκεῖον τὸ ἄντρον. ἔνθ' ὕδατ' ἀενάοντα ἔνεστιν. ἀνακείσθω δὴ τὸ προκείμενον ἄντρον ψυχαῖς, καὶ ταῖς μερικωτέραις ἐν δυνάμεσι νύμφαις, αἳ ναμάτων καὶ πηγῶν προεστῶσαι, πηγαῖαί τε καὶ ναΐδες διὰ τοῦτο κέκληνται. τίνα οὖν ἡμῖν διάφορα σύμβολα, τὰ μέν, πρὸς τὰς ψυχὰς ἀναφερόμενα. τὰ δέ, πρὸς τὰς ἐν ὕδασι δυνάμεις. ἵνα κοινὸν ἀμφοτέραις καθιερῶσθαι τὸ ἄντρον ὑπολάβωμεν. σύμβολα δὴ ἔστω ὑδριάδων νυμφῶν, οἱ λίθινοι κρατῆρες καὶ οἱ ἀμφιφορεῖς. Διονύσου μὲν γὰρ σύμβολα ταῦτα ἀλλ' ὄντα κεράμεα, τουτέστιν, ἐκ γῆς ὠπτημένης. ταῦτα γὰρ φίλα τῇ παρὰ τοῦ θεοῦ δωρεᾷ τῆς ἀμπέλου. ἐπεὶ ἀπὸ πυρὸς οὐρανίου πεπαίνεται ταύτης ὁ καρπός. λίθινοι δὲ κρατῆρες καὶ ἀμφιφορεῖς ταῖς προεστώσαις τοῦ ἐκ πετρῶν ἐξιόντος ὕδατος νύμφαις, οἰκειότατοι. ψυχαῖς δὲ εἰς γένεσιν κατιούσαις καὶ σωματουργίαν τί ἂν εἴη οἰκειότερον σύμβολον τούτων. διὸ καὶ ἀπετόλμησεν εἰπεῖν ὁ ποιητής· ὅτι ἐν τούτοις φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα θαῦμα ἰδέσθαι. ἐν ὀστοῖς μὲν γὰρ καὶ περὶ ὀστᾶ, ἡ σαρκοποιΐα. λίθος δὲ ταῦτα ἐν ζώοις λίθῳ ἐοικότα. διὸ καὶ οἱ ἱστοί, οὐκ ἀπ' ἄλλης ὕλης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λίθου ἐρρήθησαν. τὰ δ' ἁλιπόρφυρα φάρη, ἄντικρυς ἡ ἐξ αἱμάτων ἂν εἴη ἐξυφαινομένη σάρξ. ἐξ αἵματος μὲν γὰρ ἁλουργῆ ἔρια, καὶ ἐκ ζώων ἐβάφη καὶ τὸ ἔριον. δι' αἵματος δὲ καὶ ἐξ αἱμάτων ἡ σαρκογονία. καὶ χιτών γε τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ ὃ ἠμφίεσται, θαῦμα τῷ ὄντι ἰδέσθαι, εἴτε πρὸς τὴν σύστασιν ἀποβλέπει, εἴτε πρὸς τὴν συνδεσιν τοῦτο συνάγεται ψυχῆς. οὕτω καὶ παρὰ τῷ Ὀρφεῖ ἡ Κόρη ἥπερ ἐστὶ παντὸς τοῦ σπειρομένου ἔφορος, ἱστουργοῦσα παραδίδοται, τῶν παλαιῶν, καὶ τὸν οὐρανὸν πέπλον εἰρηκότων. οἷον, θεῶν οὐρανίων περίβλημα. διατί οὖν οὐχ ὕδατος πλήρεις οἱ ἀμφορεῖς ἀλλὰ κηρίων. ἐν γὰρ τούτοις φησὶ τιθαιβώσσουσι μέλισσαι. δηλοῖ δὲ τὸ τιθαιβώσσειν, τὸ τιθέναι τὴν βόσιν. βόσις δὲ καὶ τροφὴ τὸ μέλι ταῖς μελίσσαις. κέχρηνται δὴ τῷ μέλιτι οἱ θεολόγοι πρὸς πολλὰ καὶ διάφορα σύμβολα, διὰ τὸ ἐκ πολλῶν αὐτὸ συνεστάναι δυνάμεων. ἐπεὶ καθαρτικῆς ἐστι δυνάμεως καὶ συντηρητικῆς. τῷ γὰρ μέλιτι, ἄσηπτα μένει. καὶ τὰ χρόνια τραύματα ἐκκαθαίρεται μέλιτι. ἔστι δὲ γλυκὺ τῇ γεύσει. καὶ συναγόμενον ἐξ ἀνθῶν ὑπὸ μελισσῶν, ἃς βουγενεῖς εἶναι συμβέβηκεν. ὅταν μὲν οὖν τοῖς τὰ λεοντικὰ μυουμένοις, εἰς τὰς χεῖρας ἀνθ' ὕδατος μέλι νίψασθαι ἐγχέωσι· καθαρὰς ἔχειν τὰς χεῖρας παραγγέλλουσιν ἀπὸ παντὸς λυπηροῦ καὶ βλαπτικοῦ καὶ μυσαροῦ. καὶ ὡς μύστῃ καθαρτικοῦ ὄντος τοῦ πυρὸς οἰκεῖα νίπτρα προσάγουσι, παραιτησάμενοι τὸ ὕδωρ ὡς πολέμιον τῷ πυρί. καθαίρουσι δὲ καὶ τὴν γλῶσσαν τῷ μέλιτι ἀπὸ παντὸς ἁμαρτωλοῦ. ὅταν δὲ

τῷ

τῷ Πέρσῃ προσάγωσι μέλι ὡς φύλακι καρπῶν, τὸ φυλακτικὸν ἐν συμβόλῳ τίθενται. ὅθεν τινὲς ἠξίουν τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἣν κατὰ ῥινῶν στάζει ὁ ποιητὴς εἰς τὸ μὴ σαπῆναι τοὺς τεθνηκότας, τὸ μέλι ἐκδέχεσθαι, θεῶν τροφῆς ὄντος τοῦ μέλιτος. διὸ καὶ φησί που, νέκταρ ἐρυθρόν. τοιοῦτον γὰρ εἶναι τῇ χροιᾷ τὸ μέλι. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ νέκταρος εἰ χρὴ ἀκούειν ἐπὶ τοῦ μέλιτος, ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον ἐξετάσομεν. παρὰ δὲ τῷ Ὀρφεῖ ὁ Κρόνος, μέλιτι ὑπὸ Διὸς ἐνεδρεύεται. πλησθεὶς γὰρ μέλιτος μεθύει, καὶ σκοτοῦται ὡς ἀπὸ οἴνου καὶ ὑπνοῖ, ὡς παρὰ Πλάτωνι ὁ Πόρος τοῦ νέκταρος πλησθείς. οὔπω γὰρ οἶνος ἦν. φησὶ γὰρ παρ' Ὀρφεῖ ἡ Νὺξ τῷ Διί, ὑποτιθεμένη τὸν διὰ μέλιτος δόλον. Εὖτ' ἂν δή μιν ἴδηαι ὑπὸ δρυσὶν ὑψικόμοισιν,

ἔργοισι μεθύοντα μελισσάων ἐριβόμβων, δῆσον αὐτόν. ὃ καὶ πάσχει ὁ Κρόνος. καὶ δεθεὶς ἐκτέμνεται ὡς ὁ Οὐρανός, τοῦ θεολόγου δι' ἡδονῆς δεσμεῖσθαι καὶ κατάγεσθαι τὰ θεῖα εἰς γένεσιν αἰνισσομένου. ἀποσπερματίζειν τε δυνάμεις, εἰς ἡδονὴν ἐκλυθέντα. ὅθεν ἐπιθυμίᾳ μὲν συνουσίας τὸν Οὐρανὸν κατιόντα εἰς γῆν, ἐκτέμνει Κρόνος. ταὐτὸν δὲ τῇ ἐκ συνουσίας ἡδονῇ παρίσταται αὐτοῖς τοῦ μέλιτος. ὑφ' οὗ δολωθεὶς ὁ Κρόνος ἐκτέμνεται. πρῶτος τῶν ἀντιφερομένων τῷ οὐρανῷ, ὁ Κρόνος ἐστὶ καὶ ἡ τούτου σφαῖρα. κάτεισι δὲ δυνάμεις ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῶν πλανωμένων. ἀλλὰ τὰς μὲν ἐξ οὐρανοῦ δέχεται Κρόνος, τὰς δ' ἀπὸ τοῦ Κρόνου, Ζεύς. λαμβανομένου τοίνυν καὶ ἐπὶ καθαρμοῦ τοῦ μέλιτος. καὶ ἐπὶ φυσικῆς σκεπεδόνος· καὶ ἐπὶ ἡδονῆς εἰς γένεσιν καταγωγῆς, οἰκεῖον σύμβολον καὶ νύμφαις ὑδριάσι παρατίθεται εἰς τὸ ἄσηπτον τῶν ὑδάτων ὧν ἐπιστατοῦσι, καὶ τὴν κάθαρσιν αὐτῶν καὶ τὴν εἰς γένεσιν συνεργίαν. συνεργεῖ γὰρ γενέσει τὸ ὕδωρ. διὸ καὶ ἐν τοῖς κρατῆρσι καὶ ἀμφορεῦσι τιθαιβώσσουσαι μέλισσαι, τῶν μὲν κρατήρων σύμβολον τὰς πηγὰς φερόντων καθὼς παρὰ τῷ Μίθρᾳ ὁ κρατὴρ ἀντὶ τῆς πηγῆς τέτακται. τῶν δὲ ἀμφορέων, ἐν οἷς τὰ ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀρυόμεθα. πηγαὶ δὲ καὶ νάματα οἰκεῖα ταῖς ὑδριάσι νύμφαις. καὶ ἔτι γε μᾶλλον νύμφαις ταῖς ψυχαῖς. ἃς ἰδίως μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, ἡδονῆς οὔσας ἐργατικάς, ὅθεν καὶ ὁ Σοφοκλῆς, οὐκ ἀνοικείως τῶν ψυχῶν ἔφη, Βομβεῖ δὲ νεκρῶν σμῆνος, ἔρχεταί τ' ἄλλη. καὶ τὰς Δήμητρος ἱερείας ὡς τῆς χθονίας θεᾶς μύστιδας, μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν· αὐτήν τε τὴν Κόρην μελιτώδη. σελήνην τε οὖσαν γενέσεως προστάτιδα, μέλισσαν ἐκάλουν, ἄλλως τε ἐπεὶ ταῦρον μὲν σελήνη. καὶ ὕψωμα σελήνης ὁ ταῦρος. βουγενεῖς δ' αἱ μέλισσαι, καὶ ψυχαὶ δ' εἰς γένεσιν ἰοῦσαι βουγενεῖς. καὶ βουκλόπος θεὸς ὁ τὴν γένεσιν λεληθότως ἀκούων, πεποίηται ἤδη τὸ μέλι καὶ θανάτου σύμβολον. διὸ καὶ μέλιτος σπονδὴν τοῖς χθονίοις ἔθυον. τὴν δὲ χολὴν ζωοῖς. ἤτοι δι' ἡδονῆς αἰνιττόμενοι ἀποθνήσκειν τὸν ψυχῆς βίον. διὰ δὲ πικρίας ἀναβιώσκεσθαι. ὅθεν καὶ τοῖς θεοῖς, χολὴν ἔθυον. ἢ ὅτι ὁ μὲν θάνατος λυσίπονος. ἡ δ' ἐνταῦθα ζωή, ἐπίμοχθος καὶ πικρά. οὐχ ἁπλῶς μέντοι πάσας ψυχὰς εἰς γένεσιν ἰούσας μελίσσας ἔλεγον, ἀλλὰ τὰς μελλούσας μετὰ δικαιοσύνης βιοτεύειν, καὶ πάλιν ἀναστρέφειν εἰργασμένας τὰ θεοῖς φίλα. τὸ γὰρ ζῶον φιλόστροφον καὶ μάλιστα δίκαιον. καὶ νηφαντικόν. ὅθεν καὶ νηφάλιοι σπονδαὶ αἱ διὰ μέλιτος, καὶ κυάμοις οὐκ ἐφιζάνουσιν. οὓς ἐλάμβανον εἰς σύμβολον τῆς κατ' εὐθεῖαν γενέσεως, καὶ ἀκαμποῦς. διὰ τὸ μόνον σχεδὸν τῶν σπερματικῶν δι' ὅλου τετρῆσθαι. μὴ ἐγκοπτόμενον ταῖς μεταξὺ τῶν γονάτων ἐμφράξεσι. φέροιεν οὖν τὰ κηρία καὶ αἱ μέλισσαι οἰκεῖα σύμβολα καὶ κοινὰ ὑδριάδων νυμφῶν καὶ ψυχῶν εἰς γένεσιν νυμφευομένων. σπήλαια τοίνυν καὶ ἄντρα τῶν παλαιοτάτων πρὶν καὶ ναοὺς ἐπινοῆσαι θεοῖς ἀφοσιούντων. καὶ ἐν Κρήτῃ μέν, Κουρήτων, Διΐ. ἐν Ἀρκαδίᾳ, δὲ Σελήνῃ καὶ Πανὶ Λυκείῳ. καὶ ἐν Νάξῳ Διονύσῳ. πανταχοῦ δὲ ὅπου τὸν Μίθραν ἔγνωσαν, διὰ σπηλαίου τὸν θεὸν ἱλεουμένων. τὸ Ἰθακήσιον σπήλαιον, οὐκ ἠρκέσθη δίθυρον εἰπὼν Ὅμηρος. ἀλλὰ καὶ τὰς μέν τινας πρὸς Βορρᾶν τετράφθαι θύρας. τὰς δὲ πρὸς νότον θειοτέρας. καὶ καταβατάς γε τὰς Βορέου, τὰς δὲ πρὸς νότον, εἴτε αἱ καταβαταὶ ἐπεσημήνατο. μόνον δὲ ὅτι,

Οὐδέ τι κείνῃ ἄνδρες ἐσέρχονται· ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.

Λείπεται τοίνυν ζητεῖν τὸ βούλημα εἴτε τῶν καθιδρυσαμένων ὥσπερ ἱστορεῖ ὁ ποιητὴς ἀπαγγέλλει, ἢ αὐτοῦ γε τὸ αἴνιγμα, εἴπερ αὐτοῦ πλάσμα τὸ διήγημα. τοῦ δὴ ἄντρου εἰκόνα καὶ σύμβολόν φησι τοῦ κόσμου φέροντος, Νουμήνιος καὶ ὁ τούτου ἑταῖρος Κρόνιος, δύο εἶναι ἐν οὐρανῷ ἄκρα. ὧν οὔτε νοτιώτερόν ἐστι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ, οὔτε βορειότερον τοῦ θερινοῦ. ἔστι δ' ὁ μὲν θερινός, κατὰ καρκίνον. ὁ δὲ χειμερινός, κατ' αἰγόκερων. καὶ προσγειότατος μὲν ὢν ἡμῖν ὁ καρκίνος, εὐλόγως τῇ προσγειοτάτῃ σελήνῃ ἀπεδόθη. ἀφανοῦς δ' ἔτι ὄντος τοῦ νοτίου πόλου, τῷ μακρὰν ἔτι ἀφεστηκότι. καὶ ἀνωτάτῳ τῶν πλανωμένων πάντων ὁ αἰγόκερως ἀπεδόθη. ἤγουν τῷ Κρόνῳ καὶ ἔχουσί γε ἐφεξῆς αἱ θέσεις τῶν ζωδίων ἀπὸ μὲν καρκίνου εἰς αἰγόκερων. πρῶτα μὲν λέοντα, οἶκον ἡλίου, εἶτα παρθένον, Ἑρμοῦ. ζυγὸν δέ, Ἀφροδίτης. σκορπίον, Ἄρεος. τοξότην, Διός. αἰγόκερων, Κρόνου. ἀπὸ δ' αἰγόκερω, ἔμπαλιν. ὑδροχόον, Κρόνου. ἰχθύας, Διός. Ἄρεος, κριόν. ταῦρον, Ἀφροδίτης. διδύμους, Ἑρμοῦ. καὶ σελήνης λοιπὸν καρκίνον. δύο οὖν ταύτας ἔθεντο πύλας, καρκίνον καὶ αἰγόκερων οἱ θεολόγοι. Πλάτων δέ, δύο στόμια ἔφη. τούτων δὲ καρκίνον μὲν εἶναι δι' οὗ κατίασιν αἱ ψυχαί. αἰγόκερων δέ, δι' οὗ ἀνίασιν. ἀλλὰ καρκίνος μέν, βόρειος καὶ καταβατικός. αἰγόκερως δέ, νότιος καὶ ἀναβατικός. ἔστι δὲ τὰ μὲν βόρεια, ψυχῶν εἰς γένεσιν κατιουσῶν. καὶ ὀρθῶς καὶ τοῦ ἄντρου αἱ πρὸς Βορρᾶν πύλαι καταβαταὶ ἀνθρώποις. τὰ δὲ νότια, οὐ θεῶν, ἀλλὰ τῶν εἰς θεοὺς ἀνιουσῶν. διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, οὐ θεῶν ἔφη ὁδὸς ἀλλ' ἀθανάτων. ὃ κοινὸν καὶ ἐπὶ ψυχῶν ἢ οὐσῶν καθ' αὐτό, ἢ τῇ οὐσίᾳ ἀθανάτων. τῶν δύο πυλῶν τούτων μεμνῆσθαι καὶ Παρμενίδην ἐν τῷ φυσικῷ φασι. Ῥωμαίους τε καὶ Αἰγυπτίους. Ῥωμαίους γὰρ τὰ Κρόνια ἑορτάζειν, ἡλίου κατ' αἰγόκερων γενομένου. ἑορτάζειν δὲ τοὺς δούλους ἐλευθέρων ὑποδήματα περιβάλλοντας· καὶ πάντων ἀλλήλοις κοινωνούντων αἰνιξαμένου τοῦ νομοθέτου, ὅτι κατὰ ταύτην τοῦ οὐρανοῦ τὴν πύλην, οἱ νῦν ὄντες διὰ τὴν γένεσιν δοῦλοι, διὰ τῆς Κρονικῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ ἀνακειμένου Κρόνῳ οἴκου ἐλευθεροῦνται. ἀναβιωσκόμενοι καὶ εἰς ἀπογένεσιν ἀπερχόμενοι. καταβατικὴ δὲ αὐτοῖς ἡ ἀπ' αἰγόκερω ὁδός. διὸ ἰανύαν εἰπόντες τὴν θύραν, καὶ ἰανουάριον μῆνα τὸν θυραῖον προσεῖπον. ἐν ᾧ ἥλιος ἀπ' αἰγόκερω πρὸς ἕω ἐπανέεισιν, ἐπιστρέψας εἰς τὰ βόρεια.

Αἰγυπτίοις δὲ ἀρχὴ ἔτους, οὐχ ὁ ὑδροχόος ὡς Ῥωμαίοις, ἀλλὰ καρκίνος. πρὸς γὰρ τῷ καρκίνῳ ἡ Σῶθις, ἣν κυνὸς ἀστέρα Ἕλληνές φασι. νουμηνία δ' αὐτοῖς ἡ Σώθεως ἀνατολή, γενέσεως καταρχουσα τῆς εἰς τὸν κόσμον, οὔτ' οὖν ἀνατολῇ καὶ δύσει τὰς θύρας ἀνέθηκαν, οὔτε ταῖς ἰσημερίαις. οἷον κριῷ καὶ ζυγῷ. ἀλλὰ νότῳ καὶ Βορρᾷ, καὶ ταῖς κατὰ νότον νοτιωτάταις πύλαις, καὶ ταῖς κατὰ Βορρᾶν βορειοτάταις, ὅτι ψυχαῖς καθιέρωτο τὸ ἄντρον καὶ νύμφαις ὑδριάσι. ψυχαῖς δὲ γενέσεως καὶ ἀπογενέσεως, οἰκεῖοι οἱ τόποι. τῷ μὲν οὖν Μίθρᾳ, οἰκείαν καθέδραν τὴν κατὰ τὰς ἰσημερίας

ϛ † 4 ὑπέταξαν

ὑπέταξαν. διὸ κριοῦ μὲν φέρει ἀρηΐου ζῳδίου τὴν μάχαιραν, ἐποχεῖται δὲ ταύρῳ ἀφροδίτης· ὡς καὶ ὁ ταῦρος δημιουργὸς ὢν ὁ μίθρας καὶ γενέσεως δεσπότης. κατὰ δὲ τὸν ἰσημερινὸν τέτακται κύκλον, ἐν δεξιᾷ μὲν ἔχων τὰ βόρεια, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὰ νότια. τεταγμένου αὐτοῖς κατὰ μὲν τὸν νότον τοῦ κατ' αὐτὸν ἡ μισαιφρίου διὰ τὸ εἶναι θερμόν, κατὰ δὲ τὸν βορρᾶν τοῦ κατ' ἐκεῖνον, διὰ τὸ ψυχρὸν τοῦ ἀνέμου. ψυχαῖς δ' εἰς γένεσιν ἰούσαις καὶ ἀπὸ γενέσεως χωριζομέναις, εἰκότως ἔταξαν ἀνέμους, διὰ τὸ ἐφέλκεσθαι καὶ αὐτὰς πνεῦμα, ὥς τινες ᾠήθησαν, καὶ τὴν οὐσίαν ἔχειν τοιαύτην. ἀλλὰ βορέας μὲν οἰκεῖος εἰς γένεσιν ἰούσαις. διὸ καὶ τοὺς θνήσκειν μέλλοντας ἡ βορέου πνοὴ ζωγρεῖ ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότας θυμόν. ἡ δὲ τοῦ νότου, διαλύει. ἡ μὲν γὰρ πήγνυσι, ψυχροτέρα οὖσα καὶ ἐν τῷ ψυχρῷ τῆς χθονίου γενέσεως διακρατεῖ. ἡ δὲ διαλύει θερμοτέρα οὖσα, καὶ πρὸς τὸ θερμὸν τοῦ θείου ἀναπέμπουσα. βορειοτέρας δ' οὔσης τῆς ἡμετέρας οἰκουμένης, ἀνήκει τὰς τῇδε κυομένας, βορρᾷ ἀνέμῳ ὁμιλεῖν. καὶ τὰς ἐντεῦθεν ἀπαλλαττομένας, νότῳ. αὕτη δὲ καὶ ἡ αἰτία τοῦ τὸν μὲν βορρᾶν ἀρχόμενον μέγαν εἶναι. τὸν δὲ νότον, λήγοντα. ὁ μὲν γάρ, εὐθὺς ἐπίκειται τοῖς ὑπὸ τὴν ἄρκτον οἰκοῦσιν. ὁ δέ, μακρὰν ἀφέστηκε. χρονιωτέρα δ' ἡ ἐκ τοῦ ἄποθεν ἐπιρροή. καὶ ὅταν ἀθροισθῇ, τότε πληθύει. εἰς γένεσιν δ' ἀπὸ βορέου πύλης τῶν ψυχῶν ἐρχομένων, ἐρωτικὸν διὰ τοῦτο ὑπεστήσαντο τὸν ἄνεμον. καὶ γάρ, Ἵππῳ εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτης. αἱ δ' ὑποκυσάμεναι, ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους. καὶ τὴν ὠρείθυιαν αὐτὸν ἁρπάσαι φασίν. ἐγέννησέ τε ζήτην καὶ κάλαϊν. τὸν δὲ νότον θεοῖς νέμοντες, ἱσταμένης τῆς μεσημβρίας, ἐν τοῖς ναοῖς τῶν θεῶν τὰ παραπετάσματα ἕλκουσι, τὸ ὁμηρικὸν διὰ τοῦτο φυλάσσοντες παράγγελμα, ὡς κατὰ τὴν εἰς νότον ἔγκλισιν τοῦ ἡλίου καὶ οὐ θέμις ἀνθρώπους εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερά. ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν. ἱστᾶσιν οὖν καὶ σύμβολον τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ νότου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ μεσημβριάζοντος τοῦ θεοῦ. ὅθεν οὐδ' ἐπὶ τῶν ἄλλων θυρῶν ἐφ' ὁποιασοῦν ὥρας ἐξῆν λαλεῖν, ὡς ἱερᾶς οὔσης θύρας. καὶ διὰ τοῦτο οἱ πυθαγόρειοι καὶ οἱ παρ' αἰγυπτίοις σοφοί, μὴ λαλεῖν ἀπηγόρευον διερχομένους ἢ θύρας, ἢ πύλας, σεβομένους ὑπὸ σιωπῇ θεὸν ἀρχὴν τῶν ὅλων ἔχοντα. οἶδε δὲ καὶ ὅμηρος ἱερὰς τὰς θύρας, ὡς δηλοῖ παρ' αὐτῷ ὁσείων οἰνεὺς ἀνθ' ἱκετηρίας τὴν θύραν. Σείων κολλητὴν σανίδα γουνούμενος υἱόν.

οἶδε δὲ καὶ πύλας οὐρανοῦ, ἃς αἱ ὧραι ἐπιστεύθησαν. ἀρχὰς ἐχούσας τῶν νεφουμένων τόπων. ὧν αἱ ἀνοίξεις καὶ τὰ κλεῖθρα διὰ νεφῶν. Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι. καὶ διὰ τοῦτο μυκώμεναι, ὅτι καὶ αἱ βρονταὶ διὰ νεφῶν.

Αὐτόματοι δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ ἃς ἔχον ὧραι. λέγει δέ που καὶ ἡλίου πύλας. σημαίνων καρκίνον τε καὶ αἰγόκερων, ἄχρι τούτου προΐεισιν ἀπὸ βορέου ἀνέμου, εἰς τὸν νότον κατιών. κἀκεῖθεν ἐπανιὼν εἰς τὰ βόρεια. αἰγόκερως δὲ καὶ καρκίνος περὶ τὸν γαλαξίαν τὰ πέρατα αὐτοῦ εἰληχότες. καρκίνος μὲν τὰ βόρεια. αἰγόκερως δὲ τὰ νότια. δῆμος δ' ὀνείρων κατὰ πυθαγόραν αἱ ψυχαί, ἃς συνάγεσθαί φησιν εἰς τὸν γαλαξίαν τὸν οὕτω προσαγορευόμενον, ἀπὸ τῶν γάλακτι τρεφομένων, ὅταν εἰς γένεσιν πέσωσιν. ᾧ καὶ σπένδειν αὐταῖς τοὺς ψυχαγωγοὺς μέλι κεκραμένον γάλακτι. ὡς ἂν δι' ἡδονῆς εἰς γένεσιν μεμελετηκυίαις ἔρχεσθαι. αἷς συγκυεῖσθαι τὸ γάλα πέφυκεν. ἔτι τὰ μὲν νότια μικροφυῆ ποιεῖ τὰ σώματα. τὸ γὰρ θερμὸν ἰσχναίνειν αὐτὰ μάλιστα εἴωθεν. ἐν αὐτῷ δὲ τούτῳ καὶ κατασμικρύνειν καὶ ξηραίνειν. ἔτι δ' ἐν τοῖς βορείοις πάντα μεγάλα τὰ σώματα, δηλοῦσι δὲ κελτοί, θρᾷκες, σκύθαι, ἥ τε γῆ κάθυγρος αὐτῶν οὖσα καὶ νομὰς πλείστας φέρουσα. ἐπεὶ καὶ αὐτό γε τοὔνομα ἀπὸ τῆς βορᾶς. βορὰ δὲ ὄνομα τροφῆς. καὶ ὁ ἐκ γῆς οὖν πνέων τροφῆς, ἅτε τρόφιμος ὤν, βορρᾶς κέκληται. κατὰ ταῦτα τοίνυν τῷ μὲν θνητῷ καὶ γενέσει ὑποπεπτωκότι φύλῳ, τὰ βόρεια οἰκεῖα. τῷ δὲ ἀθανάτῳ, τὰ νότια. ὡς θεοῖς μὲν τὰ ἀνατολικά. δαίμοσι δὲ τὰ δυτικά. ἀρξαμένης γὰρ τῆς φύσεως ἀπὸ ἑτερότητος, πανταχοῦ τὸ δίθυρον αὐτῆς πεποίηνται σύμβολον. ἢ γὰρ διὰ νοητοῦ ἡ πορεία, ἢ δι' αἰσθητοῦ. καὶ τοῦ αἰσθητοῦ, ἢ διὰ τῆς ἀπλανοῦς, ἢ διὰ τῆς τῶν πεπλανημένων. καὶ πάλιν ἢ διὰ τῆς ἀθανάτου, ἢ διὰ τῆς θνητῆς πορείας. καὶ κέντρον τὸ μὲν ὑπὲρ γῆν, τὸ δ' ὑπόγειον. καὶ τὸ μέν, ἀνατολικόν. τὸ δέ, δυτικόν. καὶ τὰ μὲν ἀριστερά, τὰ δὲ δεξιά. νύξ τε καὶ ἡμέρα. καὶ διὰ τοῦτο, παλίντονος ἡ ἁρμονία. καὶ τοξεύει διὰ τῶν ἐναντίων. δύο δὲ στόμια πλάτων φησί. δι' οὗ μὲν ἀναβαινόντων εἰς οὐρανόν. δι' οὗ δὲ κατιόντων εἰς γῆν. καὶ τῶν θεολόγων πύλας ψυχῶν, ἥλιον τιθέντων καὶ σελήνην. καὶ διὰ μὲν ἡλίου, ἀνιέναι. διὰ δὲ σελήνης κατιέναι. καὶ δύο πίθοι παρ' ὁμήρῳ δώρων οἷα δίδωσι κακῶν. ἕτερος δὲ ἐάων. πίθου νοουμένης καὶ παρὰ πλάτωνι ἐν γοργίᾳ τῆς ψυχῆς. καὶ τῆς μὲν καλοεργέτιδος τῆς δέ, κακοεργέτιδος. καὶ τῆς μὲν λογικῆς. τῆς δ' ἀλόγου. πίθοι δὲ ὅτι χωρήματα ἦσαν αἱ ψυχαὶ ἐνεργειῶν τε καὶ ἕξεων ποιῶν. καὶ παρ' Ἡσιόδῳ, ὁ μέντοι νοεῖται πίθος δεδεμένος. ὁ δέ, ὃν λύει ἡ ἡδονὴ καὶ εἰς πάντα διασκεδάννυσι μόνης ἐλπίδος μενούσης. ἐν οἷς γὰρ ἡ φαύλη ψυχὴ σκιδναμένη περὶ ὕλην τάξεως διαμαρτάνει, ἐν τούτοις ἅπασι ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἑαυτὴν βουκολεῖν εἴωθε. πανταχοῦ τοίνυν τοῦ διθύρου φύσεως ὄντος συμβόλου, εἰκότως καὶ τὸ ἄντρον οὐ μονόθυρον. ἀλλὰ δύο ἔχον θύρας ὡσαύτως τοῖς πράγμασιν ἐξηλλαγμένας. καὶ τὰς μέν, θεοῖς τε καὶ τοῖς ἀγαθοῖς προσηκούσας. τὰς δέ, θνητοῖς καὶ φαυλοτέροις. ἀφ' ὧν καὶ πλάτων ὁρμώμενος, οἶδε καὶ αὐτὸς κρατῆρας, καὶ ἀντὶ τῶν ἀμφορέων, λαμβάνει πίθους καὶ δύο στόματα ὡς ἔφαμεν τῶν δύο πυλῶν. καὶ τοῦ συρίου φερεκύδου μυχὸς καὶ βόθρους, καὶ ἄντρα, καὶ θύρας, καὶ πύλας λέγοντος, καὶ διὰ τούτων αἰνιττομένου τὰς τῶν ψυχῶν γενέσεις, καὶ ἀπογενέσεις. ἀλλ' ἵνα μὴ τὰ τῶν παλαιῶν φιλοσόφων τε, καὶ θεολόγων ἐπεισάγοντες τὸν λόγον μηκύνωμεν, τὴν πᾶσαν βούλησιν, καὶ διὰ τούτων παραδεδειχέναι ἡγούμεθα τοῦ διηγήματος. λείπεται δὴ παραστῆσαι τὸ τῆς πεφυτευμένης ἐλαίας σύμβολον, ὅτι ποτὲ μηνύει. καίτοι αὕτη καὶ περιττότερόν τι παρίστησιν, οὐχ ἁπλῶς παραπεφυτεῦσθαι εἰρημένη. ἀλλ' ἐπὶ κρατός,

Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη.
ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον.

ἔστι δ' οὐχ ὡς ἄν τις νομίσειεν ἀπὸ τύχης τινὸς οὕτω βλαστήσασα. ἀλλ' αὐτὴ συνέχουσα τοῦ ἄντρου τὸ αἴνιγμα. ἐπεὶ γὰρ ὁ κόσμος οὐκ εἰκῇ οὐδ' ὡς ἔτυχε γέγονεν. ἀλλ' ἔστι φρονήσεως θεοῦ καὶ νοερᾶς φύσεως ἀποτέλεσμα, παραπεφύτευται τῇ εἰκόνι τοῦ κόσμου τῷ ἄντρῳ, σύμβολον φρονήσεως θεοῦ ἡ ἐλαία. ἀθηνᾶς μὲν γὰρ τὸ φυτόν. φρόνησις δὲ ἡ ἀθηνᾶ. κραταιγενοῦς δ' οὔσης τῆς θεοῦ,

οἰκεῖον

οἰκεῖον τόπον ὁ θεολόγος ἐξεῦρεν, ἐπὶ κρατὸς τοῦ λιμένος αὐτὴν καθιδρύσας, σημαίνων δι' αὐτῆς, ὡς οὐκ ἐξ αὐτοματισμοῦ τὸ ὅλον τοῦτο καὶ τύχης ἀλόγου ἔργον γέγονεν, ἀλλ' ὅτι φύσεως νοερᾶς καὶ σοφίας ἀποτέλεσμα. χωριστῆς μὲν οὔσης ἀπ' αὐτοῦ, πλησίον δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ σύμπαντος λιμένος ἱδρυμένης. ἀειθαλὴς δὲ οὖσα ἡ ἐλαία, φέρει τι ἰδίωμα οἰκειότατον ταῖς ἐν τῷ κόσμῳ τροπαῖς τῶν ψυχῶν, αἷς τὸ ἄντρον καθιέρωται. διὰ μὲν γὰρ τοῦ θέρους, τὰ λευκὰ τῶν φύλλων ἄνω νεύει. διὰ δὲ τοῦ χειμῶνος, μεταστρέφει τὰ λευκότερα. ὅθεν καὶ ἐν ταῖς λιτανείαις καὶ ἱκετηρίαις τοὺς τῆς ἐλαίας θαλλοὺς προτείνουσιν, εἰς τὸ λευκὸν αὐτοῖς τὸ σκοτεινὸν τῶν κινδύνων μεταβάλλειν οἰττευόμενοι. φύσει μὲν οὖν ἀειθαλεῖ ἐλαία συνέχεται ἀρωγὸν πόνων καρπὸν φέρουσα. ἀνάκειται δὲ τῇ ἀθηνᾷ. καὶ τοῖς ἀθληταῖς ἐξ αὐτῆς δίδοται νικήσασι στέφανος. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἱκετηρία τοῖς δεομένοις. διοικεῖται δὲ καὶ ὁ κόσμος ὑπὸ νοερᾶς φύσεως, φρονήσει ἀιδίῳ καὶ ἀειθαλεῖ ἀγόμενος. ἀφ' ἧς καὶ τὰ νικητήρια τοῖς ἀθληταῖς τοῦ βίου δίδονται, καὶ τῶν πολλῶν πόνων τὸ ἄκος. καὶ ὁ τοὺς ἐλεεινοὺς ἀνακτώμενος καὶ ἱκέτας, ὁ συνέχων τὸν κόσμον δημιουργός. εἰς τοῦτο τοίνυν φησὶν ὁ ὅμηρος δεῖν τὸ ἄντρον ἀποθέσθαι πᾶν τὸ ἔξωθεν κτῆμα. γυμνωθέντα δὲ καὶ προσαίτου σχῆμα περιθέμενον καὶ κάψαντα τὸ σῶμα, καὶ πᾶν περίττωμα ἀποβαλόντα, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀποστραφέντα, βουλεύεσθαι μετὰ τῆς ἀθηνᾶς καθεζόμενον σὺν αὐτῇ ὑπὸ πυθμένα ἐλαίας. ὅπως τὰ ἐπίβουλα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τέμῃ πάντα καὶ περικόψῃ. οὐ γὰρ ἀπὸ σκοποῦ οἶμαι καὶ τοῖς περὶ νουμήνιον ἐδόκει ὀδυσσεὺς εἰκόνα φέρειν ὁμήρῳ κατὰ τὴν ὀδύσσειαν τοῦ διὰ τῆς ἐφεξῆς γενέσεως διερχομένου, καὶ οὕτως ἀποκαθισταμένου εἰς τοὺς ἔξω παντὸς κλύδωνος, καὶ θαλάσσης ἀπείρους. εἰς ὅκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν ἀνέρες.

οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσι.

πόντος δὲ καὶ θάλασσα, καὶ κλύδων καὶ παρὰ πλάτωνι, ἡ ὑλικὴ σύστασις. διὰ τοῦτ' οἶμαι καὶ τοῦ φόρκυνος ἐπωνόμασαν τὸν λιμένα. φόρκυνος δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἐναλίου θεοῦ. οὗ δὴ καὶ θυγατέρα ἐν ἀρχῇ τῆς ὀδυσσείας, τὴν θόωσαν ἐγενεαλόγησεν, ἀφ' ἧς ὁ κύκλωψ, ὃν ὀφθαλμοῦ ὀδυσσεὺς ἀλάωσεν. ἵνα καὶ ἄχρι τῆς πατρίδος ὑπῇ τι τῶν ἁμαρτημάτων μνημόσυνον. ἔνθεν αὐτῷ καὶ ἡ ὑπὸ τὴν ἐλαίαν καθέδρα, οἰκεία ὡς ἱκέτῃ θεοῦ. καὶ ὑπὸ τὴν ἱκετηρίαν ἀπομειλισσομένῳ τὸν γενέθλιον δαίμονα. οὐ γὰρ ἦν ἁπλῶς τῆς αἰσθητικῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι ζωῆς, τυφλώσαντα αὐτὴν καὶ καταργῆσαι συντόμως σπουδάσαντα. ἀλλ' εἵπετο τῷ ταῦτα τολμήσαντι μῆνις ἁλίων καὶ ὑλικῶν θεῶν. οὓς χρὴ πρότερον ἀπομειλίξασθαι θυσίαις τε καὶ πόνοις. καὶ καρτερίᾳ ποτὲ μὲν διαμαχόμενον τοῖς πάθεσι. ποτὲ δὲ γοητεύοντα καὶ ἀπατῶντα, καὶ παντοίως πρὸς αὐτὰ μεταβαλλόμενον, ἵνα γυμνωθεὶς τῶν ῥακέων, καθέλῃ πάντα. καὶ οὐδ' οὕτω ἀπαλλαγῇ τῶν πόνων. ἀλλ' ὅταν παντελῶς ἔξαλος γένηται, καὶ ἔμψυχος ἀπείρων θαλασσίων καὶ ἐνύλων ἔργων, ὡς πτύον εἶναι ἡγεῖσθαι τὴν κώπην. διὰ τὴν τῶν ἐναλίων ὀργάνων καὶ ἔργων παντελῆ ἀπειρίαν. οὐ δεῖ δὲ τὰς τοιαύτας ἐξηγήσεις βεβιασμένας ἡγεῖσθαι καὶ εὑρεσιλογούντων πιθανότητας. λογιζόμενοι δὲ τὴν παλαιὰν σοφίαν, καὶ τὴν ὁμήρου ὅση τις φρόνησις γέγονε, καὶ πάσης ἀρετῆς ἀκρίβειαν, μὴ ἀπογινώσκειν, ὡς ἐν μύθου πλάσματι εἰκόνας τῶν θειοτέρων ᾐνίσσετο. οὐ γὰρ ἐνῆν ἐπιτυχῶς πλάσσειν ὅλην ὑπόθεσιν, μὴ ἀπό τινων ἀληθῶν μεταποιοῦντα τὸ πλάσμα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου εἰς ὅλην πραγματείαν ὑπερθέσθω τὸ σύγγραμμα. περὶ δὲ τοῦ ὑποκειμένου ἄντρου, πέρας ἔχει τὰ τῆς ἑρμηνείας ἐνταῦθα.

ΤΕΛΟΣ.

Ordo chartarum.

aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn oo pp qq rr ss
tt uu xx yy zz. A† B† C†.
Omnes sunt terniones præter C† duernio.

In officina Heruagiana Anno M. D. XLI.